

Jézus Krisztusnak, a Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségekönyve.

Ábrahám fia Izsák volt; Izsák fia Jákob; Jákob fia Juda s testvérei;

Juda fia Fáres és Zára Támártól; Fáres fia Esrom; Esrom fia Arám;

Arám fia Aminá-dáb; Aminádáb fia Naásson; Naásson fia Sálmon;

Sálmon fia Boáz Ráhábtól; Boáz fia Obed Rúttól; Obed fia Jesse;

Jesse fia Dávid király. Dávid király fia Salamon volt, az Uriás feleségétől;

Salamon fia Roboám; Roboám fia Abia; Abija fia Asa;

Asa fia Josafát; Josafát fia Jórám; Jórám fia Óziás;

Óziás fia Jóátám; Jóátám fia Ákáz; Ákáz fia Ezékiás;

Ezékiás fia Manasses; Manasses fia Ámon; Ámon fia Jósiás;

Jósiás fia Jekóniás s testvérei a babilóniai fogság idejéből.

A babilóniai fogság után Jekóniás fia Salatiel volt; Salatiel fia Zorobábel;

Zorobábel fia Abiud; Abiud fia Eliákim; Eliákim fia Azór;

Azór fia Sádok; Sádok fia Akim; Akim fia Eliud;

Eliud fia Eleázár; Eleázár fia Mattan; Mattan fia Jákob;

Jákob fia József, Máriának, a Krisztusnak mondott Jézus anyjának férje.

E szerint az egész nemzetség Ábrahámától Dávidig tizennégy nemzetség; Dávidtól a babilóniai fogságig tizennégy nemzetség; a babilóniai fogságtól Krisztusig tizennégy nemzetség.

Jézus Krisztus születése pedig így volt: Az anyja, Mária, a József jegyese, még mielőtt egybekeltek volna, Szent Lélektől áldott állapotba jutott,

József, az ő férje azonban, mint igaz ember, nem akarván megbélyegezni őt, elhatározta, hogy titkon bocsátja el.

De épp, mikor ezen gondolkodott, az Úrnak angyala megjelent néki álmában s azt mondta: József, Dávid fia! Ne féld hazavinni Máriát, a feleségedet. Ő a Szent Lélek áldottja.

Fia lesz s a fiát Jézusnak nevezed, mert ő szabadítja meg népét bűneitől.

Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék az Úrnak mondása, aki a próféta által így szólt:

A szűz anyává lesz és fiúszülöttjét Emmánuelnek nevezik, vagyis magyarul: Velünk az Isten.

S József, mihelyt felsekert álmából, úgy tett, amint az Úrnak angyala parancsolta néki: hazavitte feleségét

s nem illette addig, amíg meg nem szülte elsőszülött fiát és ő azt Jézusnak nevezte.

Mikor aztán Jézus megszületett Júdeának Betlehem nevű városában, Heródes király korában, napkeletről bölcsek jöttek Jeruzsálembe

és tudakolták: Hol van a zsidóknak újszülött királya? Láttuk az ő csillagát keleten és eljöttünk, hogy hódoljunk néki.

E hírre Heródes király s vele együtt egész Jeruzsálem megdöbbsent

s egybegyűjtván a nép minden főpapját és írástudóját, megkérdezte tőlük, hol kell a Krisztusnak megszületnie?

Azok azt felelték néki: Júdeának Betlehem nevű városában, mert, így írta meg a próféta:

Te Betlehem, Juda földje, Semmiképpen sem vagy az utolsó Juda székhelyei között; Mert belőled támad az a fejedelem, Aki Izraelnek, az én népemnek pásztora lesz.

Ekkor Heródes, a titokban magához hivatott bölcsektől, pontosan megtudakolta a csillagjelenés idejét

s elküldötte őket Betlehembe. Menjetek el - úgymond - és szorgalmatosok kérdezősködjétek a kis gyermek után s ha megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek és hódoljak néki.

S azok, a király beszédét megértvén, útrakeltek. S ím a napkeleten látott csillag előttük ment, amíg oda nem ért és meg nem állt a hely felett, ahol a gyermek volt.

A csillag láttára igen megörültek

s belépve a házba, megtalálták a gyermeket Máriával, az ő anyjával együtt s leborulva hódoltak néki. Majd kirakták kincseiket s arany, tömjén s mirhaajándékot adtak néki.

Megintetvén azonban álmukban, hogy Heródeshez vissza ne térjenek, más utat választva mentek hazájukba.

Amint eltávoztak, az Úrnak angyala megjelent Józsefnek álmában s azt mondta: Kelj fel! Vedd a kis gyermeket anyjával együtt; fuss Egyiptomba s maradj ott, amíg szólítlak, mert Heródes a kis gyermek élete ellen tör.

S József felkelt. Éjszaka idején magához vette a gyermeket anyjával együtt s elment Egyiptomba.

Ott is maradt Heródes holtáig, hogy beteljesedjék az Úrnak mondása, aki a próféta által így szólott: Egyiptomból hívtam ki az én fiamat.

Heródes látván hogy a bölcsek kijátszottak, nagy haragra lobbant s elküldvén szolgálait, Betlehemben és annak környékén megöletett minden kétéves és azon alul levő kis gyermeket, a bölcsektől megtudakolt pontos idő szerint.

Ekkor teljesedett be a Jeremiás próféta mondása:

Kiáltás hallatszott Rámában, Nagy keserves sírás-rívás és jajgatás. Rákél siratta fiait és nem tudott megvigasztalódni, mert nincsenek.

Hogy aztán Heródes meghalt, az Úrnak angyala megjelent Józsefnek álmában s azt mondta:

Kelj fel! Vedd a kis gyermeket anyjával együtt s eredj Izrael földjére, mert meghaltak, akik a gyermeknek életére törtek.

S József felkelt. Magához vette a kis gyermeket anyjával együtt s elment Izrael földjére.

De mikor meghallotta, hogy Arkelaus foglalta el atyjának, Heródesnek trónját Judeában, nem mert odamenni, hanem megintetvén álmában, Galilea felé vette útját.

S odajutván, Názáretnek városában telepedett le, hogy beteljesedjék a próféta mondása: Názáreti lesz a neve.

Ez időtájt lépett fel Avató János és hirdette az ígét Judeának pusztájában,

mondván: Térjete meg! Közel a mennyország!

Róla mondotta ugyanis Ézsaiás próféta: Kiáltó szava a pusztában: Készítsétek az Úr útját, Egyengessétek ösvényét!

János teveszőrruhát s dereka körül bőrvet viselt. Eledele sáska és vadméz volt.

S hozzáözönlött Jeruzsálemnek, egész Judeának és a Jordán egész vidékének népe.

Ő pedig a bűn-vallókat beavatta a Jordán vizébe.

De mikor látta, hogy a farizeusok és a szaduceusok seregestől tódulnak hozzá beavatás végett, azt mondotta nékik: Viperafajzat! Ki adott jelt nektek, hogy fussatok a kitörőben levő harag elől?

Teremjete megteréshez méltó gyümölcsöt

és ne hivalkodjatok azzal, hogy: A mi atyánk Ábrahám! Bizony mondom nektek, az Isten e kövekből is támaszthat fiákat Ábrahámnak.

A fejsze már a fáknek gyökerén van. Amely fa nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

Én csak vízbe avatlak titeket megterés okáért; de aki én utánam jön, hatalmasabb nálam. Én, arra sem vagyok méltó, hogy utána vigyem saruját. Ő majd a Szent Lélek tűzébe avat be titeket.

Kezében a szóró lapát, megtisztítja szérűjét, csűrbe hordja gabonáját, a polyvát ellenben megégeti olthatatlan tűzben.

Eközben jött Jézus Galileából Jánoshoz a Jordán mellé beavatás végett.

Ámde János elébe állt és azt mondta néki: Néked kell engemet a vízbe avatnod és te jössz én hozzám?

Jézus azt felelte néki: Engedj most ez egyszer! Illó dolog, hogy betöltsünk minden igazságot. Engedett hát neki.

És Jézus beavattatván, azonnal kijött a vízből. S ím, az ég megnyílt felette és látta az Isten Lelkét, amint galambformában lerepült s rászállott.

S felhangzott az égi szót: Ez az én kedves fiam, én gyönyörűségem!

Aztán Jézus, Szent Lélektől hajtva, elment a pusztába, hogy az ördög megkísértse.

S negyven napon s negyven éjjen át tartó böjt után, végre megéhezett.

Ekkor a kísértő odajött hozzá és azt mondotta néki: Ha „Isten fia vagy, mondd, váljanak e kövek kenyérré.

Ő azonban azt felelte: Meg van írva: Nemcsak kenyérral él az ember, hanem minden Isten szájából származó igével.

Ezután az ördög magával vitte őt a szent városba s a templom ormára állatva,

azt mondotta néki: Ha Isten fia vagy, vesd le magad innét! Meg van írva: Angyalai, az ő parancsolatjára kezükön hordoznak, hogy meg ne üsd lábadat a kőbe.

Jézus azt felelte néki: Az is meg van írva: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!

Végtére az ördög magával vitte őt egy igen-igen magas hegyre s megmutatván néki a világnak minden királyságát és azoknak dicsőségét,

azt mondotta néki: Néked adom mindezt, ha térdre borulva, engemet imádsz.

Jézus azt felelte néki: Eredj sátán! Meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd és csak neki szolgálj!

Erre az ördög elhagyta. Az angyalok pedig odajöttek és szolgáltak néki.

Ámde, mikor Jézus meghallotta, hogy Jánost elfogták, visszatért Galileába

s búcsút mondvá Názáretnek, útra kelt s letelepedett a tóparti Kapernaumban, Zebulon és Náftáli vidékén,

hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta mondása:

Zebulon földje! Naftáli földje! Tó útja, túl a Jordánon! Pagonyok Galileája!

A sötétségben ülő nép nagy világosságot látott és a halál árnyékországának lakosaira fény derült.

Ettől fogva kezdte Jézus hirdetni az igét: Térjete meg! Közel a mennyország!

Majd a galileai tó partján járva, két testvért látott, Simont, másik nevén Pétert és Andrást, annak testvérét, amint hálójukat a tóba vetették, mert halászok voltak

s azt mondotta nekik: Kövessetek engem! Emberhalászokká teszlek.

S azok tüstént otthagyván a hálót, követték.

Majd tovább haladva, más két testvért látott, Jakabot, a Zebedeus fiát és Jánost, annak testvérét, amint a hajóban atyjukkal, Zebedeussal hálójukat javígtatták s azokat is hívta.

Azok pedig tüstént otthagyván a hajót és atyjukat, követték Jézust.

És bejárta egész Galileát. Tanított zsinagógáikban. Hirdette az Isten országának evangéliomát s meggyógyított minden betegséget és nyavalyát a nép között.

És híre elterjedt egész Szíriában. Hozzá vittek minden nyomorultat, különféle nyavalyában és kórságban sínylődőket, ördögösöket, holdkórosokat, gutaütötteket s ő meggyógyította azokat.

S Galileából, Dekapoliszból, Jeruzsálemből, Judeából s a Jordánon túlról egész sereg nép követte.

Mikor pedig a sok népet látta, felment a hegyre, s amint leült, hozzámentek a tanítványai.

S ő megnyitván ajkát, tanította őket, mondván:

Boldogok a szegények - lélekben. Övék a mennyország.

Boldogok a kesergők. Ők megvigasztaltatnak.

Boldogok a szelídek. Övék a föld öröksége.

Boldogok, akik éheznek és szomjúhozják az igazságot. Ők megelégtetnek.

Boldogok az irgalmasok. Ők irgalmat nyernek.

Boldogok a tiszta szívűek. Ők meglátják Istent.

Boldogok a békeszerzők. Ők Isten fiainak hívatnak.

Boldogok az igazságért üldözöttek. Övék a mennyország.

Boldogok vagytok, ha szidalmaznak és üldöznek titeket s hazugmódra minden rosszat rátok fognak én miattam.

Örüljete és örvendezzete! Jutalmatok bőséges a mennyben. Épp így üldözték elődeiteket, a prófétákat is.

Ti vagytok a földnek sava. Ha a só elveszti ízét, mivel sózunk? Nem való az másra, csakhogy kidobják és megtapodják.

Ti vagytok a világnak világossága. A hegyen épült város nem rejtőzhetik el.

A meggyújtott mécset nem teszik a véka alá, hanem a tartóba s világít a ház egész népének.

Úgy ragyogjon a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jó tetteiteket s dicsőítsék mennyei Atyátokat.

Ne gondoljátok, hogy eltörölni jöttem a törvényt A avagy a prófétákat. Nem eltörölni, hanem inkább betölteni jöttem.

Bizony mondom nektek: míg az ég és a föld elmúlik, egy betűcske, avagy egy pontocska el nem múlik a törvényből, amíg az egészen be nem teljesedik.

Azért, aki csak egyet is töröl e legkisebb parancsolatokból és a népet úgy tanítja, az legkisebb lesz a mennyországban. De aki megtartja és tanítja azokat, az nagy lesz a mennyországban.

Mert azt mondom nektek: ha a ti igazságotok nem lesz különb, mint az írástudóké s a farizeusoké, nem mentek a mennyországba.

Hallottátok, hogy megmondattok az ősöknek: Ne ölj! Mert aki öl, méltó az ítéletre.

Én pedig azt mondom nektek: aki haragszik a testvéreire, méltó az ítéletre, aki azt mondja a testvéreinek: hülye, méltó a főtörvényszékre, és aki azt mondja: bolond, méltó a gyehenna¹ tüzére.

Azért, ha ajándékkal az oltárhoz járulsz és ott eszedbe jut, hogy a te testvérednek panasza van reád,

hagyd ott az oltárnál a te ajándékodat és menj, békéld meg előbb testvéreddel s aztán jér és vidd fel a te ajándékodat.

Légy jóakarója a te ellenfelednek idejekorán, míg úton vagy vele, hogy a te ellenfeled valamiképpen a bíró, a bíró pedig a poroszló kezébe ne adjon, s börtönbe ne kerülj.

Bizony mondom néked: nem jössz ki onnét, míg meg nem fizetted az utolsó fillért is.

Hallottátok, hogy megmondattok az ősöknek: Ne törj házasságot!

Én pedig azt mondom nektek: aki aljas kívánságból tekint az asszonyra, már házasságtörést követett el vele a szívében.

Azért, ha a te jobb szemed megbotránoztat tégedet, vágd ki, dobd el. Jobb, ha egy tagod pusztul el s nem az egész tested jut a gyehennára.

Ha pedig a te jobb kezéd botránoztat meg tégedet, vágd le, dobd el. Jobb, ha egy tagod pusztul el s nem az egész tested jut a gyehennára.

Megmondattok az is: Aki elbocsátja feleségét, adjon néki válólevelet.

Én pedig azt mondom nektek: aki elbocsátja feleségét, a házasságtörés esetét kivéve, házasságtörővé teszi azt s aki elbocsátott asszonyt vesz el, házasságtörést követ el.

Szintén hallottátok, hogy megmondattok az ősöknek: Ne esküdjél hamisan; az Úrnak tett esküdet azonban megtartsad!

Én pedig azt mondom nektek: egyáltalán ne esküdjetek, sem az égre, mert az az Istennek királyi széke,

sem a földre, mert az az ő lábának zsámolya, sem Jeruzsálemre, mert az a nagy király városa.

A fejedre se esküdjél, mert egy hajszálat sem tudsz fehérré vagy feketévé tenni!

A ti beszédetek: Úgy, úgy! Nem, nem! legyen; mert ami ezen felül van, az a gonosztól van.

Hallottátok, hogy megmondattok: Szemet szemért, fogat fogért.

Én pedig azt mondom nektek: Ne álljatok ellent a gonosznak, hanem annak, aki jobb felől arcul üt, tartsd oda a másik orcádat is,

s annak, aki perli az ingedet, add oda a köntösöd is.

Azzal pedig, aki egy mértföldnyire erőltet, menj kettőre.

Aki kér, annak adj s el ne fordulj a kölcsönkérőtől.

Hallottátok, hogy megmondatott: Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet.

Én pedig azt mondom nektek: Szeressétek ellenségeiteket. Áldjátok azokat, akik átkoznak, jót tegyetek azokkal, akik gyűlölnek s imádkoztatok azokért, akik rágalmaznak és üldöznek titeket,

hogy mennyei Atyátok fiai legyetek, hisz ő feltámasztja napját gonoszokra, s jókra és esőt ad igazaknak, s hamisaknak egyaránt!

Mert ha csak azokat szeretitek, akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? Nem így tesznek-e a vámszedők is?

S ha ti csak a testvéreiteket köszöntitek, mi különös dolgot cselekesztek? Nem így tesznek-e a pogányok is?

Legyetek azért tökéletesek, mint a ti mennyei Atyátok tökéletes.

Vigyázzatok! Igazságtok dolgát ember előtt ne gyakoroljátok csak azért, hogy lássák, mert különben nem lesz jutalmatok a ti mennyei Atyátoknál.

Azért, ha alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltess magad előtt zsinagóga- s utcaszerte, mint a képmutatók szokták, hogy a világ megdicsérje őket. Bizony mondom nektek: megkapták a jutalmukat.

Hanem, - alamizsnát osztogatva, ne tudja a te balkezed, mit cselekszik a jobb,

hogy a te alamizsnád titokban maradjon. Akkor titkon látó Atyád megfizet teneked.

És ha imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a zsinagógákban és az utcák szegletein állva szeretnek imádkozni, hogy a világ lássa. Bizony mondom nektek: megkapták a jutalmukat.

Te, ha imádkozol, menj belső szobádba s az ajtót bezárva, imádkozzál titkon lévő Atyádhoz s titkon látó Atyád megfizet teneked.

S imádkozván, szót szóra ne halmozzatok, mint a pogányok, akik azt hiszik, hogy szószaporításukért hallgattatnak meg.

Ne utánozzátok őket, mert Atyátok tudja, mielőtt kérnétek, mire van szükségetek.

Ti azért így imádkoztatok: Mi mennyei Atyánk! Szenteltessék meg a te neved.

Jöjjön el a te országod. Legyen meg a te akaratod, Mint a mennyben, a földön is.

Add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket ma.

Bocsásd meg a vétkeinket, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek

S ne hozz kísértésbe minket, hanem szabadíts meg a gonosztól, Mert tiéd az ország, a hatalom s a dicsőség mindörökké Ámen.

Ha megbocsátjátok az embereknek az ő vétkeiket, mennyei Atyátok is megbocsát tinéktek.

De ha nem bocsátjátok meg az embereknek az ő vétkeiket, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.

Ha pedig bőjtöltök, ne legyen komor a nézéstek, mint a képmutatóké, akik láthatlanná teszik az arcukat, hogy lássa a világ a bőjtölésüket. Bizony mondom nektek: megkapták a jutalmukat.

Te azért, ha bőjtölsz, kend meg a fejedet s mosd meg az orcádat,

hogy ne ember lássa a bőjtölésedet, hanem titkon lévő Atyád, akkor titkon lévő Atyád megfizet tenedek.

Ne gyűjtsetek földi kincset. Rozsda és moly megemészti, tolvaj kiássa, ellopja.

Mennyei kincset gyűjtsetek. Azt nem emészti meg sem rozsda, sem moly, tolvaj sem ássa ki s lopja el.

Mert ahol a kincsed, ott a szíved is.

A test világa a szem. Ha szemed ép, egész tested világos lesz.

De ha szemed hibás, egész tested sötétségbe borul. Már pedig, ha benső világosságod sötétség, mily nagy akkor a sötétség!

Senki sem szolgálhat két úrnak, mert ha az egyiket gyűlöli, a másikat szereti, - ha az egyikhez ragaszkodik, a másikat utálja. Nem szolgálhattok Istennek és a pénzbálványnak.

Azért azt mondom tinéktek: Ne aggasszon titeket az élet gondja, mit egyetek, mit igyatok; sem a testnek gondja, mivel ruházkodjatok. Hát nem különb-e az élet, mintsem az eledel és a test, mintsem a ruházat?

Nézzétek az égnek madarait! Lám! azok nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem takarnak és a ti mennyei Atyátok mégis gondot visel róluk. Nem vagytok-e ti sokkal különbek azoknál?

Hát mélyítetek, tudja merő aggódással megtoldani életének hosszát csak egy arasszal is?

S mit aggódtok a ruházat miatt? Figyeljétek meg a mezőnek liliomait, hogyan növekednek. Nem küszködnek, nem is fonnak

és mégis azt mondom nektek: Salamon teljes dicsőségében sem ruházkodott úgy, mint akármelyikük.

Ha az Isten így ruházza a mezőnek fűvét, amely ma van, holnap tűzre kerül, mennyivel inkább titeket, ti kicsinyhitűek!

Ne kérdjétek hát aggódva: mit együnk, mit igyunk, mivel ruházkodjunk?

Ilyesmiken pogány töri fejét. Mennyei Atyátok tudja, hogy minderre szükségetek van.

Hanem: keressétek minden előtt az Isten országát és igazságát s mindez ráadatik nektek.

Ne aggasszon hát titeket a holnapnak gondja! A holnap gondoskodik magáról. Elég a napnak a maga napi gondja.

Ne ítéljétek, hogy ne ítéltessetek.

Mert amilyen ítélettel ítéltek, olyannal ítéltettek és amilyen mértékkel mértek, olyannal mérnek nektek.

Ugye meglátod a szálkát testvéred szemében s a gerendát a magad szemében nem veszed észre?

S hogy mondhatod testvérednek: Hadd vessem ki a szálkát szemedből, ha gerenda van a te szemedben?

Képmutató! Vesd ki előbb a gerendát a magad szeméből és aztán láss hozzá, hogy kivesd a szálkát testvéred szeméből.

Ne adjátok azt, ami szent, az ebeknek. Gyöngyeiteket se szórjátok disznók elé, hogy meg ne tapossák és nektek fordulva, meg ne szaggassanak titeket.

Kérjétek és kaptok! Keressetek és találtok! Zörgessetek s ajtót nyitnak nektek!

Mert aki kér, az kap, aki keres, talál, s aki zörget, annak ajtót nyitnak.

Avagy mélyíték ad követ a fiának, ha az kenyeret kér?

S ha halat kér, kígyót ad-e néki?

Ha tehát ti, gonoszlétekre, tudtok jó ajándékot adni a fiaitoknak, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok jókat azoknak, akik kérnek tőle.

Azért: amit másoktól kívántok, hogy megtegyék nektek, hasonlóképp ti is megtegyétek nekik, mert ez a törvény és a próféták.

Menjétek be a szűk kapun. Tágas kapu és széles út visz a kárhozatba s sokan járnak azon.

Szűk kapu s keskeny út visz az életre és kevesen vannak, akik megtalálják.

Őrizkedjétek a hamis prófétáktól! Báránybőrbe bújva A jönnek tihozzátok, de belül ragadozó farkasok.

Gyümölcsükről ismeritek meg őket. Vajon lehet-e szőlőt szedni a tövisről, vagy fügét a bojtortjánról?

Úgy van. Minden jó fa jó gyümölcsöt terem; a korhadt fa pedig rossz gyümölcsöt terem.

A jó fa nem teremhet rossz gyümölcsöt, a korhadt fa sem teremhet jó gyümölcsöt.

Amely fa nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

Gyümölcsükről ismeritek meg hát őket.

Nem az megy a mennyországba, aki azt mondja énnekem: Uram! Uram! - hanem aki az én mennyei Atyámnak akaratját teszi.

Sokan mondják majd énnekem ama nagy napon: Uram! Uram! - nem a te nevedben prófétáltunk-e, nem a te nevedben úztunk-e ördögöket s nem a te nevedben míveltünk-e sok hatalmas dolgot?

És én akkor értésükre adom: sohasem ismertelek titeket! El innét, el színem elől, gonosztevők!

Azért, aki hallgatja beszédemet és megtartja, hasonló a bölcs emberhez, aki kősziklára építette házát.

Megeredt az eső, kiöntött az árvíz, dühöngött a szél is s nekivágott ama háznak - és az mégsem omlott össze, mert kősziklán épült.

Viszont, aki hallgatja e beszédemet, de nem tartja meg, hasonló a bolond emberhez, aki fvényre építette házát.

Megeredt az eső, kiöntött az árvíz, dühöngött a szél is s nekivágott ama háznak, és az összeomlott, - rom lett.

Mikor Jézus bevégezte e beszédét, a nép álmétkodott tanításán,

mert az ő tanítása hatalmas volt s nem olyan, mint az írástudóké.

Amint aztán alájött a hegyről s a sok nép követte,

jött egy poklos ember s e szókkal borult le előtte: Uram! Ha akarod, meg tudsz tisztítani!

S ő kezét kinyújtván, megérintette őt s azt mondta: Akarom. Tisztulj meg! S poklossága nyomban lement róla.

Jézus pedig azt mondotta néki: Vigyázz! Meg ne mondd senkinek, hanem eredj, mutasd meg magad a papnak s vidd fel a Mózes rendelte áldozati ajándékot, bizonyágképpen ellenük.

Majd, mikor bevonult Kapernáumba, egy százados ezzel a kéréssel fordult őhöz:

Uram! Az én szolgám gutaütésben fekszik odahaza és szörnyen kínlódik.

Jézus azt mondotta néki: Elmegyek és meggyógyítom.

A százados azonban így felelt: Uram! Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj. Elég, ha szólsz s meggyógyul a szolgám.

Mert én is hatalom alá vetett ember vagyok, sőt magam is rendelkezem katonákkal s ha azt mondom az egyiknek: Eredj, - megy; a másiknak pedig: Jer! - jön. Vagy az én szolgámnak: Tedd ezt! - megteszi.

Ennek hallatára, Jézus elcsodálkozott és azt mondta kísértőinek: Bizony mondom nektek: ilyen hitet Izraelben nem találtam.

Azért azt mondom tinéktek: sokan jönnek keletről s nyugatról és letelepednek Ábrahámval, Izsákkal s Jákobbal a mennyországban ;

az ország fiai ellenben kivettetnek a külső sötétségre. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

A százasoknak viszont azt mondta: Menj! Legyen a te hited szerint! S meggyógyult szolgája abban az órában.

Jézus pedig bement a Péter házába s látván, hogy az ő napaasszonya ágyának esett és a hideg leli, megfogta a kezét s a hideglelés elhagyta. Felkelt és kiszolgálta őt.

Estefelé aztán sok ördögöst hoztak hozzá s kiűzte az ördögöket igéjével és meggyógyított minden beteget,

hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta mondása: Vállalta gyengeségünket S hordozta betegségünket

De mert Jézus maga körül egész sereg népet látott, megparancsolta, hogy evezzenek át a túlsó partra.

Ekkor meg egy írástudó jött hozzá és azt mondta néki: Mester! Bárhova mégy, követlek tégedet.

Jézus így válaszolt néki: A rókának barlangja, az égi madárnak fészke van; de az emberfiának nincs, ahová a fejét lehajtsa.

Egy másik tanítványa pedig azt mondotta néki: Uram! Engedd meg, hogy előbb elmenjek s eltemessem az atyámat.

Jézus azt felelte néki: Kövess engemet. Hadd temessék el a halottak halottaikat!

S hajóra szállt. Tanítványai követték.

Hanem olyan háborgás támadt a tavon, hogy a hullámok a hajón átcsaptak s ő aludt.

Ekkor odamentek hozzá a tanítványai s felköltötték, mondván: Uram! Segíts, mert elveszünk.

Ő azonban azt felelte nekik: Mit féltek kicsinyhitűek! S felkelt, megdorgálta a szelet, a tavat és nagy csendesség lett.

Az emberek pedig álmélkodva mondták: Kicsoda ez, hogy a szél is, tó is engedelmeskednek néki?

Mikor aztán a túlsó partra, a gadaraiak földjére lépett, két ördögös jött elébe a sziklasírokból. Veszedelmes népség! Ő miattuk senki sem mert arra menni.

És el kezdtek kiáltozni: Mi közünk egymáshoz Jézus, Isten fia? Ide jöttél, hogy meggyötörj idő előtt minket?

Jóval odább tőlük egész csürhe disznó legelészett.

Az ördögök tehát így kérelték: Ha kiűzesz, eressz minket a disznócsürhébe!

Azt felelte nekik: Menjetek! Azok ki is mentek és megszállták a disznókat. S im az egész csürhe lerohant a meredekről a tóba s vízbe fúlt.

A kanászok pedig elfutottak s a városba érve, mindent hírül adtak, még az ördögösök dolgát is.

És az egész város kiment Jézus elé s amint meglátták őt, kérten kérték, hogy távozzék határukból.

S hajóra szállván, átkelt és visszatért a maga városába.

S im egy ágyban fekvő gutaütött embert hoztak hozzá. Jézus, látván a hitüket, így szólt a gutaütöthöz: Bízál fiam! Megbocsáttattak a te bűneid!

Erre egyik-másik írástudó magában azt mondta: Istent káromolja!

Ámde Jézus, a szívükbe látva, szólt: Miért gondoltok gonoszt szívetekben?

Hát mi könnyebb? Az-é, ha azt mondom: megbocsáttattak bűneid, avagy ha azt mondom: kelj fel és járj!

De hogy megtudjátok, hogy az emberfiának van bűnbocsátó hatalma a földön, így szólt a gutaütöthöz: Kelj fel! Vedd ágyadat és menj haza!

Az felkelt s hazament.

Ennek láttára, a nép megijedt s dicsőítette az Istent, aki ily hatalmat adott az embereknek.

Mikor pedig Jézus onnét eltávozott, a vámnál ülő Mátét meglátván, azt mondotta néki: Kövess engemet. Az felkelt s követte.

Hogy aztán bent, a Máté házában, asztal mellé telepedett, sok vámszedő és bűnös jött s telepedett le Jézussal és az ő tanítványaival.

A farizeusok ezt látván, megkérdezték a tanítványait: Miért eszik együtt a ti mesteriek a vámszedőkkel és a bűnösökkel?

Jézus viszont ennek hallatára, azt mondotta nékik: Nincs szükségük orvosra az egészségeseknek, csak a betegeknek.

Menjete el azért és tanuljátok meg, mit tesz ez: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot! Én nem azért jöttem, hogy az igazakat, hanem hogy a bűnösöket hívjam.

Ekkor odajöttek hozzá a János tanítványai s kérdezték: Miért böjtölünk mi és a farizeusok, holott a te tanítványaid nem böjtölnek?

Jézus azt felelte nékik: Búsulhat-e a násznép, míg a vőlegény velük van? De eljön az idő, mikor a vőlegény elragadtatik őtőlük s akkor majd böjtölnek.

Senki sem tesz új posztóból való foltot az ócska ruhára, mert toldása tovább szakítja a ruhát s még nagyobb lesz a szakadás.

Új bort sem tölt senki az ócska tömlőbe, vagyha, mégis, a tömlő megreped, a bor kifoly s a tömlő elpusztul. Az új bort új tömlőbe töltik s mindenik megmarad.

Még beszélt, mikor egy előljáró jött s e szókkal borúit le előtte: Lányom épp most halt meg; de jer, tedd rá a kezedet s életre kél.

Jézus felkelt s tanítványaival együtt vele ment.

Útközben egy tizenkét év óta vérfolyásban sínylődő asszony, hozzáférkezve hátulról, megérintette ruhája szegélyét,

mert úgy gondolkodott: Ha csak a ruháját érintem is, meggyógyulok!

Jézus hátrafordult s rátekintve így szólt: Bízál leányom! A te hited megtartott tégedet! S az asszony meggyógyult abban az órában.

Mikor aztán Jézus az előljáró házához érkezett s látta a furulyásokat s a zsvajgó sokaságot, azt mondotta nékik: Távozzatok! A lányka nem halt meg, csak alszik! S kinevették őt.

De mihelyt a népség eltisztult, bement, megfogta annak a kezét és a lányka felkelt.

Ez esetnek híre pedig elterjedt az egész tartományban.

Onnét eltávozván, két vak nyomon követte őt s kiáltozott: Dávid fia! Könyörülj rajtunk.

Mikor pedig bement a házba, a vakok hozzájárultak s Jézus megkérdezte őket: Hiszitek, hogy én ezt megtehetem? Azt felelték: Igen, Uram!

Ekkor megérintette szemüket s azt mondta: Legyen a ti hitetek szerint!

S szemük megnyílt. De Jézus erősen rájuk parancsolt: Vigyázzatok! Meg ne tudja senki.

Ők azonban eltávozván, elterjesztették a hírét mind az egész tartományban.

Alighogy távoztak, egy ördögös némát hoztak őhöz.

S mikor az ördögöt kiűzte, a néma megszólalt s a nép álmétkodott, mondván; Ilyen eset még nem esett Izraelben!

A farizeusok ellenben azt mondták: Az ördögök fejedelme által űzi ki az ördögöket!

Eztán Jézus bejárta az összes városokat és falvakat, s Tanított zsinagógáikban, hirdette az Isten országának evangéliomát s meggyógyított minden betegséget és nyavalyát.

S a sok népet látva, megesett a szíve rajtuk, mert olyan nyomorult és züllött állapotban voltak, mint a pásztora-vesztett nyáj.

Ekkor mondta tanítványainak: Az aratnivaló bizony sok, de a munkás kevés.

Kérjétek azért az aratásnak Urát, küldjön munkásokat az aratnivalójába.

S előszólítván tizenkét tanítványát, hatalmat adott nékik a tisztátalan lelkek kiűzésére s minden betegség és minden nyavalya meggyógyítására.

A tizenkét apostol névszerint: első Simon, másként Péter és András, az ő testvére, Jakab, a Zebedeus fia és János az ő testvére,

Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámszedő; Jakab, Alfeus fia és Lebbeus,

Simon, a vakbugzó és Judás, az áruló.

Ezt a tizenkettőt küldte el Jézus ezzel az utasítással: Pogányokhoz ne menjeteK. A samáriaiak földjét is elkerüljétek.

MenjeteK inkább Izrael házának eltévelygett juhaihoz.

MenjeteK és hirdessétek, hogy közel a mennyel' ország.

Betegeket gyógyítsatok, halottakat támasszátok, poklosokat tisztítsatok, ördögöket űzzeteK. Ingyen vettétek, ingyen adjátok.

Ne vigyeteK öveteKben se arany, se ezüst, se rézpénzt,

se utazó táskát, se két öltő ruhát, se sarut, se botot. Méltó a munkás a maga jutalmára.

Ha valamely városba, avagy faluba bementek, tudakoljátok meg, ki a méltó abban és maradjatok ott, amíg tovább nem mentek.

Belépéskor köszöntsétek a ház népét.

Ha az a ház méltó, szálljon békességtek reá. Ha nem méltó, békességtek térjen vissza rátok.

Ha nem fogadnak be, nem is hallgatnak meg, odahagyva azt a házat, avagy azt a várost, verjétek le még a port is lábatokról.

Bizony mondom nektek: jobb dolga lesz Sodorna és Gomora földjének az ítélet napján, mint annak a városnak.

Úgy bocsátlak el, mint juhokat a farkasok közé. LegyeteK okosak, mint a kígyók és tiszták, mint a galambok.

ŐrizkedjeteK az emberektől! Átadnak törvény-székeiknek, megostoroznak zsinagógáikban,

sőt helytartók s királyok elé hurcolnak titeket miattam, bizonyságul maguk s a pogányok ellen.

Hanem azért, ha átadnak, ne törjétek fejeteKet, hogyan avagy mit is szóljátok, mert tudtotokra adatik abban az órában, amit majd mondanotok kell.

Hisz akkor nem ti beszélteK, hanem Atyátok lelke szól majd általatok.

Halálra adja a testvér testvérét, az atya gyermekét; a gyermekek pedig szüleik ellen támadnak és megölik őket.

S meggyűlöl mindenki titeket az én nevem miatt, de aki mindvégig kitart, üdvözüL.

Ha pedig üldöznek az egyik városban, fussatok egy másba, mert bizony mondom nektek: nem járjátok végig Izraelnek városait, míg eljön az emberfia.

Nem feljebbvaló a tanítvány mesterénél, sem a szolga az uránál.

Örülhet a tanítvány, ha olyan, mint a mestere és a szolga, ha olyan, mint ura. Ha a házigazdát Belzebúlnak hívják, mennyivel inkább háznépét.

Ne féljetez tehát tőlük! Nincsen olyan rejtett dolog, amire rá ne jönnének és nincsen olyan titok sem, ami ki ne tudódnék.

Amit titkon mondok nektek, mondjátok ki nyíltan, amit fülbe sűgok, hirdessétek a ház tetejéről.

Ne féljetez azoktól, akik a testet ölik meg, de a lelket nem tudják megölni; féljetez attól, aki a testet is, a lelket is el tudja veszteni a gyehennában.

Ugyebizony egy fillérért két verebet adnak? Pedig egy sem esik le közülök a földre Atyátoknak tudta nélkül.

Nektek pedig a fejetez hajsza is mind meg van számlálva.

Ne féljetez tehát! Ti sok verébnél drágábbak vagytok.

Azért, aki vallást tesz énrólam az emberek előtt, arról én is vallást teszek az én mennyei Atyám előtt.

Aki pedig megtagad engemet az emberek előtt, én is megtagadom azt az én mennyei Atyám előtt.

Ne gondoljátok, hogy békességet hozni jöttem a földre. Nem békességet, hanem fegyvert hozni jöttem.

Azért jöttem, hogy meghasonlást támasszak a fia és atyja, a leány és anyja, a menyasszony és a napa között és hogy az embernek ellensége legyen a tulajdon háznépe.

Aki jobb szeretni nálam az atyját vagy anyját, nem méltó énhozzám.

S aki nem veszi fel a keresztyét és nem követ engem, nem méltó énhozzám.

Aki megtalálja életét, elveszti, és aki elveszti életét értertem, megtalálja azt.

Aki befogad titeket, engemet fogad be és aki engem mert, az azt fogadja be, aki engem küldött.

Aki prófétát vagy fogad be a próféta nevében, a próféta jutalmát kapja és aki igazat fogad be az igaz nevében, az igaz jutalmát kapja.

S aki egynek e kicsinyek közül csak egy italnyi hűs vizet ad inni a tanítvány nevében, bizony mondom nektek, nem esik el jutalmától.

A tizenkét tanítványnak adott utasítás végeztével, Jézus elment onnét, hogy hirdesse az igét az ő városaikban.

János pedig, mikor a fogságban értesült a Krisztus dolgáról, elküldte két tanítványát

s megkérdezte őt: Te vagy ama várva-várt, avagy mást várjunk?

Jézus azt felelte nekik: Menjetez és adjátok tudtára Jánosnak, amit hallotok és láttok:

a vakok látnak, a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak, a siketek hallanak, a halottak, feltámadnak és a szegényeknek az evangéliom hirdettetik.

Boldog, aki bennem meg nem botránkozik!

Távozásuk után pedig Jánosról kezdett beszélni a népnek:

Miért mentetek ki a pusztába? Szélingatta nádat látni?

Nos, miért mentetek ki? Finomruhás embert látni? De hisz a finomruhások a királyi palotákban laknak! Miért mentetek hát ki? Prófétát látni? Sőt azt mondom nektek: prófétánál is nagyobbbat.

Róla van megírva: Elküldöm előtted az én követemet, Aki utat készít néked.

Bizony mondom nektek: asszonytól szültek közt nem támadt nagyobb próféta Avató Jánosnál; de a mennyországban a kisebb is nagyobb őnála.

Avató János korától fogva ugyanis mind máig a mennyország ostroma foly s az ostromlók veszik be azt.

Mert az összes próféták, a törvény is Jánosig szóltak.

Különben, ha nektek úgy tetszik: ő ama várva-várt Illés.

Akinek halló füle van, hallja.

De mihez is hasonlítsam ezt a nemzetséget? Hasonló a piacon ülő s társaikra imígy kiabáló gyermekekhez:

Fuvoláztunk nektek és nem táncoltatok, Gyászdalt énekeltünk és nem jajgattatok.

Jött János és sem nem evett, sem nem ivott s azt mondották: az ördög szállta meg.

Jött az emberfia, eszik is, iszik is s azt mondják: Ki, a falánk, az iszákos, a vámszedők s a bűnösök barátja. De a bölcsességet igazolták annak cselekedetei.

S elkezdte dorgálni ama városokat, ahol az ő legtöbb csodája történt, minthogy nem tértek meg:

Jaj néked Korazin! Jaj néked Betsaida! Ha Tiruszban vagy Szidonban történtek volna a csodák, amelyek nálatok történtek, mély gyászt öltve, rég megtértek volna.

Egyébként azt mondom nektek: jobb dolga lesz Tirusznak és Szidonnak az ítélet napján, mint nektek.

És te Kápernáum, aki az édig magasztaltattál fel, a pokolig levetteted. Mert, ha Sodomában történtek volna a csodák, amelyek benned történtek, még ma is meg volna.

Egyébként azt mondom nektek: jobb dolga lesz Sodomának az ítélet napján, mint néked.

Ez igék is ekkor hangzottak el a Jézus ajkáról: Atyám! Mennynek, földnek Ura! Hálát adok néked, hogy ezt elrejtetted a bölcsék s okosak elől, és megjelentetted a kisdedeknek.

Igen, Atyám! Mert így tetszett néked.

Az én Atyám teljhatalmat adott nékem. Ki a Fiú? - azt nem tudja senki, csak az Atya. Ki. az Atya? - azt sem tudja senki, csak a Fiú, s akinek a Fiú meg akarja jelenteni.

Jöjjetek én hozzám mindnyájan ti megfáradt és megterhelt lelkek! Nálam megnyugosztok.

Vegyétek fel magatokra az én igám s tanuljatok tőlem szelídséget és alázatosságot S megnyugvást találtok.

Az én igám gyönyörűsége, S az én terhem könnyű.

Ez időtájt Jézus éppen szombatnapon ment keresztül a gabonavetésen s a tanítványai, minthogy megéheztek, elkezdtek a kalászokat tépni és enni.

A farizeusok ezt látván, azt mondták néki: Nézd! A te tanítványaid szombatnapon tilos dolgot tesznek.

Ő azonban azt felelte nékik: Nem olvastátok-é, mit tett Dávid, mikor szolgálival együtt megéhezett?

Bement az Isten házába és megette a szent kenyereket, amiket nem lett volna szabad sem néki, sem szolgálóinak megenni, csakis a papoknak.

Vagy nem olvastátok-é a törvényben, hogy a papok szombatnapon a templomban törik meg a szombatot és mégsem vetkeznek?

Én pedig azt mondom nektek: a templomnál nagyobb van itt!

Bizony, ha tudnátok, mi ez: Irgalmasságot akarok és nem áldozatot! - nem kárhoznátok az ártatlanokat.

Az emberfia ura a szombatnapnak is.

S eltávozván onnét, bement zsinagógájukba,

ahol egy béna kezű ember is volt. Mindjárt meg is kérdezték őt: Szabad-e szombatnapon gyógyítani? - hogy bevádolhassák.

Ő azonban azt felelte nékik: Mélyítetek az, aki egyetlenegy juhát, ha az szombatnapon a verembe esik, meg nem ragadja és ki nem húzza onnét?

S nem drágább-e az ember a juhnál ? Azért szombatnapon is szabad jót tenni.

Azután odaszólt annak az embernek: Nyújtsd ki a kezedet! Kinyújtotta és az olyan ép lett, akárcsak a másik.

Erre a farizeusok kimentek s elhatározták, hogy megölik.

Ámde Jézus, megértvén a szándékukat, eltávozott onnét. A sok nép követte s ő azokat mind meggyógyította.

De rájuk parancsolt, hogy a nyilvánosság előtt el ne árulják őt,

hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta eme mondása:

Ez az én szolgám, - az én választottam, Szivem szerelme és gyönyörűsége. Lelkem lelkébe lehelem S igazságot hirdet a népeknek.

Nem verseng, és lármát nem üt, Szavától nem lesz hangos az utca,

A megrepedt nádat ketté nem töri, A pislogó mécsnek lángját ki nem oltja, Míg az igazságot diadalra nem juttatja

S az ő neve nem lesz a népek reménye.

Ekkor egy vak s néma ördögöst hoztak őhozá. Meggyógyította. A vak és néma beszélt is, látott is.

Az egész nép pedig álmélkodva mondta: Talán csak nem ez a Dávid fia?

A farizeusok ellenben, ezt hallva, azt mondták: Ez bizony az ördögfejedelem, Belzebub által úzi ki az ördögöket.

Jézus pedig a szívükbe látva, azt mondotta nekik: Minden ország, amely önmagával meghasonlik, elpusztul s minden város vagy ház, amely önmagával meghasonlik, ledől.

Már pedig, ha sátán úzi ki a sátánt, úgy az önmagával meghasonlott; hogy állhatna meg hát az országa?

És ha én Belzebub által úzom ki az ördögöket, ki által úzik ki a ti fiaitok? Így tehát ők maguk lesznek a ti bíráitok.

Ha pedig az Isten lelke által úzom ki az ördögöket, úgy bizony eljött az Isten országa hozzátok.

Vagy be tud-e menni valaki a hatalmas házába s el tudja-e rabolni holmiját, ha előbb meg nem kötözi azt a hatalmast s úgy nem rabolja ki házát.

Aki nincs énvelem, énellenem van az és aki nem gyűjt énvelem, tékozol az.

Azért azt mondom tinéktek: minden bűn s káromlás megbocsáttatik, de a Szent Lélek káromlása nem bocsáttatik meg.

S ha valaki az emberfiát káromolja, bocsánatot nyer az, de az, aki a Szent Lelket káromolja, nem nyer bocsánatot sem ezen, sem a más világon.

Vagy jó a fa s akkor jó a gyümölcse is, vagy rossz a fa, akkor rossz a gyümölcse is, mert a fát gyümölcseről lehet megismerni.

Mérges kigyófajzat! Hogy tudnátok jót mondani, ha gonoszok vagytok? A szív teljességéből szól a száj.

A jó ember jó kincséből jót szed elő, a gonosz ember pedig gonosz kincséből gonoszát szed elő.

Én pedig azt mondom nektek: az embernek minden hitvány beszédéért számot kell adnia az Ítélet napján.

Mert a beszédédért igazítottat meg és a beszédédért kárhóztató! el.

Erre azt felelte neki némely farizeus s írástudó: Mester! Jelt szeretnénk tőled látni.

De ő így válaszolt nékik: E gonosz és házasságtörő nemzetség jelt kíván; de nem adatik más jel néki, csak a Jónás prófétának jele.

Mert valamint Jónás három nap és három éjjel volt a cethalnak gyomrában, úgy az emberfia is három nap és három éjjel lesz a föld keblében.

A ninivei férfiak együtt állnak ki e nemzetséggel ítéletre és elkárhozzatják azt, mert ők megtértek a Jónás beszédére; pedig itt nagyobb van Jónásnál.

Délnek királynéja együtt áll ki ítéletre e nemzetséggel és elkárhozzatja azt, mert ő eljött a világ széléről, hogy hallgassa Salamonnak bölcsességét; pedig itt nagyobb van Salamonnál is.

Mikor a rossz lélek kimegy az emberből, sivár helyeken barangol; nyugalmat keres s nem talál.

Akkor aztán így szól: Visszatérek elhagyott lakomba. S ha megjövet üresen, kisöpörve, kitisztogatva találja,

egyed fordul, hoz magával más hét lelket, nálánál gonoszabbakat, beköltöznek, s ott lakoznak. S annak az embernek végül is rosszabb dolga lesz, mint első ízben volt. Ez a sors vár e nemzetségre is.

Még beszélt a néphez, mikor az ő anyja s testvérei kint állva, keresték, hogy beszéljenek vele.

Egy valaki tudtára is adta: Anyád s testvéreid kint állnak és szeretnének beszélni teveled.

Ő azonban így felelt a hírmondónak: Ki az én anyám? Kik az én testvéreim?

S tanítványaira mutatva így szólt: Ezek az én anyám s testvéreim!

Aki az én mennyei Atyámnak akaratját teszi, az az én fiú- és leány-testvérem, az az én anyám.

Jézus még aznap elment hazulról s leült a tó partján.

De mert igen sok nép gyülekezett hozzá, beszállt a hajóba s ott telepedett le; a nép pedig a parton állt.

S mondott nekik sok-sok példázatot.

A magvető - úgymond - vetni ment. Vetés közben némelyik mag az útfélre esett. Jöttek a madarak, felették,

némelyik meg köves helyre esett, ahol nem volt elegendő földje és mert nem volt elég mélyen a földben, hamarosan kikelt.

S mikor a nap felkelt, lesült s mert gyökere nem volt, kiszáradt.

Némely pedig tövis közé esett és mikor a tövis megnőtt, elfojtotta.

De némelyik a jó földbe esett és ki száz, ki hatvan, ki meg harmincannyi magot adott.

Akinek halló füle van, hallja.

Ekkor odamentek hozzá a tanítványai s megkérdezték: Miért beszélsz nékik példázatokban?

Azt felelte nékik: Nektek megadatott a tehetség, hogy megértsétek a mennyország titkait, ezeknek ellenben nem adatott meg.

Akinek van, annak adatik, és bővölködni fog; akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.

Azért szólok példázatokban hozzájuk, mert van szemük s még sem látnak, van fülük s mégsem hallanak, nem is értenek.

S beteljesedik rajtuk Ézsaiásnak eme mondása: Van fületek s nem figyeltek, Van szemetek és nem láttok.

Megátalkodott egy nép ez! A fülét bedugta, A szemét behunyta, Hogy szeme ne lásson, A füle ne halljon, Szíve ne erezzen, meg ne térjen És meg ne gyógyítsam.

De a ti szemetek boldog, mert lát, s fületek is, mert hall.

Bizony mondom nektek: sok próféta s igaz ember kívánta látni, amit ti láttok s nem látta és kívánta hallani, amit ti hallotok s nem hallotta.

Halljátok meg tehát a magvetőről szóló példázat értelmét:

Van, aki hallja a mennyország igéjét, de nem érti. Jön a gonosz, kikapja a szívébe vetett magot. Ez az útfélre vetett mag.

A köves helyre vetett mag pedig: aki az ígét hallgatja, s hirtelen örömmel fogadja,

de nincs gyökere benne: ide-oda hajlik s ha az ige miatt üt a nyomorúság vagy az üldözés órája, azonnal megbotránkozik.

A tövis közé vetett mag pedig: aki az ígét hallgatja, de a világ gondja s a gazdagság csalárdsága elfojtja az ígét s terméketlen marad.

Végre a jó földbe vetett mag: aki az ígét hallgatja s megérti; ez aztán terem is, ki száz, ki hatvan, ki meg harmincannyi magot.

Mondott más példázatot is nékik: Hasonló - úgymond - a mennyország ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett földjébe.

De míg az emberek aludtak, eljött ellensége s konkolyt szórt a búza közé, azután odébb állt.

Ám mikor a vetés megnőtt s meghozta a termést, a konkoly is meglátszott.

Ekkor előállottak a gazda cselédei s azt mondták: Uram! Nemde jó magot vetettél földedbe? Honnét hát a konkoly benne?

Azt felelte nékik: Ellenség műve ez! Erre a cselédek azt mondták: Parancsolod talán, hogy elmenjünk s összeszedjük?

De ő így válaszolt: Nem; mert konkolyszedés közben a búzát is kitepnétek.

Hadd nőjenek együtt aratásig s aratáskor meghagyom az aratóknak: szedjétek előbb össze a konkolyt s kössétek kévékbe tűzrevalónak, a búzát pedig takarítsátok csűrömbe.

Más példázatot is mondott nékik: Hasonló - úgymond - a mennyország a mustármaghoz, amelyet az ember vesz s elvet földjébe.

Minden magnál kisebb ugyan, de ha megnő, legnagyobb a vetemények között, sőt akkora fa lesz belőle, hogy rászállnak az ég madarai s fészket raknak ágaira.

S még más példázatot mondott nékik: Hasonló a mennyország a kovászhoz, amelyet az asszony vesz s beletesz három mérce búzalisztbe, hogy jól megkelessze azt.

Jézus mindezt példázatban mondta el a népnek és példázat nélkül egy szót sem szólt hozzájuk, hogy beteljesedjék a próféta eme mondása: Példázatra nyitom meg ajkamat. Napfényre hozom, ami rejtve volt világkezdet óta.

Azután elbocsátotta a népet s hazament. Tanítványai azonban felkeresték s kérték: Magyarázd meg nekünk a szántóföld konkolyáról szóló példázatot.

És megmagyarázta. A jó mag vetője az emberfia.

A szántóföld a világ. A jó mag a mennyország fiai; a konkoly a gonosz fiai.

A konkolyvető ellenség az ördög; az aratás a világ vége s az aratók az angyalok.

Azért, amiként a konkolyt összegyűjtik s megégetik, úgy lesz a világ végén is.

Az emberfia elküldi az ő angyalait s azok összeszednek az ő országából minden botrányt s gonosztévőt

és bevetik a tüzes kemencébe. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

Akkor az igazak ragyognak, mint a nap, Atyjuk országában. Akinek halló füle van, hallja.

Szintűgy: hasonló a mennyország a szántóföldben elrejtett kincshez, amelyet a megtaláló eldug s afeletti örömeiben megy és eladván mindenét azt a szántóföldet megveszi.

Szintűgy: hasonló a mennyország a kereskedőhöz, aki igazgyöngyöt keres

s egy drágagyöngyöt találván, megy, eladja mindenét és azt megveszi.

Szintűgy: hasonló a mennyország a tengerbe vetett mindenféle halat fogó hálózathoz,

amelyet, ha megtelt, kihúznak a partra s mellé ülve, varsába szedik a fogás javát, a hitványát pedig eldobják.

Így lesz a világ végén is. Eljönnek az angyalok és kiválasztják a gonoszokat az igazak közül

s bevetik a tüzes kemencébe. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

Megértettétek ezt? Azt felelték: Igen, Uram!

Ő pedig azt mondta nékik: Azért a mennyország dolgára megoktatott írástudó hasonló az olyan gazdához, aki kincstárából újat és régit szed elő.

E példázatokat elmondván, Jézus elment onnét.

Hazaérve, tanította őket zsinagógájukban, úgy, hogy álmélkodva kértek: Hogy jutott ez e bölcsességhez és hatalomhoz?

Nem ez-é amaz ácsmester fia? Nem az ő anyja-e Mária és nem. az ő testvérei-e Jakab, meg József és Simon, meg Júdás ?

S nem idevalók-e az ő nőtestvérei is mindnyájan? Hogy jutott mindehhez?

S megbotránkoztak ő benne. Jézus pedig azt mondta nékik: A prófétát nem becsmérlik csak a maga hazájában és házában.

Nem is tett ott sok csodát a hitetlenségük miatt.

Ez idő tájt hallott hírt Jézusról Heródes, a negyedes/e fejedelem

és azt mondta szolgálainak: Ez Avató János! Az támadott fel holtából, innét a csodaereje.

Heródes ugyanis, Jánost elfogatván, bilincsbe verette s tömlőébe vettette, testvérének felesége, Heródiás miatt.

Mert János azt mondta néki: Nem szabad teneked velem együtt élned.

Sőt meg is akarta öletni, de félt a néptől, mert prófétának tartották.

Mikor azonban Heródes születése napját ünnepelték s Heródiás lánya táncolt őelőttük, Heródes beleszeretett

s esküvel fogadta, hogy bármit kér, megadja néki.

A lány, anyja rábeszélésére, azt mondta: Hozasd ide nékem egy tálban Avató Jánosnak a fejét.

A királynak kedvét szegte ugyan ez a kérés, hanem azért esküje és vendégei miatt megparancsolta, hozzák el.

S parancsára lefejezték Jánost a börtönben

és elhozták fejét egy tálban s odaadták a leánynak, az meg odavitte az anyjának.

János tanítványai pedig eljöttek, elvitték az ő holttestét s eltemették. Majd elmentek s elmondták a dolgot Jézusnak.

Jézus a vett hírre, elhajózott onnét egymagában a pusztába. A városok népe azonban, amint ezt megtudta, utánament gyalogszerrel.

És mikor partra szállt, a sok nép láttára, megesezt a szíve rajtuk és meggyógyította a betegeiket.

Hanem alkonyatkor odamentek hozzá a tanítványai s azt mondták: Pusztá hely ez! Az idő is későre jár. Bocsásd el a népet! Hadd menjenek a falvakba eleséget venni.

Ámde Jézus azt felelte nékik: Nem kell elmenniök. Adjatok ti enni nékik.

De ők azt mondták néki: Nincs egyebünk öt kenyérenél és két halnál.

Erre Jézus így szólt: Hozzátok ide!

És kiadván a parancsot, hogy a nép telepedjék le a fűre, elővette az öt kenyeret és két halat s az égre tekintve, megáldotta, megtörte és odaadta a kenyeret a tanítványoknak, a tanítványok pedig a népnek.

Ettek s jóllaktak mindnyájan, sőt tizenkét teli kosárnyi maradékot szedtek össze.

Az étkezők, a gyermekeket és az asszonyokat nem számítva, mintegy ötezerén voltak.

Ezután nyomban sürgette tanítványait, hogy szálljanak hajóra s menjenek át előre a túlsó partra, amíg ő a népet elbocsátja.

S ő a népet elbocsátván, egymagában a hegyre ment imádkozni. Az est beálltával egyedül volt ottan.

A hajó ekkor már a tó közepe felé járt, s hullámok hányták, vetették, mert szembe fújt a szél.

De Jézus szürkület tájban, a tó vizén járva, utolérte őket.

A tanítványok látván, hogy ő a tavon jár, megijedtek s összesúgtak: Kísértet! S ijedtükben kiáltoztak.

De Jézus azonnal megszólalt és azt mondta nekik: Bátorság! Én vagyok! Ne féljetek!

Erre Péter azt felelte néki: Uram! Ha te vagy az, parancsolj magadhoz a vizén.

Ő pedig azt mondta: Jere! S Péter kiszállt a hajóból és a vizen járva, Jézus felé indult.

Hanem a vihar láttára megijedt és mikor merülni kezdett, felkiáltott: Uram! Segíts!

Jézus rögtön kinyújtván a kezét, megragadta és azt mondta néki: Kicsinyhitű! Miért kételkedtél?

S amint a hajóba léptek, a szél elállt.

A hajó népe pedig odament és e szókkal borúit eléje: Bizony, bizony, Isten fia vagy te!

Átkelvén a túlsó partra, a Genezáret földjére jutottak.

S amint az odavaló nép ráismert, üzenetet küldtek az egész környékbe s odahoztak hozzá minden beteget

s kérten kérték, hogy legalább a ruhája csücskét érinthessék. És aki megérintette, meggyógyult.

Ekkor fordultak hozzá a Jeruzsálemből jött farizeusok és Írástudók ezzel a kérdéssel:

Miért szegik meg tanítványaid az őshagyományok rendelkezéseit. Mert ők nem mossák meg a kezüket kenyérevés előtt.

Jézus viszont azt kérdezte tőlük: Hát ti miért szegitek meg az Isten parancsolatját hagyományotokért?

Hisz Isten azt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat. És: Aki szidalmazza atyját vagy anyját, halállal haljon meg.

Szerintetek pedig: Aki azt mondja atyjának, vagy anyjának: „áldozatnak szántam, ami tőlem járna néked, annak nem róható fel, ha atyját vagy anyját nem is tiszteli.”

S ezzel érvénytelenné tettétek az Isten parancsolatját hagyományotokért.

Képmutatók! Jól jövendölte meg Ézsaiás rólatok:

E nép ajkával tisztel engemet, De a szíve távol van éntőlem.

Pedig hiába imádnak, Ha emberi tudományt és parancsolatokat tanítanak.

S magához szólítván a népet, azt mondotta nekik: Hallgassatok ide s jegyezzétek meg jól!

Nem az fertőzi meg az embert, ami a szájába bemegy, hanem az fertőzi meg, ami kijön a szájából.

Ekkor odamentek hozzá a tanítványai s azt mondták neki: Tudod-e, hogy a farizeusok igéd hallatára megbotránkoztak?

Érre azt felelte: Az a növény, amit nem az én mennyei Atyám ültetett, kitépetik.

Hagyjátok őket! Vakvezető vakok ezek, pedig ha a vak vezeti a vakot, mind a kettő a verembe esik.

Ekkor Péter szólalt meg és azt mondta neki: Magyarázd meg nekünk ezt a példázatot.

Ő pedig így felelt: Hát még most sem értitek a dolgot?

Nem tudjátok, hogy ami a szájba megy, az a gyomorba jut és a bélen át megy ki?

Ami pedig a szájból jön, az a szívből ered s ez az, ami megfertőzi az embert.

A szívből ered ugyanis minden rossz gondolat, gyilkosság, házasságtörés, paráznaság, lopás, hamis tanúzás, káromlás.

Ez fertőzi meg az embert. A mosdatlan kézzel való evés ellenben nem fertőz meg senkit sem.

Eltávozván onnét, Jézus Tirus és Szidon vidékére vonult.

S ím egy annak határából jövő kanaáni asszony harsány hangon így kiáltott felé: Uram, Dávid fia! Könyörülj rajtam! Ördög gyötri a lányomat.

De ő szóra sem méltatta. Sőt tanítványai hozzáfordulva, kérték őt: Bocsásd el - úgymond - útjára! Ne kiabáljon utánunk!

És ő így válaszolt: Én csak Izrael házának elveszett juhainhoz küldettem.

Az asszony azonban odajött és e szókkal borult elébe: Uram! Segíts rajtam!

Ő azonban azt mondotta neki: Nem volna szép, ha a gyermekek kenyerét elvennők, és kutyakölykök elé vetnők.

De az asszony így válaszolt: Úgy van, Uram! És a kutyakölykök mégis esznek a gazdájuk asztaláról lehulló morzsákból.

Erre Jézus azt mondta néki: Asszony! Nagy a te hited! Legyen akaratod szerint. S leánya meggyógyult attól az órától fogva.

Onnét is távozván, Jézus a galileai tó partjához érkezett s felmenvén a hegyre, ott letelepedett.

Tömérdek nép gyűlt köréje. A magukkal hozott sántákat, bénákat ' és sok más beteg embert pedig lerakták lábához s ő meggyógyította azokat,

úgy hogy a nép álmélkodott, látván, hogy a némák beszélnek, a sánták járnak, a vakok látnak. S dicsőítették Izrael Istenét.

Jézus pedig előszólítván tanítványait, azt mondta: Szívből szánom ezt a népet. Harmadnapja már, hogy velem vannak és nincs nekik mit enniök, éhen pedig nem akarom elbocsátani őket, hogy ki ne dőljenek útközben.

A tanítványok azonban azt mondták néki: Hol szerzünk e pusztaságban ennyi népnek elegendő kenyeret?

Jézus megkérdezte tőlük: Hány kenyeretek van? Azt felelték: Hetes egy kevés halacsánk.

Erre megparancsolta a népnek, hogy telepedjenek a földre

s elővette a hét kenyeret és a halakat s hálát adván, megtörte és odaadta tanítványainak, a tanítványok pedig a népnek.

És ettek és jóllaktak mindnyájan, sőt hét teli kosárnyi fölös maradékot szedtek össze.

Az étkezők pedig, az asszonyokon és a gyermekeken kívül, négyezerén voltak.

Majd útra bocsátván a népet, hajóra szállt s átment Magdalának vidékére.

Ekkor a farizeusok és a szaduceusok odamentek hozzá s kísértésképp arra kérték, hogy mutasson nekik égi jelt.

De ő azt felelte nekik: Estefelé azt mondjátok: Jó idő lesz, veres az ég.

S korán reggel: Zivatar lesz, a borús ég veres. Képmutatók! Az ég színét megtudjátok ítélni¹ és az időket nem tudjátok megítélni?

E gonosz, házasságtörő nemzetség jelt kíván, de nem adatik más jel néki, csak a Jónás jele. És otthagyván őket, tovább ment.

És mikor a tanítványok átkeltek, a túlsó partra, elfelejtettek kenyeret vinni magukkal.

Jézus pedig lelkűkre kötötte: Vigyázzatok! Őrizkedjete a farizeusok és a szaduceusok kovászatól.

Erre magukban töprengve, így szóltak: Bizonyosan azért figyelmeztet, mert nem hoztunk kenyeret magunkkal!

Jézus észrevette ezt s megszólalt: Kicsinyhitűek! Mit töprengtek a miatt, hogy nincsen kenyeretek?

Még most sem értitek a dolgot? Nem emlékeztek az ötezer ember kenyérére és arra, hogy hány kosárra valót szedtetek össze?

Sem a négyezernek hét kenyérére és arra, hogy hány kosárra valót szedtetek össze?

Hogy nem értitek hát, hogy nem kenyérre gondolva mondtam nektek: Őrizkedjete a farizeusok és a szadduceusok kovászatól!

Most aztán már megértették, hogy ő nem azt mondta, hogy a kenyér kovászatól, hanem hogy a farizeusok és a szadduceusok tanításától őrizkedjenek.

Mikor Jézus Cezárea Filippi határát átlépte, ezt a kérdést intézte tanítványaihoz: Kinek mondják az emberek az embernek fiát?

Azok azt felelték: Némelyek Avató Jánosnak, mások Illésnek; némelyek Jeremiásnak vagy a próféták valamelyikének.

És ti, kérdé tovább, kinek mondotok engemet?

Simon Péter azt felelte: Te vagy a Krisztus, az élő Istennek fia!

Erre Jézus azt mondotta néki: Boldog vagy te Simon, Barjona! Nem esendő ember jelentette ki ezt néked, hanem az én mennyei Atyám!

Én pedig azt mondom néked. Te Péter vagy! S én erre a sziklára építem az én egyházamat és a pokol kapui sem vesznek diadalmat rajta.

Néked adom a mennyország kulcsát. Amit megkötözöl a földön, kötözve lesz a mennyben, és amit megoldasz a földön, oldozva lesz a mennyben.

Eztán ráparancsolt a tanítványokra, hogy meg ne mondják senkinek, hogy ő a Krisztus.

Ettől fogva kezdte Jézus jelentgetni tanítványainak, hogy néki el kell mennie Jeruzsálembe, a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól sokat szenvednie, sőt megöletnie, de harmadnap feltámadnia.

Erre Péter félrevonta s méltatlankodva szólt: Isten ments,-Uram! Lehetetlen ez.

Ő viszont hátrafordulva, azt mondta Péternek: Vissza Sátán! Botránkoztatsz! A te eszed nem Isten, hanem ember dolgán jár.

Tanítványainak pedig azt mondta: Aki követni akar engemet, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét és úgy kövessen engemet.

Aki meg akarja életét menteni, elveszti azt; aki pedig elveszti életét értem, megtalálja azt.

Mit ér az embernek, ha övé az egész világ, de lelke bűnhődik? Avagy mivel váltja meg a lelkét?

Mert eljön az emberfia az ő Atyja dicsőségében angyalaival és akkor kinek-kinek megfizet cselekedetei szerint.

Bizony, mondom nektek: vannak néhányan az itt állók között, akik nem ízeleik meg a halált, amíg meg nem látják az embernek visszatérő fiát az ő országában.

Hat nap múlva maga mellé vette Jézus Pétert, Jakabot s ennek testvérét Jánost és felvitte őket magukban egy magas hegyre.

S elváltozott a szemük láttára. Arca úgy ragyogott, mint a nap, a ruhája pedig fehérlett, mint a fény.

S látták, amint Mózes és Illés beszélgettek vele.

Péter nem állta meg szó nélkül a dolgot s azt mondta Jézusnak: Uram! Jó nekünk itt lennünk! Ha akarod, csinállok itt három sátrat, egyet néked, egyet Mózesnek és egyet Illésnek.

S még beszéde közben fényes felhő borult rájuk s a felhőből e szózat hallatszott: Ez az én kedves fiam, én gyönyörűségem! Őrá hallgassatok.

A tanítványok, ezt hallva, arca borultak és nagyon megijedtek.

De Jézus odament hozzájuk s megérintvén őket, azt mondta: Keljete fel! Ne féljete!

S mikor kinyitották a szemüket, nem láttak senkit, csak Jézust egyedül.

A hegyről lejövet, Jézus rájuk parancsolt, ezt mondván: Ne szóljatek senkinek e látomásról, míg az emberfia fel nem támad a halálból.

Erre a tanítványai megkérdezték őt: Miért mondják hát az írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?

Jézus azt felelte nekik: Illés bizony eljön s helyreállít mindent.

Sőt én azt mondom tinéktek, hogy Illés már eljött és nem ismerték meg, hanem kényük-kedvük szerint bántak vele. Az emberfia is így szenved majd tőlük.

Most értették meg a tanítványok, hogy Avató Jánosról szólt nekik.

Mikor pedig lejött a nép közé, egy ember ment hozzá s térdrehúllva

kérte: Uram! Könyörülj az én fiamon. Holdkóros és nagy kínokat áll ki; hol a tűzbe, hol a vízbe esik.

Elvittem tanítványaidhoz, de azok nem tudták meggyógyítani.

Jézus azt felelte: Hitetlen és elfajult nemzetség! Meddig legyenek még veletek? Meddig szíveljelek? Hozzátok ide!

És Jézus keményen rászólt s az ördög kiment belőle, a fiú pedig meggyógyult attól az órától fogva.

Ekkor a tanítványok külön Jézushoz járulva, megkérdezték őt: Miért nem tudtuk mi kiűzni?

Jézus azt felelte nekik: Hitelenségetek miatt. Bizony mondom nektek: Ha mustármagnyi hittel bírva mondjátok e hegynek: Menj innét amoda! - elmegy és semmi sem lesz lehetetlen nektek.

Ezt a fajzat azonban csak imádsággal és a böjtöléssel lehet kiűzni.

Galileában járva pedig azt mondta Jézus nékik: Az emberfia emberek kezébe adatik, megölik, de harmadnapra feltámad. És igen megszorodtak.

Mikor pedig Kapernaumba érkeztek, a didrakma-szedők Péterhez fordulva kérdezték: Nem fizeti meg a ti mesteriek a didrakmát?

Azt felelte: Igen. S amint belépett a házba, Jézus elébevágva, kérdezte: Mit gondolsz Simon? Kiktől szednek a föld királyai vámot vagy adót, a fiaktól-e, avagy az idegenektől?

Péter azt felelte: Az idegenektől. Úgy hát - monda néki Jézus - a fiak szabadok.

De, hogy meg ne botránkoztassuk őket, menj a tóhoz, vedd be a horgot, s azt a halat, amely legelőször ráakad, húzd ki s a száját felnyitván, egy státert találsz abban; vedd ki azt s add oda érterem s teérted.

Épp ekkor jöttek a tanítványok Jézushoz s kérdezték: Ki nagyobb a mennyországban?

Jézus odahívott egy kis gyermeket s közibük állatva,

így szólt: Bizony mondom nektek, ha meg nem tértek és olyanok nem lesztek, mint a kis gyermekek, nem mentek a mennyországba.

Azért, aki olyan alázatos, mint ez a kis gyermek, az nagyobb a mennyországban.

És aki befogad egy ily kis gyermeket az én nevemben, engemet fogad be.

Aki pedig megbotránkoztat egyet e bennem hívó kisdedek közül, jobb volna annak, ha malomkövet kötnének nyakára s belesüllyesztenék a tenger mélyébe.

Jaj a világnak a botránnyok miatt! A botránnyok ugyan kikerülhetetlenek; de jaj a botránnycsináló embernek!

Ha tehát kezed vagy lábad botránkoztat, vágd le, dobd el. Jobb, ha sántán, avagy csonkán megyébe az életre, mint ha két kézzel, avagy két lábbal vettettel az örök tűzre.

És ha szemed botránkoztat, vágd ki, dobd el. Jobb, ha félszemmél mégy be az életre, mintha két szemmel vettettel a gyehenna tüzére.

Vigyázzatok! Meg ne vessetek egyet sem e kicsinyek közül! Bizony mondom nektek': mennyei őrangyalaik az én mennyei Atyámnál mindenkor meghallgatásra találhatnak.

Az emberfia pedig azért jött, hogy megmentse, ami elveszett.

Mit gondoltok? Ha valakinek száz juha van s egy eltéved azok közül, nem hagyja-e ott a hegyek közt a kilencvenkilencet s nem megy-e keresni azt, amelyik eltévedt?

És ha véletlenül megtalálja, bizony mondom, jobban örül annak, mint az el nem tévedt kilencvenkilencnek.

Épp így a ti mennyei Atyátok sem akarja, hogy egy is elveszzen e kisdedek közül.

Ha pedig vetkezik ellened a te testvéred, menj s vedd elő négyszemközt. Ha hallgat rád, megnyerted a :estvéredet.

Ha nem hallgat, végy magadhoz még egy vagy két társat, hogy minden ügy két vagy három tanú vallomása alapján intéztessék el.

És ha azokra sem hallgat, mondd meg a gyülekezetnek. Ha pedig a gyülekezetre sem hallgat, vedd olybá, mint pogányt vagy vámszedőt.

Bizony mondom nektek: amit megkötöztök a földön, kötözve lesz a mennyben, amit megoldotok a földön, oldozva lesz a mennyben.

Újra mondom nektek: ha ketten köztetek mindenben egyetértenek a földön, bármit kérnek, az én mennyei Atyám megadja azt nékik.

Mert ahol ketten, avagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.

Ekkor Péter hozzálépve, megkérdezte: Uram! Megbocsássak-e az én testvéremnek, ahányszor csak vét ellenem? Teszem fel: hétszer?

Jézus azt felelte: Nem mondom: hétszer is, hanem: hetvenszerhétszer is.

Azért: hasonló a mennyország a királyhoz, aki a szolgálóival le akart számolni.

Mikor belefogott a leszámolásba, hoztak elé egyet, aki tízezer talentummal tartozott néki.

Mint hogy pedig fizetni nem tudott, ura megparancsolta, hogy adják el őt, feleségét, gyermekeit és minden vagyonát, hogy kifizesse tartozását.

A szolga térdre hullt s könyörgött: Uram! Légy türelemmel irántam, mindent megfizetek néked.

Az úr megsajnálta azt a szolgát s elengedvén adósságát, elbocsátotta őt.

Ez a szolga eltávozván, találkozott egyik szolgatársával, aki száz dénárral tartozott néki. Megragadta, fojtogatta. Fizesd meg - úgymond - tartozásodat!

Szolgatársa térdre hullt s könyörgött: Légy türelemmel irántam, mindent megfizetek néked.

De az nem engedett, hanem fogta s börtönbe vetette, míg meg nem fizette a tartozását.

Szolgatársai szemtanúi voltak az esetnek s elkeseredésükben elmentek és elmondták uruknak az egész dolgot.

Erre annak ura előhívatta őt és azt mondta néki: Gonosz szolga! Könyörgő szavadra elengedtem minden tartozásodat.

Nem kellett volna-e könyörölnöd néked is a te szolgatársadon, ahogy én is könyörültem rajtad?

És ura nagy haragjában a hóhérok kezébe adta őt, míg meg nem fizette minden tartozását!

Így tesz majd veletek az én mennyei Atyám is, ha egyen-egyen szívből meg nem bocsátótok testvéreiteknek.

E beszéde végeztével Jézus odahagyván Galileát, Judeának a Jordánon túleső vidékére ment.

A sok nép pedig követte s ő meggyógyította őket ott.

Ekkor a farizeusok hozzáfordulva, kísértésképpen kérdezték: Elbocsáthatja-e az ember a feleségét akármilyen okból?

Erre azt felelte nekik: Nem olvastátok-é, hogy a teremtő kezdettől fogva férfinak és nőnek teremtette az embert,

s azt mondta: Elhagyja az ember az ő atyját és anyját s ragaszkodik a feleségéhez s a kettő egy test lesz.

Tehát ők már nem két, hanem egy test. Azért, amit az Isten egybeszerkesztett, ember el ne válassza.

Ekkor azt kérdezték tőle: Miért rendelte akkor Mózes, hogy az asszonyt váló levélt adva bocsássuk el?

Erre így válaszolt: Mózes a ti kőszívetek miatt engedte meg nektek, hogy elbocsáthassátok feleségeteket, de kezdetben nem így volt.

Én pedig azt mondom nektek: aki elbocsátja feleségét, kivéve a házasságtörés esetét, és mást vesz el, házasságtörést követ el.

Erre a tanítványai azt mondták neki: Ha így áll az ember dolga a feleségével, akkor nem érdemes megházasodni.

Ő pedig így felelt nekik: Nem mindenki érti meg ezt a beszédet, csak akinek megadatott.

Vannak ugyanis született herétlenek, vannak mások által kiheréltek s vannak, akik maguk heréit ki magukat a mennyországért. Aki meg tudja érteni, értse meg.

E közben kis gyermekeket hoztak hozzá, hogy kezét fejükre téve, megáldja őket; de a tanítványok rájuk támadtak.

Jézus azonban megszólalt: Ne bántsátok a kis gyermekeket. és ne tiltsátok meg, hogy hozzám jöjjenek! Ilyeneké a mennyország!

És megáldván őket, eltávozott onnét.

Eztán egy valaki hozzáfordulva kérdezte: Jó Mester! Mi jót tegyek, hogy örökké éljek?

Azt felelte neki: Miért mondasz engemet jónak? Senki sem jó, csak egy, az Isten. De ha élni akarsz, tartsd meg a parancsolatokat.

Melyeket? Kérdi az. Jézus így válaszolt: Ne ölj! Ne törj házasságot! Ne lopj! Ne tégy hamis tanúbizonyságot!

Tiszteld atyádat és anyádat! Szeresd felebarátodat, mint magadat!

S szólt az ifjú: Ezt mind megtartottam! Mi gyarlóság van még bennem?

Jézus így válaszolt néki: Ha tökéletes akarsz lenni, menj, add el mindened és oszd szét a szegények közt s mennyei kincsed lesz. Aztán jer s kövess engemet!

De az ifjú, ennek hallatára, nagy búsan távozott, mert sok jószága volt.

Jézus pedig azt mondta tanítványainak: Bizony mondom nektek: a gazdag nehezen jut be a mennyországba.

Sőt újra mondom nektek: könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mint a gazdagnak a mennyországba jutni.

A tanítványok, ezt hallva, nagyon megijedtek s kérdezték: Akkor hát ki üdvözülhet?

Jézus rájuk tekintve szólt: Embernél ez lehetetlen, de Istennél minden lehetséges.

Erre Péter emelte fel szavát és azt mondta néki: Lám! Mi mindent odahagytunk s követtünk tégedet. Mi sors vár hát reánk?

Jézus azt felelte nekik: Bizony mondom nektek: ti, hív követőim, az újjászületéskor, midőn az emberfia dicsőséges trónjára ül, ti szintén tizenkét székre ültök és megítéletek Izrael tizenkét törzsét.

S aki odahagyja házát, fiú- vagy lánytestvéreit, atyját vagy anyját, feleségét, avagy gyermekeit, avagy szántóföldjét az én nevemért, százszoros lesz kárpótlása, s öröksége örök élet.

Sok első pedig utolsó sok és utolsó első lesz.

Mert hasonló a mennyország a gazdához, aki korán reggel kiment munkásokat fogadni a szőlőjébe.

S megegyezvén velük napi egy dénárban, kiküldte őket a szőlőjébe.

Nyolc óra tájban újra kimenvén, más tétlenül ácsorgókat látott a piacon.

Azoknak is azt mondotta: Menjetek ki ti is a szőlőbe, s ami igazság szerint jár, megadom nektek.

S elmentek. Tizenkét, majd három óra tájban megint kiment s hasonlóképp cselekedett.

Majd kimenvén öt óra tájban, más tétlenül ácsorgókat talált s megkérdezte őket: Miért ácsorogtok itt egész nap tétlenül?

Azok azt felelték néki: Mert senki sem fogadott meg minket. Erre azt mondotta nekik: Menjetek ki ti is a szőlőbe, s ami igazság szerint jár, megkapjátok.

Mikor aztán az est beállt, azt mondta a szőlősgazda a vincellérjének: Hívd elő a munkásokat s add ki a bérüket az utolsókon kezdve az elsőig.

Jöttek az öt órások s kaptak fejenként egy dénárt.

Jöttek az elsők is s azt hitték, hogy többet kapnak, de azok is egy dénárt kaptak fejenként.

És mikor felvették, zúgolódtak a gazda ellen.

S azt mondták: Ezek az utolsók egy óra hosszat dolgoztak s te azokat egy sorba tetted mivelünk, akik a nap terhét és hévségét nyögtük.

Ő azonban egyikük felé fordulva így szólt: Barátom! Nem bánok veled igazságtalanul. Hát nem egy dénárban egyeztél meg velem?

Fogd a pénzed és menj! Én ez utolsónak épp annyit akarok adni, mint néked.

Avagy nem szabad-é a magaméval azt tennem, amit akarok? Vagy azért öl az irigység tégedet, mivel én jó vagyok?

Így lesznek az utolsók elsők, az elsők utolsók. Mert sok a hivatalos, de kevés a választott.

Majd hogy elindult Jeruzsálembe, magához vette a tizenkét tanítványt magukban s azt mondta nékik útközben:

Mostmár felmegyünk Jeruzsálembe. Az ember fia a főpapok és írástudók kezébe adatik; halálra ítélik s átadják a pogányoknak, hogy megcsúfolják, megostorozzák és megfeszítsék, de harmadnapon feltámad.

Ekkor odament hozzá a Zebedeus-fiúk anyja fiaival együtt s leborult előtte, mintha valamire kérni akarná.

Megkérdezte tőle: Mit akarsz? Az válaszolt: Engedd meg, hogy ez az én két fiam, az egyik jobb, a másik bal kezem felől üljön a te országodban!

De Jézus azt mondta nékik: Nem tudjátok, hogy mit kértek. Megtudjátok-e inni azt a poharat, amelyet majd én megiszom! Azt felelték: Megtudjuk.

Erre azt mondotta nékik: Az én poharamat ugyan megisszátok, de a jobb, avagy bal kezem felül való ülőhelyet megadni, nem az én dolgom; azoknak jut, akiknek azt az én atyám elkészítette.

Ezt hallva, a többi tíz megütközött a két testvér kívánságán.

De Jézus magához szólítván őket, azt mondta: Tudjátok, hogy a pogány népek fejedelmei zsarnokoskodnak és nagyjai hatalmaskodnak felettük.

Nálatok nem így lesz. Aki nagy akar lenni köztetek, legyen cselédetek

s aki első akar lenni köztetek, legyen szolgátok.

Az emberfia sem azért jött, hogy szolgáltassa magát, hanem hogy szolgáljon s váltságul adja életét sokakért.

Jerikóból eltávozván, sok nép követte őt

És mikor két, az út mentén ülő vak hallotta, hogy Jézus arra megy, kiáltozott, mondván: Uram, Dávid fia! Könyörülj rajtunk.

A nép csitította őket, hogy hallgassanak. De azok még jobban kiáltoztak, mondván: Uram, Dávid fia! Könyörülj rajtunk.

Jézus megállt, előhívta s megkérdezte őket: Mit akartok? Mit tegyek veletek?

S azok így feleltek: Azt Uram, hogy lássunk.

Jézus megsajnálta őket, megérintette szemüket és azonnal megjött a szemük világa s követték őt.

S mikor közeledtek Jeruzsálemhez, Betfagéba, az Olajfák hegyére érve, Jézus elküldte két tanítványát

és azt mondta nékik: Menjetek a veletek szemben fekvő faluba s legott találtok egy megkötött szamarat csikájával együtt. Oldjátok el s vezessétek hozzám.

S ha valaki kérdőre vonna titeket, mondjátok: Az Úrnak szüksége van rájuk! - s tüstént elengedi.

Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjék a próféta eme mondása:

Mondjátok meg Sión leányának: Királyod jön hozzád, Alázatosan, ülve szamárháton, Teherhordó szamárnak csikóján.

A tanítványok elmentek és úgy tettek, ahogy Jézus parancsolta nékik.

Elhozták a szamarat csikóstul, rájuk rakták ruhájukat s felültették rá őt.

A tömérdék nép pedig ruháját az útra teregette, mások viszont gallyakat törtek a fákról és az útra szórták.

S az előtte s utána menő nép kiáltozott, mondván:

Hozsanna a Dávid fiának! Áldott, aki az Úr nevében jön! Hozsanna a magasságban! S amint bevonult Jeruzsálembe, az egész város izgatottságtól remegve kérdezte: Ki ez?

A nép azt felelte: Ez Jézus, a galileai Názáretből való próféta.

Jézus bement a templomba s kiűzte azokat, akik vásárt csaptak abban; a pénzváltó asztalokat és a galambárús állványokat pedig feldöntvén,

azt mondotta nékik: Meg van irva: Az én házam imádságnak háza, ti pedig rablóbarlangot csináltatok abból!

S vakok, sánták jöttek hozzá a templomba s ő meggyógyította azokat.

A főpapok és írástudók azonban az ő csodadolgainak s a templomban ezt kiáltozó gyermekeknek láttára: Hozsanna a Dávid fiának! - haragra lobbantak

s kérdőre vonták őt: Hallod, mit mondanak ezek? Jézus azt felelte nékik: Igen. Hát sohase olvastátok: A kisdedek és csecsszopók szája dicsőít tégedet.

És otthagyván őket, kiment a városból Betániába s az éjszakát ott töltötte.

Koránreggel, a városba visszamenet, megéhezett

s egy fügefát látván az út mellett, hozzáment, de azon levélnél egyebet nem talált s azt mondotta néki: Soha többé ne teremj gyümölcsöt! S a fügefa azonnal kiszáradt.

Ennek láttára, a tanítványok csodálkozva kérdezték: Hogy száradt ki a fügefafa ily hirtelen?

Jézus azt felelte nekik: Bizony mondom nektek: ha hisztek s nem kételkedtek, nemcsak a fügefával teszitek ezt meg, hanem: ha azt mondjátok ennek a hegynek: Mozdulj, lódulj a tengerbe! - meglesz.

S amit hittel kértek imádságotokban, megkapjátok.

S mikor bement a templomba, a főpapok és a nép vénei hozzámentek tanítás közben és kérdőre vonták: Micsoda hatalomnál fogva cselekszed ezeket s ki adta néked ezt a hatalmat?

Jézus azt felelte nekik: Én is kérdek egyet titóletek, és ha megfeleltek arra, én is megmondom nektek, hogy micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket.

Honnét való volt a János avatása? Mennyből-e, avagy emberektől? Erre maguk között ígyen tanakodtak: Ha - úgymond - azt mondjuk: mennyből, rámondja: miért nem hittetek hát néki?

Ha pedig azt |. mondjuk: emberektől, - jaj nekünk a néptől, mert Jánost mindnyájan profétának tartották.

Azt felelték hát Jézusnak: Nem tudjuk. Ő viszont azt mondta nekik: Úgy én sem mondom meg nektek, hogy micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket.

Hát ehhez mit szóltok? Egy embernek két fia volt. Az egyikhez fordulva, így szólt: Fiam! Eredj, dolgozzál ma a szőlőben.

Azt felelte: Nem megyek. De utóbb megbánta dolgát s elment.

Aztán a másikhoz fordulva, ugyanazt mondta annak is. S az így felelt: Megyek, Uram! - de nem ment el.

Melyik teljesítette a kettő közül atyja akaratát? Azt felelték: Az első. Erre Jézus azt mondotta nekik: Bizony mondom nektek: a vámszedők és a parázna nők előbb jutnak be az Isten országába, mint ti.

János az igazság útján jött hozzátok s nem hittetek néki. A vámszedők és a parázna nők ellenben hittek, sőt ti, ezt látva, még aztán sem tértetek meg, hogy hittetek volna néki.

Halljatok más példázatot: i Egy gazda szőlőt ültetett, sövénykerítéssel körülvette, taposó gödröt vájt bele és kilátó tornyot épített benne, aztán szőlőművesekre bízván azt, elutazott.

Gyümölcs éréskor azonban elküldte szolgálait a szőlőművesekhez, hogy beszedjék a termést.

Ámde a szőlőművesek megragadták a szolgálait s kit megvertek, kit megöltek, kit pedig agyonköveztek.

Küldött újra más szolgálakat, az előbbieknél többet, de éppen úgy bántak ezekkel is.

Utoljára aztán elküldte hozzájuk a tulajdon fiát. A fiamat - úgymond - majd csak megbecsülik!

A szőlőművesek azonban, a fiú láttára összesúgtak: Ez az örökös! Jertek, öljük meg és vegyük el az örökségét.

S megragadván, a szőlőből kidobták s megölték.

Nos, ha megjön a szőlő gazdája, ugyan mit tesz ezekkel a szőlőművesekkel?

Azt felelték néki: Irgalmatlanul elveszti a gonosztevőket és más szőlőművesekre bízza a szőlőjét, akik annakidejében beadják a termést.

Jézus azt mondta nékik: Hát sohasem olvastátok az írásban: Az építők megvetette kő lett a szegletkő. Az Úr munkája ez s csodálatos mi előttünk!

Azért mondom nektek: elvételik titóletek az Isten országa s oly népnek adatik, amely megtermi gyümölcsét.

És aki e kőre esik, agyonúztatik, akire pedig az esik, összemorzsolja azt.

A főpapok s írástudók, hallván a példázatait, megértették, hogy róluk szól.

El is akarták fogatni, de féltek a néptől, mert prófétának tartották.

S Jézus megszólalván, ismét példázatot mondott nékik.

Hasonló - úgymond - a mennyország a királyhoz, aki a fiának menyegzői lakodalmat szerzett.

És elküldte szolgálait, hogy hívják el a meghívottakat a lakodalomba, de azok nem akartak eljönni.

Újra küldött más szolgálkat. Mondjátok meg - úgymond - a hivatalosoknak: ebédem kész, tulkaimat, hizott barmaimat levágattam. Minden kész van. Jertek a lakodalomba.

De azok oda sem hajtv a szóra, elmentek, ki mezei-, ki üzleti dolga után

sőt akadtak, akik megfogván szolgálait, ütötték, verték és megölték őket.

E hírre a király haragjában elküldvén seregét, felkoncoltatta a gyilkosokat s városukat felégette.

Aztán azt mondotta szolgálainak: A lakodalom áll ugyan, de a meghívottak nem bizonyultak méltóknak.

Menjetez ki hát a keresztutakra és akit előtaláltok, hívjátok be a lakodalomba.

A szolgálak ki is mentek az utakra és akit csak előtaláltak, ha gonosz, ha jó volt, behozták s a lakodalmas ház teli lelt vendéggel.

De mikor a király bement vendéglátni, látott ott egy menyegzői ruha nélkül való embert is.

S azt mondotta néki: Barátom! Hogy kerültél ide, holott nincsen menyegzői ruhád? Az hallgatott.

Erre odaszólt a király a szolgálaknak: Kötözzétek meg kezét és lábát s vessétek a külső sötétségre. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

Mert sok a hivatalos, de kevés a választott.

Ekkor a farizeusok eltávoztak s megbeszélték, hogyan fogják szaván.

Elküldték hát hozzá tanítványait a heródistákkal együtt s megkérdezték: Mester! Tudjuk, hogy igaz vagy, az Isten útjára valóban megoktatsz s nem törődöl senki személyével, mert te nem vagy személyválogató.

Mondd meg hát minekünk, mi a véleményed: Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem?

Jézus, ismervén álnokságukat, így válaszolt nékik: Képmutatók! Mit kísértgettek engemet?
"Mutassatok egy adópénzt.

S odaadtak néki egy dénárt.

S ő a pénzre mutatva szól: Kinek a képe s címe ez?

A császáré! mondták. Ekkor azt mondotta nékik: Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré s az Istennek, ami az Istené.

Ezt hallván, elcsodálóztak s otthagyván őt, eltávoztak.

Ugyanaznap a feltámadástagadó szadduceusok ezzel a kérdéssel fordultak hozzá:

Mester! Mózes mondta: A gyermektelenül elhalt férj özvegyét vegye el annak testvére s nemzzen utódot a testvérenek.

Hát, - volt nálunk hét testvér. Az első megházasodott, és mert gyermektelenül halt meg, feleségét ráhagyta a testvére.

Ugyanígy a második is, meg a harmadik is, mind egész a hetedikig.

Végre meghalt az asszony is.

A hét közül már most melyiké lesz, az az asszony a feltámadáskor? Hisz mindnyájuké volt!

Jézus így válaszolt nékik: Tévelyegtek! Nem ismeritek ti sem az írást, sem az Istennek hatalmát.

A feltámadáskor sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint a mennyei angyalok.

A halottak feltámadásáról pedig nem olvastátok-é, amit Isten mondott nektek:

Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene! Az Isten nem a halottak, hanem az élők Istene.

S a nép, ennek hallatára, csodálkozott tanításán.

A farizeusok pedig a hírre, hogy Jézus a szadduceusokat elnémította, egybegyülekeztek

s egy törvénytudó közülük kísértésképpen megkérdezte őt:

Mester! Melyik a nagy parancsolat a törvényben?

Jézus így válaszolt néki: Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes telkedből és teljes elmédből.

Ez az első, a nagy parancsolat.

A második ehhez hasonló: Szeresd felebarátodat, mint magadat!

E két parancsolat a törvény és a próféták veleje.

A farizeusok gyűlésén viszont Jézus kérdezte meg őket:

Mit gondoltok - úgymond - a Krisztusról? Kinek a fia ő? Azt válaszolták: Dávidé.

Erre azt mondotta nekik: Hogy hívja hát Dávid őt lélekben Urának, mondván:

Monda az Úr az én Uramnak: Ülj jobb kezem felől, Amíg lábad zsámolyává teszem ellenségeidet.

Ha Dávid Urának hívja őt, hogy lehet akkor a fia?

És senki sem tudott egy szót sem felelni neki s nem is mert senki többé megkérdezni őt e naptól fogva.

Akkor így szólt Jézus a néphez és tanítványaihoz:

Az írástudók és farizeusok a Mózes székébe ültek.

Megtegyétek és megtartsátok tehát, amit mondanak, de ne kövessétek a példájukat, mert cselekedeteik meghazudtolják szavukat.

Nehéz, sőt elbírhatatlan terhet kötnek s raknak az emberek vállára, ők maguk azonban egy ujjal sem nyúlnak ahhoz.

Amit tesznek, teszik, hogy lássa a világ. Széles imaszíjat s nagybojtú ruhát viselnek.

Szeretnek a lakomákon a főhelyre, a zsinagógában a legelső székre telepedni.

Szeretik, ha a piacon köszöntgetik s Mesternek szólítják őket.

Ti ne szólíttassátok magatokat Mesternek. Egy a ti Mesteretek, a Krisztus s ti mindnyájan testvérek vagytok.

Atyának se hívjátok senkit a földön. Egy a ti Atyátok, a mennyei.

Tanítónak se hívassátok magatokat. Egy a tanítótok, a Krisztus.

Hanem, aki nagyobb tiköztetek, legyen a szolgátok.

Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik, s aki magát megalázza, felmagasztaltatik.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti a mennyországot bezárjátok mások előtt. Magatok nem mentek be abba, újtát álljátok hát azoknak is, akik be akarnak menni.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti az özvegyeket kiforgatjátok házukból s tessék-lássék formán hosszan imádkoztok. Ezért igen súlyos büntetés vár rátok.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti bejártok a tengert s a szárazföldet, hogy egy pogányt zsidóvá tegyetek s ha azzá lett, magatoknál kétszer inkább a gyehenna fiává teszitek.

Jaj nektek vakvezetők! Azt mondjátok: Ha valaki a templomra esküszik, az semmi; de aki a templom aranyára esküszik, azt esküje köti.

Bolondok és vakok, hát mi nagyobb, az arany-e vagy az aranyat megszentelő templom?

Szintúgy: Ha valaki az oltárra esküszik, az semmi, de aki a rajtalévő áldozatra esküszik, azt esküje köti.

Bolondok és vakok! Hát mi nagyobb, az áldozat-e vagy az áldozatot megszentelő oltár?

Hisz aki az oltárra esküszik, az nem csupán arra, hanem mindarra esküszik, ami rajta van,
és aki a templomra esküszik, az nem csupán arra, hanem arra is esküszik, aki abban lakik.

Aki pedig az égre esküszik, az nem csupán az Istennek trónjára, hanem arra is esküszik, aki rajta ül.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti dézsmát adtok a mentából, a kaporból, a köményből, de a törvény lelkét, a jogot, irgalmasságot, hívséget számba sem veszitek. Pedig kötelességetek volna, hogy ezt megtartsátok és azt el ne mulasszátok.

Vakvezetők! Megszűritek a szúnyogot, de a tevét lenyelitek.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti a pohár és a tál külsejét megtisztítjátok, de ami benne van, az csupa merő ragadomány és telhetetlenség.

Vak farizeus! Tisztítsd meg előbb a pohár és a tál belsejét, hogy a külseje is tiszta legyen.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti olyanok vagytok, mint a bemeszelt sír: kívül szépnek látszik, de belül tele van a holtak csontjával s minden undoksággal.

Ti is, kívül jámbor színben tűntök fel a világ előtt, de belül tele vagytok képmutatással és gonoszsággal.

Jaj nektek képmutató írástudók és farizeusok! Ti a prófétáknak sírboltot építtek és az igazaknak díszes emléket állítottok

s azt mondjátok: Ha atyáink idejében éltünk volna, nem vettünk volna velük együtt részt a próféták vére ontásában.

S ezzel timagatok adtok magatoknak bizonyítványt arról, hogy prófétagyilkosok ivadéka vagytok,
s őseitek nyomdokán haladtok.

Kígyók, viperák fajtája! Ti kerülnétek ki a gyehenna büntetését?

Azért íme én bölcseket, prófétákat s írástudókat küldök hozzátok s ti azokat részben megölitek és megfeszítitek, részben pedig megostorozzátok zsinagógátokban s városról-városra úzítok,

hogy minden e földön kiontott igaz vér tireátok szálljon, az igaz Ábelnek véréből Zakariásnak, a Barakiás fiának véréig, akit a templom és oltár közt gyilkoltatok meg.

Bizony mondom nektek: ezt még mind megéri ez a nemzetség.

Jeruzsálem, Jeruzsálem! Te prófétagyilkos s apostol-kövező. Hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, mint ahogy az anyamadár szárnya alá gyűjti fiókáit, de te nem akartad.

Most már pusztá hajlék marad rátok!

Mert azt mondom nektek: mostantól fogva nem láttok engemet, amíg ajkatokon fel nem zeng e szózat: Áldott, aki az Úr nevében jön!

Mikor Jézus kijött a templomból s távozott, oda mentek hozzá a tanítványai, hogy megmutassák néki a templom épületeit.

Jézus feleletképp azt mondotta, nékik: Nem látjátok mindezt? Bizony mondom nektek: nem marad itten kő kövön lerombolatlanul!

Majd hogy leült az Olajfák hegyén, a tanítványok ezzel a bizalmas kérdéssel fordultak hozzá: Mondd meg nekünk, mikor lesz ez s mi a jele a te visszatéréseidnek és a világ végének?

Erre Jézus így válaszolt nékik: Vigyázzatok! El ne ámítsanak!

Sokan jönnek majd az én nevemben, ezt mondván: Én vagyok a Krisztus! - és sokakat elámítnak.

S ha majd háborúról s háborús hírekről hallotok, vigyázzatok, meg ne ijedjete! Ennek meg kell lenni, - de ez még nem a vég.

Nép nép ellen, ország ország ellen támad s dögvész, éhínség és földindulás lesz helyenként.

Pedig ez mind csak a jajoknak kezdete.

Aztán nyomorba taszítják, megölnék titeket s meggyűlöl minden nép az én nevem miatt.

És sokan elbuknak! Elárulják egymást, megutálják egymást.

Sok hamis próféta támad és sokakat elámítnak.

Burjándzik a gazság és e miatt sokak szíve meghidegül.

De aki mindvégig állhatatos marad, üdvözülni fog.

S hirdetni fogják, az ország ez evangéliumát az egész világon minden nép bizonyosságára s ekkor aztán beáll a vég.

Azért, ha majd látjátok, hogy az az undok szörny, amelyről Dániel próféta szólott, ott áll a szent helyen, - az olvasó jól fontolja meg ezt!-

Judeának népe meneküljön, a hegyekbe.

A háztetőn lévő ne jöjjön le, hogy holmiját kivigye házából

és a mezőn lévő vissza ne térjen, hogy ruháját elvigye.

Jaj akkor a viselős és szoptató anyáknak!

Azért meg imádkozzatok, hogy menekülésetek ne essék sem télidőre, sem szombatnapra.

Mert oly irtó nyomor lesz akkor, amilyen még nem volt világkezdet óta mindmáig és nem is lesz soha.

És ha az Úr azt az időt rövidre nem szabná, egy halandó sem menekülne meg; de a választottak miatt az az idő rövidre lesz szabva.

S ha akkor valaki azt mondja tinéktek: Imhol itt vagy ott a Krisztus! - ne higyjétek.

Mert hamis krisztusok és hamis próféták támadnak s nagy jeleket s csodákat művelnek, hogy, ha lehet, elámítsák a választottakat is.

Im, eleve megmondottam nektek.

Azért, ha azt mondják: Im a pusztában van! - ki ne mozduljatok, ím a belső szobában van! - ne higyjétek.

Mert, mint a villámlás, keleten támadva, nyugatig ellátszik, úgy lesz az emberfiának visszatérése is.

Ahol a dög, odagyúlnak a keselyűk.

Mindjárt ama nyomoridő után pedig a nap elsötétül, A hold fényét veszi, a csillagok lehullnak az égről s az egek erősségei megrendülnek.

És akkor feltűnik az égen az emberfia jele, az ország minden törzsének jajja felsirámlik s meglátják az emberfiát, amint eljön az égnek felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel.

És elküldi angyalait nagy harsonaszóval s azok egybegyűjtik az ő választottait a négy égtáj felől, az égnek egyik sarkától a másik sarkáig.

Okuljatok a fügefa példáján. Ha már hajt az ága és a lombja kizöldül, tudjátok, hogy közel a nyár.

Ti is, ha mindezt látjátok, tudjátok meg, hogy ő közel, az ajtó előtt van.

Bizony mondom nektek: nem múlik el e nemzetség, míg mindez meg nem lesz.

Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédem soha el nem múlik.

De amaz órát és napot senki sem tudja, még a mennynek angyalai és a Fiú sem, csakis az Atya egyedül.

Mert, amint Noé idejében volt, úgy lesz az emberfiának visszatértekor is.

Valamint ugyanis az özönvíz előtt való napokban ettek, ittak, házasodtak s férjhez mentek ama napig, amelyen Noé bement a bárkába,

s nem tértek eszükre, míg az özönvíz meg nem jött s el nem sodort mindent: úgy lesz az emberfiának visszatérése is.

Akkor két mezei munkás közül az egyiket felveszik, a másikat otthagyják.

Két órló asszony közül az egyiket felveszik, a másikat otthagyják.

Vigyázzatok tehát! Nem tudjátok mely órában jön Uratok.

S jegyezzétek meg jól: ha tudná a ház gazgazdája, hogy az éjnek mely szakában jön a tolvaj, őrt állana s nem engedné, hogy kiássák házát.

Legyetek hát készen ti is, mert az emberfia oly órában jön meg, mikor nem is gondoljátok.

Ki hát a hű s okos szolga? A szolgára ura rábízta a cselédséget, hogy a maga idejében adjon eleséget nékik.

Boldog az a szolga, akit hazatérő ura e munkában talál.

Bizony mondom nektek: minden jószágát rábízta.

De ha az a gonosz szolga így okoskodik magában: Késik az én uram!

s veri a szolgatársait, sőt az eszem-izom dorbézoló népség közé elegyedik;

majd megjön ama szolgának ura oly napon, mikor nem is várja s oly órában, mikor nem is sejtí

s kettéhasítja és a képmutatók sorsára juttatja. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

Hasonló a mennyország tíz szűzhöz, akik mécsessel kezükben a vőlegény elébe mentek.

Öte okos, öte meg bolond volt.

A bolondok mécsset igen, de olajat nem vittek magukkal.

Az okosok ellenben mécsset s korsójukban olajat is vittek.

Mint hogy a vőlegény késett, mindnyájan elálmosodtak és elaludtak.

Éjfél tájt kiáltás hallatszott: Itt van a vőlegény! Jertek ki elébe.

Erre valamennyi szűz felébredt és rend behozta a mécsset.

A bolondok pedig azt mondták az okosoknak: Adjatok olajotokból, mert a mi mécsünk kialszik.

Az okosok azt felelték: Abizony, hogy aztán ne legyen sem nekünk, sem nektek elegendő. Menjetek a boltosokhoz és vegyetek magatoknak.

De míg azok odajártak vásárolni, a vőlegény megérkezett, s akik készen voltak, bementek vele a lakodalomba s az ajtót bezárták.

Utóbb jött a többi szűz is és könyörgött! Uram! Uram! Nyiss ajtót minékünk!

De ő azt felelte: Bizony mondom nektek: nem ismerlek titeket.

Vigyázzatok tehát, mert nem tudjátok sem a napot, sem az órát, amelyben az emberfia eljön.

Olyanforma, eset ez, mint-mikor bizonyos messze-útra kelő ember előhívatta szolgálait és átadta nékik minden vagyonát.

Az egyiknek öt talentomot, a másiknak kettőt, a harmadiknak egyet adott; kinek kinek erejéhez mérten, aztán elutazott.

Az öttáentomos ment, kereskedett velük és nyert más öt áentomot.

A két táentomos is nyert más kettőt.

Az egy táentomos azonban gödröt ásott s elrejtette az ő ura pénzét.

Jó nagy idő múlva megjött a szolgálknak ura és leszámolt velük.

Előállott az öt táentomos. Hozott más öt táentomot, mondván: Uram! te öt táentomot adtál énnekem, nézd én más öt táentomot nyertem.

Ura azt felelte: Jól van én derék, hű szolgálám! Te a kevesen hű voltál, sokat bízok ezután rád. Menj be a te urad örömébe.

Előállt a két táentomos is, mondván: Uram! Te két táentomot adtál énnekem, nézd, én más két táentomot nyertem rajta.

Ura azt felelte: Jól van én derék, hű szolgálám! Te a kevesen hű voltál, sokat bízok ezután rád. Menj be a te urad örömébe.

S előállt az egytáentomos is, mondván: Uram! Tudtam, hogy kegyetlen ember vagy, ott is aratsz, ahol nem vetettél, ott is gyűjtesz, ahova nem szórtál.

Azért féltemben elmentem és elástam táentomodat a földbe. Imhol van a pénzed.

Ámde ura azt felelte néki: Gonosz és rest szolgál! Tudtad, hogy ott is aratok, ahol nem vetettem s ott is gyűjtök, ahová nem szórtam.

A bankosoknál kellett volna tehát elhelyezned a pénzemet és akkor megjövet kamatostól kaptam volna vissza, ami az enyém.

Vegyétek el azért tőle azt a táentomot és adjátok annak, akinek tíz táentoma van:

Mert akinek van (nyeresége), annak adatik s bővölködni fog, ellenben attól, akinek nincs, amije van, az is elvétetik.

Ezt a haszontalan szolgát pedig vessétek a külső sötétségre. Lesz ott sírás és fogcsikorgatás!

Mikor majd az ember fia eljön az ő dicsőségében a szent angyalok egész seregével s leül dicsőségének trónjára,

eléje gyűjtetnek az összes népek és ő elválasztja ^ őket egymástól, mint ahogy a pásztor elválasztja a juhokat a bakoktól

s a juhokat a jobb, a bakokat a bal keze felől állítja.

S szól a király a jobbán állóknak: Jertek ide atyám áldottai! Vegyétek birtokba a világnak kezdetétől fogva tinéktek szánt örökséget.

Mikor éheztem, ennem adtatok, Mikor szomjúhoztam, innom adtatok, Mint vándort befogadtatok,

Mint mezítelent betakartatok. Mikor beteg voltam gondoztatok, Mikor fogoly voltam, meglátogattatok.

Erre az igazak azt felelik néki: Uram! Mikor láttunk mi téged éhezni hogy enned, avagy szomjúhozni, hogy innod adtunk volna? Mikor láttunk, mint vándort, hogy befogadtunk volna,

Vagy mint mezítelent, hogy betakartunk volna?

Mikor láttunk betegnek, avagy fogolynak, hogy meglátogattunk volna?

És a király azt válaszolja majd nékik: Bizony mondom nektek: ha csak eggyel tettétek ezt ezen én legkisebb testvéreim közül, énvelem tettétek.

Aztán szól a balján állóknak is: El tőlem, el, átkozottak, el az örök tűzre, Amely az ördögnek s az ő fajzatjának készült.

Mikor éheztem, ennem nem adtatok, Mikor szomjúhoztam, innom nem adtatok.

Mint vándort, be nem fogadtatok, Mint mezítelent be nem takartatok, Mint beteget s foglyot meg nem látogattatok.

Ekkor majd ezek is felelnek mondván: Uram! Mikor látunk tégedet, mint éhezőt, avagy szomjúhozót; mint vándort, vagy mezítelent; mint beteget vagy foglyot, hogy néked ne szolgáltunk volna?

És ő így válaszol nékik: Bizony mondom nektek: ha csak eggyel nem tettétek ezt e legkisebbek közül, velem nem tettétek.

És ezek elmennek az örök gyöttelemeire, az igazak pedig az örök életre.

E beszéd elvégeztével Jézus így szólt tanítványaihoz:

Tudjátok, hogy két nap múlva páskaünnep lesz, és az emberfiát átadják, hogy megfeszítsék.

A főpapok és a népnek vénei össze is gyűltek Kajafásnak, a főpapnak palotájában s elhatározták, hogy cselvetve kézrekerítik s megölik.

De kimondták azt is: Ne tegyük az ünnep napján, hogy a nép fel ne lázadjon.

Mikor pedig Jézus Betániában volt a poklos Simon lánánál,

egy asszony jött hozzá, drága olajkenetes alabástromedénnyel és azt, amint asztalnál ült, fejére öntötte.

Ezt látva, a tanítványok megütköztek és azt mondták: Micsoda tékozlás ez?

El lehetett volna adni azt nagy áron és a szegények közt kiosztani!

Jézus megfigyelve ezt a dolgot, azt mondotta nékik: Miért bántjátok ezt az asszonyt? Ő jót tett énvelem!

Szegények mindenkor, de én nem mindenkor leszek titeletek.

Ő azt az olajkenetet, temetésemre gondolva, öntötte fejemre.

Bizony mondom nektek: bárhol hirdetik ez evangéliumot az egész világon, hirdetni fogják az ő tettét is emlékezetére.

Ekkor a tizenkét tanítvány közül egy, névszerint Judás, az Iskariótes, a főpapokhoz ment

és megkérdezte őket: Mit adtok, ha kezetekbe adom őt? Harminc ezüst pénzt ígértek néki.

Ettől fogva kereste a kedvező alkalmat, hogy elárulja őt.

A kovásztalan-kenyérünnep első napján a tanítványok eme kérdéssel fordultak Jézushoz: Hol készítsük el néked a páskavacsorát?

Azt felelte: Menjetek a városba ahhoz az ismerős emberhez és mondjátok meg néki: A Mester üzeni: Az én időm eljárt; nálad tartom meg a páskát tanítványaimmal.

S a tanítványok úgy tettek, amint parancsolta: elkészítették a páskavacsorát.

Alkonyatkor asztal mellé telepedett a tizenkettővel.

S evés közben így szólt: Bizony mondom nektek: Egyikőtök elárul engemet.

Erre igen nagyon szomorkodva, sorra megkérdezték: Uram! Talán csak nem én?

Ő válaszolt: Aki velem együtt márt a tálba, az árul el engem.

Az emberfia elköltözik ugyan e világból, amint meg van írva róla; de jaj annak, aki elárulja! Jobb lett volna annak nem is születnie!

Erre Judás, az áruló szólalt meg s kérdezte: Mester! Talán csak nem én? Ő válaszolt: Magad mondtad!

Evés közben kezébe vette Jézus a kenyeret, megáldotta, megtörte és e szókkal adta oda a tanítványoknak: Vegyétek! Egyétek! Ez az én testem.

Aztán kezébe vette a poharat, hálát adott és e szókkal adta oda nékik: Igyatok ebből mindnyájan!

Ez az én vérem, ez az új szövetség sokakért kiömlő vére a bűnök bocsánatjára.

Bizony mondom nektek: én már többé nem iszom a szőlőnek e terméséből, egész ama napig, amikor majd újat iszom titeket együtt az én Atyám országában.

S dicséretet énekelvén, kimentek az Olajfák hegyére.

Ekkor Jézus azt mondta nékik: Ma éjszaka mindnyájan megbotránkoztok énbennem. Meg van írva: Megverem a pásztort s elszélednek a nyájnak juhai.

Feltámadásom után azonban megelőzve titeket, elmegyek Galileába.

Ámde Péter így felelt néki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én soha meg nem botránkozom.

Jézus azt mondta néki: Bizony mondom néked: ma éjszaka, még kakasszó előtt, háromszor megtagadsz engemet.

Péter azt felelte: Ha meg kell is veled halnom, meg nem tagadlak. Ugyanígy szólt a többi tanítvány is.

Eközben Jézus a Gecsemáne nevű kertbe ért velük s így szólt tanítványaihoz: Üljetek le itt, amíg elmegyek s amott imádkozom.

S magához vevén Pétert és a Zebedeus két fiát, szomorkodni és gyötrődni kezdett.

Ekkor mondta nékik: Az én lelkem nagyon, halálig szomorú. Maradjatok itt és virrasszatok velem.

S kissé előbbre menvén, leborult s könnyögött: Atyám! Ha lehetséges, múljék el tőlem e pohár. Mindazáltal ne úgy legyen, amint én, hanem amint te akarsz.

Visszajövet, a tanítványokhoz ment és alva találván őket, azt mondta Péternek: Hát ti egy órát sem tudtok velem virrasztani?

Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy meg ne kísértessetek. A lélek kész ugyan, de a test erőtlen.

Újra másodszor is elment és így imádkozott: Atyám! Ha e pohár nem múlhat el tőlem, ha csakugyan ki kell innom azt: legyen akaratod szerint.

S visszajövet, megint alva találta tanítványait, mert mély álom szállt a szemükre.

Ott hagyván hát őket, újra elment s harmadszor is ugyanolyan módon imádkozott.

Aztán visszatérvén a tanítványokhoz, így szólott hozzájuk: Most már aludjatok s nyugodjatok! Ütött az óra! Az emberfia a bűnösök kezébe adatik.

Keljetek fel! Menjünk! Közeleg árulóm.

Még beszélt s már megérkezett Judás, a tizenkét tanítvány egyike, a főpapok s népvének küldte fegyveres, dorongos csőcselékkel.

Az áruló a jelszót is megadta nékik. Akit megcsókolok - monda - azt ragadjátok meg.

S tüstént ott termett Jézusnál s e szókkal köszöntve: Üdv néked Mester!- megcsókolta őt.

Jézus megkérdezte: Barátom! Mit akarsz? Ekkor azok odalépve, rávetették magukat Jézusra és megragadták.

Erre Jézus egyik társa kardot rántott s lesújtva a főpap szolgájára, levágta annak a fülét.

Ámde Jézus azt mondta néki: Dugd hüvelyébe kardodat! Aki fegyvert fog, fegyver által vesz el.

Vagy azt hiszed, hogy én nem kérhetném meg Atyámat s ő nem adna mellém tizenkét sereg angyalnál is többet?

De hogy teljeseznék be akkor ez írás: így kell ennek lenni.

Majd nyomban a csőcselékhez fordulva, így szólt: Akárcsak valami rablóra, úgy törtetek rám fegyverrel, doronggal, hogy megfogjatok. Nap-nap után a templomban ülve, tanítottam s nem ragadtatok meg engemet.

Mindez pedig azért történt, hogy beteljesedjenek a próféták írásai. Erre a tanítványok mindnyájan elhagyták őt s elfutottak.

Azok pedig megragadván Jézust, Kajafáshoz, a főpaphoz vitték, akinél az írástudók s a vének gyűlést tartottak.

Péter, úgy távolról, egészen a főpap palotájáig követte és belülkerülvén, letelepedett a szolgák közé, hogy bevárja a dolog végét.

A főpapok, a vének és az egész tanács Jézus ellen szóló hamis bizonyítást kerestek, hogy megölhessék őt,

ámde nem találtak, habár nem egy hamis tanú jelentkezett. Végre jelentkezett kettő és így vallott:

Ez mondotta: Le tudom rontani Isten templomát és három nap alatt fel tudom építeni.

Erre a főpap fölkelvén, megkérdezte őt: Egy szavad sincs arra, amivel ezek vádolnak?

Jézus hallgatott. De a főpap tovább faggatta őt: Felhívlak az élő Istenre, mondd meg nekünk: te vagy-e a Krisztus, az Istennek fia?

Jézus így válaszolt néki: Magad mondtad! Sőt azt mondom nektek: mostantól fogva meglátjátok az Istennek hatalmas jobbán ülő s az égnek felhőin eljövő emberfiát.

Ekkor a főpap megszagatta ruháját, mondván: Káromlás a szava! Mi szükségünk több tanúra? Hallottátok káromlását.

Mi a véleményetek? Azt felelték: Méltó a halálra!

Erre a szemébe köptek, arcul ütötték, sőt némelyek bottal verték

mondván: Találd ki Krisztus ki ütött meg téged?

Eközben Péter kint üldögélt az udvarban s egy szolgálóleány hozzálépve, így szólt: Te is a galileai Jézussal voltál.

De ő mindenkinek füle hallatára tagadta, mondván: Nem tudom, mit beszélsz.

Mikor pedig kiment a tornácra, egy másik szolgálóleány vette őt szemügyre s azt mondta az ottlévőknek: Ez is a názáreti Jézussal volt.

De ő megesküdt és újra tagadta: Nem ismerem - úgymond-, ezt az embert!

Majd kis idő múlva az ott állók fogták közre s mondták Péternek: Bizony te is közülük való vagy. Elárul a szavad járása is.

Ekkor átkozódni s esküdni kezdett: Nem ismerem azt az embert! És a kakas azonnal megszólalt.

Péter pedig megemlékezvén a Jézus mondásáról: Még kakasszó előtt háromszor megtagadsz engemet! - kiment és keservesen sírt.

Virradatkor a főpapok és a nép vénei egyhangúlag elhatározták, hogy Jézust megölik.

Megkötözve el is vitték és átadták Poncius Pilátusnak, a helytartónak.

Ekkor Judás, az ő árulója, látván, hogy halálra ítélték őt, megbánta dolgát és visszavitte a harminc ezüst pénzt a főpapoknak s népvéneknek

mondván: Vetkeztem! Elárultam az ártatlant. Azok azt felelték: Mi közünk hozzá? Lelked rajta!

Erre ő az ezüst pénzt a templomban eldobva, távozott s felkötötte magát.

A főpapok pedig összeszedték az ezüst pénzt, mondván: Nem szabad azt a templomkincs közé tennünk. Vér ára!

S tanácskozás után megvették rajta a fazekas mezejét idegenek temetőhelyéül.

Azért hívják azt a földet máig Vérmezőnek.

Így teljesedett be Jeremiás próféta ama mondása : Fogták a harminc ezüst pénzt, az Izrael fiaitól megbecsültnek árát

s odaadták a fazekas mezejéért, amint az Úr parancsolta nékem.

Jézus a helytartó elé állt s a helytartó megkérdezte őt: Te vagy a zsidók királya? Jézus azt felelte néki: Magad mondod.

De a főpapok és a népvének vádjaira semmit sem válaszolt.

Pilátus tovább kérdezte: Nem hallod, mennyi mindennel vádolnak?

S ő nem felelt egyetlen szóval sem, amin a helytartó nagyon csodálkozott.

A helytartó ünnep alkalmával egy foglyot szokott elbocsátani a nép szabad választása szerint.

Ekkor éppen egy hírhedt foglya volt, Barabbásnak hívták.

Mikor tehát egybegyűltek, Pilátus megkérdezte tőlük: Melyiket akarjátok, hogy elbocsássam, Barabbást vagy a Krisztusnak mondott Jézust?

Jól tudta ugyanis, hogy irigységből adták kezébe őt.

S mialatt az ítélszékből ült, felesége azt üzenté néki: Ne avatkozzál annak az igaz embernek dolgába. Ma, álmomban sokat szenvedtem miatta.

De a főpapok és a népvének rábírták a népet, hogy Barabbást kérjék ki, Jézust pedig pusztítsák el.

Erre a helytartó megszólalt s megkérdezte őket: Melyiket akarjátok, hogy a kettő közül elbocsássam? Azt felelték: Barabbást.

Pilátus kérdezte: S mit tegyek a Krisztusnak mondott Jézussal? Egyhangúlag kiáltották: Meg kell feszíteni!

Ő meg így szólt: De hát mi rosszat tett? Ámde azok annál inkább kiáltották: Meg kell feszíteni!

Pilátus látván, hogy nem megy semmire, sőt hogy a zavargás nőttön nő, vizet vett s megmosván kezét a nép előtt, azt mondta: Ártatlan vagyok ez igaz ember vére ontásában! Lelketek rajta!

S az egész nép rámondotta: Az ő vére rajtunk és a mi gyermekeinken!

Ekkor Pilátus elbocsátotta Barabbást, Jézust pedig megostoroztatván, átadta nékik, hogy megfeszítsék.

A helytartó katonái elvitték Jézust az őrházba s rászabadították az egész őrséget.

Levetköztették s vörös köntösbe bujtatták.

Aztán tövisből font koronát tettek a fejére s nádszálat a jobb kezébe és térdelhajtva előtte, gúnyolták: Üdv néked, zsidók királya!

S ráköpdösve, fogták a nádszálat és fejéhez verték.

S mikor megcsúfolták, lehúzták róla a köntöst és ráadva a tulajdon ruháját, elvitték, hogy megfeszítsék.

Kifelémenet egy Simon nevű cirénei ember jött velük szembe. Ráparancsoltak, hogy vigye a Jézus keresztjét.

S mikor a Golgota, vagyis a Koponya nevű helyre érkeztek,

epemérgetes ecetet adtak innia. Megízlelte, de nem akart inni belőle.

Hogy aztán megfeszítették, sorsot vetve, megosztzkodtak ruháján, így teljesedett be a próféta eme mondása: Megosztzkodtak ruhámon s köntösömet kisorsolták.

Majd leültek s ott őrizték.

S feje fölé függesztették írásban halálának okát: EZ JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA.

S Ugyanakkor megfeszítettek övele együtt két rablót, az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől.

A járókelők pedig a fejüket bólogatva, szidalmazták,

mondván: Te, ki a templomot lerontod és három nap alatt újra felépíted - segíts hát magadon! Ha Istenfia vagy, szállj le a keresztről!

Ugyanígy csúfolták a főpapok is az írástudókkal és a népvénekkal együtt, mondván:

Másokon segített, magán nem tud segíteni! Ha Izrael királya, szálljon le most a keresztről, akkor hiszünk benne.

Bízott az Istenben, ha akarja, segítsen most rajta. Hisz azt mondta: Isten fia vagyok!

Sőt a vele együtt megfeszített rablók is hasonló módon ócsárolták.

Déli tizenkét órától fogva sötétség borúit az egész országra délután három óráig.

Aztán, úgy három óra tájban, Jézus felkiáltott: Éli, Éli, láma sabaktani! Vagyis: Én Istenem! Én Istenem! Miért hagytál el engemet.

Ezt hallva, az ott állók közül némelyek így szóltak: Éliást hívja!

Majd egyikük tüstént odafutva, szivacsot vett elő s ecettel megtöltve és nádszálla tűzve, megitta őt.

De a többiek rászóltak: Várj! Lássuk, eljön-e Éliás és segít-e rajta?

Jézus pedig még egyet kiáltva, kiadta lelkét.

Erre a templom kárpitja, felülről le, egész az aljáig, kettéhasadt; a föld megrendült, a kősziklák megrepedtek,

a sírok megnyíltak és sok elhunyt szent feltámadt.

Majd a sírokból kijövet, Jézus feltámadása után, bementek a szent városba és megjelentek sokaknak.

A százados s az ő Jézust őrző emberei pedig a földrengés és a történetek láttára nagy ijedségükben így szóltak: Bizony, Istenfia volt ez!

Ott volt, mint távolról néző közönség az a sok asszony is, akik Jézust Galileából idáig kísérték, szolgálták,

közöttük Mária Magdolna, Mária, a Jakab s József anyja és a Zebedeus-fiúk anyja.

Alkonyatkor pedig eljött a gazdag, Arimatiából való József, aki maga is Jézus tanítványa volt

s Pilátus s! elé járulván, elkérte tőle Jézus holttestét. Pilátus el is rendelte, hogy adják át neki a holttestet.

József, amint a holttestet átvette, betakarta tiszta gyolcsba

s betette a maga, sziklába vájt, egészen új sírboltjába és a sírbolt bejárata elé hatalmas követ gördítvén, távozott.

Ott ült Mária Magdolna és a másik Mária is, épp szemben a sírral.

Másnap, azaz a Péntekre következő napon a főpapok és a farizeusok egybegyűltek Pilátusnál,

és azt mondták: Uram! Emlékszünk, hogy ez a csaló még életében azt mondta: Harmadnapra feltámadok!

Őriztesd hát a sírt harmadnapig, hogy tanítványai odamenvén, el ne lophassák, és azt ne mondassák a népnek: Feltámadott a halálból! És ez az utolsó csalás gonoszabb legyen az elsőnél.

De Pilátus azt felelte nekik: Van őrségtek. Menjetek s őriztessétek, ahogy tudjátok.

El is mentek és öröket állattak a sírhoz, sőt a követ lepecsételték az őrség jelenlétében.

A szombatnak elmúltával, vasárnapra virradóra Mária Magdolna s a másik Mária elmentek sírt nézni.

S íme, nagy földrengés támadt, mert az Úr angyala leszállt a mennyből, odament, elgördítette a követ és i ráült.

A nézése, mint a villám, a ruhája, mint a hó, olyan volt.

Reszkettek is tőle való féltükben az örök, s majdnem holtta váltak.

De az angyal megszólalt és azt mondta az asszonyoknak: Ne féljete! Tudom, hogy a megfeszített Jézust keresitek.

Nincsen itt, feltámadt, amint megmondotta. Jertek, nézzétek meg fekvőhelyét.

S aztán menjete szaporán s mondjátok meg tanítványainak, hogy feltámadt a halálból és megelőzve titeket, útban van Galilea felé. Ott majd meglátjátok. Mostmár nincs több szavam.

Erre nagy sietve eltávoztak a sírbolttól s félelemtől és örömtől telten futottak, hogy megvigyék a hírt az ő tanítványainak.

S ím a szembejövő Jézus e szókkal fogadta őket: Üdv nektek! Ők pedig hozzájárulván, átkarolták lábát s arcra borultak előtte.

Ekkor Jézus azt mondotta nékik: Ne féljete! Menjete és mondjátok meg az én testvéreimnek, hogy menjenek Galileába, ott meglátnak engem.

Hanem, amíg odajártak, az őrség egy része bement a városba s elmondták a főpapoknak mindazt, ami történt

s azok egybegyűlve a nép véneivel, tanácskozást tartottak és jól megpénzelvén a katonákat,

kioktatták őket: Mondjátok - úgymond - hogy az ő tanítványai eljöttek éjszaka, és míg mi aludtunk, ellopták.

S ha ez a helytartó fülébe jutna, majd teli beszéljük a fejét s kirántunk titeket a bajból. Azok elfogadták a pénzt és úgy tette, amint kioktatták őket.

Ez a mende-monda szájról-szájra száll a zsidók között mind máig.

A tizenegy tanítvány pedig elment Galileába, arra a helyre, ahová Jézus rendelte őket.

S mikor meglátták őt, térdre borultak előtte, de akadt közöttük kételkedő is.

Jézus odament és így szólt hozzájuk: Minden hatalom az enyém a mennyben és a földön.

Menjete el azért, tegyéte tanítványokká az összes népeket, beavatván őket az Atya, Fiú s a Szent Lélek nevébe.

S kösséte lelkükre, hogy megtartsák mindazt, amit nektek parancsoltam. Én pedig veletek maradok minden nap a világ végéig.

A Jézus Krisztusról, az Isten Fiáról szóló evangéliom,

eme prófétaí írás szerint: Elküldöm előtted az én követemet, Aki megigazgatja utadat.

Kiáltó szava a pusztában: Késztsétek az Úr útját, Egyengessétek ösvényét!

János fellépésével kezdődött, aki a pusztában avatott és hirdette a megtérés avatását a bűnök bocsánatjára.

S kiment hozzá az egész Judea s Jeruzsálem népe s ő a bűnvallókat beavatta a Jordán vizébe.

János teveször ruhát viselt s dereka körül bőrvet. Eledele pedig sáska és vadméz volt.

És prédikált, mondván: Utánam jön, aki hatalmasabb nálam. Én arra sem vagyok méltó, hogy meghajtvam magamat előtte, a saruja szíját megoldjam.

Én vízzel avatlak, ő ellenben Szent Lélekkel avat be titeket.

Ekkor jött Jézus is hozzá a galileai Názáretből János beavatta őt a Jordán vizébe.

S amint nyomban feljött a vízből, látta, hogy az ég megnyílik s a Szent Lélek, mint galamb reászáll.

S mennyei szózat hallatszott: Te vagy az én kedves fiam, én gyönyörűségem!

Azután a Szent Lélek nyomban a pusztába ragadta

és a pusztában volt negyven napig. Sátán kísértette, vadállatok közt élt s az angyalok kiszolgálták.

De János elfogatása után Jézus Galileába ment vissza s hirdette az Isten országának evangéliumát, ezt mondván: Az idő beteljesedett. Közel az Isten országa. Térjete meg s higgyete az evangéliomnak.

Majd a galileai tó partján járván, meglátta Simont és Andrást, annak a testvérét, amint hálójukat a tóba vetettékt mert halászok voltak,

és azt mondta nékik: Kövessete engem! Emberhalászokká teszlek.

S azok tüstént otthagyván a hálót, követték.

Onnan egy kissé tovább haladva, meglátta Jakabot, a Zebedeus fiát és Jánost, annak a testvérét, akik szintén hálójukat javígtákt a hajóban

s nyomban hívta őket. S azok a hajóban hagyván atyjukat, Zebedeust a napszámosokkal, követték.

Bementek Kapernáumba s mindjárt szombatnapon, betérvén a zsinagógába, tanított.

Tanításán álmétkodtak, mert hatalmasan tanított, nem úgy, mint az írástudók.

Volt az ő zsinagógájukban egy tisztátalan lelkű ember is, aki felkiáltott,

mondván: Ej, mi közünk egymáshoz názareti Jézus? Vesztünkre jöttél? Tudom, ki vagy: Isten szentje!

De Jézus keményen rászólt: Hallgass! Takarodjál ki belőle!

S a tisztátalan lélek megrázta s harsány kiáltással kitakarodott belőle.

S mindnyájan elálmélkodtak és egymással nagy vitába keveredve, kérdezték: Mi ez? Micsoda új, hatalmas tudomány ez? Még a tisztátalan lelkeknek is parancsol és azok engedelmessé válnak neki.

S híre azonnal elterjedt egész Galileában.

A zsinagógát nyomban elhagyván, betértek a Simon és András házába, Jakabbal és Jánossal együtt.

Simon napaasszonyát a hideg lelte s ezt azonnal megmondották neki.

Jézus bement hozzá s kezénél megfogva, felsegítette őt és erre a hideglelés rögtön elhagyta őt s kiszolgálta őket.

Estefelé azután, amint a nap lenyugodott, odahozták hozzá a betegeket és ördögöket mind és az egész város az ajtóhoz tódult.

És sok, különféle nyavalyában sínylődő beteget gyógyított meg, sok ördögöt űzött ki s nem engedte beszélni az ördögöket, mert azok jól ismerték őt.

Korán reggel pedig, amikor még nem is pitymallott, felkelt, kiment és elment egy pusztára és ott imádkozott.

Simon és társai azonban utána siettek,

s mikor megtalálták, azt mondták neki: Mindenki tégedet keres!

De ő azt felelte nekik: Menjünk el máshová, a szomszédos községekbe, hogy ott szintén prédikáljak, hiszen azért jöttem.

És prédikált zsinagógáikban Galileaszerte s ördögöket űzött

Eközben egy poklos ember jött hozzá és térdre hullva, így szólt: Ha akarod, megtudsz tisztítani.

Jézus megsajnálta és kinyújtván kezét megérintette őt, mondván: Akarom, tisztulj meg!

És szavára nyomban lement a poklosság róla s megtisztult.

Majd haragját éreztetve vele, tüstént elűzte őt,

és azt mondta neki: Vigyázz! Egy szót se szólj senkinek, hanem eredj, mutasd meg magadat a papnak s vidd fel, amit Mózes rendelt megtisztulásodért bizonyságul ő ellenük.

De az, alighogy távozott, nagyban hirdette és terjesztette a dolgot, úgy, hogy Jézus nyilvánosan be sem mert már menni a városba, hanem kint maradt a pusztán s a nép hozzátódult mindenfelől.

Pár nap múlva újra Kapernáumba ment, de amint megtudták, hogy haza érkezett,

oly sok nép gyűlt össze, hogy az ajtó előtt sem fértek már el s ő prédikált nekik.

Ekkor jöttek s hoztak hozzá egy gutaütöttet. Négyen is emelték

s mert nem tudtak a nép miatt hozzáférkőzni, felbontván a háztetőt felette, nyílást csináltak és leeresztették a gutaütöttet ágyastul,

Jézus látván a hitűket, így szólt a gutaütöthöz: Fiam! Megbocsáttattak a te bűneid!

Erre egyik-másik ottan ülő írástudó így okoskodott magában:

Miféle káromló beszéd ez? Ki bocsáthatja meg a bűnöket, ha nem egy, az Isten?

Jézus mindjárt tudta, miben sántikálnak s azt mondotta nékik: Mit okoskodtok?

Hát mi könnyebb? Az-e, ha azt mondom a gutaütötteknek: Megbocsáttattak a te bűneid! avagy, ha azt mondom: Kelj fel, vedd ágyadat és járj!

De, hogy tudjátok, hogy az ember fiának van bűnbocsátó hatalma a földön, így szólt a gutaütöthöz:

Mondom: kelj fel, vedd ágyadat és menj haza!

És az tüstént felkelt, vette ágyát s kiment mindnyájuk szemeláttára úgy, hogy mind elálmélkodtak s Istent dicsőítve, azt mondták: Ilyet még sohasem láttunk!

S újra a tóhoz ment A nép mind utána tódult s tanította őket.

Mikor pedig onnét eltávozott, a vámnál ülő Lévit, Alfeus fiát meglátván, azt mondotta néki: Kövess engem! Az felkelt s követte,

Hanem amint asztalhoz telepedett a Lévi házában, Jézussal s tanítványaival együtt sok vámszedő és bűnös is odatelepedett, mert sokan követték.

A farizeusok közül való írástudók azonban, látván, hogy 6 együtt eszik a vámszedőkkel és a bűnösökkel, megkérdezték a tanítványait: Hogy van, hogy ő együtt eszik a vámszedőkkel és a bűnösökkel?

Jézus ezt hallva, megszólalt: Nincs szükségük az egészségeseknek orvosra, csak a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy az igazakat, hanem hogy a bűnösöket hívjam.

Tudvalévő dolog, hogy a János tanítványai és a farizeusok böjtöltek. Eljöttek hát és megkérdezték őt: Hogy van az, hogy a János és a farizeusok tanítványai böjtölnek, a te tanítványaid ellenben nem böjtölnek?

Jézus azt felelte nékik: Böjtölhet-e a násznép, amíg a vőlegény velük van? Ameddig a vőlegény velük van, nem böjtölhetnek.

De eljön majd az az idő, amikor elszakítják tőlük a vőlegényt, akkor aztán majd böjtölnek.

Senki sem tesz új posztóból való foltot az ócska ruhára, vagy ha mégis, a toldás leszakít belőle, t az új a régiből s a szakadás még nagyobb lesz.

Új bort sem tölt senki az ócska tömlőbe, vagy ha mégis, az új bor megrepeszti a tömlőt, a bor kifoly s a tömlő elpusztul. Az új bort új tömlőbe kell tölteni.

Épp szombat volt, mikor keresztülment a gabonavetésen s a tanítványai útközben kalászfeket szaggattak.

Erre a farizeusok azt mondták neki: Nézd, mit tesznek szombatnap! Tilos dolgot.

Ő azonban azt felelte nekik: Sohasem olvastátok, mit tett Dávid, mikor szűkölködött s szolgálival együtt megéhezett?

Ugy-e bement az Isten házába Abiatar főpap idejében s megette a szentelt kenyereket, holott csakis a papoknak s rajtuk kívül senki másnak nem volt szabad enni azokból, ő pedig a szolgálknak is adott.

S azt mondtotta nekik: A szombat van az emberért, nem pedig az ember a szombatért.

Az emberfia tehát ura a szombatnapnak.

S bement újra a zsinagógába. Volt ott egy bénakezű ember is.

Lestek, meggyógyítja-e szombatnap, hogy bevádolhassák.

És ő így szólt a bénakezűhöz: Állj elő!

Aztán megkérdezte tőük: Szabad-e szombatnap jót vagy rosszat tenni, életet menteni, avagy kioltani? De azok hallgattak.

Ekkor elbúsulva szívük könyörtelenségén, haragosan végignézt rajtuk s azt mondtotta annak az embernek: Nyújtsd ki a kezedet! Kinyújtotta s a keze éppé lett.

Erre a farizeusok kimentek s nyomban meghányták-vetették a dolgot a heródiánusokkal, hogy mimódon pusztítsák el őt.

Jézus pedig visszavonult tanítványaival a tóhoz s az egész sereg galileai nép követte.

Sőt Júdeából és Jeruzsálemből, valamint Idumeából s a Jordánon túlról, meg Tírusz és Szídon környékéről is raj módjára özönlöttek hozzá tettei hírére.

Azért meghagyta tanítványainak, hogy tartsanak kéznél egy kis hajót számára a nép miatt, hogy ne szorongassák őt.

Mert sok embert gyógyított meg s a bajos emberek megrohanták, hogy megérinthessék őt.

A tisztátalan lelkek pedig, mihelyest meglátták, térdreborúltak előtte s kiáltottak, mondván: Te vagy az Isten fia!

De ő keményen rájuk szólt, hogy a nyilvánosság előtt el ne árulják őt.

Azután felment a hegyre a tetszése szerint magához szólítottaknak társaságában.

S kiválasztott tizenkettőt, hogy állandóan kísérik s mint apostolai, az igét hirdessék

s felruházta őket beteggyógyító- és ördögűző hatalommal is.

Még pedig: Simont, akinek a Péter nevet adta,

Jakobot, a Zebedeus fiát s Jánost, a Jakab testvérét, akiknek a Boanergesz, vagyis a Mennydörgés fiai nevet adta,

továbbá Andrást, Fülöpöt, Bertalant, Mátét, Tamást, Jakobot, az Alfeus fiát, Taddeust, a vakbuzgó Simont,

és Júdást, az Iskáriótest, aki el is árulta őt.

Aztán hazamentek. De ismét annyi nép gyűlt össze, hogy enni sem tudtak.

Mikor rokonai erről értesültek, útrakeltek, hogy elfogják őt, mert azt állították róla, hogy megháborodott.

A Jeruzsálemből jött írástudók viszont azt állították róla, hogy: Belzebúl szállta meg s hogy az ördögfejedelem által úzi ki az ördögöket.

Ő pedig magához szólítván őket, példázatot mondott nékik: Hogy tudná a sátán a sátánt kiűzni?

Amely ország önmagával meghasonlik, az az ország nem állhat fenn

és amely ház önmagával meghasonlik, az a ház nem maradhat meg.

Épp úgy a sátán sem maradhat meg, ha maga ellen támadt s meghasonlott, hanem elpusztul,

Senki sem törhet be a hatalmas házába s nem rabolhatja el annak holmiját, hacsak előbb meg nem kötüzi azt a hatalmast, s akkor rabolja ki házat

Bizony mondom néktek; minden bűn megbocsáttatik az emberek fiainak, még a káromlás is, akárhány káromló szót ejtsen ki ajkuk;

de a Szentlélek-káromló nem nyer bocsánatot soha, - az örökre elkárhozik,

Pedig ők azt mondták: Tisztátalan lélek van benne,

Eközben megjöttek anyja s testvérei s kint állva, beküldtek érte s hívták.

A nép körülte ült, mikor jelentették néki: Anyád s testvéreid ott kint keresnek tégedet.

Erre azt felelte nékik: Ki az én anyám s kik az én testvéreim?

S végignézvén a körülte ülőkön, így szólott: Ezek az én anyám s testvéreim!

Aki Isten akaratát teszi, az az én fiú- és leánytestvérem, az az én anyám.

S újra tanítani kezdett a tónál; de oly sok nép gyűlt hozzá, hogy a tavon lévő hajóba szállva, kellett leülnie. A nép pedig a tóparton maradt,

S mondott nékik tanítása közben sok-sok példázatot, többek között ezt is:

Figyeljetek ide! A magvető vetni ment

Vetés közben némelyik mag az útfélre esett. Jöttek a madarak s felették,

Némelyik meg köves helyre esett, ahol nem volt elegendő földje s mert nem volt mélyen a földben, hamarosan kikelt

s mikor a nap felszállt, a hév megütötte s a gyökérzet híján elszáradt,

Némely viszont tövis közé esett és mikor a tövis megnőtt elfojtotta és nem adott termést.

Némelyik azonban a jó földbe esett s mikor kikelt és megnövekedett, ki harminc, ki hatvan, ki százannyi magot adott.

Végül hozzátette: Akinek halló füle van, hallja.

Majd mikor magára maradt, a körülte lévők, beleértve a tizenkettőt is, szóvátették előtte a példázatnak dolgát,

És ő azt felelte nékik; Néktek megadatott a tehetség, hogy felfoghassátok az Isten országának titkát, e be nem avatott népnek ellenben csak példázat való, hogy:

Nézve nézzenek, de ne lássanak, Hallva halljanak, de ne értsenek, Hogy soha meg ne térjenek, S bocsánatot ne nyerjenek.

Majd azt mondta nékik: Ha ti ezt a példázatot sem értitek, hogy értitek meg a többit?

A magvető igét vet.

Az útfélre esett mag azok, akik a hirdetett igét hallgatják, de aztán ott terem a sátán és kikapja a szívükbe vetett igét.

Szintúgy a köves helyre vetett mag azok, akik az igét hallgatják, s hirtelen ötömmel fogadják,

de nem ver az gyökeret ő bennük, hanem ingadoznak s ha az ige miatt üt a nyomorúság vagy az üldözés órája, azonnal megbotránkoznak.

A tövis közé vetett mag pedig azok, akik az igét hallgatják,

de mihelyt a világ

gondja, a gazdagság csalárdsága s más egyéb gonosz kívánság megkíséríti őket, ezek elfojtják az igét s terméketlen marad. Végre a jó földbe vetett mag azok, akik az igét hallgatják és befogadják és teremnek, ki harminc, ki hatvan, ki pedig száz annyi magot.

Vagy talán - szólt tovább - a mécset azért gyújtják meg, hogy a véka, avagy az ágy alá tegyék? Nem inkább azért-e, hogy betegyék a mécstartóba?

Nincsen olyan rejtett dolog, amire rá ne jönnének, nincs olyan titok sem, ami ki ne tudódnék.

Akinek halló füle van, hallja.

Majd azt mondta nékik: Jegyezzétek meg jól, amit hallotok. Amilyen mértékkel mertek, olyannal mérnek néktek, sőt ti még rádást is kaptok.

Mert akinek van, annak adatik, akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.

Aztán így folytatta: Olyan az Isten országa, mikor az ember magot vet a földbe,

aztán alszik felkél éjjel nappal; a mag pedig kikél, megnő, az ő tudta nélkül.

Mert a föld magától hozza meg termését, először a füvet, azután a kalászt, azután a teljes, szemes fejet

És ha megadta a termést, mindjárt neki eresztik a sarlót, mert egett az aratás ideje.

Majd ezt mondta: Mihez hasonlítsuk az Isten országát, avagy mely példázattal példázzuk?

Olyan az, mint a mustármag. Mikor elvetik a földbe, minden földi magnál kisebb;

de ha elvetették, megnő és nagyobb lesz minden veteménynél s oly nagy ágakat hajt, hogy árnyéka alatt fészket raknak az ég madarai.

S még sok ilyen példázatban hirdette nekik az igét értelmükhöz mérten.

Példázat nélkül nem is szólt hozzájuk, de bizalmas körben mindent megmagyarázott a tanítványainak.

Ugyanaznap alkonyatkor így szólt tanítványaihoz: Menjünk át a túlsó partra.

S azok a népet hazabocsátván, úgy, amint a hajóban volt, magukkal vitték őt s más hajók is csatlakoztak hozzá.

És nagy vihar támadt, a hullámok be-becsaptak a hajóba úgyannyira, hogy a hajó már-már megtelt.

S ő a hajó hátuljában aludt egy fejaljon. Ekkor felköltötték és azt mondták neki: Mester! Nem aggaszt a veszedelem?

Erre felkelt, megdorgálta a szelet és rászólt a tóra: Halgass! Ne háborogj! S a szél elállt és nagy csendesség lett.

Nekik pedig azt mondta: Miért féltetek ennyire? Még most sincs hitetek?

S szörnyű ijedtükben egymást kérdezgették: Ki ez, hogy a szél s a tó is engedelmeskednek neki?

Eközben a tó túlsó partjára, a gadaraiak földjére érkeztek.

S amint kiszállt a hajóból, egy tisztátalan lelkű ember nyomban elébe ment a sziklasírokból.

Ez az ember a sziklasírokban tanyázott, már láncsal sem tudta senki megkötözni,

mert bár sokszor kötözték meg békóval, láncsal, a láncot széttépte, a békót meg összetörte, szóval, senki sem bírta vele.

Örökösen, éjjel-nappal a sziklasírokban s a hegyek közt tébolygott, kiabált és kövekkel verte magát.

De mikor Jézust távolról meglátta, odafutott hozzá, leborult előtte

és harsány hangon kiáltott: Mi közünk egymáshoz Jézus, felséges Isten fia? Az Istenre kérek, ne gyötörj engemet.

Ő ugyanis azt mondotta néki: Tisztátalan lélek! Pusztulj ez emberből!

Erre megkérdezte: Mi a neved? Azt felelte néki: Az én nevem: légió, mert sokan vagyunk.

S kérten kérte, ne űzze ki őket abból a határból.

Ott a hegyen épp egy egész csürhe disznó legelészett.

Most hát valamennyi ördög könyörögni kezdett: Eressz - úgymond - a disznókba. Hadd menjünk beléjük!

S Jézus nyomban megengedte. Erre a tisztátalan lelkek kimentek és megszállották a disznókat. És a csürhe lerohant a meredekről a tóba - körülbelül kétezer darab volt - s a tóba fúlt.

A kanászok elfutottak s az esetről hírt adtak a városok és falvak népének. A nép kiment, hogy lássa, mi történt

és mikor Jézushoz értek és látták, hogy az az ördögös, akiben a légió volt, ott ül felöltözve és észéhez térve, megijedtek.

A szemtanuk pedig elbeszélték nekik az ördögös és a disznók történetét.

Erre kérten kérték, hogy távozzék határukból.

Hajóra szálltakkor az ördögös kérte, hogy vele mehessen,

de Jézus nem engedte meg, hanem így szólt hozzá: Menj haza a tiedhez s add tudtukra, mely nagy dolgot cselekedett veled, mint könyörült rajtad az Úr.

El is ment s hirdetni kezdte a Dekapoliszban, mely nagy dolgot cselekedett vele Jézus- és mindenki álmélgodott.

Mikor Jézus újra áthajózott a tónak túlsó partjára, tömérdek nép gyülekezett hozzá s ő a tónál maradt.

Ekkor oda jött a zsinagóga elöljáróinak egyike, névszerint Jairus s mihelyt meglátta őt, lába elé rogyott

s kérten kérte, mondván: Leányom haldoklik. Jer! Vesd rá a kezedet, hogy meggyógyuljon s életben maradjon.

Jézus elment vele s a hozzászegődő tengernép szorongatta őt.

Ekkor egy 12 év óta vérfolyásban sínlódó asszony,

akit a sok orvos nagyon megkínozott és akinek állapota, noha minden vagyonát elkölté, nemhogy javult volna, sőt még inkább rosszabbodott,

értésülvén a Jézus dolgáról, a sokadalomban hozzáférkőzve, hátulról megérintette ruháját.

Mert úgy gondolkodott: Ha csak a ruháját érinthetem is, meggyógyulok.

És a vérfolyása azonnal elállt, úgy érezte, hogy kígyógyúlt nyavalyájából.

Jézus rögtön észrevette, hogy isteni erő áradt ki belőle s a néphez fordulva, kérdezte: Ki érintette ruhámat?

A tanítványai azt felelték néki: Látod, hogy a nép szorongat s mégis azt kérdezed: Ki érintett meg engemet?

Erre körülnézett s kereste a tettest.

Az asszony jól tudván, mi történt vele, félve, remegve előállt, leborult előtte s elmondta néki a tiszta igazságot.

Ő pedig azt mondta néki; Leányom! A te hited megtartott tégedet! Menj el békességgel s gyógyulj ki a nyavalyádból.

Még beszélt, mikor a zsinagóga fejének emberei jelentették: Leányod meghalt. Mit fárasztod tovább a Mestert?

De Jézus e szavak hallatára azt mondta a zsinagóga fejének: Ne félj, esek higyj!

S nem engedte meg senkinek, hogy elkísérje őt, csak Péternek, Jakabnak, s Jánosnak, a Jakab testvérének.

A zsinagóga fejének házához érkezvén és látván a lármázó, siránkozó s jajveszékélő népséget, bement és azt mondta nekik: Mit lármáztok, siránkoztok? A gyermek nem halt meg, csak alszik!

És kinevették őt. Ő pedig kiutasítván mindenkit, maga mellé vette a gyermeknek atyját, anyját s a maga társait és belépett a gyermek szobájába.

S megfogván a gyermek kezét, azt mondotta néki: Talita kumi! azaz: Leányom! Én mondom tenéked, kelj fel!

S a leányka rögtön felkelt és járt. Mert tizenkét éves volt. És szerfölött csodálkoztak.

De Ő erősen rájuk parancsolt, hogy tartsák titokban a dolgot; majd azt mondta, etessék meg a lányt.

Eltávozván onnét elment szülővárosába. Vele mentek tanítványai is.

Szombatnapra kelve, tanítani kezdett a zsinagógában s nem egy hallgatója álmélkodva kérdezte? Hol vette ez ezt? Hogy jutott e bölcsességhez? Honnét e csodatettei?

Nem ez-é ama bizonyon ácsmester, Mária fia a Jakab, József, Júdás és Simon testvérei? Nem idevalók-e nővérei is? És megbotránkoztak őbenne.

Jézus pedig azt mondotta nekik: Nem becsmérlik a prófétát csak a maga szülővárosában, rokonai közt a házában.

Nem is tudott ott egy csodát tenni csak néhány beteget gyógyított meg kézzelével.

S csodálkozott hitetlenségükön. Aztán sorra járta a falvakat és tanított

Maid előszóltotta a tizenkét tanítványt s kettesével útrabocsátotta őket. És megadva nekik a tisztátalan lelkek felett való hatalmat,

lelkükre kötötte, hogy az útra boton kívül, semmit se vigyenek, se táskát, táskát, se kenyeret, se pénzt az övükben,

csakis sarut a lábukon s ne öltsenek két ruhát magukra.

Majd azt mondta nekik: Ha betértek valamely házba, maradjatok ott mindaddig, míg tovább nem mentek.

Ha nem fogadnak be és nem hallgatnak meg titeket, onnét elmenőben, verjétek le a port lábatokról - bizonyosságul Ő ellenük. Bizony mondom néktek: könnyebb

dolga lesz Sodomának avagy Gomorának az ítélet napján, mint annak a városnak. Erre elmentek s hirdették a megtérésnek igéjét.

Kiűztek sok-sok ördögöt, megkentek s meggyógyítottak sok-sok beteget.

Heródes király is hírt hallott róla, hiszen az ő neve igen híres volt már! - s azt mondta: Avató János támadt fel holtából, azért olyan csodás az ereje.

Mások ellenben azt mondták, hogy ő Illés! Mások viszont, hogy ő próféta vagy valami prófétaféle!

Heródes ellenben ezt hallva, így szólt: ő ama János, akit én lefejeztettem. Az támadt fel holtából.

Ugyanez a Heródes fogatta el s vettette ugyanis börtönbe Jánost, testvérének, Fülöpnek a felesége, Heródiás miatt,

mert mikor ezzel összeállt, azt mondotta neki: Nem szabad tenéked együtt élned a testvéred feleségével.

Ezért Heródiás János élete ellen tört és meg akarta öletni, de nem tehette meg,

mert Heródes félt Jánostól, tudván, hogy ő igaz s szent férfiú, sőt vigyázott reá s sok dolgában kikérte, követte tanácsát s örömet hallgattam.

Egy kedvező alkalommal azonban, mikor Heródes a maga születése napján lakomát adott a hadvezéreinek, főembereinek, s a galileai előkelőségnek

a Heródiás lánya a terembe lépve, táncával elragadta őt és vendégeit, azt mondta a király leányának: Kérj, amit akarsz, megadom

sőt esküvel fogadta neki: Bármint kérsz, ha mindjárt országom felét is, magadom.

A lány kiment s megkérdezte anyját; mit kérjek? Az így felelt: Avató Jánosnak a fejét

A lány nagy sietve, tüstént bement a királyhoz s előadta kívánságát: Hozd ide nekem rögtön Avató Jánosnak a fejét egy tálban,

A király rendkívül szomorú lett ugyan, de esküje a vendégei miatt nem akarta neki kedvét szegni.

Rögtön elküldte hát a hóhért és ráparancsolt, hogy hozza el a János fejét.

Az el is ment s lefejezte Jánost a börtönben és elhozván a fejét egy tálban, átadta a lánynak, a lány pedig anyjának.

Ezt hallva, tanítványai eljöttek, elvitték és sírboltba tették János holttestét.

Az apostolok, visszatérve Jézushoz, beszámoltak néki minden tettükről s tanításukról.

Ő pedig azt mondta nekik: Jertek velem magatokban a pusztába s pihenjete meg egy kissé. Oly sok volt ugyanis a járókelő nép, hogy evésre sem maradt alkalmas idejük.

Elmentek, hát hajón úgy magukban a pusztába.

De távozásukat a nép észrevette, sokan reá is ismertek s gyalogszerrel utánuk tódulva minden városból, megelőzték őket.

Partra szállva s a sok népet látva, megesett a szíve rajtuk, mert olyanok voltak, mint a pásztor nélkül való juhok s sok mindenre tanítgatta őket.

De mert az idő már későre járt, odamentek hozzá a tanítványai s azt mondták: Puszt hely ez! Az idő is későre jár.

Bocsásd el a népet! Hadd menjenek a szomszédos majorokba és falvakba eleséget venni maguknak, mert nincs ennivalójuk.

Ő azonban azt felelte nekik: Adjatok ti nekik. Erre azt mondták: Elmenjünk tán s vegyünk vagy kétszáz dénár áru kenyeret s adjunk enni nekik.

Ő azonban megkérdezte őket: Hány kenyeretek van? Menjetek és nézzéte meg! Megnézték s azt mondták: Öt és két halunk.

Ekkor megparancsolta nekik, hogy telepítsék le az egész népet csoportonként a zöldelő pászitra.

Le is telepedtek csoportonként, százával, meg ötvenével.

Erre elővette az öt kenyeret, meg a két halat és szemét az égre vetve, megáldotta, megtörte a kenyeret és odaadta tanítványainak, hogy tegyék a nép elé s elosztotta a két halat is mindannyiok között.

Ettek s jóllaktak mindnyájan,

sőt felszedtek tizenkét teli kosárnyi fölös maradékot a kenyérből s a halból is.

Étkezett pedig mintegy ötezer férfiú.

Eztán nyomban megsürgette a tanítványait, hogy szálljanak hajóra s Betsaidának tartva, menjenek át előre a túlsó partra, amíg ő a népet elbocsátja.

S elbocsátván Őket, a hegyre ment imádkozni.

Az est beálltakor a hajó már a tó közepe felé járt, ő pedig egymagában a partról

nézte Őket, amint küszködve eveztek, mert szembe fújt a szél. De úgy szürkületkor, a tó vizén járva, utólérte őket s el akart haladni mellettük.

Azok pedig, mikor észrevették, hogy a tó vizén jár, kísértetnek vélték és felkiáltottak,

mert mindnyájan látták s megijedtek. De ő azonnal megszólalt, mondván: Bátorság! Én vagyok! Ne féljetek!

S mihelyt közéjük szállt a hajóba, a szél elállt. S most még inkább álmélkodtak,

mert a kenyér dolgán nem okultak szívük keménysége miatt.

Átkelvén, a Genezáret földre jutottak és kikötöttek.

De amint a hajóból kiszálltak, a nép mindjárt ráismert.

S szertefutottak az egész környéken s a hírhallás szerint igazodva, odahordták a betegeket ágyastul ahol éppen tartózkodott.

S amely faluba, városba vagy majorba bement, kitették a betegeket a piacra s kérten kérték, hogy legalább a ruhája csücskét érinthessék meg. S ahányan megérintették, meggyógyultak.

Ekkor a Jeruzsálemből hozzájött farizeusok és néhány írástudó,

látván, hogy némelyik tanítványa közönséges, azaz mosdatlan kézzel eszi a kenyeret szemrehányással illette.

A farizeusok ugyanis, sőt a zsidók általában az ősi hagyományt pontosan megtartva, nem esznek, míg jól meg nem mossák kezüket

s a piacról jövet sem esznek, míg meg nem fürödnek és sok más egyéb hagyományhoz szigorúan ragaszkodnak: például a poharak, korsók, rézedények, ágyak megmosásához.

Azért megkérdezték őt a farizeusok és írástudók: Miért nem ragaszkodnak a te tanítványaid az ősi szokásokhoz, miért esznek mosdatlan kézzel?

Ő így felelt nekik: Jól jövendölte meg Ézsaiás próféta rólátok, képmutatókról az írás szerint: Ez a nép ajkával tisztel engemet, De a szíve távol van éntőlem.

Pedig hiába imádnak, Ha emberi tudományt és parancsolatokat tanítanak.

Ti az Isten törvényét mellőzve, konokul ragaszkodtok az emberi hagyományokhoz. A korsókat, poharakat megmossátok és sok effélét cselekedtek.

Majd azt mondta nekik: Szépszerivel eltörlitek az Isten törvényét, hogy megtartsátok a ti hagyományotokat.

Ugyebár, Mózes azt mondta: Tiszteld atyádat és anyádat. És: Aki atyját vagy anyját szidalmazza, halállal haljon meg.

Szerintetek pedig, aki azt mondja atyjának, avagy anyjának: Korbán, vagyis áldozatra szánt ajándék, ami tőlem járna néked,

akkor már nem engeditek meg, hogy atyjával, avagy anyjával valami jót tegyen.

Így teszitek érvénytelenné az Istennek ígését a magatok hirdette hagyományyál. És ez csak egy a sok példa közül.

Majd újra magához szólítván a népet, azt mondotta nékik: Halgassatok rám mindnyájan s jegyezzétek meg jól:

ami kívülről megy be az emberbe, bármi legyen is az, nem fertőzi meg őt, hanem ami az emberből jön ki, az fertőzi meg őt.

Akinek halló füle van, hallja.

Mikor aztán a népet otthagya, hazament, megkérdezték tanítványai a példázat dolgában.

És ő azt felelte nékik: Hát ti is ennyire tudatlanok vagytok? Nem tudjátok, hogy ami kívülről megy be az emberbe, bármi legyen is az, nem fertőzi meg őt,

mert az nem a szívébe megy, hanem a gyomrába, onnét meg a bélbe s az minden eledelt kitisztít.

S hozzátette: Ami az emberből jön ki, az fertőzi meg az embert.

Mert belülről, az ember szívéből ered a gonosz gondolat, a paráznaság, a lopás, a gyilkosság,

a házasságtörés, a telhetetlenség, a gonoszság, az álnokság, a szemérmertlenség, az irigység, a káromlás, a kevélység, a bolondság.

Mind e rossz belülről ered és megfertőzi az embert.

Ezzel felkelt s elment onnét Tírusz és Szídon vidékére, s ott betérve egy házba, szerette volna, ha észre nem veszik, de nem tudott elrejtőzni.

Mert egy asszony, akinek leányát tisztátalan lélek szállta meg, mihelyt hírt hallott felőle, odajött és lába elé borult.

Ez az asszony szirofeniciai származású görög nő volt s kérten-kérte őt, hogy úzze ki az ördögöt lányából.

Ámde Jézus azt mondotta néki: Hagyj békét! Előbb a gyermekekről kell gondoskodnunk. Nem is volna helyénvaló dolog, ha elvennők a kenyeret a gyermekektől és a kutyakölykök elé vetnők.

De az asszony így válaszolt: Úgy van Uram! De hiszen a kutyakölykök is esznek az asztal alatt a gyermekek morzsáiból.

Erre azt mondotta néki: Ezért a szavadért, eredj! Kiment az ördög lányodból.

S hazatérve, ágyban fekvő leányát az ördögtől megszabadítva találta.

Tírusz és Szídon vidékéről távozván, a Dekapoliszon keresztül a galileai tóhoz ment.

Itt pedig egy botnyelvű süketet hoztak hozzá és kérten-kérték, vesse rá a kezét.

S ő azt egymagában a nép közül kivezetvén, ujját a fülébe dugta, nyelvét pedig nyálával megkenete, aztán szemét felvetve az égre, fohászzkodott s azt mondotta néki: Effata! azaz: Nyíljon meg!

Erre füle tüstént megnyílt, nyelve köteléke megoldódott és rendesen beszélt.

Ő pedig rájuk parancsolt, hogy ne szóljanak senkinek, ámde minél inkább tilalmazta, annál inkább hírsztelték.

S nagy álmélkodásukban azt mondták: Minden dolgát jól intézi. A siketeknek hallását, a némáknak szavát adja vissza.

Ez időtájt újra tömérdek nép vette körül s nem volt mit enniük, azért előszólítván tanítványait, azt mondotta nékik:

Szívből szánom ezt a népet. Harmadnapja már, hogy velem vannak s egy betevő falatjuk sincsen.

a pedig étlen bocsátom haza őket, kidőlnek útközben, hiszen egyik-másik messziről jött.

Erre a tanítványai azt felelték néki: De hát honnét tudná az ember e népet jól tartani kenyérral itt a pusztában?

Erre megkérdezte őket: Hány kenyereitek van? Azt felelték, hogy: Hét.

Ekkor megparancsolta a népnek, hogy telepedjenek a földre. Azután elővette a hét kenyeret, megáldotta, megtörte és odaadta tanítványainak, hogy tegyék a nép elé. És eléjük tették.

De volt egy kevés halacska is. Megáldotta s azokat is eléjük tétette.

Ettek, jóllaktak és hét kosárnyi fölös maradékot szedtek össze.

Az étkezők mintegy négyezren voltak. Azután elbocsátotta őket.

S nyomban hajóra szállva tanítványaival elment a Dalmanuta vidékére.

A farizeusok oda is kijöttek s kezdtek vele vitatkozni, sőt kísértésképpen mennyei jelt követeltek tőle.

Ő pedig felsóhajtva, így szólt: Miért kíván jelt e nemzetség? Bizony mondom néktek: nem adatik jel e nemzetségnek.

És otthagya őket, megint hajóra szállt s a túlsó partra ment.

Hanem, - elfelejtettek kenyeret vinni magukkal s nem volt náluk egy kenyérről több a hajóban.

Jézus pedig lelkükre szólt: Vigyázzatok! Őrizkedjetek a farizeusok kovászatától s a Heródes kovászatától.

Ezen töprengedve, maguk közt azt mondták: Pedig nincs kenyérünk!

Jézus észrevette ezt és azt mondotta nékik: Mit töprengtek azon, hogy nincs kenyereitek?

Hát még most sem fogjátok fel és nem értitek a dolgot? Még mindig kőkemény a ti szívetek? Van szemetek és nem láttok? Van fületek s nem, hallotok? És nem emlékeztek?

Mikor megtörtem az öt kenyeret ötezer embernek, hány kosárnyi fölös maradékot szedtetek össze?
Azt felelték néki: Tizenkettőt.

Hát mikor a hetet törtem meg négyezer embernek, hány kosárnyi fölös maradékot szedtetek össze?
Azt felelték: Hetet.

Ekkor azt mondotta nékik: S még sem értitek a dolgot?

Eközben elérték Betsaidát s ott egy vakot hoztak hozzá s kérten kérték: érintse meg.

Es ő kézenfogva, kivezette azt a vakot a faluból s megkenvén nyállal a szemét, kezét rávetette s megkérdezte, ha lát-e valamit?

Az feltekintve, szólt: Látom az embereket, látom mintha fák volnának, járni.

Aztán kezét újra a szemére tette s nézetté. És a vak meggyógyult, mindent tisztán látott.

Erre hazaküldte, mondván: Még a faluba se menj be s ne is szólj senkinek!

Ezután Jézus elment tanítványaival a Cezárea Filippi körül fekvő falvakba és útközben ezt a kérdést intézte hozzájuk: Kinek mond a nép engemet?

Azok azt feleltek: Avató Jánosnak, mások meg Illésnek, mások viszont a próféták valamelyikének.

Es ti, - kérdé tovább - kinek mondotok engemet? Péter azt felelte néki: Te vagy a Krisztus!

De ő erősen rájuk parancsolt, hogy ne mondják ezt róla senkinek.

Majd tudtukra adta, hogy az emberfiának sokat kell szenvednie; a vénektől, a főpapoktól és az írástudóktól megvettetnie, megöletnie, de harmadnapra feltámadnia.

És ezt nyíltan megmondotta. Ekkor Péter félrevonta s szemrehányással illette.

Ő azonban tanítványai felé fordulva, erősen rászólt Péterre: Vissza Sátán! A te eszed nem Isten, hanem ember dolgán jár.

Majd előszólván a népet tanítványaival együtt, szólt hozzájuk: Aki követni akar engemet, tagadja meg magát, vegye fel keresztjét s úgy kövessen engem,

Aki megakarja menteni életét, elveszti azt, aki pedig elveszti életét énértem és az evangéliomért, megmenti azt.

Mit ér az embernek, ha övé az egész világ, de lelke bűnhődik?

Avagy mivel váltja meg a lelkét?

Aki szégyel engemet és beszédemet e házasságtörő, bűnös nemzetség közül, az emberfia is szégyelni fogja azt, mikor majd eljön Atyja dicsőségében a szent angyalokkal.

S azt mondotta nékik: Bizony mondom néktek: vannak néhányan az itt állók között, akik nem ízlelik meg a halált, amíg meg nem látják az Istennek hatalomban eljövő országát.

Hat nap múlva aztán maga mellé vette Jézus Pétert, Jakabot és Jánost és felvitte őket magával külön egy nagy, magas hegyre és elváltozott előttük.

Ruhája fénylett, vakító fehér lett, mint a hó. Nincs kallós a földön, aki olyat tudna fehéríteni.

És megjelent nékik Illés Mózesrel s beszédbe eredtek Jézussal.

Péter nem állta meg szó nélkül a dolgot s azt mondta Jézusnak: Mester! Jó nékünk itt lennünk! Csináljunk hát három sátrat; egyet néked, egyet Mózesnek, egyet meg Illésnek.

De maga sem tudta mit beszél, olyan nagyon megijedtek.

Ekkor felhő borult rájuk s a felhőből e szótat hallatszott: Ez az én kedves fiam! Őrá hallgassatok!

Hanem mikor nagy hirtelen körültekintettek, nem láttak már maguk körül senkit, csak Jézust egyedül.

Á hegyről lejövet, Jézus rájuk parancsolta, hogy ne szóljanak senkinek a látomásukról, csak ha majd az emberfia feltámad holtából.

Ezt a kijelentést jól megjegyezvén, maguk közt azon vitatkoztak, mit jelent a halálból való feltámadás.

Meg is kérdezték őt: Miért mondják az Írástudók, hogy előbb Illésnek kell eljönnie?

És ő azt felelte nékik: Előbb bizonyára Illés jön el eligazít mindent, de nincs-e megírva, az emberfia felől, hogy sokat szenved s megvettetik?

Én azonban azt mondom tinéktek, hogy Illés már eljött s amint meg van írva róla, kényük-kedvük szerint bántak vele.

Visszatérve tanítványaihoz, körültekintvén sok népet s velük vitatkozó írástudókat látott.

Amint észrevették, az egész nép azonnal megdöbbenni és eléje futva, köszöntötte őt.

Ő pedig megkérdezte az írástudókat: Miről vitatkoztok?

Erre valaki a népből így válaszolt néki: Mester! Elhoztam hozzád a fiamat. Néma lélek szállta meg őt, s ahol előfogja, szaggatja, meg tajtékot túr, fogát csikorgatja és sorvad. Mondtam tanítványaidnak: űzzék ki belőle, de bizony nem tudták.

Jézus azt felelte néki: Hitetlen nemzetség! Meddig legyek még veletek? Meddig szíveljelek? Hozzátok ide énhozzám!

Odavitték hozzá, s amint reánézett, a lélek azonnal úgy megrázta, hogy végig vágódott a földön s tajtékot túrva, fetrengett

Ekkor megkérdezte atyját: Mióta van e baj rajta? Az azt válaszolták: Gyermeksége óta.

Gyakran dobta tűzbe is, vízbe is, hogy eleméssze. Ha teheted, segíts, könyörülj meg rajtunk!

Erre Jézus azt mondotta néki: Ha tudsz hinni, minden lehetséges a hívőnek.

A gyermeknek atyja nyomban sírva fakadt s felkiáltott: Hiszek Uram! Könyörülj hitetlenségemen!

Jézus pedig látván, hogy a nép összefut, erősen rászólt a tisztátalan lélekre: Néma, siket lélek!
Parancsolom: eredj ki belőle s belé ne menj többet!

Az nagyot kiáltva, erősen megrázta és kiment belőle. A fiú pedig olyan lett, mint a holt, úgy hogy sokan azt mondták: meghalt.

De Jézus kezénél megfogva, felsegítette őt és az talpra állott.

Hogy aztán hazament, megkérdezték a tanítványai: Miért nem tudtuk mi kiűzni?

Jézus azt felelte nékik: Ezt a fajzatot nem lehet másként kiűzni, csakis imádsággal s böjtöléssel.

Onnét eltávozván, általmentek Galileán, de ő nem akarta, hogy ezt bárki is megtudja.

Oktatta ugyanis a tanítványait, tudtukra adván, hogy az emberfia emberek kezébe adatik és megölik, de halála után harmadnap feltámad.

Ők azonban nem értették meg őt, megkérdezni pedig nem merték.

Eközben Kápernáumba érkeztek. Otthon aztán megkérdezte őket: Miről vitatkoztatok útközben?

De azok hallgattak. Útközben ugyanis arról vitatkoztak, hogy ki nagyobb?

Jézus leült s előszólitván a tizenkettőt, azt mondotta nékik: Aki első akar lenni, legyen mindnyájatok közt utolsó, legyen mindenki szolgája.

S karonfogva egy kicsiny gyermeket, közibük állatta, majd ölébe vette és azt mondta nékik:

Aki befogad egy ilyen kis gyermeket az én nevemben, engemet fogad be és aki engemet fogad be; nem engemet, hanem azt fogadja be, aki engem küldött

Ekkor János megszólalt mondván: Mester! Láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöket űzött, pedig nem hívünk; megtiltottuk néki, mert nem hívünk,

Jézus azt felelte: Ne tiltsátok néki! Senki sem tesz csodát az én nevem által, hogy egyhamar rosszat mondhasson énrólam.

Aki nincs ellenünk, mellettünk van.

Aki ha csak egy pohár vizet ad néktek az én nevemben, mivel Krisztus híve vagytok, bizony mondom, nem esik el jutalmától.

Aki pedig e bennem hívó kisdedek közül csak egyet is megbotránkoztat, jobb volna annak, ha malomkövet kötnének nyakára s a tengerbe fojtanák.

Ha kezéd megbotránkoztat, vágd le. Jobb, ha csonkán mégy be az életre, mintha két kézzel vetteted a gyehennára, az olthatatlan tűzre,

ahol a kin meg nem szűnik, s a tűz ki nem alszik.

S ha lábad botránkoztat meg, vágd le, jobb ha sántán mégy be az életre, mint ha két lábbal vetteted a gyehennára, az olthatatlan tűzre,

ahol a kín meg nem szűnik, s a tűz ki nem alszik.

S ha szemed botránkoztat meg, vájd ki. Jobb, ha fél szemmel mégy Isten országába, mintha két szemmel vettettel a gyehenna tüzére,

ahol a kín meg nem szűnik, s a tűz ki nem alszik,

Kiki tűzzel sózatik meg. Nincs sótlan áldozat.

Jó a só, de ha a só ízét veszti, mivel sózunk? Só legyen bennetek s békesség köztetek!

Útra keltek onnét, a Jordánnak túlsó partja mentén eljutottak judea földére. S újra sok nép tódult hozzá s ő szokása szerint tanította őket.

Ekkor a farizeusok hozzáfordulva, kísértésképp megkérdezték őt: Elbocsáthatja-e a férj feleségét?

Ő viszont azt kérdezte tőlük: Mit parancsolt néktek Mózes?

Azt felelték: Mózes megengedte, hogy válólevelet irjank és úgy bocsássak el.

Erre Jézus így válaszolt nékik: Mózes a ti kőszívetek miatt írta néktek e parancsolatot.

De az Isten a teremtés kezdetétől fogva férfit s nőt alkotott.

Azért: elhagyja az ember atyját és anyját s ragaszkodik a feleségéhez

s a kettő, egy test lesz, úgy hogy többé nincs két, hanem csak egy test.

Tehát: amit az Isten egybeszerkesztett, ember ne válassza ketté.

Otthon viszont a tanítványai tették szóvá előtte a dolgot.

S ő azt mondta nékik: Aki elbocsátja feleségét és mást vesz el, házasságtörést követ el.

És ha a feleség elhagyja a férjét s máshoz megy, házasságtörést követ el.

Eközben kis gyermekeket hoztak hozzá, hogy megáldja őket, de a tanítványok rájuk támadtak.

Ezt látva, Jézus megharagudott és azt mondta nékik: Engedjétek, hadd jöjjenek a kis gyermekek énhozzám s ne tiltsátok el őket éntőlem. Ilyeneké az Isten országa.

Bizony mondom néktek: Aki nem kis gyermek módjára fogadja az Isten országát, semmiképpen nem megyen be abba.

S magához öelve s kezét rájuk téve, megáldotta őket.

Utrakelvén, egy valaki hozzá futott s térdre hullva kérdezte: Jó mester! Mit tegyek, hogy örökké éljek?

Jézus azt felelte néki: Miért mondasz engemet jónak? Senkisé is jó, csak egy, az Isten.

Ismered a parancsolatokat: Ne törj házasságot! Ne ölj! Ne lopj! Ne tégy hamis tanúbizonytságot! Ne rabolj! Tiszteld atyádat és anyádat!

Az pedig így válaszolt néki: Mester! Mindezt ifjúságom óta megtartottam.

Jézus szeretettel rátekintett és azt mondta néki: Egy hiányzik nálad. Menj! Add el minden vagyonedat és oszd szét a szegények közt s mennyei kincsed lesz. Azután jér és kövess engemet.

Az ifjúnak kedvét szegte ez a tanács s nagy búsan távozott, mert sok jószága volt.

Jézus pedig körültekintve, azt mondta tanítványainak: Mily nehezen jutnak be a gazdagok az Isten országába!

A tanítványok pedig álmétkodtak a beszédén. De ő újra megszólalt és azt mondotta nékik: Fiaim! Mily nehezen jutnak be a gazdagságukban elbizakodottak Isten országába!

Könnyebb a tevének a tűfokán átmenni, mint a gazdagnak az Isten országába jutni.

Erre azok még inkább elálmétkodtak és egymást kérdézték: Akkor hát ki üdvözülhet?

Jézus rájuk tekintve, szólt: Az embereknél ez lehetetlen, de nem az Istenél. Az Istennél minden lehetséges.

Ekkor Péter szólt hozzá: Lásd mi mindent odahagyunk s követtünk tégedet.

Jézus azt felelte: Bizony mondom néktek: nincsen olyan, aki odahagyta házat, fiú- vagy leánytestvéreit, atyját, avagy anyját, feleségét, gyermekeit, avagy szántóföldjét énértem és az evangéliomért,

hogy százszor annyit ne kapna; most ebben a világban házat, fiú- s leánytestvért, anyát, gyermeket és szántóföldet, üldözések közben; a jövő világra pedig örök életet.

Sok első utolsó és sok utolsó első lesz.

Útban voltak Jeruzsálem felé. Jézus ment elől. A többiek álmétkodva és félve követték. S újra maga mellé véve a tizenkét tanítványt, jövő sorsáról kezdett beszélgetni velük.

Mostmár - úgymond - felmegyünk Jeruzsálembe. Az emberfia a főpapok s az írástudók kezébe adatik, halálra ítélik, átadják a pogányoknak,

megcsúfolják, megostorozzák, leköpdösik és megölik, de harmadnap feltámad.

Ekkor odamentek hozzá Jakab és János, a Zebedeus fiai s azt mondták: Mester! Szeretnők, ha kérésünket meghallgatnád.

Megkérdezte őket: Mit kívántok tőlem?

Azt felelték: Engedd meg, hogy egyikünk a jobb, másikunk a bal kezéd felől üljön a te dicsőségedben.

Jézus így válaszolt nékik: Nem tudjátok, hogy mit kértek. Megtudjátok-e ti inni azt a poharat, amelyet én iszom? Kész vagytok-e beavattatni azzal az avatással, amellyel én beavattatom?

Azt felelték: Kész vagyunk. Erre Jézus azt mondotta nékik: Az én poharamat ugyan megisszátok és az én avatásommal beavattattok,

de a jobb, avagy balkezem felől való ülőhelyet nem én jelölöm ki, azoké lesz az, akiknek elkészítetett.

Ezt hallva, a többi tíz megütközött Jakab s János kívánságán.

Jézus pedig előszólván őket, azt mondta: Tudjátok-e, hogy akik a pogány népek felett uralkodnak, azok zsarnokoskodnak felettük és az ő nagyjaik hatalmaskodnak felettük.

De nálatok nem így lesz. Aki nagy akar lenni köztetek, legyen cselédetek,

aki első akar lenni köztetek, legyen mindenki szolgája.

Mert az emberfia sem azért jött, hogy szolgálta magát, hanem, hogy szolgáljon s váltságul adja életét sokakért.

Ezenközben megérkeztek Jerikóba. S mikor Jerikóból tanítványaival s a sok néppel elindult, Timeusz fia, Bartimeusz, a vak koldus az út mellett üldögélt

s hallván, hogy a názáreti Jézus megy arra, kiáltozni kezdett: Dávid fia! Könyörülj rajtam.

De bár sokan csitították, hogy hallgasson, annál inkább kiáltozott: Dávid fia! Könyörülj rajtam.

Jézus megállt és azt mondta: Hívjátok őt ide. Oda is hívták a vakot s biztatták: Bátorság! Kelj fel Jézus hív tégedet.

Erre ledobta ruháját, felugrott s odament Jézushoz.

Jézus megkérdezte: Mit akarsz? Mit tegyek veled? A vak azt felelte: Mester! azt, hogy lássak!

Jézus azt mondotta néki: Eredj! A te hited megtartott tégedet. És azonnal megjött a szeme világa s követte Jézust útjában.

Közeledvén, Betfagének és Betániának tartva, Jeruzsálemhez, az Olajfák hegyénél, elküldte két tanítványát

azt mondván nékik: menjetek a veletek szemben fekvő faluba s mindjárt, hogy bementek, találtok ott egy megkötött szamárcsikót, amelyen még senki sem ült. Oldjátok el és vezessétek ide.

S ha kérdeznék, mit akartok vele, mondjátok: az Úrnak van rá szüksége s tüstént elengedik.

El is mentek s megtalálták a megkötött szamárcsikót a kapunál, kint a keresztútnál s eloldották.

Az ott álldogálók egyike másika azonban rájuk szólt: Miért oldjátok el a szamárcsikót?

Erre azok úgy feleltek, ahogy Jézus parancsolta s erre odaadták nékik.

S elvezették a szamárcsikót Jézushoz s ráterítve felső ruháikat, Jézus felült reá.

Sokan pedig az útra terítették a ruháikat, mások meg ágakat törtek a fákról s azokat szórták az útra.

Az előtte és utána menő nép pedig kiáltozott, mondván: Hozsánna! Áldott, aki az Úr nevében jön!

Áldott a mi atyánknak, Dávidnak várva-várt országa! Hozsánna a magasságban!

És bement Jeruzsálembe, a templomba és mikor ott mindent körülnézett, az idő már későre járván, kiment a tizenkettővel.

Másnap, mikor Betániából távoztak, megéhezett

és messziről egy leveles fügefát látván, odament, hátha találna rajta valamit, de biz odaérve, azon levélnél egyebet nem talált, mert még nem jött el a fügeérésnek ideje.

Ekkor Jézus megszólalt és azt mondta a fügefának: Soha többé ne egyék senki gyümölcsöt terólad! Ezt a tanítványai is hallották.

Aztán megérkeztek Jeruzsálembe. Jézus bement a templomba és kiűzte azokat, akik vásárt csaptak abban; a pénzváltó asztalokat, galambárus állványokat pedig feldöntötte

és nem engedte meg, hogy szerdolgokat vigyenek a templomon keresztül.

Majd tanított s azt mondotta nékik: Nincsen-é megírva: Az én házamat imádságházának hívja minden nép. S ti rablóbarlangot csináltatok abból!

Ezt hallva, a főpapok és az írástudók tanakodtak, hogyan pusztítsák el, mert hát féltek tőle, mivelhogy az egész népet elragadta az ő tanítása.

Alkonyatkor aztán elhagyta a várost.

Korán reggel arra mentükben látták, hogy a fügefa gyökeréig kiszáradt.

Ekkor Péter, az esetre gondolva, megszólalt: Mester! Nézd csak, a megátkozott fügefa kiszáradt

Jézus így válaszolt nékik: Higgyetek Istenben!

Bizony mondom néktek: ha valaki azt mondja e hegynek: mozdulj s lódulj a tengerbe, s szívét kétség nem fogja el, hanem hiszi, hogy amit mond, meglesz, szava beteljesül.

Azért én azt mondom néktek: bármit kértek imádságotokban, higgyetek, hogy megkapjátok és megis kapjátok.

S mikor felállótok imádkozni, bocsássátok meg, ha valaki ellen valami panaszotok van, hogy a ti mennyei Atyátok is megbocsássa a ti vétkeiteket.

Mert ha nem bocsátotok meg, a ti mennyei Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.

Aztán újra bementek Jeruzsálembe s mikor fel-alá járt a templomban, odamentek hozzá a főpapok, meg az írástudók s a vének

és kérdőre vonták; Micsoda hatalomnál fogva cselekszed ezeket s ki adta néked a hatalmat, hogy ezeket cselekedjed?

Jézus így válaszolt nékik: Én is kérdek egyet tőletek. Feleljetek rá és megmondom néktek, hogy micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket.

A János avatása mennyből eredt-e, vagy emberektől? Feleljetek nekem.

Erre maguk között ilyenformán tanakodtak:

Ha azt mondjuk: mennyből, azt mondja rá: miért nem hittetek hát néki? Ha pedig azt mondjuk: emberektől, jaj nekünk a néptől! Jánost ugyanis mindenki igaz prófétának tartotta.

Azt felelték hát Jézusnak: Nem tudjuk. Jézus viszont azt mondotta nékik: Akkor én sem mondom meg, hogy micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket.

S elmondta e példázatot nékik: Egy gazda szőlőt ültetett, sövényvel bekerítette, taposógödröt vájt és kilátótornyot épített benne, aztán szőlőmívesek kezébe adván, elutazott

Annak idejében pedig elküldte szolgáját a szőlőmívesekhez, hogy beszedje a szőlőtermésből neki járó részt

Azok megragadták, megverték és üres kézzel bocsátották el szolgáját.

Újra küldött egy más szolgát hozzájuk, azt meg kövel verték fejbe s megcsúfítva, visszaküldték.

Küldött megint egy más szolgát, azt meg megölték. És még sok más szolgát küldött s azok közül kit megvertek, kit megöltek.

Volt neki egy kedves fia is, azt is elküldte végül hozzájuk. A fiamat - úgymond - majd csak megbecsülik.

A szőlőmívesek azonban össze súgtak-búgtak: Ez az örökös! Jertek öljük meg s a miénk lesz az örökség.

Megragadták, megölték és a szőlőből kidobták.

Nos, mit tesz a szőlő gazdája? Eljön és a szőlőmíveseket rakásra öleti s a szőlőjét másoknak adja ki.

Nem olvastátok-e az írásban: Az építők megvetette kő lett a szegletkő

Az Úr munkája ez S csodálatos mielőttünk!

S szerették volna őt megfogni, de félték a néptől. Tudták ugyanis, hogy róluk szólt a példa. Békét hagytak tehát néki s eltávozván,

néhány farizeust s herodiánust küldtek el hozzá, hogy szaván fogják őt.

Azok el is jöttek és azt mondták néki: Mester! tudjuk, hogy te igaz vagy és nem törődöl senkivel, mert te nem vagy személyválogató, hanem az Isten útjára valóban megoktatsz. Mondd: szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem? Fizessünk-e vagy ne fizessünk?

Ő azonban jól ismervén képmutató mivoltukat, így válaszolt nékik: Mit kísértgettek engemet? Adjatok ide egy dénárt, hadd lássam!

Odaadtak néki és ő megkérdezte tőlük: Kinek a képe s címe ez? Azt felelték néki: A császáré.

Erre Jézus azt mondotta nékik: Adjatok meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené. S álmétkodtak rajta.

Majd a feltámadástagadó szadduceusok jöttek s fordultak hozzá ezzel a kérdéssel:

Mester! Mózes írta elénk: Ha valakinek a testvére meghal s feleséget igen, de gyermeket nem hagy maga után, akkor vegye annak testvére az ő feleségét s nemzzen utódot a testvérének.

Nos, volt hét testvér. Az első megházasodott s meghalt a nélkül, hogy gyermek maradt volna utána.

Ekkor a második vette, el az ő feleségét, de- az is meghalt anélkül, hogy gyermek maradt volna utána. Szintúgy a harmadik.

Szóval mind a hét elvette s nem hagytak hátra gyermeket. Végre meghalt az asszony is.

A feltámadáskor, ha majd feltámadnak, melyiküké lesz az asszony, hiszen mind a hétnek a felesége volt.

Jézus így válaszolt nékik: Tévelyegtek. Nem ismeritek sem az írást, sem az Istennek hatalmát.

A feltámadáskor az emberek sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek, hanem olyanok lesznek, mint a mennyei angyalok.

A halottakról s azok feltámadásáról pedig nem olvastátok-é a Mózes könyvében, a csipkebokorról szóló történetben, mit mondott az Isten Mózesnek: Én vagyok Ábrahám Istene, Izsák Istene és Jákob Istene!

Az Isten nem a halottak, hanem az élők Istene. Bizony nagyon tévelyegtek.

Ekkor egyik írástudó, hallván vitatkozásukat s látván, hogy jól felelt nékik, e kérdéssel fordult hozzá: Melyik az első az összes parancsolatok közt?

Jézus így válaszolt: Az első ez: Halljad Izrael! Az Úr, a mi Urunk Istenünk egy.

Azért: Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és teljes erődből. Ez az első parancsolat.

A második pedig ez: Szeresd felebarátodat, mint magadat. Más, ezeknél nagyobb parancsolat nincsen.

Es az írástudó azt mondotta néki: Jól van Mester! Igazán mondtad, hogy egy az Isten s rajta kívül nincs más.

Szeretni őt teljes szívből, teljes elméből, teljes lélekből s teljes erőből s úgy szeretni a felebarátot, mint magunkat, előbbvaló minden égő és más áldozatnál.

Erre Jézus látván, hogy okosan beszél, azt mondotta néki: Nem vagy messze Isten országától. Ettől fogva aztán senki sem merte őt megkérdezni.

Majd a templomban való tanítása közben Jézus kérdezte: Mi alapon állítják az írástudók, hogy a Krisztus Dávid fia?

Hiszen Dávid maga mondta a Szentlélek által: Monda az Úr az én Uramnak: Ülj jobb kezem felől. Amíg lábod zsámolyává teszem ellenségeidet.

Ha Dávid Urának mondja a Krisztust, hogy lehet a fia? A tenger nép pedig örömet hallgatta.

Ő pedig tanítás közben így szólott hozzájuk: Őrizkedjete az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, szeretik a piacon való köszöntést

a zsinagógákban az első székeket, a lakomákon az első helyeket,

akik elharácsolják az özvegyek házát s tessék-lássék formán hosszan imádkoznak. Ezekre a legsúlyosabb büntetés vár.

Aztán leült a persellyel szemben s nézte-nézte, amint a nép a pénzt a perselybe veti. A sok gazdag; sokat vetett bele.

Mikor aztán egy szegény asszony jött s két fillért, vagyis egy kvadránst tett bele,

előhívta a tanítványait és azt mondta nékik: Bizony mondom néktek, ez a szegény özvegyasszony többet vetett bele, "mint az összes perselyrakók,

mert azok mindnyájan a maguk feleslegéből adtak, ő ellenben a maga szegénységéből mindenét, egész vagyonát vetetté be abba.

Mikor pedig kijött a templomból, azt mondotta néki egyik tanítványa: Mester! Nézd, micsoda kövek, micsoda épületek!

Jézus így válaszolt néki: Látod ezeket a nagy épületeket? Nem marad kő kövön lerombolatlanul.

Majd, hogy leült az Olajfák hegyén a templommal szemben, Péter, Jakab, János s András bizalmasan megkérdezték:

Mondd meg nekünk mikor lesz ez s mely jelre megy végbe?

Jézus így válaszolt nékik: Vigyázzatok! El ne ámítsanak!

Sokan jönnek majd az én nevemben, ezt mondván: Én vagyok a Krisztus! És sokakat elámítnak.

S ha majd háborúról és háborús hírekről hallotok, meg ne ijedjete! Ennek meg kell lenni, de ez még nem a vég.

Nép nép ellen, ország ország ellen támad. Helyenként földrengés, éhínség és háborúság lesz.

Ez a jajoknak kezdete. Ti azonban vigyázzatok magatokra! Törvényszék elé állítanak, a zsinagógákban megostoroznak, helytartók és királyok elé hurcolnak titeket miattam, bizonyosságul őellenük.

De előbb az evangéliomnak kell hirdettetnie minden nép között.

S mikor fogvavisznek s előállítanak titeket, ne törjéte előre a fejeteket, hogy mit is mondjatek, hanem ami tudotokra adatik majd abban az órában, azt mondjatek. Mert ekkor nem ti beszélte, hanem a Szent Lélek.

S halálra adja a testvér testvérét, az atya a fiát, a gyermekek pedig megtámadják szüleiket és megölik őket.

S meggyűlöl titeket mindenki az én nevem miatt; de aki mindvégig kitart, üdvözü.

Mikor pedig majd látjátok, hogy az az undok a nagy fordulat szörny, amelyről Dániel próféta szólott, ott áll, ahol nem kellene, - az olvasó fontolja meg! - Júdeának népe meneküljön a hegyekbe.

A háztetőn lévő ne jöjjön le s ne menjen be a házába, hogy holmiját kivigye

és a mezőn lévő vissza ne térjen, hogy ruháját elvigye.

De jaj akkor a viselős és a szoptató anyáknak!

Imádkozzatok, hogy menekülések ne essék télre.

Mert oly nyomor lesz akkor, amilyen még nem volt az Isten teremtette világ kezdetétől fogva mindmáig és nem is lesz soha.

És ha az Úr azt az időt rövidre nem szabná, egy halandó sem menekülne meg; de ő azt az időt rövidre szabta az általa, kiválasztott választottakért.

S ha akkor valaki azt mondja néktek; íme itt a Krisztus! Vagy: íme amott van! - ne higgyetek néki.

Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak s jeleket, csodákat tesznek, hogy, ha lehetséges, elámítsák a választottakat is.

Vigyázzatok tehát! Im' előre megmondtam mindent tinéktek.

Sőt ama napokban, ama nyomoridő után, a nap elsötétül, a hold fényét veszti,

a csillagok lehullnak az égről és az egek erősségei megrendülnek.

S akkor meglátják az emberfiát eljönni az ég felhőin nagy hatalommal és dicsőséggel.

S elküldi az angyalokat s egybegyűjti a választottakat a négy égtáj irányából, a földnek sarkától az égnek sarkáig.

Okuljatok a fügefa példáján. Ha már hajt, az ága a lombja kizöldül, tudjátok, hogy közel a nyár.

Ti ha látjátok, hogy ez megtörténik, tudjátok meg, hogy ő közel, az ajtó előtt van.

Bizony mondom néktek: nem múlik el e nemzetség, míg mindez meg nem lesz.

Az ég és föld elmúlik, de az én beszédem soha el nem múlik.

Ama napot és órát azonban senki sem tudja, még a mennyei angyalok és a Fiu sem, csakis az Atya egyedül.

Vigyázzatok, ébren legyetek és imádkozzatok! Nem tudjátok, mikor üt az óra.

Mint a messze útra kelő ember, házáat odahagyva, szolgálaira bízva s kinek-kinek megszabva a dolgát, ráparancsol az ajtónállóra, hogy őrködjék,

ti is őrködjetek, mert nem tudjátok, hogy mikor jön meg a ház ura, este-e vagy éjfélutánban, kakasszóra-e - vagy reggel,

hogy. ha váratlanul jönne, alva ne találjon.

Amit néktek mondok, mindenkinek mondom: vigyázzatok!

Két nap múlva már a páska és a kovásztalan kenyérünnep következett.

A főpapok s írástudók azon törték a fejüket, hogy cselvetve, hogyan fogják el és hogyan öljék meg őt. De kimondták azt is: Ne tegyük az ünnep napján, hogy a nép fel ne lázadjon.

Mikor pedig Betániában volt, a poklos Simon házánál és asztalhoz telepedett, egy asszony jött hozzá valódi, drága nárdolajkenettel teli alabástrom edénnyel és az alabástrom edényt eltörvén, az olajat fejére öntötte.

Erre egyik-másik vendég, úgy magában bosszankodva, így szólt: Mire való ez olajtékozlás?

Háromszáz dénárnál is drágábban lehetett volna azt eladni és a szegények közt kiosztani. S korholni kezdték az asszonyt.

De Jézus rájuk szólt: Hagyjátok békében! Miért bántjátok? Jót tett ő énvelem.

Szegények mindenkor lesznek veletek s ha úgy tetszik néktek, jót tehettek velük; de én nem leszek mindenkor veletek.

Ez az asszony azt tette, ami tőle telt: előre megkente testemet a temetésre.

Bizony mondom néktek: bárhol hirdetik az evangéliomot az egész világon, hirdetni fogják az ő tettet is emlékezetére.

Ekkor a tizenkét tanítvány közül egy, Júdás, az Iskariótes, a főpapokhoz ment, hogy elárulja őt.

Azok megértvén szándékát, igen megörültek s pénzt ígértek néki. És ő kereste a kedvező alkalmat, hogy elárulja őt.

A kovásztalan kenyérünnep első, vagyis a páskabarány leölése napján, megkérdezték Jézust a tanítványai; Hol készítsük el néked a páskavacsorát?

S ő elküldvén kettőt az ő tanítványai közül, azt mondotta nékik: Menjetek el a városba, s azt az embert, aki korsóval kezében, szembe jön veletek, kövessétek nyomon

és ahová betér, mondjátok ezt a házigazdának: A mester kérdezi: Hol az az alkalmatosság, ahol elkölthetem a páskavacsorát tanítványai társaságában?

Ő egy berendezett, nagy étkező termet mutat majd néktek. Ott terítsetek számunkra.

A tanítványok elmentek s a városba érve, úgy találták, ahogy megmondotta nékik s elkészítették a páskavacsorát.

Estefelé azután odament tizenkét tanítványával

és amint letelepedtek és ettek, megszólalt: Bizony mondom néktek: egy ti közülök, aki velem együtt eszik, elárul engemet.

Azok szívszorongva sorra mondogatták: Csak nem én?

Jézus így válaszolt nékik: A tizenkettő közül egy, aki velem együtt márt a tálba.

Az emberfia elköltözik ugyan e világból, amint meg van írva róla; de jaj annak, aki elárulja! Jobb lett volna annak nem is születnie!

Evészközben a kenyeret megáldotta, megtörte és e szókkal adta oda nékik: Vegyétek! Egyétek! Ez az én testem!

Aztán vette a poharat s hálát adván, odaadta nékik s ittak belőle mindnyájan.

És azt mondta nékik: Ez az én vérem, az új szövetség sokakért kiömlő vére.

Bizony mondom néktek: én már többé nem iszom e szőlőtermésből egész ama napig, amikor majd újat iszom Isten országában.

Azután elénekelvén a hálaadó zsoltárt, kimentek az Olajfák hegyére.

Ekkor Jézus azt mondta nékik: Ma éjszaka mindnyájan megbotránkoztok én bennem. Meg van írva: Megverem a pásztort és a juhok elszélednek.

Feltámadásom után azonban megelőzlek titeket s elmegyek Galileába.

De Péter így felelt néki: Ha mindnyájan megbotránkoznak is benned, én nem.

Erre Jézus azt mondta néki: Bizony mondom néked: ma éjszaka, még a második kakasszó előtt, háromszor megtagadsz engem.

Ő azonban annál inkább állította: Ha meg kell is hálnom veled, meg nem tagadlak tégedet. Ugyanígy szólt a többi is.

Eközben a Getsemáné nevű kertbe érkeztek s így szólt tanítványaihoz: Üljetek le itt, míg imádkozom!

S magához vette Pétert, Jakabot, meg Jánost s remegve, gyötrődve

azt mondta nékik: Az én lelkem nagyon, halálig szomorú. Maradjatok itt és virraszatok!

S kissé előbbre ment, leborult a földre s könyörgött, hogy ha lehetséges, múljék el tőle ez óra.

Majd így szólt: Abba, Atyám! Te mindent megtehetsz. Vedd el tőlem e poharat. Mindazáltal, ne úgy legyen, amint én, hanem amint Te akarod.

Visszatérvén és alva találván őket, azt mondta Péternek: Simon! Alszol? Egy óráig sem tudtál virrasztani?

Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy meg ne kísértessetek! A lélek ugyan kész, de a test erőtlen,

S újra elment s ugyanolyan módon imádkozott.

De visszatértekor megint csak alva találta a tanítványait, mert mély álom szállott a szemükre s nem tudták, hogy mit mondjanak néki.

S harmadszor is visszatérve, azt mondta nékik: Most már aludjatok s nyugodjatok! Elég! Ütött az óra! Az emberfia a bűnösök kezébe adatik.

Keljetek fel! Menjünk! Közeleg árulóm.

Még beszélt s már megérkezett Júdás, a tizenkét tanítvány egyike, a főpapok, írástudók s vének küldte fegyveres, dorongos csőcselékkel.

Az áruló megadta a jelt is nékik: Akit megcsókolok, az az, azt ragadjátok meg s vigyétek el biztos fedezettel.

S tüstént nála termett, s e szókkal köszöntve: Mester! — megcsókolta őt.

Azok pedig rávetették magukat s megfogták.

Erre az ottálló egyike kirántva a kardját, lesújtott a főpap szolgájára és levágta annak a fülét.

Ámde Jézus azt mondta nékik: Akárcsak valami rablóra, úgy törtetek reám fegyverrel, doronggal, hogy megfogjátok.

Nap-nap után közöttetek voltam, tanítottam a templomban és nem fogtatok el engemet. De így kellett az írásnak beteljesednie.

Erre mindnyájan elhagyták és elfutottak.

Csak egy ifjú követte őt egyszál gyolcsingben, de azt is megfogták,

hanem az kibujt ingéből s mezítelenül futott el.

Jézust a főpaphoz vitték. S egybegyűltek az összes főpapok, vének s írástudók.

Péter úgy távolról, egészen a főpap palotájáig követte s a szolgálkkal együtt a tűz mellé ülve melegedett.

A főpapok és az egész tanács Jézus ellen szóló bizonytságot kerestek, hogy megölhessék őt, de nem találtak.

Sokan tettek ugyan hamis bizonytságot ellene de vallomásaik sehogysem egyeztek.

Ekkor egynéhányan előálltak s ezt a hamis tanúbizonytságot tették ellene:

Hallottuk — úgymond — mikor azt mondta: Lerontom e kézzelcsinált templomot és három nap alatt mást, nem kézzel csináltat építek.

De a bizonytságtételük így sem vágott össze.

Ekkor a főpap középre állva, megkérdezte Jézust: Egy szavad sincs- arra, amivel ezek vádolnak?

S ő hallgatott, egy szót sem szólt. A főpap újra faggatta: Te vagyre a Krisztus, az áldott Isten fia?

Erre így válaszolt: Én vagyok! S meglátjátok majd az emberfiát ülni a hatalom jobbján s eljönni az ég felhőin.

Ekkor a főpap megszagatván a ruháját, így szólt: Mi szükségünk több tanura?

Hallottátok káromlását. Mi a véleményetek? Egyhangúlag kimondták, hogy méltó a halálra.

S némelyek elkezdtek köpdösni, majd orcáját letakarva s agyba-főbe verve, rászóltak: Prófétájl! A szolganép pedig arcon csapdosta őt.

Eközben Péter lent az udvarban volt s a főpapnak egyik szolgálólánya arramentében

meglátván a melegedő Pétert, ránézett s azt mondta: Te is a názáreti Jézussal voltál.

De ő ezt tagadta, mondván; Nem tudom, nem is értem, hogy mit mondasz- S kiment a tornácra.

A szolgálóleány azonban újra meglátván őt, azt mondta a körötte állóknak: Ez közülök való!

De ő ezt újra tagadta. Kisvártatva az ottállók szintén azt mondták Péternek: Bizony, te is közülök való vagy. Galileai voltodat elárulja a szavad járása.

Erre Péter átkozódni s esküdözni kezdett, mondván: Nem ismerem azt az embert, akiről beszéltek.

S a kakas megszólalt másodszor. Ekkor eszébe jutott Péternek a Jézus mondása: A kakas kétezer sem szólal meg s te háromszor tagadsz meg engemet. És elkezdett sírni.

A főpapok a vénekkel, az írástudókkal és az egész tanáccsal mindjárt reggel gyűlést tartottak s Jézust megkötözve elvitték és átadták Pilátusnak.

Pilátus megkérdezte őt: Te vagy a zsidók királya? Jézus azt felelte néki: Magad mondod!

Erre a főpapok sok mindennel vádolták őt.

Épp azért Pilátus újra megkérdezte: Nem válaszolsz semmit? Látod, mi mindennel vádolnak.

De Jézus egy szót sem szólt többé, amin Pilátus is csodálkozott.

A helytartó ünnep alkalmával egy foglyot szokott elbocsátani a nép szabad választása szerint.

Ekkor éppen egy Barabbás nevű foglya volt, aki ama lázadókkal együtt került a fogságba, akik a néplázadás alkalmával gyilkosságot követtek el.

Az összegyűlt nép követelni kezdte, hogy tartsa magát a bevett szokáshoz.

De Pilátus így válaszolt nékik: Jó lesz, ha a zsidók királyát bocsátom el?

Jól tudta ugyanis, hogy a főpapok irigységből adták őt kezébe.

A főpapok azonban bujtogatták a népet, hogy inkább Barabbást bocsássa el nékik.

Pilátus újra megszólalt s azt kérdezte tőlük: Hát azzal mit tegyek, akit ti a zsidók királyának mondtok?

Azok pedig újra csak azt kiáltották: Feszítsd meg!

Pilátus most azt kérdezte tőlük: De hát mi rosszat tett? Erre azok annál jobban kiáltották: Feszítsd meg!

Pilátus tehát, hogy kedvét keresse a népnek, elbocsátotta Barabbást, Jézust pedig megostoroztatván, átadta nékik, hogy megfeszítsék.

Ekkor a katonák elvitték Jézust a palota belső részébe, vagyis az őrházba, s egybehívták az, egész csapatot.

Vörös köntöst adtak reá, tövisből font koronát tettek fejére

és e szókkal köszöntgették: Üdv néked, zsidók királya!

Aztán nádpcával fejbeverték, leköpdösték s térdet hajtva, tisztelegtek néki.

S mikor megcsúfolták, lehúzták a vörösköntöst róla s tulajdon ruháját ráadva, kivitték, hogy megfeszítsék.

A mezőről jövő cirenei Simonra, Alexander és Rufus atyjára pedig, amint mellettük elhaladt, ráparancsoltak, hogy vigye az ő keresztfáját.

Így kísérték ki a Golgotára, magyarul mondva, a Koponya hegyére.

S mirhás borral kínálták meg, de nem fogadta el.

Azután megfeszítették, s hogy kiki megkapja a maga részét, sorsot vetve, megosztokodtak ruháján.

Épp kilenc óra volt, mikor megfeszítették őt.

Feje fölé pedig odaírták halálának okát ilyformán: A ZSIDÓK KIRÁLYA.

Vele együtt megfeszítettek két rablót is, az egyiket a jobb, a másikat a balkeze felől.

Így teljesedett be az írás eme mondása: A bűnösök közé sorozták.

A járókelők pedig a fejüket hajtogatva, szidalmazták, mondván: Pfuj! te ki a templomot lerontod és három nap alatt újra felépíted,

segíts magadon: szállj le a keresztről!

Szintúgy a főpapok és írástudók is csúfolódva mondták egymásnak: Másokon segített, magán nem tud segíteni.

Ha Krisztus, Izrael királya, szálljon le most a keresztről! Hadd lássuk! Hadd higgyünk benne! Még a vele együtt megfeszítettek is gúnyolták.

Déli tizenkét órától délután három óráig sötétség borult az egész országra.

Három óra tájban pedig Jézus felkiáltott: Élói, Élói, lama sabaktáni! Vagyis: Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engemet?

Ezt hallva, az ottállók közül némelyek így szóltak: Éliást hívja!

Majd egyikük odafutva, ecettel telített szivacsot tűzött egy nádszálra s megitta, mondván: Várjatok! Hadd lássuk, eljön-e Éliás, hogy levegye?

S Jézus még egyet kiáltva, kiadta lelkét.

Ekkor a templom kárpitja felülről, le egész az aljáig, kettéhasadt.

A százados pedig, aki vele szemben állott, látván, hogy a legutolsó kiáltással kiadta a lelkét, így szólt: Ez az ember valóban Isten fia volt!

Asszonyok is nézték távolról a dolgot, közöttük Mária Magdolna, Mária, a kisebb Jakab és Jósé anyja és Salóme,

akik Galileában is kísérték, szolgálták és még sok más asszony, akik szintén vele együtt jöttek fel Jeruzsálembe.

Alkonyatkor, mivel hogy ünnepkészülés azaz szombat előtt való nap volt,

eljött arimatiai József, egy előkelő tanácsos, aki maga is várta az Isten országát s bátran bement Pilátushoz és elkérte Jézus holttestét.

Pilátust nagyon meglepte a Jézus halálhíre s a századost magához hívatván, megkérdezte tőle, hogy a halál régen állott-e be?

Amint erről a százados révén megbizonyosodott, odaajándékozta a holttestet Józsefnek.

József gyolcsot vásárolván, levette Jézust a keresztfáról és gyolcsba takarva, egy sziklába vájt sírboltba helyezte s a sírboltnak bejárata elé követ hengerített.

Mária Magdolna és Mária, a Jósé anyja pedig megfigyelték temetése helyét.

A szombatnak elmúltával, Mária Magdolna, Mária, a Jakab anyja és Salóme illatszereket vásároltak, hogy elmenvén bebalzsamozzák őt.

A hét első napján, korán reggel, napkeltekor el is mentek a sírbolthoz

s maguk között azon tanakodtak: Ki gördíti el a követ a sírbolt szájától?

De odatekintve, látták, hogy a kő már el van gördítve, pedig az felette nagy volt.

Mikor aztán a sírboltba léptek s látták, hogy jobb felül egy fehér ruhába öltözött ifjú ül, nagyon megijedtek,

De az ifjú azt mondta nékik: Ne féljete! A megfeszített názáreti Jézust keresitek: feltámadt, nincsen itt! Ímhol a hely, ahová helyezték.

Sőt inkább menjete s mondjátok meg tanítványainak és Péternek, hogy megelőzve titeket, Galileába megy. Ott majd meglátjátok, amint megmondotta néktek.

Erre azok kijöttek és elfutottak a sírbolttól, mert remegés s álmélkodás szállotta meg őket. S egy szót sem szóltak senkinek, mert féltek.

A hét első napjának reggelén feltámadt Jézus, először annak a Mária Magdolnának jelent meg, akiből hét ördögöt űzött ki.

S az elmenvén, hírül adta a dolgot azoknak, akik vele voltak, gyászolták, siratták.

De azok a híradásnak, hogy él és néki megjelent, nem hittek.

Ezután más alakban, két közülök való, falura igyekvő utasnak jelent meg.

Visszatérve ezek is közölték a hírt a többiekkel, de nékik sem hittek.

Végre, mikor az asztalnál ültek, megjelent a tizenegynek s szemükre hányta hitetlenségüket, kőszívűségüket, amiért nem hittek, azoknak, akik őt, a feltámadtat, látták.

És azt mondta nékik: Járjátok be az egész világot s hirdessétek az evangéliomot minden teremtésnek,

Aki hisz és beavatja magát, üdvözülni fog, aki nem hisz, elkárhozik.

A hívőknek ismertető jelük pedig ez: az én nevemben ördögöket űznek, új nyelveken szólnak,

kígyókat vesznek le, a halálos ital meg nem árt nékik s ha a betegek kezüket rávetik, azok meggyógyulnak.

Ezt mondotta nékik. Aztán a mennybe szállt s Isten jobbjára ult.

A tanítványok pedig szétesztlottak és hirdették az igét mindenütt. S az Úr együtt munkálkodott velük es megerősítette az igét a vele együttjáró csodajelekkel.

Mínt hogy sokan megpróbálták rendbe szedve elbeszélni a nálunk történt dolgokat,

azoknak hagyományai alapján, akik az igének kezdettől fogva szemtanúi és szolgálói voltak:

Jónak láttam én is, aki elejétől fogva mindennek pontosan végére jártam, helyes rendbe szedve leírni néked azokat, drága Teofilom,

hogy meggyőződjél az előtted ismert tanítás alapos voltáról.

Heródesnek, Júdea királyának idejében élt egy Avató János Zakariás nevű, Abia osztályából való pap. Feleségét, aki Áron leányai közül való volt, Erzsébetnek hívták.

Mind a ketten kegyes, istenfélő, az Úr rendeleteihez és parancsolataihoz szigorúan ragaszkodó lelkek voltak,

de gyermekük nem volt, mert Erzsébet meddő maradt és már mind a ketten jó idősek voltak.

Egyszer aztán úgy fordult a dolog, hogy mikor ő osztályának rendje szerint Isten előtt papi tisztet végzett

s a papi rendtartás szerint a tömjénáldozat sora rákerülvén, bement az Úr templomába,

az egész nép pedig kívül imádkozott a tömjénáldozat idején:

az Úrnak angyala megjelent néki a tömjénező oltár jobb oldalán állva.

Zakariást, ennek láttára ijedtség és félelem szállta meg.

De az angyal azt mondta néki: Ne félj Zakariás! Az Úr meghallgatta a te könyörgésedet. Feleségednek, Erzsébetnek, fia lesz és te azt a fiút Jánosnak nevezed.

Örömed s gyönyörűséged lesz benne s születésén sokan fognak örvendezni,

mert nagy lesz ő az Úr előtt. Nem iszik bort s szeszes italt! Szent Lélek tölti be fogantatása percétől fogva.

Izrael fiai közül sokakat térít, az Úrhoz, az ő Istenükhöz.

Mert Illés lelkével s erejével fog járni előtte, hogy életre keltse a fiakban az atyáknak szíve indulatját, az engedetlenekben az igazaknak gondolkodását és készítsen az Úrnak tökéletes népet.

Zakariás megkérdezte az angyaltól: Miről tudom ezt meg? Hiszen én vén vagyok; öreg a feleségem is.

Az angyal így felelt: Én Gábrriel vagyok. Isten előtt állok. Elküldtettem, hogy beszéljek veled és tudtadra adjam ezt az örömhírt.

Most pedig megnémulsz s nem jó ajkadra szó, amíg ez meg nem történik, mivelhogy nem hittél szavamnak, pedig az beteljesedik a maga idejében.

A nép várton várta Zakariást s csodálkozott, hogy oly soká késik a templomban.

Mikor aztán kijött és nem tudott szólni hozzájuk, rájöttek, hogy látomása volt a templomban. S ő csak integetett nekik s néma maradt.

Mikor pedig letelt szolgálatának ideje, hazament.

Felesége, Erzsébet, nemsokára fogant s öt hónapig nem mutatta magát, mondván:

Ez az Úr munkája. Rámtekintett s levette rólam a gyalázat bélyegét.

A hatodik hónapban elküldte az Isten Gábor angyalt Galilea Názáret nevű városába,

ahhoz a szűzhez, aki a Dávid házából származott József jegyese volt s akit Máriának hívtak.

Az angyal e szókkal köszöntött be hozzá: Üdv néked kegyelem leánya! Az Úr veled van, te asszonyok közt áldott!

Ő pedig e szóra megdöbbsent és elgondolkodott a különös köszöntés értelmén.

De az angyal azt mondta néki: Ne félj Mária! Kegyelmébe fogadott az Isten.

Áldott állapotba jutsz, fiad lesz és te azt a fiút Jézusnak nevezed.

Nagy léssen ő s a felséges Isten fiának hívják. Az Úr Isten neki adja az ő atyjának, Dávidnak, trónját.

S Jákob háza felett mindörökké uralkodik. És az ő királyságának nem lesz vége soha.

Mária megkérdezte az angyaltól: Hogyan lesz ez, hisz nincs férjem?

Az angyal azt válaszolta: A Szent Lélek száll reád S a felséges Isten ereje árnyként reád borul. Azért a te szent szülöttedet is Isten fiának nevezik.

Rokonod Erzsébet szintén fiút fogant öregségében most van a hatodik hónapja, pedig meddő hírben állott,

Mert Istennél nincsen leheleten dolog.

S Mária rámondta: Az Úr szolgálója vagyok! Legyen, amin mondtad! S az angyal távozott.

Pár nap múlva Mária útra kelt s nagy sietve, hegységnek tartva, Juda egyik városkájába ment és belépve Zakariásnak házába, köszöntötte Erzsébetet.

Mária köszöntő szavára, repesni kezdett a magzat az ő szíve alatt s Szent Lélektől telten felkiáltott mondván: Áldott vagy te az asszonyok között! Áldott a te szívednek magzata!

De mi történt velem, hogy az én Uramnak anyja látogat meg engem?

Lásd, a te köszöntő szavadra örömemben tüstént repesni kezdett magzatom.

Boldog az az asszony, aki hisz. Beteljesedik az Úr igéje nála.

És Mária ajkát megnyitva szólt: Magasztalja a lelkem az Urat,

S örvendez a szívem üdvözítő Istenemben,

Aki rátekintett szegény szolgálólányára. Lám, már eztán boldognak mond engem minden nemzetség,

Mert nagy dolgot cselekedett velem a hatalmas Isten, akinek neve szent

És irgalma nemzetségről nemzetségre Száll az őt félőkre.

Karja csodadolgot műveit: A kevélyeket szétszórta,

A zsarnokokat letaszította trónjukról, Az alázatosokat felmagasztalta,

Az éhezőket javaival elhalmozta, A gazdagokat üres kézzel elbocsátotta,

Izraelt, az ő szolgáját, kegyelmébe vette, Megemlékezvén irgalmasságáról,

Amint megígérte a mi atyáinknak Ábrahámban és az ő magvában, örökké!

Mária pedig mintegy három hónapon át maradt Erzsébetnél, azután hazament.

Eközben Erzsébet szülési ideje betelt s fia lett.

Szomszédai s rokonai, az Úr e nagy irgalmasságának hírére, együtt örvendeztek vele,

nyolcadnapra pedig eljöttek, hogy körülmetéljék a gyermeket és atyja nevével Zakariásnak nevezték.

De anyja felszólalt, mondván: Nem úgy! Neve János legyen.

Erre azok azt mondták néki: Hiszen ilyen nevű nincs a te rokonságodban.

Azért jelek útján atyját kérdezték meg, milyen nevet akar adni néki?

Az táblát kért s ráírta a választ: Neve János. S mindnyájan elcsodálkoztak.

S szava tüstént megjött és áldotta Istent.

S minden szomszédjukat félelem szállta meg, az esetnek híre pedig szájról-szájra szállott Júdeának egész hegységében

és akik hallották, megszívlelve ezt a dolgot, azt mondták: Vajh mi lesz ebből a gyermekből? Mert az Úrnak keze volt rajta.

Zakariás, az ő atyja pedig megtelt Szent Lélekkel és prófétált, mondván:

Áldott legyen az Úr, Izrael Istene! Meglátogatta és megáldotta népét,

Felemelvén az üdvösség szarvát Szolgájának, Dávidnak házában.

Amint hajdankori szent prófétájának ajkával mondotta:

Megszabadít ellenségeinktől, S azoknak kezéből, akik gyűlölnék minket,

Hogy irgalmát éreztesse atyáinkkal És megemlékezzék szent szövetségéről,

Az esküről, amellyel megesküdött Ábrahám atyánknak, Hogy megtartja nekünk,

Hogy ellenségeinktől megmentve és félelmet nem ismerve

Szolgáljunk néki szentül és igazán Életünknek minden idejében.

Te pedig, kis gyermek, a felséges Isten profétájának hívatol, Mert az Úr előtt jársz, hogy elkészítsd útját

És közöld népével az üdvösség ismeretét, Bűneik bocsánatjára,

A mi Istenünknek amaz irgalmánál fogva, Amelyet napkelet derített reánk a magasságból,

Hogy fényljék azoknak, akik a halál sötét árnyékában ülnek. S a békességnek útjára vezéreljen minket.

A kis gyermek pedig növekedett és erősödött lélekben s a pusztában maradt Izrael körében való fellépésének napjáig.

Ekkor jött a parancsolat Augusztus császártól, hogy az egész földnek népe íratassék össze.

Ez az a első összeírás Kvirinus szíriai helytartóságának idejében történt.

Elment hát mindenki az iratkozásra, mégpedig a maga városába.

Felment József is Galileából, Názáretnek városából Júdeába, Dávid városába, neve szerint Betlehembe, mert ő a Dávid házából és nemzetségéből való volt,

hogy beiratkozzék Máriával, eljegyzett s várandós feleségével.

Ottlétük alatt azonban Mária lebetegedett

és megszülvén elsőszülött fiát, bepólyálta s jászolba fektette, minthogy a szállóban nem volt hely számukra.

Pásztorok is voltak azon a vidéken, akik a szabad ég alatt tanyáztak s éjjel a nyájukra vigyáztak.

S íme, hogy az Úrnak angyala leszállott hozzájuk s az Úr dicsősége körülvette őket, szörnyen megijedtek.

De az angyal azt mondta nékik: Ne féljete! Nagy örömhírt mondok néktek és az egész népnek!

Ma született meg Üdvözítőtok, az Úr Krisztus, Dávid városában. Megtaláljátok a csecsemőt

s ez néktek a jel! - pólyába takarva s jászolba fektetve.

Erre nagy hirtelen a mennyei seregek sokasága csatlakozott az angyalhoz s felzendült ajkukról ez az Istent magasztaló ének:

Dicsőség a mennyben az Istennek S békesség a földön a jó emberek közt!

Aztán, amint az angyalok felszálltak a mennybe, a pásztorok így szóltak egymáshoz: Menjünk be hat Betlehembe! Lássuk meg, mi történt, mi az, amit az Úr megjelentett nekünk?

El is mentek nagy sietve és megtalálták Máriát, Józsefet s a jászolban fekvő csecsemőt.

S ezt látva, a kis gyermekről nékik mondottakat, szerteszét hirdették

és akik hallották, mind elcsodálkoztak a pásztorok beszédén.

Mária minden szót megjegyzett és szívébe vésett.

A pásztorok pedig hazatértek s dicsőítették, áldották az Istent a híradás szerint hallott és látott dolgokért.

Nyolc nap múlva aztán körülmetélték a kisgyermeket, s ahogy az angyal nevezte, még mielőtt a világra jött volna, Jézusnak nevezték.

A mózesi törvény szerint való tisztulás napjainak elteltével pedig felvitték Jeruzsálembe, hogy az Úrnak bemutassák,

amint meg van írva az Úr törvényében: Minden elsőszülött fiú az Úrnak szenteltessék

s hogy ugyancsak az Úr törvénye alapján meg hozzák az egy pár gerle Vagy két fiókgalamb áldozatot.

Volt Jeruzsálemben egy Simeon nevű, igaz, istenfélő ember, aki várton várta Izrael vigasztalását, s akiben a Szent Lélek lakozott.

Ennek a Szent Lélek megjelentette, hogy nem hal meg addig, amíg meg nem látja az Urnak Krisztusát.

A Szent Lélektől hajtva, felment tehát a templomba, s mikor a kis Jézust bevitték szülei, hogy a törvény szokásának eleget tegyenek érte,

karjára vette őt s az Istent áldva megszólalt:

Most már Uram, elbocsátod a te szolgádat Igéd szerint, békességgel,

Mert látták szemeim üdvözítésedet,

Amit készítettél minden nép szemeláttára

Fényes szövétnekül a pogány népeknek, S dicsőségül a te Izrael népednek.

Jézus atyja s anyja csodálkozott azon, amit felőle mondtak.

És Simeon megáldotta őket s így szólt Máriához, az ő anyjához: Lásd, e gyermek sokakra nézve elbukás, felkelés s ellenmondás jele Izraelben.

Sőt a te lelkedbe is bele nyilallik az éles fájdalom, hogy a szívek sokát tépő gondolatok napfényre jöjjenek.

Volt ott egy Áser nemzetségéből való prófétaasszony is, Anna, Fanuel leánya. Öreg volt már. Hajadon korától fogva hét évig élt a férjével

s most már mintegy nyolcvannégy éves özvegy volt. A templomot járta szüntelen, böjtölt, imádkozott, éjjel-nappal az Istent szolgálta.

Ez is épp akkor jött oda és az Urat dicsőítve, ő felőle beszélt mindazoknak, akik a váltságot várták Jeruzsálemben.

Mikor aztán elvégezték minden dolgukat az Úrnak törvénye szerint, visszatértek Galileába, a maguk városába, Názáretbe.

A kis gyermek pedig növekedett és megtelve bölcsességgel, megerősödött lélekben s az Isten kegyelme volt vele.

A szülei évről-évre felmentek Jeruzsálemba a páskaünnepre.

Tizenkétéves korában az ünnepszokást megtartva, őt is felvitték magukkal.

De mikor az ünnepnapok elmúltak s hazafelé vették az útjukat, a gyermek Jézus ott maradt Jeruzsálemben és az ő szülei nem vették ezt észre,

sőt abban a hiszemben, hogy az útítársak közt van, már egy napi járó földet tettek s akkor aztán a rokonok s ismerősök közt keresték.

De mert nem akadtak reá, visszatértek Jeruzsálemba, hogy megkeressék.

Három napba telt, míg megtalálták a templomban. A mesterek között ült s hol hallgatta, hol kérdezte őket.

Akik pedig hallgatták őt, mindnyájan bámulták eszt, feleletét.

Láttára a szülék egész odalettek s az anyja ezt mondta néki: Fiam! Mért tetted ezt velünk? Lásd, atyád s én búval, gonddal kerestünk tégedet.

Erre azt felelte nékik: Miért kerestetek? Nem tudtátok, hogy énnékem az én Atyám dolgával kell foglalkoznom.

De ők nem értették meg ezt a mondását.

S útra kelvén velük, elment Názáretbe s engedelmeskedett nékik. Anyja pedig mindezt elméjébe véste.

S Jézus növekedett bölcsességben, korban, Isten s ember előtt való kedvességben.

Tibérius császár uralkodásának tizenötödik évében, mikor Poncius Pilátus Júdea helytartója, Heródes Galilea negyedes-fejedelme, testvére Fülöp Iturea s Trakotinizs negyedes-fejedelme, Lizamiás Abilene negyedes-fejedelme,

Annás és Kajafás főpap volt, szólt az Úr Jánoshoz, Zakariás fiához a pusztaban

és ő bejárván a Jordán egész vidékét hirdette a megtérés avatását a bűnök bocsánatára.

Amint megvan írva Ézsaiás próféta beszédeinek könyvében: Kiáltónak szava a pusztaban: Készítsétek az Úr útját, Egyengessétek ösvényét!

Minden völgy megteljen, Minden hegy és halom elenyésszen, A görbe út egyenes, A göröngyös sima legyen.

Hogy meglássa minden halandó Az Isten üdvözítését

Azért az avatás végett hozzáseregülő népnek azt mondta: Viperafajzat! Ki adott jelt néktek, a kitörőben lévő harag elől való menekülésre?

Teremjetez megtéréshez méltó gyümölcsöt s ne hivalkodjatok azzal, hogy: A mi atyánk Ábrahám! Bizony mondom néktek: Isten e kövekből is támaszthat fiaikat Ábrahámnak.

A fejsze már a fák gyökerén van. Amely fa nem terem jó gyümölcsöt, kivágatik és tűzre vettetik.

Erre a nép megkérdezte tőle: Mit cselekedjünk hát?

S ő így felelt nékik: Akinek két köntöse van, ossza meg azzal, akinek egy sincs, s akinek eledele van, hasonlóképp cselekedjék.

Majd jöttek a vámszedők is beavatás végett és így szóltak hozzá: Mester! Mit cselekedjünk?

Erre ő azt mondta nékik: A rendesnél többet ne követeljetez!

Sőt a katonák is megkérdezték: Hát mi mit cselekedjünk? S ő így felelt nékik: Ne bánthatok s ne zsaroljatez meg senkit; elégedjetez meg a ti zsoldotokkal!

Minthogy pedig a várakozó nép egytől-egyig mind azt forgatta eszében Jánosról, hogy vájjon nem ő-e a Krisztus,

János mindnyájukhoz fordulva, így szólt: Én vízzel avatlak titeket, de jön a nálamnál hatalmasabb, akinek nem vagyok méltó a saruja szíját megoldani, - Ő majd Szent Lélekkel s tűzzel avat be titeket.

Kezében a szóró lapát, megtisztítja a szérűjét, s csűrbe hordja gabonáját, a polyvát ellenben megégeti olthatatlan tűzben.

S sok más intő szava után hirdette a népnek az evangéliomot.

Heródes, a negyedes-fejedelem pedig, akit testvérének, Fülöpnek a felesége, Heródiás s sok más elkövetett gonoszsága miatt megdorgált,

ráadásul még azt is megtette, hogy Jánost "börtönbe záratta.

Mikor aztán az egész nép beavattatott, Jézus avatása s imádsága közben megnyílt az ég

s a Szent Lélek, mint testi alakban rászállott s ez a szózat hallatszott az égből: Te vagy az én kedves fiam, én gyönyörűségem!

Ekkor Jézus körülbelül harminc éves volt. A közhit szerint ő a József fia s ez Hélié,

ez Mattáté, ez Lévié, ez Melkié, ez Jannaié, ez Józsefé,

ez Mattatiásé, ez Ámosé, ez Naumé, ez Eslié, ez Naggaié,

ez Maátté, ez Mattatiásé, ez Semeié, ez Józsefé, ez Judáé,

ez Joanáé, ez Resáé, ez Zorobábelé, ez Salatielé, ez Nérié,

ez Melkié, ez Addié, ez Hosámé, ez Elmodámé, ez Éré,

ez Józsefé, ez Eliézeré, ez Jórimé, ez Mattáé, ez Lévié,

ez Simeoné, ez Judáé, ez Józsefé, ez Jónáné, ez Eliákimé,

ez Meleáé, ez Maináné, ez Mattaté, ez Nátáné, ez Dávidé,

ez Jesseé, ez Obedé, ez Boázé, ez Sálmoné, ez Naássoné,

ez Aminádábé, ez Arámé, ez Esroné, ez Fáresé, ez Judáé,

ez Jákobé, ez Izsáké, ez Ábrahámé, ez Táréé, ez Nákoré,

ez Saruké, ez Ragávé, ez Fáleké, ez Éberé, ez Saláé,

ez Kaináné, ez Arfaksádé, ez Semé, ez Noéé, ez Lámeké,

ez Matusedáé, ez Énoké, ez Járedé, ez Mahalaleélé, ez Kaináné,

ez Énosé, ez Seté, ez Ádámé, ez pedig Istené.

Eztán Jézus tele Szent Lélekkel visszatért a Jordántól s a Lélektől hajtva, elment a pusztába,

ahol őt az ördög negyven napig kísértette. Ez idő alatt nem evett semmit, hanem annak elmúltával megéhezett.

S az ördög azt mondta néki: Ha Isten fia vagy, mondd ennek a kőnek, változzék kenyérré.

Jézus azt felelte néki: Meg van írva: Nemcsak kenyérrel él az ember.

Majd egy magas hegyre vitte s megmutatván néki egy pillanat alatt a világnak minden királyságát, azt mondotta néki: Néked adom mind e birodalmat s azok dicsőségét, mert enyém az s annak adom, akinek akarom.

Mindez a tiéd lesz, ha engemet imádsz.

Jézus így válaszolt néki: Meg van írva: Az Urat, a te Istenedet imádd és csak néki szolgálj!

Aztán Jeruzsálembe vitte őt s a templom ormára állatva, azt mondotta néki: Ha Isten fia vagy, vesd le magad innét.

Meg van írva: Angyalai, az ő parancsolatjára, Vigyáznak te reád,

S kezükön hordoznak, hogy meg ne üsd valamiképp lábadat a kőben.

Jézus azt felelte néki: Megmondatott: Ne kísértsd az Urat, a te Istenedet!

Mikor így az ördög végére járt minden kísértésnek, egyelőre eltávozott tőle.

Jézus pedig a Szent Lélek erejével visszatért Galileába, s hire elterjedt az egész környéken.

Tanított zsinagógáikban és mindenki dicsőítette őt.

Aztán elment Názáretbe, ahol nevelkedett. Szombatnapon szokása szerint, bement a zsinagógába s felállt, hogy olvasson.

Odaadták néki Ézsaiás prófétának könyvét s amint kinyitotta, megtalálta azt a helyet, ahol ez van írva:

Az Úr lelke rajtam! Felkent, hogy örömhírt mondjak a szegényeknek, Elküldött, hogy meggyógyítsam a sebhedt szíveket, Hogy hirdessek szabadulást a foglyoknak, látást a vakoknak Hogy szabadon bocsássam a meggyötrötteket,

És hirdessem az Úrnak kedves esztendejét!

Aztán betette a könyvet s visszaadván a szolgának, leült. Minden szem feszülten figyelt rá a zsinagógában.

Ő pedig így szólott hozzájuk: Ez az írás, amit hallottatok, ma teljesedett be,

S mindnyájan igazat adtak ő néki s elálmélkodva ajkának igéző r beszédén, azt mondták: Hát nem a József fia ez?

És ő azt felelte nekik: Ti bizonytalán rám olvassátok ezt a közmondást: Orvos, gyógyítsd meg magadat! Hallottuk micsoda nagy dolgok történtek Kapernáumban, - cselekedd azokat itt a te hazádban is.

De ő azt felelte: Bizony mondom néktek: egy próféta sem kedves a maga hazájában.

Hanem, ami igaz, azt megmondom néktek: sok özvegy asszony volt Izraelben Illés idejében, mikor három esztendőn és hat hónapon által eső nem esett s borzasztó éhség lett az egész országban

s lám, az Isten nem küldte el Illést s senkihez, csakis a szídoni Sarepta özvegyasszonyához.

Elizeus próféta korában is sok poklos ember volt Izraelben s senki sem tisztult meg közülök, csak a szíriai Naámán.

Ennek hallatára az egész zsinagóganép haragra gerjedve,

felkelt s kiűzván őt a városból, magukkal hurcolták annak a hegynek az ormára, amelyen városuk épült, hogy letaszítsák onnan.

Ő azonban, köztük áthaladva, eltávozott.

S lement a galileai Kapernáum városába s szombatoként tanította őket.

S álméltak tudományán, mert ő hatalmasan beszélt.

Volt a zsinagógában egy tisztátalan, ördög megszállta ember is, aki nagy fennhangon felkiáltott:

Ej! Mi közünk hozzád Názáreti Jézus! Vesztünkre jöttél? Tudom ki vagy: Isten szentje!

De Jézus keményen rászólt: Hallgass! Takarodjál ki belőle! Erre az ördög a terem közepére dobta őt s a nélkül, hogy bármi kárt tett volna benne, kitakarodott belőle.

Mindenki remegett s összesúgva mondták: Csodálatos! Erős, hatalmas szava a tisztátalan lelkeknek is parancs: kitakarodnak rá.

S híre terjedt az egész környéken.

A zsinagógából távozván, betért a Simon házába. Simon napaasszonyát épp erős hideglelés gyötörte s kérték, könyörüljön rajta.

És ő, fejtől, mellé állva, megdorgálta a hideglelést s az elhagyta. Tüstént felkelt s kiszolgálta őket.

Napnyugtakor pedig mindenki elvitte hozzá a maga, különféle nyavalyában sínylődő betegét. S ő egyenként mindenikre rávetvén a kezét, meggyógyította azokat.

Sokából az ördögök is kitakarodtak, ezt kiáltozva: Te vagy a Krisztus, az Istennek fia! Ő azonban keményen rájuk szólt s nem engedte beszélni azokat, mert tudták, hogy ő a Krisztus.

Napkeltekor aztán egy pusztaságra ment. A sokaság azonban mindaddig kereste, míg meg nem találta s kérve kérték, ne hagyja el őket.

De ő azt mondotta nékik: hirdetnem kell az Isten országát más városokban is, mert azért küldtettem.

És prédikált Galilea zsinagógaiban.

Mikor pedig a tenger nép odatódult hozzá, hogy hallgassa az Isten igéjét s ő a Genezáret tavánál állt,

két hajót látva a partnál, - a halászok már kiszálltak azokból s hálójukat mosogatták -

beszállt az egyikbe, Simon hajójába és kérte, hogy vigye kissé beljebb a parttól. Aztán leült s a hajóból oktatta a népet.

Majd beszéde végeztével, azt mondta Simonnak: Evezz a mélyre s vessétek ki hálótokat halfogásra.

Simon azt felelte néki: Mester! Egész éjjel fáradoztunk s mégsem fogtunk semmit, de a te szavadra kivetem a hálót.

Meg is tették és tömérdek halat fogtak, de az ő hálójuk megszakadt.

Intettek hát a másik hajóban lévő társaknak, hogy jöjjenek segítségükre. Eljöttek és úgy megtöltötték mind a két hajót, hogy majdnem elmerültek.

Ezt látva, Simon Péter Jézus térde elé rogyott, s azt mondta: Eredj tőlem Uram! Bűnös ember vagyok.

Mert félelem szállta meg őt és összes társait a halfogás miatt.

Szintúgy Jakabot s Jánost is, a Zebedeus fiait, akik Simonnak társai voltak. Ámde Jézus azt válaszolta Simonnak: Ne félj! Mostantól fogva emberhalász leszel.

Erre kivonták a hajókat a partra s mindent otthagya, követték.

Majd egy poklossággal teli ember akadt útjába az egyik városban s mikor az Jézust meglátta, arcra borult és kérve kérte őt: Uram! Ha akarod, megtudsz tisztítani.

S ő kinyújtván kezét, megérintette őt, mondván: Akarom. Tisztulj meg. S a poklosság nyomban lement róla.

De Jézus lelkére kötötte, hogy ne szóljon senkinek, hanem: Eredj - úgymond - mutasd meg magad a papnak s vidd fel a Mózes rendelte áldozati ajándékot tisztulásodért, bizonyágképpen ellenük.

De biz az ő híre annál inkább terjedt és sok nép gyűlt össze, hogy hallgassák s kigyógyítsák magukat betegségeikből.

Ő azonban visszavonult a pusztába s imádkozott.

Egyik napon, mikor épp tanított s ott ültek a Galilea Júdea minden falujából és Jeruzsálemből jött farizeusok és írástudók, az úr ereje pedig gyógyításra készíté,

egy gutaütött embert hoztak hozzá ágyastul s minden áron be akarták vinni és elébe tenni.

De mert a nép miatt sehogy sem tudtak bejutni, felmentek a háztetőre és a cseréphajazaton át ágyastul leeresztették Jézus elé a középre.

S ő látva a hitüket, így szólt: Ember! Megbocsátottak a te bűneid!

Erre az írástudók és farizeusok okoskodni kezdtek s azt mondták: Ki ez a káromló? Ki bocsáthatja meg a bűnöket, hacsak nem az Isten?

Jézus tudván, miben sántikálnak, azt mondotta nékik: Mit okoskodtok?

Hát mi könnyebb? Az-e, ha azt mondom: megbocsáttattak a te bűneid, avagy, ha azt mondom: kelj fel és járj?

De hogy megtudjátok, hogy az emberfiának van bűnbocsátó hatalma a földön, így szólt a gutaütöthöz: Én mondom: kelj fel; vedd ágadat és menj haza!

És az tüstént, a szemük láttára, felkelt, vette az ágát, hazament és dicsőítette az Istent.

Erre mindnyájan elálmélkodtak és az Istent dicsőítve, félelemmel telten, azt mondták: Ma valóban csodálatos dolgot láttunk.

Aztán kiment és a vámnál ülő Lévit meglátván,mondotta néki: Kövess engem!

És az mindent odahagyva, felkelt és követte.

Mi több, Lévi a maga házánál nagy lakomát adott a tiszteletére. S egész sereg vámszedő s más vendég telepedett velük együtt az asztalhoz.

A jelen volt farizeusok és írástudók azonban zúgolódtak az ő tanítványai ellen és megkérdezték őket: Miért esztek, isztok együtt a - vámszedőkkel és a bűnösökkel?

Jézus azt felelte nékik: Nincs szükségük orvosra az egészségeseknek, csak a betegeknek.

Nem azért jöttem én, hogy az igazakat, hanem hogy a bűnösöket hívjam.

Erre azok azt mondták néki: Miért böjtölnek s imádkoznak minduntalan a János és a farizeusok tanítványai, holott a tieid esznek és isznak?

Azt felelte nékik: Böjtöltethetitek-e a násznépet, míg a vőlegény velük van?

De eljön majd az az idő, mikor a vőlegényt elragadják tőlük, akkor aztán majd böjtölnek.

S mondott nékik egy példázatot is. Senkisé tesz új ruhából leszakított foltot az ócska ruhára, vagy ha mégis, az újat is megszakasztja. Nem is illik az új ruhából való folt az ócskára.

Új bort sem tölt senki az ócska tömlőbe, vagy ha mégis, az új bor megrepeszti a tömlőt s a bor kifoly, a tömlő elpusztul.

Az új bort új tömlőbe kell tölteni s mindkettő megmarad.

Aki pedig ó bort iszik, nem áhítja meg mindjárt az újat, ellenkezőleg, azt mondja: Jobb az ó.

Épp a páskaünnep másodszombatján történt, hogy keresztülment a gabonavetésen s a tanítványai szaggatták a kalászokat és a tenyerük között kidörzsölt magot meg ették.

Egyik másik farizeus emiatt rájuk szólt: Miért tesztek ti szombatnapon tilos dolgot?

Jézus azt felelte nékik: Nem olvastátok-é, mit tett Dávid, mikor szolgálival együtt megéhezett?

Bement az Isten házába, s fogta, megette a szent kenyereket, sőt adott azokból a szolgálóinak is, holott nem volt szabad enni abból senkinek, csakis a papoknak?

És azt mondta nekik: Az ember fia ura a szombatnak is.

Egy más szombatnapon pedig bement a zsinagógába s tanított. Volt ott egy jobb kezére béna ember is.

A farizeusok és írástudók figyelték, ha vájjon gyógyít-e szombaton, hogy bevádolhassák őt.

Ő azonban a szívükbe látva, azt mondotta a bénakezű embernek: Kelj fel! Állj középre. Az felkelt s odaállt.

Ekkor Jézus feléjük fordulva így szólt: Azt kérdem tőletek: szabad-e szombaton jót vagy rosszat tenni, életet menteni, vagy elpusztítani?

S mindnyájukon végignézve, azt mondotta a béna embernek: Nyújtsd ki a kezedet! Kinyújtotta s a keze újra olyan ép lett, akárcsak a másik.

Erre azok vak dühükben meghányták-vetették maguk közt, mit cselekedjenek Jézussal?

E napokban történt, hogy kiment a hegyre imádkozni s az egész éjszakát imádkozással töltötte.

Virradatkor magához hívta tanítványait és kiválasztott tizenkettőt közülük s kinevezte apostoloknak

Simont, akit Péternek hitt és Andrást, annak testvérét, Jakabot és Jánost, Fülöpöt és Bertalant,

Mátét és Tamást, Jakabot, az Alfeus fiát és Simont, akit vakbuzgónak hívtak,

Júdást, Jakab fiát és Júdást, az Iskariótest, aki elárulta.

S mikor lejött velük, megállt a síkságon tanítványainak nagy sokaságával s egész Júdeának, Jeruzsálemnek és Tírusz s Szídon tenger mellékének tenger népével, akik azért jöttek, hogy hallgassák és meggyógyuljanak a betegségükből.

A tisztátalan lelkektől gyötröttek meg is gyógyultak.

S mindenki égett a vágytól, hogy megérintse őt, mert isteni erő áradt ki belőle és meggyógyított mindenkit.

Majd rávetvén szemét tanítványaira, megszólalt: Boldogok vagytok, ti szegények! Tiétek az Istennek országa!

Boldogok ti, akik most éheztek! Ti megelégtettek! Boldogok ti, akik most sírtok! Ti nevetni fogtok!

Boldogok vagytok, mikor gyűlölnek, mikor kiközösítenek, mikor szidalmaznak s rossz híreket költik az emberfia miatt.

Örüljetek ama napon s ujjongjatek! Nagy jutalom vár rátok a mennyben! Épp így bántak az ő atyáik a prófétákkal.

De jaj néktek gazdagok! Oda a vigasztalástok!

Jaj néktek dőzsölök! Majd éheztek ti még! Jaj néktek, akik most nevettek! Majd sírtok még keservesen!

Jaj néktek, ha mindenki dicsér titeket! Epp így tettek az ő atyáik a hamis prófétákkal.

Néktek pedig hallgatóim, azt mondom: Szeressétek ellenségeiteket. Tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnek.

Áldjátok azokat, akik átkoznak s imádkoztatok azokért, akik rágalmaznak.

Aki arcul üt tégedet, tartsd oda néki a másik orcádat is s attól, aki köntösödöt elveszi, ne tagadd meg ingedet sem.

Aki kér, annak adj és aki elveszi, ami a tiéd, attól ne kérd vissza.

És amint ti akarjátok, hogy mások tegyenek veletek, ti is úgy tegyetek velük.

Mert, ha csak azokat szeretitek akik titeket szeretnek, mi a jutalmatok? A bűnösök is szeretik azokat, akik őket szeretik.

És ha csak azokkal tesztek jót, akik veletek jót tesznek, mi 2 jutalmatok? A bűnösök is ugyanezt cselekszik.

S ha csak olyanoknak adtok kölcsönt, akiktől reményűtek, hogy visszkapjátok, mi a jutalmatok? A bűnösök is adnak kölcsönt a bűnösöknek viszonzás fejében.

Sőt inkább: szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót, adjatok kölcsönt viszonzásra nem számítva, - akkor jutalmatok nagy lesz: a felséges Isten fiai lesztek, mert ő jóságos a hálátlanok és gonoszok iránt.

Legyetek irgalmasok, amint Atyátok irgalmas.

Ne ítéljetek s nem ítéltettek. Ne kárhoztassatok és nem kárhoztattok. Megbocsássatok és bocsánatot nyertek.

Adjatok és kaptok jó, pontos, tetejes mértéket az öletekbe, mert amilyen mértékkel mértek, olyan mértékkel mérnek néktek.

S mondott nékik egy példázatot is. Vezetheti-e a vak a vakot ? Nem esnek-e verembe mindketten?

A tanítvány nem fellebbvaló a mesterénél, de aki egészen kitanult egysorba jut mesterével.

Ugye, meglátod a szálkát testvéred szemében s a gerendát a magad szemében nem veszed észre?

Hogy mondhatod testvérednek: Testvér! Hadd vegyem ki a szálkát a szemedből, ha nem látod a gerendát a magad szemében? Képmutató! Vedd ki előbb a gerendát a magad szeméből, azután próbáld kivenni a szálkát testvéred szeméből.

Nem jó fa az, amely rossz gyümölcsöt terem s nem rossz fa az, amely jó gyümölcsöt terem.

Minden fát a maga gyümölcséről lehet megismerni. A tövisről senkisé sem szed fűgét s a csipkebokorról sem szüretel szőlőt.

A jó ember az ő szíve jó kincséből jót hoz elő, a rossz ember az ő szíve gonosz kincséből gonoszt hoz elő. A szív teljességéből szól a száj.

Miért mondjátok nekem: Uram! Uram! - ha szavamra nem hajtotok?

Megmondom néktek mihez hasonló, aki én hozzám jön s meghallgatja és megtartja beszédemet

Hasonló az olyan házépítő emberhez, aki jó mélyre leásva, kősziklán vetett alapot. Áradáskor nekivágott a folyó a háznak, de nem tudta megingatni, mert kősziklán épült.

Aki pedig hallgatja, de meg nem tartja beszédemet, hasonló az olyan emberhez, aki alap nélkül pusztá földre építette házát. Nekivágott a folyó és menten összeomlott, rom lett.

Mindezt elmondván a népnek, Kapernáumba ment.

Egy százados, akinek igen-igen kedves szolgálja beteg lett s már-már haldoklott,

amint hirt hallott Jézusról, elküldte hozzá a zsidók véneit s kérette, hogy jöjjön el és gyógyítsa meg a szolgáját.

Azok el is mentek Jézushoz és kérve kérték, mondván: Megérdemli, hogy teljesítsd kérését.

Mert szereti népünket; ő építette nekünk a zsinagógát is.

S Jézus elment velük. Nem volt már messze a háztól, mikor a százados elébe küldte a barátait s megüzente néki: Uram! Ne fáradj. Nem vagyok én méltó arra, hogy hajlékomba jöjj.

Azért magamat sem tartottam méltónak arra, hogy elmenjek hozzád. Elég, ha szólsz s meggyógyul a szolgám.

Hisz én is hatalom alá vetett ember vagyok, katonák állanak rendelkezésemre s ha azt mondom az egyiknek: Eredj! - megy; s a másikkal: Jer! - jön. Vagy az én szolgámnak: Tedd ezt! - megteszi.

Ennek hallatára Jézus csodálkozva hátrafordult s azt mondta kíséreeinek: Bizony mondom néktek: ilyen hitet Izraelben sem találtam!

Mikor aztán a követek hazatértek, egészségben találták a szolgát.

Másnap Nain városába indult tanítványaival és tengernép kíséretében.

S amint közeledett a városnak kapujához, íme egy halottat hoztak, egyetlen fiát egy özvegy anyának. A városnak népe szép számban kísérte.

Az Úr meglátva őt, szívből megsajnálta és azt mondta néki: Ne sírj!

Aztán odament és megérintette a koporsót. A halottvivők megálltak, ő pedig megszólalt: Fiam! Én mondom: kelj fel!

És a halott felült és beszélni kezdett. S visszaadta az anyjának.

Erre mindnyájukat félelem szállta meg s dicsőítették az Istent, ezt mondván: Nagy próféta támadt mi közöttünk! Az Isten meglátogatta a népét.

S híre terjedt egész Júdeában s az egész környéken.

Mikor János, tanítványai révén, minderről értesült

magához hivatott kettőt közülük és elküldte őket Jézushoz, hogy kérdjék meg tőle: Te vagy-e ama várva-várt a vagy mást várjunk?

Azok el is mentek és azt mondták: Avató János küldött minket hozzád s kérdezteti: Te vagy-e ama várva-várt, avagy mást várjunk?

Jézus éppen ekkor sok beteg, nyavalyás s tisztátalan lelkű embert gyógyított meg és sok vaknak adta vissza a szeme világát.

S így válaszolt nékik: Menjetek és adjátok tudtára Jánosnak, amit láttatok és hallottatok: a vakok látnak, a sánták járnak, a poklosok megtisztulnak, a siketek hallanak, a halottak feltámadnak és a szegényeknek evangéliom hirdettetik.

Boldog, aki bennem meg nem botránkozik!

S amint János követői eltávoztak, Jánosról kezdett beszélni a népnek: Miért mentetek a pusztába? Szélingatta nádat látni?

Nos miért mentetek ki? Finom ruhás embert látni? De hiszen a pompás ruhás kéjencek A királyok palotáiban laknak!

Miért mentetek hát ki? Prófétát látni? Bizony mondom néktek: prófétánál is nagyobbat.

Róla van megírva: Elküldöm előtted az én követemet, Aki utat készít néked.

Bizony mondom néktek; Asszonytól szültek közt nem támadt nagyobb próféta Avató Jánosnál, de a mennyországban a kisebb is nagyobb őnála.

Ennek hallatára az egész nép, még a vámszedők is, Isten igaz voltát vallva, felvették a János avatását

A farizeusok és a törvénytudók ellenben, nem tartván magukra nézve kötelezőnek az Isten akaratát, nem vették fel az ő avatását.

Ekkor az Úr azt mondta: Mihez hasonlítsam ezt a nemzetséget? Vajh! mihez hasonló?

Hasonló a piacon ülő és egymásra, ím így kiabáló gyermekekhez: Furulyáztunk néktek és nem táncoltatok, Gyászdalt énekeltünk és nem jajgattatok!

Jött Avató János, sem kenyeret nem evett, sem bort nem ivott és azt mondtátok: Az ördög szállta meg.

Jött az emberfia, eszik is, iszik is és azt mondjátok: Ni, a falánk, az iszákos ember, a vámszedők s a bűnösök barátja.

De a bölcsességet igazolta annak minden fia.

Egyik farizeus pedig megkérte, hogy ebédeljen nála. Ő el is ment hozzá s letelepedett az asztalához.

S egy bűnös asszony, aki abban a városban lakott megtudta, hogy ő a farizeus házának vendége, olajkenettel telt alabástrom edényt hozva a kezében,

s háta mögött lábánál megállva, sírva fakadt, könnyeivel öntözgette, haja fürtjeivel törölgette, csókolgatta és kenegette lábát

Ezt látva, a vendéglátó farizeus azt mondta, de csak úgy magában: Ha próféta volna, tudná, hogy kicsoda és miféle asszony, hogy bűnös az, aki őt érinti.

Erre Jézus azt felelte néki: Simon, mondanék néked valamit. Az válaszolt: Mester! Szólj!

Két adósa volt egy hitelezőnek; az egyik ötszáz, a másik ötven dénárral tartozott néki.

De mert fizetni nem tudtak, mindkettőnek elengedte adósságát. Mondd, a kettő közül, melyik szereti őt jobban?

Simon azt felelte: Úgy gondolom, hogy az, akinek többet engedett el. Erre Jézus azt mondotta néki: Helyesen ítéltél!

Aztán az asszonyhoz fordulva, így szólt Simonnak: Látod ezt az asszonyt? Bejöttem házádba s te nem adtál lábvizet énnékem, ez pedig a könnyeivel öntözgette s haja fürtjeivel törölgette a lábamat.

Te nem csókolgáltál meg, ez pedig, azóta, hogy bejött, szakadatlan csókolgatja a lábamat.

Te olajjal nem kentél meg a fejemet, ez pedig kenettel kente meg lábamat.

Azért azt mondom tenéked: Meg bocsáttatott az ő sok bűne, mert igen szeretett. Akinek pedig kevés bocsáttatják meg, kevésbé szeret.

Az asszonynak pedig azt mondta: Megbocsáttattak a te bűneid!

Az asztaltársaság tagjai ellenben, azt kérdezték magukban: Kicsoda ez, hogy a bűnt is megbocsájta?

Ő pedig így szólt az asszonyhoz: A te hited megtartott tégedet! Menj el békességgel!

Eztán városról városra, faluról falura vándorolt, prédikált s hirdette az Isten országának evangéliomát. A tizenkét tanítvány

és egynehány gonosz lélekből és betegségből meggyógyított asszony kísérte. Köztük volt az a Mária, másik nevén Magdolna is, akiből hét ördög ment ki

továbbá Johanna, Kuzának, Heródes udvarmesterének felesége, Zsuzsanna és sok más asszony, akik javaikat megosztották vele.

S mikor tengernyi nép gyülekezett össze s egyik város a más után odatódult hozzá, példázatot mondott:

A magvető - úgymond - vetni ment. Vetés közben némelyik mag az útfélre esett. Eltaposták s az égi madarak felették.

Némelyik meg köves helyre esett s mikor kikelt, nedvesség híján elszáradt.

Némely pedig tövis közé esett és mikor a tövis vele együtt megnőtt, elfojtotta.

Némelyik azonban a jó földbe esett s mikor megnőtt, százszor annyi magot adott. Ezt mondván fennhangon így szólt: akinek halló füle van, hallja!

Erre a tanítványai megkérdezték őt: Mi e példázat értelme?

És ő azt felelte: Néktek megadatott a tehetség, hogy megértsétek az Isten országának titkait, a többieknek ellenben csak példázat való, hogy bár látnak, mégse lássanak s bár hallanak, mégse értsenek.

A példázat értelme ez: A mag az Isten igéje.

Az útfélre vetett mag: akik hallgatják ugyan az igét, de aztán az ördög ott terem s kikapja szívükből az igét, hogy ne higgyenek s ne üdvözljenek.

A köves helyre vetett mag: akik meghallgatják, sőt örömmel fogadják ugyan az igét, de az nem ver gyökeret ő bennük. Hisznek ideig óráig, a kísértés idején azonban elbuknak.

A tövis közé vetett mag: akik hallgatják ugyan az igét, hanem aztán odébb állnak s az élet gondjába, gazdagságába, gyönyörébe fúlva, gyümölcsöt nem hoznak.

A jó földbe vetett mag pedig: akik a hallott igét nemes és jó szívükbe vésve, megőrzik s állandóan gyümölcsöznek.

Senki sem borítja le a meggyújtott mécset, nem is dugja az ágy alá, hanem beteszi a mécsstartóba, hogy a belépők lássák a világosságot.

Nincsen olyan rejtett dolog, amire rá ne jönnének, nincs olyan titok sem, ami ki ne tudódnék s napfényre ne jönné.

Ügyeljete azért az igehallgatás módjára, mert akinek van, annak adatik s akinek nincs, attól az is elvettetik, amiről gondolja, hogy övé.

Eközben az anyja és a testvérei keresték, de a sok nép miatt nem tudtak hozzáférkőzni.

Jelentették tehát néki: Anyád s testvéreid kint állanak s szeretnének látni.

Ő azonban azt felelte nékik: Ezek az én anyám s testvéreim, akik az Isten igéjét hallgatják s megtartják.

Egyik napon hajóra szálit tanítványaival és azt mondta nékik: Menjünk át a tó túlsó partjára! S elindultak.

De amíg azok eveztek, ő elaludt. Eközben nagy szélvész csapott le a tóra, megmerültek s veszedelemben forogtak.

Odamentek tehát hozzá és felköltötték őt, mondván: Mester! Elveszünk! Erre felkelt s megdorgálván a szelet s a hullámot, azok lecsillapodtak és csend lett.

Nékik pedig azt mondta! Hová lett a ti hitetek? Ők pedig nagy ijedségükben, álmélkodva kérdezték egymástól: Kicsoda ez, hogy a szélnek s víznek egyaránt parancsol s engedelmeskednek néki?

S kikötöttek a gadaraiaknak Galileával szemben fekvő földjén.

De alig lépett ki a partra, egy régtől ördögös ember jött elébe a városból. Ruhát nem tűrt; háznál nem maradt meg, sziklasírokban tanyázott.

De mikor Jézust meglátta, egy nagyot kiáltva, térdre hullt előtte s harsány hangon így szólt: Mi közünk egymáshoz Jézus, a Felséges Istennek fia? Kérlek ne gyötörj engemet!

Ő ugyanis ráparancsolt a tisztátalan lélekre, hogy takarodják ki belőle. Mert már régóta rángatta, és ha láncra kötve és békóba verve őrzették, a köteléket széttépte s az ördög a pusztába hajtotta.

Jézus megkérdezte: Mi a neved? És az így válaszolt: Légió! Sok ördög bujt ugyanis beléje, s azok kérve kérték, ne küldje le őket az alsóvilágba.

Ott a hegyen épp egy egész csürhe disznó legelészett. Arra kérték tehát, engedje meg, hogy azokba mehessenek. És ő megengedte.

Hanem, amint az ördögök kimentek belőle és megszállták a disznókat, a csürhe lerohant a meredekről a tóba s belefűlt.

Ezt látva, a kanászok szanaszét futottak s megvitték az eset hírét a falvakba s városokba.

A nép kiment, hogy lássa, mi történt és mikor Jézushoz értek és látták, hogy az az ember, akiből az ördögök kimentek, felöltözve és eszéhez térve ül Jézus lábánál, megijedtek.

A szemtanuk pedig elbeszélték nekik, hogy az ördögös, hogyan gyógyult meg.

Erre a gadaraiak egész vidékének lakossága kérve kérte őt, hogy távozzék tőlük, mivel igen nagyon féltek. Hajóra szállt tehát s visszafelé indult.

De az az ember, akiből az ördögök kimentek, szintén kérte, hogy vele mehessen. Jézus azonban elküldte, ezt mondván:

Menj haza és mondd el, mely nagy dolgot cselekedett az Isten teveled. El is ment s hirdette egész városszerte, mely nagy dolgot cselekedett Jézus ővele.

A nép örömmel fogadja a hazatérő Jézust, mert mindnyájan várták.

S ím egy Jairus nevű ember, a zsinagóga feje, jött s lerogyva Jézus lába elé, kérve kérte, térjen be házába,

mert egyetlen, körülbelül tizenkétéves leánya haldoklik. Útközben a nép szorongatta őt

S egy tizenkét év óta vérfolyásos asszony, akit, bár minden vagyonát az orvosokra költötte, senkisémm tudott meggyógyítani,

hozzá férközve, hátulról megérintette ruhája szegélyét s tüstént elállott a vérfolyása.

Jézus azonban megszólalt: Ki érintett engem? S minthogy azt mindnyájan tagadták, Péter és társai feleltek: Mester! A nép nyom és szorongat tégedet és te mégis azt kérdezed: Ki érintett engem?

De Jézus azt mondta: Valaki megérintett engem, mert éreztem, hogy isteni erő áradt ki belőlem.

Az asszony látván, hogy nem maradt titok a dolga, remegve előállt, leborult előtte és elmondta az egész nép előtt, miért érintette meg őt és hogy miképp gyógyult meg azonnal.

Ő pedig azt mondta néki: Leányom! A te hited megtartott tégedet! Menj el békességgel.

Még beszéli, mikor a zsinagóga fejének egyik embere jött és jelentette néki: Leányod meghalt! Ne fáraszd a Mestert!

Jézus azonban ezt halván azt felelte néki: Ne telj, csak higgy s ő mentve lesz!

Mikor aztán belépett a házba, nem engedett be mást, csak Pétert, Jánost, Jakabot és a leány atyját s anyját.

Mindannyian keservesen siratták a lánykát. De ő azt mondotta: Ne sírjatok! Nem halt meg, csak alszik.

S kinevették, mert tudták, hogy meghalt.

Ő azonban megfogta a leány kezét és fennszóval azt mondta: Leányom, kelj fel!

És annak lelke visszatért és azonnal felkelt. Ő pedig megparancsolta, hogy adjanak néki enni.

S a szülei álmélkodtak. Ő azonban rájuk parancsolt, hogy ne szóljanak senkinek sem arról, ami történt.

Aztán egybehívta a tizenkét tanítványt és minden ördög felett való, s betegséggyógyító erőt es hatalmat adván rákik,

elküldötte őket, hogy hirdessék az Isten országát s gyógyítsák a betegeket.

S azt mondotta nékik: Ne vigyetek magatokkal semmit se az útra, se botot, se táskát, se kenyeret, se pénzt, se két öltő ruhát.

Ha valamely házba bementek, maradjatok ott és onnét induljatok el.

Ahol pedig nem fogadnak be titeket, eltávozva abból a városból, még a port is verjétek le lábatokról, bizonyosságul ő ellenük.

Útra kelvén, faluról falura jártak, hirdették az evangéliomot s gyógyítottak mindenütt.

Heródes, a negyedesfejedelem, értesült mindenről, amit Jézus tett és aggódott, mivelhogy némelyek azt mondták, hogy János támadt fel holtából,

némelyek pedig, hogy Illés jelent meg, mások viszont, hogy valamelyik régi próféta támadt fel.

Heródes azonban azt mondta: Jánost lefejeztettem. Ki hát ez, akiről ilyesmiket hallok? S mindenáron látni akarta őt.

Az apostolok visszatérésükkor beszámoltak néki minden dolgukról. Erre maga mellé vette őket, visszavonult magánosan a Beisaida nevű város pusztájába,

Hanem a nép, amint ezt megtudta, utána ment. Örömmel fogadta őket s beszélt nekik Isten országáról, s akiknek gyógyításra volt szükségük, azokat meggyógyította.

A nap már hanyatlóban volt, mikor a tizenkét tanítvány hozzáment s azt mondotta neki: Bocsásd el a népet! Hadd menjenek a környékbeli falvakba és majorokba szállást s ételment keresni, mert itt puszta helyen vagyunk.

Ő azonban azt felelte nekik: Adjatok nekik ti- enni. De ők azt mondták: Nincs egyebünk, csak öt kenyérünk s két halunk, legfeljebb mi megyünk s veszünk eleséget e sok népnek.

Mert mintegy ötezer férfi volt ott. Erre azt mondotta tanítványainak: Telepítsétek le őket csoportonként ötvenével.

Úgy is tettek. Letelepítették valamennyit.

Ekkor elővette az öt kenyeret és két halat és szemét az égre vetve, megáldotta, megtörte és odaadta a tanítványoknak, hogy tegyék a nép elé.

És ettek s jóllaktak mindnyájan, sőt tizenkét kosárnyi fölös maradékot szedtek össze.

Mikor aztán magában megimádkozott, megkérdezte a vele levő tanítványokat: Kinek mond a nép engemet?

Azok azt felelték: Avató Jánosnak; de némelyek Illésnek, mások pedig valamelyik régi feltámadott prófétának.

És ti - kérdé - kinek mondotok engemet? Erre Péter azt felelte: Isten Krisztusának.

De ő erősen rájuk parancsolt, hogy meg ne mondják ezt senkinek.

S egyszersmind tudtukra adta, hogy az ember fiának sokat kell szenvednie, a vénektől, főpapoktól és írástudóktól, megvettetnie, megöletnie s harmadnapon feltámasztatnia.

Majd mindnyájukhoz fordulva, így szólt: Aki követni akar engemet, tagadja meg magát, vegye fel naponta keresztjét s úgy kövessen engem.

Aki meg akarja menteni életét, elveszti, aki pedig elveszti életét miattam, megmenti azt.

Mit használ az embernek, ha övé az egész világ, de ő maga elvesz vagy bűnhődik.

Aki szegyei engemet és beszédemet, az emberfia is szégyelni fogja, ha majd eljön a maga, az Atya és a szent angyalok dicsőségében.

Bizony mondom néktek: vannak még néhányan az ittállók között, akik nem ízeleik meg a halált, amíg meg nem látják az Isten országát

Így szólt, aztán mintegy nyolc nap múlva maga mellé vette Pétert, Jánost és Jakabot s a hegyre ment imádkozni.

Imádsága közben orcájának színe elváltozott, ruhája vakító fehér lett.

S két férfiú, Mózes és Illés

dicsfénytől övezve, Jeruzsálemben okvetlen bekövetkező végsorsáról beszélgettek vele.

Eközben Péter és társai mélységes álomba merültek s mikor felébredtek, látták az ő dicsőségét s a mellette álló két férfiút.

S amint ezek elbúcsúztak tőle, azt mondta Péter Jézusnak: Mester! Jó nekünk itt lennünk! Csináljunk hát három sátrat, egyet néked, egyet Mózesnek, egyet meg Illésnek! De maga sem tudta mit beszél.

S mialatt ezt mondta, felhő borúit rájuk s amint a felhőbe kerültek, nagyon megijedtek.

A felhőből epedig e szózat hallatszott: Ez az én kedves fiam! Őt hallgassátok!

De mire a szózat elhangzott, Jézus egymagára maradt. Ők pedig hallgattak s arról, amit láttak ama napokban, egy szót sem szóltak senkinek.

Másnap, mikor a hegyről lejöttek, tömérdek nép ment elébe.

S egy férfi a népből felkiáltott: Mester! Kérlek, szánd meg az én egyetlen fiamat!

Ha a gonosz lélek megragadja, menten kiabál s ha rángatja, tajtékot túr s alig tágít belőle, mikor marcangolja.

Kértem tanítványaidat, úzzék ki belőle, de bizony nem tudták.

Jézus azt felelte nékik: Hitetlen és elfajult nemzetség! Meddig legyenek még veletek? Meddig szíveljelek? Hozd ide fiadat!

De mialatt hozzávitte, az ördög rángatta, szaggatta. Ekkor Jézus megdorgálta a tisztátalan lelket s meggyógyítván a gyermeket, visszaadta az atyjának.

És mindnyájan álmétkodtak az Isten nagyságos dolgán. S míg mindnyájan álmétkodtak valamennyi tettén, mondotta tanítványainak:

Véssétek jól szívetekbe eme szavaimat: az emberfia emberek kezébe adatik,

De e mondást nem értették meg, mert burkolt értelme volt, hogy fel ne foghassák. Őt magát pedig nem merték megkérdezni ezen mondás felől.

Hanem azon kezdtek tépelődni, ki a nagyobb

Jézus a szívükbe látva, karonfogott egy kicsiny gyermeket és maga mellé állítva

azt mondotta nékik: Aki ezt a kis gyermeket befogadja az én nevemben, engemet fogad be s aki engemet fogad be, az azt fogadja be, aki engem küldött. Aki mindnyájatoknál kisebb, az a nagy.

János azonban közbeszólt: Mester! Láttunk valakit, aki a te nevedben ördögöket úzött. Megtiltottuk néki, mert nem ami hívünk.

Jézus azt felelte néki: Ne tiltsátok el! Aki nincsen ellenetek, veletek van.

Közvetlenül mennybemente előtt elhatározta, hogy Jeruzsálembé megy.

Előre elküldött követei útközben átértek egy samáriai faluba, hogy szállást keressenek néki.

De nem fogadták be, mert Jeruzsálembé szándékozott menni.

Ezt látva, tanítványai, Jakab és János, azt mondták: Uram! Ha akarsz, egy szavunkba kerül s tűz hull le rájuk az égből s megemészti őket. Illés is így tett.

De Jézus feléjük fordulva, keményen rájuk szólt: Nem tudjátok, mely lélek lakik bennetek?

Az emberfia nem azért jött, hogy elveszejtse a lelkeket, hanem, hogy megmentse. És elmentek más faluba.

Útközben valaki azt mondta néki: Uram! Bárhová mégis követlek tégedet!

Jézus azt felelte néki: A rókának barlangja," az égi madárnak fészke van, de az emberfiának nincs, hová fejét lehajtania.

Egy másiknak pedig azt mondta: Kövess engemet! Az így felelt: Uram! Engedd meg, hogy előbb elmenjek s eltemessem az atyámat.

Erre Jézus azt mondta néki: Hadd temessék el a halottak a maguk halottaikat! Te pedig menj s hirdesd az Isten országát!

Egy másik meg azt mondta: Uram! Követlek tégedet, de engedd meg, hogy előbb búcsút vegyek a házam népétől.

Jézus azt felelte néki: Aki megfogja az ekeszarvát s hátra néz, nem alkalmas az Isten országa dolgára.

Eztán az Úr kijelölt más hetven tanítványt is és elküldte kettesével őket ama városokba és helyekre, ahová ő menni szándékozott,

és ezt mondta nekik: Az aratni való bizony sok, de a munkás kevés. Kérjétek hát az aratás Urát, küldjön munkásokat az aratásba.

Induljatok! Bárányokként bocsátalak a farkasok közé.

Ne vigyetek magatokkal erszényt, se táskát, se sarut s ne köszöntsetek senkit útközben.

Ha valamely házba bementek, első szavatok ez legyen: Békesség e háznak!

S ha annak lakója a béke fia; rászáll arra a ti békegyeitek, ha nem, visszaszáll az rátok.

S maradjatok ugyanazon házban s egyétek és igyátok meg, amivel kínálnak. Méltó a munkás a maga jutalmára. Ne járjatok házról-házra.

S ha bementek valamely városba s szívesen fogadnak, egyétek meg, amit élőtökbe adnak.

Az odavaló betegeket pedig gyógyítsátok meg és adjátok tudtukra: Közel van hozzátok az Isten országa.

De ha olyan városba mentek be, ahol nem látnak szívesen, ott az utcákra kiállva, adjátok tudtukra:

Még a várostok ránk tapadt porát is letöröljük a lábunkról! De azért ti is jegyezzétek meg jól, hogy közel van hozzátok az Isten országa!

Bizony mondom néktek: Sodornának könnyebb dolga lesz majd ama napon, mint annak a városnak.

Jaj néked Korazin! Jaj néked Betsaida ! Ha Tíruszban s Szídonban történtek volna a csodák, amelyek nálatok történtek, mély gyászt Öltve, rég mégtértek volna.

De tűrhetőbb sorsa lesz Tírusznak s Szídonnak az ítéletkor, mint néktek.

És te Kapernaum, aki egészen az égig magasztaltattál fel, a pokolig levetteted!

Aki meghallgat titeket, engemet hallgat meg és aki megvet titeket, engemet vet meg; pedig aki engemet megvet, azt veti meg, aki engem küldött

A hetven tanítvány örömmel tért vissza, mondván: Uram! Még az ördögfők is engedelmeskednek nekünk a te neved által.

Ő pedig azt mondta nékik: Láttam a sátánt villám módjára leesni az égből.

Lám! kigyó, skorpió taposó s minden ellenséges erő felett való hatalmat adtam tinéktek.

De ne annak örüljétek, hogy a lelkek engedelmeskednek néktek, hanem inkább annak örüljétek, hogy nevetek fel van írva a mennyben.

Ugyanekkor mondta Jézus lelki örömeiben: Atyám! Mennynek, földnek Ura! Hálát adok Néked, Hogy elrejtetted ezt a bölcsék s okosak elől S megjelentetted a kisdedeknek! Igen, Atyám! Mert így tetszett néked.

Az én Atyám teljhatalmat adott nékem, Ki a Fiú? azt nem tudja senki, csak az Atya, Ki az Atya? azt sem tudja senki, csak a Fiú, S akinek a Fiú meg akarja jelenteni.

Majd a tanítványokhoz fordulva, bizalmasan azt mondotta nékik: Boldog szem, amelyik látja, amit ti láttok.

Bizony mondom néktek: sok próféta s király kívánta látni, amit ti láttok s nem látta és hallani, amit ti hallotok s nem hallotta.

Ekkor előállt egy írástudó és kísértésképp megkérdezte őt: Mester! Mit tegyek, hogy örökké éljek?

Ő viszont azt kérdezte tőle: Mi van írva a törvényben? Mint olvasod?

S az így felelt: Szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, minden erődből s teljes elmédből; felebarátodat pedig, mint magadat.

Erre azt mondotta néki: Helyesen feleltél! így tégy és élsz!

De az a maga igazságával akarván tüntetni, azt kérdezte Jézustól: S ki az én felebarátom?

Jézus így válaszolt: Egy ember Jeruzsálemből Jerikóba menet, rablók keze közé került, akik kifosztották, jól megverték s félholtan otthagya, távoztak.

Egész véletlenül egy pap ment azon az úton, de amint megpillantotta, elkerülte.

Szintúgy egy lévita is, mikor a tetthelyre érkezett és megpillantotta őt, elkerülte.

Egy samaritánus útas ellenben, amint odaért s meglátta, szívből megsajnálta.

Odament hozzá, bekötözte sebeit s olajat és bort öntött rá. Aztán feltette barmára, elvitte a fogadóba és gondját viselte.

Másnap pedig, elmenőben, elővett két dénárt s odadván a fogadósnak, azt mondotta néki: Viseld gondját! Ha majd visszatérek, esetleges többi költségedet megtérítem.

Mit gondolsz, e három közül, ki volt a felebarátja annak a rablók kezébe esett embernek?

S az így felelt: Aki megkönyörült rajta Erre Jézus azt mondotta néki: Menj és te is úgy tégy!

Majd útközben betért egy faluba. Egy bizonyos Márta nevű asszony fogadta házába.

Ennek egy Mária nevű testvére is volt. Ez leült a Jézus lábához és hallgatta az ő beszédét.

Mártát viszont a vendéglátás szorgos gondja foglalta el s hozzájárulva azt mondta: Uram! Nem törődöl velem, hogy az én testvérem magamra hagy a kiszolgálásban. Mondd hát néki, hogy segítsen.

Erre Jézus azt felelte néki: Márta! Márta! Nagyon gondos és fáradhatatlan vagy,

pedig egy a szükséges dolog. Mária a jobb részt választotta és az nem vétetik el őtől.

Valahol épp imádkozott, mikor annak végeztével egyik tanítványa azt mondotta néki: Uram! Taníts meg minket imádkozni, ahogy János is megtanította tanítványait.

Erre így válaszolt nékik: Ti így imádkoztatok: Mi mennyei Atyánk! Szenteltesse meg a te neved. Jöjjön el a te országod Legyen meg a te akaratod, Mint a mennyben, a földön is.

Add meg nekünk a mi mindennapi kenyerünket napról-napra,

Bocsásd meg a vétkeinket, mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, És ne hozz kísértetbe minket, hanem szabadíts meg a gonosztól.

Azután azt mondta nékik: Mélyíték az, aki ha barátja éjfélkor kopogtat és így szól hozzá: Barátom! Adj kölcsön három kenyeret.

Megjött a barátom útjából s nincs néki mit adnom! -

belülről így válaszolna: Ne háborgass! Az ajtót bezártam, lenyugodtam a gyermekeimmel. Nem kelhetek fel, hogy kiszolgáljalak!

Bizony mondom néktek, ha nem is kél fel s nem is szolgálja ki barátságából mégis, hogy lerázza nyakáról azt a tolakodót, felkel és ad néki annyit, amennyire szüksége van.

Én is azt mondom nektek: Kérjétek és kaptok; keressetek és találtok; zörgessetek s ajtót nyitnak nektek.

Mert aki kér, az kap; aki keres, talál s aki zörget, annak ajtót nyitnak.

Hiszen melyik atya az ti közületek, aki követ ad kenyeret kérő fiának. S ha halat kér. kígyót ad-e néki?

Avagy ha tojást kér, skorpiót ad néki?

Ha tehát ti, gonosz létekre, tudtok drága ajándékot adni a fiaitoknak, mennyivel inkább ad mennyei Atyátok Szent Lelket azoknak, akik tőle kérnek.

Majd ördögöt űzött ki egy néma emberből. És mikor az ördög kiment belőle, a néma megszólalt s a nép álmélkodott.

Egyikük másikuk azonban azt mondta: Belzebub az ördögfejedelem által űzik ki az ördögöket.

Mások viszont, kísértésképp, mennyei jelt követeltek tőle.

De ő a szívükbe látva, azt mondotta nékik: Minden ország, amely önmagával meghasonlik, elpusztul, s ház házra dől.

Ha hát a Sátán is meghasonlik önmagával, megmaradhat-e országa? Pedig azt mondjátok, hogy én a Belzebub által űzöm ki az ördögöket.

S ha én Belzebub által űzöm ki az ördögöket, ki által űzik ki a ti fiaitok? Éppen ezért, ők maguk lesznek a ti bíráitok.

Ha ellenben az Isten ujjával űzöm ki az ördögöket, úgy bizonyos eljött tihozzátok az Isten országa.

Amíg a hatalmas felfegyverkezve őrzi a maga palotáját, biztonságban van birtoka,

de ha nála hatalmasabb ellenfél tör reá s legyőzi, elveszi minden fegyverét, amiben bízott s a tőle zsákmányolt dolgokat szétszítja.

Aki nincsen velem, ellenem van s aki nem gyűjt velem, tékozol.

Mikor a rossz lélek kimegy az emberből, sivár helyeken barangol és nyugalmat keres. S ha nem talál, így szól: Visszatérek elhagyott lakomba!

S ha megjövet, kisöpörve s felékesítve találja,

egyét fordul s hoz magával más hét lelket, nálánál még gonoszabbakat, beköltöznek s ott lakoznak. S annak az embernek végül is rosszabb dolga lesz, mint első ízben volt.

E beszéde közben történt, hogy egy asszony a népből hangosan megszólalt és azt mondta néki: Boldog anya, aki téged szíve alatt hordott s akinek te emlőjén csüngöttél!

Ő azonban, azt felelte: Sőt inkább: boldogok, akik az Isten igéjét hallgatják s megtartják.

Mikor pedig a nép egybegyülekezett, azt mondotta nékik: E nemzetség gonosz. Jelt kíván, de más jel nem adatik néki, csak a Jónás jele.

Mert valamint Jónás jel volt Ninive népének, az lesz az emberfia is e nemzetségnek.

Délnek királynéja együtt áll ki ítéletkor e nemzetség fiaival és kárhóztatja azokat, mert ő eljött a világ széléről, hogy meghallgassa Salamonnak bölcsességét; pedig itt nagyobb van Salamonnál is.

A ninivei férfiak együtt állanak ki ítéletkor e nemzetséggel, s kárhóztatják azokat, mert ők megtértek a Jónás beszédére; pedig itt nagyobb van Jónásnál.

A meggyújtott mécset senki sem teszi rejtekbe, avagy véka alá, hanem a tartóba, hogy a belépők lássák a világosságot.

A test világa a szemed. Ha szemed ép, egész tested világos lesz, de ha szemed hibás, egész tested is sötét lesz.

Vigyázz tehát, hogy a benned lévő világosság sötétség ne legyen!

Ha tehát egész tested világos és egyetlen tagja sem sötét, egészben oly világos lesz, mint amikor a mécs villámszerű fénnel megvilágít téged.

Még beszélt, mikor egy farizeus ebédre hívta magához. Elfogadta a meghívást s asztalához telepedett.

A farizeus azonban csodálkozva látta, hogy ő evés előtt nem mosta meg kezét.

Erre az Úr azt mondotta néki: Ti farizeusok a pohár s a tál külsejét megtisztítjátok, de a ti belsőtök csupa merő ragadomány és gonoszság.

Bolondok! Aki a külsőt alkotta, nem ugyanaz alkotta-e a belsőt is?

Adjátok oda amannak tartalmát alamizsnaképpen, akkor mindenetek tiszta lesz.

De, jaj néktek farizeusok! Ti tizedet adtok a mentából, a rutából és minden zöldségből, az Isteni igazság s szeretet dolgával ellenben éppen nem törődtek. Pedig kötelesség ezt megtenni s amazt el nem mulasztani.

Jaj néktek farizeusod! Ti szeretitek a zsinagógában a legelső helyet s a piacon a köszöntéseket!

Jaj néktek képmutató írástudók és farizeusok! Ti olyanok vagytok, mint a láthatatlan sirok. Az emberek rajtuk járnak, anélkül, hogy tudnák.

Erre egyik törvénytudó feleletképp azt mondotta néki: Mester! Ez a te beszéded sért minket is.

Ő pedig így szólt: Jaj néktek is törvénytudók. Ti elhordozhatatlan terhet raktok az emberek vállára, de ti magatok egy új játokkal sem nyúltok ahhoz.

Jaj néktek! Ti a prófétáknak sírboltot építtek, pedig atyáitok ölték meg azokat.

E szerint, mint tanúk helyeslitek atyátok cselekedeteit. Ők megölték azokat, ti pedig sírboltot építtek nekik.

Megerősíti ezt az isteni bölcsesség szava is: Prófétákat és apostolokat küldök hozzájuk s azok közül az egyiket megölik, a másikat száműzik,

hogy számon kéressék e nemzetségtől az összes prófétáknak világkezdetől kiontott vére,

Ábelnek véréből az oltár és templom közt elvérzett Zakariásnak véreig. Bizony mondom néktek számon kéretik e nemzetségtől.

Jaj néktek törvénytudók! Ti lefoglaltátok a tudomány csarnokának kulcsát. Ti magatok nem mentetek abba, s akik be akartak menni, azoknak az útját elálltátok.

E beszéde miatt a farizeusok és írástudók szörnyen rátámadtak s kérdést kérdésre halmozva, faggatták,

azon fondorkodva, hátha kicsalhatnának belőle valamit és bevádolhatnák.

Eközben tengernép gyülekezett össze, úgy, hogy majdnem letaposták egymást. Ő pedig beszélni kezdett tanítványaihoz: Minden előtt őrizkedjétek a farizeusoknak kovászatól, - a képmutatástól!

Nincs oly rejtett dolog amire rá ne jönnének s nincs olyan titok sem, ami ki ne tudódnék.

Azért, amit titkon mondottatok, nyilván meghallatszik s amit odabent, a szobában fülbe súgtatok, hirdetik a házak tetejéről.

De néktek, mint barátaimnak azt mondom: ne féljétek azoktól, akik a testet ölik meg s más egyebet nem tehetnek.

Megmondom, kitől féljétek. Féljétek attól, aki ha öl, elég hatalmas arra is, hogy aztán a gyehennára vessen. Igen, - azt mondom tinéktek: Őtőle féljétek!

Ugy-e bizony, két fillérért öt verebet adnak? S az Isten azoknak egyikéről sem feledkezik el.

Néktek pedig a fejetek hajszála is mind meg van számlálva. Ne féljétek! Sok verébnél drágábbak vagytok ti.

Azért azt mondom tinéktek: aki vallást tesz én rólam az emberek előtt, az emberfia is vallást tesz arról az Isten angyalai előtt.

Aki pedig megtagad engemet az emberek előtt, az megtagadtatik az Isten angyalai előtt.

És aki az emberfiát káromolja, bocsánatot nyer az, de a szentlélekkáromló nem nyer bocsánatot.

Ha pedig a zsinagógák, fejedelmek s hatóságok elé hurcolnak titeket, ne törjétek fejetekeket azon, hogy mimódon és mivel védekezzetek, avagy mit mondjatok:

a Szent Lélek abban az órában megtanít titeket a mondandókra.

Ekkor közbeszólt valaki a népből: Mesteri Mondd meg az rén testvéremnek, ossza meg velem az örökséget.

Ő azonban azt felelte néki: Ember! Ki tett engem bíróvá, vagy osztóvá köztetek?

Majd azt mondta nékik: Vigyázzatok! Őrizkedjétek a telhetetlenségtől! Az ember - élete nem a vagyon bőségén fordul meg.

És elmondta nékik ezt a példázatot: Egy gazdag embernek a földje bő termést adott.

Azért így okoskodott magában: Mit tegyek? Nincs hová betakarítanom a termésemet?

Végre is így döntött: Ezt teszem: lebontom a csűrjeimet és nagyobbakat építek, s azokba takarítom be minden gabonámat s javaimat.

S így nyugtatom meg lelkemet: Én lelkem! Te bőven el vagy látva sok-sok esztendőre való jókkal. Pihenj, egyél, igyál, éld a világot!

De az Isten azt mondotta néki: Bolond! Még ez éjjel számon kéri tőled a lelkedet. Kié lesz vagyond?

Így jár, aki kincset gyűjt magának és nem az isteni javakban gazdag.

Aztán így szólt tanítványaihoz: Azért én azt mondom néktek: ne aggasszon titeket az élet gondja, hogy mit is egyetek; sem a testnek gondja; hogy mivel is ruházkodjatok.

Az élet több mint az eledel és a test, mint a ruházat.

Nézzétek a hollókat! Lám, azok nem vetnek, nem is aratnak. Nincsen nékik sem éléstáruk, sem csűrjük, az Isten mégis eltartja őket Mennyyel különbek vagytok ti a madaraknál!

Nos, mélyíték tudja merő aggódással megtoldani életének hosszát csak egy rőfnyivel is?

Ha ily semmiség sem telik ki tőletek, mit aggódtok más egyebek miatt?

Nézzétek a liliumokat, hogyan növekednek! Sem nem fonnak, sem nem szőnek, pedig, én mondom néktek: Salamon a maga teljes dicsőségében sem ruházkodott úgy, mint akármelyikük.

Ha tehát az Isten így ruházza a mezőnek fűvét, amely ma van, holnap tűzre kerül, mennyivel inkább titeket, ti kicsinyhitűek!

Ti se törjétek hát fejeteke az evés, vagy ivás dolgán és e miatt ne nyugtalankodjatok.

Ilyesmiken pogány töri fejét. A ti Atyátok tudja, hogy erre néktek szükségtek van.

Hanem inkább keressétek az ő országát és ezek ráadásul megadatnak néktek.

Ne félj te kicsiny nyáj! Atyátok ti néktek szánta az országot.

Adjátok el, amitek van és adjatok alamizsnát. Szereztek magatoknak elnyűhetetlen pénzerszényt, kifogyhatatlan mennyei kincset, amihez a tolvaj nem férkőzik s amit a moly nem emészt meg.

Mert, ahol a kincsetek, ott a szívetek is.

Derekatokon öv, kezetekben égő mécs legyen.

Ti magatok pedig olyanok legyetek, mint akik urukat várják, ha indul haza a mennyegzőből, hogy amint megjön és zörget, tüstént ajtót nyithassanak néki.

Boldogok azok a szolgák, akiket hazatérő uruk ébren talál! Bizony mondom néktek: kötényt kötve leülteti s körüljárva, kiszolgálja őket.

S ha az éj második, vagy akár harmadik szakában tér haza s így találja őket, boldogok azok a szolgák.

Azt pedig jegyezzétek meg; ha tudná a ház gazdája, mely órában jön a tolvaj, őrt állana s nem engedné, hogy kiásva házát betörjön.

Legyetek hát készen ti is, mert az emberfia oly órában jön meg, mikor nem is gondoljátok.

Ekkor Péter megkérdezte: Uram! Nekünk szól ez a példázat, avagy mindenkinek?

Az Úr így válaszolt: Ki hát az okos és hű sáfár? A szolgára ura rábízta a cselédséget, hogy a maga idejében kiadja nékik az eleséget?

Boldog az a szolga, akit hazatérő ura e munkában talál.

Bizony mondom néktek, minden jószágát rábízta.

De ha az a szolga így okosodik magában: Késik az én uram! S verni kezdi a szolgákat, szolgálókat, eszik iszik és részegeskedik,

majd megjön annak a szolgának ura oly napon, mikor nem is várja s ketté hasítja őt és a hitetlenek sorsára juttatja.

Az a szolga pedig, aki ismeri az ura akaratját, de nem készül fel rá, nem is jár el akaratja szerint, nagyon megbűnhődik.

Az ellenben, aki nem ismeri, de verést érdemlő dolgot cselekedett, kevésbé bűnhődik. Mert akinek sokat adtak, attól sokat várnak és akire sokat bíztak, attól még sokkalta többet követelnek.

Felgyújtani jöttem a világot s úgy szeretném, ha már égne!

De énám az avatások avatása vár s úgy szorul a szívem, míg túlesem rajta.

Azt gondoljátok, hogy békességet hozni jöttem én a földre? Azt mondom néktek: nem, hanem meghasonlást.

Mostantól kezdve egy öt tagból álló családban három kettővel, kettő hárommal meghasonlik.

Meghasonlik az atya fiával, a fiú atyjával, az anya lányával, a leány anyjával, a napaasszony menyével, a meny napaasszonyával

A népnek pedig ezt mondta: Ha látjátok, hogy napnyugat felől felhő kerekedik, mindjárt rámondjátok; Eső lesz! És úgy lesz.

Viszont, ha déli szél fújdogál, rámondjátok: Meleg lesz! És úgy lesz.

Képmutatók! Az ég s a föld színét meg tudjátok ítélni, hogy van, hogy e mai időt nem ítéletek meg?

Miért nem mondotok igaz ítéletet magatokról is?

Azért, ha ellen feleddel az el ül járóhoz mégy, útközben mindent elkövess, hogy szabadulj tőle, hogy a bíró elé né hurcoljon, a bíró a poroszló kezébe ne adjon, a poroszló pedig börtönbe ne vessen.

Bizony mondom, nem jössz ki onnét, míg meg nem fizeted az utolsó fillért is.

Ugyanekkor hoztak hírt néki egyesek azokról a galileaiakról, akiket Pilátus áldozásuk közben öletett rakásra.

Jézus azt mondta nékik: Azt hiszitek, hogy ezek a galileaiak bűnösebbek voltak a többi galileaiaknál, mert ez a sors érte őket?

Azt mondom néktek: nem! Sőt, ha meg nem tértek, mindnyájan hasonló módon vesztek el.

Vagy azt hiszitek talán, hogy az a tizennyolc ember, akiket a reájuk dúlt silóami torony ölt meg bűnösebb volt Jeruzsálem többi lakosánál?

Azt mondom néktek: nem! Sőt, ha meg nem tértek mindnyájan hasonló módon vesztek el.

És elmondta nékik ezt a példázatot: Egy valaki fügefát ültetett a szőlőjében s kiment gyümölcsöt keresni rajta, de nem talált.

Erre így szólt a vincellérjéhez: Három esztendeje járok gyümölcsöt keresni ezen a fügefán és nem találok. Vágd ki! Mit rontja itt a földet is?

De az így válaszolt néki: Uram! Hagyd meg még az idén. Köröskörül megkapálom és meg is trágyázom.

Hátha terem! Ha nem - akkor aztán vágd ki.

Szombatnapon egy zsinagógában tanított.

Volt ott egy tizennyolc év óta lelki beteg asszony is, aki annyira meggörbödött, hogy már fel sem tudott egyenesedni.

Jézus, mihelyt megpillantotta őt, magához hívta és azt mondta néki: Asszony! Megszabadultál betegségedtől.

S kezének érintésére, tüstént felegyenesedett és dicsőítette az Istent.

A zsinagóga feje azonban megütközött azon, hogy Jézus szombatnapon gyógyított. Nem is hagyta szó nélkül a dolgot, hanem azt mondta a népnek: Hat dologtévő nap van. Akkor jertek és gyógyíttassátok magatokat, nem pedig szombaton.

Erre az Ur azt felelte néki: Képmutató! Nem oldj a-é el akármelyitek a maga ökrét, vagy szamarát a jászoltól szombaton s nem vezeti-e az itatóhoz?

És nem volna szabad Ábrahámnak ezt a lányát, akit a sátán tizennyolc esztendő óta kötve tart, szombatnapon feloldani e kötelékéből?

És szavára minden ellenfele elszégyelte magát. Az egész nép pedig örvendezett az ő dicső dolgai láttára.

Ő pedig azt mondta: Mihez hasonló az Istennek országa? Vajh' mihez is hasonlítsam?

Hasonló a mustármaghoz, amelyet az ember vett s elvetett a kertjében. Megnőtt s akkora fa lett belőle, hogy az égnek madarai fészket raktak ágaira.

Majd újra megszólalt: Mihez hasonlítsam az Istennek országát?

Hasonló az a kovászhoz, amit az asszony vett s beletett három mérce búzalisztbe, hogy jól megkelessze.

Így vándorolt városról-városra, faluról-falura, miközben Jeruzsálemnek tartva, tanított.

Egy valaki pedig megkérdezte: Uram! Kevesen üdvözülnek-e? Azt felelte nékik:

Azon legyetek, hogy bemenjete a szűk kapun, mert azt mondom néktek: sokan szeretnének majd bemenni, ámde nem tudnak.

Ha a gazda felkelt s bezárta az ajtót s ti kint állva zörgettek s beszóltok: Uram! Nyiss ajtót minékünk! - azt feleli néktek: Nem tudom honnét valók vagytok.

Erre elősoroljátok: de hisz veled együtt ettünk, ittunk, utcáinkon tanítottál,-

ő azonban így válaszol: Mondtam, hogy nem tudom, honnét valók vagytok. El tőlem, el egytől egyig gonosztevők!

Lesz ott sírás és fogcsikorgatás, mikor majd látjátok Ábrahámot, Izsákot, Jákobot és az összes prófétákat Isten országában, ti pedig kívül rekedtek.

És jönnek keletről, nyugatról, északról és délről s letelepednek az Isten országában.

S az utolsók elsők, az elsők utolsók lesznek.

Ugyanaznap néhány farizeus jött hozzá és azt mondták néki: Készülj s eredj innét, Heródes meg akar öletni.

De ő azt felelte nékik: Menjete és mondjátok meg annak a rókának: ma és holnap ördögöket űzők s gyógyítok, harmadnapon pedig végem lesz.

De ma, holnap s holnapután vándorolnom kell, mert az lehetetlen, hogy a próféta Jeruzsálemen kívül vesszen el.

Jeruzsálem! Jeruzsálem! Te prófétagyilkos s apostolkövező! Hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen az anyamadár szárnya alá gyűjti fiókáit, de te nem akartad.

Most már pusztá hajlék maradtátok. Bizony mondom: nem láttok engemet, míg el nem jön az az idő, mikor azt mondjátok: Áldott, aki az Úr nevében jön.

Úgy volt, hogy mikor az egyik főfarizeusnak házához szombatnapon ebédre ment s leselkedtek reá, egy vízkóros ember állt elébe.

Jézus megkérdezte a törvénytudókat s a farizeusokat: szabad-e szombatnapon gyógyítani?

De azok hallgattak. Ő pedig fogta, meggyógyította s hazaküldte azt.

Majd feléjük fordulva, kérdezte: Ha valamelyiteknek az ökre vagy a szamara beesik a kútba, nem húzza-e ki azonnal szombatnapon is?

És nem tudtak erre neki válaszolni.

S mikor észrevette, hogyan válogatják az első helyeket, elmondotta a meghívott vendégeknek ezt a példázatot:

Ha valaki lakodalomba hív, ne ülj le az első helyre, mert úgy lehet nálad érdemesebb vendéget is hívott

s ha bejön az, aki téged is, meg azt is meghívta, azt mondja majd néked: Cserélj helyet véle! - s akkor aztán szégyenszemre az utolsó helyre ülsz.

Hanem, ha meghívnak, menj és ülj le az utolsó helyre, hogy a vendéglátó azt mondja te néked: Barátom! Ülj feljebb! - s akkor aztán becsületed lesz a vendégtársak előtt.

Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik s aki magát megalázza, felmagasztaltatik.

A vendéglátónak pedig azt mondta: Ha ebédet vagy vacsorát adsz, ne hívd meg barátaidat, se testvéreidet, se rokonaidat, se gazdag szomszédjaidat, hogy ne viszonzhassák meghívásodat.

Hanem, ha vendégséget adsz, hívd meg a szegényeket, a csonkabonkákat, a sántákat, a vakokat

s boldog leszel, mert azok részéről viszonzásra nem számíthatsz. De te viszonzásra találsz az igazak feltámadásakor.

Ennek hallatára egyik vendégtársa azt mondotta néki: Boldog, aki majd az Isten országában étkezik.

Ő pedig így felelt néki: Egy ember nagy vacsorát készített és sok vendéget hitt meg.

S a vacsora idején elküldte szolgáját, mondja meg a hivatalosoknak: Jertek! Már minden kész!

De azok mindnyájan mentegetődztek. Az első azt mondta néki: Szántóföldet vettem. Ki kell mennem, hogy megnézzem. Kérlek ments ki engem!

A másik azt mondta: Öt pár ökröt vettem. Elmegyek, hogy kipróbáljam. Kérlek ments ki engem!

A harmadik pedig azt mondotta: Megnősültem, nem mehetek.

A hazatérő szolga jelentést tett minderről urának. A gazda haragra gerjedt és azt mondta szolgájának: Eredj gyorsan a város utaira s utcáira s hozd ide a szegényeket, a csonkabonkákat, a sántákat, a vakokat.

És a szolga jelentette: Uram! Úgy lett, amint parancsoltad, de azért még van hely.

Erre azt mondta az úr a szolgának: Eredj az országutakra, a kertekhez s terelj be erővel mindenkit, hogy a házam telistele legyen.

Bizony mondom néktek: egy hivatalos sem ízleli meg vacsorámat.

Majd a kíséretéhez tartozó tengernéphez fordulva így szólt:

Aki énhozzám jön és nem szakít atyjával, anyjával, feleségével, gyermekeivel, fiú- s leánytestvéreivel, sőt a maga életével is, nem lehet a tanítványom.

És keresztjét fel nem véve, követ engem, nem lehet a tanítványom.

Hiszen ha valamelyitek tornyot akar építeni, nem ül-e le előbb s nem állapítja-e meg, költségvetést csinálva, ha vajjon végre tudja-e hajtani szándékát,

hogy az alapot megvetve, de az építkezést befejezni nem bírva, a szemtanúk ki ne csúfolják,

ezt mondván: No lám! Ez az ember belefogott az építkezésbe, de nem bírta befejezni.

Vagy ha valamelyik király hadat indít egy más király ellen, nem ül-e le előbb s nem fontolja-e meg, ha vajjon tízezer emberrel szembeszállhat-e azzal, aki hússzezerrel jön ellene.

Ha úgy találja, hogy nem, akkor bizony be sem várja, hanem követeket küld és megkérdezi tőle a békefeltételeket

Épp úgy, aki közületek le nem mond mindenről, amije csak van, nem lehet a tanítványom.

Jó a só! De ha a só ízét veszti, mivel sózunk?

Nem való az sem a földre, sem a trágyadombra, - kidobják. Akinek halló füle van, hallja!

Aztán egész sereg vámszedő és bűnös ember vette körül őt, hogy hallgassák.

A farizeusok és írástudók azonban ezen megütközve, azt mondták: Pártolja a bűnösöket s együtt eszik velük!

Ő pedig elmondta nékik ezt a példázatot:

Melyiktek az? aki, ha száz juha közül egyet elveszít, ne hagyná ott a kilencvenkilencet a pusztában és ne menne az elveszített után, míg meg nem találja?

És ha megtalálta, - ugye bizony, örömében felveti vállára,

s hazatérve egybehívja barátait szomszédait és azt mondja nékik: Örvendjetelem velem! Megtaláltam elvesztett juhomat.

Bizony mondom néktek: éppen így, - jobban örülnek a mennyben egy megtérő bűnösnek, mint kilencvenkilenc megtérésre nem szoruló igaz embernek,

Vagy melyik asszony az, aki, ha tíz drakmája közül egy drakmát elveszít, ne gyújtana mécset s házat kiséperve, ne keresné azt gondosan, míg meg nem találja?

És ha megtalálja, ugye bizony egybehívja barátnőit s szomszédasszonyait, mondván: Örvendjetelem velem! Megtaláltam elvesztett drakmámat!

Bizony mondom néktek: épp így örülnek az Isten angyalai egy megtérő bűnösnek.

Majd ezt mondta: Egy embernek két fia volt.

Az ifjabbik azt mondta atyjának: Atyám! Add ki az örökségemet! S megosztotta vagyonát közöttük.

Pár nap múlva az ifjabbik fiú összeszedte mindenét, elköltözött messzeföldre és ott korhelymódra élvén, eltékozolta vagyonát.

Mikor aztán elpredálta mindenét nagy éhínség támadt azon a vidéken és ő nyomorogni kezdett

Fogta tehát magát s beszegődött ama vidék egyik polgárához, aki mezejére küldte disznókat őrizni.

már csak az az egy kívánsága volt, hogy jóllakják a disznóknak moslékával, de még azt sem adták oda néki.

Erre magábaszállt s felsóhajtott: Az én atyám hány béresének van kenyere bőven! Én pedig éhen pusztulok!

Szedem magamat visszamegyek az atyámhoz és azt mondom néki: Atyám! Vétkeztem az ég ellen és te ellened.

Nem vagyok már méltó, hogy fiadnak hívjanak. Álass egy sorba béreseiddel.

Úgy is tett. Visszament atyjához. Még távol volt, mikor az atyja meglátta s szívből megsajnálva, elébe sietett, nyakába borúit és megcsókolta őt.

De a fia azt mondotta néki: Atyám! Vétkeztem az ég ellen és te ellened! Nem vagyok már méltó, hogy fiadnak hívjanak.

Az atya azonban így szólt szolgálainak: Hozzátok ki a legszebbik ruhát és adjátok reá! Húzzatok gyűrűt az ujjára, sarut a lábára!

Aztán elő azzal a hízott borjúval! Vágjátok le! Együnk és vigadjunk!

Mert az én fiam meghalt és újra él! Elveszett s megkerült! És vigadtak.

Az idősbik fiú a mezőn volt és mikor hazaballagott, a házhoz közeledve, meghallotta a zenét és táncot.

Előhívta tehát a szolgák egyikét s tudakolta, mi legyen az?

És az azt felelte néki: öcséd jött meg s atyád levágatta azt a hízott borjút, mivelhogy egészségben nyerte vissza őt.

Erre az haragra gerjedt s nem akart bemenni. Az atyja azonban elébement és kérlelte;

de az azt mondotta atyjának: Látod, én már évek során át szolgálalak. Nem hágtam át soha parancsolatodat és te mégsem adtál nékem Soha csak egy gödolyét sem, hogy vigadjak barátaimmal.

És most, hogy ez a te fiad, aki vagyonodat rossz személyekre költötte, megjött, levágattad neki azt a hízott borjút.

Ő azonban így válaszolt néki: Fiam! Te mindég velem vagy! Mindenem a tiéd!

Vigadnunk és örülnünk kell tehát, mert ez a te testvéred meghalt és újra él; elveszett s megkerült.

Ezt pedig a tanítványoknak is mondta: Volt egy gazdag ember s annak egy sáfárja, akit bevádoltak nála, hogy eltékoztolta az ő vagyonát.

Előhívatta hát és kérdőre vonta: Mit hallok felőled? Adj számot a te sáfárkodásodról, mert már tovább nem sáfárkodhatol.

A sáfár így okoskodott magában: Mit tegyek? Uram kitesz engemet a sáfárságból. Kapálni nem tudok, koldulni szégyellek.

Tudom már mit teszek, hogy ha elmozdítanak a sáfárságból, akadjanak, akik befogadnak a házukba.

Előhívatta urának mindenik adósát s megkérdezte az elsőtől: Mennyivel tartozol az én uramnak?

Az így felelt: Száz bát olajjal. Erre azt mondotta néki: Fogd hamar az adósleveledet! Úlj le s irj ötvenet.

Aztán a másikat kérdezte: Hát te mennyivel tartozol? Az így felelt: Száz kór búzával. Annak meg azt mondta: Fogd az adósleveledet s irj nyolcvanat.

És a gazda megdicsérte a hamis sáfárt az ő okosságáért, mert e világnak fiai okosabbak a maguk nemében, mint a világosságnak fiai.

Én is azt mondom néktek: Szereztek magatoknak barátokat a hamis gazdagságból, hogy ha majd meghaltok, befogadjanak titeket az örök hajlékokba.

Aki a kevésen hű, hű az a sokon is és aki a kevésen hamis, hamis a sokon is.

Azért, ha a hamis gazdagsággal nem bántatok híven, ki bízna az igazit reátok?

És ha az idegen jószággal nem bántatok híven, ki bízna a miénket reátok?

Egy szolga sem szolgálhat két úrnak. Mert ha az egyiket gyűlöli, a másikat szereti, ha az egyikhez ragaszkodik, a másikat utálja. Nem szolgálhattok istennek és a pénzbálványnak.

Mindezt a pénzsóvár farizeusok is hallották, de kigúnyolták őt.

Ő pedig azt mondta nékik: Ti a világ előtt igazságtokkal kérkedtek, de az Isten belát szívetekbe s amit az ember dicsőít, Isten utálja azt.

A törvény és a próféták Jánosig, szóltak. Ettől fogva az Isten országa hirdettetik, és mindenki erőszakkal ostromolja azt.

De az ég és a föld könnyebben múlik el, mintsem hogy a törvény egy pontja megdőljön.

Aki elbocsátja feleségét és más asszonyt vesz el, házasságtörést követ el s aki elbocsátott asszonyt vesz el, házasságtörést követ el.

Volt egy gazdag ember, aki bíbor s bársony ruhában járt s nap-nap után pompásan, vígan élt.

S volt egy Lázár nevű koldus, aki fekélyekkel tele feküdt annak a kapuja előtt

s nem kívánt egyebet, csak hogy jóllakjék a gazdag ember asztaláról lehulló morzsákkal, de csakis a kóbor kutyák nyalogatták a sebeit.

Úgy volt. A koldus meghalt s az angyalok Ábrahámnak kebelébe vitték. Aztán meghalt a gazdag is s eltemették.

S mikor a pokolban kínlódva, felnézett és meglátta Ábrahámot s annak kebelében Lázárt, felkiáltott: Ábrahám atyám! Könyörülj rajtam! Küld le ide Lázárt, hadd mártsa vízbe az ujjának hegyét s fűvösítse meg nyelvemet, mert ez a láng szörnyen gyötör engem.

De Ábrahám azt felelte: Fiam! Emlékezzél! Az életet te végig élvezted, Lázár pedig végig szenvedte azt. Most övé a vigasz, tiéd a gyötremelem.

Különben is köztünk s ti köztetek nagy szakadék tátong. Innét hozzátok átmenni s titóletek hozzánk jönni nem lehet.

Erre amaz így válaszolt: így hát arra kérelek atyám! küldd el öt atyám házához,

mert öt testvérem van. Tegyen bizonytságot nékik, hogy ide ne jussanak ök is a gyötremelem eme helyére.

Ábrahám azonban azt mondotta néki: Van Mózesük, vannak prófétáik, hallgassák azokat.

Amaz pedig így válaszolt: Nem úgy Ábrahám atyám! Hanem, ha a halottak közül menne valaki hozzájuk, akkor megtérnének.

De Ábrahám azt mondotta néki: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, úgy akkor sem hisznek, ha valaki a halottak közül feltámad.

A tanítványoknak pedig ezt mondta: botrányok kikerülhetnek. De jaj a botránycsináló embernek!

Jobb néki, ha malomkövet kötnek a nyakára és tengerbe dobják, mintsem hogy megbotránkoztasson egyet a kicsinyek közül!

Vigyázzatok magatokra! Ha vétkezik ellened a te

testvéred, dorgáld meg s ha megtér, úgy bocsáss meg néki. S ha egy nap hétszer vétkezik ellened s egy nap hétszer kérlek, mondván: Szánom-bánom! - bocsáss meg néki.

Erre az apostolok azt mondták az Úrnak: Erősítsd a mi hitünket!

S az Úr így válaszolt: Ha mustármagnyi hitetek van, mondjátok e szederfának: Szakadj ki tövestül s verj gyökeret a tengerben! - s engedelmeskedik néktek.

Melyiktek mondja a mezőről hazatérő béresének avagy pásztorának: Jer ide és ülj le tüstént az asztalhoz!

Sőt inkább nem azt mondja-e: Kérlek, készítsd el a vacsorámat. Köss kötényt s szolgálj ki, mig eszem és iszom, aztán majd te is ehetsz, ihatol.

S köszönetet mond-e annak a szolgának, hogy teljesítette a parancsolatát? Alig hiszem.

Szintúgy ti is, ha megtettétek mindazt, amit parancsoltak néktek, mondjátok: Haszontalan szolgák vagyunk, csak a kötelességünket teljesítettük.

Útban volt Jeruzsálem felé. Útját Samarián és Galileán át vette,
s amint bement egy faluba, tíz poklos férfi jött elébe s jó távol megállva,
harsány hangon kiáltozták: Jézus mester! Könyörülj rajtunk.

Ő pedig meglátván őket, azt mondotta nekik: Menjetek, mutassátok meg magatokat a papoknak! És útközben megtisztultak.

Egyikük pedig látván, hogy meggyógyult, visszatért, fenn szóval dicsérte Istent
s lába előtt leborulva hálálkodott. És ez az egy samáriai volt.

Jézus megszólalt és megkérdezte: Hát nem tízen tisztultak meg? Hol a kilence?

Csak ez az idegen tért vissza, hogy az Istent dicsőítse?

És azt mondta neki: Kelj fel s menj el! A te hited megtartott tégedet!

Mikor pedig a farizeusok kérdezték: Mikor jön el az Isten országa? azt felelte nekik: Az Isten országa nem égi jelt lesve, várva jön el.

S nem mondják, hogy ime itt vagy ott van! Az Isten országa ti bennetek van!

Majd azt mondta a tanítványoknak: Eljön az az idő, mikor majd nagyon szeretnétek látni az ember fiának azt az egy napját és nem látjátok.

És azt mondják néktek: ime itt, vagy ott van. Ne menjetek, ne fussatok oda!

Mert miként a cikázó villámlás az ég egyik aljától az ég másik aljáig világít, úgy jelenik meg az emberfia is a maga napján.

De addig még sok szenvedés és e nemzetség részéről megvetés vár reá.

S miként a Nőé napjaiban volt, úgy lesz az emberfia napjaiban is.

Ettek, ittak, házasodtak, férjhez mentek egész ama napig, amelyen Nőé bement a bárkába s akkor jött az özönvíz és elpusztított mindenkit.

Vagy miként a Lót napjaiban is volt: ettek, ittak, vettek, adtak, ültettek és építkeztek;

de amely napon Lót kiment Sodomából tűz és kénkö hullt az égből és elpusztított mindenkit.

Épp így lesz az emberfiának a megjelenése napján is.

Aki aznap a ház tetején lesz, le ne jöjjön holmijáért, hogy elvigye a házból s aki a mezőn lesz, vissza ne forduljon.

Gondoljatok a Lót feleségére.

Aki meg akarja életét menteni, elveszti és aki elveszti, megmenti azt.

Bizony mondom néktek: azon az éjszakán két egy ágyban fekvő férfi közül az egyiket felveszik, a másikat ott hagyják,

két együtt őrlő asszony közül az egyiket felveszik, a másikat ott hagyják,

két mezei munkás közül az egyiket felveszik, a másikat ott hagyják.

Erre megkérdezték: Vajh' hol Uram? Erre azt felelte: Ahol a dög, odagyúlnak a keselyűk.

S példázatot mondott nékik a szüntelen való imádkozás és munkálkodás szükségességéről.

Volt egy bíró bizonyos városban, aki Istent nem félt, embert nem becsült.

S volt egy özvegyasszony is abban a városban, aki ezzel a kéréssel állított be hozzá: Szabadíts meg az ellenségemtől!

De az egyideig vonakodott, hanem aztán így okoskodott magában: Igaz, hogy Istent nem félek, embert nem becsülök,

de mert terhemre van ez az özvegyasszony, eligazítom a dolgát, hogy ne járjon örökösen a nyakamra s ne zaklasson engem.

Halljátok - szólt az Úr - e hamis bíró szavát!

S az Isten ne szabadítaná meg éj s naphosszat hozzáesdő kiválasztottait s ne törődnek velük?

Bizony mondom néktek: Megszabadítja hagy hamar! De vajh', ha az ember fia eljön, talál-e hitet a földön?

Egyeseknek pedig, akik igaz voltukban elbizakodtak lenéztek, ezt a példázatot mondta:

Két ember ment a templomba imádkozni. Az egyik farizeus volt, a másik vámszedő.

A farizeus kiállt és így imádkozott magában: Isten! Hálát adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint mások, - ragadozó, gonosztevő, házasságtörő vagy mint ez a vámszedő is.

Hetenként kétszer böjtölök és tizedet adok minden vagyonomból.

A vámszedő ellenben félreállt s fel sem merete vetni a szemét az égre, hanem mellét verve, így szólt: Isten! Irgalmaz nékem, bűnösnek.

Bizony mondom néktek: Ez tért vissza megigazítva házába s nem amaz. Mert aki magát felmagasztalja, megaláztatik, aki pedig magát megalázza, felmagasztaltatik.

Eközben a kis gyermekeket is oda hozták hozzá, hogy megáldja őket. Ezt látva, a tanítványok rájuk támadtak.

De Jézus magához szólítván őket, azt mondta Engedjétek hozzám jönni a kis gyermekeket s ne tiltsátok el őket éntőlem. Ilyeneké az Isten országa.

Bizony mondom néktek: aki nem úgy fogadja, mint a kis gyermek, az Isten országát, soha nem jut abba.

Ezután egy előljáró kérdezte meg tőle: Jó mester! Mit tegyek, hogy örökké éljek?

Jézus azt felelte néki: Miért mondasz jónak engemet? Nincs jó, csak egy: az Isten

Ismered a parancsolatokat: Ne törj házasságot! Ne ölj Ne lopj! Ne tégy hamis tanúbizonyságot!
Tiszteld atyádat és anyádat!

Erre az így felelt: Mindazt megtartottam ifjúkorom óta.

Ezt hallva, azt mondotta néki Jézus: Még egy fogyatkozásod van. Add el mindenedet és oszd szét a szegények közt, akkor mennyei kincsed lesz.

Aztán jer s kövess engemet. De az ifjú ennek hallatára nagyon szomorú lett, mert igen gazdag volt.

Jézus pedig látván az ő nagy szomorúságát, azt mondta: Mily nehezen jutnak be a gazdagok a mennyországba!

Könnyebb a tevének a tű fokán átmenni, mintsem a gazdagnak Isten országába jutni.

Most aztán a hallgatók kérdezték: akkor hát ki üdvözülhet?

Azt felelte: Ami lehetetlen az embernél, lehetséges az Istennél.

Erre meg Péter szólalt fel: Lásd, mi mindenről lemondtunk s követtünk tégedet.

Ő azonban azt felelte nékik: Bizony mondom néktek: nincs olyan egy sem, aki elhagyja házát, szüleit, testvéreit, feleségét avagy gyermekeit az Isten országáért,

hogy ne nyerne százszorta többet ezen a világon, a jövő világban pedig örök életet.

Aztán magához vette mind a tizenkettőt és azt mondta nékik: Most már felmegyünk Jeruzsálembe s beteljesül mindaz, amit a próféták az emberfiáról megírtak.

Átadják a pogányoknak, megcsúfolják, meggyalázzak, leköpdösik,
megostorozván, megölik, de harmadnapon feltámad.

Ők azonban ebből egy szót sem értettek. Ez a kijelentés titok maradt ő előttük, nem fogták fel a beszéd értelmét.

Mikor pedig közeledelt Jerikóhoz, egy vak ember aki az út mellett ült s koldult,

hallván, hogy a nép arra tart, tudakolta, mi légyen az?

Azt felelték néki, hogy a názáreti Jézus jön erre.

És ő felkiáltott, mondván: Jézus, Dávid fia! Könyörülj rajtam!

Az elülmenők azonban csitították, hogy hallgasson, de az annál jobban kiáltozott: Dávid fia! Könyörülj rajtam!

Jézus megállt s megparancsolta, hogy vezessék hozzá. S mikor már közelébe ért,

megkérdezte: Mit kívánsz tőlem? így válaszolt: Uram! Azt, hogy lássak.

Jézus pedig azt mondta néki: Láss! A te hited megtartott tégedet.

És azonnal megjött a szeme világa s Istent dicsőítve, követte őt, s az egész nép, e dolog láttára, dicsőítette az Istent.

S bement és átvonult Jerikón.

Bizonyos Zakeus nevű férfiú, aki a vámszedők feje s gazdag ember volt, szintén szerette volna látni, melyik a Jézus,

de a néptől nem láthatta, mert kis emberke volt.

Előre futott hát s felmászott egy szederfára, hogy meglássa, mivel arra kellett elmennie.

De Jézus, mikor odaért, feltekintett és megpillantván őt, azt mondta néki: Zakeus! Jer le gyorsan! Ma nálad kell megszállanom.

S lejött gyorsan s örvendező szívvel fogadta Jézust házába.

Ezt látva, mindnyájan zúgtak s azt mondták: Bűnös embernél szállott meg.

Zakeus azonban előállt és így szólt az Úrhoz: Most már Uram, vagyonomnak felét odaadom a szegényeknek s ha valakit megszaroltam, négyszeresen kárpótolom.

Jézus azt felelte néki: Ma lett üdvössége ennek a háznak! Ő is Ábrahámnak fia.

Mert az emberfia azért jött, hogy keresse s megmentse, ami elveszett.

Aztán, beszédét folytatva, a hallgatóknak még egy példázatot mondott, mert már közel volt Jeruzsálemhez és azok azt hitték, hogy az Istennek országa azonnal megjelen.

Egy bizonyos előkelő ember - úgymond - elment messze földre, hogy királyságot szerezve térjen újra vissza.

Előhívatta hát tíz szolgáját és tíz mínát adott nekik, ezt mondván: Kereskedjete velem, amíg megjövök!

Polgártársai azonban gyűlölték s követséget küldöttek utána ezzel az üzenettel: Nem akarjuk, hogy királyunk legyen!

Mikor aztán a királyságot megnyerve, újra visszatért, hívatta ama szolgáit, akiknek pénzt adott, hogy megtudja, ki mennyit nyert.

Jött az első s jelen tette: Uram! A te mínád tíz mínát nyert.

Azt mondta rá: Jól van én jó szolgám! Mert a kevésen hű voltál, légy tíz város ura.

Jött a második is s jelentette; Uram! A te mínád öt mínát nyert.

Ennek is azt mondta: Légy te is öt város ura.

Vége jött a harmadik is s jelentette: Uram! Itt a mínád! Keszkenőbe kötve, megőrzöttem,

mert hát félted tőled, mivel kegyetlen ember vagy. Elveszed, amit nem te szereztél, leartod, amit nem te vetettél.

Ennek meg azt mondta: Gonosz szolga! Saját szavadon foglak meg. Tudtad, hogy szívtelen vagyok. Elveszem, amit nem én szereztem, leartom, amit nem én vettem.

Nos - hát miért nem adtad a bankba pénzemet s én megjövet kamatostúl kaptam volna vissza?

S odaszólt az ott állóknak: Vegyétek el tőle azt a mínát és adjátok annak, akinek már tíz mínája van.

Azok azt felelték néki: De hisz, Uram, annak már tíz mínája van!

S ő válaszolt: Bizony mondom néktek: akinek van, annak adatik, akinek nincs, attól az is elvétetik, amije van.

Azokat az ellenségeimet pedig, akik nem akarták, hogy királyuk legyek, vezessétek ide és öljetek rakásra a szemem láttára.

Ezt mondta s tovább ment Jeruzsálem felé.

Mikor aztán Betfágéhez és Betániához közeledett, az olajfák hegyénél elküldte két tanítványát, mondván: Menjete el a veletek szemben fekvő faluba. Bemenetkor találtok ott egy megkötött szamárcsikót, amelyen még soha ember nem ült. Oldjátok el s vezessétek ide;

Ha pedig valaki kérdőre vonna, hogy mért oldjátok el? - mondjátok meg néki, hogy az Úrnak van szüksége rá.

El is mentek a küldöttek s úgy találták, amint mondta nékik.

S tényleg mikor eloldották azt a szamárcsikót, kérdőre vonták őket annak a gazdái: Miért oldjátok el a szamárcsikót?

De ők azt felelték: Az Úrnak van szüksége rá!

És elvezették Jézushoz s felsőruháikat rávetvén a szamárcsikóra, Jézust ráültették.

S menetközben felsőruháikat leterítették az útra.

Mikor pedig már az Olajfák hegyének lejtőjéhez közeledett, a tanítványoknak egész serege örömben hangos szóval dicsérni kezdte az Istent a látott csodadolgokért,

ezt mondván: Áldott, aki az Úr nevében jön, a király, Békesség a mennyben, dicsőség a magasságban!

Erre néhány farizeus a sokaság közül azt mondotta néki: Mester! Némítsd el tanítványaidat!

De ő azt felelte nékik: Bizony mondom néktek: ha ezek elhallgatnak, a kövek szólalnak meg.

S amint közeledett s meglátta a várost, - megsiratta,

mondván: Vajha tudnád, legalább a mai napon, mi szolgál békességedre; de titok az most még te előtted.

Mert eljön majd az az idő, mikor ellenségeid körülzáncolnak, körülkerítenek, mindenfelől szorongatnak,

eltörölnék fiaddal együtt a földnek színéről és nem hagynak követ-kövön benned, mivel az isteni kegyelem napjait észrevétlen hagytad tovatűnni magad felett.

Aztán bement a templomba s kiűzte azokat, akik abban vásárt csaptak,

ezt mondván nékik: Meg van írva: Az én házam imádságnak háza, ti pedig rablóbarlangot csináltatok abból.

Es tanított nap-nap után a templomban. A főpapok, írástudók s népvének azonban vesztére törtek, de nem tudták mitévők legyenek, mert az egész nép rajta csüngött s rá hallgatott.

Egyik napon pedig, mikor a templomban a népet oktatta és az evangéliomot hirdette, előálltak a főpapok a vénekkel együtt

és kérdőre vonták őt: Mond meg nekünk, micsoda hatalomnál fogva cselekszed ezeket s ki adta néked ezt a hatalmat?

És ő azt felelte nékik: Én is kérdek egyet tőletek: mondjátok meg nékem:

János avatása a menyből avagy emberektől való volt-e ?

Erre azok maguk között ilyenformán tanakodtak: Ha - úgymond - azt mondjuk: a menyből, rámondja: miért nem hittetek hát neki?

Ha pedig azt mondjuk: emberektől, - az egész nép agyonkövez minket, mert ők Jánost prófétának tartják.

Azt felelték tehát, hogy nem tudják, honnét van.

Jézus viszont azt mondotta nékik: Úgy én sem mondom meg, micsoda hatalomnál fogva cselekszem ezeket.

S elmondta a népnek ezt a példázatot: Egy ember szőlőt ültetett s szőlőművesek kezébe adva, elutazott jó hosszú időre.

De annakidején elküldte, szolgáját a szőlőművesekhez, hogy beszedje a szőlő terméséből a neki járó részt! A szőlőművesek azonban megverték és üres kézzel bocsátották el azt.

Küldött egy másik szolgát is, de azok azt is megverték s csúffátéva, üres kézzel bocsátották vissza.

Küldött egy harmadikat is. Azt pedig megsebesítve, kidobták.

Ekkor azt mondotta a szőlő gazdája: Mit tegyek? Elküldöm az én kedves fiamat. Ha látják, tán megbecsülik.

A szőlőművesek azonban, amint meglátták azt, össze súgtak-búgtak mondván: Ez az örökös! Jertek, öljük meg, hogy a miénk legyen az örökség!

És kidobván a szőlőből, megölték. Mit tesz most már velők a szőlő gazdája?

Eljön és megöli ezeket a szőlőműveseket s a szőlőt odaadja másoknak. Erre a hallgatók azt mondták: Isten ments!

Ó azonban rájuk tekintve, szólt: Mit jelent hát ez az írás: Az építők megvetette kö lett a szeglet feje.

És aki e kőre esik, agyonúztatik, akire pedig ez ráesik, szétmorzsolja azt.

Erre a főpapok és írástudók meg akarták fogni még abban az órában, de féltek a néptől; megértették ugyanis, hogy e példázat róluk szólt.

Hanem azért szemmel tartották őt s jámborságot színlelő kémekeket küldtek ki, hogy szaván fogják s a hatóság s a helytartó hatalmába adják.

Meg is kérdezték őt, mondván; Mester! Tudjuk, hogy helyesen beszélsz, tanítasz s nem vagy személyválogató, hanem az Istennek igaz útjára vezérelsz.

Szabad-e a császárnak adót fizetnünk, vagy nem?

Ő azonban ismervén álnokságukat, így válaszolt nékik: Mit kísértgettek engemet?

Mutassatok nékem egy dénárt. Kinek a képe s címe van rajta?

A császáré! - felelték. Erre azt mondotta nékik: Adjátok meg tehát a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami az Istené.

S nem tudták a szaván fogni a nép előtt, hanem csodálkozva feleletén, hallgattak.

Aztán néhány feltámadástagadó szadduceus fordult hozzá

e kérdéssel: Mester! Mózes írta elénk: Ha valakinek a felesége és testvére meghal, s nem marad gyermek utána, akkor vegye el az ő testvére annak az özvegyét s nemzzen utódot a testvérenek.

Hát volt hét fitestvér. Az első megházasodott s nem maradt gyermek utána.

Elvette az asszonyt a második,

aztán a a harmadik s ugyanígy a többi hét is, s holtuk után nem hagytak hátra gyermeket

Végül meghalt az asszony is.

Melyiké lesz már most az az asszony a feltámadáskor? Hiszen mind a hétnek a felesége volt.

Jézus így válaszolt nékik: E világ fiai házasodnak s férjhez mennek,

de akik méltók a másvilág öröklésére s a halálból való feltámadásra sem nem házasodnak, sem férjhez nem mennek,

mert többé meg nem halhatnak; azok hasonlóak az angyalokhoz és mint a feltámadás fiai, Isten fiai.

Hogy pedig a holtak feltámadnak, azt Mózes is jelzi a csipkebokorról szóló történetben, ahol az Urat Ábrahám Istenének és Jákob Istenének mondja.

Már pedig az Isten nem a halottaknak, hanem az élőknek Istene, mert mind néki élnek.

Erre egyes írástudók azt felelték néki: Mester! Ezt jól mondtad.

Nem is mertek többé semmit sem kérdezni tőle.

Most azonban ő kérdezte tőlük: Mi alapon mondják a Krisztust Dávid fiának?

Hiszen Dávid maga mondja a Zsoltárok könyvében: Monda az Úr az én Uramnak: Ül jobb kezem fölöl

Amig lábad zsámolyává teszem ellenségeidet.

Dávid tehát Urának mondja őt. Hogy lehet akkor a fia?

Majd az egész népnek füle hallatára azt mondta tanítványainak:

Őrizkedjete az írástudóktól, akik szeretnek hosszú köntösben járni, szeretik a piacon való köszöntéseket, a zsinagógában az első székeket, a lakomákon a főhelyet,

akik az özvegyek házáat el harácsolják s tessék-lássák formán hosszan imádkoznak. Ezekre a legsúlyosabb büntetés vár!

Aztán feltekintve, nézte, amint a gazdagok adományait a perselybe vetették;

de meglátta a szegény özvegyasszonyt is, aki csak két fillért vetett be abba.

És megszólalt: Bizony mondom néktek: ez a szegény özvegyasszony mindnyájuknál többet vetett abba,

mert azok mind a maguk fölőselegéből járultak az ajándékhoz, ő pedig a maga szegénységéből mindenét, egész vagyonát odaadta.

Majd mikor némelyek azt mondták a templomról, hogy szép kövek és ajándékok ékesítik, így szólt;

Eljön az-az idő, mikor abból, amit itten láttok, nem marad kő kövön lerombolatlanul.

S eme kérdésükre: Mester! Mikor lesz az, s mely jelre megy végbe?

Így válaszolt: Vigyázzatok! El ne ámítsanak! Sokan jönnek majd az én nevemben, akik azt állítják; Én vagyok az! Vagy: Itt az idő! Ne induljatok utánuk!

S ha majd háborúról s forradalomról hallottok, meg ne ijedjete! Előbb ennek kell meglenni. De a vég még nem mindjárt áll be.

Ekkor mondta nékik: Nép nép ellen, ország ország ellen támad.

S nagy földrengés és helyenként éhínség, döghalál, rémséges dolgok és nagy égi jelek lesznek.

Előbb azonban kézre kerítenek, üldöznek, zsinagóga elé és fogságba vetnek, királyok, helytartók elé hurcolnak titeket nevemért.

Ez lesz a ti bizonyágtételetek alkalma.

Azért ezt jól szívetekbe vésve, - ne törjétek már előre fejeteket azon, hogy mit is mondjatok.

Én adom a szót szátokba és a bölcseséget s azzal szemben néma és tehetetlen lesz minden ellenségtek.

Elárulnak titeket a szülék és a testvérek, a rokonok és a barátok s egyeseket meg is ölnek közületek.

S meggyűlöl titeket mindenki az én nevem miatt.

De a fejetekeknek egy hajszála sem vész el.

Állhatatos türetekkel nyerítek meg az életet.

És ha majd látjátok, hogy a táborba gyűlt sereg körülzártá Jeruzsálemet, tudjátok meg, hogy közel van annak pusztulása.

Akkor Júdeának népe meneküljön a hegyekbe s a város lakói vándoroljanak ki; a vidékiek pedig be ne költözzenek.

Mert ezek a boszúállásnak napjai, hogy beteljesedjék, ami meg van írva.

Jaj akkor a viselős és szoptató anyáknak, mert nagy ínség éri az országot s harag ezt a népet.

Elhullanak a kard éle alatt és mint foglyok szétszórtatnak az egész világon. Jeruzsálemet pedig a pogányok tiporják, míg betelik a pogányok ideje.

S jelek lesznek a napban, a holdban és a csillagokban és a földön néprémület a kétségbeejtő tenger - s habzúgás miatt.

A vér megfagy az ereken a félelem s a föld kerekességét érő események vártán, mert az egek hatalmai megrendülnek.

S ekkor meglátják az emberfiát, amint eljön a felhőben nagy hatalommal és dicsőséggel.

S mikor mindez teljesedésben lesz, egyenesedjétek fel s emeljétek fel a fejeteket, mert közel a váltságtok.

S elmondotta nékik ezt a példázatot: Nézzétek a fügefát s a többi fákat!

Mikor látjátok, hogy már hajtanak, magatoktól is tudjátok, hogy a nyár közel van.

Ti is. mikor majd látjátok, hogy mindez bekövetkezik, tudjátok meg, hogy az Isten országa közel van.

Bizony mondom néktek: nem múlik el e nemzetség, míg mindez meg nem lesz.

Az ég és a föld elmúlik, de az én beszédem soha el nem múlik.

Vigyázzatok azért magatokra, hogy az evés, ivás és a mindennapi élet gondja fásulttá ne tegye a ti szíveteket,

s hogy az a nap váratlanul ne lepjen meg, mint a törvetés. Mert eljön az a kerekföld minden lakosára.

Ébren legyetek hát mindenkor és imádkozzatok, hogy kikerülhessétek mindazt, ami be fog következni és megállhassatok az emberfia előtt.

S míg nappal a templomban tanított, az éjszakát odakint az Olajfák hegyén töltötte.

Korán reggel pedig az egész nép hozzája sereglett, hogy hallgassa őt a templomban.

Közeledett már a páskának nevezett kovásztalan kenyérünnep.

A főpapok s írástudók pedig azon törték az eszüket, hogyan öljék meg őt, mert félték a néptől.

Ekkor a Sátán belebújt az Iskariótesnek hitt s a tizenkét tanítvány sorából való Júdasba,

aki elment s megbeszélte a főpapokkal és a főemberekkel a kézrekerítés módját.

Azok örömben pénzt ígértek néki.

Ő meg lekötötte magát s leste az alkalmat, mikor népcsődülés nélkül adhatja őt a kezükbe.

Eközben eljött a kovásztalan kenyérünnep páska bárányölő napja.

S Jézus elküldte Pétert és Jánost, mondván: Menjetek! Készítsétek el számunkra a páskavacsorát.

Azok megkérdezték: Hol akarod, hogy elkészítsük azt?

Azt felelte nékik: Amint a városba értek, találkoztok egy vizeskorsót vivő emberrel. Kövessétek nyomon s amely házba betér,

mondjátok meg a ház gazdájának: A Mester kérdezi: Hol van az a hajlék, ahol tanítványaimmal elkölthetem a pákavacsorát?

S ő egy díszes nagy ebédlőt mutat majd néktek, ott terítsetek számunkra.

Elmentek hát s úgy találták, ahogy megmondotta nékik s elkészítették a páskavacsorát.

Aztán a pontos időben az asztalhoz telepedett tizenkét apostolával

s azt mondotta nékik: Vágyva-vágytam tiveletek elkölteni a páskavacsorát szenvedésem előtt.

Mert én - úgymond - nem eszem már többé abból, míg el nem jön az ideje Isten országában.

Erre fogta a poharat s hálát adván, azt mondta: Vegyétek és adjátok sorra!

Mert én - úgymond - mostantól fogva nem iszom többé a szőlőtőke terméséből, míg el nem jön az Isten országa.

Majd fogta a kenyeret, s hálát adván, megtörte és odaadta nékik, ezt mondván: Ez az én testem, amely ti érettetek adatik. Ezt cselekedjétek emlékezetemre!

Hasonlóképp a vacsora után, a poharat is, ezt mondván: E pohár új szövetség az én, érettetek kiömlő véremben.

De lám, árulóm is itt van velem együtt az asztalnál.

Hát, az emberfia elköltözik ugyan e világból, amint el van végezve, de jaj annak, aki elárulja.

Erre maguk között tanakodni kezdtek, vajh ki teszi meg ezt közülük?

Azután meg azon kezdtek versengeni, hogy melyikük nagyobb?

Ő pedig azt mondta nékik: A pogány népek királyai uralkodnak rajtuk és zsarnokaikat jótevőknek mondják.

Nálatok nem így lesz. Aki nagyobb tiköztetek, legyen olyan, mint a kisebb és az előljáró mint a szolga.

Mert ki nagyobb? Az, aki az asztalnál ül, vagy aki felszolgál? Ugye, aki az asztalnál ül? S lám én olyan vagyok tiköztetek, mint a felszolgáló.

De ti kitarottatok énelem nehéz napjaimban.

Azért, miként az én Atyám nékem, én is adok néktek országot,

hogy egyetek, igyatok asztalomnál az én országomban, s, királyi székeken ülve, megítéljétek Izrael tizenkét törzsét.

Aztán így szólt az Úr: Simon! Simon! Lásd a Sátán kikért magának titeket, hogy mint a búzát megrostálhasson.

De én imádkoztam érted, hogy a te hited meg ne inogjon. Azért, ha majd megtérsz, erősítsd testvéreidet.

És ő így válaszolt néki: Uram! Kész vagyok teveled, akár a fogságba, akár a halálba menni.

Ő pedig azt mondta: Péter! Szavamra mondom, a kakas nem szólal meg ma addig, amíg háromszor meg nem tagadtad, hogy ismeresz engemet.

S megkérdezte őket: Mikor elküldtelek erszény, táska s saru nélkül, volt-e valamiben fogatkozásotok? Azt felelték: Semmiben.

Ekkor azt mondotta nékik: Most azonban, akinek van, - vegye elő az erszényét, hasonlóképp táskáját is s akinek nincs, adja el köntösét s vegyen rajta kardot,

mert azt mondom néktek: be kell teljesednie rajtam az írás eme szavának is: A gonosztévők közzé sorozták. Mert, ami rám vonatkozik, teljesedésbe megy.

De ők azt felelték: Uram! Nézd! Van itt két kard. Ő pedig azt mondta nékik: Elég.

Aztán elindult s szokása szerint kiment az Olajfák hegyére. Követték tanítványai is.

És mikor odaért, azt mondotta nékik: Imádkozzatok, hogy meg ne kísértessetek!

S körülbelül egy kőhajításnyira távozván tőlük, térdre hullt és imádkozott:

Atyám! Ha te úgy akarod, vedd el tőlem e poharat. Mindazáltal ne úgy legyen, amint én, hanem amint te akarod.

Ekkor angyal szállt alá a mennyből és megerősítette őt.

S nagy tusakodásában még buzgóbban imádkozott s mint a földre hulló vércsepp, olyan volt a verejtéke.

Aztán, hogy megimádkozott, felkelt s odament tanítványaihoz, de azokat alva találta a szomorúság miatt.

Erre így szólt nékik: Miért alusztok? Keljetek fel! Imádkozzatok, hogy meg ne kísértessetek.

Még beszélt, mikor a tizenkét tanítvány egyike, - az a Júdás nevű, egy csapat élén Jézushoz lépett, hogy megcsókolja őt.

Jézus megkérdezte: Júdás! Te csókkal árulod el az emberfiát?

Környezete pedig látván, hogy mi készül, így szólt hozzá: Uram! Kardunk élére hányjuk őket?

Sőt egyikük lesújtott a főpap szolgájára s levágta annak jobb fülét.

Jézus azonban rájuk szólt: Ne bántsátok! Elég már! S fülét megérintvén, meggyógyította azt.

Majd azt mondotta a rátámadó főpapoknak, templomtiszteknek s véneknek: Akárcsak valami rablóra, úgy törtetek rám kardokkal és dorongokkal?

Nap nap után közöttetek voltam a templomban s nem tettétek kezeteiket reám. De hát, ez a ti órátok, ez a sötétség hatalma!

Erre megragadván, elhurcolták s bevitték őt a főpap házába. Péter távolról követte.

S mikor tüzet raktak az udvar közepén és azt körülültek, Péter is leült közéjük.

Egy szolgáló azonban, amint meglátta őt a tűznél ültében s jól szemügyre vette, azt mondotta: Ez is ővele volt!

De Péter tagadta, mondván: Asszony! Én nem ismerem őt!

Kisvártatva egy másik látta meg s mondotta: Te is közülük való vagy! Ámde Péter azt felelte: Ember! Én nem!

Körülbelül egy óra múlva más valaki bizonykodott: Lelkemre, ez is vele volt, hisz galileai!

S Péter azt felelte: Ember! Nem értem, mit beszélsz! És a kakas nyomban, még beszéde közben, megszólalt.

Erre az Úr hátrafordult és ránézett Péterre. Ekkor eszébe jutott Péternek az Úr eme mondása: Még kakasszó előtt, háromszor tagadsz meg engem.

S Péter kiment és sírt keservesen.

Azok pedig, akik fogva tartották őt, ütve-verve kicsúfolták.

Majd szemét bekötve, arcul csapdosták s kérdezték: Találd ki, ki ütött meg téged?

S ezernyi szitkot szórtak rá.

Napkeltekor pedig egybegyűltek a népvének, a főpapok s írástudók és székük elé állatták, mondván: Felelj! Te vagy-e a Krisztus? Azt felelte nekik: Ha megmondom, akkor sem hiszitek.

Ha viszont én kérdezlek meg, nem feleltek nekem, nem is bocsáttok szabadon.

Mostantól fogva azonban az emberfia Isten hatalmas jobbján ül.

Erre mindnyájan kérdezték: Te vagy hát az Isten fia? Azt felelte nekik: Ti mondjátok: én vagyok.

Erre azok azt mondták: Mi szükség több bizonyásra? Magunk hallottuk a saját szájából.

Ekkor felkerekedtek mindnyájan, elvitték Pilátushoz

és bevádolták, mondván: Ez az ember, biztos tudomásunk szerint, népámító. Ellenzi a császári adófizetést s azt mondja magáról, hogy ő a Krisztus király.

Pilátus megkérdezte őt: Te vagy a zsidók királya? Azt felelte neki: Magad mondod!

Ekkor Pilátus a főpapok és a nép felé fordulva, így szólt: Ez az ember szerintem nem bűnös.

De azok nem tágítottak s azt mondták: Lázítja a népet tanításával egész Júdeában, Galileától kezdve idáig.

Pilátus a Galilea szó hallatára megkérdezte, ha vajon ez ember galileai-e?

És mikor megtudta, hogy ő a Heródes alattvalója, elküldötte őt Heródeshez, aki éppen akkor szintén Jeruzsálemben volt.

Heródes, Jézus láttára, felette megörült, mert régóta óhajtotta látni, mivel sokat hallott róla és remélte, hogy majd valami csodát lát tőle.

Faggatta is jó sokáig, de ő egy szóra sem méltatta.

A főpapok s írástudók pedig közrefogva, nagy hévvel vádolták,

Heródes és testőrei viszont fitymálták, gúnyolták, aztán pompás ruhát adatva rá, visszaküldték Pilátushoz.

E naptól Pilátus és Heródes között nagy lett a barátság. Annakelőtte ugyanis ellenségek voltak.

Pilátus most, egybegyűjtven a főpapokat, a főembereket s a népet,

így szólt hozzájuk: Ide hoztátok ez embert, mint népbolondítót. Kivallattam előttem, de én nem találtam bűnösnek abban, amivel őt vádoljátok.

Sőt még Heródes sem, mert hisz visszaküldte hozzánk. De meg nem is követett el semmi halálra méltó dolgot sem.

Megfenyítem, s aztán szabadon bocsátom.

(Köteles volt ugyanis az ünnep alkalmával egy foglyot szabadon bocsátani.)

De felzúdult egyszerre mind: Pusztítsd el ezt! Barabbást bocsásd szabadon!

(Ezt a foglyot valami, a városban történt lázadás és gyilkosság miatt börtönözték be.)

Pilátus azonban újra rájuk szólt, mert ő Jézust szerette volna szabadon bocsátani.

De azok visszakíáltottak: Feszítsd, feszítsd meg ezt!

Ő azonban harmadszor is rájuk szólt: De hát mi rosszat tett? Én halálra méltó bűnt nem találtam benne. Megfenyítem s szabadon bocsátom.

Hanem azok, szinte ordítózva követelték megfeszíttetését s zúgó szavuk diadalmaskodott.

Pilátus döntött: eleget tett követelésüknek.

Szabadon bocsátotta azt, akit kívántak, a lázadás és gyilkosság miatt bebörtönözött foglyot, Jézust pedig kényük kedvükre kiadta.

Mikor elvitték őt, a mezőről jövő cirenei Simont előfogva, a hátára tették a keresztfát, hogy vigye azt Jézus után.

S kísérte őt a nép és a miatta jajgató asszonyok nagy sokasága.

Jézus azonban, feléjük fordulva, megszólalt: Jeruzsálem leányai! Ne sirassatok engemet! Sirassátok magatokat és gyermekeiteket!

Majd eljön még az az idő, mikor azt mondják: Boldogok a meddők, a magtalan asszonyok, és az emlők, melyek nem szoptattak!

S rimánkodnak majd a hegyeknek: szakadjatok reánk! S a halmoknak: boruljatok reánk!

Mert, ha ez a sorsa a zöldellő fának, mi lesz a szárazzal?

S vittek vele együtt még két másik gonosztevőt is, hogy kivégezzék őket.

Hogy aztán a Koponyának hitt helyre érkeztek, ott megfeszítették őt is meg a gonosztevőket is, az egyiket a jobb, a másikat a bal keze felől.

S Jézus megszólalt: Atyám! Bocsáss meg nekik! Nem tudják mit tesznek! Majd ruháján, sorsot vetve, megosztzkodtak.

A nép béméskodva körülállta. A főemberek pedig velük együtt gúnyolták, mondván: Másokon segített, segítsen most maga magán, ha ő a Krisztus, az Istennek választottja.

Sőt a katonák is hozzájárulva, csúfolták és ecettel megkínálva,

azt mondták: Ha te vagy a zsidók királya, segíts magadon!

Feje fölé pedig odatették ezt a görög, latin s zsidó betűkkel írt feliratot is: A ZSIDÓK KIRÁLYA!

A felfüggesztett gonosztevők egyike pedig így szidalmazta őt: Ha te vagy a Krisztus, segíts magadon és rajtunk!

De a másik rászólt s így dorgálta: Nem félsz az Istentől! Hisz tégedet ugyanazon büntetés ért, csak hogy minket méltán, mert mi rászolgáltunk cselekedetünkkel, de ez semmi rosszat nem tett.

Jézusnak pedig ezt mondta: Uram! Emlékezzél meg én rólam, ha királyi dicsőségedben visszatérsz!

Jézus azt felelte néki: Bizony mondom : ma velem lész a paradicsomban!

Ekkor körülbelül déli tizenkét óra volt s sötétség lett az egész országban délután három óráig.

A nap elhomályosodott, a templom kárpitja középen kettéhasadott

Jézus pedig fennhangon kiállva, azt mondta: Atyám! Kezedbe ajánlom lelkemet! S ezt mondva, kiszenvedt.

A százados pedig a történetek láttára, Istent dicsőítve, így szólt: Bizony, ez az ember igaz ember volt,

Viszont a látványosságra egybegyűlt nézők serege, a történetek láttára, mellét verte s megtért.

Ott álltak távolabb, mint nézőközönség, összes ismerősei s a Galileából vele jött asszonyok.

Egy a zsidók városából, Arimatiából való, József nevű, jóra való, derék, tanácsbeli ember azonban, aki nem helyeselte azoknak sem határozatukat, sem eljárásukat s aki maga is várta az Isten országát, elment Pilátushoz s elkérte tőle Jézus holttestét.

S levén azt, finom gyolcsba takarta s egy sziklába vájt sírboltba helyezte, ahol még senki sem feküdt.

Épp péntek volt és a szombat virradóban.

Az őt kikísérő, Galileából vele jött asszonyok pedig megnézték a sírt és az ő holtteste elhelyezésének módját.

Aztán hazatérve, illatszerekről és kenetről gondoskodtak. De a szombat napján, törvény szerint, pihenőt tartottak.

Vasárnapra virradóra azonban a beszerzett illat szerekkel a sírbolthoz mentek.

De a követ a sírbolttól elhengerítve találták.

S beléptükör az Úr Jézus holttestének csak hült helyét látták.

Megdöbbenésüknek e kínos percében történt, hogy két fényes ruhába öltözött férfi állt eléjük s amint ijedtükben a földre borultak, azt kérdezték tőlük: Miért keresitek az élőt a halottak közt?

Nincs itt! Feltámadt! Emlékezzetek csak vissza,

mit mondott ő néktek, mikor még Galileában volt? Az emberfiának a bűnösök kezébe kell adatnia, megfeszíttetnie és harmadnapon feltámadnia.

S visszaemlékeztek az ő szavaira.

A sírbolttól hazatérve, mindent elmondottak a tizenegy tanítványnak és a többieknek.

Mária Magdolna, Johanna, továbbá Mária, a Jakab anyja s ezeknek társai voltak azok, akik e hírt az apostoloknak, megvitték.

Hanem azok üres fecsegésnek tartották a beszédüket és nem hittek nékik.

De Péter felkelt és elfutott a sírbolthoz s mikor betekintett, csak a lepedőket látta s magában elcsodálkozva a történetek felett, távozott.

Ketten pedig ő közülük ugyanazon napon, egy Jeruzsálemtől hatvan stádiumra lévő Emmausz nevű falunak tartottak

s beszélgettek maguk között mindezen megtörtént dolgokról.

És amint így beszélgettek s tanakodtak, maga Jézus is hozzájuk szegődött s velük ment az úton.

De a szemük befogódott, hogy meg ne ismerjék őt.

És ő megkérdezte tőlük: Mit tárgyalatok magatok között útközben s miért vagytok olyan szomorúak?

Egyikük, névszerint Kleofás, így válaszolt neki: Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott e napokban?

Nos, - kérdé ugyan mi? Hát - felelték - a názáreti Jézus dolga, aki szavára s tetteire nézve hatalmas próféta volt az Isten, s az egész nép előtt.

Főpapjaink és főembereink halálra ítélték, megfeszítették,

mi ellenben reméltük, hogy ő az, aki megváltja Izraelt. Egyébiránt ma a harmadnapja, hogy ez történt.

Aztán néhány közülünk való asszony is reánk ijesztett. Korán reggel ott jártak a sírnál,

de holttestét nem találván, hazatértek, mondván, hogy angyallátomásuk is volt s az angyalok állították, hogy ő él.

Néhány társunk el is ment a sírhoz s úgy találták, ahogy az asszonyok mondották; őt magát azonban nem látták. Erre azt mondotta nékik:

Óh, ti balgatagok s restek hinni mindazt, amit a próféták mondottak!

Hát nem ezt kellett-e Krisztusnak elszenvednie, hogy megdicsőülhessen.

És kezdve Mózesen s a többi prófétákon, minden reá vonatkozó írást megmagyarázott ő nékik.

Eközben már ama falu közelébe értek, ahová tartottak és ő úgy tett, mintha tovább szándékoznék menni.

De azok kérlelték, mondván: Maradj velünk! Immár esteledik, a nap lehanyatlott.

És ő bement, hogy velük maradjon. Mikor aztán az asztalhoz telepedtek, fogta a kenyeret, megáldotta, megtörte és odaadta nékik.

szemük megnyílt és megismerték őt, de ő láthatatlanul eltűnt.

S csak úgy maguk közt suttogták: Nem gyúlt-e lángra a szívünk, mikor útközben hozzánk szólt és az írást magyarázta nekünk?

S útrakelve még abban az órában, visszatértek Jeruzsálembe s együtt találták a tizenegy tanítványt és társaikat,

akik e szókkal fogadták őket: Az Úr valóban feltámadt: Simon látta.

Ők meg elbeszélték az útközben történt dolgokat s azt is, hogy miként ismertek rá a kenyértörésről.

S mialatt ezt elbeszélték, maga Jézus, megállt közöttük és azt mondotta nekik: Békesség néktek!

De ijedtükben és féltükben azt hitték, hogy lelket látnak.

Ekkor azt mondotta nekik: Miért háborogtok? Hogy jut eszetekbe ilyen gondolat?

Nézzetek kezemre, lábamra! Hisz én vagyok! Tapogassatok és vizsgáljatok meg! A léleknek nincs húsa és csontja!

Nekem pedig amint látjátok, van. S ezt mondva, megmutatta nekik kezét is, lábát is.

Sőt, mert az örömtől még mindig hitetlenkedtek és csodálkoztak, megkérdezte tőlük: Van-e itt valami ennivalótok?

Erre egy darab sült halat s lépesmézet adtak oda neki.

Elvette s megette szemük láttára.

Majd így szólt hozzájuk: Ezt mondtam néktek, mikor még veletek voltam: be kell teljesedni mindennek, ami meg van írva rólam Mózes törvényében, a próféták és a zsoltárok könyvében.

Majd világot gyújtott lelkükben, hogy megértsék az írást.

S azt mondotta nekik: így van megírva. Így kellett a Krisztusnak szenvednie, s harmadnapon a halálból feltámadnia

s így kellett hirdetni az ő nevében a megtérést és a bűnök bocsánatját minden nép között Jeruzsálemtől elkezdve.

Ti vagytok erre a tanuk.

Én pedig elküldöm rátok az én Atyám ígését. Maradjatok Jeruzsálem városában, amíg mennyei erővel teltek meg.

Azután kivitte őket Betániáig s felemelve kezét, megáldotta őket

S áldás közben elvált tőlük, - a mennybe vittetett.

Ők pedig, mint imádói, visszatértek nagy örömmel Jeruzsálembe s

járták a templomot szünes-szüntelen, dicsérvén és áldván az Istent. Ámen.

Kezdetben vala az Ige, Az Ige az Istennél volt S Isten volt az Ige.

Ő volt kezdetben az Istennél,

Minden általa lett És nem lett nélküle Semmi, sem ami lett

Ő benne élet volt, S az élet volt az emberek világossága,

És a világosság tündöklött a sötétségben, De a sötétség nem fogadta be azt.

Volt egy ember, Isten küldte, Jánosnak hívták,

Ez jött, hogy, mint tanú, bizonysgot tegyen a világosságról s mindenki higgyen általa.

Nem ő volt a világosság. Ő a világosság tanúja volt.

Az igazi világosság, Amely minden világra Jött embert Megvilágosít - az megvolt;

Az a világban volt. A világ ő általa lett, De a világ nem ismerte meg őt.

Övéi közé jött, De övéi nem fogadták be őt

Azokat ellenben, akik befogadták, vagyis a nevében hívőket, Isten fiainak hatalmával ruházta fel,

mint nem a vér, nem is a testi kívánság, avagy a férfi akarat, hanem Isten szülötteit,

S az ige testté lett; Közöttünk lakozott, S látták az ő dicsőségét, Mint az Atya egy szülöttje dicsőségét,
Tele kegyelemmel s igazsággal.

János tett bizonysgot mellette, kiáltván: Ez az, akiről azt mondtam: Aki utánam jön, Elöttem lett,
Mert előbb volt nálam.

Mi mindnyájan az ő lelke teljességéből nyertünk kegyelmet kegyelem helyett.

Mert a törvény közvetítője Mózes volt, a kegyelem s igazság szerzője ellenben a Jézus Krisztus.

Az Istent soha senki nem látta. Az egy szülött Fiú, aki az Atya keblén van, Ő jelentette ki.

Ez is a János bizonysgtétele. Mikor a zsidók Jeruzsálemből papokat és lévitákat küldtek hozzá, hogy megkérdezzék őt: Te ki vagy?

Vallotta és nem tagadta, vallotta, hogy: Én nem vagyok a Krisztus!

S mikor azt kérdezték: Hát mi? Illés vagy? Azt felette: Nem vagyok! Próféta vagy? Azt felette: Nem!

Ki vagy hát? - kérdezték. Mert válaszolnunk kell a mi küldőinknek. Mit mondasz magadról?

És szólt: Kiáltó szava a pusztában. Egyengessétek az Úr útját! - amint Ézsaiás próféta mondotta.

A küldöttek pedig a farizeuspártból valók voltak.

Majd tovább faggatták: Miért avatsz hát, ha nem vagy sem Krisztus, sem Illés, sem próféta?

János azt felelte nekik: Én vízzel avatok, de itt áll köztetek, akit nem ismertek.

Ő az, aki utánam jön s én nem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam.

Ez a Jordánon túl, Betániában történt. Ott avatott János.

Másnap János megpillantván a hozzá közelgő Jézust, azt mondta: íme az Isten báránya, világ bűne hordozója!

Róla mondtam: Férfi jön utánam, aki előttem lett, mert előbb volt nálam.

Én nem ismertem őt, de épp azért jöttem vízavatással, hogy bemutassam őt Izrael népének.

És János bizonysgot tett mondván: Láttam, mikor a Lélek, mint galamb alászállt az égből és megpihent rajta.

Én nem ismertem őt, de aki elküldött, hogy vízzel avassak, az mondotta nekem: Akire a Lelket alászállni s akin megpihenni látod, az az, aki Szent Lélekkel avat.

Én láttam és bizonysgot tettem, hogy ez Isten fia!

Másnap újra ott állt János két tanítványával,

s János tanítva az ottjáró Jézust meglátva, azt mondta: ímhol az Isten báránya!

S az a két tanítvány, szava hallatára, követte Jézust.

Jézus pedig, amint hátrafordult s látta, hogy azok követik, megkérdezte őket: Mit kerestek? Azok viszont őt kérdezték: Rabbi! - magyarul: Mester! - Hol lakol?

Azt felelte: Jertek, nézzétek meg. Elmentek, megnézték lakását és aznap nála is maradtak. Ekkor körülbelül délután négy óra lehetett.

János e két hallgatója s követője közül az egyik András, a Simon Péter testvére volt.

Ez először testvérevel, Simonnal találkozott és azt mondta neki: Megtaláltuk a Messiást! - magyarul: Felkentet.

Aztán elvezette őt Jézushoz. Jézus reátekintve, így szólt: Simon, Jóna fia! Kéfás, - magyarul: Péter, azaz Szikla - lesz a neved.

Másnap el akart menni Galileába s találkozáván Fülöppel, azt mondotta neki: Kövess engem!

Fülöp Betsaidából, az András és Péter városából való volt.

Fülöp pedig találkozáván Nátánaellel, azt mondotta neki: Megtaláltuk, akiről Mózes a törvényben s a próféták írtak, a názáreti Jézust, József fiát.

Nátánael azt felelte: Tamadható valami jó Názáretből? Fülöp azt mondotta neki: Jer! Lásd!

Jézus látta Nátánaelt, amint feléje közelgett és azt mondta róla: ímhol az igazi izraelita, akiben nincsen hamisság.

Nátánael megkérdezte: Honnét ismeresz engem? Jézus azt felelte néki: Még mielőtt Fülöp hitt tégedet, láttalak a fügefa alatt.

Nátánael viszont azt mondotta néki: Rabbi! Te vagy az Isten fia, Izrael királya.

Erre Jézus így válaszolt néki: Mert azt mondtam, hogy láttalak tégedet a fügefa alatt, - hiszesz. Ennél nagyobb dolgot is látsz.

S hozzátette: Bizony, bizony mondom néktek: meglátjátok a nyílt eget és az Isten angyalait, amint fel- és leszállnak az emberfiára.

Harmadnapon menyező volt a galileai Kánában. Ott volt a Jézus anyja is.

Sőt Jézust is meghívták tanítványaival együtt a menyezőre.

A bor elfogytával azt mondta az anyja Jézusnak: Nincs boruk!

Jézus azt felelte néki: Asszony! Mi közöm hozzád! Az én óráim még nem jöttek el.

Akkor anyja ráparancsolt a szolgálókra: Akármit mond, megtegyétek!

Ott állt zsidó tisztasági szabály szerint hát, egyenként két vagy három metrétás kőveder.

Jézus azt mondotta nékik: Töltsétek meg a vedreket vízzel! Megtöltötték a vedreket színgig.

Majd azt mondta nékik: Most már merítsetek s vigyetek belőle a násznagynak. S vittek.

A násznagy pedig, amint megízlelte a borra vált vizet és nem tudván, honnét való, - a vízmerő szolgálók jól tudták - odahívta a vőlegényt

és azt mondta néki: Mindenki a jó bort adja fel először s a silányabbat csak akkor, ha már megittasodtak s te a jó bort egész eddig tartogattad.

Jézus ezt az első csodát a galileai Kánában tette s dicsőségét kijelentvén, tanítványai hittek őbenne.

Azután ő, az anyja, a testvérei és a tanítványai lementek Kapernáumba s néhány napig ott maradtak.

De mert közel volt a zsidók páskaünnep, Jézus felment Jeruzsálembe.

A templomban sortülve találván az ökor-, juh- s galambárusokat, meg a pénzváltókat,

kötelekből font korbáccsal kiűzte mindnyáját a templomból ökröstől, juhostól, a pénzváltók pénzét pedig szétszórta és az asztalokat feldöntötte.

A galambárusoknak pedig azt mondta: Vigyétek a holmitokat innét! Ne tegyétek az én Atyám házáat vásárházzá!

Ekkor eszméltek tanítványai az írás szavára: Házadnak szerelme megemészt engemet!

De a zsidók nem hagyták szó nélkül a dolgot. Mi jelt mutatsz - mondták - e teted igazolására?

Jézus azt felelte nékik: Rontsátok le e templomot s én három nap alatt felépítem azt.

A zsidók erre azt mondták: Negyvenhat évbe telt a templom felépítése s te három nap alatt építenéd fel azt?

Pedig ő a maga teste templomáról beszélt.

Mikor aztán a halálból feltámadt, a tanítványai visszaemlékeztek eme mondására s hittek az írásnak s a Jézus mondotta beszédnek.

Sőt mikor Jeruzsálemben a páskaünnepen megjelent, csodatettei láttára sokan hittek benne.

Ámde Jézus egytől egyig jól ismervén őket, nem bízott meg bennük.

Aztán nem is szorult ő, ha emberről volt szó, senkinek a bizonyására sem, mert ő magától is tudta, hogy kiben mi lakik.

Volt a farizeusok közt egy Nikodémosz nevű zsidó főember,

aki éjjel ment el hozzá és azt mondta néki: Mester! Tudjuk, hogy te Istentől jött tanító vagy, mert olyan csodákat, aminőket te tész, senki sem tud tenni, csak ha az Isten van veled.

Jézus azt felelte néki: Bizony, bizony mondom néked: csak az láthatja meg az Isten országát, aki újonnan születik.

Nikodémosz megkérdezte: Hogyan születhetik újonnan, aki vén? Bemehet-e az anyja méhébe s megszülethetik-e másodszor?

Bizony mondom néked: Aki nem születik víztől s Szent Lélektől, nem mehet be Isten országába.

A gyarló test szülöttje gyarló test, A Szent Lélek szülöttje Szent Lélek.

Ne csodáld, hogy azt mondom néked: Újonnan kell születnetek.

A szél szabadon fúj. A zúgását hallod, De nem tudod, Honnét jön S hová megy. Így van ez a Szent Lélek szülöttjével is.

Nikodémosz megkérdezte: Hogy lehet az?

Jézus azt felelte néki: Izrael tanítója vagy s nem érted?

Bizony, bizony mondom néked: Amit tudunk, azt hirdetjük, Amit látunk, arról teszünk bizonytságot. De ti nem fogadjátok el a mi bizonytságtételünket.

Ha földi dolgokról szólok és nem hiszitek, hogyan hinnétek, ha mennyei dolgokról szólok?

Pedig senki sem ment fel a mennybe, csak aki a mennyből szállt alá, - az emberfia.

S miként Mózes felemelte a kígyót a pusztában, éppúgy kell felemeltetnie az emberfiának is,

hogy aki hisz benne, örökké éljen.

Mert az Isten úgy szerette a világot, hogy odaadta egyetlen fiát, hogy aki benne hisz, el ne vesszen, hanem örökké éljen.

Az Isten ugyanis nem a világ kárhoztatása, hanem a világ üdvözítése végett küldte Fiát a világba.

Aki őbenne hisz, nem kárhozik el, aki nem hisz, máris elkárhozott, mert nem hitt az Isten egyetlen fiának nevében.

Épp az a kárhozat, hogy a világosság bejött a világba, az emberek azonban jobban szerették a sötétséget, mintsem a világosságot, mert gonoszak voltak.

A gonosz ember ugyanis gyűlöli a világosságot és nem jön a Világosságra, hogy le ne leplezzék cselekedeteit.

Az igazság embere ellenben a világosságra jön, hogy istenes élete nyilvánvaló legyen.

Aztán elment Jézus tanítványaival Júdea földjére és ott maradt velük s avatott.

János viszont Sálem közelében Énonban avatott, mert ott sok víz volt s akik odamentek, beavattatták magukat.

Ekkor ugyanis Jánost még nem börtönözték be.

János tanítványai azonban nagy vitába keveredtek a zsidókkal a tisztulás dolgában

s Jánoshoz fordulva, megkérdezték őt: Mester! Aki veled volt a Jordánon túl s akiről te bizonyosságot tettél, - avat s mindenki hozzámegy.

János azt felelte: Amink van, az mind a mennynek adománya.

Ti magatok vagytok tanúi e kijelentésemnek: Én nem vagyok a Krisztus, csak az ő követje.

Akinek jegyese van, az vőlegény. Aki pedig mellette áll s hallgatja őt, a vőlegény barátja, örvendve örül a vőlegény szavának.

Ez az én örömöm immár beteljesedett. Néki emel-kednie kell, nekem pedig aláhanyatlanom.

Aki onnét felülről jön, minden felett való. Aki földről való, földi s földi dolgokról szól. Aki a mennyből jön, minden felett való,

amit látott s hallott, arról teszen bizonyosságot, de az ő bizonyágtételét senki sem veszi be.

Aki beveszi a bizonyágtételét, hitet tett rá, hogy az Isten igaz.

Mert Isten küldöttje Isten igéjét hirdeti. Az Isten ugyanis nem mérték szerint adja a Szent Lelket.

Az Atya szereti a Fiút s mindent hatalmába adott.

Aki hisz a Fiúban, örökké él; aki pedig a Fiúra nem hallgat, nem látja meg az életet, hanem az Isten haragja sújt le rá.

Mikor az Úr megtudta, hogy a farizeusok fülébe jutott, hogy ő Jánosnál több tanítványt szerez és avat,

-pedig maga Jézus nem avatott, hanem a tanítványai-

elhagyta Júdeát s újra Galileába ment.

S néki Samárián keresztül kellett mennie.

Elment tehát Samária Sikár nevű városába, a Jákobtól Józsefnek adott tartomány szomszédságába.

Ott volt a Jákob fonása. Jézus az úttól fáradtan, azonmód a forrás mellé telepedett.

Körülbelül déli tizenkét óra lehetett, mikor egy samáriái asszony vízmeríteni jött. Jézus megszólította: Adj innom!

Tanítványai ugyanis a városba mentek, hogy eleséget vegyenek.

A samáriai asszony azonban azt felelte néki: Hogy kérhetsz te, zsidó létedre éntőlem, samáriai asszonytői vizet? A zsidók ugyanis nem érintkeztek a samáriaikkal.

Jézus így válaszolt néki: Ha ismernéd az Isten ajándékát és hogy ki az, aki néked mondja: Adj innom! - te kértél volna őtőle és ő élő vizet adott volna néked.

Az asszony azt mondta néki: De hisz Uram, nincs vízmérőd. A kút meg mély. Honnét vennéd azt az élő vizet?

Vagy te nagyobb vagy tán Jákob Atyánknál is, aki nekünk ezt a kút adta, amelyből ő maga is, meg a fiai s barmai is ittak?

Erre Jézus azt felelte néki: Aki ebből a vízből iszik, az újra megszomjúhozik,

aki pedig abból a vízből iszik, amelyet én adok néki, soha többé meg nem szomjúhozik, mert az a víz, amelyet én adok néki, örök életre buzgó víz forrása lesz benne.

S szólt az asszony néki: Uram! Add nekem e vizet, hogy meg ne szomjúhozzam s ne járjak ide vízmerni.

Jézus azt mondotta néki: Menj! Hívd el a férjedet és jöjj ide!

Nincs férjem! - felelt az asszony. Jézus azt mondta rá: Jól mondottad, hogy: Nincs férjem!

Öt férjed volt s a mostani nem férjed. Ezt helyesen mondtad.

Az asszony válaszolt: Uram! Látom, próféta vagy.

Atyáink e hegyen imádkoztak. Szerintetek pedig Jeruzsálemben van az imádság helye.

Jézus azt mondotta néki: Asszony! Hidd el nekem eljön az az idő, mikor sem ezen a helyen, sem Jeruzsálemben nem imádjátok az atyát.

Ti azt imádjátok, amit nem ismertek; mi azt imádjuk, amit ismerünk, mert az üdvösség a zsidók közül ered.

De eljön majd az az idő és most van az, mikor az igaz imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya is ily imádókat akar.

Lélek az Isten s akik őt imádják, kell, hogy lélekben és igazságban imádják.

Az asszony így felelt: Tudom, hogy eljön a Messiás, az ugymondott Krisztus és ha eljön, tudunkra ad mindent.

Jézus azt mondotta néki: Én vagyok az! Én, aki veled beszélek!

Eközben visszajöttek a tanítványai s csodálkoztak, hogy asszonnal beszél, de azért egyik sem kérdezte: Mit akarsz? Mit tárgyalasz vele?

Ekkor az asszony ott hagyta korsóját, bement a városba s azt mondta a népnek:

Jertek! Lássátok az embert, aki minden dolgomat megmondta. Csak nem ő a Krisztus?

A városból el-, kimentek hát hozzá.

Ezalatt a tanítványok kérték: Mester! Egyél!

Ő azonban azt felelte nékik: Van énnekem enivaló eledelem. Nem is tudtok róla.

Erre meg a tanítványok jegyezték meg, úgy magok közt: Csak nem hozott valaki enivalót néki?

Jézus azt mondotta nékik: Az én eledelem az, hogy annak akaratját tegyem, aki küldött s elvégezzem dolgát.

Nem ti mondjátok-e: Még négy nap és jön az aratás? Én pedig azt mondom néktek; Nyissátok ki szemeteket, nézzétek a határt! Megért már az aratásra.

Az arató megkapja jutalmát: az örök élet termését betakarítja, hogy a magvető és az arató együtt örvendjenek.

E részben ugyanis igaz a mondás: Más, aki vet és más, aki arat.

Én elküldtelek titeket, hogy learassátok, amit nem ti munkáltatok. Mások munkálkodtak és ti beálltatok azok munkájába.

S abból a városból sok samáriai hitt benne amaz asszony beszédéért, aki bizonyította, hogy: Minden dolgomat megmondta!

Azért, mikor a samáriaiak odamentek hozzá, arra kérték, hogy maradjon náluk. Ott is maradt két napig.

És még sokkal többen hittek benne az ő beszédéért.

Meg is mondták az asszonnak: Most már nem a te beszédedért hiszünk. Mi magunk hallottuk, tudjuk is, hogy ő bizony a világ üdvözítője.

Két nap múlva aztán eltávozott onnét s Galileába ment.

Mert magának Jézusnak bizonyága szerint: Nincs a prófétának becsülete a maga hazájában.

De mikor Galileába érkezett, a galileaiak szívesen fogadták, mivel szemtanúi voltak mindannak, amit Jeruzsálemben tett az ünnepen. Mert ők is elmentek az ünnepre.

Így került ő újra a galileai Kánába, ahol a vizet borrá változtatta. Kapernáumban egy királyi ember, akinek a fia beteg volt,

arra a hírre, hogy Jézus Júdeából Galileába jött, felkereste és kérten kérte őt, hogy jöjjön s gyógyítsa meg fiát, mert már halálán van.

Jézus azt felelte néki: Ha ti jelt s csodát nem láttok, nem hisztek.

A királyi ember azonban azt mondta néki: Uram! Jer, míg meg nem hal gyermekem!

Jézus azt felelte néki: Menj! A te fiad él! S az hitt a Jézus szavának. Elment.

Még útban volt, mikor a szolgálói e hírrel jöttek elébe: A te fiad él!

Erre megtudakolta tőlük a megkönnyebbülés óráját és azok azt mondták: Tegnap délután egy óraker meg hagyta el a hideglelés.

Ekkor az apa ráeszmélt, hogy épp abban az órában mondta néki Jézus: A te fiad él! És hitt egész háznépével együtt.

Ez volt Jézus második csodája Júdeából Galileába jöttekor.

Azután zsidó ünnep volt. Jézus is felment Jeruzsálembé.

Van Jeruzsálemben a Juh-kapunál egy öttornácos tó. Héber neve Betesda.

Ott tengernyi beteg, vak, sánta és aszkóros szokott feküdni, várton várva a víz háborgását.

Mert időszakonként angyal szállott le a tóra és a vizet megzavarta. Aki mármost elsőnek ment abba a víz megzavarása után, az meggyógyult, bármi csodás nyavalyában sínylett.

Volt ott egy harmincnyc esztendő óta beteg ember is.

Mikor Jézus ezt fektében meglátta és megtudta, hogy már régóta szenved, megkérdezte: Akarsz-e meggyógyulni?

A beteg azt felelte néki: Uram! Nincs senkim, aki bevinne a tóba, mikor a víz háborog és mire én odajutok, más megy bele.

Ekkor Jézus azt mondotta néki: Kelj fel! Vedd ágyadat és járj!

És tüstént meggyógyult. Vette ágyát és járt. Aznap pedig épp szombat volt.

Meg is mondták a zsidók a meggyógyult embernek: Szombat van! Nem szabad hordoznod ágyadat.

De ő így válaszolt nékik: Aki meggyógyított, az mondotta nékem: Vedd ágyadat és járj!

Erre megkérdezték: Ki az, aki azt mondotta néked: Vedd ágyadat és járj!

A meggyógyult ember azonban nem tudta, ki volt az, mert Jézus a sokaság ellepte helyről távozott.

Utóbb Jézus találkozott vele a templomban és azt mondta neki: Látod, meggyógyultál! Ne vétkezzél többet, hogy rosszabb dolgod ne legyen.

Erre az az ember elment és tudtukra adta a zsidóknak, hogy Jézus gyógyította meg.

Emiatt a zsidók üldözőbe vették Jézust, sőt, mert ő ezt szombatnapon tette, meg akarták ölni.

Jézus azonban azt mondotta nekik: Az én Atyám máig munkálkodik. Én is munkálkodom.

Ezért aztán a zsidók még sokkalta inkább szerették volna megölni, mert most már nemcsak a szombat törvényét szegte meg, hanem az Istennel azonosítva önmagát, az Istent tulajdon atyjának is mondta.

De Jézus megszólalt és azt mondta nekik: Bizony, bizony, mondom néktek: a Fiú semmit sem tehet magától, csak amit az Atyától tenni lát. Amit ő tesz, a Fiú is ugyanúgy teszi.

Mert az Atya szereti a Fiút és mindent megmutat neki, amit ő maga tesz, sőt ezeknél külön dolgokat is mutat majd neki csodálkozástokra.

Amint az Atya holtakat támaszt s kelt életre, ugyanúgy a Fiú is életre kelti azokat, akiket akar.

Nem is ítél meg az Atya senkit, a Fiúra bízott minden ítéletet,

hogy a Fiút ki-ki úgy tisztelje, ahogy az Atyát tiszteli. Aki nem tiszteli a Fiút, nem tiszteli küldőjét, az Atyát.

Bizony, bizony, mondom néktek: aki az én ígémet hallgatja és hisz abban, aki engem küldött, örökké él és el nem kárhozik, - az már életre kelt a halálból.

Bizony, bizony, mondom néktek: eljön az az idő és most van az, mikor a halottak meghallják Isten Fia szavát és akik meg hallják, élnek.

Mert miként az Atyának önmagában való élete van, ő éppen úgy megadta a Fiúnak is az önmagában való életet.

Sőt ítélő hatalmat is adott neki, mert ő emberfia. Ne csodálkozzatok ezen!

Eljön az az idő, mikor a sírboltlakók mindnyájan meghallják szavát

és kijönnek, a jótevők az életre; a gonosztévők pedig a kárhozatra.

Én semmit sem tehetek magamtól. Hallás után teszek ítéletet s ítéletem igazságos, mivel nem a magam, hanem annak akarata irányít, aki engem küldött.

Ha én magam teszek magam mellett bizonyosságot, A FÍÚ az én bizonyágtételem nem igaz.

Más az, aki bizonyosságot tesz mellettem s tudom, hogy igaz bizonyágtétel az, amit mellettem tesz.

Ti Jánoshoz fordultatok s ő bizonyosságot tett az igazság mellett.

Én azonban nem szorulok ember bizonyágtételére. Ezt is azért említem meg, hogy üdvözüljeteK.

Lágragyúlt szövétnek volt ő; de ti csak ideig-óráig akartatok gyönyörködni fényében.

De nékem a Jánosénál különb bizonyágom van. Amiknek végzését az Atya rám bízta, igen, maguk ama dolgok, amiket én teszek, azok bizonyítják, hogy az Atya küldött engem.

Sőt az Atya, aki engem küldött, ő is bizonyágot tett mellettem. De ti sem hangját nem hallottátok, sem orcáját nem láttátok soha

s igéjének sincsen foganatja bennetek, mert küldöttjének nem hisztek.

Kutatjátok az írást, mert azt hiszitek, hogy abban van örök életetek, pedig éppen az tesz énmellettem bizonyágot,

és ti mégsem akartok énhozzám jönni, hogy éljeteK.

Dicsőséget nem fogadok el embertől,

de titeket jól ismerlek: Isten szeretete nincs a szívetekben.

Én Atyám nevében jöttem s nem fogadtatok be. Jöjjön egy más a maga nevében, azt befogadjátok.

Hogyan is hihetnéteK ti, akik egymást dicsőíteteK, azt a dicsőséget pedig, amely egyedül Istentől ered, nem is keresiteK!

Ne gondoljátok, hogy én vádolloK az Atyánál titeket. Van vádlótok, Mózes, a ti reménységteK.

Mert ha Mózesnek hinnéteK, nekem is hinnéteK, hisz ő énrólam írt.

De ha az ő írásának nem hisztek, hogyan hihetnéteK az én beszédemnek!

Eztán Jézus átkelt a galileai Tibériás tavának túlsó partjára.

Egész sereg nép követte, mert látták beteggyógyító csodatetteit.

Jézus tehát felment a hegyre s ott telepedett le tanítványaival.

Már közel volt a zsidók páskaünnepe,

azért, mikor feltekintett és a hozzágyülekező tengerépet látta, megkérdezte Fülöptől: Honnét vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek?

De ő csakis azért kérdezte ezt tőle, hogy próbára tegye, mert ő maga tudta, mit fog cselekedni.

Fülöp azt felelte: Kétszáz dénár árú kenyér sem elég ezeknek, - egy falat sem jutna egyre-egyre abból.

Egyik tanítványa András, a Simon Péter testvére azonban közbeszólt:

Van itt egy kis fiú, akinek öt árpakenyere és öt hala van. De mi az ennyinek?

Jézus így válaszolt: ÜltesséteK le az embereket. Szép pázsit volt ottan. Le is telepedett, számszerint mintegy ötezer férfiú.

Ekkor Jézus elővette a kenyeret s hálát adván, odaadta a tanítványoknak, a tanítványok pedig a letelepedteknek s szintúgy adott a halakból is, amennyit kívántak.

És mikor jóllaktak, azt mondotta tanítványainak: Szedjétek össze, a fölös maradékot, hogy kárba ne vesszen!

Összeszedték s az öt árpakenyér maradékából, amit az étkezők ott hagytak, megtöltöttek tizenkét kosarat.

A nép Jézus csodatettének láttára azt mondta: Bizonyára ez az a próféta, akit várva vártunk!

Jézus pedig, amint észrevette, hogy el akarják őt ragadni és királlyá tenni, egymagában újra visszament a hegyre.

Alkonyatkor tanítványai lementek a tóhoz

és hajóra szállva, elindultak a tó túlsó partja, Kapernáum felé. Már besötétedett és Jézus még mindig nem jött meg,

pedig a tó, minthogy erős szél fujt, háborogni kezdett.

De mikor úgy huszonöt vagy harmincstádiumnyira eveztek, észrevették, hogy Jézus, a tavon járva, a hajóhoz közeledik s megijedtek.

Ő azonban azt mondotta nekik: Én vagyok! Ne féljete!

S be akarták venni a hajóba, de a hajó épp abban a percben az óhajtott parthoz ért.

Másnap, amikor a tavon túl álldogáló népsereg látta, hogy amaz egy hajón kívül, melybe Jézus tanítványai szálltak be, más nincs ott és hogy Jézus nem szállt hajóra a tanítványaival, hanem csakis a tanítványai mentek el,

de közbe más hajók jöttek Tibériásból közel ama helyhez, ahol az Úr háladása után a kenyeret ették,

szóval, mikor látta a népsereg, hogy sem Jézus nincsen ott, sem tanítványai: ők is hajóra szállottak, elmentek Kapernáumba és keresték Jézust.

S mikor a tó túlsó partján megtalálták, megkérdezték: Mester! Mikor jöttél ide?

Jézus azt felelte nekik: Bizony, bizony, mondom néktek: nem azért kerestek, mivel jelt láttatok, hanem mert ama kenyérből ettetek és jóllaktatok.

Ne a veszendő eledel, hanem amit az emberfia ad, az örök életre szóló eledel után járjatok, mert ezért az Atya, az Isten vállalt kezességet.

Erre azt kérdezték tőle: Mit tegyünk, hogy az Isten dolgát míveljük?

Jézus így válaszolt: Az Isten dolga ez: higgyetek abban, akit ő küldött.

Ekkor azt kérdezték tőle: Mi jelt mutatsz, hogy azt látva, hihessünk tenéked? Mit teszel?

Atyáink mannat ettek a pusztában, amint meg van írva: Mennyei, kenyeret adott enni nekik.

Erre Jézus azt mondotta nékik: Bizony, bizony, mondom néktek: nem Mózes adott néktek mennyei kenyeret, hanem az én Atyám ad néktek igazi mennyei kenyeret.

Mert az az Istennek kenyere, amely a mennyből száll alá s életet ad a világnak.

Most aztán már kérten kérték: Uram! Mindig ilyen kenyeret adj nekünk.

Jézus pedig azt felelte: Én vagyok az életnek kenyere! Aki énhozzám jön, meg nem éhezik s aki énbennem hisz, Meg nem szomjúhozik soha.

De megmondtam néktek, hogy bár láttatok engemet, mégsem hisztek.

Akiket az Atya nékem adott, azok mindnyájan énhozzám jönnek s aki énhozzám jön, azt nem utasítom el.

Mert nem azért jöttem a mennyből, hogy a magam akaratját, hanem hogy a küldőm akaratját tegyem.

Az én küldőm pedig azt akarja, hogy abból, amit nékem adott, semmit se veszítsek el, hanem feltámasszam az utolsó napon.

Igen, - az én Atyám azt akarja, hogy aki a Fiút látja és benne hisz, örökké éljen és én feltámasszam az utolsó napon.

De a zsidók zúgolódtak ellene, mert azt mondta: Én vagyok a mennyből leszállt kenyér,

és azt mondták Nem ez-é Jézus, a József fia, akinek atyját és anyját ismerjük? Hogy meri hát állítani: A mennyből szálltam le!

Jézus így válaszolt nékik: Ne zúgolódjatok!

Senki sem jöhet énhozzám, ha küldőm, az Atya nem vonzza s én feltámasztom azt az utolsó napon.

Meg van írva a prófétáknál: Isten tanítványai lesznek mindnyájan. Aki tehát az Atyának hallgatója s tanítványa, énhozzám jön.

De nem mintha bárki látta volna az Atyát. Az Atyát csakis az látta, aki Istentől van.

Bizony, bizony, mondom néktek: aki énbennem hisz, örökké él!

Én vagyok az élet kenyere!

Atyáitok mannát ettek a pusztában és meghaltak.

E kenyér a mennyből szállt le, hogy az, aki abból eszik, meg ne haljon.

Én vagyok az élő, a mennyből leszállott kenyér. Aki e kenyérből eszik, él örökké. Az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én gyarló, a világnak életéért feláldozott testem.

A zsidók most maguk között kezdtek vetekedni, mondván: Hogy adhatja ő a gyarló testét nekünk eledelül?

Jézus azt felelte nékik: Bizony, bizony, mondom néktek: ha nem eszitek az emberfiának gyarló testét s nem isszátok az ő vérét, nem lesz élet ti bennetek.

Aki eszi az én gyarló testemet És issza az én véremet örökké él: feltámasztom Az utolsó napon.

Mert az én gyarló testem igazi étel És az én vérem igazi ital.

Aki eszi az én gyarló testemet És issza az én véremet. Énbennem marad.

Amiként engem az élő Atya küldött s én az Atya által élek, aki engem eszik, az is él általam.

Ez az a kenyér, amely a mennyből szállott le. Atyáitok mannát ettek és meghaltak. Aki e kenyeret eszi, örökké él.

Ezt mondotta, mikor a kapernáumi zsinagógában tanított.

De ezt hallva, tanítványai közül sokan így szóltak: Kemény beszéd ez! Ki tudná hallgatni?

Azért Jézus, mikor észrevette, hogy tanítványai emiatt zúgolódnak, azt mondotta nékik: Ezen botránkoztatok meg?

Mi lesz, ha látjátok, hogy az emberfia oda megy fel, ahol azelőtt volt?

Az isteni lélek az, ami éltet; a gyarló test nem ér semmit. Az én tinéktek mondott beszédem: ily lélek és élet.

De van egynehány hitetlen köztetek. Jézus ugyanis kezdettől fogva tudta, hogy kik a hitetlenek s ki az, aki elárulja.

S így szólt: Azért mondtam néktek: senki sem jöhet én hozzám, csak ha az én Atyám megengedi néki.

Ettől fogva sok tanítványa elpártolt s nem ment vele többé.

Megkérdezte hát a tizenkettőt: Talán ti is el akartok menni?

Simon Péter felelt néki: Uram! Kihez mennénk? örök élet beszéde a tiéd!

Mi hisszük és tudjuk, hogy te vagy a Krisztus, az élő Isten fia.

Jézus így válaszolt nékik: Ugyebár, én, választottalak ki titeket, tizenkettőtöket És egy ördög közületek.

Ez alatt pedig ő Simon Júdást, az Iskariótest értette, mert ez akarta elárulni őt, ez az egy a tizenkettő közül.

Ezután Jézus Galileát járta. Júdeát nem akarta bejárni, mert a zsidók meg akarták ölni.

De mikor a zsidók sátoros ünnepe közelgett

azt mondták a testvérei néki: Menj el innét s eredj Júdeába! Hadd lássák ottlétő tanítványaid is a te dolgaidat!

Hiszen, aki híres ember akar lenni, - nem csinálja titokban a dolgát! Ha már ilyesmikbe fogtál, állj a világ elé!

Még a testvérei sem hittek ugyanis ő benne.

Jézus azt felelte nékik: Az én időm még nem jött el, nálatok az idő sohasem határoz.

Titeket a világ nem gyűlölhét, de engemet gyűlöl, mert én bizonyosságot teszek cselekedetei gonoszságáról.

Ti csak menjetek fel az ünnepre, én nem megyek fel erre az ünnepre, mert az én időm még nem teljesedett be.

Ezt mondotta nékik s ott maradt Galileában.

Hanem, amint testvérei felmentek, ő is felment az ünnepre, nem nyilvánosan, hanem úgy titokban.

De a zsidók keresték őt az ünnepen, mondván: Hol van ő?

S megindult a terefere róla a sokadalomban. Az egyik azt mondta: Jó ember! A másik azt mondta: A bizony, - népbolondító!

De nyíltan senki sem szólt róla a zsidóktól való félelem miatt.

Az ünnep dereka körül azonban Jézus felment a templomba s tanított.

A zsidók csodálkozva kérdezték: Honnan szedte ez az írástudományt, holott nem tanulta?

Jézus azt felelte nékik: Az én tudományom nem enyém, hanem azé, aki engem küldött.

Aki az ő akaratja szerint akar élni, rájön, hogy ez a tudomány Istentől ered-é, vagy magamtól szólok-é?

Aki magától szól, a, maga dicsőségét keresi. Aki pedig annak dicsőségét keresi, aki őt küldte, - igaz ember s nincs abban hamisság.

Nem Mózes adta-e néktek a törvényt és mégsem tartja meg senki közületek a törvényt. Miért akartok megölni engemet?

A nép azt felelte: Ördögöd van. Ki akar téged megölni?

Jézus így válaszolt nékik: Csak egy csodadolgot cselekedtem s ti mindnyájan megütköztök ajta. Miért?

Mózes rátok parancsolta a körülmetélést, - nem mintha az Mózesből eredne, hanem az atyáktól - és ti szombaton is körülmetéletek az embert.

Ha szombaton is körül lehet metélni az embert Mózes törvényének megszegése nélkül: reám haragusztok, hogy szombaton egy embernek egészséget visszaadtam?

Ne ítéljetek a látszat szerint, hanem ítéljetek igaz ítélettel.

Erre néhány jeruzsálemi azt mondta: Nem ez-é az, akit meg akarnak ölni?

És lám, egész nyíltan beszél s még csak kérdőre sem vonják. Rájöttek volna tán az előljárók, hogy ez csakugyan a Krisztus?

De hisz erről tudjuk, honnét való, a Krisztusról pedig, ha eljön, senki sem tudja, hogy honnét is való.

Ekkor Jézus, a templomban tanítva, felkiáltott mondván: Engem is ismertek s jól tudjátok azt is, honnét való vagyok. Nem magamtól jöttem, de igaz, aki engem küldött, akit nem ismertek.

Én ismerem, mert őtőle való vagyok és ő küldött engem.

Mostmár meg akarták fogni, de senkisémet tette rá a kezét, mivel nem jött még el az ő órája.

A nép közül azonban sokan hittek benne és azt mondták: Krisztus, ha eljön, tehet-e több csodát, mint amennyit ez tett?

A farizeusok hallották, hogy a nép ezt suttogta róla, azért a farizeusok és a főpapok szolgálakat küldtek ki elfogatására.

Ekkor Jézus azt mondotta nékik: Egy kis ideig még veletek maradok, aztán ahhoz megyek, aki engem küldött.

Kerestek majd, de nem találtok meg s ahová én megyek, ti oda nem jöhettek el.

Erre a zsidók maguk közt azt mondták: Ugyan hova akar menni, hogy meg ne találjuk? Csak nem megy a görög szórványba görögöket tanítani?

Micsoda beszéd ez az ő beszéde: Kerestek majd, de nem találtok meg és ahová én megyek, ti oda nem jöhettek el.

Az ünnep utolsó nagy napján pedig Jézus felállt s kiáltott mondván: Aki szomjúhozik, jöjjön énhozzám és igyék.

Aki én bennem hisz, annak belsejéből, mint az írás mondta, élő víz árja csörgedez.

Ezt pedig arra a Lélekre gondolva mondta, amelyben majdan a benne hívők részesednek, mert a Szent Lélek akkor még nem töltetett ki, mivel Jézus még nem dicsőített meg.

Éppen ezért e beszédnek hallatára a néptömeg közül sokan azt mondták: Ez bizony próféta! Mások meg azt mondták: Ez a Krisztus!

Némelyek pedig azt mondták: Csak nem jön Galileából a Krisztus?

Avagy nem az írás mondta-e: A Krisztus Dávid magyából s Dávid városából, Betlehemből jön el?

Szóval, meg hasonlítás támadt miatta a néptömeg között.

Sőt néhányan meg akarták fogni, de senki sem tette rá kezét.

Épp ezért a szolgálak visszamentek a főpapokhoz és a farizeusokhoz s ezek azt kérdezték tőlük: Miért nem hoztátok őt ide?

A szolgálak így válaszoltak: Soha nem beszélt ember úgy, ahogy ez az ember.

Erre a farizeusok azt mondták nékik: Talán ti is el vagytok ámítva?

Csak nem lett hívévé valamelyik előljáró avagy farizeus?

Hogy sújtsa átok e törvénytudatlan népséget!

Ámde egyik társuk, az a Nikodémosz, aki éjjel kereste fel Jézust, azt kérdezte tőlük:

Elítél-e a mi törvényünk valakit kihallgatás s a tényállás ismerete nélkül?

Azt felelték néki: Talán te is galileai vagy? Kutasd az írást és értsd meg: Galileából próféta nem támad.

S hazamentek mindnyájan.

Jézus pedig elment az Olajfák hegyére.

De már korán reggel újra ott volt a templomban s amint a nép köréje gyűlt, leült s tanította őket.

Eközben az írástudók és farizeusok egy házasságtörésen ért asszonyt vezettek hozzá s középre állatva,

megkérdézték őt: Mester! Ezt az asszonyt épp most értük házasságtörésen!

Mózes a törvényben megparancsolta nekünk, hogy az ilyeneket kövezzük meg. Hát te mit mondasz?

Ezt azonban csak úgy kísértésképpen kérdezték, hogy bevádolhassák őt. Jézus lehajolt és ujjával írt a földre.

De mikor tovább faggatták, felegyenesedett s azt mondtotta nékik: Aki büntelen köztetek, az dobjon rá követ legelőször.

S újra lehajolván, írt a földre.

Azok pedig, szava hallatára, lelkiismeretük furdalása közben, egymásután egytől-egyig eltávoztak, legelől a vének. Egyedül Jézus maradt ott a középen álló asszonnyal.

Mikor aztán felegyenesedett és senkit sem látott, csakis azt az asszonyt, ezt mondtotta néki: Asszony! Hol vannak vádlóid? Hát senki sem kárhoztatott?

Az így felelt: Senki, Uram! Ekkor Jézus azt mondtotta néki: Én sem kárhoztatlak. Menj és többé ne vétkezzél!

Majd újra megszólalt s azt mondtotta nékik: Én vagyok a világ világossága! Aki engem követ, nem jár sötétségben, azé az élet világossága.

Erre a farizeusok azt mondták néki: Te magad tész magad mellett bizonytságot, a te bizonytságtételed nem igaz.

Jézus azt felelte nékik: Ha magam teszek is magam mellett bizonytságot, az én bizonytságtételem igaz, mert tudom honnét jöttem, hová megyek. De ti nem tudjátok honnét jöttem, hová megyek.

Ti a külső után ítélték. Én nem ítélek senkit,

sőt ha ítélek is, ítéletem igaz, mert nem vagyok egyedül. Velem van az Atya, aki engem küldött.

Már pedig a törvényekben meg van írva, hogy két ember bizonyágtétele igaz.

Én vagyok az, aki bizonyágot teszek magam mellett és bizonyágot tesz mellettem az Atya, aki küldött,

Erre azt kérdezték tőle: Hol van a te atyád? Jézus így felelt: Nem ismertek sem engemet, sem az én Atyámat. Ha engemet ismernétek, ismernétek az én Atyámat is.

Jézus mindezt a kincstárnál, templomi tanítás közben mondotta és senki sem fogta el, mert még nem jött el az ő órája.

Azért újra szólt hozzájuk: En elmegyek, ti kerestek s bűneitekben haltok meg. Ahova én megyek, ti oda nem jöhettek el.

Erre a zsidók azt mondták: Csak nem öli meg magát, hogy azt mondja: Ahova én megyek, ti oda nem jöhettek el.

Ő pedig azt mondta: Ti alulról, én felülről, ti a világból valók, én nem ebből a világból való vagyok.

Azért mondtam néktek: Meghaltok bűneitekben, igen, ha nem hisztek bennem, meghaltok bűneitekben.

Most aztán már megkérdezték: Hát ki vagy te? Jézus így válaszolt nékik: A kezdet, amit én hirdetek is néktek.

Sok mondani s ítélni valóm van rólatok, de igaz az, aki engem küldött s én amit tőle hallottam, azt hirdetem a világnak.

De ők nem értették meg, hogy az Atyáról szól nékik.

Azért azt mondotta nékik: Majd, ha felmagasztaljátok az emberfiát, megtudjátok, hogy ki vagyok, hogy én önmagamtól semmit sem teszek, hanem azt hirdetem, amire az Atya tanított engemet.

S aki pengem küldött, velem van s nem hagy magamra, mert mindenkor azt teszem, ami néki kedves.

Ezt mondta és sokan hittek benne.

Azért Jézus így szólt a benne hívő zsidóknak: Ha megmaradtok az én beszédemnél, bizonytal tanítványaim lesztek.

Megismeritek az igazságot s az igazság szabadokká tesz titeket.

De ők azt felelték néki: Mi Ábrahám magva vagyunk s nem voltunk soha senkinek szolgálói. Hogyan mondhatod hát, hogy szabadok lesztek?

Jézus így válaszolt nékik: Bizony bizony mondom néktek: aki bűnt követ el, az a bűn szolgája.

A szolga nem marad örökké a házban, a Fiú ott marad örökké.

Azért, ha a Fiú szabadokká tesz titeket, bizonytal szabadok lesztek.

Tudom, hogy Ábrahám magva vagytok, de engemet meg akartok ölni, mert szavamnak nincs fogantatja nálatok.

Én azt mondom, amit az én Atyámnál láttam, ti azt cselekszitek, amit a ti atyátoknál láttatok.

Erre azok azt felelték néki: A mi atyánk Ábrahám! Jézus pedig azt mondotta nékik: Ha ti Ábrahám fiai volnátok, Ábrahámot követnétek.

De ti engem meg akartok ölni, engem, aki azt az igazságot hirdetem tinéktek, amit Istentől hallottam. Ezt Ábrahám nem tette.

Ti a ti atyátok dolgát cselekszitek. Erre azt felelték néki: Mi nem vagyunk fattyak! Egy Atyánk van, - az Isten!

Ámde Jézus azt mondotta nékik: Ha Isten volna a ti Atyátok, szeretnétek engem, mert én Istentől eredtem s jöttem. Igen, én nem magamtól jöttem. Ő küldött engemet.

Miért nem értitek meg az én beszédemet? Mert nincs ígém iránt fogékonyság szívetekben.

A ti atyátok az Ördög; ti atyátok kívánságát akarjátok teljesíteni. Az pedig kezdettől fogva embergyilkos volt, nem az igazság az ő életeleme, igazság nincs is őbenne. Amikor hazudik, akkor van ő életelemében, mert hazug ő s a hazugság atyja.

Énnékem ellenben, mert igazat mondok, nem hisztek.

Ki tud énrám közületek bűnt bizonyítani? És ha igazságot mondok, miért nem hisztek nékem?

Aki Istentől van, az Isten beszédét hallgatja. Ti nem hallgatjátok, mert nem Istentől valók vagytok.

Erre a zsidók azt mondták néki: Nincs-e igazunk, ha azt állítjuk, hogy te samáriai vagy es hogy ördögöd van?

Jézus azt felelte: Ördögöm nincs, hanem tisztelem atyámat s ti gyaláztok engem,

Pedig én nem keresem a magam dicsőségét. Van aki keresi és van, aki ítél.

Bizony, bizony, mondom néktek: Aki az én beszédemet megtartja, nem lát halált soha.

Erre a zsidók azt mondták néki: Most már tudjuk, hogy ördög bújt beléd. Ábrahám meghalt, meg a próféták is, te pedig azt mondod: Aki az én beszédemet megtartja, nem ízleli meg a halált soha.

Csak nem vagy te nagyobb a mi atyánknál, a megholt Ábrahámnál? A próféták is meg-haltak. Kinek tartod magad?

Jézus azt felelte: Ha én magam dicsőítem magamat, az én dicsőségem semmi. Az én Atyám, az dicsőít engem, akiről ti azt mondjátok, hogy a ti Istentek.

Pedig nem ismeritek őt, de én jól ismerem. És ha azt mondanám, hogy nem ismerem őt, olyan hazug lennék, mint ti. De én ismerem őt s megtartom az ő beszédét.

Ábrahám, a ti atyátok, ujjongott, hogy meglátja napomat. Láta is és örült.

Erre a zsidók azt mondták néki: Még nem vagy ötvenesztendő s láttad Ábrahámot?

Jézus azt felelte nekik: Bizony, bizony mondom néktek: Mielőtt Ábrahám lett, én vagyok.

Most aztán már köveket ragadtak, hogy ráhajigálják. De Jézus észrevétlenül kiment a templomból s utat törve magának közöttük, távozott.

Elmentében egy vakonszületett embert látott.

A tanítványai megkérdezték őt: Mester! Ki vétkezett: ez-e vagy szülei, hogy vakon született?

Jézus azt felelte: Nem vétkezett sem ő, sem pedig szülei. Isten dolga nyilvánult meg rajta.

Nekem, míg nappal van, annak dolgát kell végeznem, aki engem küldött. Az éj beálltával senki sem tud munkálkodni.

Amíg e világon vagyok, a világ világossága vagyok.

Ezt mondván, a földre köpött, a nyálával sarat csinált és a sarat rákenete a vak szemére.

Majd azt mondta néki: Menj! Mosdjál meg a Siloám - magyarul „Elküldött” - tavában. El is ment s mikor visszajött, látott.

Erre a szomszédok s azok, akik azt a vakot imént még, mint koldust látták, így szóltak: Hát nem ez ült és koldult itt? Egyesek azt mondták: Ő az!

Mások viszont: Nem ő, - hanem hasonlít rá! A vak pedig azt mondta: Én vagyok az!

Ekkor megkérdezték tőle: Hogy nyílt meg a szemed?

Azt felelte: Az a Jézus nevű ember sarat csinált s rákenete szememre, mondván: Menj a Siloám tavához s mosdjál meg! El is mentem, megmosdottam s láttam.

Ekkor azt kérdezték tőle: Hol van ő? Az válaszolt: Nem tudom.

Erre elvezették az imént még vakot a farizeusokhoz.

Az nap ugyanis, mikor Jézus sarat csinált és visszaadta a szeme világát, szombat volt.

Azért a farizeusok újra megkérdezték, mimódon jött meg a szeme világa? Es az azt felelte: Sarat kent szememre, megmosdottam s látok.

Erre egyik-másik farizeus megjegyezte: Ez az ember nem Isten küldöttje, nem tartja meg a szombatot. Mások pedig azt mondták: De hát hogyan tehet bűnös ember ily csodát? S meghasonlás támadt köztük.

Majd újra a vakot kérdezték: Te mit tartasz róla, hogy megnyitotta a szemed világát? Az válaszolt: Azt, hogy próféta.

De a zsidók sehogy sem akarták elhinni, hogy vak volt s a látása megjött, végre is előhívták ama, most már látó embernek szüleit

s megkérdezték: Ez a ti fiatok, akiról azt mondjátok, hogy vakon született? Hát mimódon lát most?

A szülei azt felelték: Tudjuk, hogy ez a mi fiunk, s hogy vakon született,

de hogy ő mi módon lát most, nem tudjuk s azt sem tudjuk, ki adta vissza neki a szeme világát. Nem gyerek már, kérdezzétek meg őt. Feleljen magáért.

Ezt mondták szülei, mert féltek a zsidóktól. A zsidók ugyanis megegyeztek abban, hogy aki Krisztusnak vallja őt, kiközösítik a zsinagógából.

Ezért mondták a szülei: Nem gyerek már, kérdezzétek meg őt.

Újra előhívták tehát azt az embert, aki vak volt és azt mondták néki: Dicsőítsd meg az Istent! Mi tudjuk, hogy ez az ember bűnös.

És az ezt felelte: Bűnös-e, nem tudom. Egyet tudok: vak voltam s most látok.

Ekkor újra megkérdezték: Mit tett veled? Hogyan adta vissza a szemed világát?

És az ezt felelte nekik: Megmondtam már. Hát nem hallottátok? Miért akarjátok újra hallani? Vagy tán ti is szeretnétek az tanítványai lenni?

Ezért aztán jól megpirongatták, mondván: Te vagy az ő tanítványa. Mi a Mózes tanítványa vagyunk.

Mi tudjuk, hogy Mózeszel az Isten beszélt, de azt, hogy ő honnét való, nem tudjuk.

Az így felelt: Éppen az a csodálatos, hogy ti nem tudjátok, hogy ő honnét való és ő visszaadta a szemem világát.

Már pedig bizonyos, hogy az isten nem hallgatja meg a bűnösöket, de aki féli őt s akaratját teljesíti, azt meghallgatja.

Mióta a világ, nem hallotta senki, hogy volt volna olyan, aki a vakonszületettnek visszaadta volna a szemevilágát.

Ha ő nem az Istentől jött volna, nem tehetett volna semmit.

Erre azok azt mondták: Te mindenestől a bűnben fogantattál s te tanítasz minket? S elkergették.

Jézus meghallotta, hogy elkergették őt s mikor találkozott vele, megkérdezte: Hiszesz az emberfiában?

Azt felelte: Uram! Ki az, hogy higgyek ő benne?

Ekkor Jézus azt mondotta néki: Már láttad is. Aki veled beszél, az az.

Erre az e szókkal: Hiszek, Uram! - térdre hullt előtte.

És Jézus megszólalt: Ítélet végett jöttem a világra, hogy akik nem látnak, lássanak és akik látnak, vakok maradjanak.

Ezt hallván némelyek, a vele lévő farizeusok közül, megkérdezték őt: Talán bizony mi is vakok vagyunk?

Jézus azt felelte nekik: Ha vakok volnátok, nem volna bűnötök; de mert azt mondjátok: Látunk! - bűnötök megmarad.

Bizony, bizony mondom néktek: Aki nem az ajtón megy be a juhok aklába, hanem másunnét hág abba, tolvaj az és rabló.

De aki az ajtón megy be, az a juhoknak pásztora.

Ennek az ajtónálló ajtót nyit, a juhok hallgatnak szavára s a maga tulajdon juhait nevükön szólítja és kivezeti.

S mikor a maga tulajdon juhait kieresztette, előttük megy s a juhok követik, mert ismerik szavát.

De idegen után nem mennek, hanem elfutnak előle, mert az idegennek szavát nem ismerik.

Ezt a példát mondta nekik Jézus; ők azonban nem értették meg beszédét.

Azért Jézus újra megszólalt: Bizony, bizony mondom néktek: Én vagyok a juhoknak ajtaja!

Akik én előttem jöttek, egytől-egyig tolvajok és rablók. Nem is hallgat-tak a juhok rájuk.

Én vagyok az ajtó! Aki rajtam megy be, megtartatik, be- és kijár, legelőre talál.

A tolvaj csak azért jön, hogy lopjon, öljön és pusztítson. Én ellenben azért jöttem, hogy bőségben éljenek.

Én vagyok a jó pásztor! A jó pásztor él, hal a juhokért.

A béres, aki nem pásztor, akinek nincsenek tulajdon juhai, a farkas láttára a juhokat otthagyja, elfut és a farkas elragadja s szétkergeti a juhokat.

A béres elfut, mert béres s nem törődik a juhokkal.

Én vagyok a jó pásztor! Ismerem az enyéimet s az enyéim ismernek engemet.

Amint az Atya ismer engemet, én is ismerem az Atyát s élek halok a juhokért.

Más, nem ebből az akolból való juhaim is vannak, azokat is ide kell terelnem s hallgatni fognak szavamra, s lesz egy nyáj, egy pásztor.

Azért szeret az Atya engemet, mert én odaadom életemet, hogy újra megnyerjem.

Senki sem veszi el tőlem azt. Önként adom oda. Van hatalmam odaadni, van hatalmam újra megnyerni. Atyám rendelkezett így énvelem.

E beszéde miatt újabb meg hasonlítás támadt a zsidók közt.

Sokan azt mondták közülük: Ördöge van, - őrzöng. Minek hallgatjátok?

Mások meg azt mondták: Ez nem ördögösnek a beszéde. Vissza tudja-e az ördög adni a vakok szeme világát?

Épp ekkor templomszentelő emlékűnnepet tartottak Jeruzsálemben. Tél volt.

Jézus a templomban, Salamon tornácában járkált.

A zsidók közrefogták s faggatni kezdték őt: Meddig váratsz minket? Ha te vagy a Krisztus, mondd meg nekünk nyíltan.

Jézus azt felelte nékik: Megmondtam már, de nem hisztek. Az Atyám nevében véghezvitt cselekedeteim tesznek bizonyosságot mellettem.

De ti nem hisztek, mert nem az én juhaim közül valók vagytok.

Az én juhaim hallgatnak szavamra. Én ismerem őket s ők követnek engem.

És én örök életet adok nékik. Nem vesznek el soha és senki sem ragadja ki őket a kezemből.

Az én Atyám, aki nékem adta őket, mindenkinél nagyobb és senki sem tudja kiragadni őket Atyámnak kezéből.

Én és az Atya egy vagyunk.

Erre a zsidók újra köveket ragadtak, hogy megkövezzék őt.

Jézus megkérdezte őket: Sok jó dolgot mutattam már néktek Atyám dolgaiból, vajh melyikért köveztek meg engem?

A zsidók azt válaszolták: Nem jótettért kövezünk meg téged, hanem káromlásért, azért, hogy ember létedre Istennek adod ki magadat.

Jézus így válaszolt nékik: Nincs-e megírva a törvényiekben: Én mondtam: ti istenek vagytok!

Ha azokat isteneknek mondta, akiknek az Isten igéje szólt, már pedig az Írás nem törölhető el,

ti meritek annak szemébe mondani, akit az Atya megszentelt s a világra küldött: „Káromlás a szavad azért mert azt mondtam Isten fia vagyok?”

Ha nem teszem az én Atyám dolgát, ne higgyetek nekem.

De ha teszem, úgy, ha nékem nem is hisztek, higgyetek legalább a cselekedeteknek, hogy megtudjátok és megismerjétek, hogy az Atya énbennem és én az Atyában vagyok.

Ekkor újra meg akarták fogni, de kisiklott a kezükből

s ismét a Jordánontúlra ment, oda, ahol János először avatott és ott maradt.

Sokan keresték fel s mondták: János ugyan nem tett egy csodát sem, de az, amit erről mondott, igaz volt.

És sokan hittek ott őbenne.

Volt egy beteg ember, a Betániából, Máriának s az ő nővérének Mártának falujából való Lázár.

Ez a Mária volt az, aki megkenete az Urat kenettel s megtörölte hajával a lábát. Ennek a testvére, Lázár volt beteg.

A nővérek tehát követeket küldtek hozzá s megüzenték néki: Uram! A te kedves híved beteg!

Jézus e hirt hallva, azt mondta: E betegség nem halálos, ez az Isten dicsőségéért van, hogy általa Isten fia dicsőíttessék meg.

Jézus nagyon szerette Mártát és az ő nővérét, meg Lázárt.

Azért Lázár betegségének hírére még két napig azon a helyen maradt,

de aztán azt mondta tanítványainak: Menjünk újra Júdeába!

A tanítványai azonban azt felélték néki: Csak az imént akartak a zsidók megkövezni s te újra odamégy?

Jézus így válaszolt: Nem tizenkét óra van-e egy napban? Aki nappal jár, nem botlik meg, mert látja e világ világosságát.

De aki éjjel jár, megbotlik, mert nincs világossága.

Így szólt, aztán azt mondta nekik: Lázár barátunk alszik, de elmegyek, hogy felköltsem őt.

Erre a tanítványai azt mondták: Uram! Ha alszik, meggyógyul.

Pedig Jézus annak halálára gondolt, ők ellenben azt hitték, hogy álombaszenderülésről beszél.

Erre Jézus nyíltan megmondotta nekik: Lázár meghalt!

Örülök, hogy nem voltam ott, miattatok, hogy higgyétek. Menjünk el hát hozzá!

Ekkor Tamás, más néven Didimus, odaszólt a tanítványtársaknak: Menjünk mi is! Haljunk meg ővele!

Jézus elment s úgy találta, hogy Lázár már negyednapja fekszik a sírboltban.

Betánia Jeruzsálem közelében, attól mintegy tizenöt stádiumnyira volt.

A zsidók közül sokan látogatták meg Máriát és Mártát, hogy vigasztalják őket testvérük miatt.

Márta, amint Jézus jöttéről értesült, elébe sietett. Mária ellenben odahaza gyászolt.

Márta Jézust e szókkal fogadta: Uram! Ha itt lettél volna, nem halt volna meg testvérem.

De én most is tudom, hogy bármit kérsz Istentől, az Isten megadja néked.

Jézus azt felelte néki: Testvéred feltámad.

Márta azt mondotta néki: Tudom. Feltámad majd a feltámadáskor, - az utolsó napon.

Jézus így válaszolt néki: Én vagyok a feltámadás és az élet! Aki énbennem hisz, ha meghal is, élni fog

És aki él s énbennem hisz, Nem hal az meg soha. Hiszed ezt?

Azt felelte néki: Igen, Uram, hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Istennek várva várt fia.

Ezt mondotta, aztán elment s nővérét, Máriát szólítva, titkon azt mondotta néki: A Mester itt van és hívat.

E hírre az gyorsan felkelt és hozzásietett.

Ekkor Jézus még a falun kívül, ott volt, ahol Mária találkozott vele.

A vigasztalására jött zsidóvendégek azonban, amint észrevették Máriának gyors keltét, távoztát, utána-mentek s azt mondták: A sírhoz megy sírni.

Mária pedig, amint odaért Jézushoz és meglátta őt, e szókkal rogyott le lábához: Uram! Ha itt lettél volna, nem halt volna meg testvérem.

Jézus viszont látván, hogy ő sír és sírnak a velejött zsidók is, megindult lélekkel

kérdezte: Hova tettétek őt? Azt felelték néki: Uram! Jer, nézd meg.

És Jézus könnyezett.

A zsidók pedig azt mondták: Lám, lám! Mennyire szerette!

Egyikük-másikuk azonban azt mondta: Nem tehetne volna meg ő, aki a vaknak visszaadta a szeme világát, hogy ez se haljon meg?

Ekkor Jézus, újra megindult lélekkel, odament a sírhoz. Barlang volt az. Kő volt a szájánál.

És megszólalt: Vegyétek el azt a követ! Márta, a megholtnak nővére, azt felelte: Uram már szaga van! Negyednapos.

Jézus azt mondotta néki: Nem megmondtam néked, hogy ha hiszesz, meglátod az Isten dicsőségét?

Erre elvették a követ a halott fekvőhelyéről. Jézus pedig az égre tekintve, megszólalt: Atyám! Hálát adok néked, hogy meghallgattál engemet.

Tudtam ugyan, hogy Te mindenkor meghallgatsz, de az itt álló nép miatt szóltam, hogy elhigyjék, hogy te küldtél engem.

Ezt mondva, fennhangon kiáltott: Lázár! Jöjj ki!

És a halott, lábán-kezén pólyával megkötözötten, arcán pedig lepellel takartan előjött. Jézus azt mondotta nékik: Oldozzátok fel őt, hadd járjon!

Erre aztán ama zsidók közül, akik Máriának vendégei s Jézus tetteinek szemtanúi voltak, sokan hittek benne.

De egynéhányan közülük elmentek a farizeusokhoz és jelentést tettek nékik a Jézus tettéről.

Ekkor a főpapok és farizeusok egybehívták a tanácsot s vitatták: Mit tegyünk? Ez az ember sok csodát tesz!

Ha békében hagyjuk, mindenki híve lesz s eljönnek a rómaiak és elveszik országunkat s népünket is.

Egyikök azonban, az a Kajafás, aki épp abban az évben főpap volt, azt mondotta nékik: Ti semmit sem tudtok

s nem gondoljátok meg, hogy jobb nekünk, ha egy ember hal meg a népért, mintha az egész nép elvész.

De ezt nem magától mondta, hanem, mert abban az évben főpap volt, jóslatként jelezte, hogy Jézus meghal a népért.

Sőt nemcsak a népért, hanem hogy az Isten szerteszórt gyermekeit is mind egybegyűjtse.

Azért ettől fogva azon voltak, hogy megöljék őt.

Jézus most már nem is járt-kelt nyilvánosan a zsidók közt, hanem elment onnét a pusztaszomszédságában lévő vidékre, egy Efraim nevű városba és ott tartózkodott tanítványaival.

A zsidók páskaünnepé közel volt s a nép seregestől tódult Jeruzsálembe a páskaünnep előtt, megtisztulás végett.

Keresték Jézust is s a templomban álldogálva kérdezték egymást: Mit gondoltok? Vajh' feljön-e az ünnepre?

A főpapok és a farizeusok pedig kiadták a rendeletet, hogy aki megtudja, hogy hol van, jelentse, hogy elfogják őt.

Jézus hat nappal a páskaünnep előtt a halálból, feltámasztott Lázár falujába, Betániába ment

és ott vacsorát adtak a tiszteletére. Márta szolgált fel, Lázár pedig egyike volt asztaltársainak,

Mária ellenben egy litra valódi nárdolajkenettel kezében, megkenete s a hajával megtörölte Jézus lábát. A ház pedig tele lett a kenet illatával.

Ekkor egyik tanítványa, Júdás, az Iskariótes, a Simon fia, aki később elárulta őt, megszólalt:

Miért nem adták el e kenetet háromszáz dénárért a szegények javára?

De ő ezt nem azért mondotta, mintha a szegények miatt fájt volna a feje, hanem mert tolvaj volt s mint pénztáros a begyült pénzt magával hordozta.

Erre Jézus azt mondotta: Hagyd békében! Ezt ő az én temetésem idejére tartogatta.

Szegények mindig vannak, de én nem mindig vagyok veletek.

Eközben a zsidók közül sokan megtudták, hogy ott van és eljöttek nem csupán Jézus miatt, hanem, hogy a halálból feltámasztott Lázárt is lássák.

A főpapok pedig azon voltak, hogy Lázárt is megöljék,

mert a zsidók közül sokan ő miatta jöttek oda és hittek Jézusban.

Másnap az ünnepre gyülemllett tengernép, arra a hírre, hogy Jézus Jeruzsálembé jön,

kezükben pálmaágakkal elébe mentek és kiáltották: Hozsánna, Áldott, aki az Úr nevében jön, Izrael királya,

Jézus pedig épp egy kapóra jött szamárcsikóra ült, amint megvan írva:

Ne félj Sión leánya! Királyod jön Szamárcsikó hátán,

Ezt tanítványai eleintén nem értették meg, Jézus megdicsőülése után azonban eszükbe jutott, hogy ez róla meg volt írva, s hogy így tettek vele.

Azért a nép, amely vele volt, mikor ő Lázárt a sírboltból kihívta s a halálból feltámasztotta, - bizonyosságot tett mellette.

Hiszen a nép éppen azért ment elébe, mert hallotta, hogy ő ezt a csodát tette.

A farizeusok meg is mondták egymásnak: Látjátok! Nem mentek semmire. Utána megy már az egész világ.

Az ünneplők között néhány görög is volt.

Ezek a galileai Betsaidából való Fülöphöz fordulva kérték őt: Uram! Szeretnénk a Jézust látni.

Fülöp elment s szólt Andrásnak, András és Fülöp pedig Jézusnak.

Jézus így válaszolt nekik: Ütött az emberfia megdicsőítésének órája.

Bizony, bizony, mondom nektek: ha a földre hulló búzamazag meg nem rohad, maga marad, de ha megrohad, bőségesen terem.

Aki szereti életét, elveszti, Aki gyűlöli életét ezen a világon, Megtartja azt az örök életre.

Aki engem szolgál, engem kövessen az Ész ahol én vagyok, ott lesz a szolgám is, S aki az én szolgám, azt az Atya megbecsüli.

Lelkem most háborog. Mit is mondjak? Atyám! Ments még ez órától! De hiszen én ez óráért jöttem.

Atyám! Dicsőítsd meg a nevedet. Ekkor égi szózat zendült: Már megdicsőítettem és újra megdicsőítem!

Erre a hallgatók s az ott álló nép megszólalt: Menydörgött. Mások meg azt mondták: Angyal beszélt vele.

Jézus azt felelte: Nem én értem, hanem ti értetek hangzott el e szózat.

Most van a világítélet. Most vettetik ki e világ fejedelme.

Ész én, ha felmagasztaltatom e földről, mindenkit magamhoz vonzók.

Ezt pedig azért mondotta, hogy előre jelezze halálának módját.

A nép azt felelte néki: Mi azt hallottuk a törvényből, hogy a Krisztus örökké megmarad, hogyan mondod tehát, hogy az emberfiának fel kell magasztaltatnia? Ki az az emberfia?

Erre Jézus azt mondotta nekik: Még egy kis ideig köztetek a világosság. Úgy éljétek, míg világosságtok van, hogy sötétség ne boruljon rátok, mert aki a sötétségben él, nem tudja hová megy.

Míg világosságtok van, higgyetek a világosságban, hogy a világosság fiai legyetek. Ezt mondotta Jézus, aztán eltávozván, elrejtőzött előlük.

De bármennyi csodát tett a szemük láttára, mégsem hittek benne,

hogy beteljesedjék Ézsaiás próféta mondása: Uram! Ki hitt a mi beszédünknek? Ki látta az Úrnak karját?

Nem tudtak hinni, mert Ézsaiás azt is megmondotta:

Vaksággal verte meg szemünket, Kőkeménnyé tette a szívüket, hogy szemük ne lásson, Szivük ne érezzen. Hogy meg ne térjenek És meg ne gyógyítsam őket.

Ezt mondotta Ézsaiás, mikor látta az ő dicsőségét és róla szólt.

Mindazáltal a főemberek közül is sokan hittek benne, de a farizeusoktól való féltükben nem vallották ezt be, hogy ki ne közösítsék őket a gyülekezetből.

Mert jobb szerették az emberek dicséretét, mint az Isten dicséretét.

Ekkor Jézus felkiáltott mondván: Aki én bennem hisz, nem bennem hisz, hanem abban, aki engem küldött.

S aki engemet lát, azt látja, aki engemet küldött.

Én mint világosság jöttem a világra, hogy aki bennem hisz, ne maradjon sötétségben.

S ha valaki hallgatja, de nem tarja meg beszédemet, nem kárhoztatom azt. Én nem azért jöttem, hogy kárhoztassam a világot, hanem, hogy megtartsam a világot.

Aki megvet engem s nem veszi be beszédemet, van annak ítélőbírója. Az ige, amit hirdettem, az kárhoztatja őt az utolsó napon.

Mert én nem magamtól szóltam, hanem aki küldött, az Atya parancsolta meg, hogy mit szóljak s mit beszéljek.

S tudom, hogy az ő parancsolata örök élet. Azért, amit mondom, úgy mondom, amint azt az Atya mondta nékem.

A páskaünnep előtt, Jézus, abban a tudatban, hogy eljött az ő e világból az Atyához való elköltözésének órája, az utolsó szeretettel ölelte magához e világon lévő szeretetteit.

A vacsora végén, mikor az Ördög már megsúgta Júdásnak, az Iskariótes Simon fiának, hogy árulja el őt,

Jézus, noha tudta, hogy az Atya teljhatalmat adott néki s hogy ő Istentől jött s Istenhez tér vissza, -

felkelt az asztaltól s felső ruháját levetve, kendőt kötött maga körüi.

Aztán vizet töltvén a mosdóedénybe, mosni, majd a maga körüi kötött kendővei törölgetni kezdte a tanítványok lábait.

Simon Péterhez lépve, ez azt mondta néki: Uram! Te mosod meg a lábamat?

Jézus így válaszolt néki: Amit én teszek, te azt most nem érted, de megérted később.

Erre Péter azt mondotta néki: Biz az én lábamat nem mosod meg soha. Jézus így válaszolt néki: Ha én meg nem moslak, - semmi közöd hozzám.

Simon Péter azt felelte néki: Uram! Necsak a lábamat, hanem a kezemet és a fejemet is.

Jézus azt mondotta néki: Annak, aki már megfürdött, nincs szüksége másra, csakis lábmosásra, - az egyébként egészen tiszta. Ti is tiszták vagytok, csak hogy nem mindnyájan.

Jól tudta ugyanis, ki árulja el őt, azért mondta: Nem vagytok tiszták mindnyájan.

Mikor aztán lábukat megmosta és felső ruháját felvette, újra asztalhoz ült és ezt mondta nékik: Értitek már, mit tettem veletek?

Ti Mesternek s Úrnak hívtok engemet s jól mondjátok, mert az vagyok.

Ha tehát én az Úr és a Mester megmostam a lábatokat, ti is kötelesek vagytok megmosni egymásnak lábait.

Mert én példát adtam nétek, hogy amint én tettem veletek, ti is úgy tegyetek.

Bizony, bizony mondom néktek: A szolga nem nagyobb uránál, A követ sem nagyobb küldőjénél.

Ezt tudva, boldogok lesztek, ha így cselekesztek.

Nem mindnyájatokról szólok. Én ismerem választottjaimat, de be kell teljesednie az írásnak: A kenyeres társam emelte fel sarkát ellenem.

Még mielőtt megtörténik, most mondom meg néktek, hogy, ha megtörténik, higgyetek énbennem.

Bizony, bizony mondom néktek: Aki befogadja az én követemet, engemet fogad be, Aki pedig engemet fogad be, azt fogadja be, aki engem küldött.

Így szólt s megindult lélekkel biznyságot tett, ezt mondván: Bizony, bizony mondom néktek: Egyikőtök elárul engemet.

A tanítványok nem tudván, kiről szól, aggódva néztek egymásra.

Erre az egyik tanítványának, aki Jézus legkedvesebbje volt s Jézus keblén pihent,

Simon Péter intett és azt mondta néki: Kérdezd meg, hogy kire céloz?

Az, Jézus kebléhez simulva, meg is kérdezte őt: Uram! Ki az?

Jézus azt felelte: Az, akinek a bemártott falatot odaadom. És bemártván a falatot, odaadta Júdásnak, az Iskáriótes Simon fiának.

S falat után belebújt abba a Sátán. Jézus pedig azt mondotta néki: Végezd gyorsan a dolgodat!

Az asztaltársak közül azonban senki sem tudta, hogy miért mondta ezt néki.

Egyik-másik arra gondolt, hogy mert Júdás kezelte a pénztárt, Jézus azt mondotta néki: Vedd meg, ami nekünk az ünnepre szükséges; vagy, hogy adjon valamit a szegényeknek.

Az pedig a falat lenyelése után azonnal távozott. Ekkor éjszaka volt.

Amint eltávozott, Jézus megszólalt: Most dicsőítettett meg az emberfia és benne az Isten dicsőítettett meg.

Ha az Isten dicsőítettett meg benne, az Isten is megdicsőíti őt önmagában. Igen, - azonnal megdicsőíti őt.

Fiaim! Egy kis ideig még veletek maradok. Kerestek majd, de amint a zsidóknak mondtam: Ahova én megyek, ti oda nem jöhettek el, - azt mondom most tinéktek is.

Új parancsolatot adok néktek: szeressétek egymást! Amint én szerettelek titeket, ti is épp úgy szeressétek egymást.

Arról tudja meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.

Simon Péter megkérdezte: Uram! Hová mégy? Jézus azt felelte: Ahová én megyek, te most oda nem jöhetsz el velem, hanem később eljössz.

Péter megkérdezte: Uram! Miért nem mehetek most veled? Életemet adom teéretted!

Jézus azt felelte: Életedet adod énérettem? Bizony, bizony mondom néked: a kakas még meg sem szólal s te már háromszor megtagadsz engemet.

Ne remegjen a szívetek! Ha hisztek Istenben, higgyetek bennem is!

Az én atyám házában sok lakóhely van. Ha nem volna, megmondottam volna. Elmegyek, hogy helyet készítek tinéktek.

S ha elmentem s helyet készítettem, visszajövök újra s magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.

Hová megyek, azt tudjátok, az utat is tudjátok.

Tamás azt letelte néki: Uram! Nem tudjuk, hová mégy, hogy tudhatnék hát az utat?

Jézus így válaszolt néki: Én vagyok az út, az igazság és az élet! Senki sem jut az Atyához, csakis én általam.

Ha engemet ismertetek, ismertétek volna az én Atyámat is. Most már ismeritek, láttátok is őt.

Ekkor Fülöp fordult hozzá: Uram! Mutasd meg nekünk az Atyát s megnyugszunk.

Jézus azt felelte neki: Fülöp! Oly rég vagyok már veletek s mégsem ismeresz engem? Aki engem látott látta az Atyát Hogy mondhatod tehát: Mutasd meg nekünk az Atyát!

Hát nem hiszed, hogy én az Atyában vagyok s az Atya énbennem? Amit néktek mondok, nem magamtól mondom; az énbennem lakó Atya dolga foly itt.

Higgyétek el nekem, hogy én az Atyában s az Atya bennem van; ha másért nem. higgyétek el a cselekedetekért.

Bizony, bizony mondom néktek: Aki énbennem hisz, az általam véghez vitt cselekedeteket szintén véghez viszi, sőt azoknál különb dolgokat is művel, mert én az Atyához megyek

és amit az én nevemben kértek, azt ő megcselekszi, hogy az Atya a Fiúban megdicsőíttessék.

Igen, amit ti az én nevemben kértek, azt én megcselekszem.

Ha szerettek engemet, megtartjátok parancsolataimat.

Én pedig megkérem az Atyát s ő egy más Szószólót ad mellétek, hogy véletek maradjon örökké, az igazság lelkét, akit a világ be nem fogadhat, mert nem látja, nem is ismeri. De ti megismeritek, mert nálatok marad s bennetek lesz.

Nem hagylak árván titeket. Eljövök hozzátok.

Egy pillanat s ez a világ nem lát többé engem. De ti megláttok engemet, mert én élek és ti is élni fogtok.

Ama napon megtudjátok, hogy én az én Atyámban, ti pedig énbennem s én bennetek vagyok.

Aki ismeri az én parancsolataimat s megtartja azokat, az az aki szeret engem s aki engem szeret, azt az én Atyám is szereti és szeretem én is, - annak megjelenek.

Erre Júdás, de nem az Iskariótes, azt mondotta: Uram! Hogy van az, hogy nekünk és nem a világnak akarsz megjelenni?

Jézus azt felelte: Aki szeret engem; megtartja beszédem s az én Atyám szereti azt s hozzá megyünk és nála lakozunk.

Aki nem szeret engemet, nem tartja meg beszédem sem, pedig az a beszéd, amelyet hallotok, nem az enyém, hanem az Atyáé, aki engem küldött.

Erre oktattalak, míg véletek voltam.

A Szószóló, a Szent Lélek azonban, akit majd az Atya küld nevemben, ő majd megtanít titeket mindenre és eszetekbe juttatja mindazt, amit néktek mondtam.

Békességet hagyok rátok. Az én békességemet hagyom tinéktek. Nem úgy adom, mint a világ adja. Ne remegjen a szívetek, ne is csüggedjen el.

Hallottátok, hogy azt mondtam: Elmegyek és visszatérek hozzátok. Ha szeretnétek engemet, örülnétek, hogy elmegyek az Atyához, mert az Atya nagyobb énnálam.

Most mondtam meg néktek, még mielőtt megtörtént, hogy, ha megtörténik, higgyétek.

Énnekem már nem sok szavam van hozzátok. Útban van e világ fejedelme. Velem ugyan semmi dolga,

de a világ hadd tudja meg, hogy én az Atyát szeretem s hogy azt teszem, amit az Atya parancsolt nekem. Keljete fel! Menjünk tova innét!

Én vagyok az igazi szőlőtő, Atyám meg szőlőmíves.

Meddő vesszőmet lemetszi, de a termőt megtisztítja, hogy bőven teremjen.

Titeket már az az ige, amelyet néktek hirdettem, megtisztított.

Maradatok bennem és én tibennetek. Valamint a szőlővessző nem teremhet Önmagától, csakis ha a szőlőtőkén marad, éppúgy ti sem, csak ha énbennem maradtok.

Én vagyok a szőlőtőke, ti a szőlővesszők. Aki bennem marad és én benne, az ad bő termést; mert énnálam nélkül semmit sem tehettek.

Aki nem marad énbennem, kivettetik, mint a szőlővessző és elszárad, aztán összeszedik, tűzre teszik, megég.

De ha énbennem maradtok, ígém pedig tibennetek marad, kérhettek, amit csak akartok és meglesz.

Az én Atyám azzal dicsőített meg, hogy bő termést adtok s tanítványaimmá lesztok.

Ahogy az Atya szeretett engemet én is úgy szeretlek titeket Maradatok meg az én szeretetemben.

Ha parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben, ahogy én is megtartottam az én Atyám parancsolatait, s megmaradtam az ő szeretetében.

Azért mondtam meg ezt néktek, hogy örömöm legyen bennetek s örömötök teljes legyen.

Parancsolatom ez: szeressétek egymást, ahogy én szerettelek titeket.

Nincs nagyobb szeretet, mint ha életünket adjuk a barátainkért.

Ti az én barátaim vagytok, ha megteszitek mindazt, amit néktek parancsolok.

Nem mondalak már szolgálóknak, mert a szolga nem tudja, mit tesz az ura. Barátainknak mondtalak, mert amit Atyámtól hallottam, tudotokra adtam.

Nem ti választottatok engemet, én választottalak titeket, én hagytam meg néktek: menjete, gyümölcsözzete s maradjon meg gyümölcsötök, hogy bármit kérjete nevemben az Atyától, megadja tinéktek.

Lelketekre kötöm: szeressétek egymást!

Ha a világ gyűlöl, jusson eszetekbe, hogy engemet előbb gyűlölt mint titeket.

Ha a világból valók volnátok, a világ szeretné övéit, de mert ti nem a világból valók vagytok, hanem én választottalak ki titeket a világból, azért a világ gyűlöl titeket.

Jusson eszetekbe amaz én mondásom: A szolga nem nagyobb uránál. Ha engem üldöztek, üldöznek majd titeket is; ha az én szavamra adtak, adnak a tiétekre is.

De ők ezt mind nevem miatt teszik, mert nem ismerik azt, aki engem küldött.

Ha nem jöttem és nem szóltam volna hozzájuk, úgy nem volna bűnük; de most már nincs mentség bűnükre.

Aki engem gyűlöl, gyűlöli az én Atyámat is.

Ha közöttük oly dolgokat nem műveltem volna, aminőket senki más nem művelt, úgy nem volna bűnük; de most már láttak is, meg is gyűlöltek mind engemet, mind Atyámat.

Így teljesedett be az a törvényükben megírt mondás: Ok nélkül gyűlöltek engemet

De majd ha eljön a Szószóló, akit én küldök az Atyától hozzátok, az igazság ama Lelke, aki az Atyától származik, az bizonyosságot tesz énrólam.

Sőt ti magatok is bizonyosságot tesztek, mert ti eleitől fogva velem vagytok.

Ezt mondtam néktek, hogy meg ne botránkozzatok.

A zsinagógából kiközösítenek titeket s eljön az az idő, mikor minden gyilkosotok azt hiszi, hogy az Istennek tesz szolgálatot

S azért bánnak így veletek, mert ők nem ismerik sem az Atyát, sem engemet.

Én meg azért mondtam meg ezt néktek, hogy ha az az idő eljön, eszetekbe jusson, hogy én megmondtam néktek. Előbb nem mondtam meg, mert veletek voltam.

Most pedig elmegyek ahhoz, aki küldött s egyitek sem kérdi: Hová mégy?

De mert ezt megmondtam, megfájdult szívetek.

Pedig igazságot mondok: jó néktek, hogy én elmegyek! Mert, ha el nem megyek, a Szószóló nem jön el hozzátok; ha pedig elmegyek, elküldöm őt tihozzátok.

S ha eljön, meggyőzi a világot a bűnről, az igazságról és az ítéletről.

A bűnről, mert nem hisznek énbennem;

az igazságról, mert én az Atyához megyek, s többé nem láttok engemet;

az ítéletről pedig, mert e világ fejedelme már megítéltetett.

Még sok mondandóm volna néktek, de ti most még nem bírnátok megérteni.

Hanem, ha eljön ő, az igazság Lelke, elvezérel minden igazságra. Mert ő nem magától beszél, - azt mondja, amit hall s a jövődőt tudtokra adja.

Ő dicsóít meg engemet, mert amit az enyémből kap, azt hirdeti néktek.

Ami az Atyáé, az mind enyém. Azért mondtam néktek: amit ő az enyémből kap, azt hirdeti néktek.

Egy pillanat s nem láttok engemet, - s újra egy pillanat s megláttok engemet, mert én az Atyához megyek.

Erre egyik-másik tanítványa egymáshoz fordulva kérdezte: Hogy értsük a szavát: Egy pillanat s nem láttok engemet s újra egy pillanat s megláttok engemet; és ezt: Mert én az Atyához megyek?

Azt mondták hát: Mi az a pillanat, amiről beszél? Nem értjük a szavát.

Jézus észrevette, hogy szeretnék megkérdezni, azért azt mondotta nékik: Tanakodtok magatok közt, mert azt mondtam: egy pillanat s nem láttok engemet s újra egy pillanat s megláttok engemet.

Bizony, bizony mondom néktek: sírtok és jajgattok, de a világ örül; búsultok, de búsulástok örömmre fordul.

A vajúdó asszony szomorú, mert ideje eljött, de ha megszülte gyermekét, nem gondol már többé vissza fájdalmára, mert örül, hogy ember született a világra.

Most ti is búsultok, de én újra megláttak titeket s felörvend szívetek s senki sem veszi el tőletek örömeiteket.

S ama napon nem kérdeztek semmit tőlem. Bizony, bizony mondom néktek: bármit kértek az Atyától az én nevemben, megadja tinéktek.

Eddig semmit sem kértetek az én nevemben. Kérjetek és megkapjátok, hogy örömeitek teljes legyen.

Példaképp mondtam ezt, de majd eljön az az idő, mikor nem példázva, hanem nyíltan szólok az Atyáról néktek.

Akkor aztán az én nevemben kértek s én nem mondom néktek, hogy én kérem az Atyát értetek, mert maga az Atya szeret titeket, mivel ti is szerettetek engemet s elhittétek, hogy én az Istentől jöttem.

Igen, az Atyától jöttem s e világba jöttem, de újra elhagyom a világot és visszamegyek az Atyához.

Ekkor azt mondták néki a tanítványai: Lásd! Most nyíltan beszélsz s nyoma sincs a példázatnak beszédedben.

Most már tudjuk, hogy mindent tudsz s nincs szükséged arra, hogy bárki kérdezzen, - azért hisszük, hogy Istentől jöttél.

Jézus azt felelte nékik: Most már hisztek?

Eljön az az idő, sőt eljött már, mikor szétoszoltok, ki-ki az övéihez és engemet egyedül hagytok. De én nem vagyok egyedül, az Atya velem van.

Azért mondtam meg ezt néktek, hogy énbennem békességtek legyen. E világon nyomor vár reátok, de biztatok: én meggyőztem a világot!

Ezt mondotta Jézus, aztán az égre tekintve, így szólt: Atyám! Itt az óra! Dicsőítsd meg a te Fiadat, hogy a te Fiad is megdicsőítsen tégedet,

ama hatalomnál fogva, amelyet te adtál néki minden halandó emberen, hogy azoknak, akiket rábízta, örök életet szerezzen.

Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek tégedet, mint egyetlen igaz Istent és a Jézus Krisztust, a te küldötted.

Én megdicsőítettem tégedet a földön. A rám bízott munkát elvégeztem.

Most már Atyám, te dicsőíts meg engemet magadnál ama dicsőséggel, amely az enyém volt nálad világkezdet előtt.

Én megismertetem nevedet azokkal, akiket te nekem adtál e világból. Tieid voltak ők, te bíztad rám őket s igéd szerint éltek.

Most tudták meg, hogy mindaz tőled van, amit nekem adtál.

Mert énvelem közlött igédet közöltem ővelük, ők be is fogadták és igazán meggyőződtek arról, hogy én tőled jöttem s hiszik, hogy te küldtél engemet.

Érettük könyörgök. Nem a viláért könyörgök, hanem értük, akiket rábízta, mert ők a tieid.

Mindenem a tiéd s mindened az enyém, s megdicsőítettem őbennük.

Én nem vagyok már a világon, de ők a világon vannak. Én tehozzád megyek. Én szent Atyám! tartsd meg nevedben azokat, akiket rám bíztál, hogy amint mi, úgy ők is egyek legyenek.

Amíg velük voltam a világon, megtartottam őket a nevedben. Megőriztem rábízottaidat s nem veszett el közülük más, csakis a kárhozat fia, hogy az írás beteljesedjék.

Most már hozzád megyek és ezt azért mondom e világon, hogy az én örömöm teljes legyen bennük.

Én közlöttem velük a te igédet, de a világ gyűlölte őket, mert ők nem a világból valók, amint én sem vagyok a világból való.

Nem kérem, hogy vedd ki a világból, hanem hogy őrizd meg a gonosztól őket.

Nem a világból valók ők, amint én sem vagyok a világból való.

Szenteld meg őket igazságoddal. Igéd az igazság.

Amint te elküldtél engem a világba, én is úgy küldtem el őket a világba.

Néki szentelem magamat, hogy ők is megszenteltessenek az igazságban.

De nemcsakán ő értük könyörgök, hanem azokért is, akik beszédüket hallva, hinni fognak bennem, hogy mindnyájan egyek legyenek, hogy mint te Atyám énbennem s én tebenned vagyok, ők is egyek legyenek mi bennünk s elhigye a világ, hogy te küldtél engem.

Teadtad dicsőségemet, megadtam nékik is, hogy egyek legyenek, amint mi egy vagyunk,
én bennük, te bennem, hogy teljesen egyek legyenek s megtudja a világ, hogy te küldtél engem s úgy
szeretted őket, amint engemet szerettedél.

Atyám! Akarom, hogy reámbízottaid ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák teadtad
dicsőségemet, mert szerettedél engemet világkezdet előtt.

Igazságos Atyám! A világ nem ismert tégedet, de én ismertelek, ezek is tudják már, hogy te küldtél
engemet.

Megismertettem velük nevedet s megismertetem eztán is, hogy az a szeretet, amellyel te engemet
szerettedél, bennük legyen s bennük legyek én is.

Ezt mondván, Jézus kiment tanítványaival a Kidron patakon túlra, ahol egy kert volt s abba bementek
ő és a tanítványai.

Ezt a helyet Júdás, az ő árulója is ismerte, mert Jézus gyakran gyűlt össze ott tanítványaival.

Júdás tehát az őrség egy csapatával és a főpapoktól, meg a farizeusoktól rendelkezésére bocsátott
szolgákkal, fáklya-, lámpa- s fegyverszerelten odament.

Jézus, aki a maga sorsával teljes tisztában volt, elibük állt s megkérdezte őket: Kit kerestek?

Azt felelték néki: A názáreti Jézust. Erre Jézus azt mondotta nékik: Az én vagyok! Júdás, az ő árulója,
szintén ott állott mellettük.

De mihelyt e szava elhangzott: Az én vagyok! - meghátráltak s földre estek.

Ekkor újra megkérdezte őket: Kit kerestek? Azt felelték: A názáreti Jézust.

Jézus így válaszolt: Mondtam már, hogy az én vagyok. Ha tehát engem kerestek, ezeket bocsássátok
el!

Be kellett teljeseznie ugyanis ama mondásának: A rámbízottaid közül nem vesztettem el egyet sem.

Ekkor Simon Péter kirántotta kardját, rácsapott a főpap szolgájára s levágta annak jobb fülét. A
szolgát Málkusnak hívták.

De Jézus azt mondta Péternek: Dugd hüvelyébe kardodat. Az Atya nyújtotta poharat, - én ne innám-e
ki?

Erre az őrcsapat, az ezredes s a zsidók szolgái megfogták Jézust és megkötözve,

először is Annáshoz, az akkori főpapnak, Kajafásnak ipához vitték.

Ez a Kajafás tanácsolta a zsidóknak, hogy: Jobb, ha egy em–ber vész el a népért!

Simon Péter s egy másik tanítvány kísérté Jézust. Ez a tanítvány ugyanis ismerős volt a főpappal s be
is ment a főpap udvarába Jézussal.

Péter ellenben kint állt meg az ajtónál. Ekkor az a másik tanítvány, a főpapnak ismerőse visszament és szót váltva az ajtónálló lánnyal, bevezette Pétert.

Az ajtónálló lány megkérdezte Pétert: Talán bizony, te is ennek az embernek tanítványai közül vagy? Azt felelte: Nem vagyok.

A szolgák és hajdúk széntüszakva körben álltak, mert hideg volt s melegedtek. Péter szintén közibük állt s melegedett.

Ezalatt a főpap Jézust az ő tanítványai és tanítása dolgában faggatta.

Jézus azt felelte neki: Én nyíltan szoltam a világnak. Nap-nap után tanítottam a zsinagógában és a templomban, a zsidóknak közös gyülekező helyén. Titokban nem szoltam semmit.

Miért faggatsz engemet? Kérdezd meg hallgatóimat a beszédem felől. Azok tudják, hogy mit mondtam.

E szavára az egyik ott álló hajdú arcú ütötte Jézust, ezt mondván: így válaszolsz a főpapnak?

Jézus azt felelte neki: Ha rosszul szoltam, bizonyítsd be, de ha jól, úgy miért ütsz engemet?

Erre Annás elküldte őt megkötözve, Kajafához, a főpaphoz.

Simon Péter még ott állt és melegedett. S mikor megkérdezték: Talán te is az ő tanítványa vagy? - tagadta, mondván: Nem vagyok.

A főpap egyik szolgája, a Péter levágta fülünk rokona azonban megszólalt: Hát nem láttalak-e tégedet ővele a kertben?

De Péter újra tagadta. És a kakas azonnal megszólalt.

Elvitték hát Jézust Kajafástól az őrházba. Épp reggel volt De nem mentekbe az őrházba, hogy meg ne fertőzzék magukat és a páskát megehessék.

Azért Pilátus jött ki hozzájuk s megkérdezte őket: Mivel vádoljátok ezt az embert?

Azt felelték: Ha nem volna gonosztévő, nem adtuk volna kezédbe.

Erre Pilátus azt mondta: Vigyétek és ítélkezzetek felette a magatok törvénye alapján! A zsidók azonban azt felelték neki; Nekünk nincs jogunk senkit sem megölni.

Így teljesedett be Jézusnak ama mondása, amellyel halála módját jelezte.

Pilátus most újra bement az őrházba s behivatván Jézust, megkérdezte tőle: Te vagy a zsidók királya?

Jézus felelt: Magadtól mondod ezt, avagy mások mondták neked ezt rólam?

Pilátus válaszolt: Hát zsidó vagyok én? A te néped s a főpapok adtak téged a kezembe. Mi bünt követtél el?

Jézus felelt: Az én országom nem e világból való. Ha az én országom e világból való volna, úgy az én szolgálaim síkra szállanának, hogy ne jussak a zsidók kezébe, de az én országom nem innét való.

Erre Pilátus azt mondta néki: Hát csakugyan király vagy? Jézus felelt: Magad mondod, hogy én király vagyok. Én azért születtem s azért jöttem a világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról. Az igazság szülöttje hallgat a szavamra.

Pilátus azt mondta neki: Mi az igazság? És ezt mondván, újra kiment a zsidókhoz s így szólt: Én nem találok benne semmi bűnt.

Hanem szokástokhoz híven, szabadon bocsátok egy foglyot a páskaünnepen. Akarjátok-e hát, hogy szabadon bocsássam a zsidók királyát?

Erre mindannyian újra kiáltozták: Ne ezt, hanem Barabbást! Az a Barabbás pedig rabló volt.

Most aztán már elővette Pilátus Jézust és megostoroztatta.

A katonák pedig tövisből font koszorút tettek a fejére s bíborköntöst adván reá,

odamentek hozzá s így köszöntötték őt: Üdv néked zsidók királya! És arcul csapdosták.

De Pilátus újra kijött és azt mondta nekik: íme elétek vezetem! Értsétek meg, hogy én nem találok benne semmi bűnt.

S Jézus kijött töviskoronásan és bíborköntösben. S ő azt mondta nekik: ímhol az ember!

De mikor a főpapok és hajdúk meglátták, kiáltoztak, mondván: Feszítsd meg! Feszítsd meg! Pilátus válaszolt: Vigyétek! Feszítsétek meg ti! Én nem találok benne bűnt.

De a zsidók azt felelték néki: Nekünk van törvényünk és a mi törvényünk szerint néki meg kell halni, mert ő Isten fiának adta ki magát.

Ennek hallatára Pilátus még jobban megijedt.

Bement újra az őrházba s megkérdezte Jézust: Honnét való vagy te? De Jézus nem felelt néki.

Pilátus rászólt: Nem felelsz nékem? Nem tudod, hogy nékem hatalmamban áll, hogy megfeszítselek és hatalmamban áll, hogy elbocsássalak?

Jézus így válaszolt: Én felettem néked semmi hatalmad nem volna, ha felülről nem adatott volna meg az néked. Éppen azért annak, aki engem a kezedbe adott, nagyobb bűne van.

E perctől fogva Pilátus azon volt, hogy elbocsássa őt, de a zsidók kiáltoztak, mondván: Ha ezt elbocsátod, nem vagy a császár barátja. Aki magát királynak adja ki, az a császár ellensége.

Ezt hallva, Pilátus elővezettette Jézust és a Márványkövezetnek, héberül Gabbatának, nevezett helyen a törvényszékbe ült.

Épp a páska előnapja s körülbelül tizenkét óra volt. S azt mondotta a zsidóknak: Ímhol a ti királyotok!

De azok felzúgtak: El, el vele! A keresztre vele! Pilátus megkérdezte őket: Megfeszítsem a ti királyotokát? A főpapok azt felelték: Nekünk nincs királyunk, csak császárunk!

Erre aztán kiadta nekik őt megfeszítés végett. Ok pedig átvették Jézust s elvitték.

Vállán a kereszttel, a Koponya, héberül Golgota nevű helyre ment.

Ott megfeszítették őt s vele még más kettőt kétfelől, a középen Jézust.

Pilátus feliratot is írt s tett a keresztfára. A felirat ez volt: NÁZÁRETI JÉZUS, A ZSIDÓK KIRÁLYA!

Ezt a feliratot sokan olvasták a zsidók közül, mert az a hely, ahol Jézust megfeszítették, a városhoz közel és az írás héber, görög és latin nyelvű volt.

Ezért a zsidó főpapok azt mondták Pilátusnak: Ne írd ezt: A zsidók királya, hanem ahogy ő mondotta: A zsidók királya vagyok.

De Pilátus azt felelte: Amit megírtam, megírtam.

A katonák pedig, miután megfeszítették Jézust, fogták a ruháját és négy részre osztották, minden katonára egy-egy részt számítva, szintúgy köntösét is. A köntös varrás nélkül való, felülről egészből szövött volt.

Azért azt javasolták egymásnak: Ne hasogassuk szét. Sors útján döntsük el, hogy kié legyen. Így teljesedett be az írás eme mondása: Megosztózkodtak ruhámon, Köntösömrre pedig sorsot vetettek. A katonák csakugyan így tettek.

Jézus keresztiénél álltak az ő anyja, az ő anyjának testvére, Mária, a Kleofás felesége és Mária Magdolna.

Jézus meglátván ott álló anyját s legkedvesebb tanítványát, azt mondta anyjának: Asszony! Íme a te fiad!

Majd a tanítványhoz fordulva szólt: íme a te anyád! S e perctől fogva az a tanítvány magához vette őt.

Eztán Jézus, tudván, hogy most már minden elvégeztetett, hogy az írás beteljesedjék, azt mondta: Szomjúhozom!

Egy ecettel telt edény is volt ott. Ecettel tele itatott szivacsot szúrtak hát egy izsópszárra s szájához tartották.

Jézus megízlelve az ecetet, így szólt: Elvégeztetett! És lehajtván fejét, kiadta a lelkét.

A zsidók, hogy a holttestek ne maradjanak szombatot át a keresztfán, ünnep előestje lévén - s az a szombat különösen nagy ünnep volt, - megkérték Pilátust, hogy törjék meg azoknak lábszárait s vegyék le azokat.

A katonák el is jöttek s az elsőnek lábszárait megtörték, majd a másikat is, akit azzal együtt feszítettek meg

de mikor Jézushoz értek s látták, hogy már meg van halva, nem törték meg az ő lábszárait,

hanem az egyik katona dárdát döfött oldalába s nyomban vér és víz serkedt ki abból.

És aki ezt látta, bizonyágot tett és bizonyága igaz. S tudja, hogy igazat mond, hogy ti is higgyétek.

Mert ez azért történt, hogy beteljesedjék az írás: Az ő csontja nem töretik meg.

S az a másik Íráshely is: Arra néznek majd, akit átszegeztek.

Aztán az az arimatiai József, aki a zsidóktól való féltében, csak titokban csatlakozott Jézus tanítványaihoz, megkérte Pilátust, hogy levehesse Jézus holttestét. Pilátus meg is engedte. Elment tehát és levette Jézus holttestét.

Majd eljött Nikodémusz is, aki első ízben éjszaka kereste fel Jézust, mintegy száz lítrányi mirha s aloé kenettel.

Fogták hát Jézus holttestét s zsidó temetési szokás szerint, az illatszerekkel együtt gyoicsba göngyölgették.

Minthogy pedig a vesztőhely szomszédságában egy kert s a kertben egy új sírbolt volt, ahová még senkit sem temettek:

a zsidók szombatestje miatt, abba tették Jézust, mivel az a sírbolt közel volt.

A hét első napján, korán reggel, mikor még alig pitymallott, Mária Magdolna kiment a sírbolthoz s látta, hogy a kő már el van véve a sírbolttól.

Erre futásnak eredve, Simon Péterhez és ahhoz a másik tanítványhoz sietett, akit Jézus szeretett és azt mondta nekik:

Elvitték az Urat a sírboltból és nem tudjuk, hová tették őt.

Péter és az a másik tanítvány útra keltek tehát s a sírbolthoz mentek. Együtt futottak mindketten, de az a másik tanítvány hamarosan Péter elé került és elébb ért a sírbolthoz.

S behajolva látta, hogy a gyoics ott hever, de azért nem ment be.

Majd nyomban utána Péter is odaért s a sírboltba lépve, látta, hogy a gyoics ott hever és hogy a fejkendő nincsen a gyoics mellett, hanem más helyen van, külön göngyölegben.

Ekkor aztán a másik tanítvány is bement, aki elébb ért oda a sírbolthoz és látott és hitt.

Mert még nem értették; meg az írást, amely szerint neki fel mi támadnia a halálból.

Épp azért a tanítványok újra hazamentek.

Mária azonban megállt kívül a sírboltnál és sírt. ÉS amint könnyontva a sírboltba hajolt,

két fehér ruhás angyalt látott, akik Jézus holttestének fekvőhelye mellett ültek, az egyik fejtől a másik lábtól,

és így szóltak hozzá: Asszony! Miért sírsz? Azt felelte nekik: Elvitték az én Uramat és nem tudom hová tették!

S ezt mondva, megfordult s látta az ottálló Jézust, de nem tudta, hogy Jézus az.

Jézus megkérdezte: Asszony? Miért sírsz? Kit keressz? Ő abban a hiszemben, hogy a kertész az, azt felelte: Uram! Ha te vitted el őt, mondd meg nekem, hová tetted, - én elviszem.

Jézus így szólt hozzá: Mária! S ő feléfordulva azt mondta: Rabboni! - azaz: Nagy Mester. -

Jézus azt felelte neki: Ne érints meg! Még nem mentem fel az Atyához. Hanem eredj a testvéreimhez és mondd meg nekik: Felmegyek az én Atyámhoz és a tí Atyátokhoz, AZ én Istenemhez és a tí Istenetekhez.

Mária Magdolna el is ment és hírül adta a tanítványoknak, hogy látta az Urat, hogy az ezt meg ezt mondotta neki.

Aztán ugyanaznap, a hét első napjának estéjén, ott, ahol a tanítványok a zsidóktól való féltükben zárt ajtónál egybegyülekeztek, megjelent Jézus és megállva közepén, azt mondotta nekik: Békesség néktek!

És ezt mondván, megmutatta nekik kezét és oldalát A tanítványok pedig örvendeztek, hogy látták az Urat.

Ekkor Jézus újra azt mondotta nekik: Békesség néktek! Amint az Atya engemet úgy küldelek el én is titeket.

És ezt mondván, rájuk lehelt s így szólt: Vegyetek Szentlelket.

Akiknek megbocsátjátok bűneiket, azoknak megbocsáttatnak, és akiknek megtartjátok, megtartatnak.

Tamás, a tizenkét tanítvány egyike, más néven Didimusz, nem volt velük Jézus megjelenésekor.

A többi tanítvány adta hát tudtára: Láttuk az Urat! De ő azt telelte: Ha nem látom kezén a szegeknek helyét s nem, dugom ujjamat a szegek helyébe s nem dugom kezemet az oldalába, semmiképp nem hiszem.

Nyolcadnapra ismét egybegyűltek a tanítványai. Tamás is velük volt. És bár az ajtó zárva volt, Jézus megjelent és megállva közepén, azt mondta: Békesség néktek!

Aztán Tamáshoz fordulva, így szólt: Nyújtsd ide ujjadat! Nézd meg a kezemet! Nyújtsd a kezedet is s dugd az oldalamba és ne légy hitetlen, hanem légy hívő.

Tamás azt felelte neki: Én Uram és én Istenem!

Jézus pedig azt mondotta neki: Tamás! Mivel láttál engemet, hiszesz. Boldogok, akik nem látnak és mégis hisznek!

Sok más csodát is tett Jézus tanítványai szeme láttára, hanem azok nincsenek e könyvben megírva.

Ezek pedig azért íratlak meg, hogy higgyétek, hogy Jézus, a Krisztus, az Isten fia és hogy, mint hívőknek, életetek legyen az ő nevében.

Eztán Jézus újra megjelent a tanítványoknak a Tiberiás tavánál.

Ez a megjelenés ilyenformán történt: Együtt voltak Simon Péter, Tamás, a másik néven Didimusz, a galileai Kánából való Nátánáel, a Zebedeus-fiuk és más két tanítvány.

Simon Péter ezt mondotta nékik: Elmegyek halászni. Azt felelték néki: Mi is veled megyünk. El is mentek s tüstént hajóra szállottak, hanem azon az éjszakán egy halat sem fogtak.

Virradatkor Jézus a parton állt, de a tanítványok nem ismertek reá.

Ekkor Jézus azt mondotta nékik: Fiaim! Van-e valami enivalótok? Azt felelték néki: Nincsen.

Ő pedig azt mondotta nékik: Vessétek ki a hálót a hajó jobb oldala felől és fogtok. Kivetették s sehogy sem tudták kihúzni a halak nagy sokasága miatt.

Ekkor Jézus legkedvesebb tanítványa azt mondta Péternek: Ez az Úr! Simon Péter hallván, hogy az az Úr - minthogy meztelen volt - magára kapva ruháját, beugrott a tóba.

A többi tanítvány ellenben hajón ment, mert a parttól nem voltak messzebbre, csak mintegy kétszáz singnyire s maguk után húzták a hálót halastól.

Partra szállván, parázstüzet s rajta halat és kenyeret láttak.

Jézus azt mondotta nékik: Hozzatok a most fogott halakból.

Erre Simon Péter kiszállt s a százötvenhárom hallal teli hálót kihúzta a partra s bár ennyi volt benne, a háló mégsem szakadt el.

Jézus így szólott hozzájuk: Jertek! Reggelizzetek! De egyik tanítvány sem merete megkérdezni tőle: Ki vagy? - mert tudták, hogy ő az Úr.

S Jézus ment, fogta a kenyeret s odaadta nékik, szintúgy a halat is.

Ezzel már harmadszor jelent meg Jézus tanítványainak a halálból való feltámadásától fogva.

Hogy aztán megreggeliztek, így szólott Jézus Simon Péterhez: Simon, Jóna fia! Jobban szeretsz-e engemet ezeknél? Azt felelte néki: Igen Uram! Te tudod, hogy szeretlek tégedet S ő azt mondta néki: Legeltesd az én báránykáimat

Majd újra, másodszor kérdezte: Simon, Jóna fia! Szeretsz-e engemet? Azt felelte néki: Igen Uram! Te tudod, hogy szeretlek tégedet S ő azt mondta néki: Legeltesd az én juhaimat!

Aztán harmadszor kérdezte: Simon, Jóna fia! Szeretsz-e engemet? Péternek nagyon fájt hogy harmadszor is megkérdezte tőle: Szeretsz-e engemet? S azt felelte néki: Uram! Te mindent tudsz. Tudod, hogy szeretlek tégedet. Jézus azt mondotta néki: Legeltesd az én juhaimat!

Bizony, bizony mondom néked. Mikor még te ifjú voltál, övet kötve derekadra, odamentő, ahová akartál; de mikor majd öreg leszel, megfogódzol s más övez fel téged és oda visz, ahova nem akarsz menni.

Ezt pedig azért mondotta, hogy tudtára adja, mely halállal fogja megdicsőíteni az Istent. Így szólott aztán azt mondotta néki: Kövess engemet!

Péter pedig, amint hátrafordult látta, hogy Jézusnak az a kedves tanítványa, aki ama vacsorán a kebléhez simult s azt kérdezte tőle: Uram! Ki az aki elárul tégedet? - követi.

Ezt látva, Péter megkérdezte Jézust: Uram! Hát erre mi sors vár?

Jézus azt felelte neki: Ha én úgy akarom, hogy visszatértemig életben maradjon, mi közöd hozzá? Te csak kövess engem.

S szájról-szájra járt a testvérek közt e mondás: Az a tanítvány nem hal meg. Pedig Jézus nem azt mondta, hogy nem hal meg, hanem: Ha én úgy akarom, hogy visszatértemig életben maradjon, mi közöd hozzá?

Ez az a tanítvány, aki bizonyosságot tesz ezekről s megírta ezeket és mi tudjuk, hogy az ő bizonyágtétele igaz.

Még sok egyéb dolgot is tett Jézus. Ha azokat egyenként megírják, véleményem szerint ez az egész világ sem tudná befogadni a megírt könyveket.

Első könyvemben, édes Teofil, elmondtam mindazt, amit Jézus tett s tanított kezdettől fogva

addig a napig, amelyen az általa kiválasztott apostoloknak a Szent Lélek által utasításokat adván, a mennybe vitetett.

Ő ugyanis szenvedése után, mint élővalóság sok biztos jel mellett megmutatta magát nekik s negyven napig köztük forgolódva, beszélgetett velük Isten országáról.

Aztán egybegyűjtván őket, lelkükre kötötte, hogy Jeruzsálemből ne távozzanak el, hanem várják be az Atya ígését, amelyről - így mondta - "hallottátok tőlem,

hogy János vízzel avatott, de ti nemsokára Szent Lélekkel avattatok fél."

Az egybegyűltek tehát megkérdezték: Uram! Most állítod helyre Izrael országát?

De ő azt felelte nekik: Nem a ti dolgotok annak az időnek, avagy alkalomnak tudása, amelyet az Atya a maga hatalmánál fogva állapított meg,

hanem majd, ha a Szent Lélek alászáll reátok, megerősödtök és tanúim lesztek úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeában és Samáriában, sőt a földnek végső határáig.

Ezt mondta, azután szemük láttára felemeltetett s felhő vitte tova tőlük.

S mialatt ők sóvár szemmel néztek a mennybe távozó után, két fehér ruhába öltözött férfiú állt meg mellettük és

meg is szólaltak: Galileai férfiak! Mit álltok itt, fel, az égre nézve? Ez a Jézus, aki felvitetett a mennybe tőletek, éppúgy jó el, amint ti őt a mennybe menni láttátok.

Erre, az úgy mondott Olajfák hegyéről, amely Jeruzsálemtől egy szombatúnyi távolságra van, visszatértek Jeruzsálembe

s mihelyt megérkeztek felmentek a Péter, János, Jakab, András, Fülöp, Tamás, Bertalan, Máté, Jakab, az Alfeus fia, a vakbuzgó Simon és Júdás, a Jakab fia szállásának felső szobájába,

s mindannyian egy szívvel lélekkel folyton folyva imádkoztak az asszonyokkal és Máriával, a Jézus anyjával, meg az ő testvérénél együtt.

E napokban állt fel Péter a tanítványok közt - körülbelül százhusz főből álló közönség volt jelen - és így szólt:

Testvéreim! Annak az Írásnak, melyet a Szent Lélek Dávid ajka által jóslatképpen, a Jézust foglyul ejtő csócselék vezetőjéről, Judásról mondott, be kellett teljesednie.

Ő közénk tartozott és szolgatársunk volt.

Gonoszságának béréből mezőt vett, aztán fejjel alázuhantában kétfeléhasadván, a belsőrésze tisztára kifordult.

És ezt Jeruzsálem minden lakosa megtudta, azért azt a mezőt tulajdon nyelvükön Akeldamaknak, magyarul Vérmezőnek hívták.

Mert meg van írva a zoltárok könyvében: hajléka pusztá legyen, Ne lakják abban senki sem.
Szintúgy: Más kapja meg felügyelő hivatalát.

Szükséges azért, hogy ama férfiak egyike, akik mindig velünk voltak, amíg az Úr Jézus ki - s bejáratos volt köztünk,

a János avatásától fogva az ő menybemenetelének napjáig, velünk együtt bizonyosága legyen az ő feltámadásának.

Azért kettőt ki jelöltek, a Barsabásnak nevezett Józsefet, más néven Justust és Mátyást.

És így imádkoztak: Uram! Te, ki minden szívet ismersz, jelentsd meg e kettő közül nekünk a te választottadat,

hogy a méltó helyére került Júdástól hűtlenül elhagyott apostoli hivatalba lépjen.

Sorsot vetettek hát és a sors Mátyásra esett, akit be is iktattak a tizenegy apostol sorába.

Pünkösöd napján is mindnyájan együtt voltak ugyanazon helyen.

S nagy hirtelen az erősen fújó szélhez hasonló égi zúgás zendült s felverte az egész házat, ahol ültek.

Majd tűzhöz hasonló kettős ágú nyelvek jelentek meg nekik és mindenikükre egy-egy ereszkedett.

És megteltek mindannyian Szent Lélekkel s kezdtek szólni más nyelveken, úgy, ahogy a Lélek adta ajakukra a szót.

Jeruzsálemben épp akkor a világ minden nemzetségéből való jámbor zsidók tartózkodtak.

S erre a zúgásra a nép egybegyűlt s megdöbben, mert ki-ki a maga tulajdon nyelvén hallotta beszélni őket.

És mindnyájan álmélkodva s csodálkozva kérdezték egymástól: Nem galileaiak-e ezek mindnyájan, akik itt beszélnek?

Hogy van hát, hogy mindenikünk saját anyanyelvét hallja?

Mi, pártusok, médek, alámiták, Mezopotámia, Júdea, Kappadócia, Pontus, Ázsia,

Frigia, Pamfilia, Egyiptom, Cirene melléki Libia lakói, mi római, zsidó s áttért jövevények,

krétaiak és arabok, halljuk hogy ők a mi nyelvünkön hirdetik az Isten nagyságos dolgait?

Bizony mind elálmétkodtak s megzavarodva kérdezték egymástól: Vajh' mi léssen ebből?

A többiek ellenben gúnyolódva mondták: Édes bortól részegedtek meg.

Ekkor Péter előállt a tizeneggyel s e hatalmas beszédet intézte hozzájuk: Zsidó férfiak! Jeruzsálem összes lakosai! Vegyétek tudomásul s ügyeljetek jól szavamra.

Nem részegek ezek, ahogy gondoljátok, hiszen még csak kilenc az óra,

hanem ez az, amit Joél próféta jövendölt:

Az utolsó napokban, mondja az Isten, Lelket öntök mindenkibe: Fiaitok, lányaitok prófétáinak, Ifjaitok látásokat látnak, S véneitek álmokat álmodnak.

Igen; akkor lelket öntök szolgálóimba és szolgálólányaimba S prófétálni fognak.

Csodákat teszek odafent az égben És jeleket idelent a földön; Vért, tüzet, füstpárát.

A nap sötétségbe, A hold vérbe borul, Mielőtt felvirrad az Úr nagy és fényes napja,

De az, aki az Úrnak nevét segítségül hívja, üdvözülni fog.

Izraelita férfiak! Hallgassatok beszédemre. Ti a názáreti Jézust, azt a férfiút, akit az Isten, amint magatok is jól tudjátok, az általa köztetek véghezvitt hatalmas tettek, csodák és jelek által igazolt,

ti azt, aki az Isten örök végzése és rendelése szerint kezetekbe adatott, a hitetlenek keze által keresztfára szegeztettétek és kivégeztétek;

de az Isten a halál kínjától megváltva, feltámasztotta, mert ő nem lehetett annak martaléka,

hiszen Dávid róla mondja: Magam előtt látom az Urat mindenkor, Mert jobbam felől áll, hogy meg ne inogjak,

Azért örvend szívem és ujjong szám, Sőt még gyarló testemet is reménység táplálja.

Nem hagysz te engem a sírban. Nem engeded, hogy a te szented rothadást lásson.

Megmutattad nékem az életnek útját És az én örömöm teljes lesz te nálad.

Testvérek, férfiak! Hadd beszéljek néktek nyíltan Dávidról, az ősatyáról. Meghalt, eltemették, sírja ma is meg van nálunk.

De, mert próféta volt s tudta, hogy az Isten esküvel fogadta néki, hogy egyik utódát ülteti trónjára, a jövőbe látva szólt Krisztus feltámadásáról, hogy nem marad a sírban s a teste sem lát rothadást.

Ezt a Jézust, mindannyian tanú vagyunk reá, az Isten feltámasztotta.

És ő az Isten jobbjára felemeltetvén s a Szent Lélek ígérését, az Atyától megnyervén, ezt, amint látjátok s halljátok, ki is töltötte.

Mert nem Dávid ment fel a mennybe, hisz ő maga mondja: Monda az Úr az én Uramnak: Úlj jobb kezem felől,

Amíg lábad zsámolyává teszem ellenségeidet.

Tudja meg hát Izraelnek egész háza, mint bizonyos dolgot, hogy az Isten azt a Jézust, akit ti megfeszítettetek, Úrrá és Krisztussá tette.

Ennek hallatára, megindult szívvel kérdezték Pétertől és a többi apostoloktól: Testvérek, férfiak! Mit cselekedjünk?

Péter azt felelte nékik: Térjete meg s avattassátok be magatokat mindnyájan a Jézus Krisztusnak nevébe bűneitek bocsánatára s megnyeritek a Szent Lélek ajándékát.

Mert az ígélet néktek, gyermekeiteknek és mindama távollévőknek szól, akiket Urunk Istenünk elhív.

És még sok más egyéb szóval intette, kérlelte őket, mondván: Szakítsatok ez elfajult nemzetséggel.

Akik aztán kész örömet hajlottak szavára, beavattatták magukat s aznap mintegy háromezer lélek csatlakozott hozzájuk.

Legnagyobb gondot fordítottak az apostolok az evangéliom tudományára, a testvéri közösségre, a kenyér megtörésére és a könyörgésre.

Minden lelket szent félelem szállt meg. Az apostolok pedig sok csodát és jelt miveltek.

A hívek mindnyájan összetartottak. Mindenük közös volt.

Jószágukat, vagyonukat eladták és mindenkinek juttattak belőle, kinek-kinek szükségéhez mérten.

S nap-nap után hűségesen megjelentek egy akarattól áthatva a templomban, a kenyeret pedig házanként megtörték s szívbeli örömmel s őszinteséggel költötték el élelmüket,

dicsérvén az Istent és bírván az egész népnek szeretetét. Az Úr pedig napról-napra szaporította az üdvözülők számát.

Péter s János együtt mentek fel a templomba a délután háromórai könyörgésre.

Éppen akkor vittek arra egy bizonyos, születésétől fogva sánta embert is, akit naponként leszoktak tenni a templomnak úgynevezett Szép-Kapujánál, hogy alamizsnát kérjen a templomba-menőktől.

Ez az ember a templomba igyekvő Pétert és Jánost meglátván, tőlük is kért alamizsnát,

de Péter Jánossal együtt, rávetette szemét és azt mondta: Nézz ránk!

És az rájuk nézett, remélve, hogy kap tőlük valamit.

Péter azonban azt mondta: Ezüstöm, aranyom nincsen, de amim van néked adom: a názáreti Jézus nevében, kelj fel és járj!

S jobb kezét megfogva, felsegítette őt s lába és bokája azonnal megerősödött.

Felugrott s talpraállt, aztán neki indult s bement velük a templomba, járt, kelt, ugrándozott s dicsérte az Istent.

Mindenki látta, amint járt s dicsérte az Istent.

S ráismertek, hogy ő az az alamizsnakérő, aki a templomnak Szép-Kapuja mellett szokott üldögelni és csodálták és bámulták, ami vele történt.

Mikor pedig Péterhez és Jánoshoz szegődött, az egész nép lelkendezve utánuk futott az úgynevezett Salamon-tornácba.

Ezt látva, Péter így szólt a néphez: Izraelita férfiak! Mit csodálkoztatok ti ezen s mit bámultok minket, mintha mi a magunk erejéből avagy jószágunkból cselekedtük volna, hogy ez jár.

Ábrahám, Izsák és Jákob Istene, a mi atyáink Istene dicsőítette meg fiát, a Jézust, akit ti Pilátus kezébe adtatok és megtagadtatok, holott ő elhatározta, hogy elbocsátja őt.

Igen - ti a szent és igaz embert megtagadtátok s a gyilkosnak kértetek kegyelmet,

az élet fejedelmét ellenben kivégeztétek. De az Isten feltámasztotta őt a halálból, mi vagyunk tanú rá.

S az ő nevében való hit alapján ezt az embert, akit itt láttok és jól ismertek, az ő neve erősítette meg s az ő tőle származó hit adta vissza néki ezt az épségét mindnyájatoknak szemé láttára.

Most már tudom kedves testvéreim, hogy amit tettetek, ti azt ép úgy tudatlanságból tettétek velem, valamint előljáróitok is.

Az Isten azonban, amit az összes próféták ajaka által hirdetett, tudniillik, hogy Krisztusnak szenvednie kell, ily módon teljesítette be.

Éppen ezért, szánva-bánva dolgotokat, térjetelek meg, hogy nyoma se maradjon a bűneiteknek s az Úr felderítse rátok az új életnek boldog korszakát

és elküldje néktek a megígért Jézus Krisztust,

akinek a mennyben kell maradni mindaddig, amíg be nem következik, amit az Isten minden ő szent prófétájának ajaka által kezdettől fogva hirdetett: a világmegújulás.

Mert Mózes az atyáknak megmondta: Istenetek, az Úr olyan prófétát támaszt tinéktek véreitek közül, aminő én vagyok. Mindenben, amit mond, reá hallgassatok.

Amely lélek pedig arra a prófétám nem hallgat, kiírtatik a nép közül.

A többi próféta is, Sámuelától fogva, sorra, ahány csak megszólalt, mind erről a korszakról jövendőit

Ti vagytok a próféták s ama szövetség fiai, amelyet az Isten atyáinkkal kötött, Kamikor Ábrahámnak azt mondta: a te magodban megáldatik a föld minden nemzetsége.

Isten az ő Fiát, Jézust, elsősorban néktek támasztotta fel és azért küldte el hozzátok, hogy mindenitek megtérvén gonoszságából, megáldjon titeket

De míg ők a néphez szóltak, odamentek hozzájuk a papok, a templomőr s a szadduceusok

és amiatt való bosszúságukban, hogy a népet tanítják és Jézusban a halálból való feltámadást hirdetik,

elfogták s bebörtönözték őket másnapig, mert már este volt.

Hanem azért az igének hallgatói közül sokan hittek s a férfiak száma mintegy ötezerre szaporodott.

Másnap aztán egybegyűltek az ő vezérek, a vének és a Jeruzsálemben lévő írástudók,

úgyszintén Annás, a főpap, továbbá Kajafás, János és Sándor, szóval az egész főpapi nemzetség.

S középre állítva megkérdezték őket: Micsoda hatalom avagy név által cselekedtéték ezt?

Erre Péter, tele Szent Lélekkel, így válaszolt nékik: Népünk vezérei, Izrael vénei!

Ha mi most egy beteg emberen véghezvitt jócselekedetünkért hallgattatunk ki s arra kell felelnünk, hogy az mimódon gyógyult meg,

vegyétek tudomásul Izrael egész népével együtt mindnyájan, hogy ez, az ő egészségének örvendve, ama názáreti Jézus Krisztus neve által áll előttetek, akit ti megfeszítettetek, de akit az Isten feltámasztott a halálból.

Ő az akit ti építők megvetettetek, aki szegletkő lett,

s nincs senki másban üdvösség, mert nem is adatott más név az ég alatt az emberek között, mely által üdvözülhetnének,

Mikor azok Péter s János eme bátor fellépését látták s meggyőződtek arról, hogy írástudatlan s avatatlan emberekkel van dolguk, csodálkoztak és rájuk ismertek, hogy Jézus hívei,

de a mellettük álló gyógyult embert látva, nem tudtak egy szót sem szólani ellenük.

Kiküldték hát őket a gyűlésből s maguk között tanakodtak:

Mit tegyünk ez emberekkel? Azt, hogy nyilvánvaló csodát tettek, egész Jeruzsálem tudja s mi sem tagadhatjuk.

De hogy a dolognak híre tovább ne terjedjen a nép között, szigorúan parancsoljunk rájuk, hogy e nevet többé senki emberfia előtt ne merjék említeni.

S behívatván őket, rájuk parancsoltak, hogy a Jézus nevében egy szót se szóljanak, ne is tanítsanak.

Péter és János azonban azt felelték nékik: ítéljétek meg ti magatok, helyes dolog-e ha Isten előtt állva, inkább néktek engedelmeskedünk, mint az Istennek?

Lehetetlen nem hirdetniük, amit láttunk és hallottunk.

Erre azok, nem találván módot megbüntetésükre, megfenyegették s a nép hangulatával számolva, elbocsátották őket, mert mindenki dicsőítette az Istent a megtörtént dolgokért,

lévén azaz ember, akin a gyógyítás csodája történt, több negyvenévesnél.

A szabadonbocsátottak visszatértek övéikhez és tudtukra adták a főpapok és vének határozatát.

S mikor azok ezt hallották, egy szívvel lélekkel felfoházkodtak Istenhez, mondván: Urunk! Mennynek, földnek, tengernek és mindeneknek teremtő Istene!

Te, ki Dávidnak, a te szolgálódnak ajakával mondtad: Miért dühöngenek a pogányok S miért török fejüket a népek hívságos dolgokon?

Felkeltenek a föld királyai És a fejedelmek egybegyülekeztek Az Úr ellen és az ő Krisztusa ellen.

Bizony egybegyűltek szent Fiad a Jézus ellen, akit te felkentél, Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izrael népével,

hogy a te akaratodnak és tanácsodnak eleve elrendelt dolgát végrehajtsák.

Most hát, Urunk, te lásd fenyegetésüket; szolgálódnak pedig add, hogy teljes bátorsággal hirdessék igédet.

Nyújtsd ki karod: gyógyíts, tégy jelt, csodát, szent Fiad, a Jézus neve által.

Könyörgésükre megrendült gyülekező helyük és mindnyájan tele lettek Szent Lélekkel és hirdették teljes bátorsággal az Isten igéjét.

A hívők közönségének pedig szíve, lelke egy volt és nem akadt köztük, aki a vagyonát magáénak mondta volna. Mindenük közös volt.

És az apostolok nagy, hatalmas bizonyosságot tettek az Úr Jézus feltámadásáról s a kegyelem teljessége szállt mindenikükre.

Nem volt köztük egy szűkölködő sem. Akinek földje vagy háza volt, eladta s

az árát elhozva, letette az apostolok lábához. Mindenkinek annyit adtak, amennyire éppen szüksége volt.

Így járt el az a József is, akit az apostolok Barnabásnak, magyarul Vigaszfinak hittak és aki lévita, származása szerint ciprusi volt,

eladta mezei birtokát s az árát elhozva, letette az apostolok lábához.

Egy bizonyos Anániás nevű férfiú, a feleségével, Zafirával egyetértve, szintén eladta birtokát,

de ugyancsak felesége tudtával, félretett annak árából s csak egy részét vitte s tette az apostolok lábához.

Péter azonban azt mondta: Anániás! Miért adtad el magadat a Sátánnak? Miért csaltad meg a Szent Lelket s tetted félre a birtok árának egy részét?

Hiszen, ha megmarad, nem neked maradt volna meg; s ha eladtad, nem te rendelkezted vele? Miért vetemedtél erre? Nem embert csaltál meg, - megcsaltad az Istent.

E szavaknak hallatára Anániás összeesett s meghalt. S mindazokat, akik ezt hallották, szörnyű félelem szállta meg.<CL> Az ifjak pedig felkelvén, betakarták, kivitték és eltemették.

Aztán, körülbelül három óra múlva, mitsem tudva arról, ami történt, bejött a felesége is.

Péter megkérdezte: Mondd: csakugyan ennyiért adtátok el a birtokot? Azt felelte: Igen, csak ennyiért.

Erre Péter így szólt: Mi vitt rá titeket hogy megkísértsétek az Úr lelkét? Lásd, még ki sem hőit a lábuk nyoma azoknak, akik eltemették a férjedet s visznek tégedet is.

S rögtön összeesett az ő lábánál és meghalt. A belépő ifjak már halva találták, kmtiék és eltemették férje mellé.

S szörnyű félelem szállta meg az egész gyülekezetet, s mindazokat, akik ezt hallották.

Az apostolok sok jelt s csodát tettek a nép között és mindnyájan egyetértve, a Salamon tornácában gyülekeztek össze.

Mások nem is mertek közéjük vegyülni, hanem a nép magasztalta őket.

Az Úrban hívó férfiak s nők sokasága pedig egyre növekedett,

úgyannyira, hogy a betegeket az utcára hordták s ágyra, nyoszolyára rakták, hogy mikor Péter arra megy, legalább az árnyéka vetődjék valamelyikükre.

Sőt a szomszéd városok népe is betódult Jeruzsálembe s elhozták magukkal a betegeket és a tisztátalan lelkektől meggyötörteket és azok mind meggyógyultak.

De a főpap és a vele tartó szadduceus párt, haragra gerjedve,

elfogatta s a községi börtönbe vetette az apostolokat.

Az Úr angyala azonban éjszaka idején, megnyitotta a börtön ajtaját s kivezetvén őket, azt mondta:

Menjetek és bátran hirdessétek a templomban a népnek ez élet minden igéjét.

Ezt hallva, jó korán a templomba mentek és tanítottak. A főpap és kísérete eközben megjelenvén, egybehívták a tanácsot és Izrael fiainak összes véneit s elrendelték, hogy vezessék elő őket a börtönből.

Az értükment szolgák azonban nem találták őket a börtönben: visszatértek tehát

s jelentették: A börtönt ugyan gondosan bezárva találtuk, az örök is ott álltak az ajtó előtt, de mikor kinyitottuk azt, senkit sem találtunk abban,

E jelentés hallatára a templomőr s a főpapok meghökkentek a különös eset mivoltán.

S épp e pillanatban állított be valaki hozzájuk e hírrel: A ti foglyaitok a templomban vannak s tanítják a népet.

Erre a templomőr elment a szolgálkkal és elhozta őket anélkül, hogy erőszakot alkalmazott volna, mert attól tartottak, hogy a nép megkövezi őket.

Aztán elővezették és a tanács elé állították őket. A főpap pedig vallatóra fogva őket.

Szigorúan meghagytuk - ezt mondta - tinéktek, hogy e névben ne merjetek tanítani és lám, Jeruzsálem visszhangzik tanításotoktól, sőt amaz ember véréért ránk hártjátok a felelősséget.

Erre Péter és az apostolok azt felelték: Inkább kell engedelmeskednünk az Istennek, mint az embereknek.

A mi Atyáink Istene feltámasztotta Jézust, akit ti a fára függesztve, meggyilkoltatok.

Igen, az Isten őt, mint fejedelmet s üdvözítőt, jobbjára emelte, hogy Izrael népének megtérést és bűnbocsánatot szerezzen.

Mi vagyunk ez eseményeknek tanúi és a Szent Lélek, akit az Isten a néki engedelmeskedő hívekkel közlött.

Ennek hallatára azok a fogukat csikorgatva elhatározták, hogy megölik őket.

De ekkor a tanácsgyűlés egyik farizeus tagja, névszerint Gámáliei, akit a nép, mint törvénytudót, igen nagyra becsült, felállt és egy kis időre kivezetetvén az apostolokat,

így szólott hozzájuk: Izrael fiai! Gondoljátok meg jól, mit tesztek ez emberekkel.

Csak a minapában kelt fel Theudás, aki azt mondta, hogy ő az a várva-várt s mintegy négyszáz főnyi sereg csatlakozott hozzá - s megölték, a híveit pedig szétszórták s megsemmisítették.

Majd a népösszeírásakor felkelt a galileai Júdás, a népámító s ő is elveszett, a híveit pedig szétszórták.

Azért én most is csak azt mondom néktek: hagyjatok békét ez embereknek s bocsássátok el útjukra, mert ha ez a megindult mozgalom emberektől ered, úgyis dugába dől,

ha ellenben Isten a szerzője, akkor ti azt nem tudjátok meghíúsítani, hacsak birokra nem keltek Istennel.

Ebbe aztán bele is nyugodtak. Behívták az apostolokat és megkorbácsoltatván őket, rájuk parancsoltak, hogy a Jézus nevét szájukra ne vegyék s ezzel elbocsátották őket.

A tanács színe előtt örömmel távoztak, mivel méltóknak találtattak a Jézus nevéért a meggyalázásra s nem szűntek meg a templomban s házról-házra, nap-nap után tanítani s hirdetni a Krisztus Jézust,

De ez időtájtban, a tanítványok számának megszorodtával, a görögök panaszt emeltek a zsidók ellen, mert azok a mindennapi kiszolgálás alkalmával nem törődtek az ő özvegyasszonyaikkal.

Azért a tizenkét apostol, egybegyűjtvén a tanítványok seregét, azt mondta: Nincs rendjén, hogy mi az Isten igéjét elhanyagolva, az asztalok körül szolgálunk.

Szemeljetek ki hát magatok közül testvérek, hét jó hírű, Szent Lélekkel s bölcsességgel teljes férfiút és bízzuk azokra ezt a fontos tisztet

Mi pedig a könyörgés és az igehirdetés dolgát végezzük.

A javaslat köztetszést aratott. Kiválasztották Istvánt, a hittelt és Szent Lélekkel teljes férfiút, továbbá Fülöpöt, Prokoruszt, Nikánort, Timont, Parménást és az antiókiiai, zsidóhitre tért Nikolauszt

s az apostolok elé állatva, imádkozás közben kézzel felavatták őket.

S terjedten terjedt az Isten igéje s nőttön nőtt a tanítványok száma Jeruzsálemben, sőt a papok közül is sokan hívők lettek.

István pedig, tele lévén kegyelemmel és erővel, nagy csodákat s jeleket tett a nép között.

Az úgynevezett libertinusok, cireneiek, alexandriaiak, továbbá cilíciiai és az ázsiaiak zsinagógájának egy néhány tagja azonban előállt és Istvánnal vitatkozni kezdett,

de az ő bölcsességének s annak a léleknek, amely szavából kiáradt, nem tudtak ellentállani.

Ekkor olyanokat bujtottak fel, akik azt mondták: Hallottuk, mikor ő Mózes s Istent káromolta.

S fellázították a népet, a véneket s az írástudókat és rárontva, magukkal ragadták s a főtanács elé hurcolták.

Sőt hamis tanúkat is állítottak, akik azt mondták: Ez az ember minduntalan káromolja a szent helyet s a törvényt.

Hallottuk, mikor azt mondta, hogy a názáreti Jézus lerontja e helyet s megmásítja Mózes adta szertartásainkat.

A tanács tagjai mindnyájan rámeresztették szemüket s angyal orcájához hasonlóknak látták az orcáját.

S szólt a főpap: Csakugyan így volt?

Ő így felelt: Testvérek és atyák! Hallgassatok meg. A dicsőség Istene a mi atyánknak, Ábrahámnak, még mielőtt Háránba költözött, megjelent Mezopotámiában

s azt mondta: Hagyd el hazádat s házádat s menj arra a földre, amelyet én mutatok néked.

El is hagyta a kaldeusok országát és Háránban telepedett le. Majd atya halála után kihozta onnét e földre, ahol most laktok.

De egy talpalatnyi örökrészt sem adott néki abból, hanem megígérte, hogy néki s utána magvának birtokába adja, bár gyermeke nem volt.

S az Isten azt is megmondta, hogy az ő magva zsellér lesz idegen földön, leigázzák, sanyargatják négyszáz esztendeig.

De én - úgymond - azt a népet, melynek rabszolgái lesznek, megítélem s aztán kiköltöznek s engemet szolgálnak e helyen.

S megkötötte vele a körülmetélkedés szövetségét; így született fia Izsák, akit nyolcadnapra körülmetélt s Izsák fia Jákob és Jákob fiai, a tizenkét ősatya.

Az ősatyák azonban csupa irigységből eladták Józsefet Egyiptomba, de Isten vele volt,

s kiszabadította minden nyomorúságából s felruházta kedvességgel s bölcsességgel, Fáraó, az egyiptomi király előtt, aki reábizta Egyiptomnak egész házának kormányát.

Ekkor éhség s nagy ínség lett Egyiptom s Kánaán egész földjén; atyáinknak nem volt mit enniük.

De Jákob a hírre, hogy Egyiptomban gabona kapható, odaküldte tüstént atyáinkat.

A második alkalommal azonban felismerték Józsefet a testvérei. Fáraó pedig rájött a József származására.

Erre József magához hívatta atyját, Jákobot, s az ő hetvenöt lélekre menő egész nemzetségét.

S Jákob lement Egyiptomba és ott halt meg ő is s a mi atyáink is.

Sikembe vitték át és abba a sírba helyeztették őket, amelyet Ábrahám a sikemi Emór fiaitól ezüst pénzen vett meg.

Az Ábrahámnak tett isteni ígélet napja már közelgett. A nép növekedett s sokasodott Egyiptomban, míg más király nem ült a trónra, aki nem ismerte Józsefet.

Ez a mi népünket gyűlölvén, oly gonoszul sanyargatta atyáinkat, hogy kitették csecsemőiket, hogy életbe ne maradjanak.

Ekkor jött a világra Mózes, az Isten gyönyörűsége. Három hónapon át az atyai házban nevelték és mikor kitették, a Fáraó lánya magához vette őt s saját fiaként nevelte.

Megoktatták az egyiptomiak minden bölcsességére s szóban, tettben hatalmas ember lett belőle.

Negyvenéves volt már mikor eszébe jutott, hogy meglátogatja véreit, Izrael fiait.

S látván, hogy egyikkel igazságtalanul bánnak, segítségére sietett s az egyiptomit leütvén, megbosszulta a megnyomorgatottat.

Azt hitte, megértik vérei, hogy az Isten az ő keze által munkálja szabadságukat, de azok nem értették meg.

Másnap meg épp olyankor jelent meg köztük, mikor veszekedtek. Ki akarta őket békíteni, mondván: Emberek! Testvérek vagytok, miért bántjátok egymást?

De az, aki a felebarátját jogtalanul bántalmazta, félrelökte, mondván: Ki tett téged vezérünké és bíránkká?

Talán bizony engem is le akarsz ütni, ahogy tegnap leütötted azt az egyiptomit?

Erre Mózes elmenekült, s mint jövevény, Midián földjén lakott, ahol két fia született.

Negyven év múlva azonban az Úrnak angyala megjelent néki a Sinai hegy pusztájában egy égő csipkebokorban.

Mózes csodálkozott e látványon. S amint odament, hogy megszemlélje, az Úr így szólt hozzá:

Én vagyok a te atyáid Istene, Ábrahám Istene, Jákob Istene és Izsák Istene. Mózes megremegett, s nem mert odanézni.

Az Úr azonban megszólalt: Old le a sarudat! Szent föld az, ahol állsz.

Látván láttam Egyiptomban az én népemnek kínszenvedését, hallottam nyögését s leszállottam szabadításukra. Állj elő! Én téged most Egyiptomba küldlek.

Ezt a Mózeszt, akit megtagadtak, mondván: Ki tett téged vezérünké és bíránkká? - ezt küldte az Isten vezér s szabadító gyanánt a csipkebokorban néki megjelent angyalnak általa.

Ő hozta ki őket, ő tett csodákat, jeleket Egyiptomnak földén, a Vörös tengernél, a pusztában negyven esztendőn át.

Ez a Mózes mondta az Izrael fiainak; Prófétát támaszt az Úr tinéktek véreitek közül, amilyen én vagyok, arra hallgassatok.

Ő tanácskozott a pusztában a Sinai hegyen vele beszélő angyallal és atyáinkkal; ő vette az életnek igéit, hogy velünk közölje.

De atyáink nem hallgattak reá, hanem megvetették s visszasírták Egyiptomot azt mondván Áronnak:

Csinálj nekünk isteneket s azok vezessenek, mert, hogy mi történt azzal a Mózeszel, aki minket Egyiptom földjéről kihozott, nem tudjuk.

S kiformáztak ama napokban egy bikabornyút és áldoztak a bálványnak s gyönyörködtek kezük munkájában.

Az Isten azonban elfordult tőlük s hagyta, hadd imádják az ég csillagait, amint meg van írva a próféták könyvében: Izrael háznépei Áldoztatok-e énnékem Leölt barmot a pusztában negyven esztendőn át?

Sőt inkább körülhordoztatok a Móloknak sátrát S a ti istenieknek, Romfának csillagát, Az imádás végett faragott képeket. Számkivetlek azért Babilonon is túl.

A szövetség sátora atyáinknál maradt a pusztában, annak rendelése szerint, aki meghagyta Mózesnek, készítse el azt a látott mintára.

Ezt a mi atyáink átvették és be is vitték Józsuéval a pogányok elfoglalt birodalmába, akiket az Isten atyáink elől elűzött s övék volt az egész Dávid idejéig.

Az Istennek e kegyeltje aztán esedezett, vajha hajlékot találna Jákob Istenének,

Salamon pedig házat épített néki.

De a felséges Isten kézzel csinált házakban nem lakik, amint a próféta mondja:

A menny az én trónom, A föld pedig lábamnak zsámolya. Milyen házat építetek nékem? mondja az Úr, S melyik az én nyugvóhelyem?

Nem az én kezemnek alkotása mindez?

Nyakas, körülméletlen szívű s fülű népség! Ti éppen mint atyáitok, mindig lázongotok a Szent Lélek ellen.

Melyik prófétát nem üldözték a ti atyáitok? Azokat is ők ölték meg, akik amaz Igaz jöttét eleve hirdették. S ti most annak árulói és gyilkosai lettetek,

ti, akik a törvényt angyalok közvetítésével kaptátok s nem tartottátok meg.

Ennek hallatára megdühödtek s fogaikat csikorgatták reá.

Ő azonban tele Szent Lélekkel, az égbe tekintve, látta Isten dicsőségét és az Isten jobbján álló Jézust.

S megszólalt: Látom a nyílt eget és az Isten jobbján álló emberfiát.

Erre azok iszonytató lármát csapva, fülüket befogták s közös akarattal rárontva,

a városból kiűzték s megkövezték őt. A tanúk pedig egy Saul nevű ifjú lábához rakták a felső ruháikat.

És míg a kő Istvánra hullt, ő így imádkozott: Uram Jézus! Vedd fel magádhoz lelkemet.

Aztán térdre rogyott és hangosan felkiáltott: Uram! Ne ródd fel nékik ezt a bűnt! S ezt mondván elaludt.

Saul szintén helyeselte az ő kivégzését. Azzal a nappal nagy üldözés tört ki a jeruzsálemi gyülekezet ellen. S mind elszéledtek, az apostolokat kivéve, Júdea és Samária vidékén.

Istvánt pedig az istenfélő férfiak eltemették s megsiratták keservesen.

Saul is részt vett a gyülekezet pusztításában. Sorra járta a házakat s férfit, asszonyt egyként elhurcolva, a börtönbe vetett.

Az elszéledt hívek az igét hirdetve vándorútra keltek.

Fülöp lement Samária egyik városába s ott prédikálta a Krisztust.

nép egyetértve buzgón hallgatta beszédét, hallván s látván a csodatetteit.

Mert szavára a tisztátalan lelkek harsány kiáltással sok emberből kitakarodtak és sok gutaütött és sánta gyógyult meg.

S lett nagy öröm a városban.

De ugyanott egy Simon nevű férfi már előbb is bűvészkedett és elámította Samária népét, azt állítván, hogy ő valami nagy ember.

S csüngtek-lógtak rajta mindnyájan, apraja-nagyja egyaránt s azt mondták; Ez az Isten ama Nagynevű csodaereje!

S azért csüngtek-lógtak rajta, mert bűvészetével régtől fogva elbájolta őket.

De mikor az Isten országáról és a Jézus Krisztus nevééről szóló evangéliumot hirdető Fülöpnek hittek, férfiak s asszonyok egyaránt beavattatták magukat

Sőt Simon maga is hitt és beavattatván, Fülöphöz szegődött, mitöbb a nagy jelek s csodák láttára, magánkívül lett bámulatában.

A jeruzsálemi apostolok pedig arra a hírre, hogy Samária bevette az Isten igéjét, elküldték hozzájuk Pétert és Jánost

s azok, mihelyt megérkeztek, imádkoztak értük, hogy Szent Lelket vegyenek.

Mert az még egyikükre sem szállott le, ők csak beavattattak az Úr Jézus nevébe.

Ekkor vették kezük rátétele közben a Szent Lelket.

Simon látván, hogy a Szent Lélek az apostolok kézrátételére adatik meg, pénzzel kínálta meg őket, mondván: Adjátok meg nékem is azt a hatalmat, hogy akire kezemet ráteszem, szintén vegye a Szent Lelket.

De Péter így felelt néki: Pusztulj a pénzeddel együtt! Azt gondolod, hogy az Isten ajándékát pénzen lehet megszerezni?

Se részed, se jussod nincs ahhoz, mert a te szíved nem tiszta az Isten előtt.

Vétkezd le gonoszságodat s kérd az Istent, hátha megbocsátja néked szíved e szánkát.

Mert úgy látom, te a gonoszság s álnokság bilincsét hordozod.

Erre Simon így válaszolt: Könyörögjetek az Úrnak érterem, hogy ne legyen foganatja nálam egy szavatoknak sem.

A küldöttek e bizonyágtétel s az Úr igéjének hirdetése után visszatértek Jeruzsálembe és sok samáriai faluban hirdették az evangéliumot.

Az Úrnak angyala pedig így szólott Fülöphöz: Készülj és menj délirányba a Jeruzsálemből Gazába vezető járatlan úton.

S felkészült, útrakelt. Ugyanakkor egy szerecsen férfiú, Kandakének, a szerecsen királyasszonynak eunuk udvarnagya s teljhatalmú kincstárosa, aki Jeruzsálembe járt imádkozni,

hazatérőben, szekeren ülve, Ézsaiás prófétát olvasta.

Ekkor a Szent Lélek így szólott Fülöphöz: Eredj oda s csatlakozzál ahhoz a szekérhez.

Fülöp odafutva, hallotta őt, amint Ézsaiás prófétát olvasta s megkérdezte tőle: Érted, amit olvassz?

Azt felelte: Hogy érthetném, ha nincs, aki megmagyarázza? S megkérte Fülöpöt, hogy szálljon fel s üljön le melléje.

Az írásnak pedig, amit olvasott, ez volt a tartalma: Mint a juhok, úgy vitték a vágóhídra S ahogy a bárány megnémul nyirője kezében, Úgy hallgatott ő is.

Megalázás volt végzete. Ki beszél nemzetségéről? Eltűnt a földről nyomtalan.

Az eunuk, Fülöphöz fordulva, megszólalt: Kérlek, kiről mondja ezt a próféta? Maga magáról, vagy valaki másról?

Erre Fülöp, ajakát megnyitva, az írás alapján hirdetni kezdte néki Jézust.

Útközben valami vízhez érkeztek s az eunuk így szólt! Nézd! Itt a víz. Mi gátolhat abban, hogy beavattassam?

Fülöp felelt: Ha hiszesz teljes szívedből, megteheted. Az pedig rámondta: Hiszem, hogy Jézus Krisztus Isten fia.

S megállítván a szekeret, mindketten, Fülöp s az eunuk leszálltak a vízbe és beavatta őt.

A vízből kijövet azonban az Úr lelke elragadta magával Fülöpöt s az eunuk nem látta többé őt s örvendező szívvel tovább ment a maga útján.

Fülöp pedig elkerült Azótba s vándorútján minden városnak hirdette az evangéliomot, míg Cezáreába nem jutott.

Saul még egyre halálos bosszút lihegve az Úr tanítványai ellen, a főpaphoz ment

s levelet kért tőle Damaszkuszba a zsinagógákhoz, hogy az új hit követőit, ha rájuk akadna, férfit s nőt egyaránt, megkötözve Jeruzsálembé hurcolja.

Útközben azonban, amint Damaszkuszhoz közeledett, nagyhirtelen mennyei fény ragyogta őt körül.

S földre rogyva, ezt a szót hallotta: Saul, Saul, miért üldözöl engem?

Erre megkérdezte: Uram! Ki vagy? Az Úr azt felelte: Én vagyok Jézus, te engemet üldözöl. Kár néked az ostor hegye ellen rugdalóznod.

Most remegve s ámulva kérdezte: Uram! Mit kívánsz én tőlem? Az Úr azt felelte néki: Kelj fel s menj be a városba! Ott megmondják néked, mit kell cselekedned.

Kísérői ezalatt ott álltak szótlánul. A szót ugyan jól hallották, de nem láttak senkit.

Saul felkelt a földről, de mikor a szemét kinyitotta, semmit sem látott. Úgy vezették kézenfogva Damaszkuszba.

Három nap nem látott, nem evett, nem ivott.

Volt Damaszkuszban egy Anániás nevű tanítvány. Ahhoz pedig az Úr látomásban így szólt: Anániás! Az válaszolt: Itt vagyok Uram! Mit kívánsz?

Az Úr azt mondta néki: Kelj fel és menj a Sugár nevű utcába s keresd fel Júdás házában azt a bizonyos tarzusi Sault. Most épp imádkozik

s látja, amint belép hozzá egy Anániás nevű férfiú és ráteszi kezét, hogy a szeme világa újra megjöjjön.

Anániás azt felelte: Uram! Sokaktól hallottam, hogy ez a férfiú gonoszul bánt a te szenteiddel Jeruzsálemben.

Ide is azért jött a főpapok meghatalmazásával, hogy összefogdossa neved imádóit.

De az Úr azt mondta néki: Csak menj! Ő énnekem választott közegem. Ő terjeszti el nevedet a népek, királyok, valamint Izrael fiai között.

Mert én megmutatom néki, mennyi szenvedés vár reá az én neved miatt.

Anániás elment s amint belépett a házba, kezét rátéve, szólt: Testvérem, Saul! Az Úr, ama Jézus küldött, aki néked útközben megjelent, hogy újra láss és beteljél Szent Lélekkel.

Erre nyomban olyan pikkelyforma hullt le a szeméről s rögtön megjött a szeme világa. Felkelt, beavatta magát.

Aztán evett és megerősödött. Néhány napig a damaszкуси tanítványokkal volt.

azonnal hirdette a zsinagógákban, hogy Jézus az Isten fia.

S valamennyi hallgatója álmélkodott és azt mondta: Nem ez pusztította-e Jeruzsálemben e név imádóit s nem azért jött-e ide is, hogy azokat megkötözve a főpapok elé hurcolja?

Saul azonban mind jobban nekibátorodott s egész kavardást csinált a damaszкуси zsidók közt, mikor bebizonyította, hogy Jézus a Krisztus.

Aztán, hogy a napok jöttek-mentek, a zsidók elhatározták, hogy őt megölik.

De Saul megtudta titkos tervüket. Hanem azok éjjel nappal őrt állottak a kapuknál, hogy megölhessék őt.

A tanítványok azonban éjszaka idején magukhoz vették őt s lebocsátván egy kosárban a kőfalról, útnak eresztették.

Saul Jeruzsálembé érkezvén, a tanítványokhoz próbált csatlakozni, de azok mind húzódoztak tőle. Nem hitték, hogy ő is tanítvány.

Barnabás azonban pártját fogta, sőt elvitte az apostolokhoz s elmondotta nekik, hogyan látta meg az Urat útközben, hogyan beszélt vele s milyen bátran hirdette az igét Damaszkusban a Jézus nevében.

Így azután ki- s bejáratos lett közöttük Jeruzsálemben

s bátran tanított az Úr Jézus nevében. Sőt vitakozott is a görögökkel, de azok meg akarták ölni őt.

Mikor ezt a testvérek megtudták, elkísérték Cezáreába és hazaküldték Tarsusba.

Így aztán a gyülekezet békés napokat élt Judeában, Galileában és Samariában; az Urat félve, épültek és megteljesedtek a Szent Lélek vigasztalásával.

Eközben történt, hogy Péter mindnyájukat sorra járva, ellátogatott a liddai szentekhez is

és ott egy Éneás nevű nyolc év óta ágyban fekvő, gutaütött emberre találván,

azt mondotta néki: Éneás! Jézus Krisztus meggyógyít tégedet. Kelj fel, vesd meg az ágyadat. S rögtön felkelt

Lidda s Sáron mindama lakosainak szeme láttára, akik az Úr híveivé lettek.

Ekkor tájban történt, hogy Joppében egy Tábita, magyarul Zerge nevű nőtanítvány, maga a megtestesült jóság s könyörület, beteg lett, meg is halt.

Megmosták s kiterítették a felső szobában.

Lidda közel volt Joppéhez, azért, mikor a tanítványok megtudták, hogy Péter ott tartózkodik, két férfiút küldtek hozzá s kérten kérték, hogy haladék nélkül siessen hozzájuk.

Péter felkészült s velük ment. Mikor megérkeztek, bevezették a felső szobába. Az özvegyasszonyok mind körülfogták s sírva mutogatták felső - s alsó ruháikat, amiket Zerge készített, mikor még velük volt.

Péter mindenkit kiküldött s térdre hullva imádkozott, majd a tetemhez fordulva, így szólt: Tábita! Kelj fel. S erre kinyitotta szemét és meglátva Pétert, felült,

Péter pedig kezét nyújtva néki, felsegítette őt. Aztán behívta a szenteket s az özvegyasszonyokat s élve eléjük állatta.

Ez esetnek híre ment egész Joppében és sokan hittek az Úrban.

S úgy alakultak a dolgok, hogy ő jó soká maradt Joppében egy Simon nevű tímárnál.

Volt Cezáreában egy bizonyos Kornelius nevű százados az úgynevezett itáliai csapatnál.

Jámbor, istenfélő ember egész háznépével együtt, aki a nép között sok alamizsnát osztott ki s folyton-folyva imádkozott.

E férfiú látomásban tisztán látta, hogy úgy délután három óra tájban az Isten angyala bejött hozzá s így szólt: Kornelius!

Ő mereven ránézett s remegve kérdezte: Mi az, Uram? Azt felelte: Az Isten megemlékezett a te imádságodról és alamizsnádról.

Nosza, küldj hát embereket Joppéba s hívasd ide azt a Simont, akinek a mellékneve Péter.

Ott lakik annál a bizonyos Simon tímárnál, akinek a háza a tenger partján van. Ő majd megmondja néked, hogy mit kell cselekedned.

S amint a vele beszélő angyal távozott, előhívta két szolgáját s egyik alárendelt jámbor katonáját

és mindent elmondva nekik, elküldte őket Joppéba.

Másnap, amíg azok úton voltak s a városhoz közeledtek, Péter déli tizenkét óra tájt felment a ház tetejére imádkozni.

S minthogy megéhezett, enni akart. De míg ételt készítettek néki, eszméletét elvesztette

s látta, hogy az ég megnyílt és egy négy sarkánál fogva összekötött nagy lepedőhöz hasonló edény jön feléje s leereszkedik a földre,

Mindenféle földi négylábú állat, csúszó-mászó féreg s égi madár volt abban

és ez a szózat hangzott feléje: Kelj fel Péter! Öld és egyél.

De Péter azt mondta: Szó sincs róla, Uram! Sohsem ettem fertős s tisztátalan ételt,

S újra, másodszor is szózat hangzott feléje: Amit isten tisztává tett, te ne mondd azt fertőzöttnek.

És ez három ízben történt, azután az edény tüstént az égbe vittetett.

Míg Péter a látott látomás értelmén tűnődött, Kornélius küldöttei a Simon házáat keresve, a kapunál álltak

s bekiáltva tudakolták: Ott szállt-e meg Simon, akinek a mellékneve Péter?

E közben a látomáson tűnődő Péternek azt mondotta a Szent Lélek: Nézd! Három férfi keres tégedet.

Nosza, kelj fel, eredj le és minden tétovázás nélkül menj velük, mert én küldtem őket.

Péter lement a Kornélius küldte férfiakhoz s így szólt: Én vagyok, akit kerestek. Mi járatban vagytok?

Azt felelték: Kornélius, az az istenfélő százados, aki az egész zsidó nép körében jó hírnévnek örvend, szent angyaltól vett parancsnál fogva, kéret a házához, hogy meghallgasson tégedet.

Behívta hát őket s szállást adott nekik. Másnap Péter egynéhány joppei testvér kíséretében, velük együtt elutazott

s a rákövetkező napon Cezáreába érkezett. Kornélius egybegyűjtött rokonai s barátai körében várakozott rájuk.

És mikor Péter belépett, Kornélius elébe ment s imádatlaltal borult le előtte.

De Péter felemelte őt, mondván: Kelj fel! Ember vagyok én is.

S pár szót váltva vele, belülkerült

s az egybegyűlt sok vendéghez így szólt: Tudjátok jól, hogy a zsidónak nem szabad a másfajtabeli emberrel barátkoznia, avagy azt meglátogatnia; de az Isten nékem értésemre adta, hogy ne tartsak senkit fertős vagy tisztátalan embernek.

Azért a hívó szónak engedve, habozás nélkül eljöttem. Most csak szeretném tudni, miért hívatatok?

Kornélius felelt: Ma negyednapja, hogy délután három óra tájban, házi áhítatosságom közben, egy fényes ruhába öltözött férfi állt elém

s azt mondta: Kornélius! Az Isten meghallgatta a te imádságodat és megemlékezett a te alamizsnádról.

Nosza küldj hát embereket Joppéba s hívasd ide azt a Simont, akinek a mellékneve Péter. Ott lakik annál a bizonyos Simon tímárnál, akinek a háza a tenger partján van.

Nyomban el is küldtem érted és jól tetted, hogy eljöttél. Most már itt állunk mindnyájan Isten színe előtt, hogy meghalljuk mindazt, amit az Úr tenéked parancsolt.

Erre Péter, ajkát megnyitva, szólt: Bizony, bizony látom, hogy az Isten nem személyválogató,

hanem kedves néki bármely nép körében, aki öt féli s igaz életet él, amaz Ige szerint,

amelyet ő az Izrael fiaival közlött, mikor Jézus Krisztus - a mindenség Ura! - által a békesség örömhírét hirdettette nekik.

Hiszen jól tudjátok, mi történt a János hirdette avatás után, a galileai kezdettől fogva egész Júdeában,

hogy mint kente fel Isten a názáreti Jézust Szent Lélekkel és erővel s hogy ő mint járt szerteszéjjel, mint tett jót és gyógyított meg minden Ördög hatalmába esett embert, mert Isten vele volt.

Mi vagyunk úgy Zsidóországban, mint Jeruzsálemben véghezvitt tettei, s kereszthalála tanúi.

De az Isten harmadnapon feltámasztotta és nyilván megmutatta őt,

nem az egész népnek, hanem az Istentől eleve kiválasztott tanúknak, nekünk, akik vele együtt ettünk, ittunk, mikor a halálból feltámadt

és meghagyta, hogy hirdessük a népnek s tegyünk bizonyosságot arról, hogy ő az élőknak s holtaknak Istentől rendelt bírója.

Róla tanúsítják a próféták is mindnyájan, hogy aki benne hisz az megnyeri a bűnök bocsánatját az ő neve által.

Még be sem fejezte Péter e beszédet, a Szent Lélek leszállott az Ige minden hallgatójára.

A Péterrel jött zsidók közül való hívek pedig nagyon csodálkoztak azon, hogy a Szent Léleknek ajándéka kitöltetett a pogányokra is.

Mert hallották, hogy nyelveken szólnak és magasztalják az Istent.

Ekkor Péter így szólt: Megtagadhatja-e valaki az avatás vizét azoktól, akik épp úgy vették a Szent Lelket, mint mi?

S elrendelte, hogy avattassák be magukat a Jézus Krisztusnak nevébe. Erre kérten kérték, maradjon náluk pár napig.

Az apostolok és a júdeai testvérek meghallották, hogy a pogányok is bevették az Istennek igéjét.

Azért mikor Péter visszament Jeruzsálembe, a zsidók közül való hívek kikeltek ellene és kérdőre vonták:

Hogy mertél a pogányok házába belépni s velük egy asztalhoz telepedni?

Erre Péter előadta nekik a dolgot sorjában.

Joppe városában voltam - úgymond - s éppen imádkoztam, mikor eszméletemet elvesztve, egy látomást láttam. Valami négy sarkánál összefogott nagy lepedőhöz hasonló edény ereszkedett s jött le az égből egészen hozzám.

Belenéztem, megvizsgáltam s láttam benne földi négy lábú állatokat, vadakat, csúszó-mászó férgeket és égi madarakat.

S ez a szózat hangzott felém: Kelj fel Pete! Öld és egyél,

De én azt feleltem: Szó sincs róla, Uram! Soh'sem ettem fertős és tisztátalan dolgot

Az égi szózat azonban másodszor is felém hangzott: Amit Isten tisztává tett, te ne mondd azt fertősnek.

És ez három ízben történt. Aztán minden az égbe vitetett.

Erre nyomban három férfi állt meg házunk előtt. Cezáreából küldték őket hozzám.

A Szent Lélek azt mondotta nekem, hogy menjek el velük minden tétovázás nélkül. Velem jött e hat testvér is. Bementünk annak az embernek a házába.

És az elbeszélte nekünk, hogy és miként látta belépni házába az angyalt, aki így szólt hozzá: Küld embereket Joppéba és hívasd el Simont, akinek mellékneve Péter.

Ő majd olyan ígét hirdet néked, amely temagadnak s egész háznépednek üdvössége leszen.

És csakugyan, amint megszólaltam, a Szent Lélek leszállott reájuk, mint kezdetben ránk is,

Ekkor eszembe jutott az Úr eme mondása: János csak vízzel avatott, ti azonban Szent Lélekkel avattatok be.

Ha tehát az Isten ugyanazt a kegyelmet adta őnekik, mint nekünk, akik az Úr Jézus Krisztus híveivé lettünk, - én parány állhattam volna az Isten útjába?

Ennek hallatára aztán megnyugodtak s dicsőítették az Istent, mondván: E szerint hát az Isten a pogányok előtt is megnyitotta a megtérés életre vezérlő útját.

E közben az István miatt támadt üldözés következtében szerteszórt hívek egész Feniciáig, Ciprusig és Antiokiáig jutottak, de az Igét másnak, mint zsidónak nem hirdették.

Akadtt azonban közöttük egynehány ciprusi és cirenei férfi, akik Antiokiába érkezvén, a görögöknek is hirdették az Úr Jézus evangéliomát.

S az Úr áldó karját kiterjesztette reájuk s az Úrhoz tért hívek száma nagyban szaporodott.

Ennek híre eljutott a jeruzsálemi gyülekezetbe is s elküldték Barnabást Antiókiába,

aki mikor odajutott s látta az Isten kegyelmét, örvendezett s mindnyájukat buzdította, hogy maradjanak az Úr rendíthetetlen hívei.

Mert ő derék s Szent Lélekkel s hittel teljes férfiú volt. S elég sokan csatlakoztak az Úr seregéhez.

Azután Barnabás Tarsusba utazott, hogy felkeresse Sault s mikor reátalált elvitte magával Antiókiába.

Egy álló esztendőt töltöttek együtt a gyülekezetben és elég sok hallgatójuk volt S legelőször Antiókiában nevezték keresztyéneknek a tanítványokat

Ekkortáiban történt, hogy Jeruzsálemből próféták vetődtek Antiókiába.

s azoknak egyike, névszerint Agabus, a Szent Lélektől megihletve, felállt és megjövendölte, hogy az egész földön roppant nagy éhség lesz, ami be is következett Klaudius császár korában.

Erre a tanítványok elhatározták, hogy egyen-egyen, ki-ki tehetsége szerint, segílyt küldenek a Júdeában lakó testvéreknek.

És ezt meg is cselekedték, Barnabás és Saul közvetítésével juttatván el azt a vénekhez.

Ugyanez időrajt Heródes király kegyetlenül bánt a gyülekezet egynehány tanával.

Jakobot, János testvérét kard élére hányta.

S látván, hogy ez a zsidóknak tetszik, feltette magában, hogy Pétert is elfogatja.

Éppen kovásztalan kenyérünnep volt, mikor őt elfogatta, börtönbe záratta és négy négyes katonaszakaszra bízta, hogy Őrizzék, mert a páskaünnep után akarta a nép dé állítani.

Pétert tehát a börtönben őrizték. A gyülekezet azonban folyton - folyva imádkozott az istenhez érte.

Aznap éjjel, mikor őt Heródes elő akarta álltati, Péter, kettős láncra verve, két katona között aludt, a börtönőrök pedig kívül az ajtónál őrködtek.

De ím az Urnak angyala mellé állt s amint világosság támadt a hajlékban, Pétert oldalbalökre, e szókkal: kelj fel gyorsan!- felkeltette. A lánc lehullott kezéről

és az angyal azt mondotta néki: Övezd fel magadat s kösd fel a sarudat. S úgy tett. Aztán így szólt hozzá: Kapd magadra a felső ruhádat és kövess engemet.

Péter kiment és követte, de nem tudta, hogy amit az angyal tesz, valóság, hanem azt hitte, hogy látomása van.

Az első és második őrség előtt elhaladván, a városba vivő vaskapu elé értek, amely magától kinyílt előttük és azon kimenvén s egy utcával tovább jutván, az angyal hirtelen eltávozott tőle.

Erre Péter magára eszmélt s megszólalt: Most már bizton tudom, hogy az Úr küldte el az angyalát s ő szabadított meg Heródes kezéből s mindattól, amire a zsidó nép számított.

E tudatban Máriának, a János, melléknevén Márk anyjának házához ballagott, ahol sokan voltak egybegyűlve s éppen imádkoztak.

Mikor Péter bezörgetett a tornác ajtaján, odament egy Róde nevű szolgálólány hallgatódzni s amint ráismert Péter hangjára, örömeben nemhogy ajtót nyitott volna, hanem befutott és jelentette, hogy Péter áll az ajtó előtt.

Erre azok azt mondták neki: Bolond vagy! De ő erősködött, hogy biz úgy van. Azok ellenben azt mondták: az az ő angyala.

Péter pedig mindegyre zörgetett. És mikor ajtót nyitottak, látták, hogy ő az és elálmélkodtak.

Ekkor kezével intett, hogy hallgassanak, aztán elbeszélte, mimódon szabadította ki az Úr őt a börtönből. S hozzátette: Adjátok ezt tudtára Jakabnak és a testvéreknek. Azután eltávozott s útját más irányba vette.

Virradatkor nem kis riadalom támadt a katonák között Péter dolga miatt.

Heródes pedig, minekutána kerestette s nem találta meg őt, felelősségre vonván az öröket, rájuk parancsolt, hogy vigyék vesztőhelyre őket. Aztán Júdeából lement Cezáréába és ott tartózkodott Heródes halála.

Heródes igen gyűlölte a tirusiakat és a szidóniakat. Azok tehát közös akarattal jelentkeztek nála és a király kamarását, Blásztust lekenyerezvén, békét kértek tőle, mert tartományukat a királyi tartományból élelmezték.

Heródes, a kitűzött napon, királyi ruháját felöltve, a trónra ült s ünnepélyes beszédet intézett hozzájuk.

A nép pedig felkiáltott: Isten s nem ember szava ez!

De az Úr angyala menten lesújtott rá, amiért nem Istent dicsőítette és féregetten elpusztult.

Az Isten igéje ellenben terjedten terjedt.

Barnabás és Saul pedig megbízatásukban eljárván, visszatértek Jeruzsálemből, magukkal hozván Jánost, melléknevén Márkot is.

Az antiókiai gyülekezet prófétái és tanítói: Barnabás, Simon, melléknevén Niger, a cirenei Lucius, Manaén, Heródes negyedesfejedelemnek a tejtestvére és Saul voltak.

Mikor ezek éppen az Úrnak szolgáltak s böjtöltek, a Szent Lélek így szólott hozzájuk: Válasszátok ki nekem Barnabást és Sault arra a munkára, amelyre őket elhívtam.

Erre böjtöltek, imádkoztak és kézzel felavatván, útra bocsátották őket.

Ők tehát, mint a Szent Lélek kiküldöttei, lementek ciprus szigetén. Seleuciába s onnét áthajóztak Ciprusba.

Salamisbe jutva, hirdették Isten igéjét a zsidók zsinagógáiban. Mint szolgatárs, velük volt János is.

Bejárnán a szigetet egész Páfuszig, egy Barjúzus nevű varázsló hamis próféta zsidóval találkoztak

Szergius Pál helytartónál, egy értelmes férfiúnál, aki Barnabást és Saul magához hívatta, mert szerette volna hallani az Isten igéjét.

De a varázsló Elimás, - mert nevének ez a jelentése - ellentállt nekik s azon volt, hogy a helytartót eltántorítsa a hittől.

Saul, illetőleg Pál azonban a Szent Lélektől áthatva, keményen ránézett

s azt mondta: Óh te minden álnoksággal és minden gonosszággal megkent ördögi fajzat, minden igazságnak ellensége, nem hagysz fel az Úr egyenes útjának elcsavarásával?

Na hát, érezd az Úr karját. Megvakulsz és egy ideig nem látod a napot. S tüstént homály és sötétség borít rá és köröskörül tapogatódzva, vezetőt keresett.

A helytartó pedig az eset láttára hitt és álmélgodott az Úr tudományán.

Pál s társai aztán hajóra szállva, Pátoszból a Pergében és a pamfiliai Pergébe utaztak. Ott azonban János elvált tőlük és visszatért Jeruzsálembe.

Ők pedig Pergén át a pizidiai Antiókiába mentek s szombatnapon, a zsinagógába betérve, leültek.

A törvény és a próféták olvasása után, a zsinagóga elüljárói ezt izenték nekik: Testvérek! Ha van valami mondanivalótok a néphez, beszéljete.

Erre Pál felállott s a kezével csendre intve, így szólt: Izraelita férfiak és ti istenfélő lelkek! Hallgassatok meg.

Izrael népének Istene kiválasztotta a mi atyáinkat s Egyiptomban való hontalansága idején felmagasztalta és hatalmas karjával kivezette onnét a népet.

Körül-belül negyven évig gondot viselt rájuk a pusztában

s kiirtván hét nemzetséget Kánaán földéről, azok földjét kisorsolván birtokukba adta.

Majd mintegy négyszázötven éven át bírakat állatta élükre egész Sámuel próféta koráig.

Ettől fogva királyt kértek és az Isten Saul, Kis fiát. a Benjámín törzs sarját adta negyven évig nekik.

S mikor azt letette, Dávidot helyezte királyi székükbe, aki mellett bizonyosságot is tett, mondván: Dávid, Jesse fia, az én választottam, a szívem szerint való férfiú, aki minden akaratomat megteszi.

Ennek magvából támasztotta Isten, Ígérete szerint, Izrael szabadítóját, Jézust,

minekutána János, már az ő fellépése előtt hirdette Izrael egész népének a megtérés avatását.

Mikor pedig János bevégezte a pályafutását, ezt mondta: Nem az vagyok, akinek gondottok, utánam jön, akinek nem vagyok méltó megoldani a lába saruját.

Testvérek, Ábrahámnak nemzetsége és ti istenfélő lelkek! Néktek szól ez idvesség beszéde.

Mert Jeruzsálem lakói s ezek vezérei nem ismerték fel őt, sőt, azzal, hogy elítélték, a prófétáknak szombatoként felolvasni szokott szavait beteljesítenek.

És bár éppenséggel nem találtak benne halálra méltó bűnt, követelték Pilátustól, hogy végeztesse ki.

S mikor mindazt véghezvitték, ami megíratott róla, levették a fáról s sírboltba helyezték.

De az Isten feltámasztotta őt a halálból

és megjelent több napon át azoknak, akik vele együtt jöttek fel Jeruzsálembe Galileából és most tanúi néki a nép előtt.

Mi is a mi atyáinknak tett ígéret örömhírét hirdetjük tinéktek, mert az Isten megadta azt az ő fiainak, - nekünk, feltámasztván Jézust,

amint a második zsoltárban írva van: Az én fiam vagy te, ma nemzetelek tégedet.

Azt pedig, hogy úgy támasztotta fel őt a halálból, hogy nem lát már többé enyészetet, így mondta meg: Néktek adom Dávidnak szent Ígéretét.

Azért mondja más helyen is: Nem engeded, hogy a te Szented rothadást lásson.

Mert Dávid, miután a maga idejében híven teljesítette az Isten akaratát elhunyt, megtért atyáihoz és rothadást látott,

de akit az Isten feltámasztott, rothadást sem látott.

Tudjátok meg hát testvérek, hogy általa hirdettetik néktek a bűnöknek bocsánata

s míg Mózes törvénye semmiképpen sem tudott megigazítani titeket, - ő minden hívőnek megigazítója.

Vigyázzatok azért, hogy a próféták eme mondása be ne teljesedjék rajtatok:

Nézzetek ide gőgösök, bámuljatok s semmisüljete meg. Mert én olyat teszek a ti időtökben, Olyat, hogy el sem hinnétek a hírmondójának.

A zsidók zsinagógájából kimenet pedig kérten kérték őket, hogy a következő szombatnapon újra hirdessék ez ígét nekik.

Sőt a zsinagóga szétszétvása után sok zsidó és istenfélő lélek csatlakozott Pálhoz s Barnabáshoz, akik beszélgetés közben buzdították őket hogy maradjanak meg rendületlenül az Istennek kegyelmében.

A következő szombatnapon pedig majd az egész város egybegyűlt az Isten ígéjének hallgatására.

A zsidók azonban a tengernép láttára haragra gerjedtek s szitkozódva, belekötöttek Pál beszédébe.

Erre Pál s Barnabás teljes nyíltsággal kijelentették: Mindenekelőtt néktek tellett hirdetni az Istennek ígétjét, de mert ti megvetitek azt s nem tartjátok magatokat méltóknak az örök életre, mostmár a pogányokhoz fordulunk.

Mert az Úr így parancsolta meg ezt minékünk: A pogányok világosságává tettelek tégedet, Hogy az üdvösséget elterjeszd a földnek végső határáig.

Ezt hallva, a pogányok örvendtek s magasztalták az Úrnak igéjét és mindazok, akik az örök életre ki voltak választva, hívőkké lettek.

Az Úrnak igéje pedig elterjedt az egész tartományban.

zsidók azonban felizgatták az előkelő, istenfélő nőket s a város elöljáróit s zendülést támasztva Pál s Barnabás ellen, kikergették őket határukból.

Ezek pedig, lábuk porát rájuk rázva, elmentek Ikóniumba.

De a tanítványok tele voltak örömmel és Szent Lélekkel.

Úgy volt, hogy Ikóniumban együtt mentek be a zsidók zsinagógájába és olyan beszédet mondtak, hogy egész sereg zsidó s görög lett hívővé.

A hitetlen zsidók azonban felizgatták, és felbőszítették a pogány lelkeket a testvérek ellen.

Éppen azért huzamosabb időt töltöttek ott s bátran hirdették az igét bízván az Úrban, aki bizonyosságot tett kegyelme igéje mellett és jeleket és csodákat művelt ő általuk.

A város lakossága azonban két pártra oszlott. Az egyik a zsidók, a másik az apostolok mellé állt.

De mikor a pogányok és zsidók, elöljáróikkal együtt tervbe vették, hogy rájuk támadnak s megkövezik őket,

értesülvén eme szándékukról, elmenekültek a likaóniai Lisztrába, Derbébe s a szomszédos tájakra s ott hirdették az evangéliomot.

Lisztrában egy lábára nyomorék férfi, aki születésétől fogva sánta volt és járni sohasem tudott, ülve hallgatta a Pál beszédét és Pál, mikor a szemét rávetve látta, hogy hisz a meggyógyulásában, fennhangon reászólt: Állj egyenest a lábadra! S az felugrott és járt.

Pál eme tette láttára, a nép likaóniai nyelven szólva felkiáltott: Az istenek emberi formában szálltak le hozzánk!

S Barnabást Zeusznak, Pált meg, mint szóvivőt, Hermesnek nevezték.

Sőt a város előtt álló Zeusz templom papja felkoszorúzott bikákat hajtva a kapukhoz, áldozni akart nekik a néppel egyetemben.

E hírre az apostolok, Pál s Barnabás, ruhájukat megszagatva, a nép közé rohantak

s rájuk kiáltottak: Emberek! Mit tesztek? Mi is csak olyan emberek vagyunk, mint ti s éppen azt hirdetjük néktek, hogy a hiábavaló dolgoktól térjete meg az élő Istenhez, a mennynek, a földnek, a tengernek s mindannek, ami abban van, ama teremtőjéhez,

aki bár a letűnt idők alatt minden pogány népet a maga útjára bocsátott,

mégis bizonyosságát adta az ő jóságának, adott esőt, termő időt, bőséges eledelt s örömteli szívet.

Ezt mondták s még így is csak nehezen tudták visszatartani a népet, hogy ne áldozzon nekik.

De az Antiókiából és Ikóniumból utánuk - jött zsidók felbőszítették a népet és azok Pált megkövezvén, abban a hiszemben, hogy meghalt, kivonszolták a városból.

Mikor azonban a tanítványok körülvették, felkelt s bement a városba. Másnap elment Barnabással együtt Derbébe.

S miután e városban is hirdették az evangéliomot s jó sok tanítványt szereztek, újra visszatértek Lisztrába Ikóniumba s Antiókiába

s megerősítvén a tanítványok lelkét, szívükre kötötték, hogy álljanak meg rendületlenül a hitben, mert a nyomorúság keserves útja visz minket az Isten országába.

S véneket rendelvén minden egyes gyülekezetnek élére, imádság és bőjtölés közben hitük Ura kegyelmébe ajánlották őket.

És Pizidián át Pamfiliába jutottak

s Pergében is hirdetvén az igét, lementek Attáliába

s onnét hajón vissza Antiókiába, ahonnét az Isten kegyelmébe ajánltan, a most már bevégzett munkára indultak.

Megérkeztük után egybehívták a gyülekezetet és elmondták, mi mindent vitt véghez az Isten általuk, s mint tárta fel a hitnek kapuját a pogányok előtt is.

Aztán jó ideig ott maradtak a tanítványoknál.

E közben bizonyos, Júdeából jött egyének így oktatták ki a testvéreket: Ha körül nem metélkedtek a Mózes rendtartása szerint, nem üdvözülhetnek.

És mivel e miatt nagy kavarodás és vita támadt köztük, meg Pál és Barnabás között, elhatározták, hogy Pál, Barnabás és még néhányan közülük, menjenek fel Jeruzsálembe az apostolokhoz és a vénekhez e vitás kérdés dolgában.

Ezek tehát a gyülekezettől kikísértetvén, Feniciát s Samáriát bejárván, elbeszélték a pogányok megtérését s nagy örömet szereztek az összes testvéreknek.

Jeruzsálembe érkezvén, a gyülekezet, az apostolok s a vének fogadták őket s ezeknek is elmondották, mi mindent vitt véghez az Isten általuk.

A farizeus pártnak néhány tagja azonban előállt s azt mondta, hogy azokat is körül kell metélni és rájuk kell parancsolni, hogy a Mózes törvényét megtartsák.

Az apostolok és a vének tehát egybegyűltek, hogy megvizsgálják e dolgot.

De mikor a vita javában folyt, felállt Péter és így szólt hozzájuk: Testvérek! Jól tudjátok, hogy az Isten régen kiválasztott engem közületek, hogy a pogányok az én ajkamról hallják az evangéliom igéjét s higgyenek.

És az Isten, a szívek tudója, bizonyosságot tett mellettük: megadta nekik a Szentlelket, épp úgy, mint nekünk,

s nem tett semmi különbséget közöttünk és köztük, megtisztítván a hit által szívüket.

Most hát miért kísértitek az Istent, miért akartok olyan igát tenni a tanítványok nyakába, amit sem a mi atyáink sem mi el nem hordozhatunk.

Sőt ellenkezőleg, az Úr Jézus Krisztus kegyelme által hisszük, hogy mi épp oly módon üdvözülünk, mint ők is.

Erre elhallgatott az egész sokaság s meghallgatták Barnabást s Pált, akik elbeszélték, hogy mennyi jelt s csodát tett az Isten általuk a pogányok között.

S mikor azok elhallgattak, Jakab szólalt meg s ezt mondta: Testvérek! Hallgassatok meg engemet!

Simon előadta, hogy az Isten először mint gondoskodott arról, hogy a pogányokból népet szerezzen magának.

Megegyeznek ezzel a próféták írta igék is:

Aztán visszatérek, S újra felépítem Dávid leomlott sátorát, Újra felépítem a romjait Es helyreállítom,

Hogy a hátramaradt lelkek keressék az Urat S az összes pogányok, akik segítségül hívják a nevemet.

Az Úr mondta, aki tudtul adta öröktől fogva ezt.

Azért én amondó vagyok, hogy ne gördítsünk akadályt az Istenhez térő pogányok útjába,

hanem írjuk meg nekik, hogy tartózkodjanak a bálvány fertelmétől, a paráznaságtól, a fojtott állat s a vér evésétől.

Mert Mózesnek, akit minden szombatol olvasnak a zsinagógákban, rég időktől fogva vannak hirdetői minden városban.

Erre az apostolok s a vének az egész gyülekezet egyetértésével elhatározták, hogy maguk közül választott férfiakat küldenek Antiókiába Pállal s Barnabással, még pedig Júdást, melléknevén Barsabást és Szilást, akik a testvérek között nagy tekintélynek örvendtek,

kezük emez írásával: Az apostolok, a vének és a testvérek üdvözlik az Antiókiában, Szíriában és Ciliciában lévő pogány származású testvéreket.

Minthogy azt hallottuk, hogy némelyek közülünk, közöttetek járván megzavarták és feldúlták beszédükkel lelketek nyugalmát, azt mondván, hogy körül kell metélnednetek és a törvényt meg kell tartanotok, bár mi erre nem hatalmazzuk fel őket,

közös akarattal elhatároztuk, hogy választott férfiakat küldünk hozzátok a mi kedves Barnabásunkkal s Pálunkkal,

akik életüket kockáztatták a mi Urunk, Jézus Krisztus nevéért.

Küldötteink Júdás és Szilás élőszóval is elmondják a dolgot.

A Szent Lélek és mi elhatároztuk ugyanis, hogy nem rakunk rátok más terhet, csak ami okvetetlen szükséges,

nevezetesen, hogy tartózkodjatok a bálványáldozattól, a vér és a fojtott állat evésétől s a paráznaságtól. Ettől tartózkodva, helyesen jártok el. Jó egészséget!

A küldöttek le is mentek Antiókiába. Egybehívták a gyülekezetet és átadták a levelet.

Felolvasták s az intelmet örömmel fogadták.

Júdás s Szilás pedig, maguk is próféták lévén, nagy beszédet mondva, buzdították s erősítették a testvéreket.

Pár nap múlva aztán a testvérek visszaküldték őket békében az apostolokhoz.

Ámde Szilás jobbnak látta, ha ott marad.

Pál s Barnabás vegyidéig szintén Antiókiában maradtak s több más társsal együtt tanították és hirdették az Úr igéjét.

Néhány nap múlva azonban azt mondta Pál Barnabásnak: Menjünk vissza s látogassuk meg a testvéreket városról-városra mindenütt, ahol hirdettük az Úr igéjét s lássuk meg, hogy hogyan megy a dolguk.

Barnabás azt javasolta, hogy vigyék magukkal Jánost, melléknevén Márkot is.

Pál azonban a mellett volt, hogy azt, aki Pamfiliánál elpártolt tőlük s nem ment velük a munkára, ne vigyék magukkal.

Ebből aztán nagy harag lett s megváltak egymástól. Barnabás Márkkal társulva, Ciprusba hajózott.

Pál pedig Szilást választva társul, Isten kegyelmébe ajánlhatván a testvérek részéről, útra kelt s bejáván Szíriát és Ciliciát, megerősítette a gyülekezeteket.

Aztán Derbébe, majd Lisztrába ment. Idevaló volt az a bizonyos, Timóteus nevű tanítvány, aki hívő zsidó anyától s görög atyától származott

s akiről a liztrai és ikoniumi testvérek igen sok jót mondtak.

Pál magával akarta vinni őt, azért fogta és körülmetélte az odavaló zsidók kedvéért, mert mindnyájan tudták, hogy atyja görög volt.

S bejáván a városokat, a híveknek lelkükre kötötték, hogy a jeruzsálemi apostolok s vének rendeleteit megtartsák.

S a gyülekezetek erősödtek hitben s gyarapodtak számban napról-napra.

De mikor Frígián s Galácia tartományán keresztül mentek, a Szent Lélek megtiltotta nékik, hogy az igét Ázsiában hirdessék.

Miziának tartva megpróbálták ugyan, hogy Bitiniába hatoljanak, a Jézus Lelke azonban nem engedte meg ezt nékik.

Azért Mizián át lementek Troászba.

Aznap éjjel Pálnak látomása volt. Egy macedón férfiú eléje állva, könyörgött néki, ezt mondván: Jöjj át Macedóniába! Segíts rajtunk!

E látomás alapján, abban a tudatban, hogy Isten hív oda minket az evangéliom hirdetése végett, nyomban útra készülődünk Macedóniába.

Hajóra szállva, Tróászból egyenest Szamotrákéba utaztunk és másnap Neápolisba,

onnét pedig Filippibe, a macedón tartomány első gyarmatvárosába s ebben a városban pár napot töltöttünk.

Szombatnapra kelve, a városból kimentünk a folyó partjára, ahol imádkozni szoktak. Leültünk és beszélgettünk az egybegyűlt asszonyokkal.

Egy Lídia nevű, Tiatira városából való, istenfélő, bíboráros asszony is hallgatta a beszédünket s szíve az Úr indítására kitért s áhítattal figyelt Pál szavára.

Mikor pedig beavattatta magát és háznépét, könyörgött mondván: Ha az Úr hívének ítéltetek engem, jertek a házamba és maradjatok ott. És erővel ott marasztott minket.

Egyszer pedig, mikor könyörgésre mentünk, egy jóslélektől megszállt szolgálóval találkoztunk, aki jövendölésével nagy hasznot hajtott az ő urainak.

Ez nyomon követve Pált is, meg minket is, ígyn kiáltozott: Ezek az emberek a felséges Isten szolgálói, akik az üdvösség útját hirdetik néktek.

És ezt több ízben megtette. Pált bántotta a dolog, azért hátrafordult és azt mondta a (gonosz) léleknek: A Jézus Krisztus nevében parancsolom néked, eredj ki belőle! És az tüstént kiment.

Az ő urai azonban látván, hogy így füstbe ment a hasznuk reménysége, megragadták Pált és Szilást s a hatóság elé, a köztérre hurcolták

és az előljárók elé állítva, azt mondták: Ezek a zsidók felláztatják városunkat

s olyan szokásokat terjesztenek köztünk, amelyeket nekünk, mint rómaiaknak, sem bevonnunk, sem követnünk nem szabad.

Erre a csőcselék nekik rontott, az előljárók pedig letépték ruhájukat, megbotoztatták

és miután jól megütlegelték, börtönbe vették őket, a börtönőrre ráparancsoltak, hogy jól vigyázzon rájuk

és az e parancsra a belső börtönbe vetette őket s lábaikat kalodába tett.

Éjfél tájban Pál és Szilás imádkoztak s dicsérték az Istent, a foglyok pedig hallgatták őket.

De hirtelen nagy földrengés támadt, úgyannyira, hogy a börtön alapja megingott, az összes ajtó egyszerre kinyíltak s a bilincsek lehullottak mindnyájukról.

A börtönőr felébredt és látván, hogy a börtönajtók nyitva vannak, kardot rántva, abban a hiszemben, hogy a foglyok megszöktek, meg akarta magát ölni.

De Pál keményen rászólt: Ne tégy kárt magadban! Itt vagyunk mindnyájan!

Erre világot kért, berohant s remegve borúit le Pál és Szilás elé.

Aztán kivezetvén őket, azt mondta: Uraim! Mit tegyek, hogy üdvözljek?

Azok azt felelték: Higyj az Úr Jézus Krisztusban s üdvözlj te is, a házad népe is.

És hirdették néki s egész háznépének az Úrnak igéjét.

Ő viszont még ugyanabban az éjjeli órában magához fogadta őket, kimosta a sebeiket és azonnal beavattatta magát s övéit.

Aztán felvezette őket lakásába, asztalt terítettett számukra és ujjongott ház-népestül együtt azon való örömeiben, hogy Isten híve lett.

Virradatkor az előjárók elküldték a szolgákat hozzá s megüzenték néki: Bocsásd szabadon azokat az embereket.

A börtönőr tudára adta Pálnak az üzenetet: Az előjárók - úgymond - megüzenték, hogy bocsássalak szabadon titeket. Most tehát menjete ki s távozzatok békességgel!

De Pál így válaszolt nékik: Megbotoztak minket nyilvánosan a nélkül, hogy elítéltek volna, noha rómaiak vagyunk, börtönbe vetettek és most úgy suttyomban utasítanak ki? Nem úgy! Jöjjenek ide és ők maguk vezessenek ki.

A szolgák megvitték a választ az előjáróknak s mikor azok meghallották, hogy ők rómaiak, megijedtek,

s felkeresvén őket, bocsánatot kértek tőlük, majd kivezették s kértén kérték őket, hogy hagyják el a várost.

A börtönből így kiszabadulván, Lídiához mentek s meglátogatván a testvéreket, buzdították őket, aztán útra keltek.

Ampfipoliszon és Apollónián keresztül Tesszalónikába érkeztek, ahol a zsidóknak zsinagógájuk volt.

Pál szokása szerint bement hozzájuk s három szombatot át vitatkozott velük az írásról.

Magyarázta, fejtegette, hogy a Krisztusnak szenvednie s a halálból feltámadnia kellett és hogy az a Jézus a Krisztus, akit - úgymond - én hirdetek néktek.

Némelyikük hitt és csatlakozott Pálhoz és Sziláshoz, szintúgy számos istenfélő görög s nem egy előkelő nő is.

A hitetlen zsidók azonban vak dühükben előfogva néhány gonosz piaci léhűtőt, összezsúfolták a népet és fellázították a várost, majd a Jázon házáat megrohanva, ki akarták hozni őket a nép közé.

De, mert nem találtak rájuk, Jázont vonszolták néhány testvérével együtt a városi elül járók elé, ezt kiabálva: Itt vannak a világháborítók! Eljöttek ide is!

Jázon fogadta őket házába, pedig ezek mindnyájan lábbal tapossák a császár törvényét s azt mondják, hogy őnekik más, Jézus a királyuk.

És ezzel a népet s a város elöljáróit, akik ezt hallották, felbőszítették.

De Jázon s társai felelősségére, szabadon bocsátották őket.

A testvérek pedig aznap éjjel elküldték Pált s Szilást Bereába és ők amint oda értek, bementek a zsidók zsinagógájába.

Ezek már nemesebb lelkek voltak, mint a tesszalónikaiak; kész örömet bevették az igét s nap-nap után kutatták az írásban, ha vajon tényleg úgy állnak-e a dolgok?

Es közülök sokan hívők lettek, sőt még nem egy előkelő görög asszony és férfi is.

De mikor a tesszalónikai zsidók megtudták, hogy Pál Bereában is hirdeti az Istennek igéjét, odamentek s ott is felizgatták a népet.

Erre a testvérek eljuttatták azonnal Pált egész a tengerig. Szilás és Timóteusz pedig ott maradt.

Pált a melléje rendelték egészen Aténig kísérték és átvévén a Szilásnak és Timóteusnak szóló parancsot, hogy lehetőleg gyorsan menjenek utána, visszatértek Aténben.

Mialatt Pál Aténben rájuk várt, haragra gerjedt a bálványozásba merült város láttára.

Vitába eredt tehát a zsinagógában a zsidókkal s az istenfélő lelkekkel, a köztéren pedig azokkal, akik nap-nap után történetesen odavetődtek.

Néhány epikureus és stoikus bölcselő azonban összetűzött vele s egyesek közülök azt mondták: Mit károm itt ez a varjú? Mások viszont: úgy látszik újdonsült isteneket hirdet! Mert éppen Jézusról és a feltámadásról prédikált.

Aztán körbefogták az Aeropáguszra vezették s faggatták: Hadd halljuk hát, mi az az új tudomány, amit te hirdetsz?

Hiszen te valami újdonsült dolgot suttoatsz a fülünkbe! Szeretnők tudni, hogy mi az?

Mert egész Aténnek s az ottlakó idegeneknek újdonságmondás vagy hallás volt egyetlen gyönyörűségük.

Erre Pál az Aeropágusz közepére állva, megszólalt: Aténi férfiak! Látom, hogy ti valóban istenes nép vagytok.

Jártomban-keltemben ugyanis szentségeiteket nézdelve, többek közt egy olyan oltárra akadtam, melyre az volt írva: AZ ISMERETLEN ISTENNEK. Nos hát, akit ti

ismeretlenül tiszteltek, én éppen azt hirdetem tinéktek. Az Isten, aki a világot mindenestül együtt teremtette, a menny és föld Ura, kézzelcsinált templomban nem lakik.

Nem is szorul emberkéz szolgálatára, hiszen ő ad mindenkinek, életet, lehetet s mindent.

Az ő műve az is, hogy az embereknek egy vérből származott nemzetsége lakja a kerek föld színét s ő szabja ki azok életének pontos idejét és lakóhelyüknek határát,

hogy keressék az Urat, ha kitapogathatnák, vagy megtalálhatnák, bár nincs messze egyikünkötől sem.

Mert mi ő benne élünk, mozgunk és vagyunk, amint egyik-másik költők is mondta: „Mi is az ő nemzetsége vagyunk.”

Ha tehát az Isten nemzetsége vagyunk, nem szabad azt hinnünk, hogy az istenség aranyhoz, ezüsthöz vagy kőhöz, emberi kéz vagy ész művéhez hasonló.

De az Isten a tudatlanság eme korát elnézvén, most mindenütt, mindenkinek a megtérést hirdeti,

sőt a napot is kitűzte, amelyen igaz ítéletet tart széles e világon az általa kirendelt férfiú által, aki mellett mindenki előtt bizonyoságot tett, mikor a halálból feltámasztotta őt.

A holtak feltámadásának hallatára azonban egyesek kigúnyolták, mások meg azt mondták: E felől majd máskor hallgatunk meg.

Erre aztán Pál ott hagyta őket.

De néhány férfiú hozzácsatlakozott és hívő lett, köztük az areopagita Dénes is, valamint egy Damaris nevű nő s velük együtt mások.

Ezek után Pál búcsút vett Aténtől, s elment Korintusba

ahol egy pontusi származású, Akvila nevű zsidóval, aki Itáliából nem rég jött s ennek feleségével, Prisciliával találkozott - Klaudius parancsára ugyanis el kellett minden zsidónak Rómát hagynia - és hozzájuk csatlakozott.

S mert egy mesterségük volt, náluk maradt és dolgozott. Mesterségükre nézve ugyanis sátorcsinálók voltak.

Minden szombaton vitatkozott a zsinagógában és meggyőzte a zsidókat épp úgy, mint a görögöket.

Sőt mikor Szilás és Timóteus Macedóniából megjöttek, Pál egészen neki buzduult s bebizonyította a zsidóknak, hogy Jézus a Krisztus.

De mikor azok ezt tagadták s káromló szavakban törtek ki, kirázva ruháját, azt mondotta nekik: Lelketek rajta! Én ártatlan vagyok. Mostantól fogva a pogányokhoz megyek.

S átment onnét egy istenfélő embernek, Ticius Jusztusznak a zsinagógával szomszédos házába.

A zsinagóga feje, Kriszpusz pedig az Úrnak híve lett háznépével együtt, sőt, a korintusiak közül is sok hallgatója hitt és beavattatta magát.

Az Úr pedig éjszakai látomásban azt mondotta Pálnak: Ne félj, hanem beszélj és ne hallgass.

Veled vagyok, nem bánt téged s nem árt néked senki, mert sok népem van nékem ebben a városban.

S ott maradt egy álló esztendeig s hat hónapig és hirdette köztük az Isten igéjét.

Gallió akájai helytartósága alatt azonban a zsidók közös akarattal rátámadtak Pálra s a törvényszék elé hurcolták,

ezt mondván: Ez az ember törvényellenes vallásra csábítja a népet.

Pál már-már megszólalt, mikor Gallió, a zsidókhoz fordulva, így szólt: Zsidók!

Ha valami kihágásról vagy bűntényről volna szó, annak rendje-módja szerint meghallgatnálak titeket, de ha a panasz rátok tartozó tan, név s törvény körül forog, intézzétek el azt magatok közt, mert én az ilyen dolgokban nem akarok bíró lenni.

S elkergette őket a törvényszék elöl.

Erre mindanyian Zoszenészre, a zsinagóga fejére rontottak és megverték a törvényszék előtt, de Gallió éppenséggel nem törődött velük.

Pál pedig ott maradt még egy jó ideig, aztán búcsút vett a testvérektől és minthogy fogadalmat tett Kenkreában lenyíratván haját, Priscilla s Akvilla társaságában elhajózott Szíriába.

De Efezusba érkezve ottan elvált tőlük. Ő maga pedig bement a zsinagógába s vitatkozott a zsidókkal.

S mikor azok kérten kérték, hogy maradjon huzamosabb ideig önáluk, nem hajlott szavukra,

hanem búcsút mondva így szólt: A ránk jövő ünnepet okvetlen Jeruzsálemben kell nékem megülnöm, aztán, ha az Isten úgy akarja, újra visszatérek hozzátok.

S elhajózott Efezusból, majd Cezáreán át Jeruzsálembé ment és a gyülekezet köszöntése után, lement Antiókiába.

Pár napot töltvén ott, újra útra kelt. Bejárta a harmadik galáciai tartományt s Frigiát s megerősítette minden tanítványát.

Eközben jött Efezusba egy Apollósz nevű, alexandriai származású ékesszóló s az írásban igen jártas zsidó,

aki, mint az Úr útjának avatott tudósa, lelkes hévvel hirdette és alaposan fejtegette a Jézus dolgait, noha csak a János avatását ismerte.

S nyíltan, bátran prédikált a zsinagógában is. Mikor Akvila s Priscilla beszélni hallották, magukhoz vették s még alaposabban megismertették őt az Isten útjával.

Sőt mikor át akart menni Akájába, a testvérek buzdító szavára, megírták a tanítványoknak, hogy fogadják szívesen. Odajutva, a hívek nagy hasznát látták tehetségének,

mert ő igen alaposan és nyíltan cáfolta meg a zsidókat, kimutatván az írásból, hogy Jézus a Krisztus.

Míg Apollosz Korintusban tartózkodott, azalatt Pál a felső vidéket járta be s úgy került le Efezusba, ahol néhány tanítványra talált s megkérdezte tőlük: Vettetek-e, mint hívők Szent Lélek?

Azt felelték: Sőt nem is hallottuk, hogy Szent Lélek is van.

Ekkor azt kérdezte: Úgy hát mibe vagytok beavatva? Azt felelték: A János avatásába.

Erre Pál azt mondta: A János avatása a megtérés avatása volt, ő azt mondta a népnek, hogy higgyenek abban, aki utána jó, vagyis a Krisztus Jézusban.

Ezt hallva, beavattatták magukat az Úr Jézus nevébe.

És amint Pál fejükre tette a kezét, a Szent Lélek leszállt rájuk, nyelveken szóltak és prófétáltak.

Mindösszevéve tizenketten voltak.

Aztán bement a zsinagógába és bátran prédikált három hónapon át meggyőzően tárgyalván az Isten országa dolgait.

De mert egynéhányan megátalkodtak es hitetlenkedtek, mi több: ócsárolni kezdték tanítását a nép előtt, otthagya őket és elszakítván tőlük a tanítványokat, nap-nap után bizonyos Tirannus iskolájában tanított.

Ez így ment két esztendeig, úgy, hogy az Ázsiában lakó zsidók és görögök mindnyájan hallották az Úr Jézus igéjét.

Sőt az Isten olyan rendkívüli csodákat is művelt Pál által, hogy leszedve róla a kendőket

s kötényeket, elvitték a betegekhez s a betegségük megszűnt, a rossz lélek pedig kitakarodott belőlük.

Erre némely kóbor, zsidó ördögűző szintén megpróbálta ráolvasni az Úr Jézus nevét az ördögösökre ilyformán: A Pál hirdette Jézus nevében parancsoljuk néked!

Ezt tette a zsidó főpap, Szkéva hét fia is.

A rossz lélek azonban így felelt: Jézust ismerem, Pálról is tudok, de ti kik vagytok?

S az az ember, akibe a rossz lélek belebújt, nekik rontott, leteperte és erejét úgy megéreztetette velük, hogy meztelen és véresen futottak ki ama házból.

Mikor ezt Efezus valamennyi zsidó és görög lakója megtudta, félelem szállta meg mindnyáját és dicsőítették az Úr Jézus nevét.

Sőt a hívők közül sokan eljöttek s megvallván, elmondták minden dolgukat.

Mi több: számos varázsló előhozta könyveit is s nyilvánosan megégette. A könyvek megbecsült értéke ötvenezer ezüst pénzre rúgott.

Így terjedt és erősödött az Úrnak igéje.

Ezután Pál elhatározta, hogy bejárván Macedóniát s Akájiát, Jeruzsálembe megy, s azt mondta: Ha aztán ott elintéztem a dolgaimat, okvetlen megnézem Rómát is.

S elküldvén két munkatársát, Timóteuszt és Erasztust Macedóniába, egy ideig Ázsiában maradt.

Hanem ezidőtájt nem kis háborúság támadt az Úr tanítása miatt.

Egy Demeter nevű ötvös ugyanis, aki az Artemisz templomáról ezüst utánzatokat készített s nem csekély nyereséghez juttatta

a kézműveseket, egybegyűjtvén ezeket s a rokonszakmabeli munkásokat azt mondta: Emberek! Tudjátok, hogy ez a mesterség a mi jólétünk alapja.

Látjátok, halljátok azt is, hogy ez a Pál mézes-mázos beszédével nem csupán Efezus, hanem majd egész Ázsia népét tömegestül bolondítja, azt mondván, hogy nem istenek azok, amiket kézzel csinálnak.

Így azután nemcsak az a veszély fenyeget minket, hogy üzletünk hitele tönkre megy, hanem a nagy Artemisz istennő templomát sem becsülik semmire és annak fensége, akit az egész Ázsia s a kerek föld tisztel, porba hull.

Ezt hallva, dühösen kezdték kiáltozni: Nagy az efezusi Artemisz!

Erre a városban általános kavardás támadt s mintha csak egy szóra, mindnyájan a színekörbe rohantak, magukkal hurcolván a macedón Gájust s Aristarkust, Pál útitársait.

Erre Pál a nép közé akart menni, de a tanítványok nem engedték.

Néhány előkelő, ázsiai jó barátja pedig üzenetet küldött s kérten-kérte őt, hogy ne menjen el a színekörbe.

Ez alatt ott az egyik ezt, a másik azt kiáltozta, mivel a népgyűlés a fejét vesztette s nagyobb részük azt sem tudta, miért gyűlték össze.

Ekkor a zsidóktól előretuszkolt Alexandert fogták elő a sokadalomból. Alexander intett is kezével s védekezni akart a nép előtt.

De mikor megtudták, hogy zsidó, mintegy két óra hosszáig minden torok azt kiáltozta: Nagy az efezusi Artemisz!

Végre a város jegyzője lecsendesítette a népet s megszólalt: Efezusi férfiak! Ki ne tudná, hogy Efezus városa a nagy Artemisz templomának s az ő égből leesett képének őre?

Minthogy tehát ez tagadhatatlan, - illő, hogy nyugton legyetek s meggondolatlanul ne tegyetek semmit.

Idehoztátok ez embereket, pedig ezek sem nem szentségtörők, sem nem istennőnket káromlók.

Ha tehát Demeter és az ő kézművestársai bárki ellen panaszt akarnak emelni, ott vannak a törvényszékek, a helytartók, pereljék be egymást.

Ha pedig más panaszok van, elintézzük a törvényes népgyűlésen.

Mert féltő, hogy a mai nap miatt a lázadás vádja minket ér s semmivel sem tudjuk megokolni ezt a népcsődülést. Ezt mondta, azután feloszlatta a gyűlést.

Összevont szöveg.

A zavargás megszűntével Pál egybehívta a tanítványokat s búcsút mondva nekik, elindult Macedóniába.

S bejárván amaz országrészeket s sok intő beszédet intézvéen hozzájuk, Görögországba ment s ott töltvén három hónapot, éppen mikor Szíriába akart áthajózni, a zsidók cselet szőtteké ellene, azért elhatározta, hogy Macedónián át tér vissza.

Ázsiáig a bereai Szópáter, Pirrusz fia a tessalónikaiak közül pedig Arisztarkusz és Szekundus továbbá a dérbei Gájus, Timóteus és az ázsiai Tihikus s Trofimus kísérték.

Ezek előre mentek és megvártak minket Tróászban.

Mi pedig a kovásztalan kenyér-önnep után kieveztünk Filippiből s öt nap alatt utolértük őket Tróászban, ahol hét napot töltöttünk.

A hét első napján, mikor egybegyűltünk kenyértörés végett, Pál beszédet mondott s minthogy másnap el akart utazni, a beszédet egész éjfélig nyújtotta.

A felső szobában, ahol egybegyűltünk, elég sok mécs égett.

Egy Eutikus nevű ifjú pedig, aki az ablakban ült s mély álomba merült, Pál hosszú beszéde alatt az álomtól elnyomva, leesett a harmadik emeletről és holtan szedték fel.

Pál lement, ráborult s keblére öelve, azt mondta: Ne nyugtalankodjatok! Még él.

Aztán felment, megtörte a kenyeret és evett s miután sokáig, egész virradatig beszélt, elbúcsúzott.

Azt az ifjút pedig élve hozták fel és igen megvigasztalódtak.

Mi pedig hajóra szállva, Asszuszba evezünk azzal a szándékkal, hogy ott vesszük fel Pált, mert így rendelkezett. Maga gyalog akart jönni.

S mikor Asszuszban utolért, felvettük s elmentünk Mitílenébe.

Onnan másnap elhajóztunk s Kiosz elé értünk. Harmadnapon gedig kikötöttünk Számoszban, majd a következő napon megérkeztünk Miletusba.

Pál ugyanis el akarta mellőzni Efezust, hogy ne kelljen időznie Ázsiában, mert sietett, hogy ha lehetséges, pünkösöd napján Jeruzsálemben lehessen.

Azért Miletusból követeket küldvén Efezusba, magához hívatta a gyülekezetnek véneit.

S mikor ezek megérkeztek, így szólott hozzájuk: Tudjátok, hogy Ázsiába jöttem legelső napjától fogva néktek szenteltem minden időmet.

Szolgáltam az Urat teljes alázattal, sok könnyhullatás s a zsidók ármányai miatt engem ért kísértések között.

Amit jónak láttam, attól nem riadtam vissza, azt hirdettem néktek; tanítottalak titeket nyilvánosan és házanként.

Bizonyrágot tettem a zsidók s a görögök előtt is az Istenhez térés és a mi Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett hit mellett.

Most már, mint a Lélek foglya, elmegyek Jeruzsálembe. Mi sors vár ott reám, azt nem tudom.

Csak azt tudom, hogy a Szent Lélek városról-városra figyelmeztet engem, hogy fogság és nyomor vár reám.

De én nem törődöm semmivel életemet sem tartom drágának, csak elvégezhessem pályafutásomat s azt a szolgálatot, amelybe az Úr Jézus állított, hogy bizonyrágot tegyek az Isten kegyelmének evangéliomáról.

És most már úgy érzem, nem lát többé engem senki közületek, akik között jártomban keltemben hirdetem az Isten országát.

Azért lelkemre mondom e mai napon, hogy nem szárad énrajtam senki vére sem.

Nem riadtam vissza, hogy hirdessem néktek az Istennek minden akaratát.

Vigyázzatok tehát magatokra és az egész nyájra, amely mellé a Szent Lélek pásztoroknak rendelt, hogy az Isten tulajdon vérén szerzett egyházat legeltessétek.

Mert tudom, hogy távozásom után ordas farkasok jönnek közétek és azok a nyájat nem fogják kímélni.

Sőt köztetek is támadnak olyan férfiak, akik ravasz beszédükkel magukhoz édesgetik a tanítványokat.

Vigyázzatok azért s el ne feledjétek, hogy három éven át, mind éjjel, mind nappal, könnyek közt szüntelen intettem mindenkit.

Most pedig testvérek, az Istennek és az ő kegyelmes igéjének ajánlak titeket; ő hatalmas, megépíthet s adhat néktek örökséget a szentek közösségében.

Nem kívántam senki ezüstjét, aranyát, avagy ruháját.

Hiszen jól tudjátok, hogy amire nékem, avagy társaimnak szükségünk volt, - azt ez a kéz megkereste.

Szóval példát adtam néktek, hogy így munkálkodva, a gyöngékről gondot kell viselni s az Ur Jézus szavát szem előtt tartani, mert ő mondta: Jobb adni, mint kapni.

Így szólt, majd letérdelt s midnyájukkal együtt imádkozott.

Azok pedig mindannyian keservesen sírtak és Pál nyakába borulva, csókolgatták őt.

Kiváltképpen az a szava nyilait a szívükbe, hogy nem látják többé őt. Aztán kikísérték a hajóhoz.

Válás után, hajóra szálltunk s egyenes irányban haladva, eljutottunk Koszba, másnap meg Ródusba s onnét Patarába

S mikor egy Feniciába induló hajóra akadtunk, beszálltunk s elvitorláztunk.

Meglátva s balra elhagyva Ciprust, Szíriának vágunk és Tiruszban kikötöttünk, mert a hajó ottan akart kirakodni.

Felkeresvén a tanítványokat, náluk maradtunk hét napig. De azok, a Szent Lélek sugallatára, kérték Pált, hogy ne menjen Jeruzsálembe.

De mihelyt napszámunk kitelt, utunkat tovább folytattuk. Mindannyian kikísértek asszonyostól, gyermekestől, a város széléig és a tenger partján térdre hullva imádkoztunk.

Majd egymástól elbúcsúzáskor, hajóra szállottunk, azok pedig hazatértek övéikhez.

Mi pedig a tengeri út végeztével, Tiruszból Ptolomaisba mentünk s köszöntvén a testvéreket, egy napig náluk maradtunk.

Másnap aztán útra kelvén, Cezareába érkeztünk s a hét diákon közül való Fülöp evangélistának házába betérve, o nála maradtunk.

Ennek négy hajadon prófétalánya volt.

Az itt töltött pár nap alatt jött oda egy Agabus nevű júdeai próféta,

aki, mikor minket felkeresett, fogta a Pál övét és avval a maga lábát s kezét megkötözvén, így szólt: A Szent Lélek ezt mondja: Azt a férfit, akié ez az öv, így kötik meg a zsidók Jeruzsálemben s átadják a pogányoknak.

Ezt hallva, kértük őt mi is, meg az odavalók is, ne menjen Jeruzsálembe.

De Pál azt felelte: Miért sírtok, miért keserítitek meg a szívemet? Hiszen én kész vagyok nemcsak a bilincset, hanem a halált is elsz szenvedni Jeruzsálemben az Úr Jézus nevéért.

S minthogy nem hajtott szavunkra, megnyugodtunk mondván: Legyen meg az Úrnak akaratja.

Aztán hamarosan felkészültünk és felmentünk Jeruzsálembe.

Velünk tartott néhány cezáriai tanítvány is s ezek egy bizonyos ciprusi Mnázonhoz, egy régi tanítványhoz vezettek minket szállásra.

Jeruzsálembe érkezve, a testvérek örömmel fogadtak.

Másnapra kelve, Pál velünk együtt meglátogatta Jakabot. A vének is mindnyájan ott voltak.

Üdvözlésük után, apróra elmondta nekik, mi mindent vitt véghez Isten a pogányok közt az ő munkássága által.

S azok, ennek hallatára, dicsőítették az Urat és azt mondták neki: Látod édes testvér, a zsidó hívőknek se szeri, se száma és azok mindnyájan buzognak a törvény mellett.

Rólad pedig azt hallották, hogy te a pogányok közt élő zsidókat a Mózes-től való elpártolásra tanítod, azt mondván, hogy ne metéljék körül a gyermekeiket s ne ragaszkodjanak az ősi szokásokhoz.

Nos, mi igaz ebből? A nép mindenesetre összejön, mert meghallják, hogy itt vagy.

Kövesd tehát tanácsunkat. Van náluk négy fogadalmas férfi.

Vedd magadhoz őket. Tisztítsd meg magadat óvelük együtt s fizess meg helyettük, hogy lenyírassák hajukat. Akkor majd mindenki belátja, hogy egy szó sem

igaz a rólad keringő hírből, sőt, hogy te magad is megtartod a törvényt. A hívő pogányokra vonatkozólag pedig mi már kiadtuk írásban a végzést, hogy tartózkodniok kell a bálványáldozattól, a vér és a fojtott állat evésétől s a paráznaságtól.

Ekkor Pál magához vette ama férfiakat s másnap velük együtt megtisztítva magát, bement a templomba és bejelentette, hogy a tisztulás napjai betelnek, mihelyt bemutatják a váltságáldozatot mindenikükért.

De mikor a hét nap épp letelő félben volt, az ázsiai zsidók meglátván őt a templomban, felizgatták mind az egész népet

és őt megragadva, kiáltozták: Izraeliták! Segítség! Ez az, aki a nép, a törvény s e szent hely ellen tanít mindenkit mindenütt, sőt még görögöket is hozott a templomba és megfertőztette ezt a szent helyet.

Vele látták ugyanis már előbb az efezusi Trofimust a városban s erről gondolták, hogy Pál bevitte magával őt is a templomba.

S megmozdult az egész város, a nép összecsoportosult és megragadva Pált, kiharcolták a templomból, az ajtókat pedig azonnal bezárták.

Mint ahogy pedig megakarták ölni, jelentették a helyőrség ezredesének, hogy az egész Jeruzsálem fellázadt és az rögtön katonákat és századosokat vett maga mellé s lerohant közéjük.

Azok pedig az ezredes s a katonák láttára, felhagytak Pál ütlegelésével.

Az ezredes odaérve, elfogatta s kettős bilincsbe verette, majd megtudakolta, ki ő és mit vétett?

De egyik ezt, a másik azt kiabálta a tömegből. S mert a lárma miatt nem tudta kipuhatolni a való tényállást, elrendelte, hogy vigyék a várba őt.

De mikor a lépcsőhöz ért, a csőcselék erőszakoskodása miatt, a katonáknak kellett vinniük.

Mert a nép utána tódult és azt kiáltozta: Pusztítsd el!

Már épp be akarták vinni a várba, mikor Pál az ezredeshez fordulva, megszólalt: Szabad tőled valamit kérdezni? Az válaszolt: Tudsz görögül?

Hát nem te vagy az az egyiptomi, aki Minapában fellázított s a pusztába vitt négyezer orgyilkost?

Erre Pál azt mondta: Én tarsuzi zsidó vagyok, Cilicia híres városának a polgára. Engedd meg, kérlek, énnékem, hadd szóljak a néphez,

S mikor megengedte, Pál a lépcsőn állva, kezével intett a népnek. S amint teljes csend lett, héber nyelven így szólott hozzájuk:

Testvérek és atyák! Hallgassátok meg az én védőbeszédemet.

A héber szó hallatára még nyugodtabban hallgatták, s beszédét folytatta.

Zsidó vagyok. A ciliciai Tarsuszban születtem, de ebben a városban nevedtem fel. Gamálielnek lábánál, az ősi törvény szigora szerint oktattak és mint ti ma mindannyian, én is Isten buzgó híve voltam.

Sőt az új tudományt halálig üldöztem s megkötözve férfit és asszonyt egyaránt börtönbe vetettem.

Bizonyságom a főpap is s az egész presbitérium is. Tőlük a testvéreknek szóló levelet is kaptam s úgy indultam Damaszkuszba, hogy az ottlévőket szintén megkötözve, elhozzam Jeruzsálembe bűnhődni.

De úgy esett, hogy útközben, közel Damaszkuszhoz, dél tájban hirtelen égi világosság sugárözöne vett körül

s lerogyva a földre, ezt a szótat hallottam: Saul! Saul! Miért üldösz engem?

Én meg azt kérdeztem: Uram! Ki vagy? Ő viszont így felelt: Én, akit te üldösz, a názáreti Jézus vagyok.

A társaim látták ugyan a világosságot s megijedtek, de annak a hangját, aki velem beszélt, nem hallották.

Erre megszólaltam: Vajh, mit tegyek Uram? Az Úr pedig azt mondotta nékem: Kelj fel és menj Damaszkuszba, ott megmondják néked, mit kell cselekedned.

De mert ama világosság dicsősége vakká tett, a társaim kézenfogva vezettek be Damaszkuszba.

Ott bizonyos, törvény szerint kegyes férfiú, akiről az összes odavaló zsidók csak jót tudtak mondani, név szerint Ananiás felkeresett

s elém állva így szólótt énhozzám: Saul testvérem! Nézz rám. És én abban a szempillantásban ránéztem.

Ő pedig azt mondta: Atyáink Istene kiválasztott tégedet, hogy megismerd akaratát és meglásd amaz Igazat s meghalld ajkának szótát.

Mert te tanúja lész minden ember előtt a látott s hallott dolgoknak.

Mit tétovázol hát? Kelj fel, avattasd be magad s segítségül híva az Úr nevét, mosd le bűneidet.

Majd, hogy újra visszatértem Jeruzsálembe s a templomban imádkoztam, lelki elragadtatásba esve,

láttam őt s ő azt mondotta nékem: Siess! Menj ki gyorsan Jeruzsálemből, mert itt hiába tész bizonyságot mellettem.

Erre azt feleltem: De hisz Uram! Ők jól tudják, hogy én hurcoltam börtönbe, én ütöttem-vertem a benned hívőket

s hogy mikor Istvánnak, a te mártírodnak vérét kiontották, magam is ott álltam, helyeseltem kivégzését, őriztem hóhérainak ruháját.

De ő azt mondotta nékem: Eredj! Én tégedet messze, a pogányokhoz küldelek.

Eddig még csak meghallgatták, de most teli torokkal azt kiálták: Pusztítsd el az ilyen a földnek színéről; nem szabad néki élnie.

De míg kiabáltak s köntösüket ledobálva, port hánytak a levegőbe,

az ezredes bevitette őt a várba és megparancsolta, hogy vallassák korbáccsal, hadd tudja meg, miért förmedtek úgy reá.

Hanem mikor szíjjal kikötötték, odaszólt Pál az ottálló századosnak: Szabad néktek egy római polgárt elítéletlenül megkorbácsolnotok?

Ezt hallva, a százados az ezredeshez ment s jelentést tett neki: Mit teszesz? Hiszen ez az ember római polgár!

Erre az ezredes odament hozzá és megkérdezte tőle: Mondd, igazán római polgár vagy? S ő azt felelte: Úgy van.

Az ezredes így válaszolt; Lásd, én nagy összegért szereztem meg ezt a polgárjogot. Erre Pál azt mondta: Én pedig abban születtem.

Erre a vallatók nyomban félreálltak. S az ezredes szintén megijedt, mikor megtudta, hogy római polgár s hogy megkötöztette őt.

Másnap aztán, hogy megtudja a való igazságot a zsidók vádja dolgában, megszabadította kötelékeitől és a főpapokat s az egész tanácsot magához rendelvén, elővezettette Pált és eléjük állíttatta.

Pál, szemét a főtanácsra vetve, megszólalt: Testvérek! Én e mai napig lelkiismeretes hűséggel végeztem Isten iránt való kötelességemet.

Erre Anániás főpap odaszólt a mellette állóknak: Üssétek szájon!

De Pál visszavágott: Megver az Isten tégedet te fehérre mázolt fal. Te ülsz törvényt én felettem s te adod ki a parancsot, hogy a törvény ellenére megüssenek engem?

A mellette állók azonban rászóltak: Az Isten főpapját szidod?

Pál azt válaszolta: Nem tudtam testvérek, hogy ő főpap. Mert meg van írva: Ne átkozd néped vezérét.

Mikor pedig Pál megtudta, hogy az egyik részük szadduceus, a másik meg farizeuspárti, így kiáltott fel a főtanácsban: Testvérek! Én farizeus s farizeusoknak a fia vagyok. Engemet a holtak reménysége, a feltámadás miatt vádolnak.

S ezt jóformán még ki sem mondotta, már ki is tört a pártviszály a farizeusok és a szadduceusok között s a közönség meghasonlott.

A szadduceusok ugyanis azt mondják, hogy nincs feltámadás, sem angyal, sem lélek, a farizeusok ellenben ezt is, azt is vallják.

S lett nagy kavarodás. Előállottak egyesek a farizeus-párti írástudók közül s heves vitát kezdve, kijelentették, hogy: Ez az ember mi szerintünk tisztára ártatlan. Nincs kizárva, hogy lélek vagy angyal szólt hozzá.

Hogy aztán e felett jó soká vitáztak, az ezredes attól tartva, hogy Pált szétszaggatják, kiadta a parancsot, hogy jöjjenek le a katonák, ragadják ki őt közülük s vigyék fel a várba.

A következő éjjel azonban az Úr megjelent néki s azt mondta: Bátorság Pál! Amint bizonyágot tettél mellettem Jeruzsálemben, úgy kell bizonyágot tenned Rómában is.

De reggelre kelve a zsidók közül néhányan összeesküvést szervezve, átok alatt megfogadták, hogy nem esznek s nem isznak addig, míg Pált meg nem ölik.

Az összeesküvők negyvennél is többen voltak.

S elmentek a főpapokhoz és vénekhez s azt mondták: Átok alatt megfogadtuk, hogy egy falat nem sok, de annyit sem veszünk a szánkba, míg Pált meg nem öljük.

Most tehát a főtanáccsal egyetértve, adjátok tudtára az ezredesnek, hogy holnap vezettesse őt elétek azon ürügy alatt, mintha meg akarnátok vizsgálni alaposabban a dolgát. Mi pedig majd résen állunk s útközben megöljük.

De a Pál húgának fia értesült a cselszövésről, fogta tehát magát s bemenvén a várba, közölte Pállal a dolgot.

Erre Pál magához kérette az egyik századost s azt mondta: Vezesd ezt az ifjút az ezredes elé, mert valamit akar néki jelenteni.

Az magával vitte s az ezredes elé vezetve, azt mondta: A fogoly Pál magához hivatott s arra kért, hogy ezt az ifjút vezessem tehozzád, mert valamit akar mondani néked.

Az ezredes kézenfogva, félrevonta és négy szemközt megkérdezte őt: Mit akarsz mondani nékem?

Az így felett: A zsidók összebeszéltek, hogy megkérnek téged vezettesd le Pált holnap a tanács elé azon ürügy alatt, mintha meg akarnák alaposabban vizsgálni a dolgát.

De te ne higgy nékik, mert közülük negyvennél többen leleselkednek reá s átok alatt megfogadták, hogy nem esznek és nem isznak addig, amíg őt meg nem ölik. Már fel is készültek s várják válaszodat.

Erre az ezrede az ifjút elbocsátotta, ráparancsolván, hogy meg ne mondja senkinek, hogy ezt néki tudtul adta.

S behívatván két századost, azt mondotta nékik: Szereljete fel kétszáz katonát, hetven lovas s kétszáz dárdást, hogy éjjel három órakor elindulhassanak Cezáreába.

Gondoskodjatok hátszállatról is, hogy Pált arra felültetve, baj nélkül vigyék el Félix helytartóhoz.

Aztán levelet írt. Tartalma ez volt:

Klaudius Liziás üdvözli Félixet, a nemes helytartót.

Ezt az embert a zsidók megfogták s majdnem agyonverték, mikor közbelépve, csapatommal kiszabadítottam,

mivel megtudtam, hogy római polgár, s hogy megtudjam azt is, miért vádolják őt, tanácsuk elé vitettem.

Úgy találtam, hogy az Ő törvényük vitás kérdései miatt vádolják, de olyan bűne nincsen, ami miatt halált, avagy börtönt érdemelne.

Minthogy pedig azt is jelentették nékem, hogy a zsidók cselet szóttek ellene, nyomban hozzád küldtem s meghagytam a vádlóknak is, adják elő panaszukat néked. Jó egészséget.

A katonák tehát, a kiadott parancs szerint, magukhoz vették Pált s az éj beálltával elvitték Antipatriszba.

De másnap a lovasokat tovább küldték vele és ők visszatértek a várba.

Azok pedig, mihelyt Cezáreába érkeztek, átadták a levelet a helytartónak s Pált is elé állították.

A helytartó elolvastván a levelet, megkérdezte tőle, melyik tartományból való s megértvén, hogy cilíciai,

azt mondta: Majd kihallgatlak, ha vádlóid is megérkeznek. S megparancsolta, hogy Heródes palotájában őrizzék.

Öt nap múlva megérkezett Anániás főpap a vénekkal s bizonyos Tertullus nevű ügyvéddel együtt s panaszt emeltek a helytartónál Pál ellen.

S mikor behívták őt, Tertullus előállt a váddal, ezt mondván:

Hogy a béke áldásait élvezzük s hogy a nép javára hasznos intézkedések történtek gondosságodból, ezt mi nemes Félix, mindenképpen és mindenütt végtelen hálával valljuk.

De hogy ne legyek soká terhedre, kérlek, hallgasd meg kegyesen rövid beszédünket.

Ezt az embert veszett híreről ismerjük. Felbujtotta a világ minden zsidáját, élire állt a nazarénusok pártjának,

sőt a templomot is meg akarta fertőztetni, azért el is fogtuk s éppen ítélezni akartunk felette a magunk törvényei szerint,

mikor közbelépett Liziás ezredes s karhatalmat alkalmazva, kiragadta a kezünkből

és megparancsolta, hogy vádlói hozzád forduljanak. Hallgasd ki őt, - tőle eme vádjaink dolgában teljes tájékozást nyerhetsz.

Szavát helybenhagyták a zsidók is, rámondván, hogy úgy van.

Pál, amint a helytartó szólásra hívta fel, így válaszolt: Jól tudván, hogy te már évek hosszú sora óta vagy e nép bírója, bizodalmas szívvel adom elő védekezésemet.

Módodban áll kinyomozni, hogy nem több mint tizenkét nap előtt mentem fel Jeruzsálembe imádkozni.

És sem a templomban nem láttak vitatkozás vagy népbujtás közben, sem pedig a zsinagógákban, avagy a városban.

De nem is tudják azt rám bizonyítani, amivel most vádolnak engemet.

Azt azonban nyíltan megvallom előtted, hogy ama tanítást követve, amit ők párttanításnak mondanak, úgy szolgálom az én atyáim Istenét, mint aki hiszek mindabban, ami meg van írva a törvényben és a prófétákban.

S Istenbe vetett reményem, amit ők maguk is várnak: a holtaknak, úgy az igazaknak, mint a gonoszaknak jövőjé feltámadása.

Éppen ezért legfőbb törekvésem, hogy Isten és ember előtt tiszta lelkiismerettel állhassak mindenkor.

Évek jöttek, mentek, mikor a népemnek gyűjtött könyöradománnyal s áldozattal megrakodva, hazatértem.

Ebben járva, épp mikor szép csendben és rendben megtisztítottam magam a templomban, néhány ázsiai zsidó észrevett engemet.

Néki kellett volna eléd járulniok, s ha valami kifogásuk van ellenem, vádat emelniök.

Vagy mondják meg maguk ez emberek, mi gáztettet sütöttek rám, mikor a tanács előtt állottam.

Vagy az volt tán, az az egy szó, amit köztük állva hangoztattam: Ti ma én felettem a holtak feltámadása dolgában mondtok ítéletet.

Ennek hallatára Félix elnapolta a tárgyalást, minthogy e tanítást igen jól ismerte s azt mondta: Majd ha Liziás ezredes megjön, tüzetesen megvizsgálom ügyeteket.

A századosnak pedig megparancsolta, hogy őrizték őt, de könnyű fogságban s ne tiltsák meg övéi közül senkinek, hogy szolgálatára legyenek vagy meglátogassák.

Pár nap múlva pedig Félix eljött a feleségével, a zsidó származású Druzillával és berendelvén Pált, meghallgatta őt a Krisztusba vetett hit dolgában.

De mikor az igazságról, az önmegettartóztatásról és a jövő életről kezdett beszélni, Félix ijedtében a szavába vágott: Most elmehetsz! Majd alkalomadtán újra hívatlak.

E mellett azonban azt is remélte, hogy Pál megpénzeli majd őt szabadulása fejében. Éppen ezért többször is hívatta s el-elbeszélgetett vele.

Hanem két év múlva Félix utóda Porcius Festus lett, Félix pedig azzal akart kedveskedni a zsidóknak, hogy Pált a fogságban hagyta.

Festus, amint átvette a tartomány kormányát, három nap múlva Cezáreából Jeruzsálembe ment.

A főpapok és zsidó főurak panaszt emeltek előtte Pál ellen s

kedvezményképp vele szemben arra kérték, hogy hozassa fel őt Jeruzsálembe, mert titokban azt tervezték, hogy útközben megölik.

Ámde Festus értésükre adta, hogy Pált Cezáreában őrizteti, maga pedig hamarosan elutazik.

Akiknek hát - úgymond - közületek módjában áll, jöjjenek le velem s ha bűnös az a férfiú, emeljenek vádat ellene.

Aztán legfeljebb nyolc vagy tíz napot töltvén el közöttük, visszament Cezáreába s másnap már törvényt ült és Pált elővezettette.

Beléptekor a Jeruzsálemből jött zsidók körülállták s sok és súlyos vádat emeltek ellene, de azokat nem tudták bebizonyítani,

mert így védte magát Pál: Én - úgymond - sem a zsidóknak törvénye s temploma, sem a császár ellen nem vétettem semmit.

Ámde Festus a zsidóknak kedvét akarván keresni, azt kérdezte Páltól: Akarsz-e felmenni Jeruzsálembe, hogy, ott ítéljek ez ügyben?

Pál azt válaszolta: Én a császár törvényszéke előtt állok, itt kell felettem ítélni, hisz, amint te magad is jól tudod, a zsidóknak semmit sem vétettem.

Ha vétettem, vagy valami halálra méltó dolgot cselekedtem, a halált nem félem; de ezek csak légből kapott vádakkal illetnek, nincs joga senkinek kedveskedésből kezükbe adni engemet. Fellebbezek a császárhoz.

Erre Festus a tanáccsal meghányva vetve a dolgot, így válaszolt: A császárhoz fellebbeztél, a császár elé fogsz menni.

Pár nap múlva Agrippa király és Berenike jöttek le Cezáreába Festus üdvözlésére.

S mikor már több napot töltöttek el ottan, Festus jelentést tett a királynak Pál ügyéről, mondván: Félix egy foglyot hagyott itt,

akit Jeruzsálemben jártamkor a zsidóknak főpapjai és vénei feljelentettek, követelvén elítéltetését,

Erre azt feleltem nekik, hogy a rómaiaknak nem szokásuk bárki felett is pálcát törni, amíg a vádlottat vádlóival nem szembesítették s alkalmat nem adtak néki a vád ellen való védekezésre.

Itt gyűltek hát össze s én haladék nélkül, mindjárt másnap törvényt ültem, azt az embert elővezettettem.

De mikor a vádlók előálltak, olyan vádat, amilyenre én gondoltam, egyet sem emeltek ellene.

Csak az ő babonás vallásuk egy s más vitás dolgaival és bizonyos megholt Jézussal hozakodtak elő, akiről Pál azt állította, hogy él.

Én hát, e vitában eligazodni nem tudván, megkérdeztem tőle: akar-e felmenni Jeruzsálembe és ott hallgatni meg az ítéletet ez ügyben.

Minthogy azonban Pál fellebbezett, hogy tartsuk fogva őt a császári felség döntéséig, elrendeltem, hogy tartsák fogva őt, amíg elküldhetem a császárhoz.

Erre Agrippa ezt mondta Festusnak: Ezt az embert magam is szeretném hallani. Holnap - mondotta ő - meghallhatod.

Mikor aztán másnap Agrippa és Berenike nagy pompával megjelentek s bevonultak a tárgyaló terembe az ezredesnek, meg a város előkelő polgárainak kíséretében, - Festus parancsára elővezették Pált.

Ekkor Festus így szólt: Agrippa király és ti velünk együtt jelenlévő összes férfiak! Nézzétek! Ez az ember az, aki miatt az egész zsidó nép úgy Jeruzsálemben, mint itt is ostromol engemet és azt kiabálja, hogy nem szabad őnéki tovább élnie.

Én ugyan már meggyőződtem arról, hogy nem követett el halálra méltó bűnt, de mivel ő a császárhoz fellebbezett, elhatároztam, hogy odaküldöm.

De én nem tudok ő róla a felséges Úrnak biztos dolgot írni. Azért vezettettem őt elétek, kiváltképpen te eléd Agrippa király, hogy a kihallgatás után tudjak majd mit írni.

Mert az mégis furcsa dolog volna, ha a foglyot elküldenők, az ellene szóló vádak az azonban elő nem sorolnók.

Erre azt mondta Agrippa Pálnak: Megengedjük, hogy védj magad. És Pál, kezét felemelve, elmondta védőbeszédét.

Boldog vagyok, Agrippa király, hogy én ma, a zsidóknak összes én ellenem emelt vadjaira te előtted felelhetek.

Mert te nagyon jól ismered a zsidók minden szokását és vitás kérdését. Kérlek tehát, hallgass meg engem kegyesen.

Hogy folyt le életem kora ifjúságom óta az én népem közt Jeruzsálemben, - minden zsidó tudja,

hisz régtől ismernek. S ha meg van a hajlandóság bennük, be kell vallaniok, hogy mint farizeus, vallásunknak legszigorúbb pártjával tartottam.

Most is a mi atyáinknak adott isteni ígéret reménysége miatt állok törvény előtt.

E remény a mi tizenkét törzsünk hű vágya, - azért esedeznek mind éjjel, mind nappal szüntelen. E remény miatt ért engem is, Agrippa király, a zsidóknak vádja.

Dehát olyan hihetetlen néktek, hogy az Isten a holtakat feltámasztja?

Megvallom, egykor magam is kötelességnek tartottam síkra szállni ama názáreti Jézus neve ellen.

Meg is tettem ezt Jeruzsálemben és kezemben a főpapok felhatalmazásával, nem egy szentet börtönbe vettem, sőt kivégzésükhöz szavazatommal hozzájárultam.

És zsinagógáról-zsinagógára járva, akárhányszor meggyötörtem őket s káromló szót csaltam ki belőlük, - mi több, féktelen dühömben idegen földön is megkergettem őket.

E közben történt, hogy mikor utamat, a főpapok felhatalmazása és megbízása alapján, Damaszkusznak vettem,

úgy déltájban az úton, oh király, észrevettem, hogy engemet s útitársaimat a nap fényénél is fényesebb égi világosság sugárözöne vesz körül.

S hogy mindnyájan földre rogytunk, héber nyelven ez a szózat hangzott felém: Saul, Saul! Miért üldözz engemet? Kár néked az ostorhegye ellen rugdalóznod.

Erre megkérdeztem: Uram! Ki vagy? Azt felelte: Én, akit te üldözz, Jézus vagyok.

Kelj fel és állj talpra, mert én azért jelentem meg néked, hogy annak, amit láttál s amit még láttatok veled, szolgájává s tanújává avassalak téged.

Kiragadtalak e nép s a pogányok közfűl, akikhez most elküldelek,

hogy megnyisd szemüket s hogy a sötétségből a világosságra, a Sátán birodalmából az Istenhez térve, a bennem való hit által megnyerjék a bűnök bocsánatát és a szentek örökségét.

Azért, oh Agrippa király, nem szegültem ellene az égi látomásnak,

hanem először Damaszkusz és Jeruzsálem lakóinak, aztán egész Júdeának és a pogányoknak hirdetem, hogy bánják meg bűneiket, térjenek Istenhez és éljenek egyszeremind megtéréshez méltó életet.

Ezért fogtak meg engem a zsidók a templomban, ezért akartak megölni.

De az Isten eddig megsegített s most itt állok, mint tanú, kicsinyek és nagyok előtt és nem ejt ki ajkam egy szót sem azokon kívül, amikről a próféták és Mózes eleve megjövendölték, hogy beteljesednek, vagyis, hogy a Krisztus szenvedésnek lesz kitéve, s hogy mint a halálból való feltámadásnak zsengeje, világosságot fog terjeszteni e nép és a pogányok közt.

Így védte magát Pál. De Festus ráivallt: Bolond vagy Pál. A sok betű megőrjített.

Pál azonban így válaszolt: Én bolond nem vagyok, nemes Festus, az igazság és józanság igéit hirdetem.

És akihez nyíltan szólok, a király megérti beszédem, mert tudom, hogy mindez nem ismeretlen előtte, hisz ez nem afféle tereiére dolog.

Agrippa király hiszsz a prófétáknak? Ugyebár hiszsz?

És Agrippa Pálhoz fordulva szólt: Bizony kis híja, s rábírsz, hogy keresztyénné legyek.

Pál válaszolt: Istenemre! szeretném, ha akár kicsi, akár nagy fáradság árán, nemcsak te egy magad, hanem azok is, akik ma hallgatnak, ezt a bilincset kivéve, osztozkodnának sorsomban.

Ezt mondta s a király és a helytartó, aztán Berenike s egész társaságuk felkelt

s távozásuk közben egymással beszélgetve, megjegyzték: Ez az ember halálra, avagy fogságra méltó dolgot nem művelt.

Sőt Agrippa azt mondta Festusnak: Ezt az embert, ha nem fellebbez a császárhoz, el lehetett volna bocsátani.

Mikor aztán el lett határozva, hogy Itáliába hajózunk, átadták Pált is, meg a többi foglyot is Júliusnak, a császári sereg századosának.

S beszállva egy adramittiumi hajóba, azzal a szándékkal, hogy az ázsiai partmenti helyeket sorra felkeressük, elindultunk. A Tesszalónikából való macedón Arisztarkusz is velünk volt.

Másnap Szidonba érkeztünk és Julius, aki Pállal emberségesen bánt, megengedte néki, hogy barátait meglátogathassa és vendégszeretetüket élvezze.

Aztán onnét kivezvé, Ciprus alá kanyarodtunk, mert szembe fújt a szél.

S áthajtva a Cilicia s Pamfilia melléki tengeren, a liciai Mirába érkeztünk.

S mivel ott a százados egy Itáliába induló alexandriai hajót talált, arra szállított át minket.

De biz napok teltek bele, míg nagy lassan, ügyel-bajjal Knidoszig jutottunk s mert ott a szél miatt kikötni nem tudtunk, Kréta alatt Salmone mellett hajóztunk.

S mikor nagynehezen elvitorláztunk mellette, Lazea város tőszomszédságában, a „Szépkikötők" nevű helyre vergődünk.

Sok időbe telt ez s mert a hajózás már veszedelemmel járt és a böjt is elmúlt, Pál intésképp

ezt mondotta nékik: Emberek! Úgy látom, hogy ezzel a vakmerő hajózással nemcsak a rakományt s a hajót, hanem az életünket is kockára tesszük.

A százados azonban inkább hitt a kormányosnak és a kapitánynak, mint a Pál szavának.

S mert az a kikötő telelésre nem volt alkalmas, a többség elhatározta, hogy onnét is elmennek és ha valahogyan Fénixbe, Kréta eme délnyugatra és északnyugatra néző kikötőjébe juthatnak, majd ott kitelelnék.

De minthogy enyhe déli szél támadt s azt hitték, hogy feltett szándékukat keresztülvihetik, a horgonyt felszedve, Kréta partja mentén tovább eveztek.

Kisvártatva azonban az északkeleti szél forgószélvénzként csapott le

és mert a hátkapott hajó nem tudott orrával a szélnek fordulni, szabadjára hagytuk s vitt, ragadt magával.

Mikor aztán egy Klauda nevű kis sziget fedezéke alá menekültünk, nagynehezen sikerült szert tennünk egy mentőcsónakra

s a azt felhúzza, a védőeszközök segítségével körülkötötték a hajót s mert attól tartottak, hogy a szirthez vágódnak, a vitorlát le bocsátva, úgy haladtak tovább,

Mínthogy azonban a szélvész erősen hányt-vetett, másnap a rakomány egy részét kihányták.

Harmadnapon pedig saját kezükkel hányták ki a hajószereket.

S mert már napokon át sem a napot, sem a csillagokat nem láttuk s a vihar egyre dühöngött, végtére is eltűnt szabadulásunknak minden reménysége.

S mikor már fogytán volt eleségük is, Pál közéjük állva megszólalt; Emberek! Rám hallgatva, nem kellett volna Krétából elindulnotok és akkor e bajt és kárt elkerültük volna.

De én azért most is csak azt mondom: bízzatok! Egy lélek sem vész el közületek, csupán csak a hajó.

Ez éjjel ugyanis annak az Istennek angyala, akié én vagyok s akit én imádok, megjelent nékem

s azt mondta: Ne rettegj Pál! Meg kell jelened a császár előtt s az Isten kegyelme valamennyi útitársadat rádbízta.

Tehát reménység emberek, én hiszem az Istent, hogy úgy lesz, amint nékem mondta.

Nékünk valamely szigetre kell kivetődnünk.

És csakugyan, mikor a tizennegyedik éjszaka borúit ránk az Adrián való ide-oda hányódástól fogva, a matrózok éjfél tájban észrevették, hogy szárazföld közelit hozzájuk,

S megmérték a víz mélységét, hús ölnek találták, majd kevéssel arrébb, az újabb mérés csak tizenöt ölet mutatott.

Aztán attól tartva, hogy szirthez vágódnak, a hajó faránál négy vasmacskát dobtak a tengerbe s sóvár szívvel lestek, hogy virrad-e?

De mert a matrózok meg akartak szökni a hajóból, s azon ürügy alatt, hogy a hajó orránál is vasmacskákat vetnek ki, a tengerre bocsátották a mentőcsónakot,

azt mondta Pál a századosnak és a katonáknak: Ha ezek a hajón nem maradnak, nincsen mentség számotokra.

Erre a katonák elvágták a mentőcsónak köteleit és az alázuhanak.

Pitymallatkor pedig arra bízta Pál mindnyájukat, hogy egyenek. Ma már - úgymond - tizenegyednapja, hogy eleséget elfogyott s egy falatot sem ettetek,

azt tanácsolom hát, hogy falatozzatok, mivel ez javatokra szolgál. Hiszen néktek a hajatok szála sem görbül meg.

Így szólt, aztán elővette a kenyeret s hálát adván az Istennek, mindannyiuk előtt megtörte azt s evett.

Erre valamennyi nekibátorodott s szintén evett.

Összevéve a halóban kétszázhetvenhatan voltak.

Majd mikor jóllaktak, úgy könnyítettek a hajón, hogy a gabonarakományt a tengerbe hányták.

De bár már megvirradt nem ismerték fel a szárazföldet Hanem ?mint észrevették egy alkalmas parti tengeröblöt, elhatározták, hogy ha csak lehetséges, odaterelik a hajót

Épp ezért a vasmacskákat elvagdosta a tengerben hagyták, aztán feloldozták a kormányrúd köteleit is szélnek feszítve a vezérvitorlát, a partnak tartottak.

De mikor egy zátonyos helyre jutottak, nekimentek a hajóval, az eleje ugyan befúródván, mozdulatlan maradt, a hátulja azonban a hullámcsapástól összetört.

Ekkor a katonák a foglyokat meg akarták ölni, hogy kiúszva egy sem szökhessék meg.

A százados azonban, hogy Pált megmenthesse, útjába állt szándékuknak és megparancsolta, hogy először is az úsznitudók ugorjanak a tengerbe s menjenek a szárazföldre,

azután a többi, ki deszkán, ki hajóroncson, S így mindnyájan kimenekültek a szárazföldre.

A kimenekülés után tudtuk meg, hogy a szigetet Melitének hívják.

A barbár lakosok szokatlanul emberséges bánásmódban részesítettek. Tűzet raktak és a fenyegető eső s hideg miatt mindnyájunkat befogadtak.

De mikor Pál egész nyáláb gallyat szedegetve, azt a tűzre tette, egy, a melegtől feléledt vipera, kimászva, a kezére tekerődött.

A barbárok pedig a kezén csüngő, csúszó-mászó féreg láttára, összesúgtak: Ez az ember bizonyosan gyilkos: a tengerből kimenekült ugyan, ámde a sors keze mégis utolérte.

Ő azonban azt a férget lerázta a tűzbe s semmi baja sem lett.

Pedig azok azt hitték, megdagad s egy pillanat s holtan esik össze. Vártak is egy jó ideig, de látván, hogy semmi baja sem lett, mást gondolva, azt mondták, hogy Isten.

E környék táján volt a sziget főemberének, Publiusnak a birtoka, ő is szívesen fogadott minket s három napon át élveztük vendégszeretetését.

Eközben történt, hogy Publius atyját hideglelés és vérhas gyötörte. Pál meglátogatta, imádkozott és kezét rátéve, meggyógyította őt.

Erre aztán a sziget többi betege szintén hozzáfordult s meggyógyultak.

Ezek is nagy tisztességben részesítettek bennünket s mikor útra keltünk, minden szükséges dologgal elláttak.

Három hónap múlva tudniillik a szigeten telelt alexandriai hajók egyikén a "Dioszkurok"-on tovább evezünk,

s eljutva Szirakúzába ott maradtunk három napig.

Onnan egy kis kerülővel megérkeztünk Régiumba. Egy napba telt, míg déli szél támadt, s a rákövetkező nap Puteoliba jutottunk.

Itt már testvérekre találtunk, akik kérten-kértek minket, hogy maradjunk náluk egy hétig, s így érkezünk meg Rómába.

A testvérek hírt hallván felőlünk elénk jöttek onnét is egész Appiiforumig és Tresztabernéig. Pál meglátván őket hálát adott az Istennek s neki bátorodott.

Mikor aztán Rómába érkezünk, a százados átadta a foglyokat a helyőrség parancsnokának. Pálnak pedig megengedték, hogy külön lakjék az őt őrző katonával.

Harmadnapra Pál magához hívatta a zsidók elöljáróit, s mikor azok összegyűltek, azt mondotta nékik: Testvérek! Nem vétettem ugyan a nép és az ősi hagyományok ellen, de azért Jeruzsálemben mégis foglyul adtak a rómaiak kezébe.

Kihallgatás után elakartak bocsátani mert halálra méltó bűnt nem találtak bennem,

a zsidók tiltakozása miatt azonban a császárhoz kellett fellebbeznem, de nem azért, mintha népem ellen akartam volna vádat emelni.

Ez az az ok, amiért én ide kérettem titeket, hogy lássalak és beszéljek veletek. Mert ezt a bilincset Izrael reménységéért hordozom.

Erre azok ezt felelték neki: Júdeából nem jött levél hozzánk rólad, onnan való testvér sem köszönt be hozzánk, aki rosszat jelentett, vagy mondott volna felőled.

Hadd halljuk hát te tőled miként gondolkodol? Mert erről a pártról tudjuk, hogy mindenütt támadják.

Ki is tűztek néki egy napot és akkor nagyobb számban jöttek szállására, ő pedig hatalmas beszédben tárgyalta az Isten országának dolgát és reggeltől estig mind csak azon buzgólkodott, hogy a Mózes törvényéből meg a prófétákból merített érvekkel megnyerje őket Jézusnak.

Egyesek hittek is szavának, mások azonban nem hittek.

És épp mikor Pál fejükre olvasta az ígét: Jól mondta a Szent Lélek Ézsaiás, a próféta által atyáitoknak

keresd fele néped és add tudtukra, Van fületek és nem figyeltek, van szemetek és nem látok.

Megátalkodott egy nép ez! A fülét bedugta, A szemét behuntya, Hogy szeme ne lásson, A füle ne halljon. Szíve ne érezzen, meg ne térjen, Hogy meg ne gyógyítsam.

Tudjátok meg tehát, hogy az Isten ez üdvözítő kegyelme a pogányoknak szól. Azok majd meg is hallgatják.

Ezt mondotta és erre a zsidók távoztak s maguk között nagy vitába keveredtek.

Pál pedig még két esztendeig maradt a maga bérelt szállásán és szívesen fogadta mindenik látogatóját.

Közben hirdette az Isten országát s tanította az Úr Jézus Krisztus dolgait, teljes bátorsággal s akadálytalanul.

Pál, Jézus Krisztusnak szolgája, külön kiválasztott s meghívott apostol az Isten amaz evangéliomának hirdetésére,

amelyet eleve megígért prófétái által a szent írásokban

az ő Fiáról, aki test szerint Dávid magvából származott,

de a szentség lelke szerint, a halálból való feltámadás hatalmi tényénél fogva, Isten Fiának bizonyult, a mi Urunk Jézus Krisztusról,

aki által kegyelmet és apostolságot nyertünk, hogy az ő nevében hitbéli engedelmességre bírjunk minden pogány népet,

köztük titeket is, Jézus krisztus meghívottait:

az Isten, minden Rómában lakó szeretteinek, a meghívott szenteknek Kegyelem néktek s békeség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Mindenekelőtt hálát adok az én Istenemnek Jézus Krisztus által értetek mindnyájatokért, hogy a ti hiteteknek híre az egész világon elterjedt.

Mert tanúm az Isten, akit én lelkemből szolgállok az ő Fiának evangélioma dolgában, hogy szüntelen gondolok reátok

s mindennapi forró imádságom, vajha az Isten akaratából egyszer már szeretét ejthetném, hogy eljussak hozzátok.

Hisz úgy szeretnék látni már titeket, úgy szeretnék valami kegyelmi, lélekerősítő ajándékot közölni veletek,

úgy szeretnék megvigasztalódni köztetek, egymás hite, a tiétek meg az enyém által.

Sőt nem hallgathatom el előttetek kedves testvéreim, hogy sokszor feltettem magamban, elmegyek hozzátok, hogy valami lelki hasznot lássak köztetek is épp úgy, mint a többi pogányok közt, de mindeddig akadály gördült utamba,

Kötelesség fűz ugyanis engem göröghöz, barbárhoz, bölcshez, tudatlanhoz egyaránt.

Azért, szívemnek hő vágva, hogy a reám bízott evangéliomot hirdessem néktek, rómaiaknak is.

Mert én nem szégyellem az evangéliomot. Isten hatalma az; üdvözít mindenkit, aki hisz, először a zsidót, aztán a görögöt.

Mert az Isten igazságának kijelentése az - hitből hitért, amint meg van írva: Az igaz hitből él.

Viszont az Isten haragja sújt le a mennyből az igazság útját álló gonosz embereknek minden istentelenségére s gonoszságára.

Ami ugyanis az Istenről tudható, nyilván van előttük, mert az Isten megjelentette azt nékik.

Láthatatlan valóját, örök erejét, fenségét, a világteremtés óta észlelhetik alkotásaiból. Nincs tehát mentség számukra,

hisz noha az Istent ismerték, még sem dicsőítették őt, mint Istent s hálát sem adtak őnéki. Hitvány okoskodásba merülve, sötétség borúit balgatag szívükre.

S kérkedve bölcsességükkel, bolondokká tettek,

az örök Isten dicsőségét felcserélték elmúló ember, madár, baRóm, csúszó-mászó féreg képmásával.

Ezért tette őket az Isten szívük tisztátalan vágyainak rabjaivá, hogy ők maguk becstelenítsék meg a maguk személyét,

mint olyanok, akik Isten igazságát hazugsággal cserélték fel s imádták, szolgálták a teremtményt a teremtő helyett, aki áldott mindörökké. Ámen.

Ezért tette őket az Isten a gyalázatos vágyak rabjává. Asszonyaik a természetes nemi élet helyett természetellenes életet folytattak

s szintúgy a férfiak, abbahagyva a nőekkel való természetes nemi élest, vad gerjedelmükben egymásba szerettek, a férfiak férfiakkal fertelmeskedtek. s megkapták tévelygésüknek érdemük szerint való jutalmát.

S amint nem tartották érdemesnek, hogy ragaszkodjanak az Isten ismeretéhez, úgy az Isten is hagyta, hogy eszüket vesztve; hitvány életet éljenek,

tele minden igazságtalansággal, rosszasággal, gonoszsággal, viszályal, ármánnyal, alávalósággal, mint afféle árulkodók, rágalmazók, megátalkodottak, bosszúállók, kevélyek, kérkedők, fortélyos gazok, a szülék iránt engedetlenek,

balgatagok, megférhetetlenek, szívtelenek, irgalmatlanok,

akik, noha jól ismerik az isten törvényét, amely szerint az ilyenek méltók a halálra mégis nemcsak ők maguk élnek így, hanem még dicsérik is azokat, akik így élnek.

Nincs tehát mentség számodra, bárki légy, te bíraskodó ember, mert megítélve más, tenmagadat ítéled el, hiszen te bíró létedre ugyanazt cselekszed.

Már pedig jól tudjuk, hogy az Isten ítélete igazság szerint sújtja azokat, akik ilyeneket tesznek.

Vagy azt képzeled talán, te ember, aki másokat megítélsz, noha magad sem vagy különb náluk, hogy kisiklasz az Isten sújtó keze alól?

S megvetvén az ő végtelen jóságát, varasát, tűrését, nem veszed észre, hogy az Isten jósága megtérésre ösztökél tégedet?

És te épp ellenkezőleg, konok s javíthatatlan szívvel haragot zúdítasz fejedre az Isten haragjának és igaz ítéletének kijelentése napjára,

aki mindenkinek megfizet az ő cselekedetei szerint;

a jótettben fáradhatatlan, dicsőségre és halhatatlanságra igyekezőknek örök élettel,

a vizsálykodóknak ellenben és azoknak, akik nem engednek az igazságnak, hanem az igazságtalanságnak engednek, rettentő haraggal.

Nyomorúság s gyötrellem vár minden gonosztévő emberi lélekre, a zsidóra elsősorban, a görögre aztán.

Viszont dicsőség, tisztesség s békesség vár minden jótevőre, a zsidóra elsősorban, a görögre aztán.

Mert Istennél nincsen személyválogatás.

A törvény híjában vétkezők törvény nélkül kárhoznak el, a törvénnyel bíró vétkezők ellenben törvény szerint ítéltetnek meg.

Mert az Isten előtt nem a törvény hallgatói az igazak, hanem a törvény megtartói igazítatnak meg.

Ha ugyanis a pogányok, holott nincs törvényük, természettől hajtva, törvény szerint élnek, akkor ők anélkül, hogy törvényük volna, önmaguk törvénye,

hiszen nyilván elárulják, hogy a törvény parancsszava szívükbe van írva, tanú rá a lelkiismeretük és az egymást kölcsönösen vádló, vagy védő gondolataik,

ama napon, mikor majd az Isten megítéli az emberek titkait Jézus Krisztus által az én evangéliomom alapján.

Lásd, a te neved zsidó, bizalmas a törvény, dicsekvésed az Isten,

te ismered az ő akaratát, tudsz különböztetni, mert a törvényben jártas vagy

s elhited magaddal, hogy te a vakok vezetője, a sötétségben lévők világossága,

a tudatlanok tanítója, a kisdedek nevelője vagy, bírván a törvényben az ismeretet és igazság mintáját.

Nos hát te, aki mást oktatsz, tenmagadat nem oktatod?

Te, aki hirdeted: ne lopj, te lopsz? Te, aki azt mondod: ne törj házasságot, házasságot törsz? Te, aki a bálványt utárod, templomot fosztogatsz?

Te, aki a törvénnyel dicsekszel, a törvényt lábbal taposva, az Istent gyalázod?

Mert az írás szerint Isten nevét miattatok káromolják a pogányok között.

A körülmetélkedés üdvösséges dolog ugyan, ha megtartod a törvényt, de ha a törvényt áthágod, körülmetéltséged körülmetéletlenséggé lett.

Azért, ha a pogány megtartja a törvény parancsolatait, nem számítatik-e nála körülmetéltségnek a körülmetéletlenség

s a természet szerint körülmetéletlen, ha a törvényt megtartja, nem ítéli-e meg tégedet, aki a betű és körülmetéltség dacára a törvényt áthágod?

Nem az a zsidó, aki külsőképpen az és nem az a körülmetéltség, ami külsőképpen a testen látható,

hanem az a zsidó, aki belsőképpen az és az a körülmetéltség, ami a szívnek, lélek és nem betű szerint való körülmetéltsége. Az ilyen nem emberektől, hanem Istentől nyer dicséretet.

De hát akkor mi a zsidó kiváltsága s mi a körülmetélkedés haszna?

Mérhetetlen nagy minden tekintetben. Kiváltképpen abban, hogy ők voltak Isten igéjének letéteményesei.

De hát, ha némelyek hűtlenségbe estek? Nem semmisíti meg az ő hűtlenségük az Isten hűségét?

Szó sincs róla! Sőt ellenkezőleg Isten igaz, ha minden ember hazug is, amint meg van írva: Hogy igaznak valljanak, mikor ajkadat megnyitod. S győztes maradj, mikor perbe szállnak veled.

De ha Isten igazsága a mi igazságtalanságunk révén jut napfényre, mit mondjunk erre? Nem jogtalan-e akkor az isten haragja? Gyarló emberként kértem ezt.

Szó sincs róla. Hiszen akkor hogy lehetne Isten a világnak bírója?

És ha Isten igazsága hazugságom révén tűnt fel egész fenségében az ő dicsőségére, mért sújt le rám, mint bűnösre a halálítélet?

S miért nem mondják inkább, amit miránk fognak és amit bizonyos emberek a mi szánkba adnak; Tegyük a rosszat, hogy jóra vezessen. Akik így beszélnek, nem kerülnek ki az igaz ítéletet.

Nos? Van-e mentségünk? Egyáltalán nincsen. Hisz az imént okoltuk meg, hogy a zsidók és görögök mindnyájan bűnösök,

amint meg van írva: Nincs egy igaz ember sem,

Nincs, aki megértse, nincs aki keresse Istent.

Mind elpártolt, egytől-egyig hitvánná lett, Nincs jó ember, nincs egyetlen egy sem.

Torkuk nyílt sír, Nyelvük álnok, Ajkuk alatt kígyóméreg,

Tele van a szájuk keserű átokkal,

Gyors lábuk nyomán vér,

Útjukon Rómlás és nyomor,

A békesség útját nem ismerik.

Az Istent nem félik.

Már pedig jól tudjuk, hogy amit a törvény mond, azoknak mondja, akik a törvény alatt állnak, hogy minden száj betömésék, s ez az egész világ Isten elé álljon ítéletre.

Éppen ezért a törvény cselekedeteiből egy halandó sem igazíttatik meg előtte. Mert a törvény a bűn megismerésének eszköze.

Most azonban a törvénytől függetlenül megjelent isten igazsága az Isten amaz igazsága, amelyről a törvény és a proféták bizonyosságot tettek,

vagyis az Istennek kivétel nélkül minden hívőnek szóló igazsága a Jézus Krisztusba vetett hit által. E részben nincsen különbség.

Mindenki bűnös és szűkölködvén Isten dicsősége nélkül, megigazíttatik

ingyen, az ő kegyelméből a Jézus Krisztusban való váltság által,

akit az Isten eleve elrendelt engesztelő áldozatul a vérben való hit által, hogy kimutassa a maga igazságát,

mert ő a régi bűnöket isteni túréssal csak azért nézte el, hogy most kimutassa az ő igazságát s hogy ő igaz legyen s megigazítsa a Jézusban hívőt.

Van-e hát oka dicsekvésre? Ki van zárva. Milyen törvény által? A cselekedeteké által?

Nem, - hanem a hit törvénye által. Meggyőződésünk ugyanis, hogy hit által igazíttatunk meg a törvény cselekedetei nélkül.

Vagy talán az Isten csakis a zsidóké s nem a pogányoké is? Bizony a pogányoké is.

Mert hisz egy az Isten. Ő igazítja meg a zsidót a hitből és a pogányt a hit által.

Vagy tán törvényt döntünk a hit által? Isten ments! Épp ellenkezőleg: törvényt erősítünk.

Úgyde akkor mit mondjunk Ábrahámról, a mi test szerint való atyánkról? Mi az ő érdeme?

Ha Ábrahám cselekedetekből igazíttatott meg, úgy van oka dicsekvésre, de akkor sem Isten irányában.

Mert mit mond az Írás? Ábrahám hitt az Istennek s a hit számíttatott be neki igazságul.

Aki meg szolgál érte, annak nem kegyelem, hanem tartozás szerint jár ki a bére.

Ellenben annak, aki nem szolgál meg érte, de hisz a hitetlennek megigazítójában, hite számíttatik igazságul.

Dávid is azt mondja boldognak, akinek az Isten cselekedet nélkül számítja be az igazságot.

Boldogok, akiknek megbocsátottak vétkeik s bűneikre fátylat borítottak.

Boldog ember, kinek az Úr nem számítja be bűnéit.

De vajh e boldogság csak a zsidónak szól, vagy a pogánynak is? Hiszen azt állítjuk, hogy Ábrahámnak a hit számíttatott be igazságul.

Nos hát hogy számíttatott be? Körülmetélt, avagy körülmetéletlen állapotában? Bizony nem körülmetélt, hanem körülmetéletlen állapotban.

A körülmélttség jelét, mint a körülméletlenség állapotában tanúsított hite pecsétjét nyerte meg, hogy atyja legyen minden körülméletlen hívőnek s az igazság azoknak is beszámíttassék

s atyja legyen ama körülméltetteknek is, akik nemcsak körülméltkedtek, hanem Ábrahám atyánknak körülméletlen állapotában tanúsított hite nyomdokát követik.

A világörökség ígérete ugyanis Ábrahámnak, vagy az ő magvának, nem a törvény, hanem a hit igazsága alapján adatott.

Mert ha a törvény népe az örökös, úgy a hit hiábavaló s oda az ígéret.

Hisz a törvény haragot szül; ott azonban, ahol törvény nincs, nincs véték sem.

Tehát: hitből, hogy a kegyelem szerint való ígéret érvényben maradjon, minden, nem csupán a törvény, hanem Ábrahám, a mi közös atyánk hite közösségéből való utódra nézve is,

amint meg van írva: Sok nép atyjává tettelek. S ő hitt a holtakat életre keltő s a nem létezőket életre szólító Istenben.

Ő remény ellenére remélve hitte, hogy sok nép atyjává lesz, amaz Ige szerint: Ahány csillag, annyi utódod lesz.

S bár már körülbelül száz éves volt megingathatatlan hittel gondolt a maga aszott testére és Sárának elsorvadt méhére;

az Isten ígéréteben azonban nem kételkedett hitetlenül, ellenkezőleg, megerősödött hitében s az Istent dicsőítette,

szentül meg lévén győződve, hogy amit megígért, meg is tudja adni.

Azért ez ő néki igazság gyanánt számíttatott be.

De nemcsak ő érte íratott meg, hogy: beszámíttatott néki,

hanem miértünk is, akiknek szintén beszámíttatik, ha hiszünk a mi Urunknak, annak a Jézusnak halálból feltámasztójában,

aki bűneinkért adattatot és megigazíttatásunkért feltámasztatott.

Bírván immár a hit igazságát békességünk van Istennel, ami Urunk Jézus Krisztus által,

aki utat nyitott nekünk ez osztályrészünké lett kegyelemhez is s dicsekszünk az Isten dicsőségének reménységével.

Sőt dicsekszünk a nyomorúsággal is, tudván, hogy a nyomorúság türelmet,

a türelem kitartást a kitartás reménységet szül.

A reménység pedig meg nem csal, mert az Isten szeretete kitöltetett szíveinkbe a velünk közlött Szent Lélek által.

Hiszen Krisztus, mikor mi még gyarlók voltunk, a kellő időben, értünk, gonoszokért halt meg.

Pedig az igaz emberért is bajosan, legfeljebb a jó ügyért akad tán, aki halni mer.

De az Isten éppen abban mutatta meg hozzánk való szeretetét, hogy Krisztus akkor halt meg értünk, mikor még bűnösök voltunk.

Azért most, hogy vére által megigazítottunk, még inkább megment a haragtól,

Mert ha mint ellenség kiengeszteltettünk Istennel az ő Fiának halála által, még sokkalta inkább tartatunk meg; mint kiengesztelték az ő élete által.

Sőt még dicsekszünk is az Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki most minékünk engesztelést szerzett.

Azért, amint a bűn egy ember által jött be a világba a halál pedig a bűn által és így minden ember a halál fia lett, mert mindenki vétkezett: -

A bűn ugyanis már a törvény előtt bentvolt a világban, de ahol nincs törvény, ott a bűn nem számíttatik be;

a halál azonban Ádámtól Mózesig uralkodott azokon is, akik Ádámnak, a várva-várt Krisztus ősképének vétkével azonos bűnt nem követtek el.

Hanem más az eset s más a kegyelem dolga is, mert ha amaz egynek vétke miatt sokan lettek a halál martalékává, úgy egy ember, a Jézus Krisztus kegyelme által, még inkább lett sok emberre nézve bőséges az Istennek kegyelme és ajándéka.

S a kegyelem ajándékának dolga sem olyan, mint amaz egynek vétke volt, mert ez egynél az ítélet kárhozatra, a kegyelem ajándéka ellenben sok vétekből megigazításra vezetett.

S ha egynek esete miatt, egy által a halál uralkodott, mennyivel inkább uralkodnak majd a kegyelem és igazság bőséges ajándékának részesei az élet országában az egy Jézus Krisztus által; -

szóval, amint egynek bűne által minden embernek kárhozat, úgy egynek igazsága által minden embernek életigazság az osztályrésze.

Mert amint egy ember engedetlensége által sokan a bűnösök sorába, úgy egynek engedelmissége által is sokan az igazak sorába állatnak.

A törvény azért jött közbe, hogy a vétek sokasodjék; ahol pedig a bűn megsokasodott, a kegyelem ott még bőségesebb lett,

hogy amint a bűn uralkodott a halálban, úgy uralkodjék a kegyelem és az igazság az örök életre a mi Urunk Jézus Krisztus által.

Mit mondjunk hát? Megmaradjunk-e a bűnben, hogy a kegyelem bőséges legyen?

Isten ments! Mi, akik a bűnnek meghaltunk, hogy élhetnénk még tovább is abban?

Nem tudjátok, hogy mi, akik a Jézus Krisztusba beavattattunk, az ő kiontott vérébe avattattunk be?

Sőt az ő kiontott vérébe avattatván be, vele együtt el is temettettünk, hogy amint az Atya dicsősége feltámasztotta Krisztust a halálból, épp úgy mi is új életre keljünk?

Mert, ha az ő halála közösségében eggyé lettünk vele, eggyé leszünk a feltámadásban is,

tudván, hogy a mi ó-emberünk épp azért feszített meg ő vele, hogy a bűn teste megsemmisíttessék s a bűnnek rabjai már többé ne legyünk.

Mert az, aki meghalt, megszabadult a bűn rabságából.

Ha tehát Krisztussal meghaltunk, hisszük, hogy ő vele életre is kelünk,

tudván, hogy a halálból feltámadt Krisztus többé meg nem hal, a halál ő rajta többé már nem uralkodik.

Az ő halála egyszer s mindenkorra való halál a bűnnek, az élete pedig élet az Istennek.

Szintúgy ti is gondoljátok meg, hogy holtak vagytok ugyan a bűnre nézve, Istenre nézve azonban élők vagytok a Jézus Krisztusban.

Ne uralkodjék hát a bűn halandó testeitekben, ne engedjétek kívánságainak.

Ne is adjátok oda tagjaitokat a bűnnek a gonoszság fegyvereként, hanem, mint a halálból életre keltek, ajánljátok fel magatokat és tagjaitokat az igazság fegyvereként az Istennek.

A bűn nem fog rajtatok sem uralkodni, mert ti nem a törvény, hanem a kegyelem alatt állotok.

Mit tegyünk hát? Vétkezzünk, mert nem a törvény, hanem a kegyelem alatt állunk? Isten őrizz!

Nem tudjátok-é, hogy akinek, mint szolgák, engedelmességet fogadtok, annak, mint az ő szolgálói engedelmeskedtek, ha a bűn az, úgy a halál, ha a hűség, úgy az igazság fejében.

Hála Isten, hogy ti, bár egykor a bűn szolgálói voltatok, most szívből engedelmeskedtek ama tudománynak, amelyet befogadtatok

s a bűntől megváltva, az igazság szolgálói lettetek.

Embermódra szólok testi gyarlóságtok miatt. Amint egykor az aljas, rossz élet szolgálatába álltatok, úgy most az igazság szolgálatába álltatok a szent élet végett.

Mert míg a bűnt szolgáltátok, szabadok voltatok az igazsággal szemben.

S ugyan mi hasznát láttátok? Most szégyennel gondoltok rá, mert annak halál a vége.

Most azonban a bűntől szabadon, Istennek szolgálva, a szent élet jutalma kecsegtet, annak vége pedig örök élet.

A bűn zsoldja halál, az Isten kegyelmi ajándéka ellenben örök élet a mi Urunkban, a Jézus Krisztusban.

Avagy nem tudjátok-é kedves testvéreim, hisz törvénytudókhhoz szólok, hogy a törvény csakis addig uralkodik az emberen, amíg él?

A férjes asszonyt törvény köti életben lévő férjéhez, de ha férje meghal, szabad a férj törvényétől.

Azért, ha a férje életében más férfiúval áll össze, házasságtörőnek mondják, ha azonban férje meghal, szabad a törvénytől s ha újra férjhez megy, nem tör házasságot.

Épp így kedves testvéreim, ti is meghaltatok a törvénynek Krisztus teste által, hogy másé legyetek, azé, aki a halálból feltámadt, hogy Istennek éljünk.

Amíg gyarló testben éltünk, a törvény szította bűnös indulatok rabigáját nyögtük, hogy a halálnak éljünk.

Most azonban, hogy meghaltunk annak, aki fogva tartott, a törvénytől megszabadultunk, hogy az új lélek s nem a régi betű szerint éljünk.

Mit mondjunk hát? A törvény bűn? Isten Őrizz! Ellenkezőleg, - én a bűnt csakis a törvény által ismeretem meg; kívánságról nem is tudnék, ha a törvény nem mondaná: Ne kívánd!

Ámde a bűn a parancsolatból fegyvert kovácsolt és százféle kívánságot gerjesztett fel bennem,

A bűn ugyanis a törvény híján holt. Én ellenben egykor a törvény híján éltem, hanem mikor jött a parancsolat, a bűn életre kelt, én pedig meghaltam.

Így lett az a parancsolat, mely életet ígért, halálom szerzője.

Mert a bűn a parancsolatból fegyvert kovácsolva, rászédett és megölt engemet.

De azért a törvény magában véve szent, igaz és jó.

De hát ilyenformán az lett volna halálom, ami jó? Isten ments! Ellenkezőleg, a bűn, hogy úgy mutassa be magát, mint bűn, a jó leple alatt munkálta halálom s így lett a bűn épp a parancsolat révén hallatlan bűnössé.

Jól tudjuk ugyanis, hogy a törvény lelki, én pedig érzéki a bűn rabszolgája vagyok.

Mit mívelek, én nem tudom, mert nem azt cselekszem, amit akarok, hanem, amit gyűlölök, azt teszem.

Pedig, ha azt teszem, amit nem akarok, elismerem, hogy a törvény jó.

S így a tettes voltaképp nem is én vagyok, hanem a bennem lakó bűn.

Érzem ugyanis, hogy az én gyarló testemben nem lakik semmi jó; az akarat meg van bennem, de a jót végrehajtani nem tudom.

Nem azt cselekszem, amit akarok, a jót, hanem, amit nem akarok, teszem a rosszat.

De, ha azt cselekszem, amit nem akarok, akkor a tettes már nem én vagyok, hanem a bennem lakó bűn.

Így tehát én, aki a jót akarom tenni, magamban a rosszra való hajlandóság törvényét találom.

Lelkem gyönyörködik Isten törvényében,

de gyarló testemben egy más törvényt látok, amely eszem törvénye ellen síkra száll és foglyul ejt engem az én gyarló testemben lakó bűn törvénye által.

Én nyomorult ember! Ki szabadít meg engemet e halál testéből?

Hála az Istennek a mi Urunk Jézus Krisztus által. Most azért én magam eszemmel az Istennek törvényét, gyarló testemmel ellenben a bűnnek törvényét szolgálom

Nincs tehát már kárhóztatásuk a Jézus Krisztus nem gyarló test, hanem Lélek szerint élő híveinek.

A Jézus Krisztusban való élet lelkének törvénye megszabadított a bűn és halál törvényétől.

Mert, amit a törvény nem tudott megtenni a gyarló testtel szemben való gyengesége miatt, megtette az Isten: elküldte Fiát a bűn valóságos testében és a gyarló testben elkárhóztatta a bűnt a bűn miatt,

hogy a törvény követelte igazság érvényesüljön mibennünk, nem gyarló test, hanem Lélek szerint élő híveiben.

A gyarló test embere ugyanis a gyarló testi,

a Lélek embere ellenben a lelki dolgokon járhatja az eszét.

Pedig a gyarló test gondolata halál, a Lélek, gondolata ellenben élet és békesség. Azért a gyarló test vágya ellenségeskedés Istennel; nem hódol az Isten törvényének, mivel nem is tud.

A gyarló test embere pedig nem is lehet kedves az istennek.

Ti azonban nem a gyarló test, hanem a Lélek embere vagytok, feltéve, hogy Isten lelke lakozik bennetek. De akiben nincs a Krisztus lelke, az nem övé.

Ha ellenben a Krisztus él bennetek, bár a test holt a bűn miatt, a Lélek él az igazság által.

S ha a Jézust holtából életre kettő Istennek lelke lakozik bennetek, az, aki a Krisztust holtából feltámasztotta, életre kelti a ti halandó testeteket is az ő bennetek lakozó lelke által.

Azért kedves testvéreim, a gyarló test gyarló test szerint való életre nem kötelez minket.

Ha a gyarló testnek hódoltok, meghaltok. De ha a telek erejével kiírtjátok a testnek kívánságait, úgy éltek.

Akiket az Isten lelke vezérel, azok az Isten fiai.

Már pedig ti nem a szolgaság lelkét vettétek, hogy újra féljete, hanem a fogadott fiúság Lelkét vettétek, amelynek fohásza: Abba, édes Atyám!

S maga ez a Lélek tesz lelkünkkel együtt bizonyosságot arról, hogy mi Isten gyermekei vagyunk.

S ha gyermekek, úgy örökösök is: az Istennek örökösei, a Krisztusnak pedig örökösársai, ha tudniillik vele együtt szenvedünk, hogy vele együtt meg is dicsőíttessünk.

Azt tartom ugyanis, hogy a jelenlegi szenvedések nem hasonlíthatók a jövőben rajtunk megnyilvánuló dicsőséghez.

Hisz a természet is epedve várja az Isten fiainak megjelenését.

Mert a természet nem a maga jószántából,

hanem a teremtő ama reményújtó végzéséből vettetett a mulandóság alá, hogy maga is megszabadul az enyészet rabságából és az Isten dicső fiainak szabadságában részesül.

Érezzük ugyanis, hogy az egész természet velünk együtt sóhajtozik és nyög mindmáig.

Többet mondok: mi magunk, a Lélek zsengejének birtokosai, mi is sóhajtván epedünk a fiúság, testünknek váltsága után.

Reménység az üdvösségünk. A reménység azonban, mihelyt valóra vált, nem reménység többé. Ami való, mire reméljük azt?

Ha pedig reméljük, ami még nem való, türelmesen várjuk.

Szintúgy a Lélek is támogat erőtlenségünkben, mert mi azt sem tudjuk, mit és hogyan kérjünk: maga a Lélek esd értünk szótlán sóhajokkal,

de aki a szíveket vizsgálja, jól tudja, mit akar a Lélek, mert az Isten kedve szerint esedezik a szentekért.

S tudjuk, hogy azoknak, akik az Istent szeretik, minden javukra van, végzés szerint meghívottak lévén.

Mert ő azokat, akiket eleve ismert és kiválasztott, eleve el is rendelte Fia képmásává, hogy ő legyen az elsőszülött a sok testvér között.

S akiket eleve elrendelt, azokat meg is hívta és akiket meghívott, azokat meg is igazította, akiket pedig megigazított, azokat meg is dicsőítette.

Mit mondjunk még? Ha Isten velünk, ki ellenünk?

Aki a tulajdon Fiát sem kímélte, hanem értünk, mindnyájunkért feláldozta, hogyan halmozna el minket vele együtt minden jóval?

Ki vádolja az Isten választottait? Isten a megigazítójuk.

Ki kárhoztat? Hisz a meghalt, mi több, fel is támadt Krisztus immár az Isten jobbán ül s esedezik értünk.

Ki szakíthat el hát a Krisztus szeretetétől? Nyomorúság, szomorúság, vagy üldözés, éhség, meztelenség, veszedelem vagy hóhérbárd?

Amint meg van írva: Miattad öletünk rakásra naphosszat Vágójuh módjára.

Sőt inkább, mi mindezekben fényes győzelmet arattunk annak segedelmével, aki szeret minket.

Mert szent meggyőződés, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem felső hatalmak, sem jelen, sem jövő, sem csoda dolgok,

sem magasság, sem mélység, sem semmi más el nem szakaszthat minket Istennek, a mi Urunkban, a Jézus Krisztusban való szeretetétől.

Igazságot mondok a Krisztusban, nem hazudom. Tanúm lelkiismeretem a Szent Lélek által,

hogy nagy szomorúság s örökös fájdalom emészti szívemet

Mert en magam nagy örömet szakadnék el átkozottként a Krisztustól az én véreimért,

az izraelitákért, akiké a fiúság, a dicsőség, a szövetség, a törvény, az istentisztelet és az ígéret,

akiké az atyák s akik közül való gyarló teste szerint a Krisztus is. Isten, a mindenség Ura legyen áldott mindörökké. Ámen.

De azért ne gondoljátok, hogy az Istennek ígéje megdőlt.

Nem mind izraelita, aki Izraeltől származik; nem mind Ábrahám utóda, aki az ő fia, hanem - amint az Úr mondta néki:

Izsák az utódod. Más szóval: nem a gyarló testnek gyermekei az Istennek gyermekei,

hanem az ígéretnek gyermekei mennek utód számba. Mert ígéret szava ez: Ez időtáiban eljövök s Sárának fia lesz.

De nemcsak ez: Rebeka is egy férfitől, Izsák atyánktól fogant meg

s gyermekei még világra sem jöttek, sem jót, sem rosszat nem tettek, ám, hogy az Istennek kiválasztás szerint való végzése megálljon s ne a cselekedet, hanem a meghívó akarata döntsön,

tudtára adatott, hogy az idősebb lesz a fiatalabbnak szolgája,

amint meg van írva: Jákobot szerettem, Ézsáút gyűlöltem.

Mit mondjunk hát? Igazágtalanság ez Isten részéről? Szó sincs róla.

Hiszen azt mondja Mózesnek; Könyörülök, akin könyörülök, megszánom, akit megszánok.

Tehát nem a magunk akarata avagy futása dönt, hanem az Isten irgalma.

Az írás ugyanis azt mondja Fáraónak: Azért ültettelek trónra, hogy megmutassam rajtad az én hatalmammat s egész világszerte hirdessék nevemet.

Tehát, akin akar, könyörül, akit akar, megkeményít.

De erre te azt feleled nékem: Akkor miért dorgál: mégis? Ki tud ellentállni az ő akaratának?

Ember! Ki vagy, hogy perbe szállsz Istennel? Kérde-e az agyag a formálójától: Miért formáltál ilyennek engemet?

Nem bánhat-e a fazekas az agyaggal kénye-kedve szerint és nem csinálhat-e ugyanazon gyuradékból némely edényt tisztességes, mást tisztességtelen célra?

S nyitod ki szádat, mert az Isten megakarván mutatni a maga haragját s hatalmát, oly sokáig tűrte a haragnak kárhozatra készült edényeit,

hogy megismertesse teljes dicsőségét az irgalomnak dicsőségére készített edényein:

Vagyis mi rajtunk, akiket nemcsak a zsidók, hanem a pogányok közül is meghívott.

Amint ezt Hózeás könyvében mondja: Nem népemet népemnek hívom, A nem szeretettet pedig szerettetek.

S ahol az mondatott nékik: Ti nem népem vagytok, Ott az élő Isten fiainak hívatnak.

Ézsaiás pedig ezt hirdeti Izraelről: Ha Izrael fiainak száma annyi volna is, mint a tenger homokja, csak a maradék üdvözülni

Mert az Úr röviden s hirtelen végez a földön.

Ahogy Ézsaiás előre megmondta: Ha a seregeknek Ura nem hagy minékünk utódot, Mi is Sodomának s Gomorának sorsára jutottunk volna.

Mit mondjunk hát? A pogányok, noha nem jártak az igazság után, megnyerték az igazságot, mégpedig a hitből való igazságot,

Izrael ellenben, noha az igazság törvénye útján járt, nem jutott el a törvény igazságára.

Miért? Azért, mert nem a hit, hanem a cselekedetek útján akart célt érni. Megbotránkoztak a botrány kövében.

Amint meg van írva: Ütköző követ és botránysziklát teszek te Siónban, De aki hisz benne, meg nem csalatkozik.

Kedves testvéreim! Szívem forró kívánsága s imádsága száll fel Istenhez Izrael üdvösségéért.

Mert tanú vagyok rá, hogy ők buzognak ugyan Istenért, de nem tudatosan.

Ők az Isten igazsága ismerete nélkül szűkölködvén s csak a maguk igazságát igyekezvén érvényre juttatni, az Isten igazságának nem engedelmességek.

Pedig a törvénynek a Krisztussal, vége; az igazság csak a hívők osztályrésze.

Mózes ugyanis azt írja a törvény igazságéről, hogy aki teljesíti azt, élni fog általa.

A hit igazsága ellenben így szól: Ne mondja a szíved, ki megy fel az égbe? (Tudniillik, hogy Krisztust lehozza.)

Vagy ki megy le a mélybe? (Tudniillik, hogy Krisztust a halottak közül felhozza.)

Mit mond tehát? Közel van az ige hozzád, ott van a szádban s Szívedben, tudniillik a hitnek amaz igéje, amelyet hirdetünk.

Mert, ha száddal Úrnak vallod Jézust és szíveddel hiszed, hogy az Isten a halottak közül feltámasztotta őt, üdvözülsz.

A szív hite megigazít, a száj vallástétele pedig üdvözít.

Az írás ugyanis azt mondja: Aki őbenne hisz, meg nem csalatkozik.

Nincs hát különbség zsidó és görög közt. Mindenkinek, ennek is, annak is ugyanaz az Ura, aki kegyelmének gazdaságát kiárasztja mindazokra, akik segítségül hívják.

Aki az Úr nevét hívja segítségül, az üdvözülni fog.

De hogy hívják segítségül azt, akiben nem hisznek? S hogy higgyenek abban, akinek a hírét sem hallották? S hogyan hallják hírét, ha nincs, aki hirdesse?

S hogy hirdessék, ha el nem küldetnek? Amint meg van írva: Áldott a lábuk nyoma is az evangélium hirdetőinek.

De nem mindenki engedelmeskedett az evangéliomnak. Hiszen Ézsaiás mondja: Uram, ki hitt a mi beszédünknek?

E szerint a hit az ige hirdetéséből s az igehirdetés Isten igéjéből ered.

De mondom, tán nem hallották? Sőt inkább: Hangjuk mind az egész földön, Beszédük a világ széléig hallatszott.

Avagy kérdem: Csak Izrael nem tudott róla? Hiszen már Mózes azt mondja: Nem népemre teszek féltékennyé, Hitetlen nép ellen gerjesztelek haragra.

Ézsaiás pedig nyíltan jelenti: Megtaláltak, akik nem kerestek, Nyilván láttak, akik nem tudakozódtak utánam.

Izraelről viszont így szól: Kinyitottam karomat naphosszat a makacs és dacos nép felé.

Elvetette-e hát - kérdem - Isten az ő népét? Szó sincs róla! Hisz én is Izrael fia, Ábrahám utóda, Benjámin sarja vagyok.

Az Isten nem vetette el az ő eleve ismert népét. Avagy nem tudjátok, mit mond az Írás Illésről? Panaszkodott az Istennek Izraelre:

Uram - mondá - prófétáidat megölték, oltáraidat feldúlták, egyedül én maradtam meg s engem is halálra keresnek.

S mi az isteni válasz rá? Hagytam magamnak hétezer férfiút akik nem hajtottak térdet Baálnak.

Így most is van kegyelmi választás szerint való maradék.

De ha kegyelemből, akkor nem érdemből, mert különben a kegyelem nem volna többé kegyelem.

Mi történt hát? Amit Izrael keresett, nem találta meg, a választottak ellenben megtalálták azt. A többiek megrögzöttek,

amint meg van írva: Isten megbódította lelküket, szemüket vaksággal, fülüket süketséggel verte meg mindmáig.

Dávid is azt mondja: Legyen asztalak tőr, hurok, Botránkozás és megtorlás,

Szemük vakuljon meg, hogy ne lássanak, A hátukat pedig görbítsd meg örökre.

Kérdem tehát: Azért botlottak meg, hogy elessenek? Szó sincs róla. Ellenkezőleg, vétük a pogányok üdvösségére vált, féltékenységet gerjesztett.

S ha vétük a világ áldása s veszességük a pogányok áldása, mennyivel inkább lesz áldás a tökéletességük.

Néktek, pogányoknak pedig azt mondom; Mint pogányapostol, hivatásom dicsőségét tartom szemem előtt,

hátha véreimet féltékenységre gerjesztve, részben mégis megmenthetném.

Mert, ha az ő elvettetésük világengesztelés, mi más leend felvételük, ha nem élet a halálból.

Hisz, ha a zsenge szent, szent a tészta is és ha a gyökér szent, szentek az ágak is.

S ha ki is törtetett néhány ág, te pedig mint vadolajfa helyükbe oltattál s részesedté az olajfa gyökerének bőséges nedvében,

ne kérkedjél az ágakkal szemben. S ha kérkedel. tudd meg, hogy nem te hordod a gyökeret, hanem a gyökér tégedet.

Vagy azt mondd talán; Az ágak azért törtettek ki, hogy én beoltassam?

Úgy van. Hitelenség miatt törtettek ki s te hitednél fogva állsz. Ne bízd el magadat, hanem félj.

Mert, ha Isten a természetes ágaknak sem kedvezett, nem kedvez neked sem.

Gondolj azért Isten jóságára s szigorúságára; szigorúságára az elestek iránt, jóságára pedig te irántad, ha ugyan megmaradsz az ő jóságában, mert különben te is kivágtatol.

És ám azok, ha hitelenségükkel felhagynak, szintén beoltatnak, mert az Isten újra beolthatja őket.

Mert, ha te a természet szerint való vadolajfából vágattattál ki és természet ellen oltattál a nemes olajfába, mennyivel inkább oltatnak be ezek a természet szerint való nemes ágak a maguk olajfájába.

Én ugyanis, kedves testvéreim, hogy el ne bizakodjatok, nem akarom előttetek elhallgatni azt a titkot, hogy Izrael csak részben rögzött meg s csak addig, míg az összes pogányok megtérnek.

Akkor aztán egész Izrael üdvözülni, amint meg van írva: Eljön a Szabadító Siónból S Jákob gonoszságának véget vet

S velük kötött szövetségem jele: Bűneiknek eltörlése.

Az evangéliom szempontjából gyűlöletesek ugyan ők értetek, de a kiválasztás szempontjából kedvesek ők az atyákért.

Mert az Isten kegyadománya és meghívása megbonthatatlan.

Hisz, amiként egykor ti sem engedelmeskedtetek Istennek, mostan pedig az ő engedetlenségük révén irgalmat nyertetek:

úgy most ők sem engedelmeskednek, hogy a ti irgalmatok révén ők is irgalmat nyerjenek.

Mert az Isten mindenkit engedetlenség alá rekesztett hogy mindenkin könyörüljön.

Oh mely mélységes az Isten gazdagsága, bölcsessége, tudománya! Oh mely kikutathatatlanok az ő határozatai és kinyomozhatatlanok az ő útjai. Hiszen:

Ki ismerte az Úr gondolatát? Ki adott néki tanácsot?

Ki adott néki előre, Visszafizetés fejében?

Minden ő tőle, ő általa és ő rá nézve van. Övé a dicsőség mindörökké. Ámen.

Kérlek azért, kedves testvéreim, Isten irgalmára, ajánljátok fel magatokat az Istennek, élő, szent és kedves áldozatul, - ez az ésszerű istentisztelet.

S ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem elmétek megújulásával szülessetek újjá, hogy megvizsgálhassátok, mi az Isten akarata, mi a jó, mi a szép, mi a tökéletes.

Én, a nékem osztályrészlül jutott kegyelemnél fogva, mindnyájatoknak azt mondom: ne gondoljon senki önmagáról kelleténél többet, hanem gondolkodjék istenadta hitmértéke szerint.

Mert mint testünkben sok tag van s minden tagnak más-más a munkája,

úgy mi szintén sokan egy test vagyunk a Krisztusban, egyenként azonban tagtársak.

S mert a nekünk osztályrészlül jutott kegyelemnél fogva külön-külön kegyelmi ajándékunk van, a próféta a hitnek szabályát,

a szolga a szolgálatot, a tanító a tanítást,

az intő az intést, az adakozó az őszinteséget, az elüljáró a buzgóságot, a könyörülő a szívjóságot tartsa szeme előtt.

A szeretet képmutatás nélkül való legyen. Iszonyodjatok a rossztól, ragaszkodjatok a jóhoz.

Egymást testvérekként tiszta szívből szeressétek, egymást kölcsönös előzékenységgel megbecsüljétek.

A jó igyekezetben meg ne restüljétek, lélekben buzgók, az Úrnak szolgái,

a reménységben vidámak, a nyomorúságban tűrők, az imádságban állhatatosak,

a szentek szükségeiben résztvevők, a vendégszeretetben felülmúlhatatlanok legyetek.

Áldjátok azokat, akik titeket üldöznek, áldjátok s ne átkozzátok.

Örüljétek az örülőkkal s sírjátok a sírókkal.

Egymásközt egyetértsetek. Ne legyetek nagyravágyók, hanem szerények. Ne tartsátok magatokat a világ bölcsének.

Ne toroljátok meg senkin a gonoszt gonosszal. Minden ember javát munkáljátok.

Lehetőleg mindenkivel békében éljete.

Magatokért, testvéreim, bosszút ne álljatok; bízzátok azt Isten haragjára. Meg van írva: Enyém a bosszúállás, én majd megfizetek, - mondja az Úr.

Azért, ha éheznek a te ellenséged, adj ennie, ha szomjazik, adj innia. Mert, ha ezt míveled, keservesen rápirítasz.

Ne hagyd magadat legyőzni a gonosztól, te győzd le jóval a gonoszt.

Minden lélek engedelmeskedjék a feléje rendelt felsőségeknek. Nincs felsőség Isten akarata nélkül, a meglévő felsőség pedig Isten rendelése.

Aki tehát a felsőség ellen fellázad, Isten rendje ellen lázad fel, a lázadók pedig elveszik büntetésüket.

Az uralkodók nem azoknak félelmére vannak, akik jót, hanem akik rosszat tesznek. Azért, ha nem akarsz a felsőségtől félni, tégy jót és megdicsér.

Isten szolgája az, javadat munkálja. De ha rosszat teszesz, rettegj! Nincs ok nélkül fegyver a kezében; Isten szolgája az, istenharagjával sújt le a gonosztevőre.

Engedelmeskednünk kell e szerint nemcsak a büntetés, hanem a lelkiismeret miatt is.

Hisz azért fizettek adót is, mert ez is az Isten szolgálóinak hatáskörébe tartozik.

Adjátok meg tehát kinek-kinek, amivel tartoztok, akinek adóval, az adót, akinek vámmal, a vámot, akinek félelemmel, a félelmet, akinek tisztelettel, a tiszteletet.

Ne tartozzatok senkinek semmivel, kivéven, hogy egymást szeressétek, mert aki szereti a felebarátját, az a törvényt betöltötte.

E parancsolatok ugyanis: Ne törj házasságot, ne öl, ne lopj, ne kívánd a másét és általában minden parancsolat ebbe az igébe foglalható össze: Szeresd felebarátodat, mint magadat.

A szeretet nem tesz rosszat a felebarátnak. A törvény betöltése tehát a szeretet.

S mindezt, a jelenlegi időt ismerve, tegyétek, mert már ideje, hogy az álomból felébredjete. Most ugyanis közelebb van hozzánk az üdvösség, mint mikor hívőkké lettünk. Az éjszaka múlófélben, - a nap virradóban.

Vessük le a sötétség ruháját s öltjük fel a világosság fegyverzetét.

Mint napfényen, éljünk tisztességben, ne dobzódjunk és részegeskedjünk, ne bujálkodjunk és duhajkodjunk, ne civakodjunk és irigykedjünk,

hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust s ne dédelgessétek gyarló testeteket, hogy gonosz vágyai lángra gyulladjanak.

A hitben erőtlent karoljátok fel s nézeteit ne bírálgassátok.

Van, aki hiszi, hogy mindent megehetnek, viszont a hitben erőtlent csak zöldséget eszik.

A mindent megevő ne vesse meg a nem evőt s a nem evő az evőt ne kárhoztassa, mert az Isten felkarolta őt.

Ki vagy te, hogy kárhoztatod a más szolgáját? Tulajdon Urának ált avagy esik és bizonynyal megáll, mert az Isten fenntarthatja.

Van, aki nap és nap között különbséget fész, egy másnak pedig minden nap egyforma. Ki-ki saját meggyőződését kövesse.

Aki figyel a napokra, az Úrért figyel s aki nem figyel a napokra, az Úrért nem figyel. Az evő az Úrért eszik, mert hálát ad Istennek, a nem evő az Úrért nem eszik s szintén hálát ad istennek.

Senki sem él és senki sem hal önmagának.

Ha élünk az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg. Azért, akár élünk, akár halunk, az Uréi vagyunk.

Hiszen Krisztus azért halt meg és azért támadt fel, hogy mind a holtak, mind az élők felett uralkodjék.

Miért kárhoztatod hát a te testvéredet? Te meg miért veted meg a te testvéredet?

Hisz mindnyájan az isten széke elé állunk. Mert meg van írva: Életemre mondom, szól az Úr: minden térd meghajol előttem, És minden nyelv Istent fogja magasztalni.

Eszerint hát mindenikünk számot ad magáról Istennek.

Éppen ezért ne kárhoztassuk egymást ezentúl, sőt inkább azon legyetek, hogy ne adjatok okot testvéreiteknek a megütközésre, vagy megbotránkozásra.

Tudom s mint az Úr Jézus hívének, szent meggyőződése, hogy magában véve semmisem tisztátalan, csak annak tisztátalan valami, aki tisztátalannak tartja.

De ha testvéred valamely étel miatt szomorodik meg, úgy már a szeretet útjáról letértél. Ne döntsöd kárhozatba ételleddel, akiért a Krisztus meghalt.

Ne kárómolják drága kincseteket.

Mert Isten országa nem evés, nem ivás, hanem Szent Lélekben való igazság, békesség és öröm.

Aki ebben szolgálja Krisztust, az kedves Istennek, az megállja helyét az emberek előtt is.

Szóval a békesség s a kölcsönös építés dolga legyen a főgondunk.

Étel miatt ne rontsd le, amit az Isten épített. Mert bár minden tiszta, mégis kárára van annak, aki botránkozva eszik.

Azért jobb ha nem eszel húst, nem iszol bort s egyáltalán nem tész olyat, ami testvérednek botránny.

Ha van hited, tartsd meg magadnak Isten színe előtt. Boldog, aki nem kárhoztatja önmagát meggyőződéséért.

Viszont, aki kételkedik, s azért mégis eszik, elkárhozott, mivel nem hitből cselekszik. Ami pedig nem hitből származik, bűn az.

Nekünk erőseknek kötelezettségünk e szerint, hogy az erőtlenek gyarlóságát magunkra vállaljuk s ne a magunk kedvét keressük.

Mindenikünk felebarátja kedvét keresse, annak javára, épülésére.

Krisztus sem a maga kedvéért élt, hanem, amint meg van írva: Szidalmazóid szitkai én reám hullottak.

S, amit rég megírtak, tanúságunkra írták meg, hogy az íráshirdette tűrés, vigasztalás, reménységünket éléssze.

A tűrésnek és a vigasztalásnak istene pedig engedje, hogy a Jézus Krisztus szerint való egyetértés lakozzék köztetek

és egy szívvel és szájjal dicsőítsétek az Istent, a mi Urunk Jézus Krisztus atyját.

Viseljetek tehát gondot egymásra, ahogy a Krisztus is gondot viselt rátok az Isten dicsőségére.

Ezalatt pedig ezt értem: Krisztus a zsidók szolgája lett az Isten igazságáért, hogy megerősítse az atyáknak tett ígéretet;

viszont a pogányok irgalmáért dicsőítik az Istent, amint meg van írva: Dicsőítlek a pogányok között és zsolttárt éneklek nevednek. Szintűgy:

Örvendjete ti pogányok az ő népével együtt.

Szintűgy: Dicsérjéte ti pogányok mindnyájan az Urat Es magasztaljátok ti népek mindnyájan.

Ézsaiás is ezt mondja: Jesse gyökeret hajt S pogányokon uralkodó sarjában Reménykednek a pogányok

A reménységnek Istene pedig töltse be szíveiteket a hit teljes örömeivel és békességével, hogy bővelkedjete a reménységben a Szent Lélek ereje által

Arról pedig kedves testvéreim, magam is meg vagyok győződve, hogy ti csupa jószág, csupa tudás vagytok s egymást útba igazíthatjátok.

Hogy levelem hangja itt-ott egy kissé merészebb, ez csak az én Istenadta kegyadományomból folyó emlékeztetés arra,

hogy nékem mint az Isten evangélioma munkásának, Jézus Krisztust a pogányok között úgy kell szolgálnom, hogy a pogányoknak áldozata kedves és a Szent Lélektől megszentelt legyen

Van hát mivel dicsekednem a Krisztus Jézusban, az Istenre vonatkozó dolgokban.

Mert olyat mondani nem merek, amit nem Krisztus vitt volna véghez általam a pogányok megnyerése végett, szóval és tettei,

a jelek és csodák s a Szent Lélek segítségével úgy, hogy Jeruzsálemtől és környékétől fogva Illiriáig elterjesztettem a Krisztus evangéliomát.

Azt pedig a becsület dolgának tartottam, hogy csakis ott hirdessem az evangéliomot, ahol Krisztus nevét nem ismerték, hogy ne a más rakta alapra építsek,

hanem, amint meg van írva: Akiknek nem hirdették őt, azok látják meg, S akik nem hallottak róla, azok ismerik meg.

Ez akadályozott sokszor abban is, hogy meglátogassalak titeket.

De mert most már nincs tér számomra e tájon, elmenni pedig hozzátok évek hosszú sora óta vágyódom,

ha utamat Spanyolország felé veszem, meglátogatlak titeket. Mert éltet a remény, hogy átutazóban meglátogatlak és ti oda elkísérték engemet, ha majd kissé kipihentem magamat köztetek.

Előbb azonban Jeruzsálemben utazom a szentek szolgálatában.

Macedónia és Akája ugyanis jónak látták, hogy a jeruzsálemi szentek részére egy kis könyöradományt gyűjtsenek.

Jónak látták s ezzel tartoznak is nékik. Mert ha a pogányok az ő lelki javaikban résztvettek, kötelességük nékik is az anyagi javakban segítségükre sietni.

Ha ezt aztán elintéztem és átadtam a gyűjtés eredményét nékik, utamba ejtve titeket, elmegyek Spanyolországba.

Tudom, hogy hozzátok Krisztus áldásának teljességével térek be.

Addig arra kérlek, kedves testvéreim, a mi Urunk, a Jézus Krisztusra s a Szent Lélek szeretetére, harcoljatok velem együtt értem imádságaitokkal az Istennél,

hogy a hitetlen zsidók kezéből kiszabaduljak s Jeruzsálem érdekében való szolgálatom kedves legyen a szenteknek

s így Isten akaratából örömmel menve hozzátok, kipihenhessem magamat nálatok.

A békességnek Istene legyen veletek mindnyájatokkal. Ámen.

Főbe nővérünket, a kenkreai gyülekezet szolgáloját jó indulatotokba ajánlom.

Fogadjátok őt az Úrban szentekhez illően s bármely dolgában szorulna rátok, legyetek segítségére, hisz ő is sokaknak pártfogója volt, nekem magamnak is.

Köszönsétek Priscillát és Akvillát, Jézus Krisztusban munkatársaimat.

Életemért életüket kockáztatták s nem-csupán én magam, hanem minden pogány gyülekezet hálás ő irántuk. Köszönsétek a házukban lévő gyülekezetet is.

Köszönsétek kedves Epainetusomat; ő Ázsia zsengeje Krisztusban.

Köszöntsétek Máriát, aki sokat fáradt érdeünkben.

Köszöntsétek Ándronikuszt és Juniát, az én rokonaimat és fogolytársaimat, kiknek nagy a híruk az apostoloknál és nálamnál is előbb lettek Krisztus híveivé.

Köszöntsétek Ampliást, az Úrban kedves társamat.

Köszöntsétek Orbánt, az Úrban mukaiársunkat és Stákist, az én kedves barátomat.

Köszöntsétek Apellest, Krisztus derék hívét.

Köszöntsétek Aristobulusz háznépét. Köszöntsétek Heródiót, az én rokonomat. Köszöntsétek Narcissusz népéből az Úrnak híveit.

Köszöntsétek Trifénát és Trifózát az Úr munkásait. Köszöntsétek a kedves Persist, az Úr fáradhatatlan munkását.

Köszöntsétek Rufust, az Úr választottját és anyját, aki anyám nekem is.

Köszöntsétek Aszinkritúsz, Flegont, Hermest, Patrobást, Hermást testvértársaikkal együtt.

Köszöntsétek Filológust és Júliát, Nereust és az ő nővérét, meg Olimpást és a velük lévő szenteket mind.

Köszöntsétek egymást szentcsókkal. Köszöntenek titeket a Krisztus összes gyülekezetei.

Kérlek azonban testvéreim, tartsátok szemmel óvás az azokat, akik bevett tudományok ellenére szakadást s botrányt okoznak s kerüljétek őket.

Az ilyenek nem a mi Urunk Jézus Krisztusnak, hanem a hasuknak szolgái s mézes-mázos beszédükkel, hízelkedésükkel törbecsalják az ártatlan lelkeket.

A ti hűségteket ellenben mindenki ismeri. Örömöm is telik tibennetek, csak azt szeretném még, ha a jóban bölcsek, a rosszban ártatlanok lennétek.

De a békesség Istene hamarosan lábatok alá tiporja a Sátánt. A mi Urunk Jézus kegyelme legyen veletek.

Köszöntenek titeket Timóteus, az én munkatársam, Lucius, Jázon és Zozipatros, az én rokonaim.

Köszöntlek titeket az Úrban, én Tercius, e levélnek leírója.

Köszönt titeket Gájusz, aki nékem és az egész gyülekezetnek házigazdája. Köszönt titeket Erasztus, a város sáfára és Kvártus testvér.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen mindnyájatokkal. Ámen.

Annak pedig, aki meg tud erősíteni titeket az én evangéliumomban és a Jézus Krisztus igéjében, ama titok kijelentésében, mely öröktől fogva el volt hallgatva, most azonban fel van tárva

s minden pogány népnek tudtára adatott a próféták írásai által az örök Isten parancsolatjára, a hitbéli engedelmisség okából,

annak az egyedül bölcs Istennek, dicsőség legyen a Jézus Krisztus által mindörökké. Ámen.

Pál, Jézus Krisztusnak Isten akaratából meghívott apostola és Zosztenész testvér, - az Isten korintusi gyülekezetének, a Jézus Krisztusban megszentelt,

meghívott szenteknek, mindazokkal együtt, akik a mi Urunk Jézus Krisztus nevét bármely helyen, az övéken avagy a miénken segítségül hívják.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Nap-nap után hálát adok az én Istenemnek érettetek Isten ama kegyelméért, amelyet a Jézus Krisztusban nyertetek,

hogy ő benne mindenben, minden beszédben és minden ismeretben meggazdagodtatok

a Krisztusról való bizonyágtétel benső erejénél fogva,

úgy, hogy most már nincs olyan kegyelmi ajándék, aminek ti szűkében volnátok. Csak egyet vártok még: a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenését.

És ő erőt is ad néktek mindvégig, hogy feddhetetlenek legyetek a mi Urunk Jézus Krisztus napján.

Hű az Isten, aki meghívott titeket a maga Fiának, a mi Urunk, Jézus Krisztusnak közösségébe.

Mindazáltal kérten kérlek, kedves testvéreim, a mi Urunk, a Jézus Krisztusnak nevére, értsetek egyet mindnyájan s ne szakadjatok szét, hanem tartsatok össze a közös felfogás s a közös meggyőződés alapján.

Pedig Kloe emberei hírül hozták nékem, hogy ti pártoskodtok.

Úgy értem ezt, hogy nálatok ki-ki másként beszél, ilyformán: Én a Pálé vagyok, én meg Apollószé, én Kéfásé, én meg a Krisztusé.

Hát Krisztus darabokra van szaggatva? Hát Pált feszítették meg értetek? Vagy a Pál nevébe avattatok be?

Hálát adok az Istennek, hogy én közületek Kriszpust és Gájuszt kivéve, nem avattam be senkit sem.

Legalább nem mondhatja senki, hogy én a magam nevébe avattalak be titeket.

De igaz, én avattam be a Stefana háznépét is, hanem aztán már csakugyan nem tudom, hogy beavattam, volna bárki mást.

Mert Krisztus nem azért küldött, hogy avassak, hanem, hogy az evangéliomot hirdessem, de nem a szó bölcsességével, hogy a Krisztusnak keresztje hiába való ne legyen.

Mert a kereszt beszéde a kárhozat népének bolondság, az üdvösség népének, mi nekünk ellenben Istennek hatalma.

Amint meg van írva: Megdöntöm a bölcselkedők bölcsességét, eltörlöm az okoskodók okosságát.

Hol a bölcs? Hol az írástudó? Hol e világ vitázója? Nem tette-e Isten bolondsággá a világ bölcselkedését?

Minthogy ugyanis a világ nem ismerte meg az Istent a maga bölcsessége által az Isten bölcsességéből, az Isten jónak látta, hogy az igehirdetés bolondságával üdvözítse a hívőket.

A zsidók ugyanis csodajelt kívánnak, a görögök pedig bölcsességét hajhásznak;

mi ellenben azt a megfeszített Krisztust prédikáljuk, aki a zsidóknak botrány, a görögöknek pedig bolondság,

maguknak a meghívottaknak ellenben, akár zsidók, akár görögök legyenek: Krisztus, Istennek hatalmas és Istennek bölcsessége.

Mert az Isten bolondsága bölcsőbb, mint az emberek és az Isten gyengesége hatalmasabb, mint az emberek.

Gondoljatok csak meghívásokatokra testvérek. Látszat szerint nem sok a bölcs, nem sok a hatalmas, nem sok a nemes köztetek.

S lám, akiket a világ bolond számba vesz, Az Isten azokat választotta ki, Hogy megszegyenítse a bölcsüket. És akiket az Isten gyenge számba vesz, Az Isten azokat választotta ki, Hogy megszegyenítse a hatalmasokat,

S akiket a világ nemtelen s megvetett számba vesz, Isten azokat a senkiket

választotta ki, hogy semmikké tegye a valakiket, hogy ne dicsekedjék előtte egy test sem.

Ti ellenben néki köszönhetitek, hogy a Jézus Krisztusnak hívei vagytok, aki nekünk Istentől bölcsesség, igazság, szentség és váltság lett,

hogy az írás szava szerint: Aki dicsekedik, az az Úrban dicsekedjék.

Én is, mikor ti hozzátok mentem, testvérek, nem azért mentem, hogy néktek, mint a szónoklat, avagy a bölcsészet mestere hirdessem az Isten bizonyágtételét.

Nem akartam tudni másról tinálatok, csakis a Jézus Krisztusról, még pedig a megfeszítettről.

Bizony nagy gyengeség, félelem s rettegés fogott el köztetek.

Beszédem és igehirdetésem nem az emberi bölcsesség okoskodásából, hanem a lélek és erő megmutatásából állott,

hogy a ti hitetek ne az emberi bölcsesség, hanem az isteni erő alapján nyugodjék.

Bölcsességet mi az érettek körében hirdetünk, de nem e világnak, sem e világ mulandóság alá vetett fejeinek bölcsességét,

hanem hirdetjük az Isten ama titokban elrejtett bölcsességét, amelyet az Isten öröktől fogva elrendelt a mi dicsőségünkre

s amelyet senki sem ismert e világ fejei közül, mert, ha megismerték volna, nem feszítették volna meg a dicsőség urát.

Igen, hirdetjük, amint írva van: Amit szem nem látott, fül nem hallott, Ember szíve meg nem érzett, - Amit az Isten készített az őt szeretőknek.

Nekünk pedig kijelentett az ő lelke által, mert az isteni lélek mindent kikutat, még az Isten mélységeit is.

Hiszen melyik ember tudja, hogy mi lakik az emberben, hacsak nem a benne lakó szent lélek? Éppen úgy az Isten dolgát sem ismeri senki, hacsak nem az Isten lelke.

Mi pedig nem e világ lelkét, hanem azt a lelket vettük, amely az Istentől való, hogy megismerjük Istentől nyert kegyelmi ajándékunkat

s hirdessük is, de nem az emberi bölcsesség, hanem az isteni lélek tanította beszédben, lelki emberekkel, lelki dolgokat közölvén.

A nem lelki ember különben sem veszi be az Isten lelki dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert lelkileg kell az megítélni.

A lelki ember ellenben mindent megítél, de őt nem ítéli meg senkisé.

Hiszen ki fogta fel az Úr gondolatát, hogy oktathatná őt? Mi bennünk azonban a Krisztus gondolata van.

Én sem szólhattam hát hozzátok, testvérek, mint lelkiekhez, hanem mint érzékiekhez, mint a Krisztusban gyermekekhez.

Tejjel tápláltalak titeket s nem vastagétellel. Mert ti ezt még nem tudátok volna megemészteni. Sőt most sem tudátok.

Ti még mindig érzékiek vagytok. Irigységtek, versengésetek nem arra vall-e, hogy érzékiek vagytok s gyarló embermódra éltek.

Vagy nem gyarlóság-e az, ha az egyik így szól: Én a Pálé vagyok, a másik meg: Én az Apollószé.

Hát ki az a Pál és ki az az Apollósz? Szolgák, akik hitre bírtak, még pedig mindenik az Úr adta tehetsége szerint.

Én plántáltam, Apollósz öntözött, de az áldást Isten adta.

Azért sem nem a plántáló, sem nem az öntöző, csak az áldásadó isten a valaki.

Egyébként plántáló avagy öntöző egyre megy; egyik, mint a másik, munkája szerint kapja meg jutalmát.

Mi Isten munkatársai, ti viszont az Isten szántófölde, Isten épülete vagytok.

Én, Istentől nyert kegyelmemnél fogva, mint bölcs építőmester alapot vetettem, más meg arra. épít. De ki-ki vigyázzon, mimódon épít rá.

Más alapot azonkívül, amely megvetttetett s ez a Jézus Krisztus, nem vethet senkisémet.

Hogy aztán mit épít arra, aranyat, ezüstöt, drágakövet, vagy fát, szénát, szalmát-e,

az majd kinek, kinek a munkáján látszik meg. Kideríti az Úr napja, mert az tűzben jó el s a tűzpróba megmutatja, kinek milyen a munkája.

Akinek az építménye a próbát kiállja, jutalmát megkapja,

akinek munkája porrá ég, mint a káros ember, megmenekül ugyan, de csak úgy tűzön át.

Nem tudjátok-e, hogy ti az Istennek temploma vagytok s az Istennek lelke lakozik bennetek?

Aki az Isten templomát megrontja, azt az Isten is megrontja, mert az Isten temploma szent, s ti az vagytok.

Ne ámítsa magát senki. Aki magát közületek bölcsnek tartja e világon, legyen bolond, hogy bölccsé lehessen.

Mert e világ bölcsesége bolondság Istennél. Meg van írva: Ő meg fogja a bölcséket ravaszágukban.

S szintúgy: Az Úr ismeri a bölcsék hívságos gondolatait.

Azért senki se dicsekedjék emberekkel. Minden a tiétek.

Tiétek Pál, Apollósz, Kéfás, tiétek a világ, az élet és halál, tiétek a jelen, tiétek a jövő; minden a tiétek.

Ti viszont a Krisztusé vagytok. A Krisztus pedig Istené.

Olybá vegyen minket mindenki, mint Krisztus szolgáit s Isten titkainak sáfárait.

Itt aztán főkövetelmény, hogy az, aki sáfár, hűnek bizonyuljon.

Rámnézve azonban egészen mellékes, hogy ti, vagy más földi bíró ítélezik-e felettem, sőt magam sem mondom ítéletet magam felett.

Nem vádol ugyan engem a lelkiismeretem, de nem ebben van az én igazságom.

Az Úr az én bírám. Azért idő előtt, míg az Ur el nem jön, ne ítélezzetek. Ő majd kideríti a sötétség titkait s feltárja a szívek szándékait. Akkor aztán ki-ki Istentől nyer dicséretet.

Mindezt, kedves testvéreim, példálódzva alkalmaztam magamra és Apollószra ti értetek, hogy rajtunk tanuljátok meg, hogy ne tartson senki sem többet magáról, mint ami írva van, hogy az egyik az egyikért a másikkal szemben fel ne fuvalkodjék.

Ki tüntet ki téged? Mid van, amit nem úgy kaptál? S ha úgy kaptad, mit dicsekszel, mintha nem úgy kaptad volna?

Ti már jóllaktatok, már gazdagok vagytok, nálunk nélkül uralkodtok. Vajha csakugyan uralkodnátok, hogy mi is veletek együtt uralkodhatnánk.

De úgy látom, hogy az Isten minket, apostolokat az utolsó helyre tett, akárcsak a halálraszántakat. Mi a világ, az angyalok s az emberek gúnytárgyává lettünk.

Mi bolondok Krisztusért, ti bölcsök Krisztusban, Mi gyengék, ti erősek, ti dicsők, mi becstelének.

Máig gyötör éhség és szomjúság, ruhánk nincs, csak kékfoltjaink, '

Hontalan bujdosunk, s véres verejtéket hullatunk a kezünk keresményére.

Feleletünk: az átokra áldás, az üldözésre tűrés, a rágalomra imádság. Bizony világ szemetjévé, mindenki köpedékévé lettünk egész mostanig.

Nem azért írom ezt, hogy megszegyenítselek titeket, hanem hogy, mint kedves gyermekeimet intselek.

Mert ha tízezer mesteriek van is a Krisztusban, atyátok nincsen sok. Én vagyok a ti atyátok a Jézus Krisztusban, az evangéliom által.

Kérten kérlek azért, kövessetek engem.

Azért küldtem tihozzátok Timóteuszt, az én kedves és hűséges fiamat az Úrban; ő majd feleleveníti előttem az én Krisztusban való életutamnak emlékét, ahogy én mindenütt, minden gyülekezetben tanítok.

Igaz, hogy némelyek abban a hiszemben, hogy tán el sem megyek tihozzátok, ugyancsak felfuvalkodtak.

Pedig, ha az Ur is úgy akarja, hamarosan ott termek köztetek s akkor majd meglátom a felfuvalkodottaknak nem a beszédét, hanem az erejét.

Mert nem beszéd, - erő az Isten országa.

Mit akartok? Vesszővel menjek hozzátok, avagy szeretetettel és a szelídség lelkével?

Közbeszéd tárgya nálatok a paráznság, hozzá olyan paráznság, amely még a pogányoknál is hallatlan, tudniillik, hogy valaki atyja feleségével él.

És ti mégis gögösködtök, ahelyett, hogy mély gyászt öltve, kiközösítnétek azt, aki e dolgot cselekedte.

Én, ki testben ugyan távol, de lélekben jelen vagyok köztetek, mint ily jelenvaló már ítélem e tettes felett.

Egybegyűlvén ti és az én lelkem, az Úr Jézus nevében, a mi Urunk Jézus hatalmával,

átadjuk őt a Sátánnak a gyarló test veszedelmére, hogy a lélek megtartassák az Úr Jézus napján.

Nem helyes a dicsekvétek. Nem tudjátok-e, hogy egy kis kovász az egész tésztát megposhasztja?

Vessétek ki hát a régi kovászt, hogy új tészta legyetek, hiszen ti már kovásztalan vagytok. Mert ami páskabárányunk, a Krisztus megöletett értünk.

Ünnepeljünk, de nem a régi kovásznak, sem a rosszaságnak és a gonoszságnak kovászával, hanem a tisztaságnak és az igazságnak kovásztalan kenyérével.

Megírtam a levelemben néktek: ne érintkezzetek a paráznákkal.

Nem általában e világ parázna, csaló, rabló avagy bálványimádó népével, mert hisz akkor ki kellene e világból mennetek.

Ellenkezőleg, azt írtam néktek: ne érintkezzetek olyannal, aki testvér létére parázna, csaló, káromló, bálványimádó, részeges vagy rabló. Az ilyennel még egy asztalhoz se üljtek.

Mert mi közöm nékem a körön kívül állók megítéléséhez? Hát ti nem a körön belül állók felett ítéltetek?

A körön kívül állókat Isten ítéli meg, Vessétek ki tehát a gonoszt magatok közül.

Aztán, hogy mer bármelyitek a társával perbe keveredve, a hitetlenek s nem a szentek előtt törvénykezni?

Hát nem tudjátok-e, hogy a szentek a világot ítélik meg? S ha ti ítélitek meg a világot, méltatlanok volnátok az apró-cseprő ügyekben való ítékezésre?

Nem tudjátok-e, hogy mi - a világi dolgokat nem is említve, - angyalokat ítélünk meg?

És ti - evilági dolgok miatt perlekedve, olyan bírákhoz fordultok, akiket a gyülekezetben semmibe sem vesztek.

Szégyelljétek magatokat! Hát nincsen köztetek egyetlen bölcs sem, aki testvére dolgában ítélni tudna?

Hanem testvér perel a testvérrel s hozzá hitetlenek előtt?

Egyáltalán már az is nagy hiba nálatok, hogy egymással perlekedtek. Miért nem túritek el inkább a jogtalanságot? Miért nem hagyjátok magatokat inkább kifosztatni?

Sőt még ti jogtalankodtok és fosztogattok s hozzá testvéreket.

Nem tudjátok-e, hogy a gonoszok nem öröklik az Isten országát? Ne tévelyegjétek! Sem a paráznák, sem a bálványimádók, sem a házasságtörők, sem a pulyák, sem a férfifertőzők,

sem a tolvajok, sem a kapzsiak, sem a részegesek, sem a káromlók, sem a rablók nem öröklik az Isten országát.

Pedig ilyenek voltatok néhányan, de már tiszták, szentek, már igazak vagytok az Úr Jézus neve és Istenünk lelke által.

Igaz, minden szabad nékem. De nem minden válik javamra. Minden szabad nékem, de én nem leszek rabja senkinek.

Az is igaz, hogy az eddel a gyomorért és a gyomor az eddelért van, az Isten azonban ezt is, azt is megsemmisíti. De a test nem a paráznaságért, hanem az Úrért van és az Úr a testért.

Az Isten pedig az Urat is feltámasztotta s minket is feltámaszt hatalmánál fogva.

Nem tudjátok-e, hogy a ti testetek a Krisztusnak tagja? Elszakítva hát a Krisztus tagját, parázna tagjává tegyem? Isten őrizz!

Vagy nem tudjátok-e, hogy aki a paráznával egyesül, egy testté lesz vele? Hisz a kettő, - mondja az írás - egy test lesz.

Aki viszont az Úrral egyesül, egy lélek ő vele.

Kerüljétek a paráznaságot! Bármily bűnt kövessünk is el, személyes függetlenségünk megmarad, a parázna ellenben saját személye ellen vétkezik.

Avagy nem tudjátok-e, hogy a ti testetek, a bennetek lakozó s Istentől nyert Szent Lélek temploma, hogy magatok felett nem rendelkeztek szabadon?

Áron vétettetek. Dicsőítsétek tehát az Istent a ti testetekben.

Levélbeli kérdésekre pedig azt felelem: Jó, ha meg nem házasodunk.

A paráznaság elkerülése végett azonban minden férfiúnak legyen meg a maga felesége s minden nőnek a maga férje.

A férj a feleségével s ugyanúgy a feleség a férjével szemben teljesítse házastársi kötelességét.

A feleség nem rendelkezik szabadon testével, hanem a férje; ugyanúgy a férj sem rendelkezik szabadon testével, ha nem a felesége.

Ne tagadjátok meg egymástól a házastársi kötelességet, legfeljebb közös egyetértéssel ideig-óráig, hogy időt nyerjétek az imádkozásra, azután újra egyesüljétek, hogy a Sátán, gyarlóságtok révén, meg ne kísértsen titeket.

Ezt azonban csak tanácsképp s nem parancsképp mondom.

Én szeretném, ha mindenki az én példámat követné. Node, kinek-kinek meg van a maga, istenadta kegyadománya, egyiknek így, a másiknak úgy.

A nem-házasoknak és az özvegyasszonyoknak pedig azt mondom: Jó, ha úgy maradnak, mint én is.

De ha nem tudnának uralkodni önmagukon, házasodjanak meg, mert jobb megházasodni, mint a nemi vágyak tüzében égni.

A házasoknak viszont, nem én, hanem az Úr parancsolja, hogy: a feleség ne váljék el a férjétől

s ha elválik, ne házasodjék meg, vagy béküljön ki a férjével s hogy a férj se bocsássa el feleségét.

A többieknek azonban én mondom, nem az Úr: Ha valamelyik testvérnek hitetlen felesége van s az kész vele együtt élni, ne bocsássa el őt,

s az az asszony, akinek hitetlen férje van s az kész vele együtt élni, ne hagyja el férjét.

Mert a hitetlen férj megszenteltetett feleségében és a hitetlen feleség megszenteltetett férjében; hisz különben a ti gyermekeitek is tisztátalanok volnának, pedig most már szentek.

Ha azonban a hitetlen válik, hadd váljék: ez esetben szabad keze van a hívő testvérnek. Az isten békességre hívott meg minket.

Aztán, mit tudod te asszony, megmentheted-e férjedet? Vagy mit tudod te férfi, megmentheted-e feleségedet?

Fődolog, hogy ki-ki az Úrtól nyert tehetsége szerint isteni hivatásának szentelje életét. Így rendelkezem minden gyülekezetben.

Aki körülmélet állapotban hívatott meg, mesterséges úton ne tűntesse el a körülmélettségét, aki pedig körülméletlen állapotban hívatott meg, ne metélje magát körül.

A körülmélettség nem ér semmit, a körülméletlenség sem ér semmit; csakis az isteni parancsok megtartásának van értéke.

Maradjon meg ki-ki abban az állapotában, amelyben a meghívás érte őt.

Szolga voltál, mikor meghívattál? Ne bántson az téged. Sőt ha szabad lehetnél is, inkább maradj szolgáló.

Az Úrban meghívott szolgáló ugyanis az Úr szabadosa s éppúgy a meghívott szabad, a Krisztus szolgálója,

Áron vétettetek. Ne legyetek emberek szolgálói!

Maradjon meg ki-ki, testvéreim, Isten előtt abban az állapotában, amelyben a meghívás érte őt.

A hajadonokra nézve nincs parancsolatom az Úrtól, de tanácsot adok, mint olyan, aki kegyelmet nyertem az Úrtól, hogy hű legyek.

Véleményem szerint, jó ez az állapot a jelen kényszerhelyzetben, mert jó, ha az ember nem változtat állapotán.

Törvényes feleséged van? Ne keresd a válást. Nincsen feleséged? Ne keress asszonyt.

De ha megházasodol is, nem vétkezel s ha a hajadon férjhez megy, az sem vétkezik. De ezek a gyarló test gyötrelmét ki nem kerülnek. Pedig ettől szeretnék megkímélni titeket.

Okát is megmondom kedves testvéreim: az idő rövidre van szabva! Most már a feleséges emberek is úgy éljenek, mintha nem volnának azok;

a sírók, mintha nem sírnának, az örvendő, mintha nem örvendenének, a vásárlók, mintha semmijük sem volna

s a világgal élők, mintha nem élnének, mert e világ külső formája elmúlik.

Én pedig szeretném, ha gond nélkül élnének. Akinek nincs felesége, annak nincsen gondja másra, csak az Úr dolgára, az az Úr kedvét keresi.

Ellenben, akinek felesége van, annak minden gondja a világ dolgára irányul, az a felesége kedvét keresi.

S megoszlik a lelkük. A férjetlen asszonynak és a hajadonnak nincsen másra gondja, csak az Úr dolgára, teste, lelke szentségére, a férjesnek viszont minden gondja a világ dolgára irányul, az a férje kedvét keresi.

Javatokra s nem azért mondom ezt, hogy törbe ejtselek, hanem hogy az Úrhoz való méltó s állhatatos ragaszkodásokat munkáljam.

De, aki szégyennek tartja hajadon lányára nézve, ha az elvirágzik s a szükség is úgy kívánja: tetszése szerint járjon el. Nem vétkezik: adja férjhez lányát.

Akinek ellenben erős a szándéka s nincs kényszerhelyzetben, hanem szabadon rendelkezhetik és úgy határozott, hogy megtartja hajadon lányát, jól teszi.

Szóval, aki férjhez adja hajadon leányát, jól teszi, de aki nem adja férjhez, az még jobban teszi.

Az asszonyt a törvény addig köti, ameddig férje él, de ha férje meghal, szabaddá lesz, - tetszés szerint férjhez mehet - de csak az Úrban.

Az én véleményem szerint azonban boldogabb lesz, ha a sorsán nem változtat. Pedig hiszem, hogy bennem is Isten lelke lakik.

Ami pedig a bálványáldozati hús dolgát illeti, tudjuk, hogy e részben az ismeret mindnyájunknál megvan. Hanem az ismeret felfúj, a szeretet ellenben épít.

Ha valaki azt gondolja, hogy már megismert valamit, az még nem ismer semmit úgy ahogy ismerni kell.

Viszont ha valaki szereti az Istent, azt Isten is ismeri.

Hogy azonban visszatérjek a bálványáldozati hús megevézésére, tudjuk, hogy bálvány nincs ezen a világon és hogy Isten sincs több, csak egy.

Mert, ha vannak is úgymondott istenek, mind az égben, mind a földön, aminthogy sok Isten s sok Úr van,

nekünk csak egy az Istenünk, az Atya, akiért van minden s akiért vagyunk mi s egy az Urunk, a Jézus Krisztus, aki által van minden s aki által vagyunk mi is.

De ez az ismeret nincs meg mindenkinben. Sőt némelyek a halványból még most is lelkiismeretben dolgot csinálva, a bálványáldozati húst, mint olyant eszik meg s éppen azért gyenge lelkiismeretükhöz szenny tapad.

Pedig az eledel Istennél nem számít; ha eszünk, nincs hasznunk, ha nem eszünk, nincs kárunk belőle.

De vigyázzatok, hogy ez a ti szabadságtok botrányt ne okozzon a gyengéknek.

Már pedig, ha valaki tégedet, akinél az ismeret megvan, vendégeskedni lát a bálványtemplomban, nem viszi-e rá azt gyenge lelkiismerete, hogy megegye a bálványáldozati húst?

S ismereted miatt elkárhozik az a te gyenge testvéred, akiért a Krisztus meghalt.

Ilyenformán aztán, a testvérek ellen vétkezve s gyenge lelkiismeretüket megsértve, a Krisztus ellen vétkeztek.

Épp azért, ha az eledel botrány az én testvéremnek, inkább sohasem eszem húst, hogy meg ne botránkoztassam az én testvéremet.

Nem vagyok-e szabad? Nem vagyok-e apostol? Nem láttam-e Jézust, a mi Urunkat? Nem az én munkám vagytok-e az Úrban?

Ha másoknak nem is, néktek bizony apostoltok vagytok, mert az én apostolságom pecsétje az Úrban ti vagytok.

Ez az én védekezésem azokkal szemben, akik vádolnak.

Nincs-e jogunk arra, hogy eltartassuk magunkat?

Nincs-e jogunk arra, hogy magunkkal vigyük hites feleségünket, mint a többi apostolok, az Úr testvérei, sőt Kéfás is?

Vagy csak nekem s Barnabásnak nincsen jogunk arra, hogy ne a saját kezünk munkájával keressük meg kenyerünket?

Hát ki katonáskodik a maga zsoldján? Ki nem eszik a maga ültette szőlő terméséből? Ki nem iszik a maga legeltette nyáj tejéből?

Vagy ezt csak úgy embermódra mondom? Háta törvény nem ugyanezt mondja?

Meg van írva Mózes törvényében: Ne kösd be a nyomtató ökörnek száját. Hát az Isten az ökrökkel törődik?

S nem egyenest rólunk mondja? Bizony rólunk szól az írás: A szántó reménység fejében szántson, a nyomtató pedig a rész reményében.

Ha mi néktek lelki magot vetünk, nagy dolog-e, ha anyagi javaitokat aratjuk?

Ha másokkal megosztjátok jogotokat, miért nem inkább velünk? De mi nem élünk e joggal. Mindent elszenvedtünk, csak hogy ne gördítsünk akadályt a Krisztus evangéliuma útjába.

Nem tudjátok-e, hogy a templom szolgálói a templomból élnek, az oltár papjai az oltárnak jövedelmén osztozkodnak.

Az Ur is úgy rendelkezett, hogy akik az evangéliomot hirdetik, az evangéliumból éljenek.

Én azonban erről a jogomról teljesen lemondtam. De nem azért írom ezt, hogy velem is úgy legyen, mert jobb nékem meghalnom, mintsem hogy bárki is megfosszon e dicsekvésemtől.

Hisz nem az az én dicsekvésem, hogy az evangéliomot hirdetem. Ezt tennem kell, akár akarom, akár nem. S jaj volna énnékem, ha nem hirdetném az evangéliomot!

Mert ha önként teszem, van jutalmam. De hogyha kénytelenségből, megbízatásom sáfárság. Mi hát jutalmam alapja?

Az, hogy az igét hirdetve, ingyen valóvá teszem az evangéliomot és nem élek vissza jogommal az evangéliom hirdetésénél.

Én, teljes függetlenségem dacára, mindenkinek kész szolgálója lettem, hogy a többséget megnyerjem.

Igen, - a zsidóknak zsidó lettem, hogy a zsidókat megnyerjem, a törvény népének, mintha törvény alatt állnék, hogy a törvény népét megnyerjem,

a törvény nélkül valóknak, mintha törvény nélkül való volnék, - bár nem vagyok Isten törvénye nélkül, hanem a Krisztus törvényközösségében, - hogy a törvény nélkül valókat megnyerjem.

A gyengéknek gyenge lettem, hogy a gyengéket megnyerjem. Egyszóval: mindeneknek minden lettem, hogy mindenáron megmentssek egynéhány lelket.

S mindezt teszem az evangéliumért, hogy nekem is részem legyen abban.

Nem tudjátok-e, hogy a versenyfutók közül, bár mindnyájan futnak, csak egy nyeri el a versenydíjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek azt.

A versenyzők pedig minden tekintetben fegyelmezzék meg magukat, azok, hogy elnyerjék a romlandó koszorút, mi pedig a romolhatatlant.

Én bizony nem futok csak amúgy vaktában és ha ökölharcot vívok, nem vagdosom a pusztá levegőt, hanem megfékezem s rabszolgámmá teszem testemet, hogy amíg másoknak hirdetem az igét, én magam kudarcot ne valljak.

Nem hallgathatom el előttem, kedves testvéreim, hogy a mi atyáink mindnyájan a felhő alatt voltak és mindnyájan átkeltek a tengeren

s mindnyájan beavattattak Mózesbe, a felhőben s a tengerben,

hogy mindnyájan ugyanazt a lelki ételt ették

és mindnyájan ugyanazt a lelki italt itták. Ittak az őket kísérő sziklából. Az a szikla pedig Krisztus volt.

De az Isten az ő többségükben nem talált gyönyörűségei? Elhullottak a pusztában.

Példa ez minékünk, hogy a gonosz kívánság erőt ne vegyen rajtunk is, amint erőt vett őrajtuk.

Ne legyetek hát bálványimádók, mint közülük némelyek, ahogy meg van írva: Leült a nép enni, inni, aztán felkeltek játszani.

S ne paráználkodjatok, mint közülük némelyek és elestek egy nap alatt huszonhárom ezren.

Se ne kísértsük az Urat, mint közülük némelyek s elpusztultak kígyómarás miatt.

Se ne zúgolódjatok, mint közülük némelyek és elvesztek az öldöklő angyal által.

Mindez pedig példaképpen esett meg Őrajtuk s azért íratott meg, hogy mi, akikhez a világ vége elközelgett, tanuljunk belőle.

Azért, aki azt hiszi, hogy erősen áll, vigyázzon, hogy el ne essék.

Eddig csak emberi kísértés környékezett meg titeket, node hú az Isten, nem hágy erőtökön felül kísértetni, sőt a kísértéssel egyben utat mutat, hogy elszenvedhessétek azt.

Kerüljétek tehát, kedves testvéreim, a bálványimádást.

Úgy szólok hozzátok, mint értelmes emberekhez, ítéljétek meg magátok, amit most mondok.

Az áldásnak megáldott pohara nem a Krisztus vérének közössége-e? És a megtört kenyér nem a Krisztus testének közössége-e?

Egy a kenyér, egy test vagyunk mi is, habár sokan vagyunk, mert mindnyájan egy kenyérben részesedünk.

Nézzétek az érzéki Izraelt! Az áldozatevők, nem az oltár közössége-e?

S mit mondok ezzel? Tán, hogy a bálványáldozati hús, avagy a bálvány mégis csak valami?

Ezt nem, de igenis, hogy amit a pogányok áldoznak, azt az ördögöknek s nem az Istennek 5 Mózes 32,21. áldozzák; már pedig én nem szeretném, ha ti az ördögök közösségébe lépnétek.

Nem ihatjátok az Úr poharát meg az ördögök poharát; nem lehettek vendégei Úr asztalának meg az ördögök asztalának.

Vagy haragra gerjesszük az Urat? Csak nem vagyunk erősebbek nála?

Minden szabad nékem, de nem minden válik javamra. Minden szabad nékem, de nem minden szolgál lelki épülésemre.

Senki se a maga, hanem a más javát kéresse.

Amit a piacon árulnak, egyétek meg a nélkül, hogy abból lelkiismereti kérdést csinálnátok.

Az Úré a föld s annak teljessége.

Ha pedig valamely hitetlen hív meg titeket s kedvetek van elmenni hozzája, amit elétek tálnak, egyétek meg, a nélkül, hogy abból lelkiismereti kérdést csinálnátok.

De ha valaki azt mondja néktek: Ez bálványáldozati hús! akkor ne egyetek abból, a felszólaló és a lelkiismeret miatt.

Ez alatt azonban nem a te lelkiismeretedet, hanem azét a másikat értem. Mert miért ítéltessek meg az én szabadságom más lelkiismeretétől?

S ha én áldást mondva ülök az asztalhoz, miért szálljon átok rám a miatt, amiért én hálát adok.

Azért akár esztek, akár isztok s egyáltalán bármit cselekesztek, mindent az Isten dicsőségére tegyetek.

Ti ne botránkoztassátok meg sem a zsidókat, sem a görögöket, sem az Isten gyülekezetét. A példát megadtam.

Én mindenben mindenkinek kedvére cselekszem s nem a magam, hanem sokak javát munkálom, hogy üdvözüljenek.

Kövessetek engem, ahogy én is követem Krisztust.

De azért dicsérlek testvérek, hogy mindenben megemlékeztek énrólam és hogy híven megtartjátok a veletek közlött utasításokat.

Azt azonban tudotokra kell adnom, hogy a férfi feje Krisztus, az asszony feje a férfi, a Krisztus feje pedig az Isten.

Amely férfi fedett fővel imádkozik, vagy prófétál, csúffá teszi fejét.

Amelyik asszony ellenben befedetlen fővel imádkozik, vagy prófétál, szintén csúffá teszi fejét, mert épp olyan, mintha nyírott hajú volna.

Azért, ha az asszony nem fedi be fejét, nyiratkozzék is meg. Ha pedig a nyírt fő, vagy beretválkozás csúfság az asszonynak, fedje be a fejét.

De a férfiúnak nem kell fejét befednie, mert ő az Istennek a képe s dicsősége; az asszony ellenben a férfinak a dicsősége.

Mert nem a férfi való az asszonyból, hanem az asszony való a férfiből.

S nem a férfi teremtett az asszonyért, hanem az asszony a férfiért.

Azért az asszony köteles fején viselni a férfitől való függésnek a jelét az angyalok miatt.

Egyébként azonban keresztyén szempontból a férfi asszony és az asszony férfi nélkül el nem képzelhető.

Mert amint az asszony a férfiből, szintúgy a férfi is az asszony által van s minden az Istentől.

Ítéljétek meg magatok, ha illik-e az asszonynak fedetlen fővel imádni az Istent?

Nem arra tanít-e titeket maga a természet is, hogy a nagy haj a férfinak csúfság?

Viszont, hogy a nagy haj az asszonynak ékesség, mert a haj ő neki fátyol gyanánt adatott.

De ha valakinek kedve telik a vitatkozásban, tegye; minékünk ez nem szokásunk, sem az Isten gyülekezetének.

Ezt már lelketekre kötvén, nem dicsérlek, hogy ti nem jó, hanem rossz végre gyülekeztek össze.

Először is úgy hallom, hogy mikor összegyűltök a gyülekezetben, pártokra szakadtok és ezt részben el is hiszem.

Mert szükséges, hogy pártok is legyenek köztetek, hogy a kipróbált jellemek ismereteseek legyenek a körötökben.

De mikor ti közös célból gyülekeztek össze, nem úrvacsorát tartotok.

Mert ha étkezésre kerül a sor, mindenki a maga vacsoráját veszi elő s az egyik éhezik, a másik meg dőzsöl.

Hát nem tudtok enni-inni odahaza? Vagy az Isten gyülekezetét megvetve, azokra akartok rápirítani, akik üres kézzel jöttek? Vajh mit is mondjak néktek? Talán dicsérjelek? Ebben nem dicsérlek.

Én az Úrtól tudom, amit tinéktek is tudtokra adtam, hogy az Úr Jézus azon az éjszakán, amelyen elárultatott, kezébe vette a kenyeret

s hálát adván, megtörte, s azt mondta: Vegyétek! Egyétek! Ez az én testem, amely tiértetek megtöretik. Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Hasonlóképpen, a vacsora után, a poharat is vette és azt mondta: Ez a pohár új szövetség az én véremlében! Ezt cselekedjétek, valamennyiszer isszátok, az én emlékezetemre.

És mikor e kenyeret eszitek, s e poharat isszátok, az Úrnak halálát hirdessétek, amíg visszatér.

Azért, aki méltatlanul eszi az Úrnak kenyerét vagy issza poharát, vétkezik az Úrnak teste s vére ellen.

Próbálja meg tehát minden ember magát és úgy egyék a kenyérből és úgy igyék a pohárból.

Mert aki méltatlanul eszik és iszik, ítéletet eszik és iszik magának, mivel nem tesz különbséget az Úrnak testével.

Ezért van köztetek oly sok gyengélkedő s beteg, ezért hunytak el számosan.

Ha megítélnők magunkat, nem ítéltetnénk el.

A mi megítéltetésünk azonban az Úr fenyítése, hogy el ne kárhozzunk a világgal együtt.

Azért kedves testvéreim, mikor enni jöttök össze, várjátok meg egymást.

S ha valaki éhes, egyék odahaza, hogy ti ne gyűljetek egybe ítéletre. Egyebekről akkor rendelkezem, ha majd elmegyek hozzátok.

A lelki adományok dolgában szintén nem akarlak tudatlanságban hagyni titeket.

Mikor még pogányok voltatok, hisz emlékeztek rá, mint a barmot, úgy hajtottak titeket a néma bálványokhoz.

Tudjátok meg tehát, hogy aki az Isten lelkéből szól, nem ejti ki száján: Átkozott Jézus! És senki sem mondhatja: Úr Jézus! csak a Szent Lélek által.

A lelki adományok különbözők, de a Lélek ugyanaz.

A szolgálatok is különbözők, de az Úr ugyanaz.

A hatások szintén különbözők, de aki mindent mindenben hat, az Isten ugyanaz.

A Lélek kijelentése azonban kinek-kinek közjóra adatik.

Az egyiknek a bölcsesség beszéde adatik a Lélek által, A másiknak az ismeret beszéde ugyanazon Lélek szerint;

Ennek a hit ugyanazon Lélekben, Annak a gyógyítás adománya ugyanazon Lélekben;

Ennek csodatevő erő, Annak prófétálás, másnak a lelkeket megkülönböztető tehetség. Ennek a nyelvnemek, annak a nyelvmagyarázatok.

Mindezt egy-ugyanazon Lélek cselekszi, kinek-kinek tetszése szerint osztván ki részét.

Mert amint a test egy, de tagja, sok s a testnek sok tagja együttvéve egy test; épp úgy a Krisztus is.

Mi ugyanis mindannyian egy Lélekben egy testbe avattattunk, legyünk bár egyébként zsidók vagy görögök, szolgák vagy szabadok és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk.

A test sem egy, hanem sok tagból áll.

Ha a láb így szólna: Nem vagyok kéz, tehát nem is tartozom a testhez! Hát akkor csakugyan nem tartoznék ahhoz?

S ha a fül így szólna: Nem vagyok szem, tehát nem tartozom a testhez! Hát akkor csakugyan nem tartoznék ahhoz?

Ha a test csupa szem, hol akkor a hallás? S ha csupa fül, hol akkor a szaglás?

De lám, az Isten a testben minden egyes tagnak tetszése szerint jelölte ki helyét.

Ha pedig mind egy tag volna, hová lenne a test?

Így azonban, a sok tag dacára, egy a test.

Nem mondhatja tehát a szem a kéznek: Nincs rád szükségem! Avagy a fej a láboknak: Nincs rátok szükségem!

Sőt inkább a testnek látszólag gyengébb tagjai igen szükségesek

s a testnek éppen szerintünk tisztességtelen tagjait különös nagy tisztességgel vesszük körül s az ékteleneket különös nagy ékességben részesítjük.

Ékes tagjainknak nincs erre szükségük. Sőt az Isten úgy szervezte meg a testet, hogy az alábbvaló tagot különös nagy tisztességben részesítette,

hogy ne legyen a testben meghasonlás, sőt inkább a tagok egyetértve gondoskodjanak egymásról.

Így aztán, ha egy tag szenved, vele együtt szenved minden tag s ha egy tagot tisztesség ér, vele együtt örül minden tag.

Ti pedig a Krisztus teste vagytok s külön-külön tagok.

És az Isten első sorban apostolokat, másodsorban prófétákat, harmadsorban tanítókat, azután csodatevő erőket, azután gyógyító adományokat, gyámolítókat, kormányzókat, nyelvnemeket rendelt a gyülekezetben.

Vagy mindenki apostol? Mindenki próféta Mindenki tanító? Vagy mindenki csodatevő erő birtokosa?

Mindeki gyógyító erő adományosa ? Mindenki nyelvekenbeszélő? Mindenki nyelvmagyarázó?

Mindazáltal versenyezzetek a jobb adományokért. Sőt mutatok néktek még egy páratlan utat is.

Szóljak ember, avagy angyal nyelvel, Ha szeretet nincs bennem, Ollyá lettem, miként a csengő érc és a pengő cimbalom.

Tudjak, mint próféta Minden titkot, minden bölcsességet. Legyen hegymozgató kit az én szívemben, Ha szeretet nincs bennem, Semmi vagyok

Osztogassam széjjel minden vagyonomat, Adjam testemet máglyára, Ha szeretet nincs bennem, Semmi hasznom abból.

A szeretet türelmes, jóságos, a szeretet nem verseng, A szeretet nem kérkedik, nem fuvalkodik fel,

Nem illetlenkedik, nem hajhássza saját maga hasznát, Nem gerjed haragra, nem rója rovásra a rosszat.

Nem örül a hamisságnak, hanem együtt örül másokkal az igazságnak.

Mindent elvisel, mindent hisz, mindent remél és mindent elszenved.

A szeretet soha el nem múlik. A prófétálás véget ér, a nyelvek megszűnnek, az ismeret véget ér,

Mert rész szerint ismerünk és rész szerint prófétálunk.

De ha beáll a tökéletességnek kora, a rész szerint való véget ér.

Mikor gyermek voltam, úgy szóltam, mint gyermek, Ügy gondolkodtam, mint gyermek, úgy ítéltam, mint gyermek; De mióta férfi lettem, felhagytam a gyermekes dolgokkal.

Most tükrön át homályosan látunk, De majd akkor színről-színre; Most rész szerint ismerek. De majd akkor úgy ismerek, ahogy én megismertettem.

Most még hát megmarad a hit, remény, szeretet; e három, de ezek között legnagyobb a szeretet.

Marjatok a szeretetnek útján, de vetekedjete a lelki adományokért, de különösen a prófétálásért.

Mert a nyelvbeszélő nem emberrel, hanem Istennel beszélget. Senki sem érti meg; lelki elragadtatásban titokzatos dolgokat mond.

A próféta ellenben emberekhez beszél, azokat építi, buzdítja és vigasztalja.

A nyelvbeszélő maga magát, a próféta a gyülekezetet építi.

Szeretném ha ugyan, mindnyájan nyelvbeszélők, de még inkább, ha próféták volnátok, mert a próféta nagyobb a nyelvbeszélőnél, kivéven azt az esetet, ha megmagyarázza beszédét a gyülekezetnek építése végett

Egy példát, testvérek. Ha elmennék hozzátok s nyelvbeszédbe fognék, kijelentést, ismeretet, prófécíát vagy tanítást pedig nem közölnék veletek, mi hasznatos volna abból?

Gondoljunk csak a lelketlen hangszerekre, teszem azt a fuvolára, vagy a citerára; hangot adnak ugyan, de ha a hangban nincs semmi változat, ugyan ki ismer rá a fuvola, vagy a citera dalára?

És ha a trombita zavaros hangot ad, ki indul rohamra?

Épp úgy, ha ti érthetően tagolt nyelven nem beszéltek, ki érti meg szavakat? Bizony csak úgy világba beszéltek.

Se szeri, se száma, annyi fajta nyelv van a világon és egyik sem érthetetlen.

De ha nem értem meg a hang jelentését, én a beszélőnek s a beszélő nékem sült idegen marad.

Így hát ti is, ha már vetekedtek a lelki adományokért, tartsátok szem előtt a gyülekezetnek az építését hogy előbbre menjetek.

A nyelvbeszélő magyarázza is meg imádságát.

Mert, ha nyelvvel imádkozom, lelkem imádkozik, de értelmem nem működik.

Mit teszek hát? Imádkozom nyelvemmel, de imádkozom értelmemmel is, éneklek lelkemmel, de éneklek értelmemmel is.

Mert, ha csak lelkeddel adsz hálát, hogyan mondja rá az avatatlan helyén ülő imádra az Áment, mikor azt sem tudja, hogy mit beszélsz?

Megengedem, gyönyörűen hálaalkodtál, de mit ér az, ha más nem épül belőle.

Hálát adok az Istennek, hogy mindnyájatoknál különb nyelvbeszélő vagyok.

De a gyülekezetben inkább mondok öt szót értelemmel, hogy másokat is oktassak, mintsem tízezer szót nyelvbeszéddel.

Testvérek! Ne legyetek gyermekek az értelem, hanem legyetek gyermekek a gonoszság dolgában, az értelem dolgában ellenben legyetek érett emberek.

Meg van írva a törvényben: Idegen nyelven és idegen ajakkal szólok e néphez és még így sem hallgatnak rám. Ezt mondja az Úr.

Szóval a nyelvek jel, de nem a hívőknek, hanem a hitetleneknek; a prófétálás ellenben jel, de nem a hitetleneknek, hanem a hívőknek.

Azért, ha az egész gyülekezet egybegyűl, és mindenki nyelvvel szól, nem azt mondják-e a bevetődő avatatlanok vagy hitetlenek, hogy megbolondultatok?

Viszont, ha mindenki prófétál s bejön egy hitetlen vagy avatatlan, mindenik meggyőzi, mindenik megítéli azt.

És amint így kivilágosodnak szívének titkai, arcra borulva imádják az Istent és nyíltan megvallják, hogy valóban Isten lakik tibennetek.

Mit tegyetek hát kedves testvérek? Egybegyűlve, akinek mije van, ha zsoldára, avagy tanítása, ha nyelvbeszéde, avagy kijelentése és magyarázata, minden épülésre szolgáljon.

Nyelvbeszéddel kettő, vagy legfeljebb három álljon elő, mégpedig sort tartva és egy magyarázó.

Ha pedig nincs magyarázó, úgy hallgasson a gyülekezetben, magának és az Istennek beszéljen.

Próféta is kettő vagy három szólaljon fel, a többiek pedig bírálják meg őket.

Ha pedig egy másik ott ülő részesül kijelentésben, az előbbi hallgasson el.

Sort tartva, mindnyájan prófétálhattok, hogy mindenki tanuljon s mindenki buzduljon.

A prófétalelkek engednek a prófétáknak.

Mert az Isten nem a háborúság, hanem a békesség Istene.

Mint minden szent gyülekezetben, az asszonyok hallgassanak a gyülekezetben, mert nekik nem szabad beszélni, nekik engedelmeskedniük kell, amint a törvény is mondja:

Ha pedig tanulni akarnak valamit, kérdezzék meg otthon a férjüket, mert csúf dolog az asszonyra nézve ha beszél a gyülekezetben.

Vagy tőletek eredt az Isten beszéde, avagy csupán hozzátok jutott el?

Aki magát prófétának, vagy lelkiadományosnak tartja, vegye tudomásul, hogy az, amit írok, az Úrnak parancsolata.

Ha pedig nem veszi, hát ne vegye.

Azért kedves testvéreim, vetekedjete a prófétálásért, a nyelvbeszédet pedig meg ne tiltsátok.

Szóval minden szépen s rendben legyen.

Felhívom még figyelmeteket kedves testvérek, az evangéliomra, amelyet néktek hirdettem, amelyet be is vettetek, amelyben meg is álltatok

s amely által üdvözültök is, ha úgy tartjátok meg, ahogy azt én hirdettem néktek; feltéve, hogy nem hiába hittetek.

Mert én elsősorban azt közlöttem tivéletek, amit én is másoktól hallottam, hogy az Írás szerint Krisztus meghalt a mi bűneinkért,

hogy eltemettetett s hogy az írás szerint harmadnapon feltámadt

és megjelent Kéfásnak, aztán a tizenkettőnek,

azután egyszerre ötszáznál is több testvérnek, akik közül sokan most is élnek, némelyek pedig már elhunytak,

aztán megjelent Jakabnak, később valamennyi apostolnak;

legutolszor pedig valamennyi között, mint afféle idétlennek, megjelent nékem is.

Mert én az apostolok közt a legkisebb vagyok, méltatlan az apostol névre is, mivelhogy üldöztem az isten gyülekezetét.

De Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok és az ő irántam való kegyelme nem volt hiábavaló, sőt többet munkálkodtam valamennyiőknél, de nem én, hanem az Istennek én velem való kegyelme.

Azért, akár ők, akár én, így prédikálunk és ti így hittetek.

Ha tehát Krisztusról azt hirdetjük, hogy ő feltámadott a halálból, hogyan mondhatják némelyek köztetek, hogy nincs feltámadás?

Hiszen, ha nincs feltámadás, úgy Krisztus sem támadt fel.

Már pedig, ha Krisztus nem támadt fel, hiábavaló a mi prédikálásunk, hiábavaló a ti hitetek is.

Sőt az Isten hamis tanúinak bizonyulunk, mert az Istent meghazudtolva tanúsítottuk, hogy feltámasztotta a Krisztust, holott nem támasztotta fel, ha a halottak csakugyan nem támadnak fel.

Mert ha a halottak nem támadnak fel, úgy Krisztus sem támadt fel.

S ha Krisztus nem támadt fel, úgy a ti hitetek hiábavaló, úgy még a bűn rabja vagytok,

sőt azok is elkárhoztak, akik a Krisztusban hunytak el.

S ha csakis ebben az életben volt Krisztus a reménységünk, úgy mi nyomorultabbak vagyunk minden embernél.

De Krisztus, mint az elhunytak zsengeje, feltámadott a halálból.

Mert valamint ember által van a halál, ember által van a halottak feltámadása is,

És amint Ádám mindnyájan meghalnak, úgy Krisztusban is mindnyájan életre keltetnek.

Mégpedig mindenki a maga sora szerint.

Először, mint zsenge, a Krisztus, aztán a Krisztus hívei az ő visszatérésekor. S akkor beáll a vég, mikor általadja az országot az Istennek s az Atyának s megsemmisít minden birodalmat, minden hatalmat és erőt.

Mert néki uralkodnia kell, amíg lába alá nem vet minden ellenséget.

Mint utolsó ellenség a halál semmisíttetik meg, mert az Isten mindent az ő lába alá vetett.

Mikor pedig az írás azt mondja, hogy minden alája vettetett, világos, hogy kiveszi azt, aki néki mindent alávetett.

Majd ha aztán minden alája lesz vetve, akkor a Fiú maga is aláveti magát annak, aki néki mindent alávetett, hogy az Isten legyen minden mindenkben.

Hisz különben mi értelme volna azok eljárásának, akik a halottakért avattatják be magukat? Ha a halottak egyáltalán nem támadnak fel, miért avattatják be magukat érettük?

S miért tesszük kockára mi is életünket minden percben?

Nap-nap után halál révén állok. Oly szent igaz, mint veletek való dicsekvésem a mi Urunkban, a Jézus Krisztusban!

Ha én Efézusban embermódra viaskodtam a fenevadakkal, mi hasznom belőle? Ha a halottak nem támadnak fel, akkor együnk, igyunk, holnapra virradva úgyméghalunk.

Ne tévelyegjétek! Rossz társaság a jó erkölcs megrontója.

Józanodjatok ki, de igazán és ne vétkezzetek.

De hát - kérdezi valaki - hogyan támadnak fel a halottak s milyen testben jelennek meg?

Te balga! Amit elvetsz, nem kél ki, csak ha megrothad.

És vetéskor nem a majd kikelő növényt veted el, csak a pusztá magot, teszem azt a búza, vagy más növény magvát.

Az Isten azonban akarata szerint való testet ad néki, még pedig minden egyes magnak tulajdon testét.

Nem minden testanyag egyazon testanyag. Más az ember, más a barom, más a hal és más a madár testanyaga.

Vannak égi s vannak földi testek, de egész más az égi és egész más a földi testek fénye.

Más a napnak fénye, más a holdnak fénye, más a csillagoknak fénye. Csillag a csillagtól fényre különbözik.

Így van a halottak feltámadásával is: Elvettetik romlandó, feltámasztatik romolhatatlan test?

Elvettetik erőtelen, feltámasztatik erős test.

Elvettetik érzéki, feltámasztatik lelki test. Ha van érzéki, van lelki test is.

Az írás is azt mondja: Az első ember Ádám, élő lélek, az utolsó Ádám éltető lélek lett.

De az első nem a lelki, hanem az érzéki, aztán jön a lelki.

Az első ember földből való, földi a második ember mennyből való.

Amilyen a földi, olyanok a földiek is és amilyen a mennyei, olyanok a mennyeiek is.

S amint viseltük a földi ember képét, viselni fogjuk a mennyei ember képét is.

Én pedig azt mondom, testvérek: gyarló test s vér nem örökölheti az Istennek országát és a romlandóság sem öröklí a romolhatlanságot.

Most már titkot mondok néktek: Nem mindnyájan szunnyadunk el, de mindnyájan elváltozunk.

Nagy hirtelen, egy pillanat alatt, az utolsó trombitaszóra; mert a trombita megszólal s a halottak feltámadnak romolhatlanságban, mi meg elváltozunk.

Ennek a romlandó testnek ugyanis fel kell öltenie a romolatlanságot s e romlandó testnek a halhatatlanságot.

Majd, ha aztán az a romlandó test felölti magára a a romolatlanságot s ez a halandó test felölti magára a halhatatlanságot, akkor beteljesül ama megírt ige: Diadalom! A halálnak vége!

Halál! Hol a diadalmad? Halál? Hol a fullánkod?

Hisz a halál fullánkja a bűn. a bűn ereje pedig a törvény.

De hála Istennek! Ő minékünk diadalmat adottá mi Urunk, Jézus Krisztus által.

Álljatok meg tehát kedves testvéreim, szilárdan, rendületlenül s buzgólkodjatok mindenkor az Úrnak dolgában, tudván, hogy a ti munkátok az Úrban nem hiábavaló.

A szenteknek szánt könyöradományok dolgában ti is úgy járjatok el, ahogy azt Galácia gyülekezeteiben rendeltem.

A hét első napján, ki-ki tehetsége szerint, tegyen félre valamit keresményéből, hogy ne az én odaérkezésemkor kezdődjék a gyűjtés.

Ha aztán ott leszek, azokat, akiket arravalóknak ítélték, levéllel ellátva, adományokkal útnak indítom Jeruzsálembe.

De ha érdemes lesz, hogy magam is útra keljek, akkor velem jönnek.

Macedóniát bejárva, ugyanis elmegyek hozzátok; mert utamat Macedónián át veszem.

Sőt esetleg nálatok maradok, tán ott is telelek, hogy ti kísérjete el, bármerre visz utam.

Mert ez alkalommal nem szeretnék titeket csak úgy átmenőben látni, sőt erős a reményem, hogy ha az Úr megengedi, egy ideig, nálatok maradok.

Püünkösdig itt leszek Efezusban.

Rám ugyanis nagy s áldott munka vár és az ellenség sok.

Ha pedig majd Timóteus megérkezik, gondotok legyen rá, hogy nálatok jól érezze magát. Mert, amint jó magam, ő is az Úr dolgában fáradozz.

Ne vesse meg senki, hanem bocsássátok el békében, hogy hozzám jöhessen, hiszen várva-várom őt a testvérekkel együtt.

Ami pedig Apollósz testvért illeti - kértem, menjen el a testvérekkel együtt ti hozzátok, de most éppenséggel nincs kedve elmenni, hanem mihelyt alkalmá adódik, elmegy.

Vigyázzatok! Álljatok meg a hitben, viseljétek magatokat férfiasan. Legyetek erősek.

A szeretet vezéreljen minden dolgotokban.

Volna még egy kérésem is, kedves testvéreim. Ismeritek a Stefána házáat, ők voltak az első keresztyének Akájában s a szentek önkéntes szolgálói.

Hát az ilyeneknek ti is engedelmeskedjétek s általában mindazoknak, akik velük együtt közösen szolgálnak s fáradnak.

Nagy az én Örömöm; hogy Stefána, Fortunátusz s Akaikusz eljött. Kipótolták azt a veszteséget, amit ti miattatok éreztem.

Ők az én s a ti lelketek megvidámítói. Becsüljétek meg az ilyen embereket.

Köszöntenek Ázsia gyülekezetei. Szívből köszöntenek az Úrban Akvila s Priscilla, a házuknál lévő gyülekezet népével.

Köszöntenek a testvérek mindnyájan. Köszöntsétek egymást szent csókkal.

A köszöntés én magamnak Pálnak az írása.

Aki nem szereti az Úr Jézus Krisztust, átkozott, MARÁN ATA.

Az Úr Jézus Krisztus kegyelme veletek.

Szeretetem mindnyájatokkal a Jézus Krisztusban. Ámen.

Pál, Jézus Krisztus apostola az Isten akaratából és Timóteus testvér, az Isten korintusi gyülekezetének az egész Akájában lévő összes szentekkel együtt.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Áldott legyen a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak Istene és Atyja, az irgalomnak Atyja és minden vigasztalásnak Istene,

aki megvigasztal minket minden nyomorúságunkban hogy mi is megvigasztalhassunk bármely nyomorúságban sínylődő embert azzal a vigasztalással, amellyel az Isten minket magunkat vigasztal.

Mert amily bőséges rész jutott ki nekünk a Krisztus szenvedéséből, oly bőséges Krisztus által a mi vigasztalásunk is.

Tehát, ha nyomorgattatunk, vigasztalás és üdvösség s ha megvigasztaltatunk, az is vigasztalás néktek s erőforrás ugyanazon szenvedések türelmes elviselésére, amelyeket mi is elszenvedünk

s éppen ezért a mi tibennetek vetett reménységünk megingathatatlan, tudván, hogy osztályos társaink vagytok a szenvedésben és a vigasztalásban egyaránt.

Nem hallgathatom el ugyanis előttetek, testvérek, Ázsiában reánk szakadt nyomorúságunknak dolgát. Bizony erőnk felett terhelgettünk meg úgy, hogy már lemondunk életünkről is.

Sőt magunkban halálra szántuk magunkat, hogy ne magunkban bízunk, hanem a holtakat feltámasztó Istenben.

Ő szabadított meg s szabadít meg minket a halál torkából, ő a reménységünk, hogy majd ezután is meg fog szabadítani,

ha ti is segítségünkre siettek értünk való könyörgéstelekkel, hogy a nekünk osztályrészül jutott kegyadományért sok ajk adjon hálát sokak javára érettünk.

Mert egyetlen dicsekvésünk lelkiismeretünk bizonyágtétele, hogy mi Isten szerint való szentséggel s őszinteséggel, nem emberi bölcsességgel, hanem Isten kegyelmével jártunk-keltünk a világon, kiváltképpen tiköztetek.

Bizony nem írtunk mást néktek, csakis, amit olvastok avagy ismertek, sőt remélem, el is fogtok ismerni mindvégig,

ahogy ismertek minket is részben, vagyis, hogy mi a ti dicsekvéstek vagyunk, amint ti is a mi dicsekvésünk vagytok az Úr Jézus napján.

E bizodalomnál fogva előbb hozzátok akartam menni, hogy másodízben részesedjete a kegyelemben.

Tőletek akartam átmenni Macedóniába s Macedóniából újra visszatérni, hogy elkísérjete engem.

Ezt akarva, könnyelmű voltam tán? Vagy amit tervezek, gyarló ember módjára tervezem, hogy nálam az igen-igen s a nem-nem egy legyen?

Isten a tanúm, hogy amit néktek hirdettem, nem volt igen és nem.

Mert az Isten fia, Jézus Krisztus, akit mi, én, Szilvánusz és Timóteus hirdettünk néktek, nem volt igen és nem, hanem az Igen megtestesülése.

Ő benne az Isten minden ígéréteének igene teljesült, azért ő általa mondanak Áment is az Isten dicsőségére.

Aki pedig megerősít minket Krisztusban tiveletek együtt és megken, - az Isten,

ő meg is pecsételt és megadta a Lélek zálogát szívünkbe.

Lelkemre, Isten a tanúm, hogy én irántatok való kíméletből nem mentem el eddig Korintusba.

Mert mi nem a ti hitetek urai, hanem a ti örömtök munkatársai vagyunk, mivelhogy a hitben ti erősen álltok.

Feltettem ugyanis magamban, hogy nem megyek újabb szomorúságra hozzátok.

Mert ha én megszorítlak titeket, ugyan ki vidámít meg engemet, hacsak nem az, akit én szomorítok meg?

És ezt éppen azért írtam néktek, hogy ha odamegyek, ne szomorkodjam azokon, akikben örömet kellene találnom, mert bizton tudom azt mindnyájatokról, hogy az én örömöm mindannyiatoké.

Bizony nagy szívbeli fájdalommal s aggódással, keserves könnyhullatások közt írtam én néktek, nem azért, hogy megszorodjatok, hanem, hogy megismerjéte azt a szeretetet, amellyel én, kiváltképpen irántatok viseltetem.

Ha pedig valaki megszorított nem engemet szomorított meg, hanem, hogy ne rójak rovást rovásra, részben titeket mindnyájatokat.

Elég az ilyennek a többségtől rámért büntetés.

Sőt ellenkezőleg ti inkább bocsássatok meg néki és vigasztaljátok őt, hogy a túl nagy szomorúság meg ne eméssze a szegényt,

Azért kértünk be újra őt szeretetközösségetekbe.

Mert azért is írtam néktek, hogy próbára tegyelek, ha vajon engedelmeskedtek-e mindenben?

Akinek pedig ti, annak én is megbocsátok; hiszen az én bocsánatom, ha ugyan volt kinek megbocsátanom, érettetek történt a Krisztus nevében, hogy a Sátán ki ne fogjon rajtunk,

mert nagyon jól ismerjük mesterkedéseit

Hanem, mikor Troászba érkeztem a Krisztus evangélioma dolgában és kedvező alkalom nyílt a szent munkára, - oda lett a lelkem nyugalma, minthogy Titust, az én testvéremet nem találtam,

azért búcsút mondva nekik, elutaztam Macedóniába.

De hála legyen Istennek! Ő mindenkor diadalról–diadalra vezet minket a Krisztusban és mindenütt elterjeszti az ő ismeretének illatát általunk.

Mert mi Krisztus jó illata vagyunk Isten dicsőségére az üdvözülők és az elkárhozók közt egyaránt.

Ezeknek halál-illat halálra; amazoknak élet-illat életre.

S ki alkalmas erre? Mi bizony, mint sok más nem üzérkedünk az Isten igéjével, hanem tiszta szívből, akárcsak Istenből, Isten előtt Krisztusban élve beszélünk.

Újra ajánlgassuk magunkat? Vagy szükségünk van talán, miként némelyeknek, néktek szóló, vagy tőletek való ajánló levélre?

A mi levelünk ti vagytok, beírva szívünkbe; ismeri s olvassa mindenki.

Hisz az egész világ tudja, hogy ti a Krisztusnak mi általunk szerzett, nem tintával, nem is kőtáblákra, hanem az élő Isten Lelkével, érző szívtáblákra írt levele vagytok.

Ilyen bizodalunk Isten irányában a Krisztus által van.

Nem mintha mi magunktól alkalmasak volnánk saját erőnkéből bármit kigondolni, sőt ellenkezőleg, alkalmatlanságunkat az Istennek köszönjük.

Ő tett minket alkalmatosakká az új szövetség, nem a betű, hanem a Lélek szolgálatára. Mert a betű öl, a lélek pedig éltet.

És ha a halálnak betűkkel kövekbe vésett szolgálata dicsőséges volt, úgy annyira, hogy Izrael fiai nem tudtak a Mózes orcájára nézni, orcájának múltó dicsősége miatt,

hogyne volna még sokkalta dicsőségesebb a Léleknek szolgálata?

Hiszen, ha a kárhozat szolgálata dicsőséges volt, mennyivel dicsőségesebb az igazság szolgálata?

Sőt ennek páratlan dicsőségéhez a dicsőd nem is dicsőséges.

Mert, ha dicsőséges a mulandó, mennyivel inkább dicsőséges, ami maradandó.

Azért ily reménység birtokában lévén, teljes nyíltsággal beszélünk

s nem követjük Mózeszt, aki leplet borított arcára, hogy Izrael fiai ne lássák elmúlandó dicsősége végét.

De hát az ő elméjük megrögzött, mivel ugyanaz a lepel az ó szövetség olvasásakor mind máig feltakaratlan, mert az csakis a Krisztusban tűnik el.

Sőt Mózeszt olvasva, mindig lepel borul a szívükre.

De ha majd az Úrhoz térnek, a lepel eltűnik.

Mert az Úr a Lélek s ahol az Úr Leleke, ott a szabadság.

Mi pedig mindnyájan fedetlen arccal szemlélvén az Úr dicsőségét, ugyanazon képre változunk el dicsőségtől dicsőséggé, még pedig az Úrtól, a Lélektől!

Azért e kegyelmi szolgálathoz állatva, nem hátrálunk meg,

hanem szakítva a szégyenteljes titkolódzással, nem járunk a ravaszság útján, nem is hamisítjuk meg az Istennek igéjét, sőt ellenkezőleg Isten színe előtt, az igazság nyílt kijelentésével fordulunk minden ember lelkiismeretéhez.

És ha mégis lepeltakart a mi evangéliomunk, lepeltakart a kárhozottakban,

akikben e világ Istene vaksággal verte meg a hitetlen elmét, hogy ne lássák a Krisztust, az Isten képe dicsőséges evangéliumának világosságát.

Mi ugyanis nem magunkat prédikáljuk, hanem az Úr Jézus Krisztust, magunkat pedig, mint a ti szolgákat a Jézusért

Mert az Isten, aki azt mondta: világosság ragyogjon a sötétségből! - világosságot gyújtott szívünkben, hogy az Isten dicsősége ismeretének világosságát ragyogtassuk Jézus Krisztus arcán.

De e kincsünk cserépedényben van, hogy ama mérhetlen nagy erő Istennek és ne tőlünk valónak bizonyuljon.

Mindenképp nyomorgattatunk, de mi nem aggódunk, Kétségkedünk, de kétségbe nem esünk,

Üldöztetünk, de el nem hagyatunk, Letipratunk, de el nem pusztulunk.

Állandóan testünkön hordozzuk az Úr Jézus halála bélyegét, Hogy meglessék testünkön a Jézus élete is.

Mert mi élők, szüntelenül halálra adatunk a Jézusért, Hogy a Jézus élete is megtessék halandó testünkön.

Tehát a halál mi bennünk, az élet ellenben ti bennetek munkálkodik.

Minthogy pedig a hitnek egyazon lelke él bennünk, ne amint írva van: Hittem, azért szóltam; mi is hiszünk, azért szólunk is,

tudván, hogy az, aki az Úr Jézust feltámasztotta, Jézus által feltámaszt minket is és veletek együtt ő eléje állit.

Mert minden értetek történik, hogy a bőséges kegyelem minél többeket indítson bőséges hálaadásra Isten dicsőségére.

Nem hátrálunk meg hát, sőt ellenkezőleg, ha külsőnk romlásnak indul is, belsőnk napról-napra megújhodik.

Ez a mi szóra sem érdemes, pillanatnyi szenvedésünk ugyanis kimondhatatlan nagy, örök dicsőséget szerez nekünk,

ha nem a látható, hanem a láthatatlan dolgokra figyelünk. Mert a látható dolgok mulandók, a láthatatlanok ellenben örökkévalók.

Tudjuk ugyanis, hogy ha ez a mi földi sátorházunk leomlik, isteni hajlék, örökkévaló, nem emberkéz-csinálta ház vár ránk a mennyben.

Hisz ebben is az után sóhajtunk s forró óhajtásunk, vajha felölthetnők reá mennyei házunkat, hogy felöltve meztelenek ne maradjunk.

Mert mi, akik e sátorban vagyunk, térnünk alatt nyögve, éppen azért sóhajtozunk, mivel nem a levetkőzést, hanem a felöltözést óhajtjuk, hogy az élet elnyelje azt, ami halandó.

Aki pedig erre rendelt minket, az Isten megadta nekünk a Lélek zálogát.

Azért mindenkor bízva és tudva, hogy amíg e testben lakunk, addig messze távol vagyunk az Úrtól, - hiszen a hit s nem a látás útján járunk, -

bízva bízunk, sőt már jobb szeretnénk kiköltözködni e testből s elköltözködni az Úrhoz.

Azért is fő gondunk, hogy akár itthon, akár otthon, tetszésére legyünk.

Mert minékünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy ki-ki elvegye földi élete jutalmát, jó vagy rossz tettei alapján.

Azért az Úr félelmétől áthatva, emberek helyeslésére számítunk, ámde Isten előtt tisztán állunk. Remélem azonban, hogy tisztán állunk a ti lelkiismeretetek előtt is.

Nem magunkat ajánljuk be ezzel újra néktek, csak alkalmat adunk a velünk való dicsekedésre, hogy megfelelhesetek azoknak, akik színből és nem szívből szoktak dicsekedni.

Mert ha bolondok vagyunk, az Istenért vagyunk, ha eszünknel vagyunk, ti értetek tesszük.

Krisztus szeretete sarkal minket erre, hisz szent meggyőződésünk, hogy ha egy mindenkiért meghalt, úgy mindenki meghalt.

És ő mindenkiért meghalt, hogy aki él, most már ne magának éljen, hanem annak, aki meghalt és feltámadt érte.

Azért mi ezentúl nem ismerünk senkit gyarló test szerint, sőt ha ismertük is Krisztust gyarló test szerint, most már többé nem ismerjük.

Krisztus híve új teremtés. Ami volt, az elmúlt, ím' minden megújult.

Mindez pedig annak az Istennek műve, aki kiengesztelődött velünk a Jézus Krisztusban és megbízott minket a kiengesztelődés szolgálatával.

Mert Isten engesztelte ki magával a világot Krisztusban, nem számítva be nekik bűnüket s reánk bízva a kiengesztelés ígését.

Krisztus követségében járva hát, akár csak az Isten maga kérne mi általunk, kérten kérünk a Krisztus nevében: engesztelődjete ki Istennel.

Mert ő azért tette a büntelent miérettünk bűnné, hogy mi Isten igazsága legyünk ő benne.

Sőt, mint munkatársak, intve intünk is, hogy ne tegyétek hiábavalóvá magatokra nézve az Isten kegyelmét.

Hisz ő mondja: Kedvező időben meghallgattalak tégedet S az üdvösség napján megsegítettelek. Most van itt a kedvező idő, most van itt az üdvösség napja!

Ne botránkoztassunk meg senkit semmiképp, hogy ki ne gúnyolják szolgálatunkat,

hanem úgy viselkedjünk mindenben, mint Isten szolgálói, - örökös tűrésben, Nyomorban, szükségben, szorongatásban,

Vereségben, fogságban, háborúságban, Küszködésben, virrasztásban, böjtölésben,

Tisztaságban, tudományban, Türelemben, szívességben, Szent Lélekben, képmutatás nélkül való szeretetben,

Igazmondásban, Isten erejében, Az igazság védő és támadó fegyverzetében,

Dicsőségben, gyalázatban, ócsárlás s magasztalás között; Mint ámtók és mégis igazak,

Mint ismeretlenek és mégis ismerősök, Mint holtak és íme mégis élők, Mint megostorozottak, de meg nem ölttek,

Mint búsulók és mégis vidámak, Mint szegények és mégis bőkezűek, Mint akiknek semmijük sincs s mégis mindenük van.

Korintusiak! Ajkunk megnyílt, a szívünk kitárult,

Nem bennünk szorongtok, ti vagytok a szűkkeblűek.

Viszonzásul: - úgy szólok hozzátok, mint gyermekeimhez - tárjátok ki ti is szíveteket.

Ne vonjatok közös igát a hitetlenekkel! Miben társ az igazság a hamissággal! Mi köze a világosságnak a sötétséghez?

Miben egy a Krisztus Beliállal? Mi dolga a hívőnek a hitetlennel?

S hogy illik a bálvány Isten templomába? Pedig ti az élő Isten temploma vagytok amint az Isten mondotta: Köztük lakom, járok, Istenük és ők az én népem lesznek.

Távozzatok hát körükből S váljatok el tőlük, mondja az Úr. Ne nyúljatok tisztátalan dolgokhoz, Akkor magamhoz veszek titeket,

és Atyátok, S ti fiaim és lányaim lesztek, Mondja a mindenható Úr.

Azért kedves testvéreim, ez ígéret birtokában, őrizzük meg tisztán testünket, lelkünket minden fertelemtől s éljünk szentül Isten félelmében mindvégig.

Fogadjatok szívetekbe! Mi nem bántottunk meg senkit sem, nem rontottunk meg senkit sem, nem csaltunk meg senkit sem.

Nem vádként mondom ezt. Imént mondtam, szeretlek titeket, együtt élek, együtt halok tiveletek.

Nagy az én bizodalمام hozzátok, nagyban dicsekszem veletek. Tele, van a szívem vigasztalással, úszom az öröm árában minden nyomorúságunk dacára.

Pedig, mikor megérkeztünk Macedóniába, egy percnyi nyugodalمام sem volt, százféle nyomorúság szakadt rám: kívül harc, belül félelem.

De az Isten az elnyomottaknak megvigasztalója, megvigasztalt minket is a Titus megérkezésével.

Sőt nem csupán az ő megérkezésével, hanem ama vigasztalással is, amellyel ti vigasztaltátok meg őt. Hiszen vágyódtok, kesergétek és hozzám való hűségtek hírért hozta meg nékem, úgy, hogy szinte öröme gyúlt szívem.

Azért, ha én megszorítottalak is titeket a levelemmel, már nem bánt az, noha bántott, mert úgy látom, az a levél, hacsak rövid ideig is, megszorított titeket.

Most örvendek, de nem azért hogy megszorodtatok, hanem, hogy szomorúságtok megtérésre sarkalt. Mert ti Isten szerint szomorodtatok meg, hogy ne valljatok kárt miattunk semmiben.

Az isteni szomorúságnak ugyanis üdvösséget szerző megbánhatatlan megtérés, a világi szomorúságnak ellenben halál a vége.

Lám! Ez a ti szomorúságtok már is mely nagy lelkesedést keltett szívetekben, sőt mentegetőzést, kedvetlenséget, félelmet, sóvárgást, vetélkedést, megtorlást. Minden tekintetben bebizonyítottátok, hogy tisztán álltok e dologban.

Azért ha írtam is néktek, nem a sértő, sem a sértett miatt írtam, hanem, hogy a mi ti rólatok való gondoskodásunk Isten előtt nyilvánvaló legyen. Vigasztalódtok e szerint vigasztalódás nekünk is.

S még ennél is nagyobb öröm nekünk Titusnak a felett való öröme, hogy lelkét mindnyájan megnyugtattátok.

Mert ilyenformán, ha veletek egyben-másban dicsekedtem is előtte, szégyent nem vallottam; sőt ellenkezőleg, amily igaz mindaz,

amit néktek mondtam, oly igaznak bizonyodott Titus előtt való dicsekvésünk is. És most ő még jobban vonzódik hozzátok s gyakran emlegeti mindnyájatoknak engedelmisségét, hogy mely retteggéssel s félelemmel fogadtátok őt.

örvendek, hogy minden tekintetben bízhatom bennetek.

Tudtotokra adjuk egyúttal, kedves testvéreim, az Istennek Macedónia gyülekezeteivel közlött kegyelmét is.

A sok megpróbáltatás közt az ő határtalan örömük és roppant nagy szegénységük, jószívűségük gazdagságának bőséges forrásává lett.

Mert tanú vagyok rá, hogy ők tehetségük szerint, sőt tehetségükön felül önként adakoztak

s rimánkodva kértek, fogadjuk be őket a szentek megsegítésére irányuló szolgálatunk kegyelmi közösségébe.

S bizony, nem is remélt módon ajánlották fel magukat elsőbbit az Úrnak, azután nekünk is Isten akarata szerint,

úgy, hogy Titusnak lelkére kellett kötnünk, hogy amint elkezdte, végezze is be nálatok ezt a kegyelmi munkát is,

hogy amint mindenben, hitben, ékesszólásban, tudományban, bármely téren való buzgóságban s az irántunk való szeretetben kitűntök, kitűnjetek e kegyelmi jóban is.

Nem parancsképp, csak azért mondom ezt, hogy kipróbáljam mások buzgósága révén a ti szeretetetek valóságát is.

Hiszen előttetek nem ismeretlen a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak kegyelme; ő ti érettetek gazdag létére szegény lett, hogy ti az ő szegénysége révén meggazdagodjatok.

Én e részben csak tanácsot adok. Mert ez néktek, akiknél nem csupán a tett, hanem a szándék is tavalý óta meg volt, javatokra válik.

Most hát kerítsetek sort a tette is, hogy a szándékkal a tett is párosuljon módotokhoz mérten.

Mert, ha a jó szándék megvan, úgy kedves az, ahogy kinek-kinek a módjától telik s nem, ahogy nem telik.

Hiszen a cél nem az, hogy másokon segítve, magatokat nyomorba döntsétek, hanem a viszonzás.

Jelen bőségetek pótolja ki azoknak szükségét hogy azoknak bősége is kipótolhassa majd a ti szükségteket s meglegyen az egyenlőség,

amint meg van írva : Aki sokat gyűjtött, nem úszott bőségben és aki keveset, nem látott szükségét.

De hála az Istennek, aki az enyémmel azonos buzgósággal töltötte be Titus szívét irántatok,

mert ő a felhívásunknak nemcsak hogy engedett, hanem nagy buzgóságában önként ment hozzátok.

És mi elküldöttük vele azt a testvért is, akit minden gyülekezet dicsér az evangéliom dolgában.

Sőt mi több, akit a gyülekezetek útitársunkul is megválasztottak ez általunk szolgált jó Úgyben, magának az Úrnak dicsőségére és a mi kedvünkre,

mert elejét akarjuk venni az általunk gyűjtött könyöradomány nagysága miatt való megrágalmazásnak.

Becsületünkre ugyanis vigyázunk, nemcsak az Úr, hanem az emberek előtt is.

Velük küldtük továbbá azt a testvérünket is, akinek buzgóságát sok dologban sokszor kipróbáltuk s aki most még sokkal buzgóbb irántatok való nagy bizodalmban.

Azért, akár Titusról legyen szó, ő frigyársam és segédem köztetek, akár a mi testvéreinkről, ők a gyülekezetek kiküldöttei, Krisztus dicsősége. Tegyetek hát bizonyoságot velük szemben a ti szeretetetekről

s a mi tiveletek való dicsekvésünkről a gyülekezeteknek színe előtt.

A szentek részére szóló segélygyűjtés dolgában felesleges írnom.

Jól ismerem szíves hajlandóságtokat, dicsekszem is a macedónoknak, hogy Akája már tavaly óta kész és, hogy a ti buzgóságtok a többséget magával ragadta.

S éppen azért küldtem el a testvéreket, hogy ez a mi tiveletek való dicsekvésünk meg ne hiúsuljon, hogy, mint mondtam, kész legyetek

és ha majd a macedónok odajönnek velem s készületlenül találnak, nekünk, jobban mondva néktek, ne kelljen szégyent vallanunk e bizodalmban.

Éppen azért szükségesnek láttam megkérni a testvéreket, hogy előremenjenek hozzátok s gyűjtsék össze a már előre megígért áldást, hogy az úgy, mint adomány és ne úgy, mint ragadomány legyen kész.

De megjegyzem, hogy aki szűken vet, szűken is arai és aki bőven vet, bőven is arat.

Ki-ki szíve szerint adakozzék, ne kelletlen vagy kényetlen; a jókedvű adakozót szereti az Isten.

Az Istennek pedig van hatalma arra, hogy teljes kegyelmét kiárassza rátok, hogy mindenben mindenkor teljes elégséggel, minden jóban bővelkedhessetek,

amint meg van írva: Szórt, adott a szegényeknek, Az ő igazsága megmarad örökké.

Aki pedig magot ad a magvetőnek és eleségül kenyeret, nektek is ad gazdag vetést s megnöveli igazságotok termését,

hogy ti minden tekintetben gazdagok legyetek minden jószívű adakozásra, ami mi általunk Isten iránt való hálaadást szül.

Mert e szent szolgálat nem csupán a szentek szükségét pótolja, hanem az Isten iránt való hálaadásnak is bőséges forrása,

amennyiben a jótett láttára magasztalni ígják az Istent a ti Krisztus evangéliomát valló engedelmisségetekért s az irántuk és mindenki iránt tanúsított adakozó szívetekért

Sőt értetek könyörögve, elfogja szívüket az utánaatok való vágyódás az Istennek rátok kiárasztott gazdag kegyelméért.

Az Istennek pedig hála legyen az. Ő kimondhatatlan ajándékáért.

Én magam Pál pedig, aki szemtől-szembe ugyan alázatos vagyok köztetek, de mint távollévő bátor iránytokban: kérlek a Krisztus szelídségére és szerelmére,

kérlek, ne kényszeresetek, hogy mint jelenlévő bátorságot vegyek abból a bizodalomból, amely nékem, úgy gondolom, bátorságot adhat azokkal szemben is, akik minket a gyarló test útján járó emberek közé soroznak.

Mert, bár gyarló testben járunk, nem a gyarló test útján járva harcolunk.

A mi harci fegyverünk nem a gyarló test, hanem az Istennek hatalmas, erősségrontó fegyvere,

amellyel az ellenség terveit, az Isten ismerete ellen emelt összes gátakat lerontjuk s foglyul ejtünk minden lelket, hogy hódoljon Krisztusnak.

Sőt készen állunk arra is, hogy megtoroljunk minden engedetlenséget, mihelyt a ti engedelmisségetek teljes lesz.

Vagy ti csakis a személyre néztek? Nohát, aki abban bizakodik, hogy ő a Krisztusé, gondolja meg azt is, hogy amint ő, éppúgy mi is a Krisztusé vagyunk.

Sőt, ha talán kelleténél jobban dicsekedném is ama mi hatalmunkkal, amelyet az Úr énnékem a ti építésekre és nem megrontásokra adott, nem vallanék szégyent.

De nem teszem, hogy ne úgy tűnjek fel, mintha csakis ijesztgetni akarnálak a leveleimmel.

Hiszen úgyis az a mondás: levelei fontoskodók és gorombák, de személyes fellépése gyatra s a beszéde silány.

Jegyezze meg az illető, hogy amilyenek vagyunk távollétünkben levélben közlött szavunkra nézve, épp olyanok leszünk, ha majd megjelenünk, cselekedetünkre nézve is.

Mi ugyanis nem merjük magunkat azok közé vetni vagy azokkal egybevetni, akik maguk magukat ajánlják, hisz tő, is, mikor ők maguk magukhoz mérik s maguk magukkal vetik egybe magukat, oktalanul cselekszenek.

Mi ellenben nem dicsekszünk mérték nélkül, hanem ama szabálynak mértéke szerint, amelyet az Isten adott mértékül nekünk, hogy eljussunk hozzátok is.

Mert mi nem feszítjük meg túlon túl magunkat, mintha nem érnénk el különben hozzátok. Hiszen mi már eljutottunk hozzátok is a Krisztus evangéliomával.

Igen, - nem dicsekszünk mérték nélkül a más munkájával, de éltet a remény, hogy hitetek gyarapodásával bőven kijut a dicséret nekünk nálatok a magunk szabálya szerint,

sőt, hogy ti rajtatok túl is hirdetjük az evangéliomot, a nélkül, hogy dicsekednénk a más szabályával, kész dolgával.

Aki pedig dicsekszik, - az Úrban dicsekedjék.

Mert nem az állja ki a próbát, aki önmagát ajánlja, hanem akit az Úr ajánl.

Vajha eltúrnétek tőlem egy kis bolondságot. Sőt. túrjatek engem is.

Hisz Isten hév szerelmével hevülök értetek. Én jegyeztelek el egy férfivel, hogy szeplőtlen szűzként állítsalak Krisztus elé.

De félek, hogy miként a kígyó ravaszul rászedte Évát, a ti szívetek is megromolva, elfordul a Krisztus iránt való őszinte hűségétől.

Úgy-e, ha az a bizonyos várva-várt más Jézust, egy olyat hirdetne néktek, akit mi nem hirdettünk, vagy más lelket vennétek, amit nem vertetek, vagy más evangéliomot, amit nem fogadtatok be, - szépen eltúrnétek!

Pedig semmi tekintetben sem tartom magamat alábbvalónak a nagy apostoloknál.

Lehet, hogy járatlan vagyok az ékesszólásban, de nem a tudományban; sőt ellenkezőleg, mindenben mindenképp tisztán álltam előttetek.

Vagy bűnt követtem el, hogy megaláztam magamat a ti felmagasztaltatástokért, hogy ingyen hirdettem néktek az Isten evangéliomát?

Zsoldot szedve, más gyülekezetet raboltam-é meg, hogy néktek szolgáljak? De hisz mikor ti nálatok voltam s szükségét szenvedtem, nem voltam terhére senkinek,

mert szükségletemről gondoskodtak a Macedóniából jött testvérek. Megéltem és meg is élek a nélkül, hogy terhetekre legyek.

Oly bizonyos, mint ahogy a Krisztus igazsága él bennem, hogy ezt az én dicsekvésemet nem némítják el Akája tartományában.

Miért? Talán, mert nem szeretlek titeket? Az Isten tudja.

De amit most teszek, teszem ezután is, hogy azokat, akik alkalomra lesnek, elűssem az alkalomtól, hogy amivel dicsekesznek, abban ők is olyanoknak találtsanak, mint mi.

Mert biz ezek hamis apostolok a Krisztus apostolainak köpönyegébe bújt álnok munkások.

Nem is csoda! A Sátán is a világosság angyalának köpönyegébe bújik.

Nem lephet meg tehát senkit, ha az ő szolgálai szintén az igazság szolgálainak köpönyegét öltik fel magukra. El is veszik jutalmukat cselekedeteik szerint.

Megismétlem szavam: ne tartson engem senki sem bolondnak. És ha mégis, tűrjetelek meg magatok közt, mint bolondot; hadd dicsekedjem én is egy kissé.

Amit mondok, nem az Úr szerint mondom azt, hanem csak úgy bolondmódra, dicsekvésre kerítvén rá a sort.

A sok gyarló dicsekedő közé beállok hát, mint dicsekvő én is.

Hiszen ti okosak kész örömmel tűrjetelek a bolondokat.

Tűrjetelek, ha leigáznak, ha megnyúznak, ha törbe ejtenek, ha nyakatokra ülnek és ha megpofoznak.

Gyalázat rám nézve, hogy mi erre gyengék voltunk. Pedig, amire más valaki büszke, - bolondmódra szólok - büszke vagyok én is.

Héberetek ők? En is. Izraeliták ők? Én is. Ábrahám magva ők? Én is.

Krisztus szolgálói ők? Bolondmódra mondom: Én még inkább, Bőségesebb munka, Sokkalta nagyobb vereség, És számosabb börtön, Nem egy halálveszély között.

A zsidóktól ötször kaptam egy híján negyven botütést.

Háromszor megostoroztak, egyszer megköveztek, háromszor hajótörést szenvedtem, egy éjet s egy napot a tenger mélyén töltöttem.

S hányszor keltem vándorútra, Veszélyben folyókon, Veszélyben rablók közt, Veszélyben népem, veszélyben a pogányok közt, Veszélyben városban, veszélyben a pusztán, Veszélyben tengeren, veszélyben a hamis testvérek közt!

Hányszor sanyart fáradság, nyomor, álmatlanság, Hányszor éhség, szomjúság, böjttölés, Hideg és mezítelenség!

S minderre ráadásul az örökös zaklattatás, az összes gyülekezetek reám szakadt gondja.

Ki a gyenge s én ne roskadjak le? Ki botránkozik meg s én ne gerjedjek haragra?

Ha már dicsekvésre kell megnyitnom számat, dicsekszem gyarlóságommal.

Az Úr Jézus Krisztus Istene és Atyja, az örökké áldott tudja, hogy én nem hazudom.

Damaszkuszban Aretás király helytartója örökkel rakta meg a damaszkusziak városát, hogy foglyul ejtsen engem

s ablakon át egy kosárban bocsátottak le a kőfalról s úgy menekültem ki keze közül.

Haszontalan dolog ugyan, de ha már dicsekednem kell, rákerítem a sort az isteni látomások és kijelentések dolgára.

Ismerek én egy keresztyént, aki ezelőtt tizennégy évvel, - testben-e, vagy testen kívül, nem tudom, - Isten tudja, - elragadtatott a harmadik évig.

S tudom hogy ez ember - testben-e, vagy testen kívül, nem tudom, a jó Isten tudja.-,

elragadtatott egész a paradicsomba s olyan titokzatos szókat hallott, amiket embernek kibeszélnie nem szabad.

Ezzel az emberrel dicsekszem, jómagámmal pedig, gyarlóságomat kivéve, bizony nem dicsekszem.

Sőt ha dicsekedni akarnék is, nem teszem azt bolondmódra, mert igazat mondok és mértéket tartok, hogy senkise gondoljon többet én felőlem, mint amit lát avagy hall tőlem.

Hiszen épp, hogy a rendkívüli kijelentésekben el ne bizakodjam, túske adatott testembe, a Sátán kízó angyala, hogy felettébb el ne bizakodjam.

E miatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék tőlem.

De ő azt felelte: Elég néked az én kegyelemem. Az én erőm az erőtlenségben tökéletes. Nagy örömet dicsekszem hát a gyarlóságommal, hogy Krisztus ereje lakozzék én bennem.

Igen, - gyönyörűség nékem az erőtlenség, a bántalmazás, a nyomorúság, az üldözés, a szorongattatás Krisztusért, mert épp mikor erőtlennek látszom, akkor vagyok erős.

Bolondoztam. Ti kényszerítettetek rá. Mert voltaképpen néktek kellett volna engem ajánlani, hiszen én sem vagyok alábbvaló a nagy apostoloknál, ha semmi vagyok is.

Apostolságomnak bizonyosságát adtam közöttetek a túrás, a jelek, a csodák és erők nagy sokaságában.

Miben szenvedtetek hát ti rövidséget a többi gyülekezetekkel szemben, hacsak nem abban, hogy én magam nem voltam terhetekre néktek? Bocsássátok meg ez igazságtalanságomat.

Lám, most harmadízben készülök hozzátok s most sem leszek terhetekre néktek, mert nem azt keresem, ami a tiétek, hanem titeket. Hiszen nem a gyermekek tartoznak kincset gyűjteni a szüléknek, hanem a szülék a gyermekeknek.

Sőt én szíves örömet áldozok fel mindent, magamat is - lelketekért, ha mindjárt ti ezért az én túlságos szeretetemért mind kevesebb szeretettel fizettek is nékem.

De legyen úgy; én nem voltam terhetekre, hanem ravasz ember lévén, álnokul törbe csaltalak.

Nos hát, követeim közül ugyan melyik révén fosztottalak ki titeket?

Felkértem Titust és vele küldtem ama testvért. Hát Titus kifosztott? Hát nem egy-e a lelkünk, nem egy-e az utunk?

Vagy még mindig azt hiszitek, hogy előttetek mentegetőzünk? Isten színe előtt állva, Krisztus nevében beszélünk és minden szavunk, testvérek, épülésteket célozza.

Hanem attól tartok, hogy ha odamegyek, nem talállak kedvemre valóknak s ti sem találtok engemet kedvetek szerint valónak, hogy napirenden lesz nálatok a versengés, pártoskodás, a harag, a civódás, a megszólás, a besúgás, a gőgösködés, a rendetlenség.

Vajha, mikor újra odamegyek, meg ne alázna köztetek az én Istenem s ne kellene keserves panaszra fakadnom a sok régi bűnös miatt, akik a tisztátalanság, a paráznság és a bujaság taposott útvjáról még most sem tértek le.

Most már harmadízben megyek ti hozzátok. Minden ügy két avagy három tanú vallomása alapján állapíttassák meg.

Eleve megmondtam és előre mondom, miként másodszori jelenlétem alkalmával, most a távolból is, úgy a régi, mint a többi bűnösöknek: ha újra elmegyek, kíméletet nem ismerek.

Hisz ti úgyis szeretnétek kipróbálni, ha csakugyan Krisztus beszél-e belőlem. Pedig bizony ő sem gyenge tiveletek szemben, hanem erős közöttetek.

Mert gyengeségre vall ugyan kereszthalála, de él Isten erejéből. Épp úgy mi is gyengék vagyunk az bár az ő közösségében, ámde vele együtt élünk tiértetek Isten erejéből.

Tegyetek próbát. Vizsgáljátok meg jól magatokat, vajon a hit alapján álltok-e? Vagy ti tán nem is tudjátok, hogy Jézus Krisztus lakozik bennetek. Avagy erre talán nem is vagytok méltók?

Bizton remélem azonban, meggyőződtek ti még arról, hogy mi méltatlan nem vagyunk.

Mindamelletts esdve kérjünk Istenünket, hogy óvjon meg titeket a rossztól, nem azért, hogy mi méltóknak bizonyuljunk, hanem hogy ti jót tegyetek, mi pedig csak hadd maradjunk továbbra is méltatlanok.

Mert semmit sem tehetünk az igazság ellen, hanem csak az igazságért.

És szívünk felörvend, ha mi erőtlenek, ti pedig erősek vagytok. Ezért esedezőnk is a ti tökéletességetekért.

Azért írom ezt néktek távollétemben, hogy jelenlétemben ne kelljen kurtán bánnom majd veletek ama hatalomnál fogva, amelyet az Úr énnékem építésre s nem rontásra adott.

Egyébként testvérek, örüljete, készüljete, vigasztalódjatek, egyetértsetek, békében éljete s a szeretet és békesség Istene legyen tiveletek.

Köszöntséte egymást szent csókkal. Köszöntenek a szentek mindnyájan!

Az Úr Jézus Krisztusnak kegyelme, az istennek szeretete és a Szent Léleknek közössége legyen mindnyájatokkal. Ámen.

Összevont szöveg.

Pál, apostol nem emberektől, sem nem ember, hanem a Jézus Krisztus és az Atya Isten által, aki feltámasztotta őt a halálból,

és a velem lévő összes testvérek: Galácia gyülekezeteinek.

Kegyelem néktek és békesség az Atya Istentől és a mi Urunk Jézus Krisztustól,

aki feláldozta magát bűneinkért, hogy kiszabadítson a jelen gonosz világból a, mi Istenünk és Atyánk akarata szerint.

Dicsőség néki örökkön örökké.

Csodálom, hogy attól, aki titeket a Krisztus kegyelme által meghívott, ilyen hamar elfordulva, átpártoltatok egy más evangéliomhoz,

ami nincs más; de igenis vannak, akik háborgatnak s szeretnék elferdíteni a Krisztus evangéliomát.

Pedig, ha mi, vagy akár egy mennyei angyal hirdetne is néktek más evangéliomot, mint amit mi hirdettünk néktek, - átok rá.

Amint előbb mondtam, most újra is mondom: aki néktek más evangéliomot hirdet, mint amit befogadtatok, átok rá.

Mert épp most is az emberek, vagy az Isten helyeslésére számítok? Vagy az emberek tetszését hajhászom? Ha még most is az emberek tetszését hajhásznám, nem volnék Krisztus szolgája.

Tudtotokra adom ugyanis testvérek, hogy az az evangéliom, amelyet én hirdettem néktek, nem emberi.

Nem embertől vettem én azt, nem is úgy tanítottak rá Jézus Krisztus kijelentése az.

Hiszen hallottátok, hogy mikor még zsidó voltam, miként viseltem magamat, hogy szörnyen üldöztem és pusztítottam az Isten gyülekezetét

s különb zsidó voltam bármely zsidó kortársamnál, sokkal jobban ragaszkodván náluk őseim hagyományaihoz.

De mikor az Isten, aki engem fogantatásom percétől fogva kiválasztott és kegyelméből meghívott:

jónak látta az ő Fiát kijelenteni én bennem, hogy hirdessem a pogányok között, - attól fogva nem tanácskoztam halandó emberrel,

sőt elődeimet, a jeruzsálemi apostolokat sem látogattam meg, hanem elmentem Arábiába s újra visszatértem Damaszkuszba.

Majd három évre rá felmentem Jeruzsálembe, hogy megismerkedjem Kéfással s tizenöt napot töltöttem nála

Más apostolt azonban nem láttam, kivéven Jakabot, az Úrnak testvérét.

Abban pedig, amit néktek írok, Istenemre, nincs hazugság.

Onnét elmentem Szíria és Cilícia tartományába.

A júdeai keresztyén gyülekezetek személyesen nem is ismertek.

Csak úgy hallomásból tudták, hogy: aki egykoron minket üldözött most az egykoron pusztított hitet hirdeti.

S dicsőítették az Istent érterem.

Azután tizennégy esztendő múlva újra felmentem Jeruzsálembe Barnabással együtt s magammal vittem Titust is.

Felmentem pedig isteni kijelentés alapján s megismertetem a gyülekezettel és bizalmas körben a tekintélyesekkel az én pogányok között hirdetett evangéliumomat, hogy ne fáradozzak, avagy ne fáradoztam légyen hiába.

És ők még a velem lévő Titust sem kényszerítették, noha görög volt, hogy körülmetélkedjék.

Mert mi ama futkározó hamis atyafiak miatt, akik alattomban közénk tolakodtak, hogy kikémleljék a Krisztus Jézusban való szabadságunkat s lelki rabságba ejtsenek:

egy tapodtat sem engedtünk nékik, hogy az evangéliomnak igazsága megmaradjon nálatok.

Ami pedig azokat illeti, akik a tekintély szerepét játsszák, - bánom is én, akárkik voltak egykoron, nem néz az Isten az ember személyére, - hát azok a tekintélyesek én velem semmit sem közöltek.

Sőt ellenkezőleg, mikor látták, hogy a pogányság evangélioma én rám van bízva, mint ahogy a zsidóságnak Péterre,-

hisz az, aki erőt adott Péternek a zsidó, erőt adott nékem is a pogány apostolságra, -

s mikor megismerték a nékem adott kegyelmet: Jakab, Kéfás s János, mint ügyvélt oszlopok, bajtársi jobbukat nyújtották nékem s Barnabásnak és beleegyeztek, hogy mi a pogányok, ők pedig a zsidók között apostolkodjanak.

Csak azt kötötték ki, hogy az ő szegényeikről megemlékezzünk s én ezt a kikötést becsületesen álltam is-.

Hanem, mikor Péter lejött Antiókiába, megrovásra méltó eljárása miatt kérdőre vontam őt

ugyanis Jakab néhány küldöttjének megérkezte előtt egy asztalnál étkezett a pogányokkal, de mikor azok megjöttek, meghátrált és a zsidóktól való féltében különvált tőlük.

S vele együtt képmutatóskodtak a többi zsidók is, úgy, hogy a képmutatásuk Barnabást is magával ragadta.

Mikor azért láttam, hogy letértek az evangéliomi igazság egyenes útjáról, azt mondtam Péternek az egész közönség füle hallatára: Ha te zsidó létedre pogány s nem zsidó módra élsz, miért kényszeríted a pogányokat, hogy zsidó módra éljenek?

Mi, született zsidók s nem bűnös pogányok,

tudván, hogy az ember nem a törvény cselekedeteiből, hanem a Krisztus Jézusba vetett hit által igazíttatik meg, - mi magunk is hittünk a Krisztus Jézusban, hogy a Krisztus hitéből, nem pedig a törvény cselekedeteiből igazíttassunk meg, - mert a törvény cselekedeteiből egy halandó sem igazíttatik meg.

Ha pedig Krisztusban keresve a megigazítást, mi magunk is bűnösöknek bizonyulunk, úgy Krisztus a bűn szolgája? Szó sincs róla.

Hisz, ha amit lerontottam, újra felépítem, magam teszem magamat bűnössé.

Mert én a törvény által a törvénynek meghaltam, hogy Istennek éljek.

A Krisztussal együtt megfeszítettem. Most-már nem én élek, hanem a Krisztus él bennem és amely életet most élek a gyarló testben, az Isten Fiába vetett hitben élem azt, aki szeretetből feláldozta magát érterem.

Nem vetem meg az Isten kegyelmét, mert ha törvény által az igazság, úgy Krisztus hiába halt meg.

Oh balga galaták! Ki igézett meg titeket, akiknek a megfeszített Jézus Krisztust szinte a szegtük elé festettük.

Csak azt szeretném megtudni tőletek, hogy a törvény cselekedeteiből, vagy a hit hirdetéséből vettétek-e a Lelket? Hát ennyire balgák vagytok?

Amit Lélekben kezdtetek, most a gyarló testtel akarjátok bevégezni?

Minden fáradságtok kárba vezett volna? Bizony kárba!

De hát, aki Lélekkel táplál titeket s csodákat művel köztetek, a törvény cselekedetei, avagy a hit hirdetése útján teszi ezt?

Ott a példa: Ábrahám hitt az Istennek s ez számíttatott be neki igazságul.

Értsétek meg tehát, hogy a hívők az Ábrahám fiai.

S mert az írás eleve látta, hogy az Isten hitből igazítja meg a pogányokat, előre tudatta Ábrahámmal az örömhírt: Tebenned áldatik meg minden nép.

Tehát a hívők áldatnak meg a hívő Ábrahámmal.

A törvény útján járókon ellenben átok ül, hiszen meg van írva: Átkozott az, aki meg nem tartja mindazt, ami a törvénykönyvben írva van és megtartandó.

S hogy a törvény által senki sem igazíttatik meg Isten előtt, az világos, mert az igaz-ember hitből él.

A törvénynek pedig nincs köze a hithez. Ellenkezőleg, aki megtartja, az él általa.

Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, mikor átokká lett értünk, mert írva van: Átkozott, aki a fán függ.

Így lett Ábrahám áldása a pogányok osztályrésze a Krisztus Jézusban; így nyertük meg a Léleknek ígéretét a hit által.

Testvérek! Közönséges példát mondok. Ugyebár, az ember jogerős rendelkezését senki sem teheti érvénytelenné s nem is toldhatja meg.

Pedig az ígéret Ábrahámnak és az ő utódának szólt. Nem azt mondja: „És az ő utódainak" vagyis soknak, hanem: „És a te utódodnak" vagyis egynek és az a Krisztus.

Azt mondom hát, hogy az Isten jogerős rendelkezését a 430 esztendővel utóbb keletkezett törvény nem teheti érvénytelenné és az ígéretet nem semmisíti meg.

Mert, ha az örökség a törvénytől, akkor már nem az ígérettől függ. Pedig Isten Ábrahámot az ígéret alapján részesítette kegyelmében.

Mi akkor a törvény? Vétkek miatt adott pótlék; érvényes annak az utódnak eljöveteleig, akinek az ígéret szólt. Angyalok közbejöttével rendelve, közvetítő hozta.

A közvetítő azonban nem egynek a megbízottja, az Isten pedig egy.

E szerint a törvény ellenkezik Isten Ígéretével? Szó sincs róla. Ha éltetni tudó törvény adatott volna, úgy csakugyan a törvény lenne az igazság forrása.

De az írás mindent a bűn alá rekesztett, hogy a hívők a Jézus Krisztusba vetett hit által részesüljenek az ígéret áldásában.

A hit idejének beálltaig pedig, mint a törvénynek foglyai őriztettünk a kijelentendő hit bekövetkeztéig.

Így lett a hit Krisztusra vezérlő mesterünk, hogy a hitből igazittassunk meg.

A hit idejének beálltával azonban semmi közünk többé a vezérlő mesterhez.

Mert ti mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusba vetett hit által.

Hisz, mint a Krisztusba beavatottak, mindnyájan a Krisztust öltöztétek fel.

Nincs többé sem zsidó, sem görög, nincs többé sem szolga, sem szabad, nincs többé sem férfi, sem nő. Ti mindnyájan egy vagytok a Krisztus Jézusban.

S ha Krisztus hívei, úgy Ábrahám utódja s az ígéret szerint örökösök vagytok.

Véleményem szerint pedig, amíg az örökös kiskorú, semmiben sem különbözik a szolgától, jóllehet mindennek ura; felügyelőkre és szolgákra van bízva az atyától meghatározott ideig.

Épp úgy mi is, amíg kiskorúak voltunk, a világ elemi dolgait szolgáltuk,

de mikor beállott az időnek teljessége, elküldte az Isten asszonytól lett, törvény alá vetett Fiát,

hogy a törvény foglyait megváltsa és fiákká fogadtassunk.

S minthogy fiak vagytok, elküldte az Isten az ő Fia Lelkét is szívünkbe, aki azt kiáltja: Abba, Atyám!

Tehát nem vagy többé szolga, hanem fiú és ha fiú, akkor Isten örököse is a Krisztus által.

Mikor még nem ismertétek az Istent, szolgáltátok a természetüknél fogva nem isteneket.

Most, ismerve Istent, sőt megismertetve Istentől, hogy térhettek vissza ismét ama gyarló s szegény elemi dolgokhoz, hogy azokat újból szolgáljátok?

Ünneplitek a napokat, hónapokat, az évfordulókat és esztendőket.

Attól tartok, kárba veszett az én körültekert való fáradságom.

Legyetek olyanok, mint én, hiszen én is olyan vagyok, mint ti. Kérten kérlek, testvéreim! Eddigélé nem bántottatok meg semmivel.

Pedig tudjátok, hogy első ízben testi nyavalyától gyötrötten hirdettem néktek az evangéliomot.

És ti ez ördögi nyavalyám dacára sem vetettetek és útáltatok meg, sőt ellenkezőleg, úgy fogadtatok engemet, mint Isten angyalát, sőt mint Krisztus Jézust.

Hová lett ez a ti rajongó lelkesedésetek? Hisz tanú vagyok rá, hogy ha tehetitek, kivájtátok s ideadtátok volna énnekem a szemeteket is.

Vagy tán ellenségtek lettem, mert az igazságot hirdettem tinéktek?

Nem jóban fáradnak azok körülöttetek, hanem elakarnak szakítani tőlem, hogy hozzájuk pártoljatok.

Hát jó dolog mindig a jóban fáradni és nem csupán akkor, ha köztetek vagyok.

Édes gyermekeim, ti, akiket újra vajúdvá szüllek meg, mígnem alakot ölt bennetek a Krisztus, úgy szeretnék én most közöttetek lenni és más hangon beszélni, mert aggódom miattatok.

Mondjátok meg nekem, ti, akik a törvény alá vágyódtok, nem hallottátok a törvényt?

Meg van írva: Ábrahámnak két fia volt, az egyik a szolgától, a másik a szabadostól.

A szolgától való a természet, a szabadostól való az ígélet fia volt.

Képies beszéd ez a két szövetségről: az egyik a Sínai-hegyi, a szolgaság szülője, - ezt példázza Hágár.

Mert ez a szó Hágár, arab hegyet jelent, így hát ez a földi Jeruzsálemnek felel meg; ez nyög szolgaságban a gyermekeivel;

mennyei Jeruzsálem ellenben a szabadság hazája és ez a mi közös édes anyánk.

Hiszen meg van írva: Örvendj meddő, te, ki nem szülsz, Ujjongj, kiálts te, ki nem vajúdul! Mert sokkal több gyermeke van az elhagyott, Mint a férjes asszonynak.

Ti pedig testvérek, épp úgy, mint Izsák, az ígélet gyermekei vagytok.

Csakhogy, amint egykor a természetes gyermek üldözte a léleknek szülöttjét, úgy van most is.

De mit mond az írás? Úzd el a szolgától és fiát; a szolgáló fia nem Örököl a szabados fiával együtt.

Eszerint testvérek, mi nem a szolgáló, hanem a szabados gyermekei vagyunk.

Krisztus szabadságra szabadított fel minket. Álljatok meg tehát rendületlenül s ne hagyjátok magatokat újra befogatni a szolgaság igájába.

Vigyázzatok! Én Pál, mondom: ha körülmetélkedtek, a Krisztus semmit sem használ tinéktek.

Sőt még egyszer hangsúlyozva kijelentem, hogy minden körülmetélkedett ember köteles az egész törvényt megtartani.

Ti akik a törvény útján keresitek a megigazítást, elszakadtatok Krisztustól, kiestetek a kegyelmi közösségből.

Mi ellenben hittelmes lélekben várjuk az igazság reménységét.

Mert Krisztus Jézusban nem ér semmit sem a körülmetélkedés, sem a körülmetéletlenség, hanem csakis a szeretet által munkás hit.

Olyan szépen indultatok. Ki tartóztatott fel, hogy az igazságnak ne engedelmesskedjétek?

E hitetés nem attól van, aki titeket hív.

Egy kis kovász az egész tésztát megkeleszti.

Én bízom bennetek az Úrban, hogy gondolkodástok nem változik meg, de aki megzavar titeket, bárki legyen is az, megbűnhődik.

Ami pedig engemet illet, testvérek, ha még most is a körülmetélkedést hirdetem, miért üldöztetem? Hiszen akkor oda a kereszt botránnya!

Vajha bujtogatóitok nemcsak körül, hanem le is metéltetnének.

A ti hivatástok, testvérek a szabadság, csak aztán az a szabadság ne legyen ürügy a rosszra, hanem inkább szeretettel szolgáljátok egymást.

Mert az egész törvény be van töltve ez egyetlen igében: Szeresd felebarátodat, mint magadat.

De ha egymást marjátok, faljátok, vigyázzatok, hogy egymást kölcsönösen el ne emésszétek.

Azt mondom hát, lelki életet éljétek s a gyarló test kívánságát véghez ne vigyétek.

Mert a gyarló testet a Lélek, a Lelket pedig a gyarló test ellen hajtja kívánsága, hiszen ezek egymással tusáznak, hogy amit akartok, meg ne tehessétek.

De, ha a Lélek vezérel, nem vagytok a törvény alatt.

A gyarló test dolgai pedig nyilvánvaló dolgok, nevezetesen: a házasságtörés, paráznaság, aljasság, bujaság,

a bálványimádás, kuruzslás, haragtartás, viszálykodás, versengés, gyűlölködés, patvarkodás, meg hasonlítás, pártoskodás,

az irigység, gyilkosság, részegség, tobzódás és más effélék. Ezekről előre mondom, amint már megmondtam, hogy akik ilyesmit tesznek, nem öröklék az Isten országát.

A Lélek gyümölcse ellenben: a szeretet, öröm, békesség, tűrés, szívesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.

Ezekre nincs törvény.

Krisztus hívei a gyarló testet szenvedélyestül és vágyastul megfeszítették.

Lélek által élve éljünk is lelki életet.

Ne vágyódjunk hiú dicsőségre, ne ingereljük egymást, ne irigykedjünk egymásra.

Kedves testvéreim. Ha valaki valami ballépést követ el, ti lelki emberek, igazítsátok az olyat jó útra a szelídség lelkével; de vigyázz, hogy te is meg ne kísértessél.

Egymás terhét hordozzátok és úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.

Mert ki önmagát valaminek tarja, holott semmi, önmagát csalja meg.

Ki-k vizsgálja meg jól a maga dolgát, akkor csakis önmagára és nem másokra nézve lesz dicsekedése.

Mert ki-k a maga terhét hordozza.

A tanítvány ossza meg minden vagyonát tanítójával.

Ne tévelyegjétek! Az Isten nem hágy magából gúnyt űzni. Amit vetünk, azt aratjuk.

Aki gyarló testébe vet, az a gyarló testből arat veszedelmet, aki viszont Lélekbe vet, a Lélekből arat örök életet.

A jó tettbe tehát bele ne fáradjunk, mert ha nem lankadunk, úgy annakidején aratunk.

Azért, míg időnk van, tegyünk jót minden emberrel, kiváltképpen hitsorsainkkal.

Nézzétek, mekkora betűkkel írok néktek ? magam kezével.

A gyarló testi szépségben tetszelgők kényszerítenek titeket a körülmetélkedésre, csak azért, hogy ne üldözzék őket Krisztus keresztyéért.

Pedig maguk a körülmetéltek sem tartják meg a törvényt, hanem szeretnék, ha körülmetéltetnétek, hogy dicsekedhessenek a ti gyarló testetekkel.

De én nem akarok mással dicsekedni, csakis a mi Urunk Jézus Krisztus keresztyével; vele, aki által megfeszítették nekem a világ s én a világnak.

Mert a Krisztus Jézusban nem számít sem a körülmetélkedés sem a körülmetélkedetlenség, hanem csak az új teremtés.

S akik ezen szabály szerint élnek, békesség s irgalom szálljon azokra és az Isten Izraelére.

Ezután már ne legyen senki sem terhemre, mert én az Úr Jézus bélyegét hordozom testemen.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme legyen testvérek, a ti lelketekkel. Ámen.

Pál, Jézus Krisztus apostola az Isten akaratából, az Efézusban levő s a Krisztus Jézusban hívő szenteknek.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Áldott legyen a mi Urunk, Jézus Krisztusnak Istene és Atyja, aki megáldott minket Krisztusban minden mennyei, lelki áldással.

Szeretetből kiválasztott minket Őbenne világkezdett előtt, hogy szentek s feddhetetlenek legyünk előtte.

Jótetszése szerint eleve elhatározta, hogy Jézus Krisztus által fiaivá fogad
kegyelme dicsőségének magasztalására, amelyet az ő Szeretettje közölt mivelünk,
aki vére által váltság, bűnbocsánat nekünk,
a bölcsesség s az értelem teljességében reánk kiárasztott kegyelme gazdagságánál fogva.
Jószántából, amelyre Őbenne tökélte el magát, megismertette általa mivelünk akarata titkát,
hogyan Ő az időknél teljessége beálltával mindent, ami a mennyben, avagy a földön van, egyesít
Krisztusban,
akiben mi örökösökké is lettünk, mint eleve elrendelte, annak végzéséből, aki mindent akarata
tanácsa szerint visz végbe,
hogyan mi, akik reménységünket eleve Krisztusba vetettük, az ő dicsőségét magasztaljuk,
és akiben ti is, az igazság beszédét, üdvösségtek evangéliomát hallgatva és hittel be is fogadva, az
ígéretet ama Szent Lelkével megpecsételtettedek,
ki a mi örökségünknek záloga a tulajdon népévé avató váltságra, az ő dicsősége magasztalására.
Azért én is, hallván az Úr Jézusba vetett hiteteknek s az összes szentek iránt való szereteteteknek
hírét,
mindig belefoglallak titeket hálaadó imádságomba,
hogyan a mi Urunk, Jézus Krisztus Istene, a dicsőség Atyja töltsön be titeket a bölcsesség és a kijelentés
Lelkével, hogy megismerjétek őt
és nyissa meg lelki szemeteket, hogy megérthessétek, mi az ő meghívásának a reménysége, mi az ő
öröksége dicsőségének gazdagsága a szenteknél
és mi az ő hatalmának megmérhetetlen nagysága mi irántunk, hívők iránt az ő erejének ellenállhatlan
munkájánál fogva,
amelyet Krisztusban akkor mutatott meg, mikor a halálból feltámasztotta, a mennyben. jobbjára
ültette,
feljebb minden fejedelemségnél, felsőségnél, hatalomnál, uraságnál és minden, nemcsak e világon,
hanem a jövőben is elhangzó névénél,
s mindent lába elé vetett és őt tette mindenek felett az egyháznak fejévé,
amely az ő teste, s annak teljessége, aki betölt mindent mindenben.
Titeket is, akik meghaltatok ama vétkek s bűnök miatt, amelyekbe elmerültetek
e jelenvaló világnak, a levegő hatalmas urának, ama léleknek hódolva, amely most is munkálkodik az
engedetlenség ama fiaiban, akik között gyarló testünk s eszünk akaratát teljesítve,

gyarló testünk vágyaival hajdan mi is mindnyájan forgolódtunk s mint egyebek, mi is, természettől a haragnak fiaivá lettünk;

de a gazdag irgalmú Isten ama nagy szereteténél fogva, amellyel megszeretett minket,

noha halottak voltunk a bűn miatt, életre keltett minket is Krisztussal: - kegyelmi tény a ti üdvösségetek! -

vele együtt feltámasztott s vele együtt, mint Krisztus híveit, a mennybe ültetett,

hogymegmutassa a jövő időkben kegyelmének mérhetetlen gazdagságát a Jézus Krisztusban, mi irántunk való jóságából.

Mert ti kegyelemből hit által üdvözültetek. Ez nem a ti érdemetek, ez az Isten ajándéka.

Ez nem a cselekedetek jutalma, hogy senki se dicsekedhessek.

Mi az ő teremtése vagyunk ama jó cselekedetekre teremtve Jézus Krisztusban, amelyeket az Isten elrendelt, hogy végrehajtsuk.

Jusson azért eszetekbe, hogy ti, akik egykor a gyarló test szerint pogányok voltatok, s akiket a gyarló test szerint kézzel körülmetélt nép körülmetéletlenségnek hívtak,

ti akkor még, Krisztust nem ismerve, ki voltatok zárva Izrael közösségéből, távol álltatok az ígért szövetségetől, remény és Isten nélkül éltetek ezen a világon.

Most azonban a Jézus Krisztusban, ti, a hajdan távolállók, közellévők lettetek Krisztus vére által.

Mert ő a mi békességünk, aki mindkettőt egyesítette és a közbeeső válaszfalat,

az ellenségeskedést megszüntette, megsemmisítvén a törvényt tételes parancsolataival együtt az ő testében, hogy békeművével a kettőből egyet, új embert teremtsen magában kereszthalálával

s mindkettőt kiengesztelje Istennel egy testben a keresztfán által, megszüntetvén az ellenségeskedést.

Aztán eljött és hirdetett békességet néktek távol és közelállóknak.

Mert ő nyitott nekünk mindkettőnknek utat az Atyához egy lélekben.

Azért most már nem vagytok többé jövevények és zsellérek, hanem a szentek polgártársai s az Isten háznépe,

apostoli s prófétai alapra rakott épület, amelynek a szegletköve maga Krisztus Jézus,

akiben az egész összehangzatosan egybeszerkesztett épület szent templommá növekszik az Úrban.

Benne ti is közösen az Isten hajlékává épültök a Szent Lélekben.

Ezért vagyok én Pál, Jézus Krisztus foglya, ti értetek, pogányokért,

ha ugyanis hallottatok Isten kegyelmének rátok nézve velem közölt intézkedéséről, vagyis arról,

hogy ő kijelentés útján tudatta velem a titkot, amint ezt fentebb röviden megírtam.

Abból, ha elolvassátok megérthetitek felfogásomat a Krisztus ama titkáról,

amely más időkben nem jutott tudtukra az emberek fiainak, úgy ahogy az most Lélekben kijelentetett az ő szent apostolainak és prófétáinak,

hogy a pogányok a Jézus Krisztusban való ígéret örökös társai, tagtársak, résztársak amaz evangéliom által,

amelynek én Isten csodás hatalmánál fogva az ő velem közlött kegyelmi ajándékából szolgáljává lettem.

Velem, az összes szentek legkisebbikével közöltetett ugyanis az a kegyelem, hogy a Krisztus kikutathatatlan gazdagságát a pogányoknak hirdessem

és felvilágosítsak mindenkit ama titok rendeltetéséről, amely azért volt elrejtve öröktől fogva a világteremtő Istenben,

hogy most tudomásukra jusson az egyház révén a mennyei fejedelemségeknek és hatalmasságoknak az Istennek különféle bölcsessége

amaz örök végzés szerint, amelyet Jézus Krisztusban, ami Urunkban hozott meg,

akiben minékünk teljes bátor s bizodalmas utunk van Istenhez a benne vetett hit által.

Kérlek tehát, ne aggasszon értetek szenvedett sok nyomorúságom; dicsőségetekre szolgál az!

Ezért hajtom meg térdemet a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja előtt,

akinek atyai nevét viseli minden nemzetség a mennyben s a földön;

vajh' adja meg néktek dicsőségének gazdagságából, hogy megerősödjék az ő lelke által a ti belső embertek,

hogy Krisztus lakozzék a hit által a szívetekben

s meggyökerezvén és megszilárdulván a szeretetben, fel tudjátok fogni minden szentekkel egyben, mi az igazi szélesség, hosszúság, magasság és mélység

és megismerjétek a Krisztus minden ismeretet meghaladó szeretetét s beteljetek az Istennek minden teljességével.

Néki pedig, aki bennünk ható erejénél fogva sokkal többet tehet mindannál, amit mi kérünk, vagy gondolunk,

néki dicsőség legyen az egyházban s a Jézus Krisztusban nemzetségről-nemzetségre örökkön-örökké. Ámen.

Kérlek azért titeket, én az Úr foglya; éljete hivatástokhoz méltó életet,

tele alázattal, szelídséggel, türelemmel, egymást megszívlelő szeretettel,

híven ápolva a Lélek egységét a békesség kötelékében.

Egy a test és egy a Lélek, aminthogy egy hivatástok reménysége is.

Egy az Úr, egy a hit, egy az avatás.

Egy mindnyájunk Istene és Atyja, a mindnyájatok felett, mindnyájatok által és mindnyájatokban ható fővalóság.

A kegyelem azonban mindenikünknek a Krisztus ajándékának mértéke szerint adatott.

Ezért mondja az írás: Felment a magasba fogolyzsákmányával És ajándékokat adományozott az embereknek.

E „felment” szó pedig mi mást jelent, mint hogy előbb le is szállt a földnek alsó részeibe.

Aki leszállt, ugyanaz, mint aki felment, feljebb az egeknél, hogy mindent betöltsön.

És ő rendelt némelyeket apostoloknak, másokat meg prófétáknak, némelyeket evangélistáknak, másokat meg pásztoroknak s tanítóknak,

hogy alkalmasakká tegyék a szenteket a szolgálatra, a Krisztus testének építésére,

míg mindnyájan eljutunk az Isten Fia hitének s ismeretének egységére, férfiúi érettségre, a Krisztus tökéletességét megütő kornak mértékére,

hogy ne legyünk többé gyermekek, akiket a tanításnak bármely szele habként ide s tova hány-vet az emberek fortélyos játéka, tervszerűleg tévelygésbe ejtő csalárdsága által,

hanem a szeretet igaz útján járva, minden tekintetben bele nőjünk abba, aki a fej, vagyis a Krisztusba,

mert ha ő fűzi és tartja össze az egész testet s a kölcsönös segedelem teljes támogatásával minden egyes tag erejéhez mérten végzi a maga munkáját, akkor a test növekszik s épül a szeretetben.

Azért is azt mondom, sőt erősen hangsúlyozom az Úrban: ne éljetez most már úgy, ahogy a többi pogányok is élnek hívságos dolgokon jártatva eszüket.

Az ő értelmüket sötétség borítja; ők elidegenkedtek az isteni lélettől, a bennük rejlő tudatlanság, szívük rögzöttsége miatt,

hisz ők erkölcsi érzéketlenségükben bujaságra, mindenféle aljasságra vetemedtek haszonlesésből.

De ti nem ezt tanultátok a Krisztustól,

ha ugyan hallottatok róla és az ő közösségében megoktattattatok Jézus igazságára,

hogy néktek, a korábbi lélettel szakítva, le kell vetkeznetek a család kívánságok miatt megromlott ó embert,

meg kell újulnotok elméteknek Lelke szerint

és felöltöznotök az Isten szerint valódi igazságban s szentségben teremtett új embert.

Azért, szakítva a hazugsággal, ki-ki mondja meg az igazságot felebarátjának, mert tagtársak vagyunk,

Haragudjatok, de ne vétkezzetek. Le ne menjen a nap a ti haragtokkal.

Az Ördögnek pedig helyet ne adjatok.

A tolvaj többé ne lopjon hanem inkább becsületes munkájával keresse kenyerét, hogy legyen mit adnia a szűkölködőknek.

Ki ne jöjjön a szátokból egyetlen rossz szó sem, csak ami a szükség szerint az építésre jó, hogy áldásos legyen a hallgatókra nézve.

S meg ne szomorítsátok az Isten Szent Lelkét, aki által megpecsételtetek a váltság napjára.

Minden méreg, düh és harag, zenebona és káromlás, egyszóval minden gonoszság távol legyen tőletek.

legyetek jók, irgalmasak egymás iránt s bocsássatok meg egymásnak, amint az Isten is megbocsátott néktek a Krisztusban.

Kövessétek azért, mint kedves gyermekek, az Isten példáját.

Szeressétek egymást, amint Krisztus is szeretett minket s feláldozta magát értünk jó illatú ajándéku az Istennek.

Ellenben a paráznaságnak s bármely aljasságnak, avagy fősvénységnek még a nevét se említsétek, - így illik ez a szentekhez, -

sem pedig a szemérmertlenségét, a bolond vagy ocsmány beszédét, szóval az illetlen dolgokét se, hanem inkább a hálaadásét.

Mert jegyezzétek meg jól: egy parázna vagy aljas, vagy fősvény, azaz bálványimádó sem öröklí a Krisztus s az Isten országát.

Meg ne csaljon senki hiábavaló beszéddel; e miatt sújt le az Isten haragja az engedetlenség fiaira.

Ne keveredjétek a társaságukba.

Mert, bár egykor sötétség voltatok, most, mint az Úrnak hívei, világosság vagytok. Úgy éljétek, mint a világosságnak fiai.

A világosság munkája ugyanis csupa merő jóság, igazság és igazmondás.

Vizsgáljátok meg jól, mi kedves az Úrnak.

S ne legyen részetek a sötétség haszontalan dolgaiban, hanem inkább dorgáljátok is meg azokat.

Mert, amit ők titokban műveinek, szégyen azt kimondani is.

De ha megdorgáljuk a világosságnál, napfényre kerül az. Mert minden, ami kiderül, világosság.

Azért mondja: Ébredj alvó! Kelj életre a halálból S a Krisztus világosságod lesz!

Vizsgáljátok meg hát alaposan, hogyan éltek, nem mint oktalanok, hanem mint okosak.

Az időt kihasználjátok, mert rossz napokat élünk.

Ne legyetek esztelenek, hanem értsétek meg, mi az Úrnak akarata.

Ne részegeskedjete, kicsapongásra vezet az, hanem teljete be Szent Lélekkal.

S magatok közt szívből jövő zoltárt, himnuszt, szent dalt énekelve, zengve, adjatok hálát az Úrnak, mindenkor mindenért a mi Urunk Jézus Krisztus nevében.

Engedelmeskedjete egymásnak Krisztus félelmében.

Az asszony férjének, akárcsak az Úrnak, úgy engedelmeskedjék,

mert a férfi az asszonynak feje épp, mint ahogy Krisztus is az egyháznak feje s mint az ő testének üdvözítője.

Azért amint az egyház Krisztusnak, úgy engedelmeskedjék az asszony is férjének.

S te férj szintén szeresd a feleségedet, ahogy Krisztus is szerette egyházát s feláldozta magát érte, hogy megtisztítva az ige fürdővizében, megszentelje s

mint dicsőséges egyházat folt, avagy ránc s más efféle hiba nélkül, kifogástalan szentségében állítsa önmaga elé.

A férj úgy köteles szeretni a feleségét, mint a maga testét. Aki szereti a feleségét, önmagát szereti.

Hiszen nem gyűlölte soha senki a maga testét, sőt ellenkezőleg dédelgeti, ápolgatja, akárcsak az Úr is az egyházat.

Mert mi az ő testének tagjai; húsból való hús, csontjából való csont vagyunk.

Azért elhagyja az ember atyját, anyját s ragaszkodik a feleségéhez s lesz a kettő egy test.

Nagy titok ez, de én a Krisztust és az egyházat értem alatta.

Egyébként, bármint legyen is, külön-külön ki-ki úgy szeresse feleségét, mint önmagát, a feleség pedig félje az ő férjét.

Gyermekek! Engedelmeskedjete szüleiteknek az Úrban, mert ez rendjén való dolog.

Tiszteld atyádat és anyádat Ez az első, amaz ígérettel kapcsolatos parancsolat:

Hogy jó dolgod legyén s soká élj a földön.

És ti atyák! Ne ingereljéte haragra gyermekeiteket, hanem neveljéte őket az Úr fegyelmevel s intésével.

Szolgák! Engedelmeskedjete földi uraitoknak, félelemmel és rettegéssel, szívbéli őszinteséggel, akár csak Krisztusnak s szolgáljátok őket,

ne úgy tessék-lássék formán, kegyhajhászásból, hanem mint Krisztus szolgálói, akik örömet cselekszik az Isten akaratát

s jókedvvel az Úrnak s nem embereknek szolgálnak,

tudván, hogy a jótett helyébe jót nyerünk az Úrtól, akár szolgálók, akár szabadosok vagyunk.

És ti urak, ugyanezt tegyétek velük. Hagyjatok fel a fenyegetéssel, abban a tudatban, hogy közös Uratok van néktek a mennyben és annál nincs személyválogatás.

Végezetül, kedves testvéreim, legyetek erősek az Úrban s az ő erejének hatalmában.

Öltsétek fel az Istennek teljes fegyverzetét, hogy megállhassatok az Ördög mesterkedésével szemben.

Mert mi nem gyarló emberrel tusázunk, hanem fejedelemségekkel, hatalmasságokkal, e bűnös világnak uralkodóival, a gonoszságnak természetfeletti lelkeivel.

Vegyétek fel azért az istennek teljes fegyverzetét, hogy ama nagy gonosz napon ellenállhassatok s mindent elkövetve, megállhassátok a helyeteket.

Legyen derekatok öve az igazság, melletek vértje az igazságosság,

lábatok saruja a békesség evangélioma hirdetésének kézsége,

ráadásul ragadjátok meg a hit pajzsát, amellyel a gonosz minden tüzes nyilát kiolthatjátok,

kössétek fel az üdvösség sisakját is, és a Lélek kardját: az Isten igéjét,

aztán, ami imádság és könyörgés van, mondjátok el mindenkor lélekben s épp ez okból virrasszatok teljes állhatatossággal s könyörgéssel az összes szentekért;

én értem is, hogy megnyitva számat istenadta szóval, nyíltan hirdethessem, amaz evangéliomnak titkát,

amelynek leláncolt követe vagyok, hogy arról oly nyíltan beszéljek, ahogy beszélnem kell.

Hogy pedig ti is tudjátok, miként megy a dolgom, mivel foglalkozom, azt majd mind elmondja néktek Tihikus kedves testvérem, az Úr hű szolgálója.

Éppen azért küldtem őt hozzátok, hogy értesüljete a mi dolgainkról s megnyugtassa szíveteket.

Békesség a testvéreknek s hittel párosult szeretet az Atya Istentől s az Úr Jézus Krisztustól.

Kegyelem azoknak, akik őszinte szívvel szeretik ami Urunkat, a Jézus Krisztust. Ámen.

Pál és Timóteus, Jézus Krisztusnak szolgálói, a Jézus Krisztus Filippiben lévő összes szentjeinek a püspökökkel és a diakonokkal együtt.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor reátok gondolok,

pedig én mindenkor minden imádságomban örvendő szívvel könyörgök értetek mindnyájatokért,
mert ti kezdettől fogva mind máig kivettétek részeteket az evangéliom közös munkájából.

Szentül hiszem azt is, hogy aki elkezdte e jó munkát bennetek, be is végzi a Jézus Krisztusnak napjáig.

Rendjén is van nálam, hogy így gondolkodjam mindnyájatokról, mert titeket a szívembe zártalak, hisz ti az én fogságomban épp úgy, mint az evangéliomnak megvédelmezésében és megerősítésében a kegyelem osztályos társai vagytok mindnyájan.

Isten a tanúja, mely igazán vágyódom mindnyájatok után Jézus Krisztus szerelmével.

S éppen azért imádkozom, hogy a ti szeretetetek még jobban és jobban bővülködjék az ismeretben és a teljes megértésben,

hogy különbséget tudjatok tenni a jó és a rossz között és tiszták s kifogástalanok legyetek a Krisztus napján,

betelve a Jézus Krisztus által szerzett igazságnak gyümölcsével Isten dicsőségére és dicséretére..

Tudtotokra óhajtom adni testvérek, hogy az én körülményeim az evangéliomnak inkább javára szolgáltak,

amennyiben nyilvánvaló lett az egész őrségen s minden más körben is, hogy Krisztusért hordom bilincsemet,

a hívó testvérek nagyobb része pedig bilincsemből merítve a bátorságot, még elszántabban, félelem nélkül hirdeti az Isten igéjét.

Vannak ugyan köztük, akiket irigység és pártoskodás, de vannak, akiket jó szándék indít a Krisztus hirdetésére.

Ezeket a szeretet sarkalja, tudván, hogy én az evangéliom védelmezésére vagyok kirendelve;

viszont azok a pártos lelkűek, hirdetik a Krisztust, de nem tiszta szívvel, hanem azzal a cézzattal, hogy keservesebbé tegyék fogságomat.

Node mindegy, akár így, akár úgy, színből, avagy szívből, mégis csak a Krisztust hirdetik és ennek örvendek.

Sőt ezután is örvideni fogok. Mert tudom, hogy ez nékem üdvösségemre lesz a ti könyörgétek és Jézus Krisztus Lelke segedelme által,

amint várom és remélem, hogy nem vallok szégyent semmiben, sőt ellenkezőleg teljes a bizalmam, hogy amint mindenkor, úgy most is, akár élek, akár halok, Krisztus dicsóíttetik meg az én testemben.

Mert nékem Krisztus az élet s a halál nyereség.

De mivel e földi élet énrám nézve a hasznos munka alkalma, nem is tudom mit válasszak inkább.

Kétféle vágy emészt. Szeretnék már innen elköltözni és Krisztussal lenni, ez volna a legjobb;

de e gyarló testben maradnom még szükségesebb értetek.

S erről meg lévén győződve, tudom, hogy maradok, igen, én együtt maradok veletek mindnyájatokkal a ti hitben való gyarapodástokra és örömötökre,

hogy nagyban dicsekedhesetek, velem a Jézus Krisztusban, ha majd közöttetek újra megjelenek.

Csak aztán a Krisztus evangéliomához méltó közösségi életet éljete. Mert szeretném, ha elmegeyek nálatok látni, ha pedig távol maradok, rólatok hallani, hogy egyazon lélektől áthatva, szilárdan álltok és egyetértve harcoltok az evangéliom hitéért

s hogy az ellenségtől egy cseppet sem féltek. Ez lesz nékik a kárhozat, néktek pedig az üdvösség jele, mégpedig Istentől.

Mert a kegyelem néktek adatott Krisztusért, nemcsak, hogy higjete őbenne, hanem, hogy szenvedjete is őérette,

mint akik ugyanazt a harcot vívjátok, amelyet én vívtam szemete láttára és amelynek híret most halljátok rólam.

Azért ha van intés a Krisztusban, ha van szeretetből fakadó szó, ha van lelki közösség, ha van szív és könnyörület

tegyéte teljessé az én örömömet Hasson át titeket egyazon érzület, egyazon szeretet, egyazon gondolat, egyazon akarat.

Ne tegyete semmit pártoskodásból vagy hiú dicsőségéből, hanem alázatos szívére hallgatva, ki-ki nagyobbra becsülje a társát önmagánál.

Ne keresse ki-ki csak a maga hasznát, hanem a másét is.

Ugyanaz az érzület legyen bennete, amely a Jézus Krisztusban is volt

aki Isten alakjában nem tekintete zsákmánynak az Istennel való egyenlőséget,

hanem szolgálakot öltve fel, megüresítete magát, mint ember jelent meg s külsőképpen, mint ember élt,

megalázta magát és engedelmes volt halálíg, mégpedig a keresztfának haláláíg.

Azért az Isten is felmagasztalta őt s minden más név felett való nevei adott néki,

hogy Jézus nevére minden menyben, földön és föld alatt lakónak térde meghajoljon

és minden nyelv vallja, hogy JÉZUS KRISZTUS AZ ÚR az Atya Isten dicsőségére.

Azért kedves testvéreim, amint mindég engedelmeskedete, nemcsak, ha köztete vagyok, hanem sokkal inkább most, hogy távol vagyok, félve és rettegve munkálkodjate üdvösségteken.

Mert Isten az, aki ti bennete az akarást és a végrehajtást egyaránt munkálja jó tetszése szerint.

Mindent zúgolódás és habozás nélkül tegyete,

hogy kifogástalanok és tiszták, Isten szeplőtelen gyermekei lehessetek e gonosz és elfajult nemzetség körében, akik között úgy fényletek, mint a világnak szövétneke!

S ragaszkodjatok az élet ígéjéhez, hogy dicsekedhessem a Krisztusnak napján, mint aki nem futottam és nem is fáradtam hiába,

sőt akire, ha vérem ontják is hitetekért hozott áldozati szolgálatom közben, öröm, mindannyiatokkal közös öröm vár.

S szintúgy ti is örüljétek, velem együtt örüljétek.

Reményelem pedig az Ur Jézusban, hogy Timóteust hamarosan hozzátok küldhetem s hírt hallván dolgaitokról, én is megnyugszom.

Mert nincs vélem egy olyan rokonlélek sem, mint ő, nincs, aki úgy szívén viselné a ti dolgotokat.

Mindenki a maga s nem a Krisztus dolgával törődik,

Az ő kipróbált Jellemét azonban jól ismeritek, hisz akár a gyermek édes atyjának, úgy járt kezemre az evangéliom szolgálatában.

Azért remélem, hogy elküldhetem, mihelyt a magam dolgát elláttam, haladéktalanul.

Sőt bízom az Úrban, hogy magam is nemsokára elmegyek hozzátok.

Addig is szükségesnek láttam, hogy Epafroditus testvért, az én munkatársamat és bajtársamat, a ti követeteket és ínségemben engem kiegészítő szolgátokat visszaküldjem hozzátok,

mert elfogta a honvágy s nagyon nyugtalan lett amiatt, hogy betegsége hírét meghallottátok.

Hát bizony halálos beteg volt, de az isten megkönyörült rajta, sőt nemcsak ő rajta, hanem én rajtam is, hogy egyik szomorúság a másik után ne érjen.

Annál gyorsabban küldtem hát, hogy viszontlátva őt, örvendeztetek, s ne bánkódjam én sem.

Fogadjátok őt teljes örömmel az Úrban s becsüljétek meg az ilyen férfiakat.

Hisz ő Krisztus dolga miatt jutott a halál révébe s kockára tette életét, hogy amiben ti nem vehettetek részt, a körültem való szolgálatban pótoljon titeket.

Egyébiránt kedves testvéreim, örvendeztetek az Úrban. Ugyanarról írni nékem nem teher, néktek erősség.

Figyeljétek a kutyákra, figyeljétek a gazmunkásokra, figyeljétek a megmetéltekre.

Mert az igazi körülmetéltek mi vagyunk, mi, akik az Istent lélekben imádjuk és a Krisztusban dicsekszünk s nem a gyarló testben bizakodunk,

bárha én bizakodhatnám a gyarló, testben is. Hiszen, ha más bizakodni mer a gyarló testben, én még inkább.

Én a nyolcadnapra körülmetélt, Izrael nemzetségének, Benjámin törzsének sarja, én a héberek hébere, törvény szerint farizeus,

buzgóság dolgában gyülekezet-üldöző, a törvény igazsága dolgában kifogástalan életű.

De ami egykoron nyereségem volt, azt én Krisztus miatt veszteségnek tartottam.

Sőt bizony még most is veszteségnek tartok mindent az én Uramnak, a Jézus Krisztusnak felülmúlhatatlan ismerete miatt, akiért én mindenről lemondtam, és szemétnek tartok, hogy Krisztus az enyém

s én az övé legyek, mint akinek nem a törvényből, hanem a Krisztus hitéből való, Istentől nyert hitigazságom van,

s hogy megismerve öt, feltámadása erejét, szenvedése közösségét s olyan halált halva, mint ő, valamiképp részem legyen nekem is a holtak feltámadásában.

Nem mintha már elértem volna célomat, vagy már tökéletes volnék, de törekszem afelé, hogy elérjem, amiért a Jézus Krisztus foglyul ejtett engem is.

Nem gondolom még magamról, testvérek, hogy elértem a célt,

de azt az egyet igen, hogy elfelejtve, ami mögöttem van s neki dőlve annak, ami előttem van, nyílegyenest futok a cél felé, az Istentől a Krisztus Jézusban kitűzött mennyei hivatás pálya-béréért.

Azért mi érettek ígyen gondolkozzunk és ha egyben-másban más a véleményetek, az Isten kijelentése majd azt is tisztázza.

De amit elértünk, ahhoz mint szabályhoz, egyetértve ragaszkodjunk.

Kövessetek engemet testvérek s figyelmezzetek azokra, akik néktek adott példánk szerint élnek.

Mert sokan élnek úgy, sokszor mondtam, fájó szívvel mondom most is róluk, mint a Krisztus keresztségének ellenségei.

Ezeknek végsorsuk kárhozat, ezeknek istenük a has, dicsőségük gyalázatuk, ezek földi javak hajhászói.

A mi hazánk a menny, onnan várjuk a Megtartót, az Úr Jézus Krisztust is.

aki elváltoztatja gyarló testünket dicsőséges teste másává, amaz ő ereje által, amellyel hatalma alá vetheti a mindenséget is.

Azért, kedves testvéreim, szívem hő vágya, öröme és büszkesége, így álljatok meg az Úr közösségében.

Evódiát kérten kérem, Szüntükét is kérten kérem, egyetértsenek az Úrban.

Sőt kérten kérlek tégedet is igaz szolgatársam, légy segítségükre, hiszen ők együtt küzdöttek velem az evangéliomért, Kelemennel és többi munkatársaimmal együtt, akiknek a neve be van írva élet könyvébe.

Örüljétek az Úrban mindenkor. Újra mondom: örüljétek!

Ismerje meg minden ember szíves jószágokat. Az Úr közel vagyon!

Ne gondoljatok a gonddal. Szálljon fel minden kéréstek a hálaadó imádság és könyörgés szárnyán Istenhez.

S az Istennek ama békessége, amely minden értelmet meghalad, megoltalmazza a szíveteket s elméteket a Jézus Krisztus közösségében.

Egyébként pedig, kedves testvérek, ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami kellemetes, ami erény, ami dicséretes, arra gondoljatok.

Szóval, amit tanultatok és elfogadtatok, amit hallottatok és láttatok tőlem, azt cselekedjétek. Akkor a békesség Istene veletek létszen.

Hanem annak nagyon örültem az Úrban, hogy ti most már végre valahára újra gondoskodtatok én rólam. Erre bizonyosan gondoltatok is, de alkalmat nem talál tatok rá. Nem ínséges sorsom mondatja ezt velem.

Mert én megtanultam, hogy megérjem a magam sorsával. Tudok szűkölködni is, tudok bővelkedni is.

Feltalálom magamat mindenben s minden körülményben, ha jóllakom, ha éhezem, ha bőségben úszom, s ha szükségét látok.

Mindent meg tudok tenni az által, aki erőt ad énnékem.

Mindazáltal jól tettétek, hogy osztozkodtatok nyomorúságomban.

Hiszen ti is jól tudjátok, kedves filippiiek, hogy mikor az evangéliom hirdetésének kezdetén Macedóniából távoztam, egy gyülekezet sem lépett velem adásvevési viszonyba, csakis ti egyedül.

Mert ti Tesszalónikában is megsegítettetek az én szükségemben egyszer is, másszor is.

Nem, mintha áhítanám az adományokat, - áhítom azt a gyümölcsöt, amely tinéktek hajt hasznot.

Nekem van mindenem, én bőségben úszom. El vagyok látva gazdagon, amióta Epafroditusztól átvettem küldeményeteket, mint drága illatot, mint Istennek kedves, kellemetes áldozatot.

Az én Istenem pedig elhalmoz titeket minden szükségtekben a maga gazdagságából a Jézus Krisztusban dicsőségesen.

Az Istennek, a mi Atyánknak dicsőség örökkön, örökké. Ámen.

Köszöntetek minden szentet a Krisztus Jézusban. Köszöntenek a velem lévő testvérek.

Köszöntenek a szentek mindnyájan, kiváltképpen a császárnak udvarából valók.

Az Úr Jézus Krisztus kegyelme legyen lelketekkel.

Pál, Jézus Krisztus apostola az Isten akaratából és Timóteus testvér,

a kolosszei, Krisztusban szent s hívő testvéreknek. Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Hálát adunk az Istennek, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyjának, valahányszor értetek könyörgünk, mivel hallottunk a ti Jézus Krisztusba vetett hitetekről és az összes szentek iránt tanúsított szeretetetekről,

aminek alapja a számotokra mennyben eltett és az evangéliom igazságának igéjéből előttetek rég ismert reménység.

Hisz az evangéliom igéje eljutott hozzátok s miként az egész világon, éppúgy nálatok is terjedten terjed áldása, ama naptól fogva, amelyen hallottátok és megismertétek az Isten kegyelmét igaz mivoltában

Epafrásnak, a mi kedves szolga társunknak tanításából, aki a Krisztusnak hű szolgája ti köztetek s aki minket is tájékoztatott a ti hozzánk való lelkes ragaszkodástokról.

Azért, amióta erről értesültünk, mi sem szűntünk meg értetek imádkozni s könyörögni, vajha a teljes lelki bölcsesség és megértés útján tökéletesek lennétek az ő akarata megismerésében

s az Úrhoz méltóan, mindenben az ő kedvét keresve, élnétek s gyümölcsötök a jótettek soka, gazdagságtok Isten ismerete,

erősségtok az ő dicsősége hatalmának teljes ereje, teljes kitartás és tűrés lenne.

S örömmel adnátok hálát annak az Atyának, aki az ő világozottságával alkalmasokká tett titeket a szentek Örökségében való részvételre,

aki kiragadott minket a sötétség hatalma kezéből s átsegített kedves Fia országába,

akiben miénk a váltság, a bűnöknek bocsánata

aki a láthatatlan Istennek képe s minden teremtmény elsősülöttje,

mivel benne teremtett minden, ami a mennyben s a földön van, ami látható és láthatatlan, a trónok és uraságok, a fejedelemségek és hatalmasságok egyaránt. Igen,- minden ő általa s őrá nézve teremtett,

ő maga pedig előbb volt mindennél s ő a létalapja mindennek.

Ő az egyháznak, mint a maga testének feje, Ő a kezdet, a halottak zsengeje, hogy az övé legyen az elsőség mindenben.

Mert az Isten úgy akarta, hogy az egész isteni teljesség őbenne lakozzék

és általa engeszteljen ki magával mindent, békességet szerezvén az ő keresztfán kiontott vérével mindennek a földön s a mennyben egyaránt.

Titeket is, akik egykor gonosz életbe merülve, idegenek és ellenségek voltatok, most már kiengesztelt

porteste halála által, hogy tiszta és feddhetetlen állapotban állíthasson maga elé,

feltéve, hogy megmaradtok a hit szilárd és biztos alapján és megálltok rendíthetetlenül a hallott evangéliom reménységében, amely hirdettetett minden teremtnék az ég alatt s amelynek én Pál, a szolgája lettem.

Most örülök, hogy értetek szenvedve, lerovom a Krisztus szenvedéseinek gyarló testemen látható híját az ő testéért, az egyházért,

amelynek én, az Istentől rátok nézve reám bízott sáfárságnál fogva, szolgájává lettem, hogy mindenütt elterjesszem az Isten igéjét,

amaz ősidők és nemzetségek óta elrejtett titkot, amely most kijelentetett az ő szentjeinek,

akikkel az Isten meg akarta ismertetni, mi legyen e dicsőséges titok gazdagsága a pogányok között, hogy Krisztus bennetek a dicsőség reménysége.

őt hirdetjük, mikor mindenkit intünk, mikor mindenkit minden bölcsességre oktattunk, hogy mindenkit tökéletessé tegyünk Krisztusban.

Ezért küzdök és harcolok az ő bennem hathatósan munkálkodó ereje segítségével.

Mert tudotokra akarom adni, hogy mely nagy harcot vívok tiértetek, a laodiceaiakért s mindazokért, akik személyesen nem ismernek,

hogy a szeretetben egybeforrva s a teljes értelmi meggyőződésnek egész gazdagságára, az Isten Krisztusban való titkának ismeretére eljutva, bátorság töltse be szívüket,

mert a bölcsességnek és az ismeretnek minden kincse benne van elrejtve.

Ezt pedig azért mondom, hogy titeket rá ne szedjen senki mézes-mázos beszédével.

Mert bár a gyarló test szerint távol vagyok is tőletek, lélek szerint közöttetek vagyok és örömmel látom a jó rendet s a Krisztusba vetett hit erejét nálatok.

Azért, ahogy szívetekbe fogadtátok az Úr Jézus Krisztust, éljete is benne,

meggyökerezvén és nőttön növekedvén az ő közösségében s megerősödvén a hitben a bevett tanítás szerint teljes hálaadással.

Vigyázzatok! Rabjává ne tegyen senki az emberi hagyományon, a természet elemi dolgain és nem a Krisztuson alapuló bölcselkedéssel és csalárd koholmánnyal.

Mert ő az istenség teljes, tökéletes megtestesülése, a ti tökéletes életvalóságok,

ő minden fejedelemség és hatalmasság feje.

Benne körül is metéltettetek, kéz nélkül végzett körülmetéléssel, a bűntestének a krisztusi körülmetéltségben való levetkezésével.

Vele együtt eltemettetés az avatásban, vele együtt fel is támasztattatok az Isten erejébe vetett hit által, aki a halálból feltámasztotta őt

s aki vele együtt titeket is, akik vétkeitek s gyarló testi körülmetéltségtek miatt halottak voltatok, életre keltett, megbocsátván minden bűnötöket

s eltörülván tételestül együtt az ellenünk szóló s utunkban álló kézírást olyformán, hogy azt a keresztre függesztve, az útból eltette

és az így lefegyverezett erőket és hatalmakat nyilvánosan a szégyenpadra állítván, rajtuk teljes diadalt aratott.

Ne ítéljen meg hát senki titeket az evés, vagy ivás, az ünnep, vagy újhold és a szombat miatt.

Ezek a jövőendő dolgok előrevetett árnyéka; az árnyékvető pedig a Krisztusnak teste.

Ne vegye el senki a pálmát sem tőletek angyali alázatot és imádatot színélve, láthatlan dolgokkal kérkedve, gyarló eszében ok nélkül elbizakodva,

de nem ragaszkodva ahhoz a Főhöz, akiből sarjad a kapcsok s kötelékek segítségével egybeszerkesztett egész test isteni növekedése.

Ha tehát Krisztussal a természet elemi dolgaira nézve meghaltatok, miért hagyjátok magatok, mintha e világban élnétek, efféle tantételekkel terhelni: Meg ne fogd!

Meg ne ízeled, sőt meg se is érintsd!

Hiszen azok csupa merő fogyasztásra szánt romlandó, emberi rendelésen s tanításon alapuló dolgok

s csak látszatra, az önkényes istentisztelet, az alázatoskodás és önsanyargatás szempontjából bölcsesség, valójában pedig értéktelen gyomortöltelések.

Azért, ha ti a Krisztussal feltámasztattatok, keressétek az odafent valókat, ahol az Istennek jobbján ülő Krisztus van.

Gondoljatok az odafent s nem a földön való dolgokra.

Hiszen meghaltatok s életetek el van rejtve a Krisztussal együtt az Istenben.

Ha majd Krisztus, a ti életetek megjelen, megjelentek ti is vele együtt dicsőségben.

Irtsatok ki tehát minden földi gyarlóságot: paráznaságot, aljaságot, bujaságot, a szenvedélyt, gonosz kívánságot s a telhetetlenséget, ami bálványimádás.

Ezek miatt sújt le az isten haragja az engedetlenségnek fiaira.

Ezekbe merülve, ezeknek elférek ti is egykoron.

Most azonban szakítsatok ti is mindezzel, a haraggal, dühvel, gonosszággal, káromlással, csúfbeszéddel.

Ne rágalmazzatok egymást, hiszen ti már levetkeztétek az ó-embert cselekedetestül.

és felöltöttétek a teremtő képe szerint való ismeretre megújult új embert.

Itt már nincs görög, nincs zsidó, nincs körülmetéltség és nincs körülmetéletlenség, nincs barbár, nincs szittyá, nincs szolga, nincs szabad: itt már minden mindenkben a Krisztus.

Öltözzétek fel hát, mint isten választottai, szentjei, szerettei, az irgalmas szívet, jóságot, alázatosságot, szelídséget, béketűrést;

szívleljétek meg egymást és bocsássatok meg egymásnak, ha tán panaszotk volna egymásra. Ahogy az Úr megbocsátott néktek, ti is bocsássatok meg egymásnak.

Mindezeknek koronája pedig legyen szeretet, mint a tökéletes élet köteléke.

Az Istennek békessége, amelyre ti hívatva is vagytok egy testnek közösségében, uralkodjék szívetekben s legyetek hálások.

A Krisztus igéje töltsön be bőséggel, minden bölcsességgel: tanítsátok és intsétek egymást zsoltárokkal himnuszokkal és szent énekekkel hálás szívvel zengedezvén az istennek.

S bármit tesztek, szóval vagy cselekedettel, mindazt az Ur Jézus nevében tegyétek, hálát adván az Istennek, az Atyának ő általa.

Asszonyok! Engedelmeskedjétek a ti férjetekeknek, az Úr híveihez illően.

Férfiak! Szeressétek a ti feleségeiteket s ne bánjatok durva módra velük.

Gyermekek! Fogadjatok szót mindenben szüleitekeknek; ez kedves az Úrnak.

Atyák! Ne ingereljétek gyermekeiteket, hogy kedvüket ne veszítsék.

Szolgák! Engedelmeskedjétek mindenben a ti földi uraitoknak, de ne csak úgy tessék-lássék formán kegyhajhászásból, hanem a szívetek őszinteségével, az Úr félelmében.

Amit tesztek, lélekből tegyétek, akárcsak az Úrnak és nem embereknek,

tudván, hogy az Úrtól megkapjátok, mint viszontjutalmat, örökségeiteket. Az Urat, a Krisztust szolgáljátok.

Mert aki rosszat tesz, megkapja gonoszságának jutalmát és nincs személyválogatás.

Urak! Ami jogos és méltányos, adjátok meg szolgátoknak, abban a tudatban, hogy néktek is van Uratok a mennyben.

Az imádkozásban buzgók, éberek és hálások legyetek,

imádkozzatok egyúttal értünk is, hogy az Isten megnyissa minékünk az ige ajtaját s hirdethessük a Krisztusnak ama titkát, amely miatt bilincsbe is vertek

s hogy úgy adjam elő azt, amint előadnom kell.

Okosan bánjatok a kívülállókkal. Az időt kihasználjátok.

Beszédeitek mindig kedves, ízes legyen, hogy tudjátok, mint kell kinek-kinek felelnetek.

Dolgaink folyását elmondja majd sorra tinéktek Tihikus kedves testverem, az Úr hű szolgálója s az én szolgatársam.

Egyenesen azért küldöm őt hozzátok, hogy értesüljete a mi dolgainkról s bátorságot öntsön a ti szívetekbe.

Vele megy Onézimus is, az én hűséges kedves testvérem honfitársatok. Ők majd tájékoztatnak titeket mindenről, ami itt történik.

Köszönt titeket Arisztárkus az én fogolytársam és Márk, a Barnabás unokatestvére (rávonatkozólag utasítottalak: ha megérkezik hozzátok fogadjátok őt szívesen)

továbbá Jézus, másik nevén Justus, a zsidóság köréből, csakis ezek munkálkodnak velem Isten országáért s nyugtatnak meg engem.

Köszönt titeket Epafrász, a honfitársatok, a Jézus Krisztus szolgálója, aki szüntelen harcol értetek imádságaiban, hogy megállhassatok tökéletes, teljes biztonsággal mindabban, amit az Isten mér reátok.

Tanú vagyok arra, hogy ő sokat fáradozott tiértetek és a laodiceai, meg a hierápoliszi hívekért.

Köszönt Lukács, kedves orvosunk és Démász.

Köszöntsétek a laodiceai testvéreket, meg Nimfászt és az Ő házának gyülekezetét.

Ha ezt a levelet felolvastátok, gondotok legyen rá, hogy felolvassák azt a laodiceai gyülekezetben is s viszont ti is olvassátok fel a Laodiceából való levelet.

Arkippusnak pedig mondjátok meg: Ügyelj az Úrban elvállalt tisztedre s betöltsd azt!

A köszöntés nekem, Pálnak tulajdon kezem írása. Gondoljatok a bilincseimre. Kegyelem veletek. Ámen.

Pál, Szilvánusz és Timóteus az Atyaisten és az Úr Jézus Krisztus gyülekezetének Tesszalonikában. Kegyelem néktek és békesség.

Mindig hálát adunk az Istennek értetek mindnyájatokért, mikor imádságunkba foglalunk titeket s szüntelenül emlegetjük a ti hiteteknek dolgát, szereteteteknek munkáját és a mi Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett reménységeteknek állhatatosságát, Istenünk és Atyánk színe előtt, tudván, Istentől szeretett testvérek, hogy választott nép vagytok.

Mert evangéliomunk nem volt pusztá szó nálatok. Isteni erőben, Szent Lélekben való teljes bizonyosság volt az, hiszen jól tudjátok, mit tettünk értetek köztetek.

És ti a mi s az Úr hívei lettetek; befogadtátok az ígét sok nyomorúság közt a Szent Lélek örömeivel úgy, hogy példaként álltatok Macedóniában és Akájában az összes hívek előtt.

Mert az Úr ígését ti nemcsak Macedóniában és Akájában hirdettétek, hanem a ti Istenbe vetett hitetek híre elterjedt mindenütt úgy, hogy szükségtelen erről egy szót is szólnunk.

Hisz most azok maguk beszélnek el rólunk, hogy mi miképp tértünk be hozzátok és ti miképp tértetek Istenhez a bálványistenektől, hogy az élő s igaz Istent szolgáljátok

s az ő Fiát, a halálból feltámasztott s a kitörőben lévő haragtól minket megváltó Jézust a mennyből várjátok.

Jól tudjátok ugyanis testvérek, hogy mi nem hiába mentünk tihozzátok.

Sőt, bár tudomástok szerint, előzőleg sok baj s bántalom ért minket Filippiben, örökösen viaskodva, Istenünkbe vetett teljes bizodalommal hirdettük néktek az Isten evangéliomát.

Mert a mi igehirdetésünknek semmi köze sem a tévelygéshez, sem az aljassághoz vagy az álnoksághoz,

sőt ellenkezőleg, Istentől kipróbált evangéliomi megbízatásunkat tartva szemünk előtt, nem az embereknek, hanem a szíveket vizsgáló Istennek tetszését keresve beszélünk.

Isten a tanú rá, de ti is tudjátok, hogy nem volt kenyerünk a hízelgő beszéd, sem a leplezett kapzsiság, nem vágytunk emberek dicsőítésére, sem a tiétekre, sem a másokéra,

pedig, mint Krisztus apostolai, latba vethettük volna tekintélyünket; hanem inkább nyájasak voltunk köztetek. Ahogy a dajkáló anya dajkálja a maga gyermekeit

úgy csüngtünk rajtatok s kész örömet ajánltuk fel néktek nemcsak az Isten evangéliomát, hanem életünket is, mert titeket nagyon megszerettünk.

Gondoljatok csak vissza testvérek, a mi verejtékes munkánkra.

Éjjel nappal dolgozva hirdettük tinéktek az Isten evangéliomát, hogy ne legyünk terhére senkinek köztetek.

Ti és az Isten a tanú, hogy mely jámbor, igaz s feddhetetlen módon forgolódtunk köztetek, hívők között, hiszen jól tudjátok, hogy amint az atya az ő gyermekeit, úgy intettünk, vigasztaltunk egyenként mindnyájatokat

s kérten kértünk, viseljétek magatokat méltóképpen ahhoz az Istenhez, aki dicsőséges országába meghívott titeket

Azért mi is szüntelenül hálát adunk az Istennek, hogy ti az általunk hirdetett isteni igét, nem mint emberek beszédét, hanem, aminthogy valóban az is, mint Isten beszédét fogadtátok szívetekbe s hogy az meg is fogamzott bennetek, hívőkben.

Mert ti, kedves testvéreim, a júdeai keresztyén gyülekezetek sorsában osztozkodtatok. Honfitársaitok épp úgy üldöztek titeket, mint ahogy; őket s minket is üldöztek azok a zsidók,

akik az Úr Jézust és a maguk prófétáit is megölték, akikben nincs az Istennek gyönyörűsége, akik minden embernek ellenségei,

akik utunkba álltak nékünk is, hogy a pogányoknak ne hirdethessük az üdvösség beszédét; így lett teljes bűneik mértéke. Végre utói is érte őket az Istennek haragja.

De minket testvérek, mikor árva módra elszakadtunk egyidőre tőletek, színre, de nem szívre, annál jobban gyötört a vágy, hogy újra megláthassunk titeket

El is akartunk menni hozzátok, kiváltképpen én Pál, egyszer is, másszor is, de a Sátán megakadályozott.

Mert ki a mi reménységünkül örömünk, vagy dicsekvésünk koronája, ha nem ti is, a mi Urunk, Jézus színe előtt az ő visszatérésekor?

Bizony ti vagytok a mi dicsőségünk és örömünk.

Azért a már tűrhetetlen állapotok miatt, jobbnak láttuk, ha magunkra maradunk Aténben

és elküldtük Timoteust a mi testvérünket s az Isten szolgáját a Krisztus S evangélioma dolgában, hitetek erősítése és élesztése végett,

hogy e nyomorúság közepette meg ne tántorodjék senki,

hisz tudjátok, hogy ez a mi rendeltetésünk. Megmondtuk előre, még mikor nálatok voltunk, hogy nyomorúság vár ránk, ami, mint tudjátok, be is következett.

Elküldtem hát a reám nézve is tűrhetetlen állapotok miatt, hogy tudomást szerezzek hitetek dolgáról, hogy nem kísértett-e meg a kísértő egy avagy más módon s nem veszett-e kárba a mi fáradságunk?

De most már, hogy Timóteus visszatért tőletek hozzánk és örvendetes hírt hozott nekünk a ti hitetekről s szeretetetekről, meg arról, hogy mindig szívesen gondoltok reánk és amint mi, ti is úgy vágyódtok viszontlátni minket:

hitetek új erőt öntött szívünkbe minden mi ínségünk s nyomorúságunk dacára.

Mert mi akkor élünk, ha ti erősen álltok az Úrban.

Mivel is hálálhatnók meg Istennek mindazt az örömet, ami megtölti szívünket Istenünknek színe előtt ti értetek,

mikor mind éjjel, mind nappal buzgón esedezünk hozzá, hogy meglássuk orcátokat s kipótoljuk hitbéli fogyatkozásokat?

Vajha maga a mi Istenünk és Atyánk és a mi Urunk, a Jézus Krisztus egyengetné meg utunkat hozzátok!

Titeket pedig tegyen az Úr határtalan gazdagokká az egymás és mindenki iránt való szeretetben, ahogy mi is szeretünk titeket,

hogy a szeplőtelen szentség benső erejétől áthatva, álljunk Istenünk és Atyánk színe elé, ha majd Urunk, a Jézus Krisztus visszatér minden szentjeivel.

Egyébként pedig kérünk és intünk titeket az Ur Jézusban, testvérek, éljeteztek úgy, ahogy tőlünk tanultátok, mint kell élni és Isten kedvét keresni, hogy fokról fokra tökéletesebbek legyetek.

Hiszen ismeritek az Úr Jézus nevében adott parancsolataimat.

Az Istennek akarata ugyanis a ti szentségiek, vagyis hogy óvakodjatok a paráznaságtól,

hogya ki-ki meg tudja őrizni a maga személyét szentségben és tisztességben

s ne legyen a buja vágyak rabja, mint az Istent nem ismerő pogány,

hogya be ne csapja s meg ne károsítsa senki a maga testvérét, mert mint előbb mondtuk s bebizonyítottuk, az Úr bosszút áll mindezért.

Mert az Isten nem tisztátalanságra, hanem szentségre hívott el minket.

Aki tehát e hivatását megveti, nem embert vet az meg, hanem azt az Istent, aki az ő Szent Lelkét is közölte velünk.

A testvéri szeretetről nem szükséges írnom. Maga Isten tanított meg arra, hogya ti egymást szeressétek.

És ti ezt meg is teszitek minden egyes macedón testvérrel. Csak arra kérünk hát, kedves testvérek, hogya e részben még serényebbek legyetek

s becsületbeli dolognak tartjátok, hogya békében éljétek, a magatok dolgát végezzétek, a magatok kenyerét egyétek, amint parancsoltuk

s hogya a kívülvalók iránt tisztességesen viselkedjétek és senkire rá ne szoruljatok.

De nem hagyhatlak tudatlanságban titeket, testvérek, az elhunytakra nézve sem, hogya ne búsuljatok, mint a többi remény nélkül élő lelkek.

Mert, ha hisszük, hogya Jézus meghalt és feltámadt, úgy az Isten Jézus által vele együtt életre fogja kelteni az elhunytakat is.

Az Úr ígéje alapján ugyanis kijelentjük néktek, hogya mi, akik életben maradunk az Úr vissza-téréséig, nem előzzük meg az elhunytakat,

mivel maga azúr, adott jelre, arkangyal szavára, Isten kürtje meg-harsanására alászáll az égből és először a Krisztusban megholtak támasztatnak fel,

azután mi, akik életben maradunk, velük együtt a felhőkön elragadtatunk az Úr elé a levegő égbe és így mindenkor az Úrral leszünk.

Vigasztaljátok hát egymást ezzel a beszéddel.

Mikor s mely órában lesz ez, arról kedves testvéreim, szükségtelen írnom.

Hiszen jól tudjátok, hogya az Urnák napja, mint a tolvaj éjjel, úgy jön el.

Épp mikor azt mondják: Békesség, bátorság! - akkor rohanja meg őket a hirtelen veszedelem, mint a terhes asszonyt a szülés fájdalma és semmiképpen sem menekednek meg.

De ti, kedves testvéreim, nem vágytok a sötétségben, hogya az a nap, mint a tolvaj, úgy lepjen meg.

Ti mindnyájan a világosság és a nappal fiai vagytok. Nekünk semmi közünk sem az éjszakához, sem a sötétséghez.

Ne is aludjunk hát, mint egyebek, hanem legyünk éberek s józanok.

Az alvók éjjel alszanak, a részegek éjjel dorbézolnak.

Mi azonban, mint a nappal népe, ébren legyünk. Öltsük fel a hit s szeretet vértjét s sisak gyanánt az üdvösség reménységét.

Mert az Isten minket nem haragra; hanem arra rendelt, hogy megnyerjük az üdvösséget a mi Urunk, Jézus Krisztus által,

aki azért halt meg értünk, hogy ébren vagy alva, vele együtt éljünk.

Vigasztaljátok és építsétek tehát egymást kölcsönösen, ahogy már cselekeszitek is.

Arra pedig kérve kérünk titeket, testvérek, becsüljétek meg azokat, akik mint előljáróitok az Úrban, és mint útmutatók körültek fáradoznak

s munkájukért különös nagy szeretettel viseltessetek irántuk. Békességben éljétek egymással.

Arra pedig egyenesen felszólítunk titeket testvérek, hogy szedjétek rendbe a rendetleneket, bátorítsátok a kétkedőket, gyámolítsátok a gyengéket és legyetek türelmesek mindenkivel szemben.

Vigyázzatok! Senki se torolja meg rosszal a rosszat, hanem inkább mindig jót tegyetek egymással és mindenkivel.

Mindig örvendjétek,

szüntelen imádkozzatok.

Mindenben hálát adjatok, mert az Isten ezt várja tőletek a Jézus Krisztusban.

A Lelket ki ne oltsátok.

A próféta beszédét meg ne vessétek.

Mindeneket megvizsgáljátok, ami jó, azt megtartsátok.

Ami rossz, annak még a látszatát is kerüljétek.

Maga a békességnek Istene pedig szenteljen meg mindenestül, hogy egész valótok, a szellem, a lélek és a test feddhetetlen állapotban érhesse meg a mi Urunk, Jézus Krisztusnak visszatérését.

Hű, aki meghívott, - ő ezt meg is teszi.

Testvérek! Imádkozzatok érettünk.

Köszöntsétek az összes testvéreket szent csókkal,

Parancsom az Úrban, hogy olvassátok fel ezt a levelet az összes testvéreknek.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme veletek. Ámen.

Pál, Szilvánusz s Timóteusz az Istenben, a mi üdvözlet. Atyánkban és az Úr Jézus Krisztusban hívő tesszalónikaiak gyülekezetének.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Örök hálaival tartozunk az Istennek ti értetek, testvérek és méltán, mert a ti hitetek oly szépen növekszik s a kölcsönös szeretet mindanniatoknál oly bőven gyarapszik,

hogy már mi magunk is dicsekszünk veletek az Isten gyülekezeteiben a kiállott sok üldözés, nyomorgatás között tanúsított kitartástokért és hűségtekért.

Isten igazságos ítéletének jele ez; úgy lesztek méltókká Isten országára, ha szenvedtek is érte.

Mert Istennél épp az az igazság, hogy azoknak, akik nyomorgatnak, nyomorgatás,

néktek nyomorgatottaknak pedig velünk együtt enyhülés legyen a fizetsége, mikor az Ur Jézus angyalainak hatalmas kíséretében a mennyből alászáll,

lánggal égő tűzben és bosszút áll azokon, akik nem ismerik Istent s nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliomának.

Ezeket az Úr, az ő dicső hatalma, örök kárhozattal sújtja,

mikor majd eljön ama nagy napon, hogy megdicsőíttessék az ő szentéiben és megcsodáltassék az összes hívekben, bennetek is, mint akiknél hitelre talált bizonyágtételünk.

Ezért imádkozunk is értetek szüntelen, hogy a mi Istenünk méltóknak találjon titeket e meghívásra és töltse be szíveteket a jóban való teljes gyönyörűséggel s a hit munkás erejével,

hogy a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak neve megdicsőíttessék bennetek, ti pedig ő benne a mi Istenünknek és az Ur Jézus Krisztusnak kegyelméből.

Kérlek azonban testvérek, a mi Urunk Jézus Krisztusnak visszatérésére s vele való egyesülésünkre: <CL> Egyébként testvérek, imádkozzatok értetünk, hogy az Úr igéje, miként nálatok is, terjedten terjedjen és dicsőíttessék

ne veszítsétek, el fejeteget egyhamar s ne riasszon meg titeket sem valami lélek, sem valami beszéd, sem valami állítólag tőlünk való levél, mintha az Úr napja már küszöbön volna.

Ne tévesszen meg titeket senki semmiféle módon. Nem jön el az, míg be nem áll a hithagyás s elő nem áll a bűnnek embere, a kárhozat fia,

az ellenfél, aki fölé emeli magát mindannak, aminek neve Isten vagy szentség úgyanynyira, hogy az Isten templomába ül s Istennek adja ki magát.

Nem emlékeztek rá, hogy én ezt még akkor megmondtam, amikor tinálatok voltam?

Most pedig tudjátok, mi tartóztatja fel, hogy csakis a maga idejében jelenjék meg nyilvánosan.

Mert a gonoszság titokban máris munkálkodik, csak azt kell még félre tolni, aki útját állja.

Akkor aztán megjelenik a törvénytaposó, akit az Úr Jézus elpusztít szájának leheletével és megsemmisíti visszatérésének fényességével.

Pedig az a Sátán erejével, a hazugság teljes hatalmával, jelekkel, csodákkal

s csupa merő gaz csalással lép fel azok között, akik elkárhoznak, mert nem fogadták be szívükbe az igazság üdvözítő szeretetét.

Ezért bocsátja rájuk az Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak

s elkárhozzanak mindazok, akik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörűségüket találták a hamisságban.

Mi pedig örök hálával tartozunk Istennek értetek testvérek, az Úr szeretetei, hogy az Isten kiválasztott titeket kezdettől fogva az üdvre a Léleknek szentségében s az igazságnak hitében;

sőt, hogy meg is hívott a mi evangéliomunk által a mi Urunk, a Jézus Krisztus dicsőségének elnyerésére.

Azért hát, kedves testvérek, álljatok meg s ragaszkodjatok erősen ama tanításhoz, amelyet veletek szóbelileg avagy levél útján közlöttünk.

A mi Urunk Jézus Krisztus és ami Atyánk, az Isten pedig, aki megszeretett minket s kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg,

vigasztalja meg a szíveteket és erősítse meg minden jó beszédben és cselekedetben.

s hogy kiszabaduljunk az elfajult és gonosz emberek kezéből, mert a hit nem mindenkinek közjava.

Az Úr azonban hű; ő erőt ad néktek s megóv a gonosztól.

Mi bízunk bennetek az Úrban, hogy ti megteszitek most is, ezután is, amit parancsolunk.

Az Úr pedig igazítsa szíveteket az Isten szeretetének s a Krisztus béketűrésének útjára.

Megparancsoljuk egyúttal testvérek, a mi Urunk, a Jézus Krisztus nevében, hogy szakítsatok minden oly testvérrel, aki rendetlenül és nem a tőlünk vett utasítások szerint él.

Hiszen jól tudjátok, mint kell minket követnetek, hogy mi közöttetek nem éltünk rendetlen életet.

Nem ettük senki ingyen kenyerét, hanem inkább éjt és napot egybevéve küszködtünk, fáradva dolgoztunk, hogy ne legyünk terhére egyikőtöknek sem.

Nem, mintha nem volna jogunk rá, hanem hogy magunkban követésre méltó példát adjunk néktek.

Hisz mikor még tinálatok voltunk, már akkor megparancsoltuk, hogy aki nem akar dolgozni, ne is egyék.

S most azt halljuk, hogy némelyek rendetlenül élnek közöttetek, nem dolgoznak semmit, csak lopják a napot.

Hát az ilyeneknek megparancsoljuk, s a lelkükre kötjük az Úr Jézus Krisztus nevében, hogy nyugodtan dolgozva, a maguk kenyerét egyék.

Ti pedig testvérek, bele ne fáradjatok a jó cselekedetekbe.

S ha valaki e levélbe foglalt szavunkra nem hallgat, bélyegezzétek meg s kerüljétek társaságát, hadd szégyellje magát.

Hanem azért ne tartsátok ellenségnek, sőt ellenkezőleg, intsétek meg, mint testvért.

A békesség Ura pedig adjon néktek állandó békességet mindenkor és minden tekintetben. Az Úr legyen mindnyájatokkal.

Én Pál, a magam kézírásával köszöntlek. Ez minden levelem ismertető jegye. Ilyen az írásom.

A mi Urunk Jézus Krisztus kegyelme mindnyájatokkal. Ámen.

Pál, az Istennek, a mi Üdvözítőnknek és az Úr Jézus Krisztusnak, a mi reménységünknek parancsolatából Jézus Krisztus apostola,

Timóteusnak, a hitben igazi fiának. Kegyelem, irgalom s békesség Istentől, a mi Atyánktól és a Jézus Krisztustól, a mi Urunktól.

Mikor elutaztam Macedóniába, megkértelek, maradj Efézusban s kösd bizonyos embereknek a lelkükre, hogy ne tanítsanak másféle tudományt,

ne bíbelődjenek vége-hossza nélkül való mesékkel és a világ eredetére vonatkozó levezetésekkel, mert azok inkább csak meddő vitatkozásra s nem az isteni üdvrendnek hit által való megértésére nyújtanak alkalmat.

Hisz az üdvhirdetésnek végcélja mégis csak a tiszta szívből, a jó lelkiismeretből és a képmutatástól ment hitből fakadó szeretet.

Ezt tévesztve szemük elől, némelyek belemerültek a haszontalan fecsegésbe.

Szeretnék a törvénytánítót játszani, de nem értik sem amit mondanak, sem amit nagyban vitatnak.

Mi ellenben tudjuk, hogy a törvény jó, ha helyesen alkalmazzuk,

vagyis abban a tudatban, hogy a törvény nem az igaznak szól, hanem a rendbontóknak, a gonoszoknak, az istenteleneknek, a bűnösöknek, a szentségtörőknek, a fertelmeseknek, az apa-és anyagyilkosoknak, az emberölőknek,

a paráznáknak, a férfifertőzőknek, az emberkereskedőknek, a hazugoknak, a hamiseskütevőknek és annak, ami még egyébként ellenkezik az igazi tudománnyal,

a boldog Isten reám bízott evangélioma szerint.

Hálát adok a Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak, aki nekem erőt adott s hívnek ítelt arra, hogy néki szolgáljak,

engemet, aki azelőtt káromló, üldöző s erőszakoskodó voltam, de ő megkönyörült rajtam, mert tudatlanságból, hitetlenül tettem, amit tettem,

sőt a mi Urunknak kegyelme nagyon, igen nagyon elárasztott engem a Jézus Krisztusban való hittel s szeretettel.

Igaz s teljes megszívlelésre méltó beszéd ez: Jézus Krisztus azért jött erre a világra, hogy a bűnösöket, közöttük a legnagyobbat, engem üdvözítsen.

De ő éppen azért könyörült meg rajtam, hogy a Jézus Krisztus első sorban rajtam mutassa meg az ő hosszútűrésének egész teljességét s példa legyen mindazoknak, akik benne hisznek az örök életre.

A világ királyának, a halhatatlan, láthatatlan, egyedülvaló Istennek pedig tisztesség s dicsőség örökké. Ámen.

Kedves fiam, Timóteus, parancsképpen kötöm a lelkedre a rád vonatkozó egykori jóslat alapján,

hogy azzal felvértezve harcold meg a nemes harcot a hit s jó lelkiismeret birtokában. Sokan lábbal taposták azt s a hitük ronccsá lett.

Ott a Himenensz és Sándor példája; át is adtam őket a Sátánnak, hogy az istenkáromlástól elmenjen a kedvük.

Azért mindenekelőtt arra kérlek, könyörögjünk, imádkozzunk, esedezzünk, hálát adjunk minden emberért,

a királyokért és minden elül járóért, hogy teljes jámborsággal és tisztességgel párosult csendes, nyugodalmas életet élhessünk.

Ebben telik öröme és kedve üdvözítő Istenünknek,

aki azt akarja, hogy mindenki üdvözljön és eljusson az igazság megismerésére.

Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is az Isten és az emberek közt, az ember Jézus Krisztus,

aki annak idejében, mint bizonyosság, váltságul adta önmagát minden emberért.

Ezért rendeltettem igehirdetőnek, apostolnak (igazat beszélek, nem szoktam hazudni), a pogányok tanítójának a hit s igazság dolgában.

Akarom hát, hogy a férfiak, harag és versengés nélkül, tiszta szívvel emeljék fel kezüket imára mindenütt.

Szintúgy, hogy az asszonyok tisztességes öltözetben, szűzies szemérmetességgel s önfegyelmezővel imádkozzanak s ékességük ne a fodrozott haj, az arany vagy gyöngyék,

hanem amint ez az istenfélelmet fogadó asszonyokhoz illik, a jó cselekedetek legyenek.

Az asszony a teljes alárendeltség érzésétől áthatva csendesen tanuljon.

Nem engedem meg, hogy az asszony tanítson, s hogy a férfin uralkodjék; maradjon csendben.

Mert először Ádám teremtett s csak azután Éva.

És Adám nem szedetett rá, de az asszony rászedetvén, bűnbe esett.

A gyermekszülés azonban megmenti, feltéve, hogy megmarad a hitben, szeretetben s az önfegyelmezéssel párosult szent életben.

Igaz beszéd ez: Aki püspökséget kíván, jó dolgot kíván.

A püspöknek azonban feddhetetlennek, egynejűnek, mérsékletesnek, józannak, tisztességesnek, vendégszeretőnek, tanításra alkalmasnak,

nem részegesnek, nem verekedőnek, hanem szelídnek, békésnek, önzetlennek s olyannak kell lennie, aki házát rendben tartja, gyermekeit kifogástalan tisztességtudással párosult engedelmességre szoktatja.

Mert aki a maga házát sem tudja rendben tartani, hogyan visel gondot az Isten gyülekezetére?

Ne legyen újdonsült hívő, hogy gőgösségében az ördöggel közös ítélet ne érje.

Sőt szükséges, hogy a kívülállók is jó bizonysgot tegyenek felőle, hogy gyalázatba és az ördög törébe ne essék.

Szintúgy a diakónok is tiszteletreméltó férfiak, nem kétszínűek, nem korhelyek és nem piszkos nyereséghajhászok,

hanem a hit szent titkának tiszta lelkiismerettel bíró őrei legyenek.

De előbb őket is jól ki kell próbálni s csak azután foglalják el a hivatalukat, ha feddhetetleneknek bizonyulnak.

Feleségük szintén tisztességes, nem pletykázó, hanem józan s mindenben hű legyen.

A diakónok egynejűek legyenek s tartsák rendben a gyermekeiket s házukat.

Mert akik a hivatalos szolgálatot jól végzik, nagy tisztességre s a Krisztus Jézusba vetett hit által teljes bizodalomra tesznek szert.

Mindezt abban a reményben írom, hogy nem sokára meglátogatlak s hogy tudjad,

ha késném, mihez tartsd magadat az Isten házában, amely az élő Istennek gyülekezete, az igazságnak oszlopa s alapja.

És nyíltan megvallva, nagy a kegyes élet titka: Kijelentetett portestben, Megigazított Lélekben, Megjelentetett az angyaloknak, Hirdettetett a népek közt, Hittek benne a világon, Felvitetett dicsőségben.

De a Lélek nyilván mondja, hogy az utolsó időben némelyek, az ámító lelkekre s az ördög tanítására hallgatva, a hitet elhagyják,

azoknak a hazugsághirdetőknek képmutatása következtében, akiket a saját lelkiismeretük bélyegezett meg,

akik tiltják a házasságot s követelik a tartózkodást azon ételektől, amelyeket Isten a hívó s igazságismerő embereknek hálaadással való élvezetére rendelt.

Mert az Isten minden adománya jó s nem vetendő meg semmi sem, ha hálaadással élvezik.

Hiszen megszenteli azt az Istennek igéje és az imádság.

Ha ezt lelkükre kötöd a testvéreknek, derék szolgája léssz a Jézus Krisztusnak, feltéve, hogy ama hitnek, s tudománynak igéjével táplálkozol, amelynek a követője lettél.

A csúf, vénasszonyos mesékről mondj le. Gyakorold magadat a kegyességben.

Nem sokat ér a test sanyargatása, a kegyesség ellenben minden tekintetben hasznos, vele jár a jelen, s jövő élet ígérete.

Igaz s teljes megszívlelésre méltó beszéd ez:

azért küzdünk, viaskodunk, mert reménységünket, a mindenkit s kiváltképpen a hívőket üdvözítő élő Istenbe vetettük.

Ezt hirdesd és tanítsd.

Ne vessen meg senki ifjúságod miatt. Légy mintaképe a hívőknek, szóban, tettben, szeretetben, hitben, szűzies életben.

Amíg odamegyek, gondod legyen az ige felolvasására, az intésre és a tanításra.

Ne hanyagold el ama te kegyelmi ajándékodat, amelyhez a presbiterek kézzeljárásával a prófétálásban jutottál.

Ebben gyakorold magadat, ennek élj, hogy mindenki előtt nyilvánvaló legyen a te haladásod.

Vigyázz magadra s a tudományra. Ebben tarts ki! Ha megteszed, boldogítod magadat is s hallgatóidat is.

Az öreg embert ne dorgáld meg, hanem intsd meg, mint atyát, az ifjakat, mint testvéreket, A rabigát nyögő szolgák tartsák teljes tiszteletben az ő uraikat, hogy az Isten neve s a tudomány ne káromoltassék.

az öregasszonyokat, mint anyákat, a fiatalokat, mint nővéreket tiszteletteljesen.

Az özvegyasszonyokat, ha valóban özvegyek, megbecsüld!

Az oly özvegyasszony, akinek gyermekei avagy unokái vannak, elsősorban istenfélelemre nevelje háznépét s így fizesse vissza szüleinek, amit vele tettek. Ez kedves Istennek.

A valóban özvegy, elhagyatott asszony Istenbe veti reményét s éjjel-nappal szüntelenül könyörög és imádkozik.

A bujálkodó asszony ellenben élőhalott

Kösd a lelkükre azt is, hogy feddhetetlenek legyenek.

Ha pedig valaki övéiről s kiváltképpen a háza népéről gondot nem visel, az mint hittagadó, alábbvaló a hitetlennél is,

Az özvegyasszonyok sorába hatvan éven alul egy se iktatassék; akkor is csak úgy, ha egy férje volt, jó hírben áll, gyermekeket nevelt, vendégszerető volt, a szentek lábát megmosta, a nyomorultakon segített, szóval minden tekintetben példás életet élt.

A fiatal özvegyasszonyokat ellenben utasítsd el, mert ha Krisztus ellenére a buja kívánság rabjaivá lesznek, férjhez menni vágnak

s kárhoztatásnak teszik ki magukat az első hit megszegése miatt,

sőt mint dologkerülők megszokják a házról-házra való csavargást is s így azután nemcsak dologkerülőkké, hanem a falu szájává, pletykaéhessé lesznek s kifecsegik azt is, amit nem kellene.

Azért azt akarom, hogy a fiatal özvegyek menjenek férjhez, szüljenek gyermekeket, gazdasszonykodjanak s ne adjanak okot ellenséges megszólásra.

Mert bizony némelyek máris letértek az igaz útról s a Sátánhoz szegődtek.

De ha valamelyik hívő nőnek özvegyasszony rokonai vannak, viselje gondjukat s ne legyenek a gyülekezet terhére, hogy az a valóban özvegyasszonyokról gondoskodhassak.

A tisztükben híven eljáró presbitereket kétszeres tisztesség illesse, kiváltképpen, ha az igehirdetés és a tanítás dolgában fáradnak.

Mert azt mondja az írás: A nyomtató ökörnek ne kösd be a száját; és: Méltó a munkás a maga jutalmára.

A presbiter ellen emelt panaszt ne hallgasd meg, csakis két, vagy három tanú szavára.

A vétkest nyilvánosan dorgáld meg, hogy féljenek a többiek is.

Kérten kérlek az Istenre, a Jézus Krisztusra és a kiválasztott angyalokra, hogy ehhez előítélettől menten ragaszkodjál s ne tégy semmit sem részrehajlásból.

A kézrátételt el ne hirtelenkedd senkinél és bűnrészes se légy. Vigyázz jó híred s nevedre.

Ne igyál többé, csak vizet, hanem egy kis bort is gyomorbajod és gyakori betegséged miatt.

Némely embernek bűnei nyilvánvalóak, előtte mennek az ítéletre, másoknak ellenben utána mennek.

Szintúgy nyilvánvalóak a jó cselekedetek is s ha nem, azok sem maradnak titokban.

A rabigát nyögő szolgák tartsák teljes tiszteletben az ő uraikat, hogy az Isten neve s a tudomány ne káromoltassék.

Viszont azok, akiknek hívő uraik vannak, meg ne vessék uraikat azon ürügy alatt, hogy azok testvérek, hanem annál szívesebben szolgáljanak nekik, mert azok, mint hívő s szeretett testvérek, javukat munkálják. Ezt tanítsd, erre ints.

Aki másként tanít és nem ragaszkodik a mi Urunk Jézus Krisztus üdvösséges igéjéhez és a kegyességgel megegyező tanításhoz,

az képzelgő, tisztára tudatlan ember, a vitatkozás és szóharc betege; pedig ebből ered az irigység, viszály, káromlás, gonosz gyanúsítás

és a bomlott agyú, az igazságvesztes és a kegyességet üzletnek tartó emberek torzsalkodása. Fordulj el az ilyenektől.

Legjobb üzlet a meglelégedéssel párosult kegyesség.

Hiszen semmit sem hoztunk magunkkal erre a világra; világos, hogy nem is vihetünk el semmit sem magunkkal.

Ha van eledelünk s ruházatunk, éadjuk be vele.

Akik gazdagságra vágyanak, kísértésbe, tőrbe s sok oly botor és ártalmas kívánságba esnek, amik veszedelembe és romlásba döntenek.

Minden baj forrása a pénz áhítása: akiken ez már erőt vett, azok a hit útjáról letértek és sok bajba jajba keveredtek.

Te, óh Istennek embere, ettől őrizkedjél. Járj tovább is az igazság, a kegyesség, a hit, a szeretet tűrés, a szelídség útján.

Harcold meg a hitnek nemes harcát, ragadd meg, amire hívattál, s amire sok tanú előtt jó vallással vallást tettél, - az örök életet.

Az Istenre, aki a mindenséget élteni s a Jézus Krisztusra, aki Poncius Pilátus alatt a jó vallásról vallást tett, parancsolom:

tarsd meg a parancsolatot kifogástalanul s feddhetetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus megjelenése napjáig,

amelyet a maga idejében felhoz a boldogságos egyetlen hatalom, a királyok királya és az urak Ura,

az egyedül halhatatlan, a hozzáférhetetlen világosságban lakozó valóság, akit az emberek közül sem nem látott, sem, nem láthat senki. Övé a dicsőség s az örök hatalom. Ámen.

E világ gazdagjainak parancsold meg, hogy ne fuvalkodjanak fel, ne is vessék reménységüket a bizonytalan gazdagságba, hanem az élő Istenbe, (aki bőségesen ellát minket minden eledellel),

aztán, hogy jót tegyenek, legyenek nemes tetteikben gazdagok, szíves adakozók, javaikat másokkal megosztok

s ilyen kincsekkel vessék meg jövőjük alapját, hogy elnyerjék az igazi életet.

Timóteus! A rádbízott kincsnek légy hűséges őre. Kerüld a hamis tudomány üres fecsegését és vitatkozását.

Akik ebben mesterkednek, azok a hitet elhagyták Kegyelem te veled. Ámen.

Pál, Jézus Krisztus apostola az Isten akaratából, a Jézus Krisztusban való élet ígérete szerint,

Timóteusnak, kedves fiának. Kegyelem, irgalom, békesség az Atya Istentől és a mi Urunktól a Jézus Krisztustól.

Hálát adok az Istennek, akit én, őseim nyomdokát követve, tiszta lelkiismerettel szolgálok, mikor szüntelen reád gondolva, mind éjjel, mind nappal imádságomba foglallak.

Hisz úgy szeretnék látni tégedet, mikor eszembe jut siralmas helyzeted, hogy örömmel telnék meg a szívem,

s mikor megújul lelkemben ama te képmutatástól ment hitednek emléke, amely legelőbb is nagyanyádat, Loist, azután anyádat, Eunikét s bizton tudom, tégedet is éltet.

Ez indít rá, hogy lelkedre kössem: élesztgesd az Isten ama kegyelmi ajándékának lángjait, amely az én kezem rádtétele által osztályrészeddé lett.

Mert az Isten nem a gyávaságnak, hanem az erőnek, szeretetnek s fegyelemnek lelkét oltotta mibélénk.

Ne szégyelld hát a mi Urunk biznyságtételét, sem engemet az ő foglyát, hanem szenvedj velünk együtt az evangéliomért, annak az Istennek erejétől áthatva,

aki megtartott és szent hívásával meghívott minket, nem a mi érdemünk, hanem az ő a Jézus Krisztusban örökidők előtt felajánlott

és a mi Üdvözítőnknek, a Jézus Krisztusnak megjelenésével most nyilvánvalóvá lett kegyelmi határozata alapján, aki a halál hatalmat megtörte, az életet és a halhatatlanságot ellenben napfényre hozta amaz evangéliommal,

amelyért én igehirdetővé, apostollá s a népek tanítójává tétettem

s amelyért most is szenvedek, de szégyent nem érzek, mert jól tudom, kinek hittem s biztos vagyok abban, hogy ő a rámbízott kincset meg tudja őrizni ama nagy napra.

Tartsd szem előtt, mint az üdvösséges tanítás mintáját, amit én tőlem hallottál a Jézus Krisztusba vetett hittel s szeretettel.

Őrizd meg a reádbízott drága kincset a bennünk lakozó Szent Lélek által.

Tudod azt, hogy az ázsiaiak mindnyájan elpártoltak tőlem, Figelusz és Hermogenes is.

Árassza el az Úr kegyelmével Oneziforus háznépét; ő is sok jó órát szerzett nékem és nem szégyenkezett bilincseim miatt,

sőt Rómában jártakor tűvé tett és meg is talált.

Adja Isten, hogy kegyelmet nyerjen az Úrtól ama nagy napon. Hisz te tudod legjobban, mennyit fáradt körülöttem Efezusban.

Azért, kedves fiam, meríts erőt Jézus Krisztus kegyelméből

s amit a tanuknak soka révén éntőlem hallottál, bízd hü emberekre, olyanokra, akik alkalmasak mások tanítására is.

Mint a Jézus Krisztus derék katonája, szenvedj velünk együtt.

A harcos kiveti nyakából az élet gondjait, hogy a hadak ura kedvében járhasson.

Sőt ha síkra száll is, csak akkor kapja meg a babérkoszorút, ha szabály szerint küzd.

Arató rész elsősorban a föld derék munkásának jár.

Figyelj arra, amit mondok: az Úr mindent megértet majd veled.

Gondolj a halálból feltámadt Jézus Krisztusra, aki Dávid sarja, evangéliomom szerint,

amelyért gonosztevő módjára szenvedek, mi több, bilincset viselek; de az Istennek igéje nincs bilincsbe verve.

Azért mindent tűrök a kiválasztottakért, hogy ők is elnyerjék a Krisztus Jézusban való idvességet az örökkévaló dicsőséggel együtt.

Igaz beszéd: vele halva, vele élünk is,

vele tűrve, vele uralkodunk is, de ha megtagadjuk, ő is megtagad.

S hitetlenkedjünk bár, ő hű marad, mert ő nem tagadhatja meg önmagát.

Erre emlékeztessd ezt kösd lelkükre az Úrnak színe előtt: ne folytassanak haszontalan szóharcot a hallgatók romlására.

Rajta légy, hogy Isten elé, a próbát kiállva állj, mint oly munkás, akinek nincs oka pirulni, aki jól hasogatja az igazság igéjét.

Mellőzd az üres fecsegést; annak nyomán még jobban burjánzik gabságuk

s az ő tanításuk, mint a rákfene, úgy terjed. Ott a Himeneus és Filétus példája.

Bizony ezek messze tévedtek az igazságtól, mikor azt mondták, hogy a feltámadás már megtörtént s nem egy ember hitét irtották ki.

Mindazáltal Isten erős alapja áll, — ez lévén pecsétje: Az Úr ismeri övéit, és: Mondjon le a hamisságról, aki az Úr híve.

Egy nagy házban azonban nemcsak arany-, ezüst-, hanem fa- és cserépedény is van, részben tisztességes, részben pedig tisztességtelen célokra.

Aki magát e szennynéptől távol, tisztán tartja, a tisztesség edénye lesz, szent s hasznos a ház urának és alkalmas minden jó dologra.

Kerüld az ifjúkor érzéki kívánságait Járj az igazságnak, a hitnek, a szeretetnek és a békességnek útján, azoknak társaságában, akik az Úr nevét tiszta szívből segítségül hívják.

Fordulj el a bohó és gyerekes vitatkozásoktól, hisz tudod, hogy azok viszálykodást szülnek.

Az Úr szolgájához pedig nem illik a viszálykodás; néki mindenki iránt nyájasnak, tanításra alkalmasnak, türelmesnek

és olyanak kell lennie, aki szelíden fenyíti a makacskodókat is, hátha az Isten őket is az igazság ismeretére téríti

s kiszabadulva az ördög töréből, újra észre térnek s az ő akarata foglyaivá lesznek

Azt pedig jegyezd meg, hogy az utolsó napokban, megnehezül az idők járása felettünk.

Önző, kapzsi, kérkedő, kevély, káromló, szülők iránt engedetlen, hálátlan, gonosz,

gyűlölködő, hűtlen, rágalmazó, mértéktelen, féktelen, jóra-keletlen,

áruló, könnyelmű, elbízott, inkább gyönyört, mint Istent kedvelő,

kegyességet fitogtató, de annak erejét tagadó nemzedék áll elő.

Kerüld ezeket is. Ezek közül valók, akik a házakba lopózva, a bűnökbe merült, ezerféle vágytól ide-oda hajtott,

Örökké tanuló, de az igazságnak megismerésére soha el nem jutó asszonykákat törbe ejtik.

Mint Jannes és Jambres Mózeszel, úgy száll szembe ez elméje romlott, hitehagyott népség is az igazsággal.

De nem sokra mennek, mert mindenki nyomára jön az ő esztelenségüknek, ahogy azoknál is történt.

De te híven követtél engemet tanításomban, módomban tervemben, hitemben tűrésemben, szeretetemben, kitartásomban,

üldöztetésemben és szenvedésemben egyszóval mindenben, ami Antiókiumban, Ikóniumban, Listrában ért engem. Mely üldözéseket álltam ki! De az Úr mindebből kiszabadított engemet.

Bizony nem is kerüli ki az üldözést, aki kegyes életet akar folytatni a Krisztus Jézusban.

A gonoszok es csatok ellenben előremennék a rosszban, tévesztve s tévedve.

Te azonban állj meg erősen amellet, amit tanultál s amiről megbizonyosodtál, tudván, hogy kitől tanultad.

Hiszen gyermekkorod óta ismered a szent írásokat, amelyek megoktathatnak tégedet az üdvösségre a Jézus Krisztusba vetett hit által.

Minden írás Istentől ihletett és hasznos, a tanításra, feddésre, fegyelmezésre, az igazságban való nevelésre,

hogy az Istennek embere tökéletes s minden jóra alkalmas legyen.

Kérlek azért az Isten s a Krisztus Jézus színe előtt, aki megítéli az élőket s a holtakat, kérlek az ő megjelenésére s az ő országára:

hirdesd az igét, állj mellé jó s rossz időben. Ints, dorgálj, buzdíts, lankadatlanul túrva és tanítva.

Eljő az az idő, mikor a tiszta tudományt meg nem szívelik, mikor szájuk íze szerint seregszámra válogatják ki a tanítókat, mert viszket a fülük,

mikor az igazság előtt bedugják fülüket s a meséken kapnak.

Te légy józan minden körülményben, tanulj meg szenvedni, végezd az evangélista munkáját, töltsd be tisztetted emberül.

Mert én már megáldoztatam, végső óráim ütött.

A nemes harcot megharcoltam. A pályámat megfutottam. A hitemet megtartottam.

Most az igazságnak koronája vár rám. Megadja azt az Úr, amaz igaz bíró nékem a nagy napon, de nemcsak énnékem, hanem mindazoknak, akik várva-várják a megjelenését.

Siess minél előbb hozzám,

mert Démász elhagyott; erőt vett őrajta világ szerelme. Elment Tesszaloikiába, Kreszcensz Galáckiába, Titus Dalmáciába.

Csak Lukács van velem. Márkot vedd magadhoz s hozd el, mert ő nagyon alkalmas a szolgálatra.

Tihikuszt Efezusba küldöttem.

Útiköpenyemet Tróászban hagytam Kárpusnál, hozd magaddal, ha jössz, meg a könyveket is, főleg a pergamenteket.

Sándor, az ötvös sok bajt szerzett nekem, fizessen meg néki az Úr cselekedetei szerint.

Óvakodjál te is tőle, mert ő nekem nagy ellenfelem volt.

Első védekezésemkor senki sem állt mellém, sőt mindnyájan elhagytak. Ne róják fel nékik.

De az Úr mellém állt, erőt adott, hogy végire járjak az ige hirdetésnek s meghallják az az összes pogányok, sőt kiszabadított az oroslán torkából.

S az Úr meg fog szabadítani engemet minden gonoszságtól s meg fog tartani mennyei országa számára. Néki legyen dicsőség örökké. Ámen.

öszöntsd Priszkat és Akvilát s Oneziforusz háznépét.

Erasztusz Korintusban maradt, Trofimuszt betegen hagytam Milétusban.

Siess, hogy még a tél előtt megjöjj. Köszönt Eubulusz, Pudensz, Linusz és Klaudia s az összes testvérek.

Az Úr legyen a te lelkeddel. Kegyelem veletek. Amen.

Pál, az Istennek szolgálja, a Jézus Krisztusnak pedig apostola, az Isten választottainak hite és a kegyességet életető igazság ismerete végett

az örök életnek ama reménye alapján, amelyet az igazmondó Isten öröktől fogva megígért

s mint az ő igéjét annak idejében a mi megtartó Istenünk rendeletéből rám bízott hirdetés útján kijelentett: Titusnak, a közös hit szerint igazi fiamnak.

Kegyelem, irgalom s békesség' az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól.

Azért hagyta el Krétában, hogy intézd el a függőben lévő dolgokat s rendelj meghagyásom szerint városónként presbitereket,

ha van oly feddhetetlen, egynejjű férfiú, akinek hívő, nem rosszhírben álló, avagy engedetlen gyermekei vannak.

Mert a püspöknek, mint Isten sáfárának feddhetetlennek kell lennie, nem szemérmetlennek, nem indulatosnak, nem részegesnek, nem verekedőnek és nem rút nyereségahajhászonak,

hanem vendégszeretőnek, jórakésznek, igaznak, istenfélőnek, önmegtartóztatónak,

egyszóval olyannak, aki a tudomány igaz igéjéhez ragaszkodik, hogy alkalmas legyen a hamisítatlan tudomány alapján való intésre és az ellenfelek megcáfolására.

Mert van elég rendbontó, szószátyár s ámító, kiváltképp a körülmétkedettek közt.

Ezeknek a száját be kell tölteni, mert különben egész családokat tesznek tönkre helytelen tanításukkal, rút nyereségahajhászból.

Hisz épp egyik prófétájuk mondta: A krétaiak született hazugok, vadállatok, hasuknak élő naplopók.

És igazat mondott. Azért dorgáld meg őket kímélet nélkül, hogy hitük épsége csorbát ne szenvedjen

s ne hallgassanak zsidó mesékre és az igazságot lábbal taposó emberek parancsolataira.

A tisztáknak minden tiszta, a megfertőzötteknek és a hitetleneknek ellenben semmi sem tiszta, mert fertős a lelkük is, a lelkiismeretük is.

Azt állítják ugyan, hogy ismerik Istent, de magukra cáfolnak cselekedeteikkel, mert utálatosak, engedetlenek és nem alkalmasak semmi jóra sem.

Te arról szólj, ami az üdvösséges tudománnyal összhangzik,

hogy az öreg emberek józanok, tisztességesek, fegyelmezettek, a hit, szeretet s tűrés dolgában kifogástalanok legyenek;

szintúgy az öreg asszonyok szentekhez illően viseljék magukat, ne rágalmazzanak, mértéktelen borivásra ne adják magukat, jóra tanítsanak,

a fiatal asszonyokat a férj- és a gyermekszeretletben oktassák,

józanok, tiszták, háziasak, jóságosak, férjüknek engedelmesek legyenek, hogy az istennek igéje ne káromoltassék.

Szintúgy buzdítsd az ifjakat, hogy józanok legyenek és

te magad mutass nekik mindenben jó példát; tudományod romlatlan és komoly,

beszéded helyes, cáfolhatatlan legyen, hogy ellenfeleink megszegyenüljenek, s ne mondhassanak mi rólunk semmi rosszat sem.

A rabszolgák az ő uraiknak engedelmeskedjenek, kedvüket keressék mindenben, ne feleseljenek,

ne tolvajkodjanak, hanem az igazi hűség mintaképei legyenek, hogy a mi megtartó Istenünk tudományának dízére váljanak minden tekintetben.

Mert megjelent az Istennek minden ember üdvösségére szolgáló kegyelme

s arra sarkal minket, hogy a hitetlen étellel és a testi kívánságokkal szakítva, józan, igaz és jámbor életet éljünk e világon,

várván a boldog reményre, a nagy Isten s a megtartó Krisztus Jézus dicsőséges megjelenésére,

aki feláldozta magát érettünk, hogy megváltson minden bűntől s tiszta, jóra igyekező tulajdon népet teremtsen magának.

Ezt hirdesd, erre ints, ezt vésd komoly parancsként szívükbe. Meg ne vessen senki.

Kösd lelkükre, hogy a felső hatalmaknak hódolva engedelmeskedjenek s minden jóra kész legyenek;

senkit se szidalmazzanak, ne perlekedjenek, engedelkenyek s mindenkivel szemben nyájasak legyenek.

Egykor mi is balgatagok, engedetlenek, tévelygők, sok fajta élvezet és gyönyör rabjai, gonoszok, irigyek, gyűlöletre méltók s gyűlölködők voltunk.

De mikor a mi megtartó Istenünk jóságának és szeretetének napja felderült,

idvezített minket, de nem az igazság általunk véghezvitt cselekedetei, hanem az ő irgalmassága alapján, az újjászületésnek fürdője és a Szent Léleknek újjáteremtő ereje által,

amelyet mi reánk a Jézus Krisztusban, a mi megtartónkban bőségesen kiárasztott,

hogy megigazíttatván az ő kegyelméből, Örökösök legyünk az örök életnek reménysége szerint.

Igaz beszéd ez s akarom, hogy bevésd a szívükbe. Az Isten hívei igyekezzenek jó példával előljárni. Ez üdvös és hasznos az embereknek.

Ellenben kerüld a dőre vitákat, a világ keletkezésére vonatkozó levezetéseket, a törvény pontjai felett való civakodást és versengést.

Ezek haszontalan és céltalan dolgok.

Fordulj el a szakadásra uszító embertől egy-két intés után, tudván, hogy az ilyen a jó útról letért s maga magát kárhóztatva vétkezik.

Ha Artemászt vagy Tihikuszt hozzád elküldtem, jöjj azonnal hozzám Nikápolyba, mert ott akarok telelni.

Zenásznak, a jogtudósnak s Apollósznak járj kezükre, hogy ne lássanak szükségét semmiben.

Hadd tanuljanak a mieink is szükség esetében jó példával előljárni s ne legyenek hasznavehetetlenek.

Köszöntenek összes társaim. Köszönts, akik minket hívó lélekkel szeretnek. Kegyelem mindnyájatokkal. Ámen.

Pál, Krisztus Jézus foglya s Timóteus testvér Filemonnak, a mi kedves munkatársunknak

és Appia húgunknak, meg Arkippusnak, a mi bajtársunknak és a te házad gyülekezetének.

Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól.

Hálát adok az én Istenemnek, valahányszor imádságomba foglallak,

amióta az Úr Jézus Krisztus és az összes szentek iránt tanúsított szereteted s hited hírét hallottam,

hogy a te hitközösségednek ereje, minden a Krisztusért tiveletek közlött kegyelmi ajándék ismerete révén tettekben nyilvánuljon meg.

Mert ez a te szereteted, amellyel te, testvérem, a szentek szívét megvidámítottad, mondhatatlan örömnök s vigasztalásnak forrása rám nézve.

Azért, bár én a Krisztusban egész bátran rádparancsolhatnám azt, ami kötelességed,

a szeretet nevében mégis inkább kérlek, én a vén Pál, aki most ráadásul a Jézus Krisztusnak foglya is vagyok,

kérlek az én fogságomban szült fiam, Onesimus érdekében.

Igaz, hogy ő egykor nálad hasznavehetetlennek bizonyult, ámde most már te is, én is, jó hasznát vehetjük.

Visszaküldöm hát őt, azaz majd azt mondtam: a szívemet hozzád.

Örömet magamnál tartottam volna, hogy helyetted szolgáljon nékem az evangéliomért szenvedett fogságom alatt,

de a te beleegyezésed nélkül nem akarok tenni semmit, hogy ne csak úgy kénytelen-kelletlen, hanem szívből és szabadon cselekedjél jót ő velem.

Hiszen talán éppen azért vált meg tőled ideig-óráig, hogy örökre tiéd legyen,

most már nem mint szolga, mint több a szolgánál mint kedves testvérünk. Nekem már az, a szó igaz értelmében mennyivel inkább lesz tehát neked az, testestől, lelkestől.

Ha tehát társadnak tartasz, fogadd magadhoz őt, akárcsak engem magamat.

S ha vétett ellened, avagy adós néked, írd a rovásomra.

Én Pál, a kezem írását adom, hogy kész fizető vagyok és egy szóval sem említem, hogy te voltaképp még többel, tenmagaddal vagy adósom.

Úgy van édes testvér. Nagyon szeretném, ha hasznodat vehetnem az Úrban, tégy tehát boldoggá a krisztusi örömmel.

Bizton számítok jóindulatodra s abban a tudatban írok, hogy te többet is tész, mint amit kívánok.

Egyúttal készíts szállást nékem is, mert remélem, hogy a ti imádságtokra az isteni kegyelem visszavezérel hozzátok.

Köszöntenek Epafrász, az én fogolytársam a Krisztus Jézusban,

úgyszintén Márk, Arisztarkusz, Demasz es Lukács munkatársaim.

Az Úr Jézus Krisztus kegyelme a lelketekkel. Ámen.

Az Isten sok ízben s sokféleképpen szólván hajdan az atyákhoz a próféták által, ez utolsó napokban hozzánk az ő Fia által szólt,

akit mindennek örökösévé tett, aki által a világot is teremtette,

aki, mint az ő dicsőségének tükre, lényének képmása s hatalmi szavával a mindenség fenntartója, büntörlő munkáját végezvén, a Felség jobbára ült a mennyben,

s aki épp annyival feljebbvaló, mint az angyalok, amennyivel különb nevet örökölt nálunknál.

Mert melyik angyalnak monddotta valaha: Te az én fiam vagy, ma szültelek téged. Vagy: Atyja leszek s ő fiam lesz.

S ha újra elhossa a földre az elsőszülöttet, azt mondja: Imádja őt az Isten minden angyala!

S míg az angyalokról ezt mondja: Angyalait széllé, Szolgáit lobogó tűzzé változtatja;

A fiúról viszont: Isten! a te trónod örökkön örök, A te országod pálcája igazság pálcája.

Szeretted az igazságot, gyűlölted a hamisságot: Azért kent fel tégedet az Isten, a te Istened Öröm olajával társaid fejévé. Vagy:

Uram! te alkottad kezdetben a földet, 11 Ezek elenyésznek, te pedig megmaradsz,

Ezek, mint a ruha mind mind megavulnak

És mint a palástot, összehajtogatod őket S elválnak; De te ugyanaz vagy s maradsz időtlen időkig.

Vagy melyik angyalnak mondotta valaha: Ülj jobbomra, Míg ellenségeidet lábad zsámolyává teszem?

Hát nem az üdv örököseinek szolgálatára kirendelt szolgáló lelkek-e ezek mind?

Azért nekünk nagyon is szigorúan kell ragaszkodnunk ahhoz, amit hallottunk, hogy vesztünkbe ne rohanjunk.

Mert ha már az angyalok hirdette ige is erősen állott s minden véték és engedetlenség elvette méltó büntetését,

hogy menekedünk meg mi, ha egy cseppet sem törődünk az üdvösség ama nagy kegyelmi dolgával amelyet az Úrnak eredeti ígéje alapján az ő hallgatói megerősítettek számunkra

s amely mellett az Isten bizonysgot tett jelekkel, csodákkal, sokféle erővel, és a Szent Léleknek az ő jó tetszése szerint kiosztott ajándékaival.

Mert ő nem az angyalok hatalma alá vetette azt a jövő világot, amelyről beszélünk.

Sőt inkább valaki valahol mint tanú, azt mondja: Mi az ember, hogy megemlékezel órára, mi az emberfia, hogy gondját viseled?

Egy kevés időre lejjebb tetted bár az angyaloknál, Mindazáltal dicsőséggel s tisztességgel koronáztad meg őt: Teremtvényeidnek Urává avattad,

Mindent az ő lábai alá vetettél. Mert azzal, hogy „mindent alávetett néki", jelzi, hogy semmit sem hagyott alájavetetlen. De most még nem látjuk, hogy ő néki minden alája van vetve.

Az angyaloknál egy kevés időre lejjebb tett s a halál elszenvéséért dicsőséggel, s tisztességgel megkoronázott Jézust ellenben, aki az Isten kegyelmi akaratából mindenkiért megízlelte a halált, már látjuk —

mert illő volt hozzá, akiért van minden s akitől van minden, hogy ő mint a fiak sokának dicsőségbe juttatója, mint azok üdvösségének szerzője, szenvedések árán legyen teljes tökéletesség.

A megszentelő és a megszenteltek ugyanis mindnyájan egytől származnak s épp ez okból nem átálja testvéreknek hívni őket,

mondván: Hirdetem nevedet testvéreimnek, A gyülekezetben magasztallak téged. Vagy:

Én tebenned bízom. Vagy: Ím' itt vagyok én és istenadta gyermekeim.

Minthogy pedig a gyermekek portest és vér részesei, azonképpen ő is részes lett azokban, hogy a halál által semmisítse meg a halál urát, vagyis az ördögöt

és megszabadítsa azokat, akik a haláltól félve, rabok voltak teljes életükben.

Mert őt bizony-bizony nem az angyaloknak, hanem Ábrahám magvának sorsa aggasztja,

Ez az oka, hogy a testvérekkel mindenben egyenlőnek kellett lennie, hogy mint az Istennek irgalmas és hűséges főpapja, kiengesztelje a népnek bűneit,

hiszen csakis akkor segíthet azokon, akiket kísértés vesz elő, ha ő maga is kiállta a kísértéseket.

Azért szent testvérek, mennyei hivatás résztársai, odanézzetek a Krisztus Jézusra, a mi vallásunk apostolára és főpapjára,

aki épp oly hű volt alkotójához, mint Mózes is a maga egész házában.

De ő Mózesénél nagyobb dicsőségre érdemesíttetett, ahogy az építőmester dicsősége is nagyobb, mint az általa épített házé,

mert minden háznak van építőmestere, a mindenség építőmestere ellenben Isten.

Mózes is hű volt ugyan a maga egész házában, mint szolga, a hirdetendő igék bizonyosága;

Krisztus ellenben, mint Fiú a maga háza felett áll és az ő háza mi vagyunk, ha a reményteljes bizodalom és dicsekvés ereje mindvégig áthatja szívüket.

Azért, amint a Szent Lélek mondja: Ma, ha az ő szavát halljátok

Ne átkodjék meg a szívetek, Miként az elkeseredés, a pusztában való kísértés idején

Ahol atyáitok próbaképpen megkísértettek engemet, Noha látták tetteimet negyven esztendőn át.

Meg is haragudtam ama nemzedékre És azt mondtam: Örökösen tévelyegnek! De ők nem ismerték az én útaimat,

Úgy, hogy megesküdtem haragomban: Nem mennek be a nyugodalmamba.

Vigyázzatok, kedves testvéreim, el ne forduljon egyikőtök sem hűtlen, gonosz szívvel az élő Istentől.

Sőt ellenkezőleg, intsétek nap-nap után egymást, ameddig a „Ma” tart, hogy meg ne átkodjék egyiteknek szíve sem a bűn csalárdsága miatt.

Mert mi Krisztus résztársaivá lettünk, feltéve, hogy eredeti bizodalomunknak ereje mindvégig áthatja szívünket,

eme mondás szerint: Ma, ha a szavát halljátok, Ne átkodjék meg a szívetek, Mint az elkeseredés idején.

És ezt hallva, vajh' kik keseredtek el? Hát nem mind azok-e, akik Mózes vezérlete alatt kivonultak Egyiptomból?

S ugyan kikre haragudott negyven esztendeig? Hát nem ama bűnösökre-é, akik a pusztában elhaltak?

S kiknek esküdt meg, hogy nem mennek be a nyugodalmába, hanemha az engedetleneknek?

S nyílt titok előttünk, hogy nem mehettek be a hűtlenségük miatt.

Azért, tekintettel arra, hogy az ő nyugodalmába való bemenetelnek ígérete még fennáll — szent félelem hassa át szívünket, hogy senki se essék el attól közületek.

Mert az ígéret igéje nekünk épp úgy hirdettetett, mint azoknak. De az igehirdetésnek nem volt foganatja náluk, mivel ők az ígét nem hittal eltelve hallgatták.

A nyugodalomba ugyanis mi hívők megyünk be, amint megmondotta: Megesküdtem haragomban: Nem mennek be a nyugodalmamba. Pedig az ő műve a világ megteremtésével véget ért.

Valahol ugyanis így szólt a hetedik napról: Az Isten a hetedik napon megnyugodott minden munkájától.

ugyanott ismétlen: Nem mennek be a nyugodalmamba.

Minthogy tehát úgy áll a dolog, hogy némelyek bemennek, azok pedig, akik először hallották az evangéliom igéjét, nem mentek be az ő hűtlenségük miatt;

a „Ma” szóval újabb napot tűzött ki, „Ma” mondatja Dáviddal jó nagy idő multán, mint egykor megmondott: "Ma, ha a szavát halljátok, Meg ne átalkodják a szívetek.

Mert ha Józua bevitte volna őket a nyugodalomba, nem szólna egy más, későbbi napról.

Hátra van tehát még az Isten népének szombatja.

Mert, aki bement az ő nyugodalmába, az maga is épp úgy megnyugodott az ő munkájától, mint az Isten az övétől.

Igyekezzünk bemenni hát abba a nyugodalomba, hogy a hűtlenség azonos példája vesztére ne legyen senkinek.

Mert az Istennek igéje él és hat, — élesebb az bármely kétélű kardnál. Behatol a lélek, az élet, az ízek, a velők oszlásáig s megítéli a szív szándékait és gondolatait.

S nincs az a teremtés, amely elrejtőzhetnék előle. Annak szeme előtt, akinek számot kell adnunk, minden meztelenül és leplezetlenül áll.

Minthogy tehát nekünk oly nagy főpapunk van, aki az eget megívta, Jézus, az Istennek Fia: ragaszkodjunk vallásunkhoz.

Mert a mi főpapunk nem olyan, aki ne tudná gyarlóságunkat velünk együtt át érezni, hanem aki, mint mi, átment minden kísértésen a nélkül, hogy bűnbe esett volna.

Járuljunk azért bizodalommal a kegyelem trónjához, hogy irgalmat nyerjünk és kegyelmet találjunk a segedelemnek kellő idejében.

Minden, emberek közül választott főpapot emberekért állítanak az Isten szolgálatába, hogy ajándékot s áldozatot mutasson be a bűnökért,

mint olyan, aki együtt tud érezni a tudatlanokkal és a tévelygőkkel, mert maga is gyarló

s épp azért köteles úgy a nép, mint a maga bűnéért áldozni.

S senki sem választja magának önként e tisztséget, hanem, mint Áront is, az Isten hívja meg.

így Krisztus sem maga emelte fel magát a főpapi méltóságra, hanem az emelte fel őt, aki azt mondotta néki: Te az én fiam, ma szültelek téged!

vagy amint egy más helyen is mondja: Te örökös pap vagy Melkizédek rendje szerint.

Olyan, aki földi életében keserves jajgatás és könnyontás közben könyörgött s esedezett ahhoz, aki ki tudta szabadítani a halálból, s meghallgatta istenfélelméért.

S bár hű volt, megtanulta szenvedése közben az engedelmisséget

s tökéletes élete alapján minden hívének örök üdvösséget szerzett.

Az Istentől pedig Melkizédek rendje szerint való főpap nevet nyert.

Sokat tudnánk mi erről mondani, de bajos ezt megértetni, mert süketek vagytok.

Mert bár ezidőszere már tanítóknak kellene lennetek, újra rászorultok Isten ígéje dolgában az elemi oktatásra. Csak tej való néktek és nem vastag étel.

Pedig, aki tejjel táplálkozik, kiskorú az és járatlan az igazság beszédében.

Vastag étel csak az éretteknek, csak azoknak való, akik a szoktatás útján begyakorlott érzékkel különbséget tudnak tenni a jó és rossz között.

Azért, mellőzve a Krisztus tanításának elemi dolgait, emelkedjünk fel az érettség fokára és ne bíbelődjünk a holt cselekedetekkel való szakítás, az Istenbe vetett hit,

a mosakodások, a kézrátétel, a holtak feltámadása és az örök élet tanának újra való megalapozásával.

És ezt meg is tesszük, ha az Isten megengedi.

Mert lehetetlen, hogy akik már felvilágosodtak, a mennyei ajándékokat élvezték, a Szent Lelket vették,

az Isten áldott ígését s a jövődő világ erejét ízlelték

s elbuktak, újra megtérjenek, mert ők az Istennek Fiát ismét megfeszítik s gúny tárgyává teszik.

A sűrű eső járta, áztatta s gazdájának hasznos növényt termő föld, Istennek áldása,

amelyik azonban tövist és bojtortjánt terem, hasznavehetetlen és majdnem átkozott, azt végre is felperzselik.

Mi azonban felőletek, kedves testvéreim, e kijelentésünk dacára is jobb és üdvösséggel kecsegtető reménységet táplálunk.

Mert az Isten nem igazságtalan, nem felejtkezik meg a tetteitekről és arról a szeretetről, amelyet a szentek korábbi s mostani szolgálatával az ő neve iránt tanúsítottatok.

Csak azt óhajtjuk, hogy köztetek mindenkit egyazon buzgóság hasson át a reménység bizonyosságában mindvégig,

hogy ne legyetek restek, hanem lépjetez azok nyomába, akik hitük és tűrésük által örökliz az ígéreteket.

Mert az Isten, mikor ígéretet tett volt Ábrahámnak, nem esküdhethévén senki más nagyobbra, magára esküdt meg,

mondván: Bizony megáldva megáldlak s megsokasítva, megsokasítlak tégedet.

És Ábrahám békén tűrve, megnyerte az ígéretet.

Az emberek ugyanis maguknál rendszerint valami nagyobbra esküsznek s náluk minden perlekedés vége eskübizonyítás.

Ezért az Isten alaposan meg akarván győzni az ígéret örököseit megmásíthatatlan akaratáról, esküvel élt,

hogy a mi szívünknek szilárd birodalma a hazugságot Istennél feltétlen kizáró kettős, megmásíthatatlan tény alapján nyugodjék, hiszen azért menekülünk hozzá, hogy megragadjuk azt a felajánlott reménységet,

amely a mi lelkünknek biztos és erős, ama kárpit mögött lévő szentélyébe is beható horgonya,

ahova a mi vezérünk, Jézus előre bement érettünk, mivelhogy ő Melkizédek rendje szerint való örök főpappá lett.

Ez a Melkizédek ugyanis Sálemben király, a felséges Istennek papja, aki a király verő útjából visszatérő Ábrahám elé ment és őt megáldotta

s akinek Ábrahám minden zsákmányából tizedet is adott, nevének értelme szerint pedig elsősorban az igazság király, aztán Sálemben király is, azaz a béke király.

Nincs apja, nincs anyja, nincsen nemzetsége, nincsen életének sem kezdete, sem vége, azért mint az isten fiához hasonló, pap marad örökké.

Látjátok, mily nagy ő, akinek maga Ábrahám, a pátriárka tizedet adott az áldozatra szánt zsákmányból.

Igaz, hogy a törvény értelmében a Lévi-törzsből való papoknak is joguk van tizedet szedni a néptől, vagyis testvéreiktől, jóllehet ezek is Ábrahám ivadékai;

ő azonban dacára, hogy nemzetsége szerint nem közülük való tizedet vett Ábrahámtól s megáldotta az ígéret birtokosát.

Pedig kétségtelen, hogy a nagyobb áldja meg a kisebbet.

Aztán, itt halandó emberek szedik a tizedet, ott ellenben az, akiről azt, tanúsítják, hogy él.

Szóval, hogy úgy mondjam, az Ábrahám személyében voltaképp a tizedszedő Lévitől is tizedet szedtek,

mert ő még ősatyja ágyékában volt, mikor Melkizédek annak elébe ment.

Azért, ha a tökéletes életnek alapja a levita papság közbenjárása, pedig a nép arra való tekintettel kapta a törvényt, mi szükség volt arra, hogy egy más, a Melkizédek rendje szerint való pap lépjen fel és az ne az Áron rendje szerint való mondassék.

Hisz a papság megváltozásával a törvény megváltozása is szükségképp együtt jár.

Mert az, akiről itt szó van, egy más s hozzá olyan törzsből való, amelyből még senki sem szolgált az oltárnál.

Nyilvánvaló dolog ugyanis, hogy Urunk Júda törzsből származott, amely törzshöz Mózes a papokról egy szót sem intézett.

És még inkább nyilvánvaló, ha Melkizédek módjára egy más s hozzá egy olyan pap lép fel, aki nem az időleges parancsolatnak törvénye, hanem az enyészhetetlen életnek ereje alapján lett pappá.

Mert rávonatkozik ez a bizonyág: Te örökös pap vagy Melkizédek rendje szerint.

Ez a kijelentés ugyanis eltörli a korábbi parancsolatot erőtlensége s haszontalansága miatt, mert a törvény éppenséggel nem szerzett tökéletességet, sőt ellenkezőleg egy jobb, Istenhez közelebb vivő reménység útját egyengette meg.

S amennyiben ez nem eskübiztosíték nélkül történt, —

amazok ugyanis eskübiztosíték nélkül lettek papokká, ő ellenben annak eskübiztosítéka alapján, aki így szólt hozzá: Megesküdi az Úr és nem bánja meg; Te örökös pap vagy Melkizédek rendje szerint, - annyival inkább lett Jézus egy jobb szövetségnek is kezese.

S míg azoknál pap után pap következett, mert a halál miatt nem volt maradásuk, az ő papsága, minthogy ő örökké megmarad, nem szállhat másra át.

Innét, hogy ő meg is adhatja a teljes üdvösséget azoknak, akik általa járulnak Istenhez, mert azért él örökké, hogy közbejárjon értük.

Ilyen főpap kellett nekünk: szent, ártatlan, szeplőtelen, a bűnösöktől elválasztatott s az egeknél felségesebb,

aki nem kénytelen napról-napra a főpapok módjára előbb a maga, azután a nép bűnéért áldozni, mert ezt egyszer s mindenkorra megtette, mikor magát feláldozta.

A törvény esendő embert rendel főpapnak, a törvény után elhangzott esküszó ellenben örök tökéletes Fiút.

A mondtak veleje pedig ez: Olyan főpapunk van, aki a mennyei Felség trónjának jobbán ül, mint a szentély, vagyis az Úr és nem ember építette igazi sátor szolgája.

Mert minden főpap hivatása az ajándékok és áldozatok bemutatása, azért szükséges, hogy neki is legyen mit bemutatnia.

Ha a földön volna, akkor nem is volna pap, mert vannak itt, akik a törvény szerint áldoznak, akik a mennyei dolgok árnyékszerű képmását szolgálják, hiszen az isteni szózat a sátorvető Mózesnek megmondta: Vigyázz! Mindent a hegyen mutatott minta szerint készíts.

Ő azonban mostmár sokkal különb szolgálathoz jutott, aminthogy sokkal jobb ígéret alapján kötött jobb szövetség közvetítője is.

Mert, ha az első kifogástalan lett volna, nem került volna sor a másodikra.

Hiszen így dorgálja őket: Eljön az az idő, mondja az Úr, Mikor új szövetséget kötök Izrael házával és Júda házával,

Nem oly szövetséget, aminőt kötöttem az ő atyáikkal, Midón kézenfogva kivezettem őket Egyiptomból. Ők nem maradtak hívek az én szövetségemhez, Én sem törődtem hát velük, — mondja az Úr

Az a szövetség, amelyet eztán kötök Izrael házával, Mondja az Ur, ím ez: Elméjükbe vésem, s a szívükbe írom az én törvényemet. Én Istenük leszek És ők népem lesznek

S nem oktatja polgártársát többé senki, Sem pedig testvérét, ily formán: Ismerd meg az Urat! Mert mindnyájan megismernek, Nagyok s kicsinyek egyaránt

Hamisságukra irgalmam, Bűneikre pedig a feledés fátyolát borítom.

„Az „Új”-ről szólva, az elsőt megavította. Ami pedig megavul s megvénül, hamarosan elenyészik.

Igaz, hogy az első szövetségnek is volt istentiszteleti rendje s földi szentélye.

Az első sátorban volt a gyertyatartó, az asztal s szent kenyér, azt szentélynek hívták.

A második kárpit mögött pedig a Szentek Szentjének sátra volt

az aranyfüstölő oltárral, meg az arannyal egészen bevont szövetségládjával és ebben a mannás aranykorsó, az Áron kizöldelt vesszeje s a szövetségtáblák,

a szövetségláda felett pedig az engesztelő fedőt beárnyékoló dicsőségnek kerubjai. Ezekről most szükségtelen részletesen szólni.

Ilyen volt a berendezés. A szolgálattelvő papok mindég az első sátorba mentek be,

a másodikba ellenben évenként egyszer egyedül a főpap, de ekkor sem ama vér nélkül, amelyet magáért s a nép tudatlanul elkövetett bűneiért áldozott.

Ezzel a Szent Lélek azt adja tudtunkra, hogy addig, amíg az első sátor áll, nem nyílik meg az út a szentélyhez,

vagyis azt példázza, a jelenre nézve, hogy a bemutatott ajándékok s áldozatok nem tudják megnyugtatni teljesen a szolgálattelvőnek lelkiismeretét,

hogy azok, a hagyományos étel, ital s több efféle tisztasági szabályokkal együtt, csak az új korszaknak beálltaig érvényesek.

Ellenben Krisztus, aki, mint a jövő jóknak főpapja jelent meg, ama nagyobb és tökéletesebb, nem kézcsinálta, vagyis nem e világból való sátoron által,

nem is a bakok, avagy a tinók vérével, hanem a maga vérével merít be egyszer s mindenkorra a szentélybe s így szerezte meg az örök váltságot.

S ha a bakok, bikák vére és a tehénnek elhintett hamva megszenteli a tisztátalanokat, testi tisztaságot eszközölve:

mennyivel inkább tisztítja meg a ti lelkiismereteket a holt cselekedetektől annak a Krisztusnak vére, aki szeplőtlenül áldozta fel magát az Istennek az örök lélek által, hogy az élő Isten szolgálói legyetek.

Ezért ő egy új szövetségnek közvetítője, hogy a meghívottak, az első szövetség korában elkövetett bűnök váltságáért elszenvedett halál révén, az örökkévaló örökség ígéretében részesüljenek.

Mert ahol örökhagyás van, ott az örökhagyó halálának be kell következni.

Az örökhagyás ugyanis halál esetén jogerős s nem érvényes addig, amíg az örökhagyó él.

Innét van, hogy az első szövetség örökhagyása sem szentesített vér nélkül.

Hiszen Mózes, mikor kihirdette a törvényben foglalt összes parancsolatokat az egész népnek, fogta a vízzel, vörösgyapottal és izsóppal elegy borjú és bakvért s meghintette azzal magát e könyvet éppen úgy, mint az egész népet,

ezt mondván: Ez ama szövetség vére, amelyet az Isten tinéktek rendelt,

Majd hasonlóképpen vérrel hintette meg a sátort és az összes szent szereket is.

Sőt a törvény szerint majdnem mindent vér tisztít meg és vérontás nélkül nincsen bűnbocsánat.

Szükséges volt tehát, hogy a mennyei dolgoknak a képmásai e szerekkel tisztíttassanak meg, maguk a mennyei dolgok ellenben ezeknél jobb áldozattal.

Mert Krisztus nem kézcsinálta szentélybe ment be, ami az igazinak csakis pusztá utánzata, hanem magába a mennybe, hogy most már érettünk Isten színe elé lépjen.

Nem azért, hogy sokszor áldozza fel magát, mint ahogy a főpap évenként bemegy a szentélybe idegen vérrel,

hiszen akkor néki sokszor kellett volna szenvednie a világteremtés óta, holott ő csak egyszer, az idők végén jelent meg, hogy áldozatával eltörölje a bűnt.

S amily bizonyos, hogy egyszer meghalunk s aztán ítélet lesz,

úgy Krisztus is egyszer feláldoztatván sokak bűne eltörlése végett, másodszor a bűntől teljesen érintetlenül jelen meg azoknak üdvösségére, akik várva-várják őt.

A törvény ugyanis, mint a jövő jóknak árnyéka és nem való igaz képe, az évről-évre folytonosan bemutatott áldozatokkal sohasem tudja tökéletesekké tenni az oltárhoz járulókat,

hisz különben abba hagynák az áldozást, mert bűntudat egyáltalán nem terhelné az egyszer s mindenkorra megtisztult áldozóknak lelkét.

Így ellenben amaz áldozatok révén évről-évre megújul bűneik emléke.

Lehetetlen dolog is az, hogy a bikák s bakok vére eltörölje a bűnöket,

Ezért mondja világbajjottekor: Nem kívántál áldozatot s ajándékot, Testem szántad áldozatnak;

Nem gyönyörködtél az égő s engesztelő áldozatban.

Erre azt feleltem: Megyék, — meg van írva rólam az írás könyvében óh Isten, hogy megtegyem a te akaratodat,

Először azt mondja: Nem kívántál áldozatot s ajándékot, égő s engesztelő áldozatot, nem gyönyörködtél a törvényszerű áldozatban sem.

Azután ezt mondja: Megyek, hogy megtegyem a te akaratodat. Eltörli az elsőt, hogy a másodikat érvényben hagyja.

Ez az akarat a mi szentségünk alapja a Jézus Krisztus testének egyszer s mindenkorra szóló feláldozásával.

Minden pap naponként szolgál s sokszor mutatja be ugyanazt az áldozatot, amely sohasem tudja eltörölni a bűnt.

Ő ellenben egy áldozatot hozván a bűnökért, mindörökre Isten jobbjára ült

s most már várva-várja, míg ellenségei lába zsámolyává tétetnek.

Mert ő egy áldozatával mindörökre tökéletesekké tette a szenteket.

Erről a Szent Lélek is bizonyosságot tesz. E szavak után ugyanis:

Ez az a szövetség, amelyet én kötök velük, Ama napok után, mondja az Úr. Szívükbe vésem És elméjükbe írom az én törvényemet,

nyomban kijelenti: Bűneikre és gonoszságukra a feledés fátyolát borítom.

Pedig, ahol a bűnök meg vannak bocsátva, ott nincs szükség többé bűnért való áldozatra.

Azért kedves testvéreim, mivel bizton reméljük, hogy Jézus vére által bemehetünk a szentélybe, az életnek amaz új útján, amelyet ő nyitott meg nekünk a kárpiton, vagyis az ő portestén keresztül

s mivel nagy papunk van az Isten házában:

járuljunk ő hozzá igaz; hittel és lélekkel, mint akiknek rossz lelkiismerettől szabadult, vérhintette szívük

s tiszta vízmosta testük van. Ragaszkodjunk rendíthetetlenül a reménység vallásához, mert hű az, aki ígéretet tett

s kölcsönösen vigyázzunk egymásra, a szeretetre s jótettekre való indítás okából

s el ne hagyjuk a mi gyülekezetünket, mint némelyek szokták, hanem annál inkább intsük egymást, minél inkább látjuk, hogy ama nagy nap közelget.

Mert ha az igazság ismeretére eljutva, szánt-szándékkal vétkezünk, nem folyamodhatunk többé a bűnért való áldozathoz,

hanem az ítélet réme és a harag tüze vár ránk és az megemészti az ellenszegülőket.

Aki Mózes törvényét áthágja, annak két vagy három tanú bizonyosága alapján irgalom nélkül meg kell halnia,

elgondolhatjátok hát, mennyivel súlyosabb büntetés éri azt, aki megtapodja az Istennek Fiát, tisztátalannak tartja a szövetség vérét, amely megszentelte s a kegyelem Lelkét kigúnyolja.

Hisz tudjuk, ki mondja: Enyém a bosszúállás, én megfizetek. S szintúgy: Az Úr megítéli népét.

Rettenetes dolog az élő Isten kezébe esni.

Gondoljatok vissza az elmúlt időkre, mikor mint a világosságnak fiai, a keserves szenvedések nagy harcát vívtátok,

mikor megalázva és megnyomorítva, a világ látványtárgyává, majd azoknak, akiket hasonló sors ért, osztályostársaivá lettetek.

Hiszen ti a foglyokkal is együtt szenvedtetek s vagyontok elrablását örömmel tűrtétek, tudván, hogy tinétek jobb és maradandóbb vagyontok van.

Ne rendüljön meg hát a ti bizalmatok, amelynek nagy jutalma van.

Néktek ki kell tartanotok, hogy az Isten akarata szerint élve, megnyerhessétek az ígéretet.

Még egy, csak egy pár pillanat s a várva várt eljő, nem késik. Az igaz hitből él.

S ha meghátrál, nem lesz gyönyörűsége lelkemnek benne.

De nekünk a kárhozatra vivő gyávasághoz nincs közünk, hanem az életmegtartó hithez.

A hit pedig bizodalom abban, amit remélünk s bizonyosság abban, amit nem látunk.

Erről ugyanis az ősök tettek tanúbizonyoságot.

Hittel értjük meg, hogy a világ Isten szavára állt elő, hogy az, amit látunk, nem a megfogható dolgok eredménye.

Hittel vitt Ábel Istennek Káinénál kedvesb áldozatot, az által bizonyosodott meg igazolta felől, mert az Isten az ő adományát elfogadta s így az által még halva is beszél.

Hittel ragadtatott el Énok, hogy ne lásson halált, s nem lelték meg, mert az Isten ragadta el. Elragadtatása előtt ugyanis megbizonyosodott az iránt, hogy az Isten gyönyörködött benne.

Már pedig hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni. Hisz annak, aki az Isten elé járul, hinnie kell, hogy ő létezik, s megjutalmazza azokat, akik őt keresik.

Szent félelemtől áthatva, hittel csinált Noé bárkát háznépének megmentése végett, mikor soha nem látott dolgokról értesült és az által ítélte meg a világot s lett a hitigazság örökösévé.

Hittel engedelmeskedett Ábrahám Istennek, mikor meg hívatott, hogy örökség gyanánt kijelölt helyére költözzék és elment anélkül, hogy tudta volna, hová megy.

Hittel lakozott, mint idegenben, az ígéret földén s sátrakban tanyázott Izsákkal s Jákobbal, ugyanazon ígéretnek örökostársival.

Mert várva várt ama szilárd alpra épített városra, amelynek építőmestere és megalkotója az Isten.

Hittel nyert erőt maga Sára is magzatfoganásra, még pedig nagy kora dacára, mert húnek tartotta az ígérettévőt.

Azért ez egy s hozzá oly asszonynak, aki már-már halottszámba ment, annyi utódja volt, ahány csillag van az égen és főveny a tenger partján, pedig az megszámlálhatatlan.

Mint hívok hunytak el ezek mindnyájan anélkül, hogy megérték volna az ígéret beteljesedését. Csak messze távolról nézték s köszöntötték azt, azzal a vallástétellel, hogy ők idegenek s vándorok a földön.

Pedig akik így beszélnek, nyilván elárulják honkereső mivoltukat.

Mert ha az a hon forgott volna eszükben, ahonnét kijöttek, módjukban állt volna oda visszatérni.

De ők egy jobb, vagyis egy mennyei hon után vágyódtak, azért nem szégyenkezik az Isten miattuk, ha őt az ő Istenüknek mondják, mert ő mennyei várost készített nekik.

Hittel szánta áldozatra Ábrahám Izsákot, mikor próbára tétetett; igen, egyszülöttjét ajánlta fel ő, aki az ígéretet vette

és akinek megmondattott: Izsák lesz a te utódod!,

mert úgy gondolkodott, hogy az Isten a holtat is feltámaszthatja; azért, hogy példaképp szolgáljon, fiát újra visszakapta.

Hittel s a jövőre gondolva, áldotta meg Izsák Jákobot és Ézsaut.

Hittel áldotta meg a haldokló Jákob József mindkét fiát s botja végére hajolvamondotta el hálaimádságát.

Hittel gondolt vissza József halálos óráján az Izrael fiainak kijövetelére s intézkedett a temetéséről.

Hittel rejtegették Mózes a szülei születése után három hónapon át, mert látták, hogy a gyermek gyönyörű s nem féltek a király parancsától.

Hittel tiltakozott Mózes, mikor felnőtt, az ellen, hogy a Fáraó leánya fiának nevezzék.

Inkább vállalta az Isten népével való közös nyomorgást, mintsem hogy egy percig is élvezze a bűnnek gyönyörűségét,

többre becsülván a Krisztus gyalázatát Egyiptom minden kincsénél, mert a jutalomra gondolt.

Hittel hagyta oda Egyiptomot és nem félt a király haragjától, mert a láthatatlant szinte látva, erősnek érezte magát.

Hittel rendelte el a páskát és a vérhintést, hogy az elsőszülöttek gyilkosa ne nyúljon hozzájuk.

Hittel keltek át a Vörös tengeren, mint valami szárazföldön, holott az egyiptomiakat, mikor azok ezt szintén megkísértették, az ár eltemette.

Hit által dőltek le Jerikónak hét napon át köröskörül járt falai.

Hite miatt nem pusztult el a parázna Ráháb a hitetlenekkel együtt, mert ő a kémeket szívesen fogadta.

S mit mondjak még? Kifogynék az időből is, ha beszélnék Gedeonról, Báraókról, Sámsonról, Jeftéről, Dávidról, Sámuelről és a prófétákról,

akik hittel ígáltak le országokat, osztogattak igazságot, nyertek ígéretet, betömtek oroszlánszájakat, eloltották a dühöngő tüzet, kikerülték a kard élet, gyengékből erősek, a csatában hősök lettek, kiverték az ellenséges tábor.

Az asszonyok visszanyerték halottaikat a feltámadás révén, mások a felajánlott szabadság helyett a kínpadot választották, hogy egy jobb feltámadásban részesüljenek,

mások pedig kiállva a gúny, ostor s ráadásul a bilincs és börtön próbáját,

megköveztettek, máglyára rakattak, kettéfűrészeltettek, kardélre hányattak s ínséget, nyomort, kínt szenvedve, juh- és kecskebőrbe bújva bolyongtak

és akikre nem volt méltó ez a világ, pusztákon, hegyekben, barlangokban, földszakadékokban bujdostak.

Es ezek, bár hittel bizonyosságot tettek, egytől-egyig elestek az ígértől,

mert az Isten nekünk valami jobbat szánt, hogy nélkülünk ne nyerhessék meg a teljes üdvösséget.

Azért mi is, akiket a tanúbizonyosságoknak egész fellegserege vesz körül, leküzdve minden akadályt s körülhálózó bűnt, kitartással fussunk rendeltetésünk pályáján,

szemünket a hitnek elkezdőjére s bevezetőjére, Jézusra függesztvén, aki a felkínált örömpohár helyett, nem törődve a meggyalázással, elszenvedte a keresztet Isten trónja jobbára ült.

Igen, gondoljatok arra, aki kiállta a gonosztevőknek ostromát, hogy lélekben megtörve, le ne roskadjatok.

Mert ti nem vettétek még fel a vérigmenő harcot a bűnnel

és elfelejtkeztek a néktek, fiaknak szóló emez intésről: Fiam! Ne vesd meg az Úrnak fenyítékét, Ne csüggedj el, ha számadásra von.

Akit az Úr szeret, megfenyíti, És akit fiává fogad, megostorozza azt.

Tűrjétek a fenyítéket. Mint fiakkal, úgy bánik veletek az Isten.

Hisz van-e oly fiú, akit az ő atyja meg ne fenyítene? Ha pedig kikerültek a mindenkivel közös fenyítéket, akkor bizony fattyak és nem fiak vagytok.

Aztán, ha a földi atyáinkat, mint fenyítőket becsültük, nem kell-e még sokkal inkább engedelmeskednünk a lelkek Atyjának, hogy éljünk?

Hisz azok a maguk kénye-kedve szerint kis ideig fenyítették minket, ő pedig javunkat célozva fenyít, hogy részt vegyünk az ő szentségében.

Igaz ugyan, hogy nincs oly fenyíték, amely első pillanatra örvendetes volna, sőt biz keserves az, hanem aztán megtermi az igazság édes gyümölcsét az általa megedzetteknek.

Éppen azért, fel a lankadt kézzel, rogyadozó térddel és

előre az egyenes csapáson, hogy a sánta lába ki ne ficamodjék, hanem inkább megépüljön.

Járjatok a mindenki iránt való békesség és a szentség útján, amely nélkül senki sem látja meg az Urat.

S vigyázzatok, hogy egyikőtök se essék ki az Isten kegyelméből, hogy valami mérges gyökér sarja meg ne gyötörjön és sokakat meg ne fertőzzön,

hogy ne jegyen senki afféle parázna, avagy elvetemült, mint Ézsau, aki egy tál ételért adta el elsőszülöttségi jogát.

Hiszen jól tudjátok, hogy ő, bár nagyon is vágyódott az áldás örökségére, azután is megvetett volt, mert a megtérésre alkalmat nem talált, noha azt könnyontva kereste.

Ti ugyanis nem álltok a kézzelfogható hegy, lobogó tűz, sűrű homály, sötétség, forgószél,

trombitaharsogás és dörgő szó előtt, amelynek hallói vonakodtak még több szót hallani,

mert nem tudták elviselni e parancsot: Ha oktalan állat érinti is meg a hegyet, köveztesse meg!

Sőt Mózes is — oly rettentő látvány volt az! — azt mondta: Félek és reszketek:

hanem itt álltok a Sión hegye, az élő Isten városa, a mennyei Jeruzsálem, az angyalok ezernyi ezre,

a mennyben felírt elsőszülöttek ünneplő gyülekezete, a világbíró Isten, a teljes, tökéletes igaz lelkek,

az újszövetség-közvetítő Jézus és az Ábelénél többet mondó engesztelő vér előtt.

Vigyázzatok! Ne utasítsátok vissza azt, aki szól, mert, ha nem menekültek meg, akik visszautasították azt, aki a földön szólt, még kevésbé menekülünk

meg mi, akik attól fordulunk el, aki a mennyből szól, akinek a szava akkor a földet rázta meg, viszont most ígéri, mondván: Még egyszer megrázom nem csupán a földet, hanem az eget is.

E "még egyszer" pedig az ingatag, a teremtett dolgok elváltozását jelenti, hogy a megingathatatlan dolgok maradjanak meg.

Azért a megingathatatlan ország birtokosai hálatalten, Istennek tetsző módon szolgáljanak jámbor félelemmel.

Mert a mi Istenünk is megemésztő tűz.

A testvéri szeretet állandó maradjon.

A vendégszeretetről meg ne feledkezzetek, mert azt gyakorolva, némelyek, tudtukon kívül angyalokat fogadtak házukba.

Gondoljatok a foglyokra, mint fogolytársak, a nyomorultakra, mint szintén esendő emberek.

A házasság tisztos dolog minden tekintetben, szűztiszta a házassági ág is; a paráznakat és házasságtörőket ellenben az Isten meg fogja ítélni.

Önzetlen életet éljétek! Amitek van azzal megelégedjétek, mert ő mondta: Nem bocsátalak el és nem hagylak cserben.

Azért bizvást mondjuk: Az Úr az én segítségem, nem félek, Ember mit árthat énnékem?

Emlékezzetek meg elül járóitokról, akik az Isten igéjét hirdették néktek s életüknek végére gondolva, lépjétek hitük nyomába.

Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz.

Meg ne tévesszen titeket a különféle és idegen tanítás, mert jó, ha a kegyelem ad erőt a szívnek és nem az az étel, amiből egy csepp hasznuk sincsen azoknak, akik azzal élnek.

Nekünk olyan oltárunk van, amelyről a sátor szolgálóinak nem szabad enniök.

Amely állatoknak vérét a főpap ugyanis a bűnért való áldozatként a szentélybe viszi, azoknak a testét megégetik a táboron kívül.

Épp azért Jézus is a táboron kívül szenvedett, hogy a népet megszentelje tulajdon vérével.

Vállalva hát az ő gyalázatát, menjünk ki mi is a táborból hozzá,

mert itt nincsen nekünk örökös városunk, hanem a jövődőt keressük.

Azért általa járuljunk Istenhez mindenkor a dicséret áldozatával, vagyis az ő nevét vallók ajka termésével.

A jótékonyságról és az adakozásról meg ne feledkezzetek, mert ez az áldozat kedves az Istennek.

Engedelmeskedjétek előljáróitoknak s hallgassatok rájuk, mert ők, mint számadók, lelketek őrei, hogy tisztüket örömmel végezzék s ne sóhajtozással, hisz ebből nincsen hasznatok.

Imádkozzatok érettünk, mert arról meg vagyunk győződve, hogy a mi lelkiismeretünk jó és hogy minden tekintetben becsülettel álljuk meg helyünket.

S erre azért is kérlek titeket, hogy mielőbb kebletekre ölelhessetek engemet.

A békesség Istene pedig, aki kihozta a juhoknak Pásztorát, a mi Urunkat, a Jézust, az örök szövetség vére által a halálból,

tegyen alkalmasakká titeket minden jóra hogy végrehajtsátok az ő akaratát Jézus Krisztus által, ami néki kedves.

Neki legyen dicsőség örökké. Ámen.

Arra pedig kértem-kérlek kedves testvéreim, szívleljétek meg ezt az intő szót, bárha rövidre fogva írtam is.

Tudatom veletek, hogy Timóteus testvér kiszaba dúlt, vele együtt látogatlak meg majd, ha hamarosan ideérkezik.

Köszöntétek minden előljárókat s az összes szenteket. Köszöntenek az itáliaiak.

Jakab, az Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja az elszéledt tizenkét törzsnek. Üdv néktek!

Nagy boldogságnak tartjátok, kedves testvéreim, mikor hol egy, hol más kísértés környez meg titeket,

tudván, hogy a ti hiteteknek próbája kitartásra vezet.

A kitartás azonban példás életben nyilvánuljon meg, hogy minden fogyatkozás nélkül való, érett s ép jellem legyetek.

Ha pedig valamelyitek bölcsességben fogyatékos volna, kérje azt Istentől, aki mindenkinek készségesen s szemrehányás nélkül ad s megadatik néki.

De hittel kérje azt, minden kételkedés nélkül, mert a kételkedő olyan, mint a tenger viharverte s hánytvetette habja.

Az ilyen ember pedig ne gondolja, hogy kap valamit az Úrtól.

Az ingatag ember állhatatlan minden útjában.

A szegény testvér dicsekedjék nagy méltóságával,

a gazdag ellenben alacsonyágával, hisz mulandó, mint a fű virága.

Amint a fű a kelő nap hevétől el-szárad, a virága lehull s oda színe, bája, - úgy tűnik el a gazdag is javaival együtt.

Boldog, aki megáll a kísértések közt, mivel a próbát kiállva, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Isten megígért azoknak, akik őt szeretik.

Ne mondja senki sem mikor kísértetik: Isten kísért engem, mert az Isten, akit a gonosz nem kísérhet meg, maga sem kísért meg senkit.

Mindenkit a maga csalogató, hitegető kívánsága kísért.

Aztán a megfogant kívánság megszüli a bűnt. A bűn pedig, ha végbemegy, megszüli a halált.

Ne tévelyegjétek kedves testvéreim!

Minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről, a világosság Atyjától száll alá, akinél nincsen változás, avagy változással járó fogyatkozás.

Úgy akarván, ő szült minket az igazság igéje által, hogy mi legyünk az ő teremtményeinek zsengeje.

De hisz ezt ti jól tudjátok kedves testvéreim. Legyen azért minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra.

Mert az emberek haragja nem munkálja Isten Igazságát.

Azért a gonoszság undok maradványával szakítva, fogadjátok jámbor szívvel a belétek plántált igét, lelketeknek egyetlen mentségét.

És az igét, ne csak hallgassátok, magatokat csalva, hanem megtartsátok.

Mert, aki az igét hallgatja, de meg nem tartja, hasonlít ahhoz az emberhez, aki tükörben nézi a maga külső ábrázatát.

Ha megnézte magát, elmegy s nyomban elfelejti, hogy milyen volt.

De az, aki belemélyed a szabadság tökéletes törvényébe és amellet megmarad, mint nem feledékeny hallgató, hanem a tettek embere, boldog életet él.

Aki azzal áztatja magát, hogy kegyes s nem vet zablát a nyelvére, hanem csak ámitja magát, annak kegyessége pusztá hivalkodás.

Az Istenünk és Atyánk előtt helytálló tiszta és szeplőtlen kegyesség, az özvegyeknek és árváknak nyomorúságukban való meglátogatása s a világ bűnétől szűztisztán megőrzött élet.

Testvéreim! Ne férkőzzék személyválogatás a mi megdicsőült Urunkba, a Jézus Krisztusba vetett hitetekhez.

Pedig, ha egy aranygyűrűs férfi lép be gyülekezetetekbe díszes öltözetben s belép egy szegény is ütött-kopott, öltözetben

s ti azt, aki díszes ruhát visel, kitüntetve, imígy fogadjátok: Ül le ide e kényelmes helyre! - a szegényre pedig rászóltok: Te meg állj amoda! vagy pedig: Ülj zsámolyom mellé! -

nem tettetek-e közöttük magatokban különbséget s nem lettetek-e gonosz gondolatoktól befolyásolt bírakká?

Figyeljete ide, kedves testvéreim! Hát nem Isten választotta-e ki e világnak szegényeit, hogy hitben gazdagok s az őt szeretőknek megígért országnak örökösei legyenek?

S ti a szegény embert lenézitek?! Hát nem a gazdagok zsarnokoskodnak-e rajtatok s nem ők hurcolnak-e titeket a törvény elé?

Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyet viseltek?

Bizony, bizony, ha ti az írásra hallgatva, a királyi törvényt: Szeresd felebarátodat, mint magadat! - betöltitek, nagyon jól teszitek.

De ha személyválogatók vagytok, úgy vétkeztek és a törvény elítél, mint bűnösöket.

Hiszen, aki megtartja az egész törvényt, de egy pontja ellen vét, az egész törvényt áthágja.

Mert aki azt mondta: Ne törj házasságot! - azt is mondta: Ne ölj! Azért, habár nem törsz házasságot, de ölsz, törvénszegő lettél.

Iránytűtök szóban, tettben a szabadság törvényével szemben való felelősségnek tudata legyen.

Mert a bíró nem irgalmaz az irgalmatlannak. Irgalom diadalmaskodik a bírón.

Mit ér kedves testvéreim, ha valaki meddő hitével dicsekszik? Üdvözítheti-e őt a hit?

Hiszen ha valamelyitek az olyan férfi-, vagy nőtestvért, akinek nincs sem ruhája, sem pedig betevő falatja,

azzal fizeti ki: Menjetek Isten hírével! Melegedjete és lakjatok jól! testi szükségleteiről azonban nem gondoskodtok; mit ér az?

Így a meddő hit is magában-, véve holt

De valaki azt mondhatja erre: Neked hited, nekem cselekedeteim vannak. Mutasd meg nekem a te hitedet cselekedeteid nélkül s én is megmutatom neked az én hitemet cselekedeteimből.

Te hiszed, hogy az Isten egy. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegenek.

Tudd meg hát, te balgatag ember, hogy a meddő hit hasztalan.

Hát Ábrahám atyánk nem a cselekedetekből igazítottatott-e meg, mikor Izsák fiát áldozatként az oltárra tette?

Ebből láthatod, hogy a hit együtt munkálkodott az ő cselekedeteivel és hogy a cselekedetek tették teljessé a hitet.

S beteljesült az írás mondása: Ábrahám fiát az Istennek és ez igazságba számítottatott néki s Isten barátjának neveztetett.

Láthatjátok tehát, hogy az ember cselekedetekből igazítottatik meg és nem csupán hitből.

Szintúgy a parázna Raháb is, aki házába fogadta és más úton bocsátotta el a kémeket, nem a cselekedetekből igazítottatott-e meg?

Bizony, miként a test lélek nélkül holt, úgy a hit is holt cselekedetek nélkül.

Testvéreim! Ne legyetek sokan tanítók, tudván, hogy ránk súlyosabb ítélet vár.

Mert mi mindannyian gyakorta vétkezünk. Aki a szót el nem véti, az a tökéletes; az féken tudja tartani egész testét is.

Lám a lovaknak szájába zabolát teszünk, hogy engedelmeskedjenek; s kényünk-kedvünk szerint hajtjuk őket.

S a hatalmas vihartól hányt-vetett hajókat is, bármily nagyok, egy piciny rudacska odafordítja, ahova a kormányos akarja.

Épp úgy a nyelv is kicsiny tag s mégis milyen nagy szerepet játszik.

Egy piciny tűz egész erdőt gyújt fel. A nyelv is tűz, feneketlen gonoszság forrása. Olyan a nyelv a tagjaink között, mint az egész testnek mocska, mint az egész élet lángbaborítója, valóságos gyehenna-láng.

Az emlős állatok, a madarak, a kígyók és halak minden fajtája megszelídíthető s meg is szelídített már,

a nyelvet ellenben ember nem tudja megszelídíteni, - teli van e nyughatatlan, gonosz holmi halálos méreggel.

Azzal áldjuk az Urat, Atyánkat, azzal szórunk átkot az Isten képére teremtett emberre.

Egyazon szájból jön ki az áldás és átok. Testvéreim! Nem kellene ennek így lennie.

Vagy talán a forrás egy nyílásból ontja az édes- és keserű vizet?

Nem teremhet, testvéreim, a fügefafa olajbogyót, a szőlő meg fügét és a sós forrásból sem fakadhat édes víz.

Ki a bölcs és okos közöttetek? Mutassa meg erkölcsös élete cselekedeteit a bölcsesség szelídségével.

Ha pedig kajánok, irigyek s viszálykodók vagytok, akkor ne dicsekedjete és ne hazudjatok az igazság rovására.

Ez nem felülről való bölcsesség, hanem földi, érzéki s ördögi.

Mert ahol irigység s viszálykodás van, ott napirenden van a háborúság és minden rossz cselekedet.

A felülről való bölcsesség ellenben először is tiszta, aztán békés, kegyes, engedelmes, irgalommal és áldással teljes, pártoskodástól és képmutatástól ment.

A békeszerzők élvezik békével az igazság áldását.

Honnét van a háborúság és a harc közöttetek? Nemde a tagjaitokban tusázó kívánságoktól?

Kívántok s nem kaptok, irigykedtek és versengtek s nem mentek semmire; viaskodtok és harcoltok s még sincsen semmitek, mert nem imádkoztok.

Ha meg imádkoztok, mégsem kaptok semmit, onnét van, hogy rosszul, azért imádkoztok, hogy gyönyörszomjaitokat kielégítsétek.

Nem tudjátok ti házasságtörő férfiak s asszonyok, hogy e világ barátja Isten ellensége? Aki tehát e világnak barátja kíván lenni, az Istennek ellenségévé lesz.

Vagy azt gondoljátok tán, hogy az írás csak úgy a világba mondja: Irigység emészti a lelket, amely bennünk lakik.

Más részről azonban még nagyobb kegyelmet ajánl, azért mondja: Az Isten a kevélyeknek ellent áll, az alázatosakat ellenben elhalmozza kegyelmével.

Tehát: az Istennek engedelmeskedjétek, az ördögnek pedig álljatok ellene és elfut tőletek.

Közeledjétek Istenhez s ő is közelít hozzátok. Ti bűnösök tiszta kézzel s ti ingatag lelkek megszentelt lélekkel.

Gyötrődjétek, jajgassatok és sírjatok. Nevetéseiteket kesergés, örömtöket búbanat váltsa fel.

Alázkodjatok meg az Úr előtt, akkor felmagasztal.

Ne szóljátok meg egymást, testvérek. Aki megszólja a testveret, vagy kárhoztatja testveret, a törvényt szólja meg és a törvényt kárhoztatja. Pedig ha a törvényt kárhoztatod, a törvénynek nem híve vagy, hanem bírāja.

Egy törvényhozó s bíró van, az, aki megmenteni és elveszteni tud. És te ki vagy, aki megítéled felebarátodat?

De hiszen ti, akik azt mondjátok: Ma vagy holnap ebbe vagy abba a városba megyünk és ott töltve egy esztendő, kereskedünk, nyereszünk, -

még azt sem tudjátok, hogy mit hoz a holnap? Mi a ti éltetek? Egy pillanatra feltűnő, aztán el is tűnő pára.

Inkább azt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja és élünk, úgy ezt vagy azt cselekedjétek.

De ti magatokban bizakodva dicsekedtek. Pedig az ilyen dicsekvés veszedelmes dolog.

Azért aki jót tud tenni s nem tesz, bűnös az.

Nohát, ti gazdagok, sírjatok és jajgassatok a rátok szakadó nyomorúság miatt.

Gazdagságotok rom, ruhátok molyette,

aranyotok, ezüstötök rozsdamarta s ez a rozsd ellenetek vall s mint a tűz, megemészti testeket.

Kincset kincsre halmoztatok ez utolsó napokban, az aratók bére felkiált s az aratók jajgatását meghallotta a seregek Ura.

Ti a földön dőzsöltetek és bujálkodtatok, zabáltatok, mint a barom vágónapon.

Elítéltétek és megöltétek az igazat és ő nem állt ellen néktek.

Legyetek hát türelmesek, kedves testvéreim, az Úr visszatéréséig. Lám a földművelő rávár a föld drága termésére, türelemmel vár, míg őszi s tavaszi esőt kap.

Legyetek, hát ti is türelmesek, erősítsen az a tudat, hogy az Úr visszatérése közel van.

Ne panaszkodjatok egymásra testvérek, hogy el ne ítéltessetek. A bíró már az ajtó előtt áll.

Vegyétek példát testvérek, szenvedésben és tűrésben ama prófétákról, akik az Úr nevében beszéltek.

Lám azt mondjuk: Boldogok a tűrők! A Jób tűrésről hallottatok s tudjátok azt is, hogy az Úr mit végzett felőle, mert az Úr nagyon irgalmas és könyörületes.

Egyébként fődolog, kedves testvéreim, hogy ne esküdjetez sem az égre, sem a földre, sem bármi más szokásos dologra, hanem legyen nálatok az igen, igen, a nem, nem, hogy kárhozható ítélet ne érjen.

Rozsul megy a dolga valamelyiteknek? Imádkozzék. Jól megy a dolga valamelyiteknek? Énekeljen.

Beteg valamelyikőtök? Hívassa a gyülekezetnek véneit, imádkozzanak érette s kenjék meg olajjal az Úrnak nevében.

A hitteljes imádság a beteget megmenti s az Úr megsegíti. Ha pedig bűnt követett el, bűnbocsánatot nyer.

Valljátok meg egymásnak bűneiteket s imádkozzátok egymásért, hogy meggyógyíttassatok. Sokat ér az igaz ember buzgó könyörgése.

Illés épp oly gyarló teremtés volt, mint mi, mégis, mikor buzgón könyörgött, hogy eső ne essék, nem esett eső a földre három évig s hat hónapig.

Azután újra könyörgött s az ég esőt ontott, a föld pedig megadta termését.

Testvéreim, ha valamelyitek letér az igazság útjáról s találkozik olyan, aki megtéríti,

tudja meg, hogy aki a bűnös embert megtéríti tévelygő útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól s fátylat borít a bűnök sokaságára.

Péter, Jézus Krisztus apostola, a Pontusban, Galáciában, Kappadóciában, Ázsiában és Bitiniában elszéledt,

az Atya Isten örök végzése alapján lelki szentségben engedelmességre és a Jézus Krisztus vére által való engesztelésre kiválasztott jövevényeknek. Kegyelem néktek s békesség bőséggel.

Áldott legyen a mi Urunk, az Úr Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki véghetetlen irgalmából újjászült minket az élő reménységre Jézus Krisztusnak a halálból való feltámasztásával,

hogy elnyerjük azt a romolhatatlan, mocsoktól is, hervadástól is ment örökséget, amely a mennyben vár mi ránk,

akiket az Istennek hatalma megtart a hit által az utolsó időben való kijelentésre kész üdvösségre.

Ez az örömtök, bár most, ha másként nem lehet, némi szomorúság fog el a sokféle kísértések között,

hogy a ti igaz hitetek, amely a veszendő, ámde tűz-megpróbálta aranynál sokkalta drágább, dicséretet, tisztességet s dicsőséget szerezzen tinéktek a Jézus Krisztus megjelenésekor.

Nem láttátok bár őt, mégis szeretitek; nem látjátok most sem, mégis hisztek s örvendeztek benne kimondhatatlan és dicsőült örömmel,

minthogy elértétek hiteteknek célját, lelketeknek azt az üdvösségét,

amely után a néktek szóló kegyelmet megjövendölő próféták tudakozódtak és nyomozódtak,

kutatván, hogy mikor és mely alkalommal jelenti meg azt nékik a Krisztusnak ama lelke, aki ő bennük lakozott s eleve bizonysgot tett a Krisztusra váró szenvedésekről s az azokra következő dicsőségről.

Nekik lett ugyanis értésükre adva, hogy ők nem maguknak, hanem néktek tettek szolgálatot azzal, amit most néktek az evangéliom hirdetői, a mennyből elküldött Szent Lélek által hirdetnek s amibe angyalok vágnak beletekinteni.

Azért harcra készen, józan ésszel vessétek reménységteket ama kegyelembe, amelyet a Jézus Krisztus megjelenésének napjához meg számotokra.

Mint engedelmes gyermekek, ne legyetek hajdan, tudatlanságtok korában megszokott kívánságaitoknak rabjai,

hanem inkább, amily szent, aki meghívott, ti is oly szentek legyetek teljes éltetekben.

Hiszen meg van írva: Szentek legyetek, mert én szent vagyok.

S ha Atyának hívjátok őt, aki személyválogatás nélkül, cselekedete szerint ítél meg mindenkit, szent félelemtől áthatva töltsétek ki földi vándorlástoknak napszámát,

tudván, hogy nem mulandó javak, nem ezüst vagy arany váltott meg titeket az ősi örökségként rátok szállt hitvány élettől,

hanem a Krisztusnak, mint hiba s szenny nélkül való báránynak drága vére,

aki el volt ugyan rendelve a világ teremtése előtt, de csak az utolsó időben jelent meg értetek,

mint akik általa hisztek abban az Istenben, aki a halálból feltámasztotta és megdicsőítette őt, hogy a ti hitetek egyszersmind az Istenbe vetett reménységgel párosuljon.

Azért most már, az igazságnak engedve, fürdessétek meg a lelketeket a Lélek segítségével a képmutatástól ment testvérszeretetenben s tiszta szívből híven szeressétek egymást,

hisz ti az Istennek élő és örökkévaló igéje által nem romlandó, hanem romolhatatlan magból születtetek új életre.

Mert: Mind olyanok vagyunk mint a fű, Dicsőségünk, mint a fű virága. A fű megszárad, a virág is lehull,

De az Ur igéje megmarad örökké. S épp az az ige az, ami néktek hirdettetett.

Szakítsatok tehát a gonoszság, az álnokság, a képmutatás, az irigység és a rágalmazás minden fajtájával.

Mint a most született gyermek, a tiszta, hamisítatlan tejet áhítsátok lelki növekedésiek okáért,

ha csakugyan megízleltétek már az Urnak jóságát

járuljatok hozzá, amaz emberektől megvetett, de Istentől kiválasztott drága, kőhöz és mint élő kövek,

épüljete magatok is lelki házzá, szent papsággá, hogy Istennek kedves lelki áldozattal áldozhassatok a Jézus Krisztus által.

Mert ott van az írásban: Követ tesztek le Sionban, Kiválasztott, drága szegletkövet És aki hisz benne, az nem szégyenül meg.

E tisztesség tehát néktek hívőknek; a hitetleneknek ellenben ez az ige szól: Az építők megvetette kő Lett a szeglet feje,

de egyszersmind ütköző s botránykő. Mert azok, amire különben rendeltettek is, nem hallgatva az ígére, megütköznek.

Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, tulajdon nép vagytok, a végre, hogy hirdessétek annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből hívott ki titeket az ő csodálatos világosságára, titeket, akik egykoron nem név", most azonban „Isten népe", egykoron „meg nem szánt", most azonban „megszánt népe" vagytok.

Szeretteim, kérten-kérlek, hogy mint jövevények és vándorok e földön, tartózkodjatok a lelket ostromló testi kívánságoktól.

A pogányok között példás életet éljétek, hogy jótetteiteknek láttára, azért dicsőítsék az Istent az ítélet napján, amiért most titeket, mint gonosztevőket megszólalnak.

Engedelmeskedjétek az Úrért minden földi rendnek, a királynak, mint uralkodónak,

a helytartóknak pedig, mint akiket ő a gonoszoknak megbüntetésére, a jóknak ellenben megdicsérésére küldött.

Mert az Isten éppen azt akarja, hogy jócselekedettel némítsátok el a balgatag emberek tudatlanságát, mint a szabadság fiait és nem, mint akiknél a szabadság a gazság takarója, hanem, mint akik az Istennek szolgálói vagytok.

Mindenkit megbecsüljétek, a testvéreket szeressétek, az Istent féljétek, a királyt tiszteljétek.

Szolgák! alázattal engedelmeskedjétek a ti urai toknak s nem csupán a jóknak s kegyeseknek, hanem a kegyetleneknek is,

mert az a kedves dolog, ha az

ember vallásos meggyőződéséért ártatlanul szenvedve, túri a bánatmat. Hiszen mi dicsőség, ha vétkeitek miatt veretve túrtök? Ha jótettek miatt szenvedve túrtök, az kedves Istennél;

mert ez ti hivatástok. Lám! Krisztus is szenvedett értetek, példát adván néktek, hogy nyomdokát kövessétek.

Pedig nem volt bűne, Álnokság sem volt szájában,

Szitokra szitokkal nem felelt, Szüvedése közben nem fenyegetődzött, hanem rábízta a megtorlást az igaz bíróra.

Ő a mi bűnünket vitte fel testében a keresztfára, hogy mi a bűnnek meghalva, az igazságnak éljünk; igen, ti az ő sebei által gyógyíttattatok meg.

Olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most már visszatértetek lelketeknek őrző pásztorához.

Asszonyok! Ti is engedelmeskedjétek a tulajdon férjeteknek, hogy ha akadnának is olyanok, akik az igeinek nem engedelmeskednek, a feleség példája által téríttessenek jó útra,

istenfélő tiszta éltetek láttára.

Ékességtek ne külsőség, befont haj és aranyfüggő, avagy drága ruha,

hanem a szív elrejtett embere, a szelíd és csendes lélek enyészthetetlen szépsége legyen; ez becses az Isten előtt.

Ezzel ékesítették fel magukat hajdan ama szent asszonyok is, akik férjüknek engedelmeskedve, Istenbe vetették reménységüket.

Teszem azt, Sára, aki Ábrahámot engedelmességének jeléül urának nevezte. Ha jót tesztek, ti is az ő leányai lesztek és semmitől nem rettegetek.

Szintúgy ti férfiak, okosan bánjatok feleségetekkel, mint nálatok gyengébb teremttéssel s becsüljétek őket, mint az élet kegyelmének örökös társait, hogy imádságotok hiábavaló ne legyen.

Végre legyetek mindnyájan egyetértők, együttérzők, testvérszeretők, könyörületesek és alázatosak.

Ne toroljátok meg rosszal a rosszat, szitokkal a szitkot, sőt ellenkezőleg, áldásra nyíljék meg ajkatok, tudván, hogy ez a ti hivatástok s akkor áldás lesz az örökségtek.

Aki élni kíván S látni jó napokat, Óvja nyelvét a gonosztól S ajkát, hogy ne szóljon álnok szót,

Kerülje a rosszat s cselekedje a jót, Keresse a békességet s járjon annak útján,

Mert az Úr szemét az igazak, Fülét az ő könyörgésük, Orcáját ellenben a gonoszok felé fordítja.

S ki árthatna néktek, ha a jóban buzgón fáradoztok?

Sőt, ha szenvednetek kellene is az igazság miatt, - boldogok vagytok. Ne féljétek fenyegetésüktől, ne is zavarodjatok meg.

Ti csakis az Urat, a Krisztust tartjátok szentnek s szelídségtől és szent félelemtől áthatva, mindig kész legyetek megfelelni mindenkinek, aki felelősségre von titeket a bennetek élő reménység dolgában,

mint olyanok, akiknek jó a lelkiismeretük, hogy azok, akik a Krisztusban való jó éltetek miatt gyaláznak titeket, rágalmaikkal szégyent valljanak.

Mert ha Isten úgy akarja, jobb a jót, mintsem a rosszat cselekedve szenvedni.

Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, az igaz a gonoszakért, hogy a gyarló test szerint ugyan megöletvén, ámde lélek szerint megelevenítettvén, az Istenhez vezéreljen minket.

Sőt lélekben elmenvén, azoknak a fogságban lévő lelkeknek is prédikált,

akik hajdan, még akkor buktak el, mikor az Isten Noé idejében hosszan túrva, arra a készülőben levő bárkára várt, amelyben csak kevés, összesen nyolc lélek mentetett meg a víz által.

Ennek ellenképe, vagyis az avatás ment meg titeket is most, nem, mint külső szennytől való megtisztulás, hanem mint könyörgés Istenhez jó lelkiismeretért, a Jézus Krisztus feltámadása által, aki felmenvén a mennybe, az Isten jobbán ül s angyalok, hatalmak s erők felett uralkodik.

Minthogy tehát Krisztus gyarló test szerint szenvedett, fegyveretek az a tudat legyen, hogy aki gyarló test szerint szenved, annak a bűntől nyugta van

s hátralévő napszámát a földön nem a gyarló testi kívánságok, hanem az isteni akarat szerint tölti ki.

Elég volt ugyanis, ha a múlt időket pogányok módjára bujaságban, feslettségben, részegségben, dobozdásban, dínom-dánomban és undok bálványimádásban töltöttétek.

Csodálkoznak ugyan, hogy már nem rohantok velük együtt a korhelység fertőjébe és e miatt meg is szólnak,

de ,majd számot adnak annak, aki készen áll, hogy megítélje az élőket s holtakat.

Mert épp azért hirdettetett az evangéliom a halottaknak is, hogy embermódjára gyarló testben megítéltesse, az Isten akaratából azonban lélekben éljenek.

Közel van a világvége. Térjetez hát észre s józanodjatok ki, hogy imádkozhassatok.

Minden előtt állandó szeretet fűzzön egymáshoz, mert szeretet vet fátylat a vétkek sokaságára.

Egymás irányában zokszó nélkül gyakoroljátok a szíves vendéglátást.

Mint az Isten különféle kegyelmének jó sáfárai, ki-ki azzal a kegyelmi ajándékkal szolgáljon társának, amelyben részesült.

Aki beszédbe fog, Isten igéjét hirdesse; aki szolgálatot végez, Istenadta erővel végezze, hogy a dicsőség Istené legyen mindenben Jézus Krisztus által. Övé a dicsőség és a hatalom mindörökké, Ámen.

Szeretteim! Ne rémüljetez meg a kísértés okából köztetez lángra gyúlt tűztől, mintha csakugyan valami váratlan dolog történnék veletez,

hanem minél több jut ki néktez a Krisztus szenvedéséből, annál inkább örüljetez, hogy az ő dicsőségének kijelentésekor ujjongva vigadhassatez.

Boldogság néktez az, ha a Krisztus nevéért gyaláznatez titeket, mert a dicsőségnek és az Istennek lelke nyugszik rajtatez.

Hisz senki sem szenved közületez mint gyilkos vagy tolvaj, mint gonosztevő vagy kotnyeles.

Ha pedig mint keresztyén szenved, ne szégyellje, hanem inkább dicsóítse meg az Istent e névvel.

Mert ideje, hogy megkezdődjék az ítélet az Istennek házán. És ha elsősorban rajtatez kezdődik meg az, mi lesz a végük azoknak, akik nem hittez az Isten evangéliomának?

Ha az igaz is alig marad meg, Hová lesz az istentelen s bűnös?

Azért, akik az Isten akaratából szenvednek, azok is a hű teremtő kezébe ajánlják lelküket, jót cselekedvén.

Mint presbitertárs és mint a Krisztus szenvedésének tanúja, sőt a hamarosan megjelenő dicsőségnek is részese, arra kérem a köztetek lévő presbitereket:

legeltessétek az Istennek ti reátok bízott nyáját s vigyázzatok arra, ne csak úgy kénytelen-kelletlen, hanem kész öröme, nem rút haszonlesésből, hanem szíves indulatból,

nem is, mint a hívő lelkek zsarnokai, hanem, mint a nyáj mintaképei.

Akkor aztán; ha a főpásztor megjelenik, elnyeritek a dicsőség hervadatlan koronáját.

Szintúgy ti ifjak! Engedelmeskedjétek a presbitereknek és mindnyájatokat az alázatosságnak köteléke fűzzön egymáshoz, mert: Az Isten a kevélyeknek ellentáll, Az alázatosakat ellenben kegyelmében részesíti.

Alázzátok meg hát magatokat Isten erős keze alatt, hogy annakidején felmagasztaljon titeket.

Minden gondotokat ő reá vessétek, mert ő gondot visel rátok.

Józanok legyetek és vigyázzatok! Ellenségeitek, az ördög, mint ordító oroszlán, kerülget; lesi, kit nyeljen el.

Álljatok ellene erős hitetekkel, tudván, hogy testvéreitek ugyanazon szenvedések útját járják a világon.

A minden kegyelemnek Istene pedig, aki az ő örök dicsőségére hívott el titeket a Jézus Krisztusban, egy kevés szenvedés után megépít, megerősít, megedz s állhatatossá tesz.

Övé a hatalom mindörökké. Ámen.

Ezt Szilvánusz, a hitem szerint hű testvértök által röviden írtam meg néktek intésül s annak bizonyosságául, hogy az az Istennek igazi kegyelme, amelyben ti álltok.

Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott babiloni gyülekezet és az én Márk fiam.

Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával. Békesség mindnyájatoknak, Krisztus híveinek.

Simon Péter, Jézus Krisztusnak szolgálja és apostola, a mi Istenünk és a mi megtartó Jézus Krisztusunk igazságában nekünk egyformán drága hitsorsosainak.

Kegyelem és békesség néktek bőséggel az Istennek és a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak ismerete által.

Az ő isteni ereje halmozott el minket az örök élet s a kegyesség minden javaival, annak ismerete révén, aki dicső hatalmánál fogva meghívott

és ekként páratlan, drága kegyelmi ígéretekkel ajándékozott meg, hogy azok segítségével, kikerülvén az érzéki kívánságoknak fertőjét, az isteni természet részeseivé legyetek.

Azért minden erőtöket megfeszítve, a hittel az erényt, az erénnyel a tudást,

a tudással az önmegtartóztatást, az önmegtartóztatással a béketűrést, a béketűréssel az isten-félelmet,

az istenfélelemmel a testvéri szeretetet, a testvéri szeretettel pedig az emberszeretetet párosítsátok.

Ezeket bírva és ápolva, nem bizonyultok sem hanyag, sem haszontalan népnek a mi Urunk, Jézus Krisztus ismeretében.

Míg ellenben aki ezek híjával van, az vak, rövidlátó, az megfelejtkszik régi bűneitől való megtisztulásáról.

Azért kedves testvéreim, még több gondot fordítsatok a hivatástokban s kiválasztásokban való megerősödésemre, mert ha ezt teszitek, soha sem buktok el.

Sőt így számotokra egész biztosan megnyílik a mi Urunknak és Megtartónknak, a Jézus Krisztusnak örök országába vivő út.

Ez ok miatt gondom lesz rá, hogy titeket erre szüntelenül emlékeztesselek, noha jártasok s erősek vagytok a veletek közlött igazságban.

Kötelességemnek tartom ugyanis, hogy amíg e gyarló testben élek, ébren tartsalak titeket emlékeztető szóval által,

tudván, hogy ezt a porsátort nemsokára leteszem, amint ezt énnékem Urunk, a Jézus Krisztus is értésemre adta.

De gondom lesz arra is, hogy ti erről holtom után is mindenkor megemlékezhessetek.

Mert nem koholt mesék után indulva ismertettük meg veletek a mi Urunknak, a Jézus Krisztusnak hatalmát s visszatérését, hanem mint olyanok, akik szemtanúi voltunk az ő fenségének.

Hisz mikor az Atya Isten abban a tisztességben és dicsőségben részesítette őt, hogy eme felséges, dicső szótartot intézte hozzá: Ez az én kedves fiam, én gyönyörűségem!

mi, akik ő vele voltunk a szent hegyen, szintén hallottuk ezt az égi szótartot.

Ez a mi próféta beszédünk rendíthetetlen alapja s jól teszitek, ha miként a sötét éjben fénylő szövétnekre, úgy figyeltek arra, míg megvirrad és a hajnali csillag felkél szívetekben,

elsősorban azt tartva szem előtt, hogy az írásban egy prófécia sem túri meg az önkényes magyarázatot.

Mert egy prófécia sem származott ember akaratából, sőt ellenkezőleg az Isten szent emberei a Szent Lélektől ihletve beszéltek.

Voltak azonban hamis próféták is a nép között, aminthogy köztetek is lesznek afféle hamis tanítók, akik veszedelmes tévtanokat csempésznek be és az Urat, aki megváltotta őket, megtagadják s hamarosan vesztükbe rohannak.

S sokan lépnek feslett életük nyomába és miattuk káromolni fogják az igazság útját.

Sőt e kapzsi népség kizsákmányol majd titeket koholmányaiával, pedig ítéletük már régtől fogva kész és veszünk bizonyos.

Mert ha az Isten a bukott angyaloknak sem kedvezett, hanem letaszította őket a sötétség mélységébe, hogy ott fogva tartassanak az ítélet napjáig

s nem kímélte meg a régi világot sem s csakis Noét, az igazság hirdetőjét mentette meg nyolcadmagával, mikor özönvizet bocsátott a hitetlen világra,

Sodoma és Gomora városát pedig végromlásra kárhóztatva elhamvasztotta, hogy intő példa legyenek a hitetlen nemzedéknek,

ellenben az igaz Lótót, aki a fékevesztett nép kicsapongásától megcsömörlött, megszabadította,

mert e köztük élő igaz ember igaz lelke gaztetteiknek láttára és hallatára, nap-nap után újabb gyötrelmeket érzett:

az Úr a kegyeseket is meg tudja menteni a kísértésektől, a gonoszokat pedig meg tudja tartani büntetés okáért az ítélet napjára,

főként azokat, akik az érzékiségnek engedve, ocsmány vágyak fertőjében fetrengenek s a felsőséget megvetik. Igen, azokat az önhitt és vakmerő embereket, akik nem riadnak vissza a dicső hatalmak káromlásától sem,

holott ezek ellen a náluknál erőre és hatalomra különb angyalok nem ejtenek ki egy káromló szót sem az Úr előtt,

míg ellenben ezek, akár csak az elejtésre, elpusztításra szánt oktalan állatok, azt káromolják, amiről sejtelmük sincsen s éppen azért romlottságuk miatt enyészet vár rájuk,

elveszik gonoszságuknak julalmát. Ezek azok, akiknek gyönyörűség a nappali tivornyázás. Ez a pizok, ronda népség ti veletek együtt lakmározva, harácsolva vagyontól dőzsöl.

Szemük majd felfalja a házasságtörő nőt, a bűnnel sohse telnek be, hitegetik az ingatag lelkeket, életemük a telhetetlenség, átok szülöttei.

Ezek azok, akik letérve az egyenes ösvényről, eltévelyedtek és Bálám, Bozor fia nyomdokában járnak, aki a hamisság díját áhította,

vétkéért azonban dorgálás lett a bér: egy teherhordó néma állat emberhangon szólva, útját állta a profét esztelenségének.

E népség kiapadt forrás, viharúzta felleg, ezekre az örök sötétség vár,

mert hiábavaló; gőgös beszéd közben érzéki gyönyörrel, kéjjel csalogatják lépre azokat, akik már úgy ahogy szakítottak a tévelygés útján járókkal.

Szabadsággal kecsgetetik őket, pedig ők maguk is a kárhozat rabjai, mert akit legyőztek, az a győztesnek szolgája.

Ha ugyanis azok, akik az Úr, a Megtartó Jézus Krisztus ismerete révén elkerülték a világ fertőjét, ebbe újra belekavarodva, legyőzetnek: úgy nékik végül is rosszabb sorsuk lesz, mint első ízben volt.

Bizony nékik jobb lett volna, ha meg sem ismerik az igazság útját, semminthogy megismerve azt, hátat fordítsanak a hagyományként reájuk szállt isteni parancsolatnak,

De hát beteljesült rajtuk a találó közmondás: A kutya újra visszamegy okádékához, a disznó újra meg fürdik a pocsolya sarában.

Ez már kedves testvéreim, a második néktek írt levelém, amelyben emlékeztetéssel terelem helyes irányba gondolkodástokat,

hogyan eszetekbe jussanak a szent próféták rég elhangzott mondásai és a mi Urunknak és Üdvözítőnknek apostolaitoktól vett parancsolatai.

Először is legyetek tisztában azzal, hogy az utolsó napokban önző vágytól hajtott gúnyolódók lépnek fel

s azt kérik: Hová lett az ő visszatérésének ígérete? Hisz az Atyáknak elhunytá óta minden úgy maradt, amint a világteremtés kezdete óta volt.

Arról persze ezek szándékosan megfeledkeznek, hogy az ég rég meg volt és a föld vízből és víz által állt elő az Isten szavára

s hogy a régi világ víztől elborítva mégis elpusztult;

a mostani eget és földet ellenben ugyanaz a szó megkímélte és a tűznek tartja fenn az ítélet és a hitetlen emberek elkárhozása napjára.

Hanem egy dolgról, szeretteim, ne feledkezzetek meg: Egy nap az Urnál annyi, mint ezer esztendő és ezer esztendő annyi, mint egy nap.

Az ígéret Ura nem késik, ahogy az ő dolgát némelyek késésnek gondolják, csak hosszan tűr miattatok, mert nem akarja, hogy némelyek elkárhozzanak, hanem, hogy mindenki megtérjen.

De a mint a tolvaj, eljő az Úrnak napja is. Akkor aztán az ég ropogva elmúlik, a világelemek a hőségtől elolvadnak s a föld mindenestől megég.

Minthogy ilyenformán mindez elpusztul, mely szent és kegyes életet kell néktek élnetek,

akik sóvárgó szívvel várjátok az Isten ama napjának eljöttét, amelyen az ég lángba borulva elenyész s az elemek a hőségtől elolvadnak.

Mi azonban új eget új földet várunk, az igazság honát, ígérete szerint.

Azért, kedves testvéreim, erre várva, azon legyetek, hogy ő szeplőtelen és kifogástalan, békességes állapotban találjon titeket

s Urunknak hosszútűrését üdvösségeteknek tartsátok, amint ezt tinéktek a mi kedves testvérünk Pál, a néki osztályrészülnél jutott bölcsességgel megírta

majdnem minden levelében, ahol e dolgokról beszél. Előfordul ugyan azokban egy-két nehezebben érthető hely is és azokat a tudatlan és ingatag lelkek épp úgy, mint egyéb írásokat is, a saját vesztükre el- csúrik-csavarják;

de ti, kedves testvéreim, ezek iránt tájékozva lévén, vigyázzatok, hogy a zavargó elemek tévelygésétől elragadtatva, erős alapotok meg ne inogjon,

sőt inkább növekedjete a Jézus Krisztusnak, a mi Urunknak és Megtartónknak kegyelmében és ismeretében. Dicsőség neki most és mindörökké. Ámen.

Ami kezdettől fogva volt, amit hallottunk és láttunk, amit megvizsgáltunk és megtapasztaltunk az élet igéje dolgából, -

pedig az élet megjelent, láttuk is, tanú is vagyunk rá, hirdetjük is néktek azt az örök életet, amely az Atyánál volt és megjelent nekünk; -

igen, amit láttunk és hallottunk, hirdetjük néktek is, hogy ti is közösségbe lépjetek mivelünk. A mi közösségünk pedig az Atyával és az ő Fiával, a Jézus Krisztussal való közösség.

És ezt azért írjuk néktek, hogy örömünk teljes legyen.

A tőle hallott és néktek szóló üzenet pedig ez: Az Isten világosság és semmi sötétség nincs benne.

Ha azt mondjuk, hogy közösségben vagyunk vele s mégis sötétségben élünk, hazudunk s nem járunk az igazságnak útján.

De ha a világosságban élünk, amint Ő maga a világosságban van, közösségben vagyunk egymással s a Jézus Krisztusnak, az ő Fiának vére megtisztít minden bűnünktől.

Ha azt mondjuk, hogy nincs bűnünk, magunkat csaljuk meg s igazság nincs bennünk.

Ha megvalljuk bűneinket, hű s igaz Ő, megbocsátja bűneinket és megtisztít minden hamisságtól.

Ha ellenben azt mondjuk, hogy nem vétkeztünk, meghazudtoljuk őt s igéje nincs bennünk.

Gyermekeim! Azért írom én néktek ezt, hogy ne vétkezzetek és ha valaki vétkeznék, van Szószólónk az Atyánál, Jézus Krisztus, az Igaz.

Ő az engesztelés a mi bűneinkért, sőt nemcsak a mi, hanem az egész világ bűnéért is.

S abból tudjuk, hogy megismertük őt, ha megtartjuk parancsolatait.

Aki azt mondja, hogy: én megismertem őt, de nem tartja meg az ő parancsolatait, hazug az és nincs igazság benne.

Ellenben, aki megtartja igéjét, abban az Istennek szeretete igazán teljes, tökéletes. Ebből tudjuk meg, hogy benne vagyunk.

Aki azt mondja, hogy megmarad őbenne, annak épp úgy kell élnie, mint ahogyan ő élt.

Szeretetteim! Nem új parancsolat, amit néktek írok, hanem régi, előttetek eleitől fogva ismert parancsolat. A régi parancsolat az ige, amit hallottatok.

És mégis új az a parancsolat, amelyről most írok: való igaz benne s tibennetek, mert a sötétség eloszlik, az igazi világosság pedig már tündöklük.

Aki azt mondja, hogy a világosságban él s gyűlöli testvérét, az még mindig a sötétségben él.

Aki testvérét szereti, az a világosságban él s nem ád okot megbotránkozásra.

De aki gyűlöli testvérét, az a sötétségben van és a sötétségben él; nem tudja hová megy, mivel a sötétség vakká tette őt.

Írok néktek, gyermekeim, mert megbocsáttattak a bűneitek az ő nevéért.

Írok néktek, atyák, mert megismertétek azt, aki kezdettől fogva van. Írok néktek, ifjak, mert meggyőztétek a gonoszt. Írok néktek, gyermekeim, mert megismertétek az atyát.

Írok néktek, atyák, mert megismertétek azt, aki kezdettől fogva van. Írok néktek, ifjak, mert erősek vagytok, az Isten igéje él a szívetekben és meggyőztétek a gonoszt.

Ne szeressétek a világot, se ami a világon van. Aki a világot szereti, nincs abban az Atya szeretete.

Mert ami a világon van, a portestnek kívánsága, a szemnek gyönyörúsége, az életnek pompája, nem az Atyától van, hanem a világtól. Pedig a világ elmúlik kívánságaival, de aki az Isten akaratát cselekszi, örökké megmarad.

Gyermekeim! Űtött az utolsó óra s amint hallottatok: az Antikrisztus útban van, sőt van is már elég Antikrisztus. Ez a jele annak, hogy űtött az utolsó óra.

Közülünk váltak ki, de nem voltak miközülünk valók! Ha miközülünk valók lettek volna, úgy velünk maradtak volna; de kiderült róluk, hogy nem mindnyájan miközülünk valók.

S ti, mint ama Szentnek felkentjei, mindezt jól tudjátok.

Nem is azért írok néktek, mintha ti az igazságot nem tudnátok, hanem, mert tudjátok és mert egy hazugság sem származik az igazságból.

Ki a hazug, ha nem az, aki tagadja, hogy Jézus a Krisztus? Az az Antikrisztus, aki Atya- és Fiútagadó.

A Fiútagadónak nincs Atyja sem. A Fiúvallónak van Atyja is.

Maradjatok meg hát annál, amit hallottatok eleitől fogva. Ha annál maradtok, amit eleitől fogva hallottatok, ti is megmaradtok a Fiúban s az Atyában.

Az az ígéret pedig, amelyet nekünk tett, az örök élet.

Ezt azokról írtam, akik félrevezetnek titeket.

Az a kenet pedig, melyet tőle kaptatok, megmarad bennetek s nem szorultok senki tanítására sem, hanem amint kenetje mindenre megtanít, úgy igaz az s nem hazugság s ahogy megtanított, úgy maradjatok meg benne.

Igen gyermekeim, maradjatok meg benne, hogy ha majd megjelen, bizodalunk legyen s szégyent ne valljunk előtte visszatérésekor.

Ha tudjátok, hogy Ő igaz, tudjátok meg azt is, hogy aki igazság szerint él, Őtőle született.

Látjátok, milyen nagy atyai szeretet jele az, hogy minket az isten gyermekeinek hívnak és hogy azok vagyunk. A világ azért nem ismer minket, mert nem ismeri őt.

Szeretteim! Most már az Istennek gyermekei vagyunk, de még titok a jövőnk. Azt azonban tudjuk, hogy ha a titok kiderül, hasonlók leszünk Őhöz, mert meglátjuk igaz mivoltában.

Akit e remény fűz hozzá, az úgy megtisztul, amilyen tiszta Ő.

Aki bűnt követ el, az törvényszegő is, mivel a bűn törvényszegés.

De ti tudjátok, hogy Ő azért jelent meg, hogy hordozza a mi bűneinket, pedig benne bűn nincs.

Aki benne marad, az bűnbe nem esik; aki bűnbe esik, az nem látta, nem is ismerte őt.

Gyermekeim! Ne vezessen félre senki. Aki az igazság útján jár, épp oly igaz, mint Ő.

Aki bűnt követ el, az az ördögtől van, mert az ördög kezdettől fogva vétkezik. Azért jelent meg az Isten Fia, hogy az ördög dolgát elrontsa.

Aki az Isten szülöttje, az bűnt nem követ el, mert az Ő ereje benne marad és nem vétkezhetik, mivel az Isten szülöttje.

Ez az ismertető jegye az Isten gyermekeinek és az ördög gyermekeinek. Aki nem jár az igazság útján s nem szereti a testvérét, az nincs az Istentől.

Ti azt az üzenetet hallottátok eleitől fogva, hogy szeressük egymást.

De nem úgy, mint a gonosztól lelkedzett Káin, aki megölte testvérét. S ugyan miért ölte meg? Mert ő gonosz, a testvére ellenben igaz életet élt.

Ne csodálkozzatok testvéreim, ha a világ gyűlöl.

Mi tudjuk, hogy a halálból az élet körébe léptünk át, mert szeretjük testvéreinket. Aki nem szereti a testvérét, a halálban marad.

Mind embergyilkos az, aki testvérét gyűlöli, ti pedig tudjátok, hogy egy embergyilkosnak sincs Őbenne megmaradó örök élete.

Mi a szeretetet arról ismertük meg, hogy ő feláldozta életét érettünk; nekünk is kötelességünk feláldozni életünket testvéreinkért.

Akinek hát jól megy a dolga e világon s még sem könyörül meg nyomorgó testvérén, hogy marad meg abban Isten szeretete?

Gyermekeim! Ne csak szóval, nyelvvel szeressük egymást, hanem tettel és igazán.

Ebből tudjuk meg, hogy mi az igazság szülöttjei vagyunk s az önt bátorságot ő előtte szíveinkbe,

ha a lelkiismeretünk vádol, hogy az Isten hatalmasabb nálunk és mindent tud.

Szeretteim! Ha pedig nem vádol a lelkiismeretünk, akkor bizalmunk van az Istenben

s bármit kérünk, ő megadja, mert megtartjuk parancsolatait és azt tesszük, ami ő előtté kedves.

Az ő parancsolata pedig, hogy higgyünk az ő Fiának, a Jézus Krisztusnak nevében és szeressük egymást, amint parancsolta.

Azért, aki megtartja parancsolatait, Őbenne és Ő abban marad s hogy Ő bennük marad, azt mi az Ő velünk közlött Lelkéből tudjuk meg.

Szeretteim! Ne higgyetek minden léleknek, hanem vizsgáljátok meg a lelkeket, hogy Istentől valók-e, mert sok hamis próféta jár-kél a világon.

Az Isten Lelkének ismertető jegye: Istentől van az a lélek, amely vallja, hogy a Jézus Krisztus portestben megjelent.

Nincs Istentől az a lélek, amely tagadja, hogy a Jézus Krisztus portestben megjelent. Az ilyen annak az Antikrisztusnak a lelke, akiről hallottátok, hogy eljön s már itt is van a világon.

Gyermekeim! Ti Istentől valók vagytok s diadalmaskodtatok a hamis prófétákon, mert aki bennetek lakik, hatalmasabb, mint aki a világon van.

Azok a világból valók, szavuk a világnak szava és a világ hallgat rájuk.

Mi Istentől valók vagyunk. Aki az Istent ismeri, hallgat ránk, aki nincs Istentől, nem hallgat ránk. Ez az ismertető jegye az igazság lelkének és a tévelygés lelkének.

Szeretteim! Szeressük egymást. A szeretet Istentől van, s aki szeret, az az Isten szülöttje s az Istent ismeri.

Aki nem szeret, az az Istent nem ismeri, mert az Isten szeretet.

Abban nyilvánult meg az Istennek hozzánk való szeretete, hogy az Isten az ő egyszülött Fiát a világra küldte, hogy általa éljünk.

A szeretet nem abban van, hogy mi szerettük az Istent, hanem hogy ő szeretett minket és elküldte Fiát engesztelésül a mi bűneinkért.

Testvéreim! Ha az Isten így szeretett minket, nekünk is szeretnünk kell egymást.

Az Istent soha senki sem látta. Ha szeretjük egymást, az Isten mi bennünk marad s szeretete teljes, tökéletes bennünk.

Abból tudjuk, hogy mi benne és Ő bennünk marad, hogy a maga lelkét közlöttes mi velünk.

Mi láttuk és bizonyítjuk, hogy az Atya elküldte a Fiút, a világ Üdvözítőjét.

Aki vallja, hogy Jézus az Isten Fia, abban az Isten s az Istenben marad.

Mi megismertük és hittel befogadtuk az Istennek hozzánk való szeretetét. Az Isten szeretet, és aki szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten abban.

Az mutat nálunk a szeretet teljességére, hogy mi bizton tekintünk az ítéletnap elé, mert amilyen ő, olyan vagyunk mi is e világon.

A szeretetben nincsen félelem, sőt a teljes szeretet a félelmet kizárja, mert a félelem gyötrellemmel jár; aki tehát fél, nem tökéletes a szeretetben.

Szeressük őt, mert Ő előbb szeretett minket.

Aki azt mondja: Szeretem az Istent, de testvérét gyűlöli, az hazug, mert akit nem szereti az ő testvérét, akit lát, az az Istent, akit nem lát, hogyan szeretheti?

Nekünk szól ez az ő parancsolatja: Aki az Istent szereti, szeresse a testvérét is.

Aki hiszi, hogy Jézus a Krisztus, az az Istennek szülöttje, s aki a szülőt szereti, szereti az annak szülöttjét is.

Abból tudjuk, hogy szeretjük Isten gyermekeit, ha Istent szeretjük és megtartjuk parancsolatait.

Abban áll ugyanis az Istennek szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait

és az Ő parancsolatai nem nehezek, mert aki az Isten szülötte, az a világot meggyőzi s ez a világgyőző győzedelem, a mi hitünk.

Ki győzi meg a világot, hanem az, aki hiszi, hogy Jézus az Isten fia?

Ő az, aki vízzel és vérrel jött, ő a jézus Krisztus; igen, nemcsak vízzel, hanem vízzel és vérrel. A Lélek pedig a bizonyágtévő, mivel a Lélek az igazság.

Mert három bizonyágtévő van:

a Lélek, a víz és a vér és ez a három egy.

Ha elfogadjuk az embereknek bizonyágtételét, az Istennek bizonyágtétele nagyobb, mert az az Istennek bizonyágtétele, hogy bizonyágot tett az Ő Fiáról.

Aki hisz az Isten Fiában, annak bizonyágtétele van benne. Aki az Istennek nem hisz, meghazudtolja őt, mert nem hitt abban a bizonyágtételben, amellyel az Isten bizonyágot tett az Ő Fiáról.

És ez a bizonyágtétel, hogy az Isten örök életet adott minékünk s ez az élet az Ő Fiában van.

Akié a Fiú, azé az élet, aki az Isten Fiától, az az élettől esik el.

Ezt néktek, az Isten Fia nevében hívóknak írom, hogy tudjátok, hogy tiétek az örök élet.

Belé vetett bizodalunk pedig az, hogy ha valamit akarata szerint kérünk, meghallgat.

S ha tudjuk, hogy bármit kérünk tőle, meghallgatja, azt is tudjuk, hogy amit már kértünk tőle, meghallgatta.

Aki látja, hogy testvére olyan bűnt követ el, amely nem halálos, imádkozzék és az Isten megkegyelmez annak, aki nem követte el a halálos bűnt. Van halálos bűn is, nem mondom, hogy azért imádkozzék.

Minden törvénytelen tett bűn, de van olyan bűn is, amely nem halálos.

Tudjuk, hogy Isten szülötte nem vétkezik, hanem az Isten szülötte vigyáz magára és a gonosz nem férkőzik hozzá.

Tudjuk, hogy mi Isten szülöttei vagyunk s hogy az egész világ gonoszságban fetreng.

Sőt, mi azt is tudjuk, hogy az Isten fia eljött és észet adott, hogy azt, ami való igaz megismerjük; mi a való igazban, az ő Fiában, a Jézus Krisztusban élünk. Ő az igaz. Isten és az örök élet.

Gyermekeim! Óvakodjatok a bálványoktól.

A presbiter, kiválasztott Küriájának és az ő gyermekeinek, akiket én igazán szeretek, sőt nemcsak én, hanem azok is mindnyájan, akik megismerték az igazságot

az igazság által, amely bennünk marad és velünk lesz örökké.

Kegyelem, irgalom, békesség néktek az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól, az Atya Fiától, igazságban s szeretetben.

Nagyon megörültem, hogy a te gyermekeid között olyanokat találtam, akik az igazság útján, az Atyától általunk vett parancsolat szerint járnak.

Most pedig Küriám, arra kérlek téged, - nem új parancsolatként írom ezt, hanem csak a régi értelmében, - hogy szeressük egymást.

A szeretet pedig az ő parancsolatainak teljesítése. A parancsolat ellenben, amint eleitől fogva hallottátok, annak megtartása.

Mert sok oly ámító jár kél a világon, aki tagadja, hogy Jézus Krisztus portestben megjelent. Az ilyen, ámító és Antikrisztus.

Vigyázzatok, hogy a mi munkánk kárba ne vesszen, hanem, hogy meg legyen a teljes jutalmunk.

Aki tévelyeg és nem marad meg a Krisztus tanításánál, annak nincs Istene. Aki megmarad a Krisztus tanításánál, azé az Atya is, meg a Fiú is.

Aki hozzátok megy s nem ezt a tudományt viszi magával, ne fogadjátok be a házatokba s ne üdvözljétek.

Mert aki üdvözli, részes annak a gonoszságában.

Még sokat írhatnék néktek, de nem bízom papirosra és téntára; remélem ugyanis, hogy eljutok hozzátok s személyesen beszélhetek tiveletek, hogy örömünk teljes legyen.

Köszöntenek kiválasztott húgod gyermekei. Ámen.

A presbiter, kedves Gájusának, akit én igen szeretek.

Kedves Gájus! Minden jót és jó sorodhoz jó egészséget kívánok.

Nagyon megörültem, mikor a testvérek megjöttek s bizonyrágot tettek igaz étellel párosult igazságodról.

Nagyobb öröm nem is érhet engem, mint mikor azt hallom, hogy az én gyermekeim az igazság útján járnak.

Kedves Gájus! Te hü vagy mindenben, amit a testvérekért, mi több, az idegenekért tész, akik bizonyrágot tettek szeretetedről a gyülekezet előtt s jól teszed, ha őket, Isten ügyéhez méltóképp, ezután is támogatod.

Mert az ő nevéért indultak útjukra és a pogányoktól nem fogadtak el semmit sem.

Azért kötelességünk, hogy az ilyeneket, felkaroljuk és az igazság dolgában munkatársainká legyünk.

Ez ügyben már írtam a gyülekezetnek, de a köztük elsőségre vágyó Diotrefesz nem hajt a szavunkra.

Nos, ha oda megyek, szóvá teszem üzelmeit, hisz ő minket gonosz rágalomokkal illet, mi több, nem éri be még ezzel sem: ő a testvéreket sem látja szívesen, sőt azoknak, akik erre hajlandók volnának, útjukba áll s a gyülekezetből kiüldözi őket.

Kedves Gájus! Te ne kövesd a rossz, hanem a jó példát. Aki jót tesz, Isten szülöttje az, de aki rosszat tesz, nem látta az Istent.

Demeterről mindenki jó bizonyrágot tesz, még maga az igazság is, sőt mi is jó bizonyrágot teszünk, már pedig te tudod, hogy ami bizonyrágtételünk igaz.

Sok írni valóm volna még, de hát nem akarok néked téntával és tollal írni.

Remélem azonban, hogy hamarosan meglátlak s személyesen beszélhetünk. 15 Békesség néked. Köszöntenek barátaid. Köszönts te is sorra a barátinkat.

Júdás, Jézus Krisztusnak szolgája, Jakabnak pedig testvére, az Atya Istenben szeretett s a Jézus Krisztusban megtartott meghívottaknak.

Irgalom békesség és szeretet néktek bőséggel!

Szeretteim! Minden áron írni óhajtván tinéktek közös üdvösségünknek dolgában, kényszerítve éreztem magamat, hogy írva buzdítsalak: harcoljatok a szentekkel egyszer s mindenkorra közlött hitért.

Alattomban közénk lopódtak ugyanis, bizonyos, régtől e kárhozatra szánt, afféle hitetlen emberek, akik a mi istenünknek kegyelmét bujálkodásra fordítva, egyetlen fejünket s Urunkat, a Jézus Krisztust megtagadják.

Eszetekbe akarom tehát juttatni néktek, akik ezt már jól tudjátok, hogy az Úr kiszabadítván a népet Egyiptomból, utóbb a hitetleneket elpusztította.

Sőt azokat az angyalokat, akik nem becsülték meg méltóságukat, hanem hűtlenül elhagyták lakóhelyüket, örökös bilincsbe verve, az ítélet nagy napjára, a sötétség honában őrizette.

Ott van Sodornának, Gomorának s a szomszédos városoknak példája is: örök tűz volt büntetésük, mert épp úgy paráználkodtak, mint azok és más egyéb testi kívánságokba merültek.

Szintúgy ez álmodozók is, a portestet megfertőzik, a felsőséget megvetik, a dicső hatalmakat pedig káromolják.

Pedig még Mihály arkangyal sem mert káromló szót szólni, mikor nagy vitába keveredett az ördöggel Mózes teste miatt, hanem azt mondotta: Verjen meg az Úr tégedet!

Ellenben ezek azt káromolják, amiről sejtelmük sincsen, amit pedig oktan állat módjára természetes ösztönből ismernek, az vesztükre szolgál.

Jaj nékik, mert Káin nyomdokába léptek s a haszon fejében Bálám tévelygésébe merültek, Kóré nyakassága miatt pedig tönkre mentek.

E veletek lakmározó és magát hizlaló arcátlan népség a ti szeretetvendégségteknek igazi szennyfoltja, vihartól hányt-vetett esőtlen fellegek, gyümölcsét hullatott, terméstelen, kétszeresen meghalt, gyökerestől kitépet fák,

tengernek bűsz, maga szennyét tajtékozó hulláma, bolyongó csillagok, akikre a sötétségnek örök homálya vár.

Ádámnak hetedik utóda, Énok, ezekről is prófétált mondván: Eljött az Úr szentjeinek seregével,

hogymindenkit megítéljen s az istentelenekeket sorra megbüntesse mindazon istentelenségükért, amikre rávetemedtek: és mindazon durva szókért, amiket a hitetlen bűnösök szája kiejtett ellene.

Ez az a sorsával elégedetlen, panaszkodó, élvhajhász népség, amelynek ajka gögre nyíl és haszonra lesve, bámulattal borúl az emberek lábához.

Ti néktek azonban jusson eszetekbe, szeretteim, amit a mi Urunk Jézus Krisztus apostolai előre megmondták,

mert ők mondták néktek: Az utolsó napokban lesznek gúnyolódok, akik az ő istentelen vágyaiknak élnek.

Ezek a közösségbontó, érzéki, lelketlen emberek.

Ti ellenben szeretteim, szentséges hitetekben épülve, Szent Lélekben imádkozva,

maradjatok meg az Istennek szeretetében és váraozzatok a mi Urunknak a Jézus Krisztusnak örök életre szóló irgalmasságára.

Egyeseken, a kételkedőkön, könyörüljétek meg tűzből kiragadva mentsétek meg őket,

de a többin félve könyörüljétek meg, s utáljátok még a bűnös testtől beszennyezett ruhát is.

Annak pedig aki meg tud titeket őrizni a bűntől s örömujjongás közt fedhetetlenül állathat dicsősége színe elé,

az egyedül bölcs Istennek, a mi Megtartónknak, Jézus Krisztus, a mi Urunk által dicsőség, fenség, erő és hatalom most és mindörökké. Ámen

Az Isten e kijelentést azért közölte Jézus Krisztussal, hogy tudassa szolgálóival a közeljövőben okvetlen bekövetkező dolgokat s az Ő angyala révén megjelentette azt Jánosnak, az Ő szolgájának,

aki bizonysgot tett az Isten ígéréről, a Jézus Krisztus tanúságáról és mindarról, amit látott.

Boldog, aki olvassa s hallgatja a próféta beszédét és megtartja, ami abban írva van, mert ama nagy nap közel van.

János a hét ázsiai gyülekezetnek. Kegyelem néktek és békesség attól, aki van, aki volt s aki eljövendő és a trónja előtt álló hét lélektől,

meg a Jézus Krisztustól, az igaz tanútól, a halottak zsengejétől, a földi királyok fejétől, tőle, aki szeretett és megváltott vérével a mi bűneinktől

és úrrá, és Atyja papjává tett minket. Övé a dicsőség és a hatalom mindörökké. Ámen.

Már jön a felhőkkel. Meglátja minden szem, még azok is, akik keresztüldöfték őt és láttára felsírámlik a föld minden nemzetisége. Úgy van. Ámen.

Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég, mondja az Úr Isten, aki van, aki volt s aki eljövendő, a Mindenható.

Én János, a ti testvérték s egyszersmind társatok a nyomorúságban, az uralkodásban s a Jézus Krisztusban való tűrésben, - épp Patmosz szigetén voltam az Isten ígéje s a Jézus Krisztusról való tanúság miatt,

mikor az Úr napján, lelki elragadtatásban, hátam mögött ezt a trombitaszóhoz hasonló hatalmas hangot hallottam:

Én vagyok az Alfa és az Omega, az első és az utolsó, Amit látsz, foglald írásba és küldd el a hét ázsiai gyülekezetnek: Efezusba, Szmírnába, Pergamumba, Tiatírába, Szárdeszbe, Filadelfiába és Laodiceába.

Hátrafordultam, hogy lássam ki beszél én hozzám és hátrafordulván hét aranygyertyatartót

s a gyertyatartók közt középen emberfiához hasonló alakot láttam, Bokáig érő ruhába öltözve, Mellén aranyövvel körülkötve.

Feje, haja, mint a fehér gyapjú, Mint a hó olyan fehér volt, Szeme, mint a tűzláng,

Lába, mint a kohóban izzó érc S hangja, mini a zuhatag moraja.

Jobb kezében hét csillagot tartott, A szájából kétélű hegyes kard nyúlt ki, S arca úgy ragyogott, mint a vakító fényű nap.

Mihelyst megláttam, szinte holtta válna rogytam lábaihoz, Ő pedig jobb kezét rámvetve, azt mondta: Ne félj! Én vagyok az első és az utolsó.

Én vagyok az élő. Halott voltam s ím élek örökké. Enyém a pokolnak s a halálnak kulcsa.

Írd meg, amit láttál s ami most és ezután történik:

a jobb kezemben látott hét csillagnak titkát s a hét arany mécsstartót. A hét csillag a hét gyülekezetnek angyala és a hét mécsstartó a hét gyülekezet.

Az efezusi gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni, aki jobb kezében a hét csillagot tartja s a hét aranygyertyatartó közt jár:

Tudom a te dolgaidat, fáradozásodat, tűréseidet, hogy a gonoszokat meg nem szívelheted és azokat, akik apostoloknak adták ki magukat, jóllehet nem azok, kipróbáltad és mint hazugokat leleplezted.

Békén tűrsz, szenvedtél nevéért és nem fáradtál bele.

De kifogásom ellened, hogy első szerelmed útjáról letértél.

Gondold meg hát, honnét buktál alá; térj eszedre s kezd újra élűiről dolgodat, mert különben hamarosan nálad termek s ha meg nem térsz, kiütöm helyéből a gyertyatartódat.

Melletted csak az szól, hogy a nikolaiták üzemét éppen úgy utálod, amint jó magam is.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek: A győztesnek megengedem, hogy egyék az élet almafájáról, amely az Isten paradicsomában van.

A szmirnai gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni az Első és az Utolsó, aki meghalt s életre kelt:

Tudom a te dolgaidat, nyomorúságodat és szegénységedet; pedig te gazdag vagy; tudom azoknak káromlását is, akik zsidóknak adják ki magukat, jóllehet nem azok, hanem a Sátán zsinagógája. Ne félj a rád váró szenvedésektől.

Lásd, a Sátán egynéhányatokat foglyulejt, hogy megkísértessetek s tíz napig tart a nyomorúságotok. Légy hű mind halálig s néked adom az életnek koronáját.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek: A győztes nem lesz a második halál martaléka.

A pergamumi gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni a kétélű kard birtokosa:

Tudom, hogy hol lakol. Ott, ahol a sátán trónol. Mégis ragaszkodói hozzám s még akkor sem tagadtad meg hűségedet, mikor hív tanúmat, Antipást megölték nálatok, a Sátán székhelyén.

De egy kifogásom van ellened. Vannak nálad, akik ragaszkodnak a Bálám tanításához, aki Bálák királyt arra oktatta, hogy botránkoztassa meg Izrael fiait, hogy megegyék az áldozati húst és paráználkodjanak.

Sőt vannak nálad is, akik szint azonképp ragaszkodnak a nikolaiták tanításához. Térj eszedre!

Mert különben hamarosan nálad termek és szájam kardjával síkra szálllok velük.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezetnek: A győztesnek enni adok az elrejtett mannából s adok neki egy fehér kövecskét s a kövecskén egy új írott nevet, amit senki más nem ismer, csak, aki megkapja.

A tiatirai gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni az Isten fia, akinek a szeme olyan, mint a tűzláng, s lába, mint a kohóban izzó érc. Tudom a te dolgaidat, szeretetedet és hűségedet, szolgálatodat és tőrésedet, s azt, hogy utolsó tetteid felülmúlják az elsőket.

De egy kis kifogásom van ellened. Megengeded Jezabel asszonynak, aki magát prófétának mondja, hogy tanítsa s elcsábítsa szolgálóimat a paráználkodásra és a bálványáldozati hús megevésére.

És bár időt adtam néki, hogy megtérjen paráznaságából, nem tért meg.

Most már ágyba vetem s vele együtt megnyomorítom latrait, ha fel nem hagynak az ő üzelmükkel.

Gyermekeinek életét pedig kioltom. Hadd tudja meg minden gyülekezet, hogy én vagyok a vesék s szívek vizsgálója s megfizetek kinek-kinek cselekedetei szerint.

Néktek, Tiatiria többi lakosinak pedig, akiknek e tanításhoz semmi közötök sincs s akik, amint ők állítják „nem ismerik a Sátánnak mélységes titkait”, azt mondom: nem rakok rátok más terhet, de azt, amitek van, tartsátok meg, amíg eljövök.

A győztesnek s a hozzám mindvégig hűnek, hatalmat adok a pogányok felett

s vasvesszővel uralkodik rajtuk s akár a fazekak, úgy töretnek össze ama hatalomnál fogva, amilyennel Atyám engemet is felruházott.

S neki adom a hajnali csillagot.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

A szárdeszi gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni, akié az Istennek hét lelke és a hét csillag: Tudom a te dolgaidat: élőknek hívnak, pedig halott vagy.

Ébredj fel s erősítsd a többi, halófélben lévő társaidat, mert én nem találok a te életedet tökéletesnek az Isten előtt.

Gondold meg hát, mi az, amit kaptál és hallottál, tartsd meg azt és térj meg. Mert ha nem ébredsz fel, tolvaj módjára leplek meg s még csak nem is sejtéd, mely órában termek nálad.

De van Szárdeszben egy pár embered, akik nem mocskolták be a ruhájukat; azok fehér ruhába öltözve, velem fognak járni, mivel megérdemlik.

A győztesre fehér ruhát adnak, s nem törölöm ki nevét az élet könyvéből, hanem vallást teszek róla az én Atyám s az ő angyalai előtt.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

A filadelfiai gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni a Szent és Igaz, akié a Dávid kulcsa, aki amit megnyit, senki be nem zárja s amit bezár, senki ki nem nyitja: Tudom a te dolgaidat.

Lám, ajtót nyitottam előtted s nincs, aki be tudná zárni azt, mert, bár erőd kevés, mégis megtartottad beszédemet s nem tagadtad meg nevemet.

Most már elrendelem, hogy a Sátán, zsinagógájából mindazok, akik zsidóknak mondják magukat, jóllehet, nem azok,-hanem hazudnak, - most már elrendelem, hogy jöjjenek s boruljanak lábad elé s tudják meg, hogy szeretlek tégedet.

S mert te megtartod az én hűségre intő szavamat, én is megtartalak ama kísértés idején, amely a föld lakóinak kísértése végett az egész világra kiterjed.

Hamar jövök! Tartsd meg azt, amid van, hogy senki el ne vegye a te koronádat.

A győztest oszloppá teszem az én Istenemnek templomában s soha többé nem távozik onnét; reáírom az én Istenemnek nevét és az én Istenem városának, az új Jeruzsálemnek nevét, amely az én Istenemtől, a mennyből száll alá s az én új nevemet,

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

A laodiceai gyülekezet angyalának írd meg: Azt üzeni az Ámen, a ha hű és igaz tanú, az Isten teremtésének kezdete: Tudom a te dolgaidat.

Nem vagy sem hideg, sem meleg. Vajha hideg, avagy meleg volnál!

De mivel langyos vagy és sem hideg, sem meleg, kiköplek szájamból.

Ugyebár azt mondd: Gazdag vagyok, dúslakodom, nincsen szükségem semmire s nem is sejtjed, milyen nyomorult, szánandó, milyen szegény, vak és meztelen vagy.

Azt tanácsolom: végy éntőlem tüzmegpróbálta aranyat, hogy gazdag légy; fehér ruhát, hogy legyen mit felöltened s ki ne lássék meztelenséged szégyene; a szemedet pedig kend meg szembalzsammal,

Akiket szeretek, azokat megfeddem és meg-fenyítem. Buzdulj fel hát s térj meg!

Már az ajtó előtt állok és zörgetek. Aki meghallja szavamat s az ajtót kinyitja, ahhoz bemegyek és .együtt vacsorázunk.

A győztest magam mellé ültetem trónomra, ahogy én is Atyám mellé ültem, mint győztes, az Ő trónjára.

Akinek füle van, hallja meg, amit a Lélek mond a gyülekezeteknek.

Eztán láttam, amint ajtó nyílt a mennyben s az az előbbi hang, amely a trombitához hasonló hangon szólt hozzám, azt mondta: Jer fel ide s megmutatom néked, aminek ezután meg kelt lennie.

S nyomban lelki elragadtatásba estem.

S ím, égy trón állott a mennyben és egy alak ült a trónon. Az az ülő alak külsejére nézve hasonlított a jáspis és a szárdis kőhöz, a trónt körülfogó szivárvány pedig a smaragdhoz.

A trón körül huszonnégy szék volt s a székeken huszonnégy fehérruhába öltözött, aranykoronás fejű presbiter ült.

A trón villámot szórt és hangosan dörgött s a trón előtt hét fáklyának, vagyis az Isten hét lelkének fénye lobogott!

Közvetlenül a trón előtt kristályhoz hasonló üvegtenger terült; a trón középtáján s a trón körül pedig négy élőlény állott, tele szemmel, elül is, hátul is.

Az első élőlény az oroszlánt formázta, a második élőlény a borjút formázta, a harmadik élőlény emberformájú volt, a negyedik élőlény a repülő sashoz hasonlított.

És mind a négy élőlénynek külön-külön hat-hat, kívül s belül szemmel tele szárnya volt s mind éjjel, mind nappal szüntelenül hangoztatták: Szent, szent, szent az Úr, A mindenható Isten, Aki volt, aki van s aki eljövendő.

És mikor az élőlények dicsőséget, tisztességet s hálát adtak az örökkön-örökké élő trónon ülőnek, a huszonnégy presbiter leborult a trónon ülő előtt és imádva az örökkön-örökké élő, a trón elé tette koronáját e szókkal:

Téged illet Urunk és Istenünk A dicsőség, a tisztesség s a hatalom, Mert te teremtetted a mindenséget, Akaratodra lett az s állt elő.

És láttam a trónon ülő jobb kezében, belül és kívül teleírt, hét pecséttel lepecsételt könyvet.

Láttam egy erős. angyalt is, aki harsány hangon kiáltotta: Ki méltó rá, hogy kinyissa a könyvet és feltörje pecsétéit?

S nem akadt sem égen, sem földön, sem föld alatt, aki ki tudta volna nyitni a könyvet s bele tudott volna abba tekinteni.

És én keservesen sírtam, hogy senki sem bizonyult méltónak a könyvnek kinyitására és olvasására.

De a presbitereknek egyike azt mondotta nékem: Ne sírj! Győzött a Júda törzséből való oroszlán, a Dávidnak sarja ő nyitja ki a könyvet s ő töri fel hét pecsétjét.

És láttam egy, a trón, a négy élőlény és a presbiterek között álló haláljegyes Barányt, akinek hét sarva és hét szeme volt, amik az Istennek az egész földre el küldött hét lelkét példázták.

Ez odament s elvette a könyvet a trónon ülőnek a jobb kezéből.

És mikor elvette a könyvet, a négy élőlény és a huszonnégy presbiter leborult a Barány előtt. Mindeniknél hárfa s illatszerrel telt aranycsésze volt, amik a szenteknek imádságait példázták.

S ezt az új éneket énekelték: Méltó vagy, hogy elvedd a könyvet s feltörd pecsétéit. Mivel megölettél s véred árán az Istennek Minden törzsből, nyelvből, népből és nemzetből híveket vettél

És belőlük Istenünknek országot s papokat szereztél, Hogy uralkodjanak a földön.

Majd láttam s hallottam a trón, az élőlények s a presbiterek körül tömérdek, számszerint tízezerszer tízezer és ezerszer ezer angyalnak hangját,

akik nagy fennszóval kiáltották: Méltó a megöletett Bárány a hatalom, a gazdagság, A bölcsesség, erő, tisztesség, dicsőség és hála elvételére!

S hallottam, amint az összes teremtmények a mennyben, a földön, a föld alatt, a tengeren s ami azokban van, azt mondták: Hála, tisztesség, dicsőség s hatalom örökké a trónon ülőnek és a Báránynak.

S a négy élőlény rámondotta: Ámen. A huszonnégy presbiter pedig térdrehullott és imádta az örökkön-örökké élő.

És láttam, mikor a Bárány a hét pecsétből egyet feltört és hallottam, mikor a négy élőlénynek egyike mennydörgéshez hasonló hangon megszólalt: Jer s lásd!

És láttam, amint egy fehér paripás lovas, kezében nyíllal, fején koronával előállt, mint győztes, hogy győzzön.

A második pecsét feltörésekor a második élőlénynek a szavát hallottam: Jer s lásd!

S előállt egy másik pej paripás lovas, akinek hatalom adatott, hogy a kezébe dugott nagy karddal feldúlja a földnek békességét, hogy lakói lemészárolják egymást.

A harmadik pecsét feltörésekor a harmadik élő lénynek a szavát hallottam: Jer s lásd! És láttam egy fekete paripás lovast, kezében mérleggel

és hallottam a négy élőlény köréből ezt a szót: Egy mérő búza egy dénár; három mérő árpa egy dénár; de az olajhoz és a borhoz ne merj hozzá nyúlni!

A negyedik pecsét feltörésekor a negyedik élőlénynek a szavát hallottam: Jer s lásd!

És láttam egy fakó paripás lovast. Halálnak hívták, a pokol kísérte s hatalma kiterjedt a földnek negyedrézére, karddal, éhséggel, dögvésszel és a földnek fenevadjaival való öldöklésre.

Az ötödik pecsét feltörésekor láttam lent az oltár alatt az Isten igéje s bizonyágtételük miatt lemészárolt híveknek lelkeit,

akik nagy fennszóval kiáltották: Szent és igaz Urunk! Mikor tartasz ítéletet, mikor állsz bosszút vérünkért a föld lakosain?

Aztán fehér ruhát adtak mindenikre és azt mondták nekik, hogy várjanak még egy kis ideig, míg teljes lesz ama szolgatársaiknak s testvéreiknek a száma, akiknek a sorsa az övékkel azonos vértanúhalál.

A hatodik pecsét feltörésekor láttam, amint a föld erősen megrengett, a nap koromfekete lett, akár a gázoszlepelt és a hold olyan lett, mint a vér,

a csillagok pedig úgy hulltak a földre, ahogy a fügefafa hullatja kései gyümölcsét, mikor vihar rázza.

S az ég úgy kettévált, mint a kinyitott könyv s minden hegy és sziget kimozdult helyéből.

A föld királyai és nagyjai, a hadvezérek, a gazdag és hatalmas emberek, minden szolga s minden szabad pedig a hegyek barlangjaiba s sziklai közé bújt

s könyörögtek a hegyeknek, a szikláknak: Boruljatok reánk s rejtsetek el minket a trónon ülő szemé s a Bárány haragja elől.

Mert eljött haragjának nagy napja. Ki állhat meg?

Azután négy angyalt láttam, akik a földnek négy sarkán állva a földnek négy szelét lefogták, hogy ne fújjon szél sem a földre, sem a tengerre, sem semmiféle élő fára.

Majd egy más angyalt láttam, aki kezében az élő Isten pecsétjével napkelet felől leszállva, a föld és a tenger ártalmára hatalmat nyert négy angyalnak

nagy fennszóval kiáltotta: Ne ártsatok addig sem a földnek, sem a tengernek, sem az élő fáknek, míg Istenünk szolgálának homlokára pecsétet nem teszünk.

A megpecsételtettek számát is hallottam. Megpecsételtetett Izrael minden törzséből 144.000;

Juda törzséből 12.000, Rúben törzséből 12.000, Gád törzséből 12.000,

Aser törzséből 12.000, Naftáli törzséből 12.000, Manasse törzséből 12.000,

Simeon törzséből 12.000, Lévi törzséből 12.000, Jasákár törzséből 12.000,

Zebulon törzséből 12.000, József törzséből 12.000, Benjámín törzséből 12.000.

Aztán egy nagy, megszámlálhatatlan sokaságot láttam minden nemzetségből, minden törzséből, népből, nyelvből. Fehér ruhába öltözve, kezükben palmaágakkal, a trón és a Bárány előtt álltak

s nagy fennszóval kiáltották: Üdv a trónon ülőnek, a mi Istenünknek S a Báránynak!

S az összes angyalok, körbefogva a trónt, a véneket, meg a négy élőlényt, térdre hullva a trón előtt, imádták az Istent,

mondván: Ámen! Áldás, dicsőség, bölcsesség, Hála, tisztesség, hatalom És erő a mi Istenünknek örökön örökké. Ámen.

Ekkor a vének egyike megszólalt s megkérdezte tőlem: Kik és honnét valók e fehérruhások?

Azt feleltem: Uram! Te jól tudod. S ő válaszolt nékem: Ezek a nagy nyomorúság hazájából jöttek, ruháikat a Bárány vérében mosták s fehérítették meg.

Ezért állnak Isten trónja előtt és szolgálnak templomában, mind nappal, mind éjjel és a trónon ülő felettük sátoroz.

Nem éheznek, nem is szomjúhoznak több és a nap heve vagy más hévség nem égeti őket.

Mert a trón előtt középen álló Bárány legelteti és az életvize forrásaihoz vezeti őket, az Isten pedig letöröl minden könnyet a szemükről.

A hetedik pecsét feltörésekor körülbelül egy fél óráig tartó mély csend lett a mennyben.<CL> Erre az ötödik angyal fújta a trombitába s láttam, egy csillag esett le az égről a földre s odaadták neki az alvilág barlangjának kulcsát.

És láttam az Isten előtt álló hét angyalt a kezükbe adott hét trombitával.

Majd jött egy más angyal s megállt az oltárnál, kezében aranytömjézővel és ellátták jó sok tömjénnel, hogy azt a trón előtt lévő arany oltáron az összes szentek imádságához csatolja.

S a tömjénfüst a szentek könyörgésével felszállt az angyal kezéből Istenhez.

Azután az angyal fogta a tömjézőt s az oltár tűzéből megrakva, ledobta a földre. S lett mennydörgés, csattogás, villámlás, földrengés.

A hét angyal pedig a hét trombitával trombitálni kezdett.

Az első trombitálására vérrel elegy jég s tűz hullt

a földre és a földnek meg az élő fáknak egyharmada, a zöldellő fű pedig mind megégett. A második angyal trombitálására valami nagy, égő tűzhegyféle hullott a tengerbe s a tengernek egyharmada vérré vált,

s a tengerben lévő élő teremtményeknek egyharmada elpusztult, a hajóknak pedig egyharmada elsüllyedt.

A harmadik angyal trombitálására egy fáklyaként égő nagy csillag hullott le az égről és ráesett a folyóknak egyharmadára s a vizeknek forrásaira.

A csillag neve Öröm volt s a vizeknek egyharmada örömmé változott s egész sereg ember halt meg a vizektől, mert azok megkeseredtek.

A negyedik angyal trombitálására a napnak egyharmada, a holdnak s a csillagoknak egyharmada megveretett, hogy azoknak egyharmada elhomályosodjék s a nappalnak, valamint az éjszakának egyharmadrészeben világosság ne legyen.

És láttam s hallottam, mikor egy sasmadár az égbolt közepén átrepült s nagyhangon megszólalt: Jaj, jaj, jaj a föld lakosainak, ha megszólal a hátralévő három angyal trombitája!

Erre az ötödik angyal fújt a trombitába s láttam, egy csillag esett le az égről a földre s odaadták néki az alvilág barlangjának kulcsát.

S amint megnyitotta az alvilágnak barlangját, a barlangnak füstje, mint valami nagy kemencének a füstje kitódult és a nap és a levegő a barlangnak füstjétől sötét lett.

Majd a füstből sáskák jöttek ki a földre s olyan hatalom adatott azoknak, mint amilyen hatalmuk van a föld skorpióinak.

S tudtukra adatott, hogy a föld fűvét ne bántsák, se semmit, ami zöld, se semmi élőfát, csakis azokat az embereket, akiknek a homlokáról az Istennek pecsétje hiányzik.

S az is tudtukra adatott, hogy ne öljék meg őket, hanem hogy kínozzák öt hónapon által s kínjuk olyan legyen, mint amilyen a skorpiómarás után érzett kín.

Akkor aztán az emberek keresni fogják a halált, de nem találják meg, és meghalni szeretnének, de a halál elkerüli őket.

És azok a sáskák olyanformák voltak, mint a harcra kész paripák a fejükön aranykoronaféle volt, ábrázatjuk pedig az emberi ábrázathoz hasonlított.

Sörényük olyan volt, mint az asszonyhaj, foguk pedig, mint az oroslánfog.

A páncéljuk viszont olyan volt, akár a vaspáncél s szárnyuk csattogása, mint a rohamra induló, sok-sok hadiszekér robogása.

S skorpiókéhoz hasonló farkuk s fulánkjuk volt s a farkukban oly erejük, hogy az embereknek öt hónapig tartó kínt okoztak.

Felettük mint király, az alvilágnak angyala országolt, akit hébernyelven Abaddonnak, görögül Apollionnak, vagyis Vésztőnek hívnak.

Az első jaj elhangzott, de még két jaj jön utána.

Ekkor a hatodik angyal fújt a trombitába és hallottam egy, az Isten színe előtt álló arany-oltár négy szarva felől jött hangot,

amely a hatodik trombitás angyalnak azt mondta: Oddd el a nagy Eufrát folyónál megkötött négy angyalt!

És az a négy angyal, akiknek a hivatásuk az volt, hogy bármely órában és napban, hónapban és esztendőben megöljék az embereknek harmadrészét, eloldatott.

A lovas-sereg száma kétszázmillió volt, a számukat jól hallottam.

S láttam látomásomban a lovakat s lovasokat. Páncéljuk tűzveres, jácintkék, kénsárgaszínű volt; a lovaknak feje pedig az oroslánfejet formázta s szájukból tűz, füst és kén-gáz ömlött ki.

Ez a három, szájukból kiömlő elem: a tűz, füst és a kén-gáz ölte meg az embereknek harmadrészét.

A lovaknak ereje ugyanis az ő szájukban és farkukban van, mert a farkuk olyan mint a kígyóké; fejük van és azzal ártnak.

A többiek pedig, akiket e csapás nem ölt meg, nemhogy felhagytak volna a maguk faragványainak az ördögöknek, az aranyból, ezüstből, ércből, köből s fából való vak, siket és tehetetlen bálványoknak imádásával,

sőt még bűnbánatot sem éreztek elkövetett gyilkosságuk, varázslásuk, paráznságuk s lopásuk miatt.

És láttam egy más hatalmas angyalt, amint felhőbe öltözve, fején szivárvánnyal alászállt az égből. Orcája olyan volt, mint a nap s a lábai, mint a tűzoszlopok.

Kezében egy nyitott könyvecske volt, a jobb lábát a tengerre, a balt pedig a földre helyezte.

S nagy hangon kiáltott, ahogy az oroslán ordít és kiáltására felhangzott a hét mennydörgés szava.

És mikor a hét mennydörgés szava felhangzott, írni akartam, de az égből ezt a szózatot hallottam: Pecsételd be a hét mennydörgés szavát és ne írd le.

Erre az az angyal, akit a tengeren s a földön láttam állni, kezét az égre emelte

megesküdött az örökkön Élőre, aki az eget teremtette s ami benne van, a földet s ami rajta van, a tengert s ami benne van, hogy nem lesz idő többé,

hanem a hetedik angyal trombitálásakor beteljesedik az Istennek titkos végzése, amint szolgáinak, a prófétáknak hirdette.

És az a szó, amit az égből hallottam, újra felhangzott és azt mondta nékem: Menj! Vedd el a földön és tengeren álló angyal kezében lévő nyitott könyvecskét.

És én az angyalhoz lépve, azt mondtam néki: Add ide azt a könyvecskét! Ő pedig azt válaszolta: Fogd és nyeld le. Gyomrod belekeseredik, de szádban édes lesz. mint a méz.

Elvettem hát a könyvecskét az angyal kezéből és lenyeltem. A számban édes volt, mint a méz, de mikor lenyeltem, gyomrom belekeseredett.

Ekkor azt mondtotta nékem: Újra prófétálnod kell népek, nemzetek, nyelvek s királyok sokaságáról.

Ekkor egy vesszőhöz hasonló nádszálat adtak a kezembe e szókkal: Menj! Mérd meg az Istennek templomát, az oltárt s a bent imádkozókat.

A templom külső udvarát azonban hagyd ki, ne mérd meg; az a pogányoké s tapodni fogják a szent várost negyvenkét hónapig.

Két tanúmnak pedig meghagyom, hogy gyászba öltözve prófétáljanak ezerkétszázhatvan napig.

Ezek ama két olajfa és két mécs, amik a föld Istenének színe előtt állnak.

Ha valaki hozzájuk mer nyúlni, ellenségemésző tüzet okádnak arra szájukból s aki megbántani meri őket, az a halál fia.

Hatalmuk van eget zárni, hogy ne essék, amíg prófétálnak s hatalmuk van vizet vérré változtatni, földet kényük kedvük szerint mindenféle csapással sújtani.

S amint bizonyágot tettek, az alvilágból jövő két fenevad harcra kél velük, legyőzi és megöli őket.

Holttestük az átvitt értelemben Sodornának és Egyiptomnak mondott nagy város utcáin hever, ahol az ő Uruk is megfeszítettett.

A népek és törzsek, a nyelvek és nemzetek negyedfél napon át látják holttestüket s nem engedik eltemetni a holttestüket.

És a föld lakói örvendve, ujjongva vesztükön, ajándékokat küldenek egymásnak, mert ez a két próféta sanyargatta őket.

De az Isten negyedfél nap múlva beléjük lehelte az életnek lelkét s akkor talpra állnak s roppant nagy félelem szállta meg azokat, akik látják őket.

Majd hallván az égből hangzó hatalmas szózatot: Jertek ide! Felhőbe takarva felmennek az égbe ellenségeiknek szemeláttára.

És abban a percben nagy földrengés támad, a városok tizedrésze összeomlik, hétezer lélek pusztul el a földrengésben, a többiek pedig szörnyen megijedve, dicsőítik a mennynek Istenét.

A második jaj elmúlt, a harmadik nyomban következik.

És most a hetedik angyal fújt a trombitába s rá. felzendült az égből e hatalmas szózat: A mi Urunk az Ő Krisztusával a világ felett való uralmat átvette s uralkodik örökkön örökké.

Erre az Istennek színe előtt ülő huszonnégy presbiter arcra borult s így imádta Istent:

Hála légyen Néked Urunk, mindenható Isten, aki vagy, voltál és lesz, hogy elfoglaltad dicső trónodat és megkezdted uralkodásodat.

Dühösködtek a pogányok, de eljött a te haragodnak s a holtak megítélésének napja. Jutalmat adsz a te szolgáidnak, a prófétáknak és a szenteknek, a nevedet féltő kicsinyeknek és nagyoknak, a néprontókat pedig megrontod.

Erre az Istennek mennyei temploma megnyílt s templomában látható lett szövetségének ládája s villámlás, csattogás, mennydörgés, és nagy jégverés támadt.

Aztán egy különös jelenség tetszett fel az égen: egy napba öltözött holdon álló, tizenkétcsillagos koronát viselő

terhes asszony, a szüléssel járó keserves vajúdás közben jajgatott.

Majd egy más jelenség tetszett fel az égen: egy ormótlan veres sárkány hét fejjel, tíz szarvval s fejein hét diadémmal,

farkával vonszolta a csillagok egyharmadát ledobta a földre. Ez a sárkány a vajúdó asszony elé állt, hogy mihelyt megszülte, felfalja gyermekét.

Fiú gyermeket szült s fia, aki hivatva volt pogánynépeket vasvesszővel legeltetni, felragadtatott Istenhez, az Ő trónjához.

Az asszony pedig Istentől készített helyére, a pusztába menekült, hogy ott éldegéljen ezerkétszázhatvan napig.

Erre kitört az égi háború. Mihály és angyaltársai viaskodtak a sárkánnyal, s a sárkány és angyaltársai szintén viaskodtak,

de nem tudtak győzni, a mennyben pedig már nem volt hely számukra.

A nagy sárkány, az Ős kígyó, akinek neve Ördög és Sátán, a világcsábító, letaszított a földre s vele együtt letaszítottak angyaltársai is.

Ekkor hatalmas égi szózatot hallottam: Most tűnt ki, hogy az üdv, az erő s az ország a mi Istenünké s a hatalom az Ő Krisztusáé; letaszítottak testvéreinknek vádlója, aki éjjel-nappal vádolta őket Istenünk előtt.

De ők diadalmaskodtak rajta a Báránynak vére és bizonyágtételüknek igéje által, s bátran szembe szálltak még a halállal is. Örvendjetekek hát egek s egeknek lakói!

Jaj azonban néktek föld s tenger lakói! Az ördög most hozzátok szállt alá s dühe határtalan, mert tudja, hogy ideje fogytán van.

Amint aztán a sárkány ráeszmélt, hogy letaszított a földre, úzóbe vette a fiat szült asszonyt.

De az asszonyt ellátták a nagy sas két szárnyával, hogy elrepülhessen a maga pusztai helyére s a kígyótól távol ott éldegéljen egy, két és fél évig.

A kígyó azonban folyónak beillő vizet bocsátott utána szájából, hogy a folyó árjába fojtsa őt.

De a föld az asszony segítségére jött, megnyitotta száját s a sárkány szájából kibocsátott folyót elnyelte.

Emiatt a sárkány roppant dühös lett az asszonyra és elment, hogy az ő Isten parancsolataihoz hú és a Jézus Krisztus evangéliomát valló, többi magzatával harcoljon. 18 Én pedig a tenger homokpartján álltam.

És láttam egy fenevadat a tengerből feljönni; hét feje volt és tíz szarva, a szarvain tíz diadém s a fejein istenkáromló szó.

E fenevad, amelyet láttam, a párdúchoz hasonlított, a lába olyan volt, mint a medveláb, a szája meg, mint az oroszlánszáj. Erejét, trónját és nagy hatalmát a sárkánytól kapta.

S láttam, hogy az egyik fején szinte halálos sebet ütöttek; halálos sebe azonban begyógyult. S ezt a fenevadat az egész világ bámulta.

Azt a sárkányt pedig, aki a fenevadnak a hatalmat adta, imádták, sőt imádták a fenevadat is. Ki olyan - úgy-mond - mint ez a fenevad? Ki mer síkra szállni véle?

Nagyokat mondó, káromló szája volt s negyvenkét hónapig érvényes hatalma.

Meg is nyitotta száját az Isten káromlására: káromolta nevét, sátorát s a menny lakóit.

Sőt arra is volt hatalma, hogy megtámadja és legyőzze a szenteket, igen, hatalma volt néki minden törzs, nyelv és nemzetség felett.

S imádták őt a földnek lakói, akiknek a nevük nincs beírva világkezdet óta a megöletett Bárány életkönyvébe.

Akinek füle van, hallja meg:

aki fogságba hurcol mást, fogságba esik; aki fegyverrel öl, fegyver által vész el. Ez a szentek béketűrésének és hitének próbája.

Majd láttam más fenevadat feljönni a földből: bárányéhoz hasonló szarva volt s olyanformán beszélt, mint a sárkány.

S bírván az első fenevad minden hatalmát, annak parancsából rávette a földet és annak lakóit a halálos sebéből gyógyult első fenevad imádására.

S nagy csodákat művelt. Még tüzet is csalt le az égből a földre a népnek szemeláttára.

S a csodákkal, amelyeknek a fenevad jelenlétében való megtételére hatalom adatott néki, megtévesztette a földnek lakosait, rábeszélvén őket a fegyverrel halálosan megsebesített, de azután újra feléledt fenevad szobrának elkészítésére.

Ő pedig a neki adott hatalomnál fogva lelket öntött a fenevadnak szobrába, hogy az beszélhessen is s hogy azokat, akik a fenevadnak szobra előtt térdre nem borúinak, meg ölethesse,

sőt, hogy a kicsik és nagyok, a gazdagok és a szegények, a szabadok és a szolgák jobb kezét avagy homlokát meg is bélyegeztethesse

és csakis az vehessen, adhasson, akin a fenevadnak bélyege, vagy neve, vagy nevének száma rajta van.

Ez a bölcsesség próbája. Aki tudjam számítsa ki a fenevadnak számát. Egy ember száma az. Az ő száma pedig 666.

Majd láttam a Sión hegyén álló Bárányt száznegyvennégyezred magával. Homlokára az ő atyjának neve volt felírva.

S olyanforma szózat hangzott felém az égből, mint az árvíznek zúgása s mint az erő mennydörgés robaja s az a szózat, amelyet hallottam, mintha csak citerát pengető citerásoknak éneke lett volna.

Valami újfajta éneket zengtek a trón, a négy élőlény és a presbiterek előtt és azt az éneket senki sem tudta utánuk mondani, csak az a földről megváltott száznegyvennégyezer.

Ezek azok, akik asszonyokkal be nem mocskolták magukat, akik szűztiszták; ezek azok, akik minden útján követik a Bárányt; ezek azok, akik áron vétettek meg az emberek közül, mint zsengei az Istennek és a Báránynak.

Ezeknek szájában álnokság nem találtatott ezek feddhetetlenek.

Aztán egy más angyalt láttam az eget átszelve repülni az örök evangéliommal, hogy hirdesse a föld lakóinak, minden nemzetnek, törzsnek, nyelvnek és népnek,

aki nagy fennszóval így szólt: Féljétek az Istent és dicsőítsétek! Itt van ítéletének órája! Imádjátok a mennynek és a földnek, a tengernek és a forrásoknak teremőjét!

Egy más angyal pedig, aki őt követte, így szólt: Leomlott, leomlott Babilon, a hatalmas város, aki paráznsága veszett borával itatta az összes népeket.

Sőt egy harmadik angyal is követte őt, aki harsány hangon így kiáltott: Aki a fenevadat és annak képét imádjja, a bélyegét a homlokán, vagy a kezén hordja,

az is iszik az Isten haragjának borából, amely tisztán töltetett az ő haragjának poharába s elszenvedi a tűz és a kén kínját a szent angyalok és a Bárány színe előtt.

Igen, akik a fenevadat és annak képét imádják és neve bélyegét hordják, azok kínjának füstje felszáll mindörökké s nem lesz nyugalomuk sem nappal, sem éjjel.

Ez az Isten parancsolataihoz és a Jézus hitéhez ragaszkodó szentek béketűrésének próbája.

Erre ezt az égi szózatot hallottam: ird! Boldogok a halottak, akik mostantól fogva az Úrban halnak meg! Úgy van. A Lélek mondja, hogy munka után édes lesz nyugalruk. Cselekedeteik elkísérik őket.

Azután egy fényes felhőt láttam. A felhőn egy emberfiához hasonló alak ült, fején aranykoronával, kezében éles sarlóval.

S egy más angyal a templomból kijövet, harsány hangon odakiáltott a felhőn ülőnek: Ereszd neki a sarlódat és arass! Itt az aratás ideje! A föld aratni valója megérett.

És a felhőn ülő neki eresztette sarlóját a földnek és a föld learattatott.

Majd egy más angyal jött ki a mennyei templomból, akinek szintén éles sarlója volt.

S még egy más angyal jött ki az oltártól, a tűz ura s nagy fennszóval odakiáltott az élessarlósnak: Ereszd neki az éles sarlódat s szedd le a föld szőlőjének fürtjeit! Bogyójuk már érett.

És az angyal nekieresztette a földnek éles sarlóját és leszedvén a földnek szőlőjét, beledobta Isten haragjának hatalmas kádjába.

S mikor megtaposták a városon kívül, a kádból a lovak zablájáig érő, ezerhatszáz stádiumnyi hosszan elterülő vér ömlött ki.

És láttam az égen más nagy, csodálatos jelt is: hét angyalt az utolsó hét csapással. Ez volt az Isten haragjának betetőzése.

És láttam valami tűzzel elegy üvegtengerformát és a fenevadnak, meg az ő képének, bélyegének s névszámának győzteseit, amint kezükben az Isten citeráival, az üvegtenger mellett állva,

énekelték Mózesnek, az Isten szolgájának és a Báránynak ezt az énekét: Nagy és csodálatos a te dolgod Uram, mindenható Isten! Igazságos s igaz a te utad, népeknek királya!

Ki ne félne Uram tégedet s ki ne dicsőítené nevedet? Egyedül te vagy szent. Eljön minden nép és leborul előtted, mert a te ítéleted nyilvánvalóvá lett.

Aztán láttam, amint megnyílt a bizonyág sátrának temploma a mennyben

s hét angyal jött ki a templomból a hét csapással, tiszta, fényes gyolcsruhában és arany mellövvel

s a négy élőlénynek egyike átadta a hét angyalnak az örökké élő Isten haragjával teljes hét aranypoharat,

a templom pedig tele lett az Isten dicsőségének és erejének füstjével és senki sem mehetett be a templomba, amíg a hét angyal hét csapása be nem teljesedett.

És hallottam, mikor e hatalmas szózat hangzott a templomból a hét angyal felé: Menjetek! Öntsétek a földre az Isten haragjának hét poharát.

Ment az első s kiöntötte poharát a földre. Erre a Fenevad bélyegét viselő és képét imádó embereken rossz s gonosz seb támadt.

A második angyal kiöntötte poharát a tengerbe s az olyan lett attól, mint a halott vére és elpusztult minden, a tengerben lévő élőlény.

A harmadik kiöntötte poharát a folyókba és a forrásokba s azok vérré váltak.

És hallottam, mikor a vizeknek angyala megszólalt: Igaz vagy te Uram, vagy és voltál s szent, hogy így ítéltél.

A szentek próféták vééréért cserébe, most te itatsz, vért velük, mivel megérdemlik.

Majd hallottam, mikor az oltárnál egy másik szólalt meg: Úgy van Uram, Mindenható Isten! Való, igaz a te ítéleted!

A negyedik angyal kiöntötte poharát a napra és az a tűznek hevével égette az embereket.

S az emberek a nagy tűz hevében gyötrődve káromolták a csapások Urának, az Istennek nevét s nem tértek meg, hogy dicsőítsék őt.

Az ötödik kiöntötte poharát a fenevad trónjára és sötétség borult annak országára s nagy kínjukban a nyelvüket harapdálták.

S káromolták a mennynek Istenét kínjuk és sebeik miatt, de azok sem tértek meg gonoszságukból.

A hatodik kiöntötte poharát a hatalmas Eufrát folyóra és annak vize kiszáradt, hogy a napkeletről jövő királyoknak útja készen legyen.

Ekkor láttam amint a sárkány, a fenevad és a hamis próféta szájából három tisztátalan, békaforma lélek jött ki.

Ördöglegyek, csodatevők voltak; a földnek és az egész világnak királyaihoz indultak, hogy hadba gyűjtsék őket a mindenható Isten ama nagy napjáig.

Lásd, én tolvajmódra jövök. Boldog, aki vigyáz és őrzi ruháját, hogy meztelen ne járjon s ne lássák szégyenét.

És egybegyűjtötték azokat, a héberül úgymondott Harmagedon nevű helyre.

A hetedik angyal pedig kiöntötte poharát a levegő égbe. Erre a menny templomából, a trón mellől ez a hatalmas szózat hangzott ki: Megtörtént!

És zengett, villámlott s mennydörgött s olyan földindulás támadt, amelyen még nem volt, amióta ember van a földön.

A nagy város három részre szakadt, a pogányok városai leomlottak s megemléttetett az Isten előtt a nagy Babilon is, hogy megkínálja azt is rettentő haragja boros poharával.

Minden sziget eltűnt, a hegyeknek nyoma veszett.

S talentum nagyságú jégeső hullott az égből az emberekre s az emberek káromolták az Istent a nagy jégverés miatt, mert az ő csapása felette nagy volt.

Ekkor hozzám jött a hétpoharas hét angyal egyike S azt mondta: Jer megmutatom néked a tenger vizén ülő nagy parázna asszony ítéletét,

akivel a földnek királyai paráználkodtak és a földnek lakosai paráznasága borától megrészegedtek.

És lélekben magával vitt a pusztába. És láttam egy skarlátvörös, káromló szavakkal teli hétfejű, tízszarvú fenevadon ülő asszonyt.

Az asszony ruhája bíbor és skarlát, ékszere, arany, drágakő és gyöngy volt, a kezében pedig undok paráznaságával teli arany poharat tartott.

Homlokára ez a szó volt írva: Titok! A nagy Babilon, a föld paráznáinak s minden förtelmének anyja.

És láttam ez asszonyt a szentek véréből s a Jézus tanúinak véréből ittasan. És láttára szörnyen csodálkoztam.

És az angyal megkérdezett: Miért csodálkozol? Én megmondom néked ez asszonynak s az őt hátán hordó, hétfejű, tízszarvú fenevadnak titkát.

Az a fenevad, amelyei láttál, volt és nincs. Az alvilágból jön fel s elkárhozik. A föld ama lakosai pedig, akiknek a nevük nincs beírva a világ teremtése óta az élet könyvébe, csodálkozni fognak a fenevad láttára, hogy az volt, nincs és most újra itt van.

Ez a bölcs elme próbája. A hét fej az a hét hegy, ahol amaz asszony trónol.

Király is hét van. Öte elesett, egy meg van, egy még nem jött el és ha eljön, rövid ideig fog uralkodni.

A fenevad pedig, aki volt s nincs, az a nyolcadik, de a hétből való s elkárhozik.

S az a tíz szarv, amelyet láttál, tíz király; azok a trónjukat még nem foglalták el, de a királyig hatalmat a fenevaddal együtt ideig-óráig elnyerik.

Ők egyetértenek, erejüket, hatalmukat a fenevadra ruházzák.

Harcra kelnek a Báránnyal, a Bárány azonban győzni fog, mert ő az. uraknak ura s a királyoknak királya és a vele lévők, a meghívottak, a választottak, a hívek.

Majd azt mondta nékem: A tenger víz, amelyet láttál és amelyen a parázna asszony trónol, a népek, seregek, nemzetek s nyelvek.

A tíz szarv pedig, amelyet láttál, gyűlölni fogja a paráznát, kifosztja, meztelenre vetkőzteti, húsát megeszi és megégeti.

Az Isten viszi rá őket, hogy az ő szándékát végrehajtsák, hogy egyetértsenek és átadják országukat a fenevadnak, míglen beteljesül az Istennek ígéje.

Az az asszony pedig, akit láttál, a föld királyain uralkodó nagy város.

Aztán egy más angyalt láttam leszállni a mennyből. Nagy volt a hatalma, dicsősége bevilágította a földet.

S teljes erejéből kiáltva azt mondta: Leomlott, leomlott a nagy Babilon! Ördögök lakóhelyévé, minden tisztátalan lélek börtönévé s minden tisztátalan s utálatos madár tanyájává lett.

Mert minden nép ivott paráznaságának haragpoharából; a földnek királyai paráználkodtak ővele és a földnek kalmárai meggazdagodtak roppant fényűzéséből.

Majd egy más szózatot hallottam a mennyből, amely így hangzott: Költözzél ki belőle, én népem, hogy ne legyen részed az ő bűneiben s ne érjenek az ő csapásai téged.

Mert az ő bűnei az égis hatottak Isten megemlékezett gonoszságairól.

Fizessetek néki, ahogy ő fizetett néktek s kétszeresen toroljátok meg tetteit. Méregpoharába kétannyit töltsetek.

Amennyit tetszelgett s kéjelgett, annyi kint s gyászt bocsássatok reá. Hisz azt mondja: Királynőként ülök a székemen. Én nem vagyok özvegy és gyászt sohasem látok.

Azért egy nap éri minden csapás, halál, gyász éhség és tűz emészti meg. Mert bírása az Úr, a hatalmas Isten.

Megsiratják, meggyászolják a föld királyai, akik vele paráználkodtak s dobzódtak, ha majd hamva füstjét látják

s kínjától féltükben távol megállva, azt mondják: Jaj, jaj néked Babilon, te nagy, te hatalmas várost. Egy perc alatt megbűnhődte!

A föld kalmárai siratják, gyászolják, mert senki sem veszi meg többé a portékájukat,

az aranyat, az ezüstöt, a drágaköveket, a gyöngyöket, a bíbort, a bársonyt, e selymet és a skarlátot, a tujafából és elefántcsontból, a drága fából, ércből és vasból és márványból készült különféle cikkeket,

a fahéjat, az amonillatot, a füstölő szereket, a mirhát, a tömjént, a bort, az olajat, a finomlisztet, a marhát, a juhot, a lovat és szekereket, a rabszolgákat és az emberi lelkeket.

Ínyenc gyümölcsleid eltűntek, nyalánkság, fény, pompa, mind oda, soha többé nem lesz részed benne.

Akik ilyesmikkel kereskedtek és abból meggazdagodtak, kínjuktól féltükben, távol megállva és sírva, jajgatva

mondják; Jaj, jaj a nagy városnak! Finom gyolcs, bíbor és skarlát ruhája volt, arany, drágakő és gyöngy az ékessége s egy perc alatt oda minden gazdagsága.

A hajók kormányosai, utasai, evező és kereskedő népe pedig mind távol megállva

kiáltja, ha majd hamva füstjét látja: Van-e párja e hatalmas városnak?

S port hányva fejükre, keservesen jajgatva kiáltják: Jaj, jaj e hatalmas városnak! Akiknek hajói voltak a tengeren, mind az ő kincséből gazdagodtak meg és most egy perc alatt elpusztult!

Örülj vesztén te menny, ti szent apostolok és próféták; bosszút állt az Isten rajta értetek.

Erre egy hatalmas angyal malomkő nagyságú követ ragadott fel s a tengerbe dobta e szókkal: Ily nagy sebességgel döntetik le Babilon, ama nagy város s nyomát sem találják többé.

Citerások, muzsikások, fuvolások, trombitások hangja nem szólal meg többet benned s egy művészetnek mestere sem fordul meg többet benned; a malom zakatolása nem hallatszik többet benned,

a mécsnek világa nem gyullad meg többet benned s vőlegény, menyasszony szava nem hallatszik többet benned, mert a te kalmáraid voltak a zsarnokai, mert a te bűbájlásod terelt minden népet a tévelygés útjára.

S benne találták meg a prófétáknak, a szenteknek s mindazoknak vérét, akiket a földön megöltek.

Aztán e hatalmas karéneket hallottam a mennyben megzendülni: Halleluja! Üdvesség, dicsőség, tisztesség s hatalom a mi Istenünknek!

Igaz s igazságos az ő ítélete. Megítélte azt a nagy paráznát, aki megrontotta a földet paráznaságával és bosszút állt kezéből kiragadt szolgálói véréért.

Majd újra rázendítették: Halleluja! S a füstje felszáll örökkön örökké.

huszonnégy presbiter s a négy élőlény pedig leborult s imádta a trónon ülő Istent, mondván: Ámen! Halleluja!

S a trón mellől e szózat hallatszott: Dicsérjétek a mi Istenünket ti szolgálói mindnyájan s akik félitek őt, ti kicsinyek és nagyok!

Majd olyasmit hallottam, mintha tömérdek nép, vagy: mintha zúgó víz, s erős mennydörgés szava mondta volna: Halleluja! Mindenható Urunk és Istenünk országol.

Örüljünk, örvendjünk és dicsőítsük őt. Itt a na Bárány menyegzője! Hitvese felkészült.

Tiszta, fényes bársonyba öltözött. E bársony a szentek igazsága.

Nékem meg azt mondta: írd! Boldogok, akik a Báránynak menyegzői vacsorájára hívtak. Majd ezt mondta: Ez Isten igaz igéje

s én lerogytam lába elé, hogy imádjam. De ő azt mondotta: Ne tedd! Én néked s a Jézus bizonyosága birtokában lévő testvéreidnek szolgatársa vagyok. Imádd az Istent! (Jézus bizonyosága alatt a prófétálás lelke értendő.)

S láttam a nyílt eget és egy fehér lovat lovasával együtt, akit Hűnek és Igaznak hívtak s aki igazán ítél és viaskodik.

Szeme, mint a tűzláng, fején sok diadém s oly írott neve volt, amit senki sem ért, csak ő maga.

Ruhája vérfoltos, neve: az Isten igéje.

Fehér lovakon, fehér s tiszta gyolcs ruhában a mennyei sereg kísérte.

A szájából pogány kaszaboló, éles kard nyúlt ki. Ő az aki vasvesszővel legelteti a népeket s ő az, aki a mindenható Istennek rettentő haragja borsajtoló tiporja:

Ruhájára s tomporára írt neve: Királyoknak királya, uraknak ura.

Majd láttam egy napban álló angyalt, aki az égbolt közepén keringő madárseregnek harsány hangon kiáltotta: Jertek! Gyűljetek egybe a hatalmas Isten vacsorájára!

Faljátok fel a királyok húsát, a hadvezérek húsát, a lovak és a lovasok húsát, a zsarnokok húsát, szóval mindenkinek, a szabadnak, a szolgának, a kicsinynek s nagyoknak húsát.

Aztán láttam a fenevadat, a föld királyait és azoknak egybegyűlt seregét, amint a lovassal és annak seregével hadakoztak.

S a fenevad foglyul esett ama hamis prófétával együtt, aki az ő jelenlétében csodatetteivel megtévesztette azokat, akik a fenevadnak bélyegét hordozták s a képét imádták s mindketten bevették a kénköves, égő tóba.

A többiek pedig rakásra ölettek a lovas szájából kinyúló karddal és az egész madársereg jóllakott húsból.

Azután egy angyalt láttam a mennyből leszállni kezében az alvilág kulcsával, meg egy nagy vaslánccal és azt a sárkányt, az űs-kígyót, - vagyis az ördögöt, és Sátánt megfogván s ezer esztendőre megkötözvén,

letaszította az alvilágba s bezárta, lepecsételte, hogy ne ámítsa többé a népeket, amíg ki nem telik az ezer esztendő. De aztán ki kell szabadíttatnia egy kevés időre.

Majd láttam trónokat; azok ültek rajtuk, akiknek ítélő hatalom adatott s láttam azoknak lelküket, akiknek fejüket vették a Jézus bizonyosága s az Isten ígéje miatt, akik a fenevadat s annak képét nem imádták, a bélyegét homlokukon és kezükön nem hordozták és megelevenedve, Krisztussal ezer esztendeig uralkodtak.

A többi halottak nem elevenednek meg, amíg ki nem telik az ezer esztendő. Ez az első feltámadás.

Boldog és szent, akinek része van az első feltámadásban; ő felettük nincs hatalma a második halálnak, - ők az istennek és a Krisztusnak papjai lesznek s vele együtt uralkodnak ezer esztendeig.

Ha aztán kitelik az ezer esztendő, a sátán kiszabadíttatik fogságából

s elmegy, hogy a földnek négy sarkán lakó népeket, Gógot és Magógot a tévelygés útjára terelje és azokat, akiknek 38,21 9-lá-a számuk, akár a tenger fövénye, háborúba gyűjtse.

S felvonulnak világszerte s körül fogják a szenteknek táborát és a kedves várost. De tűz hull rájuk a mennyből s megemészti őket.

Az ördög pedig, aki a tévelygés útjára terelte őket, letaszíttatik a tüzes és kénköves tóba ahol a fenevad és a hamis próféta is van s ott kínoztatnak mind éjjel, mind nappal, örökkön örökké.

És láttam egy nagy, fehér trónt és a rajta ülőt, aki elől az ég és a föld elfutott s a helyüknek nyoma sem maradt meg.

És láttam a halottakat, a kicsiket és nagyokat Isten előtt állni s könyvek nyitattak meg s egy más könyv is megnyitott, az életnek könyve s abból, ami a könyvekben írva volt, a holtak megítéltettek cselekedeteik szerint.

A tenger is kiadta a maga halottait, úgyszintén a halál és az alvilág is s mindnyájan megítéltettek cselekedeteik szerint.

A halál és az alvilág pedig bevettetett a tűztóba. Ez a halál a második, a tűztó.

Akit nem találtak beírva az életnek könyvébe, az a tűztóba vettettek.

Ekkor új eget és új földet láttam, mert az első ég és az első föld elmúlt s tenger sem volt többé.

És én János, láttam a szent várost, az új Jeruzsálemet, amely az Istentől, a mennyből szállt alá s úgy készítettet el, akár a férje számára felékesített menyasszony.

S hatalmas szózatot hallottam a trón felől: ímhol az Istennek az emberekkel közös sátora! Velük lakik, népe lesznek, maga az Isten lesz velük

és letöröl minden könnyet a szemükből. Nem lesz halál többé, nem lesz kesergés, jajgatás, fájdalom sem többé, mert az első világ elmúlt.

Erre megszólalt a trónon ülő íme, mindent megújítok.

Majd ezt mondta nékem: írd, mert ez a beszéd való és hitelre méltó. Azután ezt mondta: Megtörtént! Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég! Én a szomjúhozót ingyen itatom meg az élet vizének a forrásából.

A győztes örököl mindent, én az ő Istene az én fiam lesz.

A gyáváknak, a hitehagyottaknak, utálatosaknak, gyilkosoknak, paráznáknak, varázslóknak, bálványimádóknak és minden hazugnak osztályrésze pedig égő tűz s kénkő lesz. Ez a halál a második.

Ekkor hozzám jött az utolsó hét csapással teli hétpoharat tartó hét angyal egyike s azt mondotta nékem: Jer! Megmutatom néked a menyasszonyt, a Bárány feleségét

S lélekben elragadt engemet egy nagy magas hegyre s megmutatta a nagy várost, az Istentől, a mennyből alászállt szent Jeruzsálemet,

isteni dicsőségében. Úgy ragyogott, mint a legdrágább nemes kő, mint a kristálytisza jáspis.

Nagy és magas fala, tizenkét kapuja s a kapukon tizenkét angyal és Izrael fiai tizenkét törzsének neve volt bevésve.

Kelet felé három kapu, észak felé három kapu, délnek három kapu és nyugatnak három kapu nézett.

A város falának pedig tizenkét alapkőve és rajtuk a Bárány tizenkét apostolának tizenkét neve volt.

S annál, aki velem beszélt, arany mérővessző a városnak, kapuinak s falainak mérésére.

A város négyszögű s hossza, széle egy volt s megmérte a vesszővel a várost: tizenkétezer stádiumot tett ki. Hossza, szélessége, magassága egyforma volt.

Falát is megmérte, ember, vagy ami egy, angyalmérték szerint, száznegyven–négy rőfnyi volt.

A fal anyaga jáspisból és maga a város tiszta üveghez hasonló színaranyból állott.

A város falának alapját mindenfajta drágakő diszíté, az első alapot jáspis, a másodikat zafir, a harmadikat kalcedon, a negyediket smaragd,

az ötödiket szardonix, a hatodikat szárder, a hetediket krizolit, a nyolcadikat berill, a kilencediket topáz, a tizediket krizopráz, a tizenegyediket hiacint, a tizenkettediket ametiszt.

S a tizenkét kapu tizenkét gyöngyből állt; mindegyik kapura egy-egy gyöngy esett. A város utcája pedig átlátszó üveghez hasonló tiszta aranyból volt.

De templomot nem láttam benne, mert temploma az Úr, a mindenható Isten és, a Bárány.

S a városnak nincs szüksége sem a nap, sem a hold világosságára; Isten dicsősége a világossága s a Bárány a szövétneke.

A népek majd annak világosságában járnak s a föld királyai abba viszik be dicsőségüket.

És kapuit nem zárják be nappal, éjszaka pedig nem lesz ott.

Abba viszik be a népek dicsőségét s tisztességét.

De nem megy be abba egy fertelmes, utálatos s hazug lélek sem, csak az, aki be van írva a Bárány életkönyvébe.

Aztán megmutatta nékem az élet vizének kristályként ragyogó, az Isten és a Bárány trónjától eredő folyóját.

Az utca közepén és a folyó két partján, az életnek tizenkét gyümölcsöt termő fája állt, amely minden hónapban meghozta termését, levelei pedig gyógyszer a népeknek.

Átok senkit nem sújt többé. Az Istennek s a Báránynak trónja áll benne s szolgálai szolgálnak néki.

S látják az orcáját s homlokukon viselik a nevét.

Éjszaka nem lesz ott többé s nem lesz szükségük a mécsvilágra vagy a napvilágra mert az Úr Isten lesz a világosságuk s uralkodni fognak örökkön-örökké.

Nékem pedig azt mondotta: Ez a beszéd való és hitelre méltó. A prófétalelkeknek Ura és Istene küldte angyalát, hogy megmutassa szolgálainak a hamarosan bekövetkezendő dolgokat. Hamarosan jövök!

Boldog, aki a próféta beszédét megtartja!

Én János láttam s hallottam ezt. És ezt hallva és látva, annak az angyalnak, aki nékem mindezt megmutatta, lábaihoz rogytam, hogy imádjam.

De ő azt mondotta nékem: Ne tedd! Én néked és testvéreidnek, a prófétáknak és azoknak, akik e könyvnek beszédét megtartják, szolgatársuk vagyok. Imádd az Istent!

Aztán így szólt: Ne pecsételd le a prófétakönyv beszédét! Itt a világ vége!

Aki istentelen, most már csak hadd istentelenedjék; aki fertelmes, most már csak hadd fertelmeskedjék; de az igaz, legyen igaz ezután is és aki szent, legyen szent eztán is.

Hamarosan jövök! Magammal hozom a jutalmat is, hogy megfizessek kinek-kinek cselekedetei szerint.

Én vagyok az Alfa és az Omega, a kezdet és a vég, az első és az utolsó!

Boldogok, akik megmossák ruhájukat a Bárány vérében hogy jogot nyerve az életnek fájához, bemehessenek a kapukon át a városba!

A kutyák, a bűbájosok, a paráznák, a gyilkosok, a bálványimádók és azok ellenben, akik kedvtelve hazudnak, odakint maradnak.

Én Jézus küldtem el az angyalomat, hogy erről tinéktek bizonysgot tegyen a gyülekezetek körében. En vagyok Dávidnak gyökere és sarja, a tündöklő hajnalcsillag.

A Lélek és a menyasszony pedig azt mondják: Jer! És aki ezt hallja, mondja rá az is, hogy: Jer! Aki szomjúhozik, jöjjön, és aki kívánja, fogadja el ingyen az életnek vizét

Én pedig azoknak, akik e könyv prófétabeszédét hallgatják, szentül kijelentem: Aki hozzá tesz ezekhez, azt az Isten e könyvben megírt csapásokkal sújtja;

aki pedig elvesz e könyv prófétabeszédéből, attól az Isten elveszi az életfájából és a szent városból ráeső azt a részt, amelyről e könyvben írva van.

Aki erről bizonysgot tesz, az mondja: Úgy van! Hamarosan jövök! Ámen. Jövel Uram Jézus!

A mi Urunk Jézus Krisztusnak kegyelme legyen mindnyájatokkal. Ámen.

short.title=H Masznyik

description=H Masznyik 10.08.16

about={\rtf1\fbidis\ansi\ansicpg1252\deff0\deflang1033{\fonttbl{\f0\fswiss\prq2\charset238 Microsoft Sans Serif;}{\f1\fswiss\prq2\charset238 Calibri;}{\f2\fnil\charset238 Microsoft Sans Serif;}}\

\viewkind4\uc1\pard\ltrpar\qc\lang1038\f0\fs16\par\

Dr. Masznyik Endre \ 'dajsz\ 'f6vets\ 'e9g ford\ 'edt\ 'e1sa 1925\ par\

K\ 'f6sz\ 'f6net az igef\ 'f3rum csapat\ 'e1nak a sz\ 'f6veg digitaliz\ 'e1\ 'e1s\ 'e1\ 'e9rt.\ par\

<http://biblia.jezusert.com/>\par\

A modult Baranyi L'e1szl'f3 Zsolt k'e9sz'edtette\par\

\f1\fs22 <http://baranyilaszlozsolt.blogspot.com>\par\

\f0\fs16 2010\par\

\par\

\pard\ltrpar\lang1033\f2\fs17\par\

\v Generated by Ben's e-Sword Tool 2.1.0.1 on 2010.08.16. 19:34:53\v0 \~\par\

}\